

Přehled zpráv

Invaze jazykové ležérnosti.....	12
1.2.2020 Lidové noviny ~ str. 01 ~ Relax MARIE NIČEK	
Invaze jazykové ležérnosti: proč nám tykají dopravní značky i reklamy a co je to hamburský mix.....	14
2.2.2020 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zajímavosti MARIE VEJVODOVÁ, spolupracovnice LN	
Stranickými shromážděními v lowě začíná ve Spojených státech proces výběru demokratického kandidáta.....	17
3.2.2020 ČRo Radiožurnál ~ str. 02 ~ 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře	
Témata primárek: nerovnost, zdravotní pojištění, dluh za školné a jak radikálně na ně.....	19
3.2.2020 ct24.cz ~ str. 00 ~ Svět svitakm	
V slabém těle silný duch.....	23
3.2.2020 echoprime.cz ~ str. 00 ~ Rozhovory Daniel Kaiser	
V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený.....	27
4.2.2020 soutezmania.cz ~ str. 00 ~	
Ve zvířeném prachu mizeli bikeři. Červený díky tomu udělal sportovní fotografii roku	27
4.2.2020 ceskatelevize.cz ~ str. 00 ~ ČT sport	
Sportovní fotografií roku je černobílá divočina v závodě horských kol	28
4.2.2020 sport.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Ostatní sporty ber	
V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený.....	29
4.2.2020 fotbal.cz ~ str. 00 ~	
Po roce zase cyklistika. Staroměstská radnice představuje nejlepší sportovní fotografie i vzpomínky na Tokio 1964	31
4.2.2020 sport.cz ~ str. 00 ~ Ostatní zp	
Po roce zase cyklistika. Staroměstská radnice představuje nejlepší sportovní fotografie i vzpomínky na Tokio 1964	33
4.2.2020 sport.cz ~ str. 00 ~ Sport.cz	
Sportovní fotografie roku 2019.....	34
4.2.2020 treking.cz ~ str. 00 ~ Dorota Vlková	

Americký prezident Donald Trump pronesl v kongresu Spojených států tradiční poselství o stavu americké unie	36
5.2.2020 ČRo Radiožurnál ~ str. 02 ~ 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře	
Podle průzkumů ve Skotsku společně s britským odchodem z Evropské unie narostla podpora pro odtržení od Spojeného království	37
5.2.2020 ČRo Plus ~ str. 05 ~ 17:10 Den podle...	
Sociolog Daniel Prokop představí u Fryče knihu Slepé skvrny	39
5.2.2020 libereckadrbna.cz ~ str. 00 ~ Společnost	
Rumunský parlament dnes vyslovil nedůvěru liberální vládě	40
5.2.2020 ČRo Plus ~ str. 04 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Sportovní fotografií roku je Červeného černo-bílá fotka z Andorry	41
5.2.2020 mtbs.cz ~ str. 00 ~ http://mywebdesign.cz/	
Do Afriky za sebezpoznáním	42
5.2.2020 zpravodajmikulov.cz ~ str. 00 ~ <i>Ilona Salajková</i>	
Pád koalic zasáhl Piráty	43
5.2.2020 Mladá fronta DNES ~ str. 15 ~ Praha <i>Matěj Ludvík</i>	
V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený	44
5.2.2020 ivelo.cz ~ str. 00 ~ <i>Michal Beránek, Arkádách Lukáš Kaboň</i>	
KROK ZA KROKEM	45
5.2.2020 Žena a život ~ str. 26 ~ Téma <i>ADÉLA SKŘIVÁNKOVÁ</i>	
Durynský premiér Thomas Kemmerich po 24 hodinách odstoupil	50
6.2.2020 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Markéta Fialová: Po dvaceti letech známou moderátorku čeká zcela nová práce	52
7.2.2020 kafe.cz ~ str. 00 ~ Celebrity <i>Evita Hradecká</i>	
TOULKY s Karlem AMERIKOU v pobočce Městské knihovny Opatov	52
7.2.2020 praha11.cz ~ str. 00 ~ <i>Karlem Amerikou</i>	
Zkoumám svět omotaný internetovým klubičkem	53
7.2.2020 Deník N ~ str. 14 ~ Věda <i>PETR KOUBSKÝ</i>	

Zkoumám svět omotaný internetovým klubičkem.....	55
7.2.2020 denikn.cz ~ str. 00 ~ Věda <i>Petr Koubský</i>	
Náměstí Borise Němcova nechá Kreml zřejmě v klidu, umí smrt zavražděného lídra opozice využívat ve svůj prospěch.....	57
8.2.2020 denikn.cz ~ str. 00 ~ Komentáře <i>Michael Romancov</i>	
České důchody perem profesora Martina Potůčka	59
8.2.2020 blog.idnes.cz ~ str. 00 ~ <i>Vladimíra Bošková</i>	
Prodej Parlamentních listů? Nabízí se novinářské dno, ale i velká moc, říkají odborníci	61
9.2.2020 ct24.cz ~ str. 00 ~ Média <i>hridelj</i>	
Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru.....	62
10.2.2020 hradcany.cz ~ str. 00 ~	
Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru.....	62
10.2.2020 nusle.cz ~ str. 00 ~	
Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru.....	63
10.2.2020 michle.cz ~ str. 00 ~	
Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru.....	63
10.2.2020 podoli.cz ~ str. 00 ~	
Vysoké školy musí izolovat všechny studenty a učitele, kteří přijedou z Číny.....	63
10.2.2020 ČRo Plzeň ~ str. 03 ~ 17:00 Události dne - Plzeňský kraj	
Expobank CZ má nového vedoucího komunikace	64
10.2.2020 tyden.cz ~ str. 00 ~ Byznys <i>- red -</i>	
Novým mluvčím Expobank se stal Jakub Švestka	64
10.2.2020 mesec.cz ~ str. 00 ~	
Naděje Angely Merkelové, že po avizovaném odchodu z této pozice zajistí hladké předání moci se komplikují.....	65
10.2.2020 ČRo Radiožurnál ~ str. 02 ~ 18:10 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře	
Rakouský valčík na tenkém ledě.....	66
10.2.2020 Reportér ~ str. 96 ~ Střední Evropa <i>Zuzana Lizcová</i>	

Hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty z Číny kvůli koronaviru na 14 dní izolovala	70
10.2.2020 radio.cz ~ str. 00 ~ <i>Katka Brezovská</i>	
Hygienici nařídili pražským VŠ na 14 dní izolovat studenty z Číny kvůli koronaviru	70
10.2.2020 radio.cz ~ str. 00 ~ <i>Katka Brezovská</i>	
Vysoké školy musí izolovat všechny studenty a učitele, kteří přijedou z Číny	71
10.2.2020 echo24.cz ~ str. 00 ~ Domov, Krátké zprávy, Homepage, Seznam.cz <i>Echo24, čtk</i>	
Studentům, příjezdějším z Číny do Prahy, hrozí dočasná izolace	72
10.2.2020 cz.sputniknews.com ~ str. 00 ~	
Tvrdé opatření: Vysoké školy v Praze musí dát studenty z Číny do izolace	73
10.2.2020 eurozpravy.cz ~ str. 00 ~ <i>EuroZpravy.cz</i>	
Byli jste v Číně? Na univerzitu ani krok! Pražské školy musí kvůli koronaviru izolovat studenty, nařídila hygiena	74
10.2.2020 blesk.cz ~ str. 00 ~ Praha - Zprávy <i>ČTK</i>	
Hygienici nařídili pražským vysokým školám na čtrnáct dní izolovat studenty z Číny	75
10.2.2020 prazskadrbna.cz ~ str. 00 ~ Zdraví	
Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru.....	76
10.2.2020 prazsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Praha <i>ČTK</i>	
Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru.....	77
10.2.2020 denik.cz ~ str. 00 ~ Česko <i>ČTK</i>	
V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený	77
10.2.2020 cykloserver.cz ~ str. 00 ~ <i>Herbert Slavík, Jiří Pekárek, Jaroslav Legner, Jan Tauber</i>	
Pražské vysoké školy musí izolovat studenty z Číny. Velí jim to hygienik	79
10.2.2020 ct24.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>kutekl</i>	
Byli jste v Číně? Na univerzitu ani krok! Pražské školy musí kvůli koronaviru izolovat studenty, nařídila hygiena	80
10.2.2020 blesk.cz ~ str. 00 ~	
Radio Prague International - 10.2.2020	82
10.2.2020 Radio Prague International ~ str. 00 ~	

Denní souhrn zpráv.....	84
10.2.2020 radio.cz ~ str. 00 ~ <i>Katka Brezovská</i>	
Nejlepší vysoké školy 2020	86
10.2.2020 Týden ~ str. 30 ~ Vysoké školy <i>Vladimír Barák</i>	
Univerzita Karlova musí izolovat navrátilce z Číny	91
11.2.2020 Mladá fronta DNES ~ str. 05 ~ Z domova (ČTK)	
Pražské VŠ musí na 14 dní izolovat studenty z Číny.....	91
11.2.2020 Pardubický deník ~ str. 06 ~ Události	
Pražské VŠ musí na 14 dní izolovat studenty z Číny.....	92
11.2.2020 Frýdecko-místecký a třinecký deník ~ str. 06 ~ Události	
Komunikaci Expobank nově vede Švestka.....	92
11.2.2020 mediar.cz ~ str. 00 ~ Články <i>redakce</i>	
Část Němců podle únorového průzkumu počítá s možností, že se v příštích 10 letech může stát součástí vlád AfD.....	92
11.2.2020 ČRo Plus ~ str. 06 ~ 17:10 Den podle...	
Americké demokratické primárky	94
11.2.2020 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 11:34 Interview Plus	
Izolují čínské studenty	103
11.2.2020 Haló noviny ~ str. 03 ~ Z domova (cik)	
HUDBA.....	103
11.2.2020 Kladenský týden ~ str. 08 ~ Kulturní servis	
Hygienici nařídili univerzitě, aby studenty z Číny na dva týdny izolovala.....	104
11.2.2020 prazskypatriot.cz ~ str. 00 ~ Zpravodajství ČTK	
Izolují čínské studenty	105
11.2.2020 halonoviny.cz ~ str. 00 ~	
Hygienici nařídili pražským vysokým školám na 14 dní izolovat studenty z Číny	105
11.2.2020 zdravotnickyydenik.cz ~ str. 00 ~ Praxe	

Studenti, kteří byli v Číně, nesmí čtrnáct dní do školy	106
11.2.2020 Právo ~ str. 02 ~ Zpravodajství (tin, ČTK)	
KOMENTÁŘ: Turecká agrese v Sýrii a migranti na pochodu - Thomas Kulidakis	107
11.2.2020 novinky.cz ~ str. 00 ~	
Pražské VŠ musí na 14 dní izolovat studenty z Číny	108
11.2.2020 Benešovský deník ~ str. 06 ~ Události	
Pražské VŠ musí na 14 dní izolovat studenty z Číny	109
11.2.2020 Prostějovský deník ~ str. 06 ~ Události	
Zprávy / Z archivu rubriky	109
11.2.2020 radio.cz ~ str. 00 ~	
Nehledej Krista bez kříže: Před 70 lety byl ubit farář Josef Toufar	110
11.2.2020 Policista ~ str. 10 ~ Příloha - Příloha časopisu policista Karolína Zoubková	
V pražské galerii Atrium začne tento týden výstava loňského absolventa Akademie výtvarného umění Kryštofa Brůhy	112
11.2.2020 ČRo Plus ~ str. 07 ~ 17:10 Den podle...	
Každý začátek má i svůj konec	114
11.2.2020 blog.idnes.cz ~ str. 00 ~ Miroslav Dekar	
Italský senát dnes zbavil imunity exministra vnitra Mattea Salviniho	117
12.2.2020 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Komunikaci Expobank nově řídí Jakub Švestka	118
12.2.2020 mediaguru.cz ~ str. 00 ~	
Může koronavirus ohrozit dodávky zboží z Číny do zbytku světa?	119
12.2.2020 ČT 24 ~ str. 07 ~ 21:31 Horizont	
Zasedání VV ČHS: dvě rezignace, tři jmenování	119
12.2.2020 horyinfo.cz ~ str. 00 ~	
Hygienici nařídili pražským VŠ na 14 dní izolovat studenty z Číny	120
12.2.2020 zezdravotnictvi.cz ~ str. 00 ~	

Merkelová versus Hitler. AfD vysává voliče i členy všech stran napříč spektrem, říká Handl	121
12.2.2020 info.cz ~ str. 00 ~ Štrunc! <i>Pavel Štrunc, Jan Palička</i>	
Merkelová versus Hitler. AfD vysává voliče i členy všech stran napříč spektrem, říká Handl	122
12.2.2020 info.cz ~ str. 00 ~ <i>Pavel Štrunc Jan Palička</i>	
Jak využít poznatky o čtenářských prožitcích.....	123
12.2.2020 iforum.cuni.cz ~ str. 00 ~	
Federace židovských obcí naléhavě žádá orgány státní správy, aby okamžitě zabránili šíření textů s antisemitskou tematikou	124
12.2.2020 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Nantes: Lidé v ulicích	126
12.2.2020 Host ~ str. 74 ~ Reportáž	
Tipy deníku.....	131
13.2.2020 Kladenský deník ~ str. 02 ~ Zpravodajství/Kladensko <i>Jan Brabec</i>	
Německo a Merkelová. Klid? Je to jinak. Strach z Hitlera a pozice AfD po šoku v Durynsku	132
13.2.2020 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>mp</i>	
Putin plánuje změny v ústavě.....	133
13.2.2020 ČT 24 ~ str. 13 ~ 22:00 Události, komentáře	
V Česku se ve druhé polovině loňského roku zvedl počet lidí, kteří obdrželi nějakou výhrůžku nebo urážku.....	135
14.2.2020 ČRo Plus ~ str. 04 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Jak využít poznatky o čtenářských prožitcích.....	137
15.2.2020 vedavyzkum.cz ~ str. 00 ~ Z domova <i>Vědavýzkum.cz</i>	
Pivo v obchodech je moc levné, říká šéf Budvaru Petr Dvořák	139
15.2.2020 ekonomika.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Podniky <i>Filip Horáček</i>	
Lahvové pivo v obchodech je moc levné.....	142
15.2.2020 Mladá fronta DNES ~ str. 08 ~ Ekonomika <i>Filip Horáček</i>	
Karlova univerzita vyčíslila škodu způsobenou akademiky placenými Čínou na 5 milionů	145
17.2.2020 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>Lukáš Valášek</i>	

Učitelská platforma odmítla informace z debaty Rady ČRo.....	147
17.2.2020 ceskamedia.cz ~ str. 00 ~ <i>Jan Mrzena</i>	
Dary na akce UK končily na soukromém účtu, jde o miliony korun	148
17.2.2020 eurozpravy.cz ~ str. 00 ~ <i>EuroZpravy.cz</i>	
Bývalí zaměstnanci Univerzity Karlovy mohli z darů na akce školy vybrat okolo 5 milionů korun	149
17.2.2020 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Domov <i>ČTK</i>	
Policie vyšetřuje milionovou škodu na Karlově univerzitě.....	150
17.2.2020 Hospodářské noviny ~ str. 02 ~ Události <i>Lukáš Valášek</i>	
Spolupráce s Čínou mohla přinést Univerzitě Karlově pětimilionovou škodu. Věc začala řešit policie.	151
17.2.2020 iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>Lukáš Valášek</i>	
Sdružení pro zaměstnanecké stravování (ProZAMS) povede Linda Nejezchlebová.....	152
19.2.2020 feedit.cz ~ str. 00 ~	
Jaroslava Kuberu střídá Miloš Vystrčil	153
19.2.2020 ČT 24 ~ str. 01 ~ 22:00 Události, komentáře	
PENÍZE Z KORUPCE LIDÉ NEJLÉPE ULOŽÍ NA KAJMANSKÝCH OSTROVECH A V USA	161
19.2.2020 Hospodářské noviny ~ str. 14 ~ Právo <i>Jan Prokeš</i>	
KOMENTÁŘ: Poučení z akce Evropská unie v Libyi s křížkem po funuse - Thomas Kulidakis	162
19.2.2020 novinky.cz ~ str. 00 ~	
Horní komora parlamentu má opět předsedu	163
19.2.2020 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
„Společnost se námi ráda dojíká, zároveň sama vytváří bariéry,“ říká aktivistka lobbující za práva lidí s postizením.....	12
19.2.2020 hatefree.cz ~ str. 00 ~	
Sdružení pro zaměstnanecké stravování (ProZAMS) povede Linda Nejezchlebová.....	14
20.2.2020 faei.cz ~ str. 00 ~ Tiskové zprávy <i>Redakce</i>	
Vykořenění je vždycky epičtější	17
20.2.2020 Týdeník Echo ~ str. 38 ~ Rozhovor <i>JÍŘÍ PEŇÁS</i>	

Sdružení pro zaměstnanecké stravování (ProZAMS) povede Linda Nejezchlebová.....	19
21.2.2020 ekonomickymagazin.cz ~ str. 00 ~ <i>Petr Vrabec</i>	
Kvůli koronaviru mohou chybět léky. Výrobu léčiv bychom měli dostat z Číny zpět do Evropy, říká Vojtěch.....	23
21.2.2020 iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>Markéta Šrajbrová, Adam Kotrbatý</i>	
Miliardáři v politice a střety zájmů	27
21.2.2020 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radiofórum	
Adam Vojtěch.....	27
21.2.2020 Hospodářské noviny ~ str. 12 ~ Rozhovor <i>Markéta Šrajbrová, Adam Kotrbatý</i>	
Kritici cupují návrh Maláčové na škrty v dávkách záškoláků. Experti nabízejí jiné cesty	28
22.2.2020 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Ekonomika <i>Kuni Nguyenová, Aktuálně.cz</i>	
Kritici cupují návrh Maláčové na škrty v dávkách záškoláků. Experti nabízejí jiné cesty	29
22.2.2020 staloseted.cz ~ str. 00 ~	
Vykladač Česka.....	31
23.2.2020 respekt.cz ~ str. 00 ~ <i>Silvie Lauder</i>	
Ředitelem Památníku Lidice se stal vojenský historik Eduard Stehlík.....	33
24.2.2020 literarky.cz ~ str. 00 ~	
Vykladač Česka.....	34
24.2.2020 Respekt ~ str. 32 ~ O kom se mluví <i>SILVIE LAUDER</i>	
Méně k vědění stačí	36
24.2.2020 Euro ~ str. 24 ~ Report <i>ELIŠKA HALAŠTOVÁ</i>	
Památník Lidice povede Eduard Stehlík. Věnovat se má i osudu židovky Mikešové	37
24.2.2020 ct24.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>spicakovak</i>	
Žáci v čase fake news. Prosazujte důraz na mediální výchovu, píší odborníci Plagovi	39
24.2.2020 aktualne.cz ~ str. 00 ~ Domáci <i>Zuzana Hronová</i>	
Seznam ministrů. Podívejte se, kdo je kdo ve druhé Babišově vládě	40
25.2.2020 irozhlas.cz ~ str. 00 ~ Zprávy z domova <i>Anna Kottová, ČTK</i>	
Rozhovor ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha pro deník Hospodářské noviny.....	41

25.2.2020 mzcr.cz ~ str. 00 ~

KOMENTÁŘ: Nepřesvědčivá Bezpečnostní rada státu versus přesvědčivé šíření koronaviru - Thomas Kulidakis..... 42

26.2.2020 novinky.cz ~ str. 00 ~

Důchody nezaniknou. Ale jak vysoké budou?..... 43

26.2.2020 finance.cz ~ str. 00 ~ Finance.cz

Méně k vědění stačí. Obsah učiva se podle nové strategie do roku 2030 sníží až o polovinu 44

26.2.2020 euro.cz ~ str. 00 ~ Události
Eliška Halaštová

Před 30 lety Moskva po tvrdém vyjednávání souhlasila, že od nás stáhne své vojáky. Jak by jednání asi vypadalo dnes?..... 45

26.2.2020 denikn.cz ~ str. 00 ~ Komentáře
Michael Romancov

Lidé s autismem budou moci řídit a budou mít svou konferenci 50

26.2.2020 atypmagazin.cz ~ str. 00 ~

Koronavirus a jeho dopady na dopravu..... 52

27.2.2020 ČT 24 ~ str. 02 ~ 21:31 Horizont

Tipy deníku..... 52

27.2.2020 Příbramský deník ~ str. 02 ~ Zpravodajství

Opravdu se na humanitní studijní obory dostane každý? 53

27.2.2020 vlasteneckenoviny.cz ~ str. 00 ~

Petr Hampl: Opravdu se na humanitní studijní obory dostane každý? 55

27.2.2020 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~
PV

CERGE-EI - nejlepší ekonomové jsou studentům blízko 57

27.2.2020 iforum.cuni.cz ~ str. 00 ~

Hezké cíle si umíme jen stanovit, říká odborník na veřejnou a vzdělávací politiku Arnošt Veselý 59

27.2.2020 euro.cz ~ str. 00 ~ Události
Eliška Halaštová

Blog Daniela Stacha: Katherine Johnsonová dobývala vesmír s tužkou a logaritmickým pravítkem 61

27.2.2020 ct24.cz ~ str. 00 ~ Věda
kozlík

- Expert na Německo: Strana Merkelové krvácí. CDU hledá nejen nové vedení, ale i přitažlivost 62**
27.2.2020 irozhlas.cz ~ str. 00 ~ Zprávy ze světa
Eliška Kubátová
- Přístavy v Číně jsou plné kontejnerů se zbožím..... 62**
28.2.2020 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 17:10 Den podle...
- Symposium iNETME: nové pohledy na rozvoj mezinárodních kontaktů ve VaV 63**
28.2.2020 vedavyzkum.cz ~ str. 00 ~ Z domova
Vědavyzkum.cz

Plné znění zpráv

Invaze jazykové ležérnosti 1.2.2020 Lidové noviny str. 01 Relax MARIE NIČEK

Tykají nám reklamy, dopravní značky, ale i šéfové a obchodní partneři. Vykání a formality jsou v posledních letech na ústupu, česká společnost ale na změny ještě není úplně připravená, což má za následek řadu ošemetných situací.

Milá Marie, (doufám, že nevadí) ..., začínal jeden z mnoha pracovních e-mailů. Oslovení mě zaujalo, a to nejen použití křestního jména, přestože jsme s pisatelkou osobně nikdy nemluvily, ale i jeho dodatek. Mělo by mi to vadit? Vybavila se mi nedávná pracovní schůzka se zhruba stejně starou ženou. Jelikož se jednalo o příjemné setkání, v následné e-mailové komunikaci jsem jí vykala, ale oslovila ji křestním jménem a sama se křestním jménem podepsala. Její odpověď ale začínala pozdravem a mým příjmením a byla rovněž podepsaná celým jménem. Napříště jsme tedy opět obě byly „vážené paní“ jako na začátku naší komunikace. Pochopila jsem, že můj pokus o přátelštější tón se nesetkal s odezvou, a obávala jsem se, že jsem ji urazila a dopustila se společenského faux pas. Asi bylo namístě se jí též zeptat, zda jí oslovení křestním jménem nevadí.

Formalita stranou

Ještě před pár lety jsme byli podobných ožehavých situací ušetřeni. Český jazyk rozlišuje mezi vykáním a tykáním, které dává najevo míru důvěrnosti vztahu mezi lidmi. Nejčastěji si tykáme s rodinnými příslušníky, přáteli nebo kolegy z práce. Vykáme cizím či méně blízkým osobám a podle pravidel etikety jím vyjadřujeme respekt a úctu. Sotva bychom si potykali se šéfem nebo svého obchodního partnera oslovovali křestním jménem. V poslední době je ale formalita na ústupu i v situacích, kde dřív platila za normu.

„Objevuje se tendence k ležérnosti, a to nejen v oblékání, ale i v komunikaci mezi lidmi,“ říká přední tuzemský odborník na etiketu Ladislav Špaček. „Přichází ze zahraničí, a jak přibývá nadnárodních firem, sledujeme americké filmy a seriály, dostává se stále více i do českého prostředí,“ vysvětluje.

V mezinárodních korporacích je zcela běžné oslovovat se křestním jménem, nehledě na hierarchii nadřízenosti a podřízenosti, a jelikož je častým komunikačním jazykem angličtina, volba vykání nebo tykání se zcela vytrácí. „Jde o přirozený vývoj a nemá smysl se těmto vlivům bránit, je ale nutné dodržovat určitá pravidla,“ radí Špaček. Rozhodující je pohlaví, věk a společenské postavení. Mezi dospělým mužem a dospělou ženou přichází návrh k nižší formálnosti vždy od ženy nehledě na věkový rozdíl, mezi dvěma muži od výrazně staršího nebo společensky významnějšího, na pracovišti ale záleží jedině na nadřízeném. Podřízený nemůže nabídnout šéfovi tykání, i kdyby se jednalo o ženu.

„Při prvním kontaktu se vyžaduje vykání s příjmením, tudíž ‚Vážený pane nebo pane Špačku‘, pokud se ale podepíšete jako Marie, dáváte mi tím jako žena svolení oslovit vás křestním jménem, sám bych si to ale dovolit nemohl,“ nastiňuje odborník pravidla elektronické konverzace. „Podpis hraje důležitou roli,“ nabízí vodítko podle čeho se lépe orientovat. Má komunikace se stejně starými ženami, s nimiž si netykám, je ale poněkud zapeklitější. Mohlo by se zdát, že v obchodním vztahu platí „naš zákazník, náš pán“, a bylo by tudíž na zákazníkovi, aby navrhl osobnější jednání. „Zákazníkovi se snažíme vyhovět a chováme se k němu slušně, neznamená to však, že je společensky významnější a rozhoduje o formě oslovení,“ uvádí na pravou míru expert na moderní a byznys etiketu Daniel Šmíd. Nepochybila jsem tudíž ani já na své pracovní schůzce, ani žena, když mě v pracovní záležitosti jako první oslovila křestním jménem. Záleží jen na tom, zda druhý výzvu přijme.

Nevyžádané sblížení

Od formalit se ustupuje z jednoduchého důvodu. „Působí to přátelštěji, pomáhá navázat bližší vztah a navodit příjemnou atmosféru,“ vysvětluje Špaček. Neplatí to ovšem za všech okolností. Větší ležérnost s sebou nese i větší potřebu opatrnosti a pečlivého zvážení, zda pro uvolnění vztahu přišla již ta správná chvíle. „Jsme konzervativnější, česká společnost ještě není na podobné změny připravená, a v důsledku často nastávají nekomfortní situace,“ všímá si Šmíd, který nové komunikační zvyky se svými klienty běžně řeší.

Tak jako součástí firemní kultury bývá takzvaný dress code neboli pravidla, jak by se zaměstnanci měli oblékat, pomalu se jí stává i způsob komunikace. Jsou pracovní kolektivy, v nichž je tykání norma, a to i s ředitelem. Většinou se jedná o zahraniční firmy nebo společnosti s převahou mladých lidí. Pokud ale forma

oslovování nastavená není, je třeba obezřetnosti. „Nešvarem z dřívějších dob bývá, že šéf ze své pozice šéfa oslovuje zaměstnance jménem nebo jim nabídne tykání, a ačkoli se nejedná o prohřešek, například vůči starší zaměstnankyni to není vždy vhodné,“ upozorňuje Šmíd na pravidla moderní etikety. „Lidem tykání nebo oslovení nemusí být příjemné, nevědí ale, zda se mohou ohradit.“ Odmítnout tykání od ženy, významněji postavené či starší osoby je považováno za neslušné, v podobných případech ale odborník radí vyjádřit potěšení z nabídky, odpovědět však, že účta k dané osobě ji nedovoluje přijmout. Šéf by se také měl zeptat ženy – podřízené –, zda jí tykání či oslovení křestním jménem vyhovuje.

Hamburský mix

„Důležité je oslovovat člověka tak, jak si přeje být oslovován,“ říká Šmíd. V obchodních vztazích své klienty nabádá k přátelskému tónu, doporučuje ovšem vykání, které evokuje větší profesionalitu a respekt.

Řešením může být takzvaný hamburský mix, v němž se používá vykání v kombinaci s křestním jménem. „Možnost vykání nebo tykání není v jazyce náhodou, ovlivňuje volbu slov i to, jak se k sobě chováme,“ vysvětluje Šmíd. Tykání nabádá k bližšímu vztahu a hranice se můžou setřít víc, než bylo zamýšleno. Při nedodržení termínu nebo zpoždění platby se přece jen vyjednává snadněji, když si obchodní partneři vykájí.

K rozvolňování pravidel do značné míry přispívá i svět internetu. Vedle etikety proto vznikl pojem „netiketa“, který v 90. letech představila Američanka Sally Hambridgeová se snahou sestavit souhrn všeobecných pravidel slušného chování pro uživatele internetu. Zjednodušeně by se dalo říci, že co je nevhodné v každodenním životě, nepatří ani do kyberprostoru. Etiketa na internetu však ještě není pevně zakořeněná a žije si vlastním životem.

„Internetová komunikace se od listinné odlišuje především tím, že je sice psaná, ale fakticky ji vnímáme jako mluvený dialog,“ komentuje Jan Jiráček z Institutu komunikačních studií a žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Snaží se být kontaktní, je více interaktivní, a pomocí emotikonů dokonce simuluje přítomnost neverbální komunikace, jako jsou gesta či mimika,“ říká mediální expert. Zatímco formální dopis je obvykle uveden oslovením milý/milá či vážený/vážená, v e-mailu se běžně objevuje „dobry den“, jako bychom s adresátem mluvili. Pozastaví se nad tím již jen málokdo, přesto by podle pravidel měl každý dopis, i elektronický, začínat oslovením, nikoli pozdravem. Virtuální komunikace pobízí k úspornosti a mnohdy i k menší formálnosti. Příkladem jsou sociální sítě, kde si v komentářích lidé běžně tykají, aniž by věděli, na koho ve skutečnosti reagují, a osobnější tón často volí i v komunikaci se zákazníky, přestože v kamenném obchodě by se k tykání pravděpodobně neuchýlili.

Pokračování na straně II

Invaze ležérnosti

Dokončení ze strany I

„Tyká-li nám někdo na sociálních sítích, musíme to posuzovat podle konkrétního kontextu, zda je to výraz nepřátelství, nebo důvěrnosti,“ říká Jiráček. „Tykání je také známkou rychlého navazování kontaktu, jež bývá spojováno s mládím, které je v současné společnosti hodnotou samo o sobě.“ Podobná taktika se využívá i v reklamách, jejichž cílem je odbourat bariéru mezi značkou a zákazníkem a prostřednictvím tykání se snaží působit vstřícně a budovat důvěru. To, že nám reklamy běžně tykají, většinu společnosti výrazně nepobuřuje. Podle průzkumu Asociace komunikačních agentur z roku 2017 polovině dotázaných neformální tón v reklamách spíše nevadí a zhruba každý čtvrtý zastává neutrální postoj.

„Podle mě tykání v reklamě pravidla slušnosti neporušuje. Pokud ale nerespektuje profil značky či cílovou skupinu, může působit nevhodně až hloupě,“ zastává názor ředitel reklamní agentury Ogilvy Ondřej Obluk. Jasná pravidla, zda by měly reklamy potenciálním zákazníkům vykat, nebo tykat, neexistují a podobně je to i v případě dopravních značek, jako například „Zpomal“, „Cyklisto, sesedni z kola“ nebo „Dej přednost v jízdě“, které občany také oslovují napřímo. „Jde o to, aby byl nápis co nejkratší a nejúdernější, jelikož se ale jedná o komunikaci úřední, a navíc o příkaz, je tykání zcela nemístné,“ hodnotí tento zvyk Jiráček.

Na řidiče může mít „tykající“ dopravní značka opačný efekt. Mohou ji například vnímat jako úřednickou aroganci, kterou mají sto chutí nerespektovat.

Kulturní rozdíly

Vykání se do mezilidské komunikace dostalo vlastně náhodou. Stopy po jeho původu vedou až do starověkého Říma. Za císaře Diokleciána ve 3. století našeho letopočtu byla zavedena spoluvláda dvou vládců, a následně

dokonce čtyř. Tetrarchové vystupovali jako císařské kolegium s jednotnou vůlí a byli osloveni jako celek v množném čísle. Tento princip se poté přenesl do raného středověku i na panovníky, kteří ale vládli již sami, a tak vznikl takzvaný majestátní plurál. Jako jeden z prvních na sebe v množném čísle odkazoval v 6. století papež Řehoř I. Veliký.

Do češtiny se vykání dostalo v 15. století, nejprve ale v podobě, jakou dodnes používá slovenština. To znamená, že namísto „vy jste byl“ se i pro jednu osobu užívalo sloveso v množném čísle „vy jste byli“, s nímž se lze stále setkat v některých východomoravských nářečích. Současná forma se zavedla až v 19. století. Takzvané onikání čeština převzala z němčiny, v níž je vykání vyjadřováno třetí osobou množného čísla „oni“ oproti českému „vy“, a po vzoru němčiny se osoba v uctivé formě začala psát velkými písmeny.

Od onikání se začalo upouštět v období národního obrození, s nímž přišlo odmítání německých vlivů. Dnes se považuje za nezdvořilé. Tu a tam je možné narazit i na takzvané onkání, například třeba v baru při otázce: „Co si slečna dá?“

Ze starých dob pochází i oslovení „slečna“ a „paní“, které odlišovalo vdanou a svobodnou ženu. „Sňatkem žena stoupla na společenském žebříčku, zatímco u mužů jejich rodinný status nehrál takovou roli,“ vysvětluje Špaček, proč se všichni muži bez rozdílu oslovují „pane“.

Forma vykání a tykání je přítomná skoro ve všech evropských jazycích, jejich užití se ale liší. Zatímco v češtině nebo němčině má své pevné místo, v severoevropských jazycích sice existuje, ale takřka se nepoužívá, což se vysvětluje snahou vybudovat v 19. století rovnostářskou společnost ve Švédsku. Zato v angličtině a irštině rozdíl zcela chybí a zájmeno „you“ odpovídá českému „ty“ i „vy“.

V angličtině si všichni netykají

„Často se chybně domníváme, že v angličtině si všichni tykají,“ upozorňuje na omyl Tomáš Gráf z Ústavu anglického jazyka a didaktiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. „Zájmeno ‚You‘ je ale zcela neutrální a z hlediska formálnosti z něho rodilý mluvčí nemá vůbec žádný pocit.“ Historicky je to dokonce i naopak. Ještě ve 13. století angličtina rozlišovala mezi důvěrnějším tvarem „thou“ pro jednotné číslo a „ye“ pro množné, které se používalo v jednání s lidmi vyššího postavení.

Podle lingvisty je také omyl interpretovat častější oslovení křestním jménem v anglickém prostředí jako sklon k nižší formalitě. „Angličtina má převahu krátkých slov a použití křestního jména je pro ně snazší,“ vysvětluje si Gráf. „Formálnost vyjadřují mnoha jinými jazykovými prostředky a hranice a profesionalitu nedává najevo jen oslovení, ale především to, jak se k sobě navzájem chováme.“

Větší ležérnost s sebou nese i větší potřebu opatrnosti a pečlivého zvážení, zda pro uvolnění vztahu přišla již ta správná chvíle. Jsme konzervativnější, česká společnost není na podobné změny připravená. Pak nastávají nekomfortní situace.

O autorovi | MARIE NIČEK, novinářka, spolupracovnice LN

Foto autor | FOTO SHUTTERSTOCK

Foto autor | FOTO WIKIMEDIA COMMONS

Foto popis | Motoristům „tyká“ například pražský tunel Blanka

Invaze jazykové ležérnosti: proč nám tykají dopravní značky i reklamy a co je to hamburský mix

2.2.2020 lidovky.cz str. 00 Zajímavosti

MARIE VEJVODOVÁ, spolupracovnice LN

Milá Marie, (doufám, že nevadí) ..., začínal jeden z mnoha pracovních e-mailů. Oslovení mě zaujalo, a to nejen použitím křestního jména, přestože jsme s pisatelkou osobně nikdy nemluvily, ale i jeho dodatek. Mělo by mi to vadit?

Vybavila se mi nedávná pracovní schůzka se zhruba stejně starou ženou. Jelikož se jednalo o příjemné setkání, v následné e-mailové komunikaci jsem jí vykala, ale oslovila ji křestním jménem a sama se křestním jménem podepsala. Její odpověď ale začínala pozdravem a mým příjmením a byla rovněž podepsaná celým jménem. Napříště jsme tedy opět obě byly „vážené paní“ jako na začátku naší komunikace. Pochopila jsem, že můj

pokus o přátelštější tón se nesetkal s odezvou, a obávala jsem se, že jsem ji urazila a dopustila se společenského faux pas. Asi bylo namístě se jí též zeptat, zda jí oslovení křestním jménem nevdává.

Formalita stranou

Ještě před pár lety jsme byli podobných ožehavých situací ušetřeni. Český jazyk rozlišuje mezi vykáním a tykáním, které dává najevo míru důvěrnosti vztahu mezi lidmi. Nejčastěji si tykáme s rodinnými příslušníky, přáteli nebo kolegy z práce. Vykáme cizím či méně blízkým osobám a podle pravidel etikety jim vyjadřujeme respekt a úctu. Sotva bychom si potykali se šéfem nebo svého obchodního partnera oslovovali křestním jménem. V poslední době je ale formalita na ústupu i v situacích, kde dřív platila za normu.

„Objevuje se tendence k ležérnosti, a- to nejen v oblékání, ale i v komunikaci mezi lidmi,“ říká přední tuzemský odborník na etiketu Ladislav Špaček. „Přichází ze zahraničí, a jak přibývá nadnárodních firem, sledujeme americké filmy a -seriály, dostává se stále více i do českého prostředí,“ vysvětluje.

Špaček: Dnes si muž vezme džíny a košili a myslí si, že s tím může jít všude. To i do divadla!

V mezinárodních korporacích je zcela běžné oslovovat se křestním jménem, nehledě na hierarchii nadřízenosti a podřízenosti, a jelikož je častým komunikačním jazykem angličtina, volba vykání nebo tykání se zcela vytrácí. „Jde o přirozený vývoj a nemá smysl se těmto vlivům bránit, je ale nutné dodržovat určitá pravidla,“ radí Špaček. Rozhodující je pohlaví, věk a společenské postavení. Mezi dospělým mužem a dospělou ženou přichází návrh k nižší formálnosti vždy od ženy nehledě na věkový rozdíl, mezi dvěma muži od výrazně staršího nebo společensky významnějšího, na pracovišti ale záleží jedině na nadřízeném. Podřízený nemůže nabídnout šéfovi tykání, i kdyby se jednalo o ženu.

„Při prvním kontaktu se vyžaduje vykání s příjmením, tudíž ‚Vážený pane nebo pane Špačku‘, pokud se ale podepíšete jako Marie, dáváte mi tím jako žena svolení oslovit vás křestním jménem, sám bych si to ale dovolit nemohl,“ nastiňuje odborník pravidla elektronické konverzace. „Podpis hraje důležitou roli,“ nabízí vodítko podle čeho se lépe orientovat.

Má komunikace se stejně starými ženami, s nimiž si netykám, je ale poněkud zapeklitější. Mohlo by se zdát, že v obchodním vztahu platí „náš zákazník, náš pán“, a bylo by tudíž na zákazníkovi, aby navrhl osobnější jednání. „Zákazníkovi se snažíme vyhovět a chováme se k němu slušně, neznámá to však, že je společensky významnější a rozhoduje o -formě oslovení,“ uvádí na pravou míru expert na moderní a byznys etiketu Daniel Šmíd. Nepochybila jsem tudíž ani já na své pracovní schůzce, ani žena, když mě v pracovní záležitosti jako první oslovila křestním jménem. Záleží jen na tom, zda druhý výzvu přijme. Nevyžádané sblížení

Od formalit se ustupuje z jednoduchého důvodu. „Působí to přátelštěji, pomáhá navázat bližší vztah a navodit příjemnou atmosféru,“ vysvětluje Špaček. Neplatí to ovšem za všech okolností. Větší ležérnost s sebou nese i větší potřebu opatrnosti a pečlivého zvážení, zda pro uvolnění vztahu přišla již ta správná chvíle. „Jsme konzervativnější, česká společnost ještě není na podobné změny připravená, a- v- důsledku často nastávají nekomfortní situace,“ všimá si Šmíd, který nové komunikační zvyky se svými klienty běžně řeší.

Tak jako součástí firemní kultury bývá takzvaný dress code neboli pravidla, jak by se zaměstnanci měli oblékat, pomalu se jí stává i způsob komunikace. Jsou pracovní kolektivy, v nichž je tykání norma, a to i s ředitelem. Většinou se jedná o zahraniční firmy nebo společnosti s převahou mladých lidí. Pokud ale forma oslovování nastavená není, je třeba obezřetnosti.

„Nešvarem z dřívějších dob bývá, že šéf ze své pozice šéfa oslovuje zaměstnance jménem nebo jim nabídne tykání, a ačkoli se nejedná o prohřešek, například vůči starší zaměstnankyni to není vždy vhodné,“ upozorňuje Šmíd na pravidla moderní etikety. „Lidem tykání nebo oslovení nemusí být příjemné, nevědí ale, zda se mohou ohradit.“ Odmítnout tykání od ženy, významněji postavené či starší osoby je považováno za neslušné, v podobných případech ale odborník radí vyjádřit potěšení z nabídky, odpovědět však, že účta k dané osobě ji nedovoluje přijmout. Šéf by se také měl zeptat ženy – podřízené –, zda jí tykání či oslovení křestním jménem vyhovuje. Hamburský mix

„Důležité je oslovovat člověka tak, jak si přeje být oslovován,“ říká Šmíd. V obchodních vztazích své klienty nabádá k -přátelskému tónu, doporučuje ovšem vykání, které evokuje větší profesionalitu a respekt.

Řešením může být takzvaný hamburský mix, v němž se používá vykání v -kombinaci s křestním jménem. „Možnost vykání nebo tykání není v jazyce náhodou, ovlivňuje volbu slov i to, jak se k sobě chováme,“ vysvětluje Šmíd. Tykání nabádá k bližšímu vztahu a hranice se můžou setřít víc, než bylo zamýšleno. Při nedodržení termínu nebo zpoždění platby se přece jen vyjednává snadněji, když si obchodní partneři vykají.

K rozvolňování pravidel do značné míry přispívá i svět internetu. Vedle etikety proto vznikl pojem „netiketa“, který v 90. letech představila Američanka Sally Hambridgeová se snahou sestavit souhrn všeobecných pravidel slušného chování pro uživatele internetu. Zjednodušeně by se dalo říci, že co je nevhodné v- každodenním životě, nepatří ani do kyberprostoru. Etiketa na internetu však ještě není pevně zakořeněná a žije si vlastním životem.

„Internetová komunikace se od listinné odlišuje především tím, že je sice psaná, ale fakticky ji vnímáme jako mluvený dialog,“ komentuje Jan Jiráček z Institutu komunikačních studií a žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Snaží se být kontaktní, je více interaktivní, a pomocí emotikonů dokonce simuluje přítomnost neverbální komunikace, jako jsou gesta či mimika,“ říká mediální expert.

Zatímco formální dopis je obvykle uveden oslovením milý/milá či vážený/vážená, v e-mailu se běžně objevuje „dobry den“, jako bychom s adresátem mluvili. Pozastaví se nad tím již jen málokdo, přesto by podle pravidel měl každý dopis, i elektronický, začínat oslovením, nikoli pozdravem. Virtuální komunikace pobízí k úspornosti a mnohdy i- k menší formálnosti. Příkladem jsou sociální sítě, kde si v komentářích lidé běžně tykají, aniž by věděli, na koho ve skutečnosti reagují, a osobnější tón často volí i v komunikaci se zákazníky, přestože v kamenném obchodě by se k tykání pravděpodobně neuchýlili.

„Tyká-li nám někdo na sociálních sítích, musíme to posuzovat podle konkrétního kontextu, zda je to výraz nepřátelství, nebo důvěrnosti,“ říká Jiráček. „Tykání je také známkou rychlého navazování kontaktu, jež bývá spojováno s mládím, které je v současné společnosti hodnotou samo o sobě.“

Podobná taktika se využívá i v reklamách, jejichž cílem je odbourat bariéru mezi značkou a zákazníkem a prostřednictvím tykání se snaží působit vstřícně a budovat důvěru. To, že nám reklamy běžně tykají, většinu společnosti výrazně nepobuřuje. Podle průzkumu Asociace komunikačních agentur z roku 2017 polovině dotázaných neformální tón v reklamách spíše nevádí a zhruba každý čtvrtý zastává neutrální postoj.

„Podle mě tykání v reklamě pravidla slušnosti neporušuje. Pokud ale nerespektuje profil značky či cílovou skupinu, může působit nevhodně až hloupě,“ zastává názor ředitel reklamní agentury Ogilvy Ondřej Obluk. Jasná pravidla, zda by měly reklamy potenciálním zákazníkům vykat, nebo tykat, neexistují a podobně je to i v případě dopravních značek, jako například „Zpomal“, „Cyklisto, sesedni z kola“ nebo „Dej přednost v jízdě“, které občany také oslovují napřímo. „Jde o- to, aby byl nápis co nejkratší a nejúdernější, jelikož se ale jedná o komunikaci úřední, a navíc o příkaz, je tykání zcela nemístné,“ hodnotí tento zvyk Jiráček. Na řidiče může mít „tykající“ dopravní značka opačný efekt. Mohou ji například vnímat jako úřednickou aroganci, kterou mají sto chutí nerespektovat. Kulturní rozdíly

Vykání se do mezilidské komunikace dostalo vlastně náhodou. Stopy po jeho původu vedou až do starověkého Říma. Za císaře Diokleciána ve 3. století našeho letopočtu byla zavedena spoluvláda dvou vládců, a následně dokonce čtyř. Tetrarchové vystupovali jako císařské kolegium s jednotnou vůlí a byli oslovovaní jako celek v množném čísle. Tento princip se poté přenesl do raného středověku i na panovníky, kteří ale vládli již sami, a- tak vznikl takzvaný majestátní plurál. Jako jeden z prvních na sebe v množném čísle odkazoval v 6. století papež Řehoř I. Veliký.

Do češtiny se vykání dostalo v 15. století, nejprve ale v podobě, jakou dodnes používá slovenština. To znamená, že namísto „vy jste byl“ se i pro jednu osobu užívalo sloveso v množném čísle „vy jste byli“, s nímž se lze stále setkat v některých východomoravských nářečích. Současná forma se zavedla až v 19. století. Takzvané onikání čeština převzala z- němčiny, v níž je vykání vyjadřováno třetí osobou množného čísla „oni“ oproti českému „vy“, a po vzoru němčiny se osoba v uctivé formě začala psát velkými písmeny. Od onikání se začalo upouštět v období národního obrození, s nímž přišlo odmítání německých vlivů. Dnes se považuje za nezdvořilé. Tu a tam je možné narazit i na takzvané onkání, například třeba v baru při otázce: „Co si slečna dá?“

Ze starých dob pochází i oslovení „slečna“ a „paní“, které odlišovalo vdanou a- svobodnou ženu. „Sňatkem žena stoupla na společenském žebříčku, zatímco u mužů jejich rodinný status nehrál takovou roli,“ vysvětluje Špaček, proč se všichni muži bez rozdílu oslovují „pane“.

Forma vykání a tykání je přítomná skoro ve všech evropských jazycích, jejich užití se ale liší. Zatímco v češtině nebo němčině má své pevné místo, v severoevropských jazycích sice existuje, ale takřka se nepoužívá, což se vysvětluje snahou vybudovat v 19. století rovnostářskou společnost ve Švédsku. Zato v angličtině a irštině rozdíl zcela chybí a zájmeno „you“ odpovídá českému „ty“ i „vy“. V angličtině si všichni netykají

„Často se chybně domníváme, že v- angličtině si všichni tykají,“ upozorňuje na omyl Tomáš Gráf z Ústavu anglického jazyka a didaktiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. „Zájmeno ‚You‘ je ale zcela neutrální a z hlediska formálnosti z něho rodilý mluvčí nemá vůbec žádný pocit.“ Historicky je to dokonce i naopak. Ještě ve 13. století angličtina rozlišovala mezi důvěrnějším tvarem „thou“ pro jednotné číslo a „ye“ pro množné, které se používalo v jednání s lidmi vyššího postavení.

Podle lingvisty je také omyl interpretovat častější oslovování křestním jménem v anglickém prostředí jako sklon k nižší formalitě. „Angličtina má převahu krátkých slov a použití křestního jména je pro ně snazší,“ vysvětluje si Gráf. „Formálnost vyjadřují mnoha jinými jazykovými prostředky a hranice a profesionalitu nedává najevo jen oslovení, ale především to, jak se k sobě navzájem chováme.“

Foto:
Zaměstnanci (ilustrační foto)
Shutterstock

URL| https://www.lidovky.cz/relax/zajimavosti/invaze-jazykove-lezernosti-proc-nam-tykaji-dopravni-znacky-i-reklamy-a-co-je-to-hambursky-mix.A200131_111528_In-zajimavosti_ape

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
lidovky.cz (*Zajímavosti*)

Stranickými shromážděními v lowě začíná ve Spojených státech proces výběru demokratického kandidáta

3.2.2020 ČRo Radiožurnál str. 02 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře

Vladimír KROC, moderátor

Stranickými shromážděními v lowě začíná ve Spojených státech proces výběru demokratického kandidáta, který se v listopadových prezidentských volbách postaví Donaldu Trumpovi. Původně víc než dvacetičlenná skupina uchazečů se zúžila na 12 kandidátů, z nichž šanci na nominaci má podle politologů zhruba třetina. Naším hostem je teď Jiří Pondělíček z katedry severoamerických studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy, dobrý den.

Mgr. Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Výběr uchazečů do souboje o Bílý dům má v USA dvojí podobu. Jednou z nich jsou takzvané "primárky", druhou stranická volební shromáždění, což je právě případ lowy, jak se liší?

Mgr. Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

"Primárky" si můžeme představit v podstatě jako o naprosto běžné volby akorát se samozřejmě jedná jenom předvýběr těch kandidátů stranických, ale to hlasování probíhá naprosto standardním způsobem. To znamená buď se hlasuje přes nějaký stroj nebo se vhadzuje lístek do urny. Ta shromáždění v podstatě jde o to, že se ti lidé v daném malém okrsku sejdou a musí nějakého kandidáta vlastně proběhne jakési malé shromáždění, volebních shromáždění v malém, a to shromáždění se potom musí vyjádřit pro jednoho z těch kandidátů, takže to probíhá vlastně osobně.

Vladimír KROC, moderátor

Ano. Jaké jsou ústřední témata demokratů?

Mgr. Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

V těch "primárkách" zatím, dá se říct, dominovala zdravotní péče potom určitě hodně velká debata byla o zvolit plnosti to znamená jakou šanci ten, který kandidát či kandidátka mají v souboji, v potenciálním souboji se současným prezidentem a určitě se hodně mluvilo o příjmové nerovnosti a tudíž o daních.

Vladimír KROC, moderátor

Jak velkým tématem, jak důležitý, důležité téma je anti Trump?

Mgr. Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak on v tom se všechny, všichni kandidáti a kandidátky shodnou, že je především důležité porazit současného prezidenta a nicméně já se domnívám, že právě třeba v případě zdravotní péče nebo daňových reforem ty jednotlivé programy jednotlivých kandidátů, kandidátek se liší a je tam opravdu snaha nabídnout jaksi konkurenční pozitivní program, nikoliv jenom tedy kritiku současného prezidenta.

Vladimír KROC, moderátor

Nominační souboj rozdělil sbor demokratických kandidátů do dvou skupin. Levicově orientované politiky označované za socialisty radikály a umírněné kandidáty. Kdo má podle vás spíš naději na úspěch?

Mgr. Jiří PONĎĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To se v současnosti těžko odhaduje. Ono, když se podíváme na ty preference těch jednotlivých dvou táborů, pokud bychom se těch hlavních, řekněme 5 kandidátů měly rozdělit, tak to většinou je tak, že pokud jeden z těch, z toho tábora, dejme tomu, progresivních posiluje to znamená pokud posiluje teďka Bernie Sanders tak naopak oslabuje Elizabeth Warrenová. V případě toho konzervativnějšího nebo středovější tábora jsme mohli podobnou dynamiku sledovat v případě Joe Bidena a Pete Buttigieg nebo případně teďka v případě Mika Bloomberg, který v posledních několika průzkumech posílil a naopak oslabuje právě Pete Buttigieg takže, dá se říct, ty tábory jsou zatím poměrně vyrovnané. Mírně navrch podle těch průzkumů mají zřejmě by se novější, ale to co ještě může změnit uvidíme také ke komu se potom přikloní ti voliči těch marginálních kandidátů, kteří samozřejmě mají v řádu jednotky procent těch průzkumů ale dohromady pořád můžou tvořit poměrně významnou skupinu.

Vladimír KROC, moderátor

Může už toto volební shromáždění v lowě něco naznačit o konečném výsledku, o kterém rozhodne nominační sjezd v polovině července v Milwaukee?

Mgr. Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Může samozřejmě pomoci kandidátům, kteří uspějí. Ono se tradičně tady těm prvním státním přikládá velký význam a je pravda, že od té reformy primárek v roce 72 tak tuším jenom Bill Clinton byl schopen získat později nominaci, aniž by vyhrál alespoň v lowě nebo New Hampshire to znamená v jednom z těch dvou prvních států. Nicméně třeba Mike Bloomberg zvolil letos zajímavou strategii a vlastně na tyto první 2 státy se vůbec nesoustředí a veškerou svou energii upírá k tomu takzvanému volebním super úterý, kdy se bude hlasovat v mnoha státech najednou, takže těžko říct, jak to bude letos. Zatím alespoň v lowě to vypadá velmi nadějně nebo respektive v lowě i během /nesrozumitelné/ to vypadá nadějně pro Bernieho Sanderse. Nicméně, jestli to bude pro něj záruka, že později nominaci získá to bych si opravdu netroufnul v tuto chvíli říct než.

Vladimír KROC, moderátor

Senát amerického Kongresu se po víkendové přestávce dnes sejde k pokračování procesu ústavní žaloby proti prezidentu Donaldu Trumpovi. Konečný verdikt vyřknout senátoři ve středu. Může to mít jakýkoliv vliv na výsledek prezidentských voleb?

Mgr. Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To v tuto chvíli těžko hodnotit. Ono podle těch průzkumů ty dvě skupiny to znamená ty skupiny voličů, kteří jaksí souhlasí s tím, že sněmovna započala ten proces impeachmentu, nebo že teda schválila impeachment a skupina voličů, kteří jsou proti tomu tak ty skupiny jsou poměrně vyrovnané, takže zatím se nezdá, že by se ty hranice mezi těma oběma tábory nějak významně posunuly právě k impeachmentu. Ono všeobecně předpokládá zvlášť po tom pátečním hlasování kde republikánští senátoři zamítli výsledky nových svědků a jaksí nové dokumenty. A tak se všeobecně samozřejmě předpokládá, že prezident bude zproštěn toho obvinění, že bude jaksí potvrzen ve funkci. Nemyslím si, že by to mělo voličskými náladami nějak významně pohnout. Alespoň v krátkodobém, z krátkodobého hlediska, pak je samozřejmě otázka, jak toto téma, která ze stran v tom volebním souboji uchopí.

Vladimír KROC, moderátor

To byl Jiří Pondělíček z katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuju vám, na shledanou.

Mgr. Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuju za pozvání, na shledanou.

Témata primárek: nerovnost, zdravotní pojištění, dluh za školné a jak radikálně na ně

3.2.2020 ct24.cz str. 00 Svět
svitakm

Demokraté se rozhodují, kdo z nich se pokusí nahradit v Bílém domě Donalda Trumpa. Kampaní přitom hýbou pro Evropany ne zcela obvyklá témata. Nejdůležitější je nerovnost. Čtyři sta nejbohatších rodin v USA má totiž poprvé nižší daňovou sazbu než třeba učitelé nebo hasiči. Tématem číslo dvě je situace 28 milionů Američanů bez zdravotního pojištění. Zásadním problémem je taky astronomický dluh za školné, který má u federální vlády 45 milionů lidí.

Ještě před programovými debatami se v demokratické straně vede strategická rozvaha, kdo může porazit Trumpa. A souboj je lýtý se silnými argumenty na obou stranách.

Podle průzkumů může o nominaci alespoň vzdáleně uvažovat pět kandidátů. Největší šance má představitel středové politiky Joe Biden. Za ním jsou dva levicoví radikálové Bernie Sanders a Elizabeth Warrenová.

Překvapení může přinést „starosta z malého města“ Pete Buttigieg, který je silný ve venkovské lowě hostící symbolicky významné první primárky. Velkou neznámou je Michael Bloomberg, který kandidaturu oznámil později, neúčastní se debat a nemá základnu ani síť dobrovolníků, jen hodně peněz.

„Neočekávám, že do superúterý jeden z těchto pěti kandidátů odstoupí,“ tipuje amerikanista z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Jiří Pondělíček. Souboj bude podle něj hodně vyrovnaný a je možné, že definitivně se bude rozhodovat až na sjezdu strany.

Zvolitelnost

Část strany vyzývá k postavení co nejunírnějšího kandidáta, který by mohl kromě přesvědčených příznivců strhnout i dostatečně velkou část středových voličů. Tito lidé prosazují Bidena.

Varují, že pokud bude kandidovat například Sanders (a rozhodne se úzce spolupracovat s hvězdou mladých levicových radikálů Alexandrií Ocasiovou-Cortézovou), Trump je snadno vykreslí jako levicové úchyly a přesvědčí rozhodující středové voliče, aby hodili hlas republikánům, nebo zůstali doma.

Odkaz

Všichni versus Biden. Demokraté debatovali o rasismu, klimatu i pojištění

Část demokratů má však opačnou perspektivu: „Stará politika Trumpa porazit nemůže,“ parafrázuje ji Pondělíček. A Biden je představitelem hodně staré gardy: v 79 letech má za sebou dvě neúspěšné kandidatury v prezidentských primárkách, osm let viceprezidentství a 36 let senátorování. Představuje klasického politika s tradičními sliby a recepty, zažitou součástí establishmentu, do kterého se Trump tak rád a účinně strefuje (byť je sám jeho součástí neméně pevně). Podle této úvahy je tak potřeba nasadit někoho nového, neokoukaného a dostatečně radikálního.

Do tohoto sporu se může promítnout pro Evropany nezvyklý systém amerických voleb. V primárkách totiž hlasuje daleko méně voličů než nakonec ve volbách. V roce 2016 primárky přilákaly celkem 30 milionů demokratů, přičemž ve volbách dalo Hillary Clintonové hlas přes 65 milionů voličů. Obecně přitom platí, že primárek se účastní spíš tvrdé jádro s radikálnějšími názory.

Ekonomika

Z programu je zdaleka nejdůležitějším tématem primárek stav amerického hospodářství. A když demokraté mluví o něm, mají jako levicová strana téměř vždy na mysli nerovnost.

Ekonomika jako celek roste, což bude hrát pro Trumpa. Demokratům však vadí, že z toho mají prospěch jen boháči, zatímco životní úroveň střední a nižší třídy stagnuje. Tento trend, který nastartoval na začátku 80. let Ronald Reagan, pokračuje.

Podle výzkumu ekonoma Gabriela Zucmana citovaného ve Washington Post je reálný příjem 90 procent Američanů po zdanění a uplatnění nároku na všechny formy podpory jen o necelé dvě třetiny vyšší než v roce 1970 a za posledních dvacet let neroste téměř vůbec. U nejbohatšího procenta je to více než trojnásobek a u nejbohatší setiny procenta dokonce více než šestinásobek.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Relativní růst příjmů různých majetkových skupin Američanů po zdanění ve srovnání s rokem 1970

Zdroj: Wikimedia Commons / Washington Post

Velkým tématem je proto minimální mzda. Všichni kandidáti podporují její radikální zvýšení ze 7,25 na 15 dolarů za hodinu, vypichuje Politico. Chtějí i její další navázání na inflaci, jak s tím počítá návrh demokratických kongresmanů ve Sněmovně reprezentantů.

Sanders s Warrenovou chtějí také zvýšit daně pro ty, kdo stojí na samém vrcholku pomyslné majetkové pyramidy. Zvrátili by tak Trumpovy daňové škrty pro nejbohatší (z nichž sám profituje). Po nich podle Zucmanova výzkumu platí 400 nejbohatších rodin poprvé v amerických dějinách nižší procentní sazbu daní než průměrný Američan.

Sanders chce zdanit i finančníky z Wall Street, jejichž „chamtivost“ považuje za příčinu stagnující životní úrovně velké části Američanů. Navrhuje také povinnost pro firmy dávat po dobu deseti let každý rok procento vlastních akcií zaměstnancům. Na konci by tak měli celkem vlastnit desetinu svého zaměstnavatele.

Warrenová zase navrhuje daleko tvrdší pravidla pro lobbisty. Chce také, aby firmy měly větší odpovědnost za negativní důsledky svého podnikání. Aby například těžař ropy, který znečistil zdroje vody, měl trestní odpovědnost, a nikoliv jen občanskoprávní jako dosud. Jinými slovy, aby ho nemusel žalovat postižený občan a nehrozila mu jen pokuta, ale aby se s ním soudil stát a hrozilo mu vězení. „Tyto návrhy ale nehýbou masami ani mezi demokraty,“ usazuje je do kontextu Pondělíček.

Odkaz

Warrenová chce vést střední třídu do boje proti miliardářům. Senátorka zahájila cestu do Bílého domu

Zdravotnictví

Druhým nejdůležitějším tématem je zdravotní pojištění. Asi 28 milionů Američanů (přes osm procent populace) na něj totiž nedosáhne, a to ani po reformě prosazené Barackem Obamou v roce 2010.

Takzvaná Obamacare totiž zavedla státní příspěvky na pojištění pro chudé, ovšem nikoli v plné výši, a především zachovala soukromou povahu celého systému. Počet nepojištěných Američanů snížila z asi 45 milionů, ovšem jen asi o třetinu.

V akutních případech lékaři zachrání i nepojištěné pacienty a pak po nich vymáhají za zákrok dluh, který většinou nevymůžou. Pokud ale někdo bez pojištění a peněz například potřebuje vyměnit bolestivý kloub nebo koupit inzulin, má smůlu a v extrémních případech trpí nebo umře.

Odkaz

USA: Demokratičtí kandidáti se hádali o zdravotní péči, Biden kritizoval plán Sanderse

Radikální část demokratů reprezentovaná Sandersem a Warrenovou proto volá po období evropského systému. Chtějí, aby si péči od soukromých lékařů nekupovali přímo pacienti, ale stát z peněz vybraných na povinných příspěvcích každého občana. Tak by jejich program nazvaný Medicare for all mohl zajistit dostupnou léčbu pro všechny, jak vysvětluje Washington Post.

Má to ale háček. Většina Američanů s pojištěním se oprávněně obává, že po této reformě by platila víc a dostala o něco horší servis. Ohledy na nejchudší jdou tvář v tvář této perspektivě stranou a podpora univerzálního povinného pojištění nepřevládá.

Biden proto tuto – na americké poměry radikální – představu odmítá a říká jen, že chce Obamacare rozšířit.

Vzdělání

Třetí, pro Evropany těžko uchopitelné téma, se týká ceny vzdělání a dluhů s ní spojených. Situace je totiž poměrně tíživá: 45 milionů Američanů dluží federální vládě dohromady 1,6 bilionu dolarů (36 bilionů korun) za školné na univerzitách.

Sanders chce tento dluh škrtnout úplně. Warrenová navrhuje jeho odpuštění domácnostem vydělávajícím méně než 250 tisíc dolarů (5,8 milionu korun) ročně, jak podotýká BBC. Buttigieg je také pro částečný pardon.

I tady však přichází nechuť k solidárnějšímu přístupu. Ti, kteří svůj dluh už umořili, nebo k tomu mají zdárně nakročeno, cítí nespravedlnost. Proč oni museli tvrdě pracovat, aby své studium splatili, a někdo jiný ho bude mít zdarma? Tento návrh tak nemá všeobecnou podporu ani mezi demokraty. Biden proto navrhuje jen rozšíření pomocných programů.

Kulturní válka

Předvolební debaty se nemohly vyhnout ani takzvané kulturní válce. Tímto termínem se označují čím dál lítější, nesmiřitelnější a radikálnější debaty o roli náboženství ve veřejném prostoru, o trestu smrti, sexuální identitě, zbraních, rasismu či imigraci.

Obzvláště silně nyní rezonuje téma potratů, a to především díky úspěšnému tlaku republikánů na jmenování konzervativních soudců. Trump už poslal dva své kandidáty do nejvyššího soudu a jeho administrativa ve spolupráci se stranickou většinou v Senátu dosadila zatím 187 federálních soudců (asi pětina všech) včetně padesáti odvolacích (28 procent všech). To je za tři roky v úřadě nejvíc od Jimmyho Cartera vládnoucího na konci 70. let 20. století, upozorňuje Brookings Institute.

Pokud Trump získá i druhé období a pakliže si republikáni udrží senátní většinu a budou v personální obměně soudnictví pokračovat stejným tempem, promění hodnotovou podobu Ameriky na dlouhá desetiletí dopředu.

Odkaz

Kavanaugh se stal členem amerického nejvyššího soudu

Odpůrci práva na potrat, kteří se sami raději označují jako příznivci života (pro life), už teď cítí šanci na změnu. Vrátit se chtějí před rok 1973, kdy nejvyšší soud podpořil federální právo na potrat v případě Roe versus Wade. Obzvláště jižanské státy proto začínají zkoušet omezení s nadějí, že jim u soudů projdou.

Demokraté tomu chtějí zabránit. Buttigieg, Sanders a Warrenová nechtějí žádné nebo jen velmi malé omezení práva ženy ukončit těhotenství, Biden je umírněnější a nějaká omezení připouští.

Jenže tématu se demokraté raději vyhýbají. Progresivistické jádro jejich voličů na něj sice slyší, v kontextu většinově hluboce věřící Ameriky je to ale příliš tenký led. Mobilizační potenciál je spíše na straně republikánů, jejichž příznivci se častěji nechají vyhecovat náboženskými kazateli.

A stejné je to i s dalšími hodnotovými tématy, jako třeba omezením práva na vlastnictví zbraní. „Když lidem, co mají doma třicet pušek, někdo řekne, že jim je demokrati seberou, tak se zvednou a jdou volit republikána,“ vysvětluje Pondělíček. A těch, kteří by za omezení zbraní bojovali se stejnou vášní a vervou jako za zachování všech práv, prostě v zemi není tolik.

Zelená planeta

Demokraté se věnují také tématu změny klimatu s tím, že vesměs prosazují rychlejší omezení emisí skleníkových plynů. Biden navrhuje „revoluci čisté energie“ a slibuje uhlíkovou neutralitu do roku 2050. Dosáhnout toho chce prostřednictvím poplatků a kvót pro znečišťovatele, píše BBC.

Sanders a Warrenová se hlásí k Zelenému novému údělu, jehož název odkazuje na Nový úděl Franklina Roosevelta, tedy masivní státní podporu chudých a obecně hospodářského růstu po Velké krizi.

Návrh, který do Kongresu přinesla mimo jiné Ocasiová-Cortézová, je kombinací opatření usilujících o ekologičtější ekonomiku a snížení nerovnosti. A fakt, že ekologie je jen průvodcem boje proti nerovnosti, dobře ukazuje, že je to téma spíše okrajové.

Odkaz

Vše o změnách klimatu na webu ČT24.cz

A taková jsou i další témata. Evropané by si jistě přáli, aby roli hrála i zahraniční politika, ovšem ta americké volby nevyhrává, takže se o ní mluví jen málo.

Proti Trumpovi

Situace strany vyzývající na souboj obhajujícího prezidenta je ve Spojených státech vždy ošemetná. Letos to platí obzvlášť. „Ekonomika šlape a deficity státního rozpočtu nikoho neštvou,“ vysvětluje Pondělíček.

Demokraté se v primárkách nesmí moc rozhádat. A až si vyberou, bude je čekat složitý tematický přechod od vnitřní debaty k té celonárodní. Tam budou čelit soupeři, který i po letech v úřadě dokáže stále vyrazet divákům dech svými razantními výroky a názorovými veletochi.

Trump už nejednou ukázal, že umí velmi šikovně ovládnout mediální prostor. Dokáže opakovat jednoduché slogany tak často a dlouho, až se zaryjí pod kůži všem.

Výrazná osobnost prezidenta by pro demokraty mohla nakonec ale být i výhodou. Mnozí Američané nemohou vystát Trumpovu samolibost a čím dál radikálnější hodnotový posun doprava. Sílu odporu ukázaly v roce 2018 volby do části Kongresu a guvernérských postů: účast byla nejvyšší za sto let. A volit přišli hlavně příznivci demokratů.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3040354-temata-primarek-nerovnost-zdravotni-pojisteni-dluh-za-skolne-a-jak-radikalne-na-ne>

V slabém těle silný duch

3.2.2020 echoprime.cz str. 00 Rozhovory
Daniel Kaiser

Uběhly tři roky od zavedení poslední vlny inkluze, a byť to dnes mediálně už není téma, mezi učiteli a v odborné veřejnosti se o ni dál vede ostrý spor. Autor dvou knih Miroslav Kudláček, Ph.D., je od narození postižen mozkovou obrnou, jen s největší námahou může chodit a mluvit. V 90. letech byl jedním z prvních, kdo se cestou inkluze vydali, fakticky si ji tehdy musel vyvzdorovat. Ze své zkušenosti může srovnávat školy pro postižené a pro zdravé děti. Je velkým kritikem této reformy a některých dalších trendů v sociální politice. Za svou nejnovější knihu dostal loni v listopadu vládní cenu.

Uběhly tři roky od zavedení poslední vlny inkluze, a byť to dnes mediálně už není téma, mezi učiteli a v odborné veřejnosti se o ni dál vede ostrý spor. Autor dvou knih Miroslav Kudláček, Ph.D., je od narození postižen mozkovou obrnou, jen s největší námahou může chodit a mluvit. V 90. letech byl jedním z prvních, kdo se cestou inkluze vydali, fakticky si ji tehdy musel vyvzdorovat. Ze své zkušenosti může srovnávat školy pro postižené a pro zdravé děti. Je velkým kritikem této reformy a některých dalších trendů v sociální politice. Za svou nejnovější knihu dostal loni v listopadu vládní cenu.

Odkdy mozkovou obrnou trpíte?

Jo, máma měla komplikovaný porod. Když mě tahali ven, tak mi doktor v jednu chvíli kleštěmi maličko víc zmáčkl hlavu. No a když se mozek neokysličuje, může se samozřejmě poškodit. U mě to vyústilo v mozkovou obrnu. Přišlo se na to, až když jsem dosáhl věku, kdy si děti sedají – a já jsem si nesedal. Už mi byl rok, a pořád jsem ležel. Nakonec mě dovezli na dětskou neurologii do Košumberka, kde mi diagnostikovali mozkovou obrnu. Bylo to docela pozdě.

Jaký druh mozkové obrny máte?

Mozková obrna má čtyři základní formy: hemiparetickou, kvadruparetickou, diparetickou a dyskinetickou. První dvě obsahují i postižení mentální, což je odhadem asi třetina všech případů. Já mám dyskinetickou. Ta se pozná tak, že máš třasy rukou i nohou, když se někam přemísťuješ, poškozenou řeč, grimasy v obličeji. Výhodou je, že není poškozena mentální, intelektuální část mozku. Představte si mozek jako kouli. V prostředku jsou struktury, které se jmenují bazální ganglia, mají na starosti koordinaci pohybu. Ty mám poškozené.

Co bylo dál? V Košumberku je i nemocnice a ozdravovna, předpokládám, že diagnózou to neskončilo.

Maminka se do toho zpočátku úplně zakousla. Dvakrát denně se mnou cvičila, studovala si literaturu, do mých sedmi let jsme do Košumberka jezdili na závčiky. Vždycky od pondělka do pátku, čtyřikrát ročně. Já jsem byl dítě, které nesnášelo odloučení od rodičů. A když mě tam jednou zkoušeli nechat asi čtrnáct dní samotného, tak jsem to probřečel. Nakonec jsem se Košumberku nevyhnul. Když mi bylo sedm, nastoupil jsem tam do základní devítileté školy pro postižené děti.

Jaká ta škola byla? Výuky jste měli asi méně než na běžné škole, předpokládám.

My sami jsme tomu říkali koncentrák. Byli jsme tam zavření, asi to jinak ani nešlo. Na pavilonu bylo šedesát dětí. Celou devítiletku jsem tam bydlel, od sedmi do šestnácti. Do páté třídy byla předepsaná výuka deset hodin týdně a potom patnáct hodin. Takže dvě a nakonec tři hodiny školy denně. Neučili jsem se tím pádem všechny předměty, neměli jsme občanskou nauku, brannou výchovu, rýsování a tak. Co jsme samozřejmě měli: matematiku, fyziku, češtinu, ruštinu. Škola, léčebná část a ubytování byly v jedné budově – pavilon A zvaný áčko. Rodiče bydleli v Chrudimi, návštěvy jsme měli jednou za dva měsíce. Dneska bych spíš než koncentrák řekl, že to byla dětská eldeenka.

Máte sourozence?

Ne, jsem jedináček.

Čím se rodiče živili?

Pracovali oba u Okresní správy spojů, dneska by se řeklo u Telecomu. Střídali se na směny. Maminka pak ale psychicky onemocněla, skončila na psychiatrii. A když se uzdravila, musela si najít jiné zaměstnání. Blížíme se k důležitému mezníku, kdy mně bylo patnáct let. Končil jsem základku a primářka Áčka v Košumberku doporučila, ať mě dají do ústavu, že nikde jinde nemůžu vůbec fungovat. Já tedy zkoušel přihlásit se na střední ekonomickou školu, tam mě nevzali, a skutečně to vypadalo, že svět je pro mě uzavřený.

Jak rodiče reagovali na posudek primářky, že vás mají odevzdat do dalšího ústavu, a tentokrát už definitivně?

Oni se s tím smířili, já jsem se s tím nesmířil. Každopádně jsem nešel do ústavu, ale domů k rodičům do Chrudimi. Dál jsem se chtěl vzdělávat. Ovšem teprve když po roce 1989 Jedličkův ústav otvíral gymnázium pro lidi postižené jako já, svítla mi naděje. Musel jsem se nejdřív doučit všechnu matematiku a češtinu na přijímačky. Na jaře 1992 jsem je složil a nastoupil do Prahy.

Moment, moment, co jste dělal těch devět roků mezi Košumberkem a Prahou?

To by mě taky zajímalo. No, poflakoval jsem se doma. Nějakou dobu jsem ještě zkoušel neztratit matematiku, počítal jsem si sám pro sebe rovnice, pak jsem toho nechal. Učil jsem se německy, v televizi tehdy běžel kurz Sprechen Sie deutsch? Koupil jsem si Základy biochemie pro lékařské fakulty a tu knihu jsem přečetl. A podobně. Měli jsme chatu a později chalupu na Seči, táta tam chtěl často jezdit, tak jsem pendloval. Ovšem vcelku nic konkrétního jsem celých těch devět roků po základce nedělal, ono se taky s mou diagnózou tehdy skoro nic dělat nedalo. Pro mě byl rok 1989 opravdu svým způsobem vysvobození. Na gymnázium v Jedličkově ústavu jsem byl přijat, přestěhoval jsem se do Prahy, prvního půl roku mě při cestě autobusem doprovázel táta, pak už jsem jezdil sám. Jenže mezitím jsem zjistil, že ta škola nepatří zrovna k nejlepším gymnáziím v zemi. Nechci na Jedličkárně vůbec nasazovat, byli hodní. Ředitel Honza Pičman mi ostatně později křtil první knihu. Kontaktovali jsme tedy normální gymnázium v Chrudimi. Tady mě taky nejdřív moc přijmout nechtěli, bylo nějaké dohadování. Přijetí podmínili psychologickým posudkem. Ten jsem získal – a nakonec jsem odmaturoval s vyznamenáním. Už předtím jsem se začal zajímat o sociologii. Maturita – to jsme v roce 1996.

A vrátil jste se do Prahy. Asi každý, kdo v druhé polovině 90. let chodil na **Fakultu sociálních věd**, si vás bude pamatovat.

No aby ne. Mě si zapamatoval každý, protože já jsem chodil a chodím blbě, pohybuju se v podstatě akrobaticky. Tehdy jsem se hlásil na FSV i na filozofickou fakultu. Na FF mě moc nechtěli, ale na FSV se stalo, že na bakalářský obor sociologie a sociální politika se současně se mnou hlásil ještě jeden nevidomý student. Oběma nám byly prominuty písemné testy a stanuli jsme před komisí, které předsedal docent Kabele. Myslím, že o našem přijetí bylo rozhodnuto předem. Potom jsem absolvoval magisterské a nedokončil doktorandské studium sociologie. Tak jsem změnil fakultu a doktorandské studium speciální pedagogiky absolvoval na pedagogické fakultě.

Když srovnáte svůj stav v 52 letech s dětstvím, vyvíjí se nějak, k horšímu, nebo naopak k lepšímu?

Je to horší, ale nezhoršuje se to. To musím vysvětlit. Svou roli hraje věk, svaly jsou pořád napnuté, tím pádem se víc opotřebují. U mozkové obrny je výhoda, i když, výhoda... že člověk když se snaží a nepoddá se tomu, může dosáhnout určitého zlepšení v praktickém životě. Dokáže překonat i hodně těžké stavy, třeba osvojením si nějakého fíglu. V Košumberku jsem si večer košili i bundu svlékal najednou, abych si je ráno mohl najednou obléct. Tím se ušetří spousta námahy. Nebo když jsem psal rukou, klekl jsem si na podlahu, čímž jsem si kolena přidržel papír, na který pak pro mě bylo lehčí něco napsat. Ovšem jak jsi starší, tak kolena víc bolí. Naposledy jsem takhle psal na střední škole. A už tehdy se mi přičilo před někým klečet. Na vysoké jsem naštěstí písemky mohl psát na počítači, klávesnice počítače, to pro mě byla a je ohromná úleva.

Probíhá nějaký vývoj v medicíně, díky němuž byste mohl předpokládat, že jednou bude vynalezeno něco, co vám výrazně pomůže?

Nemyslím. Tady jde o mozkovou tkáň. A profesor Beneš z Vojenské nemocnice ve Střešovicích říká, že mozek má takové pravidlo: Co se jednou poškodí, to je nenávratně. Dostáváme samozřejmě léky na uvolnění, na uklidnění. Ale kauzální léčba, tedy léčba, která odstraní vadu a vrátí člověka do přirozeného stavu, v našem případě bohužel neexistuje.

Co inkluze? Vlastně nevím, jak moc je to zrovna teď žhavé téma. Když se před třemi roky spouštěla, řada učitelů se chytala za hlavu, ale žádnou celostátní katastrofu jsem od té doby nezaznamenal.

Tak to jste na omylu, to prostě není pravda. Problémů je hodně, mám zprávy z terénu.

Asi hlavním obsahem té reformy z roku 2015 bylo to, že se do běžných škol měli vedle tělesně postižených dávat i mentálně postižené děti.

Když dáš do běžné školy děti jako já, tak to ještě někdy funguje. I když stejně – děcka ti nerozumějí. Když ale mezi ně dáš autistu... Já nevím, jestli se to smí říkat, ale autismus je těžké postižení. Ta děcka jsou ve třídě neřiditelná. Zdravá děcka z nich často mají strach, a to oprávněně. Autista ve třídě dělá bordel. Má asistenta, jenže asistent většinou nic neumí, a tak si s ním hraje. Když na konci roku takové děcko dostane vysvědčení, tak jestli mu tam učitel napíše samé jedničky nebo samé čtyřky, je to skoro jedno. Kdyby mohlo chodit do speciální školy, kde by se mu skutečně věnovali odborníci, je na tom většinou líp než v takovéhle inkluzi.

Vy můžete srovnávat, chodil jste do školy pro děti s postižením i do běžné školy.

V 90. letech se ještě inkluzi říkalo integrace. Probíhala bez zákonů a centrálních nařízení. Prostě konkrétní škola se musela s konkrétním žákem nějak domluvit, bez příkazu shora. Mě když v roce 1993 přijímali do běžného gymnázia, tak s mým přijetím taky učitelé museli souhlasit. A stejně to dopadlo tak, že jsem ve třídě neměl žádné kamarády. Maximálně jsem s někým promluvil o přestávce, mimo školu ani omylem. Nemám představu, co dělají sedmnáctiletí kluci ve volném čase. Když jela škola do Dánska na výměnný pobyt, chtěl jsem jet, a oni mi řekli: Sorry. Takhle vypadala moje integrace. Před třemi lety jsme měli absolventský sraz, byl jsem tam, a zase se se mnou nikdo nebavil. Mně to nevádí, ale na další sraz už nikdy nepůjdu. Kde mě nechtějí, tam se necpu. Zatímco když měla sraz základka v Košumberku – shodou okolností jsem ho organizoval já, přes Facebook –, to bylo něco úplně jiného. Sešlo se nás čtyřicet lidí z celé republiky. Co tím chci říct, a ukazují to i výzkumy: je lepší, když se postižení zapojují v mladším věku. Celá ta reforma nejenže byla protlačena narychlo, je udělaná na sílu. Vede rodiče k tomu, aby bojovali proti systému.

To právě zastánci reformy zdůrazňují, že dává jakousi zbraň do ruky rodičům, jejichž děti normální škola odmítá vzít.

Můžou se opakovaně odvolávat. Jenže kdo je stát, kdo je ten systém? To není ani Valachová, ani Štech, ani Plaga. To jsou učitelé a pracovníci ve speciálních pedagogických centrech. A s nimi rodiče mají bojovat? Takhle přece škola nemá fungovat. V Chrudimi je pět základních škol. V nějaké škole tu zkušenost nemají, v nějaké jiné ano, tak proč se nepozeptat tam? Nemá se to dělat na sílu, nutná je shoda rodičů se školou, s učiteli, ti taky musejí říct: Jo, zkusíme to, vaše dítě přijmeme, uvidíme, jak to bude fungovat. A někdy se může stát, že pokus byl podniknut a nevyšel. Oni hodně stavěli na tom, že inkudované děti budou mít po ruce asistenty. Takže se do škol a tříd vpustili takzvaní asistenti pedagoga, kteří o různých typech postižení nevědí nic. Čtrnáctidenní kurz to fakt nezachrání. Současná vláda s tím není schopna něco udělat, ministru Plagovi je to úplně jedno.

Odhadoval bych, že vy jste v 90. letech asistenta neměl.

Já? Co bych dělal s asistentem? I když jsem chodil skoro hodinu do školy pěšky, bylo by mi trapně, aby na mě někdo čekal před domem a vodil mě do třídy, tam mi vyndal penál, knížky... Já jsem byl vychovaný k překonávání překážek. Maminka mi vždycky vštěpovala do hlavy: Mirku, tohle si musíš udělat sám. Někdy to bylo hodně těžké, ale teď, kdy maminka už zemřela a tatínek je v sanatoriu – předloni mu amputovali nohu – a já tu žiju sám, teď se mi to hodí. Navíc já kdybych chodil do normální základy, kde by na mě nekladli žádné nároky – a ty se dnes, pokud vím, na inkudované děti moc nekladou –, tak bych se toho prostě naučil míň. Asi bych to nedotáhl na vysokou školu a k Ph.D. Když jsem mluvil o Košumberku jako o dětské LDN, myslel jsem tím aparát, sestry v ústavu. Naopak učitelé většinou byli fajn lidi, byli na nás hodní, a hlavně – oni měli metody a věděli, jak do nás dostat odpovídající vědomosti. Co má dnes dělat chudák učitelka, když dostane do třídy ať už autistu, nebo i člověka, který má Downův syndrom? Takových případů je řada. Učitel na běžné škole neví, co obnáší mozková obrna, nestudoval speciální pedagogiku, neví, jak s takovými dětmi pracovat. Kde by to taky mohl zjistit? Případá mi důležité zdůraznit, že Valachová zákon vůbec nekonzultovala se speciálními pedagogy, že oni správně upozorňovali, že to je inkluze dělaná nejhorším možným způsobem.

Sám jste už ze školy pár let pryč, takříkajíc v běžném životě. Vadí vám ještě něco na státní politice pomoci postiženým lidem?

Stát, společnost, pro nás řadu věcí dělá. Ve školách, v úřadech, ve veřejných budovách se postavily rampy pro vozíčkáře, výtahy a podobně. Dostáváme příspěvek na péči, se kterým člověk může nakládat víceméně podle svého uvážení. Ale právě tady je další velké téma: osobní asistenti. Celý koncept osobní asistence vychází z hnutí Independent Living, což vzniklo v Americe. To bylo až elitářské hnutí. Oni říkali: My jsme postižení od krku dolů, ostatní lidi, majoritní společnost, jsou postižení od krku nahoru. Něco tak elitářského já bych z úst nevypustil. Každopádně dneska když potkávám postižené studenty na vysoké škole, osobního asistenta má každý. Proč? Ke mně chodí pečovatelka, už se dobře známe, chodí ke mně denně už šest let. Ta paní udělá, co potřebuju, je tu hodinu. Osobní asistent je s vámi pořád, a je to ta nejdražší služba, co v terénních službách existuje. Ale to je taková móda: milý postižený, měj svého asistenta a pékně ho ze svého příspěvku na péči plať. Ten příspěvek podle stupně postižení dělá od osmi stovek do 19 tisíc měsíčně.

Sociální systém k nájmu osobních asistentů nutí, nebo je to jen móda?

Některé politické strany, konkrétně TOP 09, tlačí na to, aby člověk u všech peněz z příspěvku vykázal, na co je použil. Každý měsíc. Což mně nevyhovuje. Budťo mi ty peníze chcete dát, nebo nechcete. Co já se mám každý měsíc zodpovídat nějakému úřadu? Přijde mi to nedůstojné. Dostávám nějaké peníze navíc a nemusím být v ústavu, kde by to stát stálo daleko víc peněz. A hlavně by to samozřejmě vedlo k ještě většímu objednávaní těch osobních asistentů. Naštěstí to zatím chce explicitně jen Kalousek a ten je naštěstí v opozici. Babišovi je to myslím jedno. Já si osobního asistenta taky někdy objednáám a zaplatím, většinou když jedu na konferenci. Nebo když jsem v roce 2015 získal Ph.D., chtěl jsem si dát jako dárek účast na výročním setkání Americké akademie pro mozkovou obrnu. Domluvil jsem se s kamarády z Círky bratrské v Chrudimi a konferenci jsme spojili s výletem po USA, kde jsme autem naježdili 6000 kilometrů. Já jsem zaplatil letenky, konferenci, oni se o mne starali.

Co vás motivovalo – ke škole, k akademické dráze, k psaní knížek? Co vás udržuje v běhu?

V roce 1991 jsem uvěřil v Krista. Ocitl jsem se na jedné akci, kde byli čeští evangelikálové, cébéčko (CB, Církev bratrská – pozn. red.). Přijal jsem Pánaboha jako někoho, kdo mě přijal takového, jaký jsem, a kdo se o mě stará. Taky jsem prošel duchovní krizí, někdy na počátku milénia, kdy jsem odešel z CB a kdy jsem měl současně i neúspěchy ve škole. Ale vrátil jsem se nejdřív do církve, pak jsem dodělal školu. Hrozně důležitá pro mě byla v 90. letech možnost studovat na gymnáziu a pak vysokou školu, mou zamilovanou sociologii. To se scházely různé věci. Devadesátá léta byla prostě skvělá. Vydal jsem disertaci jako knížku. Tak jsem si splnil svoje sny. Není to perfektní? Povahou se považuju za kapitalistu. Ne že bych uměl podnikat a točit miliardy, ale v tom smyslu, že když člověk hodně chce a snaží se, má cíle, leccího se dá dosáhnout.

Stoupenci radikální inkluze by mohli namítnout, že podle sebe posuzujete i ostatní, že jste výjimka a většina postižených dětí nemá šanci vašich nároků dosáhnout.

Ale to je jasné. Netvrdím, že každý postižený musí obhájit disertaci a následně ji publikovat. Jde mi o to, aby každý v průběhu svého pobytu ve škole mohl plně rozvinout svůj potenciál. To se nestane, pokud bude během svého vývoje neustále opečováván – tu osobním asistentem, tu asistentem pedagoga. Může se třeba vyučit, ale musí se vyučit tak, aby si mohl vydělat nějaké peníze k důchodu.

URL| <http://echoprime.cz/a/S8JmN>

Stejná zpráva vyšla také v dalších 3 titulech:

echoprime.cz (*Rozhovory*), echoprime.cz (*Rozhovory*), echoprime.cz (*Rozhovory*)

V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený

4.2.2020 soutezmania.cz str. 00

V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený, externí fotograf časopisu Velo Sportovní fotografií roku 2019 se stal černobílý snímek ze závodu horských kol od volného fotografa Michala Červeného. Zajímavá kompozice vznikla krátce po startu Světového poháru v Andoře, kde se početné závodní pole ztrácelo ve zvířeném prachu. „Ocenili jsme, že fotografie nejlépe vystihuje dřinu nutnou k podání skvělého sportovního výkonu, protože sportovci nesoutěží jen v ideálních podmínkách, ale i ve chvílích nesmírně náročných. Šampióny dělá právě to, že takové chvíle oddřou a zvládnou,“ řekla předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd** UK. Výsledky fotografické soutěže zveřejnil Klub sportovních novinářů na vernisáži, která se konala na pražské Staroměstské radnici.

URL| <https://www.soutezmania.cz/v-soutezi-sportovni-fotografie-roku-uz-podruhe-zvitezil-michal-cerveny>

Ve zvířeném prachu mizeli bikeři. Červený díky tomu udělal sportovní fotografii roku

4.2.2020 ceskatelevize.cz str. 00

ČT sport

Bikeři. Světový pohár. Andora. Okamžik krátce po startu, početné startovní pole se ztrácí ve zvířeném prachu. Sportovní fotografií roku 2019 byl vyhlášen černobílý snímek od Michala Červeného.

Červený vyfotil nejlepší sportovní snímek roku

Červený navázal na předloňské prvenství a v soutěži zvítězil podruhé. Předloni získal hlavní cenu za fotografii, kterou při cyklistickém závodě Cape Epic pořídil z vrtníku. Tentokrát se uchýlil 300 metrů od trati a fotografoval z terasy domu na protější straně malého sedla.

"Původní záměr zachytit hada bikerů sjíždějících sjezdovku zmizel během několika vteřin v prachu, který se v mimořádném suchu nad tratí rozvířil. Vznikla však tato neobvyklá fotografie. Myslím, že dobře zachycuje ten chaos a stres, který nastává po startu takového závodu," uvedl Červený.

"Neplánoval jsem černobílý snímek, ale v originálu byl žluto-šedý, tak trochu bezbarvý, proto jsem ho převedl do černobílé," dodal volný sportovní fotograf, který se zaměřuje především na cyklistiku.

Tradiční soutěž obnovil na přelomu let 2017 a 2018 Klub sportovních novinářů s pořadatelskou agenturou Seven Days Agency. Do tohoto ročníku se přihlásilo 55 profesionálních fotoreportérů, kteří poslali celkem 567 snímků. Vyhlášeny byly také kategorie fotbal, ostatní sporty, portrét, motorismus, série a uděleny byly i zvláštní ceny poroty.

"Od obnovení soutěže se hlásí každý rok více autorů s více fotografiemi, což je maximálně potěšující. Stejně jako kvalita přihlášených fotek, rozhodně bylo z čeho vybírat," řekla předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd** UK. V porotě mimo jiné zasedla i olympijská vítězka v běhu na lyžích Kateřina Neumannová.

Výstavu na pražské Staroměstské radnici doplňují dvě přehlídky. Letošní návrat letních olympijských her do Tokia připomene výstava fotografií Karla Nováka, který doprovázel sportovce na stejném místě v roce 1964. Loňský vítěz hlavní ceny Lukáš Bíba pak dostal možnost představit své další snímky.

Zdroj
ČT sport ČTK

URL | <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/ostatni/ve-zvirenem-prachu-mizeli-bikeri-cervený-diky-tomu-udela-sportovni-fotografii-roku/5e39b489fccd259ea45d83c2>

Sportovní fotografií roku je černobílá divočina v závodě horských kol

4.2.2020 sport.iDNES.cz str. 00 Ostatní sporty
ber

„Minulý vítězný snímek byl vysněný, na možnost fotografovat z vrtníku jsem čekal sedm let. Tentokrát to zpočátku nebyla moje nejoblíbenější fotka, ale měl jsem na ni tolik pozitivních ohlasů, že jsem ji nakonec přihlásil,“ prozradil 33letý fotograf, který pracuje na volné noze a specializuje se především na cyklistiku.

Soutěž Klubu sportovních novinářů vznikla už v roce 1971, ale předloni byla obnovena po téměř dvacetileté přestávce.

ROK 2017. S tímto snímkem slavil Michal Červený předloni.

Michal Červený se stal nejvýraznější postavou její novodobé historie. Předloni vyhrál, v minulém roce využil práva jako poslední vítěz uspořádat doprovodnou autorskou výstavu. A teď se vydal ve stejných stopách znovu.

„Už přemýšlím o tom, co za rok vystavím. Budu se muset snažit, aby výstava stála za to. Minule jsem mohl vystavit fotografie za předešlých deset let, ale teď se už ohlížet nemohu,“ uvědomuje si Michal Červený.

Ač má barvu i ve svém jménu, zvítězil s černobílou fotografií. „Neplánoval jsem černobílý snímek, ale v originálu byl žluto-šedý, tak trochu bezbarvý, proto jsem ho převedl do černobílé,“ prozradil.

Fotografie vznikla krátce po startu závodu Světového poháru v Andoře. Červený si vybral dům daleko od trati a fotografoval dlouhým objektivem z protější straně malého sedla.

„Původní záměr zachytit hada bikerů sjíždějících sjezdovku zmizel během několika vteřin v prachu, který se v mimořádném suchu nad tratí rozvířil. Vznikla však tato neobvyklá fotografie. Myslím, že dobře zachycuje ten chaos a stres, který nastává po startu takového závodu.“

Porota ocenila dramaticnost snímku, ponurou atmosféru a neobvyklou kompozici s mnoha vrstvami.

„Estetika vítězné fotografie připomíná svým způsobem i díla Sebastiaa Salgada,“ řekla předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd** UK. Mluvila o brazilském mistru černobílé fotografie. O inspiraci však nemohla být řeč. „Neznám ho, musím se podívat,“ přiznal Červený.

Vedle hlavní ceny se soutěžilo i v dílčích kategoriích. Cenu za nejlepší portrét získal fotograf MF DNES a iDNES.cz Michal Sváček za snímek basketbalisty Pavla Pumprly.

Vyhlášením nejlepších snímků loňského roku odstartovala v pražské Staroměstské radnici bilanční výstava s tím nejlepším, co autoři do soutěže poslali.

Soutěžní přehlídku doplňují dvě ucelené přehlídky. Letošní návrat olympijských her do Tokia připomene unikátní výstava fotografií Karla Nováka, který doprovázel československé sportovce na stejném místě při OH v roce 1964. Fotografie jsou vystaveny díky digitalizaci fotoarchivu Českého olympijského výboru. Druhá výstava patří Lukáši Bíbovi, jenž jako loňský vítěz dostal právo představit další své fotografie.

Výsledky soutěže Sportovní fotografie roku 2019

Hlavní cena - Michal Červený: Světový pohár horských kol v Andoře

Fotbal - Dominik Bakeš: Slavia – Kluž, radost Jana Bořila po vstřeleném gólu

Ostatní sporty - Jan Kasl: Tomáš Dostál ve finále závodu Ironman na Havaji

Portrét - Michal Sváček: basketbalista Pavel Pumprla

Motorismus - Martin Kozák: Dragster

Série - Lukáš Kaboň: Mistrovství Evropy žen v softballu v Ostravě

Zvláštní ceny poroty - Michal Beránek: Královská radost, Michal Beránek: Box v Arkádách, Lukáš Kaboň: MS v para hokeji 2019 v Ostravě

Foto:

SPORTOVNÍ FOTOGRAFIE ROKU 2019, hlavní cena - Michal Červený: Světový pohár horských kol v Andoře
Sportovní fotografie roku

URL| https://www.idnes.cz/sport/ostatni/sportovni-fotografie-2019-michal-cerveny.A200204_164037_sporty_ber

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech:

sport.iDNES.cz (*Ostatní sporty*), sport.iDNES.cz (*Ostatní sporty*)

V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený

4.2.2020 fotbal.cz str. 00

Sportovní fotografií roku 2019 se stal černobílý snímek ze závodu horských kol od volného fotografa Michala Červeného. Zajímavá kompozice vznikla krátce po startu Světového poháru v Andoře, kde se početné závodní pole ztrácelo ve zvířeném prachu.

„Ocenili jsme, že fotografie nejlépe vystihuje dřinu nutnou k podání skvělého sportovního výkonu, protože sportovci nesoutěží jen v ideálních podmínkách, ale i ve chvílích nesmírně náročných. Šampióny dělá právě to, že takové chvíle oddřou a zvládnou,“ řekla předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd** UK.

Výsledky fotografické soutěže zveřejnil Klub sportovních novinářů na vernisáži, která se konala na pražské Staroměstské radnici. Bilanční výstavu Sportovní fotografie roku 2019 doplňují dvě ucelené přehlídky. Letošní návrat olympijských her do Tokia připomene unikátní výstava fotografií Karla Nováka, který doprovázel československé sportovce na stejném místě při OH v roce 1964. Fotografie jsou vystaveny díky digitalizaci fotoarchivu Českého olympijského výboru. Druhá výstava patří Lukáši Bíbovi, jenž jako loňský vítěz dostal právo představit další své fotografie.

Soutěž Sportovní fotografie roku navazuje na obnovenou tradici výročních fotografických přehlídek založenou legendami novinářské fotografie v roce 1971. Do soutěže, kterou každoročně vyhlašuje Klub sportovních novinářů a pořádá agentura Seven Days Agency, se letos přihlásilo 55 profesionálních fotoreportérů, kteří poslali celkem 567 snímků. Vedle hlavní soutěže byly ve hře také dílčí ceny v kategoriích Fotbal, Ostatní sporty, Portrét, Motorismus a Série. V poslední kategorii Sport v Praze, vyhlašovanou Hlavním městem Praha, vítěze vyberou sami návštěvníci výstavy.

„Od obnovení této tradiční soutěže Klubu sportovních novinářů před třemi lety se hlásí každý rok více autorů s více fotografiemi, což je maximálně potěšující. Stejně jako kvalita přihlášených fotek, rozhodně bylo z čeho vybírat,“ říká Alice Němcová Tejkalová. „Další ročník ukázal, že oživení této soutěže bylo dobrým krokem. Kvalita i množství přihlášených prací oproti loňskému roku vzrostly, předkládané práce sportovních fotografů jsou na profesionální úrovni,“ dodala.

Předloni získal Michal Červený hlavní cenu za fotografii, kterou při cyklistickém závodě Cape Epic pořídil z vrtulníku, letos se pro změnu uchýlil 300 metrů od trati a fotografoval z terasy domu na protější straně malého sedla. „Původní záměr zachytit hada bikerů sjíždějících sjezdovku zmizel během několika vteřin v prachu, který se v mimořádném suchu nad tratí rozvířil. Vznikla však tato neobvyklá fotografie,“ přiznal Michal Červený. „Myslím, že dobře zachycuje ten chaos a stres, který nastává po startu takového závodu.“

Předsedkyně poroty prozradila, že estetika vítězné fotografie připomíná svým způsobem i díla brazilského mistra černobílé fotografie Sebastiaa Salgada. „Neplánoval jsem černobílý snímek, ale v originálu byl žluto-šedý, tak trochu bezbarvý, proto jsem ho převedl do černobílé,“ přiznal Michal Červený.

V kategorii Portrét získal ocenění Michal Sváček z MF DNES, v kategorii Fotbal vyhrál Dominik Bakeš z deníku Sport, v kategorii Ostatní sporty volný fotograf Jan Kasl, nejlepší motoristický snímek zachytil volný fotograf Martin Kozák a nejlepší sérii nafotil Lukáš Kaboň z Moravskoslezského deníku.

Cenu v kategorii Fotbal předával generální sekretář FAČR Jan Pauly.

Čestná uznání získaly hned dvě práce Michala Beránka z deníku Sport a jedna Lukáše Kaboně.

„Je báječné, že se historické prostory Staroměstské radnice znovu otevřely Sportovní fotografii roku a že obnovená soutěžní přehlídka přitahuje stále větší pozornost profesionálních fotoreportérů sdružených v Klubu sportovních novinářů,“ řekl předseda Klubu sportovních novinářů Zdeněk Pavlis.

„A že jde o přehlídku té nejvyšší profesionální úrovně dokazuje ocenění, které převzal jeden z renomovaných českých fotoreportérů Roman Vondrouš, redaktor ČTK a člen KSN, v předvečer pražské vernisáže v Budapešti. V celosvětové soutěži AIPS Sport Media Awards zvítězil s neopakovatelnými záběry z Velké pardubické, což přesvědčivě vypovídá, jak vysokých kvalit česká sportovní fotografie dosahuje.“

I letos bude mít výstava dobročinný přesah. Ve spolupráci s Českou olympijskou nadací bude zorganizována dražba vítězných snímků na portálu sportovniaukce.cz. Výtěžek poputuje na podporu mladých sportovců, kterým v jejich aktivitách brání nedostatek peněz. Po ukončení výstavy budou navíc vystavené snímky věnovány sportovním subjektům provozovaným Hl. m. Prahou a opět podpoří Českou olympijskou nadaci.

Udělené zástity

Radní Hlavního města Prahy Vít Šimral

Předsedkyně Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva HLMP Mariana Čapková

Milan Němeček pověřený řízením sekce živého umění na Ministerstvu kultury

Výsledky soutěže Sportovní fotografie roku 2019

Hlavní cena

Michal Červený: Světový pohár horských kol v Andoře

Fotbal

Dominik Bakeš: Slavia – Kluž, radost Jana Bořila po vstřeleném gólu

Ostatní sporty

Jan Kasl: Tomáš Dostál ve finále závodu Ironman na Havaji

Portrét

Michal Sváček: basketbalista Pavel Pumprla

Motorismus

Martin Kozák: Dragster

Série

Lukáš Kaboň: Mistrovství Evropy žen v softballu v Ostravě

Zvláštní ceny poroty

Michal Beránek: Královská radost

Michal Beránek: Box v Arkádách

Lukáš Kaboň: MS v para hokeji 2019 v Ostravě

Fotogalerie:

Sportovní fotografie roku 2019

Kompletní galerie

+17

Kdo je kdo?

Vítěz hlavní kategorie Michal Červený (*1986), volný sportovní fotograf, zaměřuje se především na cyklistiku. Spolupracuje s Mezinárodní cyklistickou federací (UCI), Českou asociací tělesně handicapovaných sportovců, několika profesionálními týmy, sportovními značkami a publikuje také v odborných časopisech. Na soutěži Czech Press Photo v roce 2016 vyhrál kategorii Sport a získal cenu ČTK, vyhrál soutěž Sportovní fotografie roku 2017 a 2019.

Předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová je děkankou **Fakulty sociálních věd** UK v Praze. Profesionálně se zabývá sportovní žurnalistikou, mediálním zpracováním menšinových témat, vztahem mezi vzděláváním novinářů a praxí a podmínkami, které novináři v Česku mají pro svou práci. V minulosti jsem byla zaměstnankyní Redakce sportu České televize.

V porotě dále zasedli olympijská vítězka v běhu na lyžích Kateřina Neumannová, fotografové (a bývalí vítězové soutěže) Herbert Slavík, Jiří Pekárek, Jaroslav Legner a zástupce KSN Jan Tauber.

Historie soutěže

Soutěžní přehlídka má dlouhou tradici, seznam vítězů je plný úctyhodných jmen, tváře slavných sportovců excelovaly na historických snímcích. Pod názvem "Sto nejlepších sportovních fotografií roku" vystavovali naši předchůdci vybrané práce už od roku 1971. Prvním vítězem byl Bohumil Novotný z časopisu Zápisník se snímkem Modlitba za Peru; fotografie byla poctou obětem tragédie čs. horolezecké expedice na Huascarán.

Nejúspěšnějším autorem v historii ankety je Herbert Slavík, který získal třikrát hlavní cenu a nyní je členem poroty. V roce 1987 se dočkal vítězného snímku Jaroslav Skála, zakladatel ankety a dlouholetý předseda Klubu sportovních fotoreportérů. Na čestném seznamu vítězů najdeme i jména Karel Novák, Jiří Koliš, Václav Jirsa, Milan Šťastný, Jaroslav Legner, Jiří Pekárek a mnohá další.

Soutěžilo se pravidelně do roku 1988, pak neklidná doba fotografickou přehlídku na čas zastínila. Nové vítěze jsme pak znovu poznávali v 90. letech a na prahu nového století. V období 2002 - 2010 jsme navštívili nesoutěžní přehlídku ucelených souborů od vybraných autorů, a pak se sportovní výstavy na dlouhou dobu odmlčely.

Výstava na Staroměstské radnici

Výstavu Sportovní fotografie roku na Staroměstské radnici slavnostně odstartovala vernisáží v úterý 4. února. Návštěvníkům bude přehlídka přístupná od středy 5. února do 29. března, otevřeno bude každý den od 10.00 do 19.00 hod.

URL| <https://facr.fotbal.cz/v-soutezi-sportovni-fotografie-roku-uz-podruhe-zvitezil-michal-cervenyy/a11984>

Po roce zase cyklistika. Staroměstská radnice představuje nejlepší sportovní fotografie i vzpomínky na Tokio 1964

4.2.2020 sport.cz str. 00 Ostatní

zp

Po roční odmlce znovu cyklistika a opět sportovní fotoreportér Michal Červený. Jeho snímek ze Světového poháru horských kol cross country ve Vallnordu v Andoře ilustrující, jaké galeje muselo 108 bikerů na vyprahlé trati v nadmořské výšce dvou tisíc metrů podstoupit, se stal nejlepším sportovní fotografií roku 2019. Slavnostní vernisáž soutěžní výstavy spojená s vyhlášením nejlepších fotografií proběhla dnes v podvečer v historických prostorách pražské Staroměstské radnice.

Před dvěma lety se stal Michal Červený vítězem soutěže pořádané Klubem sportovních novinářů se snímkem z etapových závodů horských kol v Jižní Africe, letos pro změnu vyhrál jeho záběr z Andorry. Prvenství mu přisoudila odborná porota, ve které vedle legend české sportovní fotografie zasedla i olympijská vítězka Kateřina Neumannová. A právě její hlas měl při výběru vítězného snímku velkou váhu. Možná i proto, že na olympijských hrách v Atlantě v roce 1996 Neumannová v závodech horských kol startovala a poznala, co takové klání obnáší.

Předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd** UK v Praze, prozradila, že estetika vítězné fotografie připomíná svým způsobem i díla brazilského mistra černobílé fotografie Sebastiaa Salgada.

„Ve Vallnordu se závodilo ve skutečně extrémních podmínkách, které nahrávaly českému bikerovi Ondřeji Cinkovi. Na své oblíbené trati vedl v polovině závodu o 35 vteřin a dost možná mířil za svým premiérovým vítězstvím ve Světovém poháru. Při jednom z průjezdů technickou a občerstvovací zónou se ale polil ledovou vodou, a postihla ho srdeční arytmie, takže musel životně rozjetý závod přerušit,“ přibližuje Michal Červený dramatické pozadí, které vznik jeho vítězného snímku rámovala.

„Mým původním záměrem bylo zachytit, jak had bikerů sjíždí sjezdovku z malého sedla. Proto jsem se ho snažil zachytit teleobjektivem z terasy domu na protější straně sedla. Bikeri ale zmizeli během několika vteřin v prachu, stejně jako všechno ostatní. Neplánoval jsem černobílý snímek, ale v originálu byl žluto-šedý, tak trochu bezbarvý, proto jsem ho převedl do černobílé,“ přiznal autor.

Jiří Daler vybojoval v Tokiu před půlstoletím na velodromu zlatou medaile ve stíhacím závodě jednotlivců. Reminiscence na Hry XVIII. olympiády i tento triumf na výstavě připomínají.

Karel Novák

Obnovená výstava Sportovní fotografie roku, jejíž historie sahá až do počátku sedmdesátých let minulého století, se po sedmileté odmlce koná letos již potřetí. Účast pětapadesáti fotografů, kteří obeslali soutěž 567 snímky, potvrzuje, jak významnou přehlídkou se stává. A že jde o přehlídku té nejvyšší profesionální úrovně dokazuje ocenění, které převzal jeden z renomovaných českých fotoreportérů Roman Vondrouš v předvečer pražské vernisáže v Budapešti.

V soutěži AIPS Sport Media Awards v konkurenci renomovaných fotoreportérů z celého světa zvítězil v kategorii seriálových snímků s neopakovatelnými záběry z Velké pardubické, což přesvědčivě vypovídá, jak vysokých kvalit česká sportovní fotografie dosahuje.

Věra Čáslavská se stala pro Japonsko gymnastickou bohyní. A nejen proto, že na OH v Tokiu v roce 1964 získala tři zlaté a jednu stříbrnou medaili.

Karel Novák

Vedle hlavní soutěže byly uděleny i dílčí ceny v kategoriích Fotbal, Ostatní sporty, Portrét, Motorismus a Série. V poslední kategorii Sport v Praze, vyhlášené Hlavním městem Praha, vítěze vyberou sami návštěvníci výstavy.

Výstava Sportovní fotografie roku je pravidelně doprovázena i expozicí připomínající tvorbu některé z legend české sportovní fotografie nebo evokující události, které se nesmazatelně zapsaly do historie českého sportu.

V letošním olympijském roce nesoucím se ve znamení návratu olympiády do Země vycházejícího slunce ožívají snímky Karla Nováka olympijské hry v Tokiu v roce 1964 a úspěchy, kterých na Hrách XVIII. olympiády dosáhla Věra Čáslavská a družstvo sportovních gymnastek, Jiří Daler, Hans Zdražila, ale i třeba stříbrní volejbalisté či fotbalisté.

Stříbrný diskař Ludvík Daněk vytvořil v Tokiu olympijskou symboliku z pěti disků.

Karel Novák

I pro Jiřího Dalera, Jana Geletu, sportovní gymnastku Bohumilu Řimnáčovou-Řešátkovou a některé z dalších tehdejších medailistů a přímých aktérů se stala vernisáž v historických prostorách Staroměstské radnice příležitostí zavzpomínat na Tokio před půlstoletím a popřát nástupcům, aby si letos vedli stejně úspěšně, jako se to povedlo jim.

URL| <https://www.sport.cz/clanek/1190111-po-roce-zase-cyklistika-staromestska-radnice-predstavuje-nejlepsi-sportovni-fotografie-i-vzpominky-na-tokio-1964.html>

Po roce zase cyklistika. Staroměstská radnice představuje nejlepší sportovní fotografie i vzpomínky na Tokio 1964

4.2.2020 sport.cz str. 00
Sport.cz

Po roční odmlce znovu cyklistika a opět sportovní fotoreportér Michal Červený. Jeho snímek ze Světového poháru horských kol cross country ve Vallnordu v Andoře ilustrující, jaké galeje muselo 108 bikerů na vyprahlé trati v nadmořské výšce dvou tisíc metrů podstoupit, se stal nejlepší sportovní fotografií roku 2019. Slavnostní vernisáž soutěžní výstavy spojená s vyhlášením nejlepších fotografií proběhla dnes vpoledvečer v historických prostorách pražské Staroměstské radnice.

Před dvěma lety se stal Michal Červený vítězem soutěže pořádané Klubem sportovních novinářů se snímkem z etapových závodů horských kol v Jižní Africe, letos pro změnu vyhrál jeho záběr z Andorry. Prvenství mu přisoudila odborná porota, ve které vedle legend české sportovní fotografie zasedla i olympijská vítězka Kateřina Neumannová. A právě její hlas měl při výběru vítězného snímku velkou váhu. Možná i proto, že na olympijských hrách v Atlantě v roce 1996 Neumannová v závodě horských kol startovala a poznala, co takové klání obnáší.

Předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd** UK v Praze, prozradila, že estetika vítězné fotografie připomíná svým způsobem i díla brazilského mistra černobílé fotografie Sebastiaa Salgada.

„Ve Vallnordu se závodilo ve skutečně extrémních podmínkách, které nahrávaly českému bikerovi Ondřeji Cinkovi. Na své oblíbené trati vedl v polovině závodu o 35 vteřin a dost možná mířil za svým premiérovým vítězstvím ve Světovém poháru. Při jednom z průjezdů technickou a občerstvovací zónou se ale polil ledovou vodou, a postihla ho srdeční arytmie, takže musel životně rozjetý závod přerušit," přibližuje Michal Červený dramatické pozadí, které vznik jeho vítězného snímku rámovala.

„Mým původním záměrem bylo zachytit, jak had bikerů sjíždí sjezdovku z malého sedla. Proto jsem se ho snažil zachytit teleobjektivem z terasy domu na protější straně sedla. Bikeři ale zmizeli během několika vteřin v prachu, stejně jako všechno ostatní. Neplánoval jsem černobílý snímek, ale v originálu byl žluto-šedý, tak trochu bezbarvý, proto jsem ho převedl do černobílé," přiznal autor.

Obnovená výstava Sportovní fotografie roku, jejíž historie sahá až do počátku sedmdesátých let minulého století, se po sedmileté odmlce koná letos již potřetí. Účast pětapadesáti fotografů, kteří obeslali soutěž 567 snímky, potvrzuje, jak významnou přehlídkou se stává. A že jde o přehlídku té nejvyšší profesionální úrovně dokazuje ocenění, které převzal jeden z renomovaných českých fotoreportérů Roman Vondrouš v předvečer pražské vernisáže v Budapešti.

V soutěži AIPS Sport Media Awards v konkurenci renomovaných fotoreportérů z celého světa zvítězil v kategorii seriálových snímků s neopakovatelnými záběry z Velké pardubické, což přesvědčivě vypovídá, jak vysokých kvalit česká sportovní fotografie dosahuje.

Vedle hlavní soutěže byly uděleny i dílčí ceny v kategoriích Fotbal, Ostatní sporty, Portrét, Motorismus a Série. V poslední kategorii Sport v Praze, vyhlášené Hlavním městem Praha, vítěze vyberou sami návštěvníci výstavy.

Výstava Sportovní fotografie roku je pravidelně doprovázena i expozicí připomínající tvorbu některé z legend české sportovní fotografie nebo evokující události, které se nesmazatelně zapsaly do historie českého sportu.

V letošním olympijském roce nesoucím se ve znamení návratu olympiády do Země vycházejícího slunce ožívají snímky Karla Nováka olympijské hry v Tokiu v roce 1964 a úspěchy, kterých na Hrách XVIII.

olympiády dosáhla Věra Čáslavská a družstvo sportovních gymnastek, Jiří Daler, Hans Zdražila, ale i třeba stříbrní volejbalisté či fotbalisté.

I pro Jiřího Dalera, Jana Geletu, sportovní gymnastku Bohumilu Řimnáčovou-Řešátkovou a některé z dalších tehdejších medailistů a přímých aktérů se stala vernisáž v historických prostorách Staroměstské radnice příležitostí zavzpomínat na Tokio před půlstoletím a popřát nástupcům, aby si letos vedli stejně úspěšně, jako se to povedlo jim.

Vítězný snímek Michala Červeného ze závodu Světového poháru horských kol cross country ve Vallnordu v Andoře. Michal Červený

Karel Novák

Karel Novák

Karel Novák

URL| <https://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/1190111-po-roce-zase-cyklistika-staromestska-radnice-predstavuje-nejlepsi-sportovni-fotografie-i-vzpominky-na-tokio-1964.html>

Sportovní fotografie roku 2019

4.2.2020 treking.cz str. 00

Dorota Vlková

V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený

Sportovní fotografií roku 2019 se stal černobílý snímek ze závodu horských kol od volného fotografa Michala Červeného. Zajímavá kompozice vznikla krátce po startu Světového poháru v Andoře, kde se početné závodní pole ztrácelo ve zvířeném prachu.

"Ocenili jsme, že fotografie nejlépe vystihuje dřinu nutnou k podání skvělého sportovního výkonu, protože sportovci nesoutěží jen v ideálních podmínkách, ale i ve chvílích nesmírně náročných. Šampióny dělá právě to, že takové chvíle oddrůu a zvládnou," řekla předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd** UK.

Výsledky fotografické soutěže zveřejnil Klub sportovních novinářů na vernisáži, která se konala na pražské Staroměstské radnici. Bilanční výstavu Sportovní fotografie roku 2019 doplňují dvě ucelené přehlídky. Letošní návrat olympijských her do Tokia připomene unikátní výstava fotografií Karla Nováka, který doprovázel československé sportovce na stejném místě při OH v roce 1964. Fotografie jsou vystaveny díky digitalizaci fotoarchivu Českého olympijského výboru. Druhá výstava patří Lukáši Bíbovi, jenž jako loňský vítěz dostal právo představit další své fotografie.

Soutěž Sportovní fotografie roku navazuje na obnovenou tradici výročních fotografických přehlídek založenou legendami novinářské fotografie v roce 1971. Do soutěže, kterou každoročně vyhlašuje Klub sportovních novinářů a pořádá agentura Seven Days Agency, se letos přihlásilo 55 profesionálních fotoreportérů, kteří poslali celkem 567 snímků. Vedle hlavní soutěže byly ve hře také dílčí ceny v kategoriích Fotbal, Ostatní sporty, Portrét, Motorismus a Série. V poslední kategorii Sport v Praze, vyhlašovanou Hlavním městem Praha, vítěze vyberou sami návštěvníci výstavy.

"Od obnovení této tradiční soutěže Klubu sportovních novinářů před třemi lety se hlásí každý rok více autorů s více fotografiemi, což je maximálně potěšující. Stejně jako kvalita přihlášených fotek, rozhodně bylo z čeho vybírat," říká Alice Němcová Tejkalová. "Další ročník ukázal, že oživení této soutěže bylo dobrým krokem. Kvalita i množství přihlášených prací oproti loňskému roku vzrostly, předkládané práce sportovních fotografů jsou na profesionální úrovni," dodala.

Předloni získal Michal Červený hlavní cenu za fotografii, kterou při cyklistickém závodě Cape Epic pořídil z vrtulníku, letos se pro změnu uchýlil 300 metrů od trati a fotografoval z terasy domu na protější straně malého sedla. "Původní záměr zachytit hada bikerů sjíždějících sjezdovku zmizel během několika vteřin v prachu, který se v mimořádném suchu nad tratí rozvířil. Vznikla však tato neobvyklá fotografie," přiznal Michal Červený. "Myslím, že dobře zachycuje ten chaos a stres, který nastává po startu takového závodu."

Předsedkyně poroty prozradila, že estetika vítězné fotografie připomíná svým způsobem i díla brazilského mistra černobílé fotografie Sebastiaa Salgada. "Neplánoval jsem černobílý snímek, ale v originálu byl žluto-šedý, tak trochu bezbarvý, proto jsem ho převedl do černobílé," přiznal Michal Červený.

V kategorii Portrét získal ocenění Michal Sváček z MF DNES, v kategorii Fotbal vyhrál Dominik Bakeš z deníku Sport, v kategorii Ostatní sporty volný fotograf Jan Kasl, nejlepší motoristický snímek zachytil volný fotograf Martin Kozák a nejlepší sérii nafotil Lukáš Kaboň z Moravskoslezského deníku. Čestná uznání získaly hned dvě práce Michala Beránka z deníku Sport a jedna Lukáše Kaboně.

"Je báječné, že se historické prostory Staroměstské radnice znovu otevřely Sportovní fotografii roku a že obnovená soutěžní přehlídka přitahuje stále větší pozornost profesionálních fotoreportérů sdružených v Klubu sportovních novinářů," řekl předseda Klubu sportovních novinářů Zdeněk Pavlis.

"A že jde o přehlídku té nejvyšší profesionální úrovně dokazuje ocenění, které převzal jeden z renomovaných českých fotoreportérů Roman Vondrouš, redaktor ČTK a člen KSN, v předvečer pražské vernisáže v Budapešti. V celosvětové soutěži AIPS Sport Media Awards zvítězil s neopakovatelnými záběry z Velké pardubické, což přesvědčivě vypovídá, jak vysokých kvalit česká sportovní fotografie dosahuje."

I letos bude mít výstava dobročinný přesah. Ve spolupráci s Českou olympijskou nadací bude zorganizována dražba vítězných snímků na portálu sportovníaukce.cz. Výtěžek poputuje na podporu mladých sportovců, kterým v jejich aktivitách brání nedostatek peněz. Po ukončení výstavy budou navíc vystavené snímky věnovány sportovním subjektům provozovaným Hl. m. Prahou a opět podpoří Českou olympijskou nadaci.

Výsledky soutěže Sportovní fotografie roku 2019

Hlavní cena

Michal Červený: Světový pohár horských kol v Andoře
Fotbal
Dominik Bakeš: Slavia - Kluž, radost Jana Bořila po vstřeleném gólu
Ostatní sporty
Jan Kasl: Tomáš Dostál ve finále závodu Ironman na Havaji
Portrét
Michal Sváček: basketbalista Pavel Pumprla
Motorismus
Martin Kozák: Dragster
Série
Lukáš Kaboň: Mistrovství Evropy žen v softballu v Ostravě
Zvláštní ceny poroty
Michal Beránek: Královská radost
Michal Beránek: Box v Arkádách
Lukáš Kaboň: MS v para hokeji 2019 v Ostravě

Historie soutěže

Soutěžní přehlídka má dlouhou tradici, seznam vítězů je plný úctyhodných jmen, tváře slavných sportovců excelovaly na historických snímcích. Pod názvem "Sto nejlepších sportovních fotografií roku" vystavovali naši předchůdci vybrané práce už od roku 1971. Prvním vítězem byl Bohumil Novotný z časopisu Zápisník se snímkem Modlitba za Peru; fotografie byla poctou obětem tragédie čs. horolezecké expedice na Huascarán.

Nejúspěšnějším autorem v historii ankety je Herbert Slavík, který získal třikrát hlavní cenu a nyní je členem poroty. V roce 1987 se dočkal vítězného snímku Jaroslav Skála, zakladatel ankety a dlouholetý předseda Klubu sportovních fotoreportérů. Na čestném seznamu vítězů najdeme i jména Karel Novák, Jiří Koliš, Václav Jirsa, Milan Šťastný, Jaroslav Legner, Jiří Pekárek a mnohá další.

Soutěžilo se pravidelně do roku 1988, pak neklidná doba fotografickou přehlídku na čas zastínila. Nové vítěze jsme pak znovu poznávali v 90. letech a na prahu nového století. V období 2002 - 2010 jsme navštěvovali nesoutěžní přehlídku ucelených souborů od vybraných autorů, a pak se sportovní výstavy na dlouhou dobu odmlčely.

Výstava na Staroměstské radnici

Výstavu Sportovní fotografie roku na Staroměstské radnici slavnostně odstartovala vernisáž v úterý 4. února. Návštěvníkům bude přehlídka přístupná od středy 5. února do 29. března, otevřeno bude každý den od 10.00 do 19.00 hod. Více na

URL| <https://www.treking.cz/archiv/sportovni-fotografie-2019.htm>

Americký prezident Donald Trump pronesl v kongresu Spojených států tradiční poselství o stavu americké unie

5.2.2020 ČRo Radiožurnál str. 02 12:08 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Americký prezident Donald Trump pronesl v kongresu Spojených států tradiční poselství o stavu americké unie. Podle něj je silnější než dřív zemi se vrátil celosvětový respekt. Trump chválil ekonomické úspěchy své vlády a nízkou nezaměstnanost. Vztahy s Čínou jsou podle něj nejlepší v historii.

Donald TRUMP, prezident USA

Nepřátelé Ameriky jsou na útěku. Americké bohatství roste. Americká budoucnost je zářivě jasná. Léta ekonomického úpadku jsou za námi.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A jaké má Donald Trump do budoucna plány? Dobýt Mars jako první, vymýtit do konce desetiletí AIDS v Americe a zastavit opioidovou krizi. Ústavní žalobu, které stále čelí americké i prezident ve svém poselství nezmínil. Po příchodu do sněmovny nepodá ruku její předsedkyni Nancy Pelosiové, ta po konci poselství roztrhala papíry s jeho vytištěným projevem. O Trumpově poselství teď budu mluvit s amerikanistkou **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Kryštofem Kozákem, dobrý den.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií **FSV UK**

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Co bylo podle vás z toho projevu nejpodstatnější, řekněme nejkontroverznější?

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií **FSV UK**

Tak asi nejpodstatnější, že Donald Trump odhalil svoji předvolební strategii a ten projev už byl v podstatě by se dal považovat za předvolební. Důležité, že začal, nebo že ta jeho strategie je postavená především na dobrých ekonomických výsledcích, které se vlastně těžko těžko zpochybňují. Jako nejkontroverznější moment bych asi vybral o udělení nejvyššího, nejvyššího státního vyznamenání medaili svobody velmi konzervativnímu ale často až bych řekl nenávistnému komentátorovi Raši Limboavi, který to vyznamenání dostal rovnou v přímém přenosu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jak se Trumpův projev potkával s fakty?

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií **FSV UK**

Fakty tak Donald Trump si vybíral určitě ta fakta která, která potřeboval a je pravda, že americké ekonomice se poslední dobou daří. Nicméně kapitalistická ekonomika je cyklická, takže otázka, jak dlouho ten ekonomický cyklus bude pokračovat a určitě to oživení začalo již za Baracka Obamy. To znamená, že to, že si chtěl vlastně všechny ekonomické úspěchy přivlastnit pak je od něj trochu nefér. Tam bych třeba ohledně těch konkrétních faktů tak on říkal, že až 7 milionu lidí přestalo být závislých na potravinových lístcích. Nicméně už zapomněl zmínit, že díky němu byla přijata legislativa, která poměrně dramaticky zpřísnila přístup právě k těmto potravinovým lístkům. Takže se vlastně chlubil a větší a co nebylo úplně nebylo úplně adekvátní.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

To napětí mezi republikány a demokraty bylo ve sněmovně znatelné, na to poselství pak reagovaly 2 političky z demokratické strany. Co bylo hlavním rysem té jejich odpovědi Donaldu Trumpovi?

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií **FSV UK**

Tak hlavním rysem té jejich odpovědi bylo to, že vlastně nehovořil o problémech střední třídy a to, že vlastně se daří akciovému trhu, tak to neznamena, že rodiny ze střední třídy nemají poměrně závažné problémy, zejména co se týče zdravotní péče, zejména co se týče zvyšujících nákladů na zvyšujících nákladů na školné. To znamená, že oni v těch projevech zdůrazňovali, že demokraté nebo demokratičtí guvernéri místo toho, aby pláně mluvili tak jednají a byly tam vlastně výčet všech těch aktivit, které směřují zejména ke zlepšování jako ke zlevňování zdravotní péče, která se ukazuje, že bude my jedním z hlavních tématem nadcházejících voleb.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Trump nakonec vypustil z toho projevu nebo nezmínil to téma impeachmentu. Bylo to na místě? Patří to dost do poselství o stavu unie?

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií **FSV UK**

Tak to je jeho rozhodnutí. A vzhledem k tomu, že ještě ten verdikt nebyl známý, tak samozřejmě do toho nechtělo a respektive to nezapadalo do scénáře těch skvělých úspěchů, které tam všechny vyjmenovával. Nicméně se dá předpokládat, že poté co bude senátem osvobozen tak si tuto mediální příležitost nenechá ujít a zase se k tomu nějakým způsobem obšírně vyjádří.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Sám jste říkal, že Trump tím projevem mu začal vlastně předvolební kampaň. Demokraté také v pondělí začali vybírat svého kandidáta do prezidentských voleb. Ovšem ty primárky v lowě provázejí potíže se sčítáním hlasů. Jak překvapivé se jeví zatím ty průběžné výsledky? Neuspěje Joea Bidena, a to možné vítězství Peta /nesrozumitelné/

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií **FSV UK**

Tak jedná se určitě o svého druhu překvapení. Je potřeba počkat na to až budeme mít definitivní výsledky. Ale nezapojíme, že třeba Barack Obama v lowě velmi překvapil a nakonec ho to dovedlo až k prezidentské nominaci. To znamená, že americké politice a zejména díky tomu, díky tomu systému hlasování v lowě, tak překvapení jsou tam v podstatě relativně častá.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Amerikanista Kryštof Kozák z Univerzity Karlovy. Děkuju, na slyšenou.

Kryštof KOZÁK, vedoucí katedry severoamerických studií **FSV UK**

Děkuju za pozvání. Na slyšenou.

Podle průzkumů ve Skotsku společně s britským odchodem z Evropské unie narostla podpora pro odtržení od Spojeného království

5.2.2020 ČRo Plus str. 05 17:10 Den podle...

Vladimír KROC, moderátor

Další 2 průzkumy veřejného mínění tento týden naznačily, že ve Skotsku společně s britským odchodem z Evropské unie narostla podpora pro odtržení od Spojeného království. Podle analytiků mají zastánci skotské

nezávislosti těsnou většinu, což se stalo poprvé od roku 2015. Jeden z nejuznávanějších britských odborníků na veřejné mínění prof. John Curtis výsledky průzkumu komentoval slovy: "jednota unie je ohrožena, to je jasné ponaučení". My jsme ve spojení s prof. Ivo Šlosarčíkem z katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý den.

Ivo ŠLOSARČÍK, katedra evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Hezké odpoledne.

Vladimír KROC, moderátor

Jsou kromě průzkumu i jiné indicie, že podpora odtržení Skotska od Spojeného království narůstá?

Ivo ŠLOSARČÍK, katedra evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak podpora Skotské národní strany, která má samostatnost Skotska jako hlavní bod svého programu, se ukázala v parlamentních volbách, ale samozřejmě to rozhodnutí o tom, zda bude, nebo nebude vysáno referendum, není v rukou skotské vlády, ale v rukou vlády v Londýně.

Vladimír KROC, moderátor

Je teď ve Skotsku výrazně jiná situace a atmosféra, než byla před posledním referendem v roce 2014? Připomínám, že v něm 55 % voličů podpořilo setrvání Skotska ve Spojeném království.

Ivo ŠLOSARČÍK, katedra evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Atmosféra může být jiná, ale ta ústavní situace je pořád stejná. O tom, jestli a za jakých podmínek bude referendum ve Skotsku o nezávislosti, opět ani tehdy, ani teď nerozhoduje skotský parlament nebo skotská vláda, ale je to parlamentu Westminsteru a dnešní konzervativní vláda současného premiéra.

Vladimír KROC, moderátor

Ano. Skotská premiérka Nicola Sturgeonová chtěla prosadit nové referendum o nezávislosti, vláda v Londýně to odmítla, čili asi, nebo jinak, za jakých podmínek by se ve Skotsku to referendum mohlo konat?

Ivo ŠLOSARČÍK, katedra evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Pokud se na to podíváme z pohledu ústavního práva, ústavního pořádku Spojeného království, tak jenom tehdy, pokud londýnská vláda a londýnský parlament k tomu dají souhlas. Je dobré si připomenout, že například už skotská vláda před několika roky chtěla mluvit a spolurozhodovat o vyjednávání třeba brexitové smlouvy, ale jak londýnská vláda, tak dokonce i Nejvyšší soud Spojeného království řekli, že do této agendy skotská vláda a skotský parlament nemají co povídat. Že by měly být v dialogu s londýnským parlamentem, ale to konečně rozhodnutí je v rukou Londýna.

Vladimír KROC, moderátor

Pojďme jenom teoreticky si říci, pokud by Skotsko získalo nezávislost, znamená to automaticky otevření cesty Skotska do Evropské unie?

Ivo ŠLOSARČÍK, katedra evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Opět, automaticky určitě ne. Kdyby se Skotsko odtrhlo, a opět, /nesrozumitelné/, kdyby, tak by bylo z pohledu Evropské unie třetí zemí, neunijním státem a muselo by standardně požádat o členství a projít si podobným vstupním procesem jako třeba Česká republika. A každý stát EU 27 by s tím musel dát souhlas, no a například, rozhodně se nedá očekávat, že by třeba španělská vláda ve světle problémů, které má s Katalánskem, byla nějaká vstřícná k zacházení se státem nebo novým státem, který se odtrhl od jiné entity.

Vladimír KROC, moderátor

A mohou být případné negativní ekonomické dopady brexitu na Skotsko výraznější než na zbytek Spojeného království?

Ivo ŠLOSARČÍK, katedra evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Opět. Tady se bavíme, my nevíme, jak bude vypadat za prvé dlouhodobá smlouva mezi EU 27 a Spojeným královstvím, to je první věc, a nevíme, jak bude vypadat vlastní vnitřní britská ekonomická politika. Je opět dobré zmínit, že na rozdíl od předchozích konzervativních vlád ta současná konzervativní vláda ve svých dosud politických prohlášeních a programech daleko víc akcentuje sociální charakter. Chce být vládou pro všechny občany Spojeného království, a tak se dá třeba očekávat větší investice z centrálního rozpočtu do infrastruktury, do sociálních programů, které mohou mít dopad na Skotsko. Takže o tom, jak bude vypadat ekonomická situace ve Skotsku po brexitu, bude záležet, jak na té vnější dimenzi EU - Spojené království, tak na tom, co bude dělat dnešní konzervativní vláda uvnitř Spojeného království.

Vladimír KROC, moderátor

Čeho se obyvatelé Skotska nejvíc obávají? V čem je a v čem není nálada ve Skotsku srovnatelná se Severním Irskem?

Ivo ŠLOSARČÍK, katedra evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak naštěstí Skotsko nemá tu historii násilí a policejní i vojenské armádní intervence, kterou zažilo Severní Irsko, a také ve Skotsku není to rozštěpení populace takové jako v Severním Irsku a v neposlední míře Skotsko nemá ten problém se svojí hranicí. Tam je to nastavení daleko jednodušší, než je ten problém na hranici mezi Irskou republikou a Severním Irskem. Ty dvě části Spojeného království mají opravdu velmi odlišnou historii a nějaké vzájemné inspirace, vzájemné analogie se dělají jen velmi těžko.

Vladimír KROC, moderátor

Prof. Ivo Šlosarčík z katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuju vám. Na shledanou.

Ivo ŠLOSARČÍK, katedra evropských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Na slyšenou.

Sociolog Daniel Prokop představí u Fryče knihu Slepé skvrny

5.2.2020 libereckadrba.cz str. 00 Společnost

Daniel Prokop je mediálně známou tvář. Se svými sociologickými postřehy celkem pravidelně vystupuje třeba v České televizi. Je ale autorem knižní novinky Slepé skvrny, kterou dnes večer představí v knihkupectví Fryč.

Jeho kniha je o chudobě, vzdělávání, populismu a dalších výzvách české společnosti. „Večer a debata bude nad novou knihou, která je základní výbavou k porozumění české společnosti, krizi demokracie a fungování současné politiky,“ dodává knihkupec Martin Fryč.

Daniel Prokop je sociolog zaměřující se na politický a sociální výzkum. Je odborníkem na kvantitativní metody a zavedl řadu inovací v českých volebních výzkumech. Působí na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Za seriál analytických článků o české společnosti „Úvod do praktické sociologie“, zveřejňovaných v Salonu Práva, získal v roce 2016 Novinářskou cenu.

V úvodu večera představí svůj příspěvek Česká republika by měla bojovat proti populismu členové debatního klubu Gymnázia F.X. Šaldy.

Akce začíná ve středu v 18 hodin.

URL| <https://liberecka.drba.cz/zpravy/spolecnost/21687-sociolog-daniel-prokop-predstavi-u-fryce-knihy-slepe-skrny.html>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
libereckadrba.cz (*Společnost*)

Rumunský parlament dnes vyslovil nedůvěru liberální vládě

5.2.2020 ČRo Plus str. 04 21:10 Den v 60 minutach

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Rumunský parlament dnes vyslovil nedůvěru liberální vládě premiéra Ludvika Orbána. Vládě, která byla u moci pouhé 3 měsíce hlasování vyvolala opoziční sociálnědemokratická strana, která má ovšem v zákonodárném sboru většinu agentura AFP označila odvolání menšinové vlády za otevření cesty k předčasným volbám. V řádném termínu by se volby měly konat koncem roku, no a ve vysílání teď vítám balkanologa Jiřího Kociána z institutu mezinárodních studií **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy hezký večer. Pojďme možná krátce vysvětlit, jak se vůbec stalo, že Rumunsko mělo v uplynulém čtvrtroce menšinovou vládu bez sociálních demokratů, kteří mají v parlamentu většinu.

Jiří KOCIÁN, balkanolog

Já si myslím, že narážíte na to, jakým způsobem /nesrozumitelně/ to, co se stalo dnes. Sociálně demokratická strana dlouhodobě představovala hegemonního hráči na rumunské politické scéně téměř po celou dobu od pádu komunistického režimu v roce 1989, a to že na podzim minulého roku opozici tedy vládní dominantní strany přišla i jedním, dejme tomu, doprovodných jevu postupného úpadku této hegemonie. Takže ano, ano ano slyšíme ano už slyším takže, dalo by se říci, že celý ten problém spočívá tak trochu v tom, že současné rozložení sil v parlamentu, které navazuje na výsledek posledních voleb v roce 2016 zcela neodpovídá tedy realitě politických nálad v zemi pokud bychom to tak mohli nazvat, kde většina obyvatelstva v tuto chvíli podporuje právě národní liberální stranu, která vedla tuto vládu, která tady dnes, které bylo dnes, která byla dnes vyslovena nedůvěra.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No tak asi stálo za to připomenout, proč sociální demokraté přišli o tu svou předchozí vládu tam byly skandály kolem korupce a vlastně šéf sociálních demokratů teď sedí ve vězení je to tak.

Jiří KOCIÁN, balkanolog

Je to přesně tak, dalo by se říct, že od té doby co sociální demokracie vyhrála ty volby v roce 2016 následovala celá série porážek v podstatě tam poslední sociálnědemokratická vláda už byla třetí v pořadí během tohoto parlamentního tedy mandátů a všechny ty 2 předchozí v podstatě svrhla sama sociálně demokratická strana, byť premiéři, které nominoval líbil drak ne a bývalý předseda strany, která jak jste tedy státní řekla nyní sedí ve vězení byl odsouzen za korupci na jaře loňského roku, tak i předchozí premiéři se mu tedy postavili až viry a tančila, která byla tou poslední sociálnědemokratickou premiérkou mu tedy hrála jaksí. Hrála jaksí do karet a šla na ruku nicméně, vyjma tohoto korupčního skandálu určitě stojí za 100 vzpomenout velké protesty na začátku roku 2017, které tedy zachvátily Rumunsko protesty proti sociálnědemokratické vládě a posledním hřebíčkem do rakve byla prohra sociálnědemokratické kandidátky opět tedy expremiér 1, čili v prezidentských volbách na podzim loňského roku.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Rozumím a teď teda, když jsme si řekli o tom potřebném kontextu tak přichází důležitá otázka co nyní znamená pád té současné vlády podle agentury Reuters tento krok prodlužuje politickou nejistotu v zemi. Na druhou stranu sociální demokraté se možná pravděpodobně k moci vrátí.

Jiří KOCIÁN, balkanolog

To je dobrá otázka. Scénáře v tuto chvíli v podstatě existují 2. Ten, který jste naznačila tu poslední částí toho vašeho dotazu, tedy že prezident Klaus Iohannis, který je podporován národní liberální stranou tedy tou, již vláda byla dnes žena na nominuje někoho, kdo by tedy reprezentoval nějakou koalici sociálně demokratické strany pravděpodobně s dalšími menšími uskupeními, tak by znamenal, že skutečně sociální demokraté se počtvrté v průběhu mandátu současného parlamentu vrátí tedy moci moci existuje já si myslím, že ten scénář, který je spíše v tuto chvíli méně pravděpodobný. Sázel bych na to, že prezident ony se pokusí jmenovat opět nějakého neutrálního kandidátka kandidáta na premiéra, který ví sestavil vládu tedy politicky bezbarvou technokratickou tak jako to udělal na konci svého předchozího. Na konci, tedy toho předchozího parlamentního období tím scénářem je, že by se pokusil podruhé potřetí nominovat dosavadního premiéra Ludvíka Urbana na křeslo předsedy vlády, dá se předpokládat, že parlament by to podruhé odmítl potřetí možná také tu danou chvíli by následovaly předčasné volby, které ale vyhráli do karet právě národní liberální straně, dá se předpokládat, že kdyby se parlamentní volby uspořádaly, dejme tomu, termínu do dvou měsíců od teď pravděpodobně na lodní liberální strana by naprostou tedy drtivou většinou. Relativně zvítězila v současné době jí předpovídají průzkumy nějakých 46 %, když to sociálně demokratické straně procent asi 20 to znamená, že ta současná situace by se naprosto otočila.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Vysvětluje balkanolog Jiří Kocián z institutu mezinárodních studií **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkujeme moc na slyšenou hezký večer.

Sportovní fotografií roku je Červeného černo-bílá fotka z Andorry

5.2.2020 mtbs.cz str. 00

<http://mywebdesign.cz/>

Fotograf Michal Červený ovládl soutěž sportovní fotografie roku 2019 se snímkem z SP v Andoře... Autor: Jan Němec Foto: Michal Červený

Fotograf Michal Červený, jehož fotografie můžete pravidelně obdivovat i na MTBS.cz, opět bodoval v soutěži Sportovní fotografie roku, kterou vyhlašuje Klub sportovních novinářů. Michal zaujal svou černobílou fotkou natolik, že mu soutěž vyhrál celkově a zopakoval svůj úspěch z předloňska, kdy zvítězil s fotografií z Cape Epicu.

"Je to fotka z loňského svěťáku v Andoře. Rozhodl jsem se vynechat start závodu elity a jít vyfotit dlouhým sklem z terasy na protější kopci novou dualovou pasáž v prvním sjezdu, která byla hezky lemovaná diváky. Kvůli suchu se hodně prášilo, čekal jsem pár vteřin, než mi bikeři vyplnějí celý snímek, udělal dvě tři fotky a potom celá ta scéna zmizela v prachu. Černobílý fotky skoro nedělám, ale barevný to taky nebylo, spíš žluto-šedý /barevná - původní verze jako titulní fotografie, pozn. redakce/, takže jsem se pak rozhodl pro převod, kterej díky kombinaci toho zmatku, prachu a tvrdého světla vyšel celkem dobře," vysvětluje Michal genezi snímku v tolik sledovaném klání, v němž dlouho vedl Ondřej Cink než jej zastavila arytmie.

"Měl jsem na tuhle fotku hodně pozitivních reakcí už hned po závodě, takže když pak byla hodina do uzávěrky Sport fota, řekl jsem si, že jí přihlásím. Mám z toho radost, v Čechách je hodně dobřejch fotografů a být oceněnej dvakrát za tři roky s fotkama s kolama je pro mě úspěch," doplňuje Michal, jež je v současné době vyhledávaným fotografem předních světových týmů, mimo jiné fotil například i pro tým Mathieu van der Poela.

Fotogalerie SP XCO Vallnord, Andorra 2019

Porota ocenila dramatickost snímku, ponurou atmosféru a neobvyklou kompozici s mnoha vrstvami. "Estetika vítězné fotografie připomíná svým způsobem i díla Sebastiaa Salgada," uvedla pro idnes.cz předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd** UK. Mluvila o brazilském mistru černobílé fotografie.

Vedle hlavní ceny se soutěžilo i v dílčích kategoriích. Cenu za nejlepší portrét získal fotograf MF Dnes a idnes.cz Michal Sváček za snímek basketbalisty Pavla Pumprly.

Vyhlášením nejlepších snímků loňského roku odstartovala v pražské Staroměstské radnici bilanční výstava s tím nejlepším, co autoři do soutěže poslali.

Soutěž Klubu sportovních novinářů vznikla už v roce 1971, ale předloni byla obnovena po téměř dvacetileté přestávce.

Výsledky soutěže Sportovní fotografie roku 2019

Hlavní cena - Michal Červený: Světový pohár horských kol v Andoře

Fotbal - Dominik Bakeš: Slavia – Kluž, radost Jana Bořila po vstřeleném gólu

Ostatní sporty - Jan Kasl: Tomáš Dostál ve finále závodu Ironman na Havaji

Portrét - Michal Sváček: basketbalista Pavel Pumprla

Motorismus - Martin Kozák: Dragster

Série - Lukáš Kaboň: Mistrovství Evropy žen v softballu v Ostravě

Zvláštní ceny poroty - Michal Beránek: Královská radost, Michal Beránek: Box v Arkádách, Lukáš

Kaboň: MS v para hokeji 2019 v Ostravě

Mohlo by vás zajímat

URL| <https://mtbs.cz/clanek/sportovni-fotografii-roku-je-cerveneho-ferno-bila-fotka-z-andorry/>

Do Afriky za sebepoznáním

5.2.2020 zpravodajmikulov.cz str. 00

Ilona Salajková

Mikulovská městská knihovna přivítá ve středu 12. února cestovatele, fotografa a dobrodruha PhDr. Karla Báťu. Beseda „Do Afriky za sebepoznáním“ začíná v 17 hodin.

PhDr. Karel Báťa složil v roce 2009 rigorózní zkoušku na **Fakultě sociálních věd** UK, Institutu ekonomických studií. Vzdělání do značné míry ovlivnilo i jeho náhled na lidi a země, do kterých cestuje.

Odkud pocházíte?

„Narodil jsem se v Karlových Varech a doposud tu žiju. Pracuji v rodinném podniku jako ekonomický manažer lázeňských hotelů.“

Kolik zemí jste doposud navštívil? Co v nich hledáte a nacházíte?

„Zatím jsem navštívil více než 115 zemí světa. Cestování je pro mě vášně. Na cestách opouštím staré stereotypy. Opouštím bezpečí domova a otevírám se neznámému. Zvu tím do života často i nebezpečné a extrémní situace. Interakcí s novým prostředím čelím svým strachům a lépe tak poznávám sám sebe. Cizí země a cizí lidé mi slouží jako zrcadlo, které mi ukazuje skryté části mé duše.“

Další vaší vášní je jóga a sport. Jak se to dá skloubit s cestováním?

„Od roku 2005 se zabývám různými formami jógy, čchi-kungu a vnitřní práce spojené s poznáváním své vědomé i nevědomé mysli. Po intelektuální stránce se zajímám o různé duchovní, filozofické a náboženské pohledy na život, kde teorii z knih testuji v praxi během kontaktu s lidmi různých vyznání během svých cest. Ve svém životě se též hodně zabývám sportem a různými formami pohybu. V roce 2013 jsem při několikátýdenním treku v Himálaji vystoupal až do výšky 5500 m n. m. a v roce 2014 uběhl za polárním kruhem maraton.“

V loňském roce jste vydal knihu s názvem Do Afriky za sebepoznáním. Můžete nám ji přiblížit?

„Naleznete zde povídání o cestách do zemí Afriky – Mauritánie, Sudán, Lesotho, Džibuti, Madagaskar, Namibie, Botswana a jiné. Na besedě v knihovně se se mnou můžete vydat na výpravu na vzrušující safari, k prameni Modrého Nilu, objevovat kulturní bohatství Sudánu a Etiopie. Prožijete se mnou noci v poušti pod hvězdnou oblohou, kde jsem se cítil daleko lépe než v luxusním hotelu. Dozvíte se, že v zemích, do kterých vládní organizace zakazují či nedoporučují vstoupit, můžeš potkat ty nejvřelejší obyvatele. Zažijete se mnou zkoušku trpělivosti při čekání na dopravní prostředek či vyřízení imigračních formalit.“

Ilona Salajková, ředitelka MĚK Mikulov

URL| <https://zpravodajmikulov.cz/aktuality/mikulov-kultura/6897-do-afriky-za-sebepoznanim>

Pád koalic zasáhl Piráty

5.2.2020 Mladá fronta DNES str. 15 Praha
Matěj Ludvík

Během prvního roku po volbách se v Praze rozpadly tři koalice. Nejvíce na tom vydělala ODS

PRAHA Piráty v Praze drží nejvýznamnější politickou funkci, a to post primátora, kterým je Zdeněk Hřib. V jednotlivých městských částech ale i přes výrazný úspěch v posledních komunálních volbách, které se uskutečnily na podzim roku 2018, své pozice částečně ztrácejí.

Dosud se v tomto volebním období rozpadly koalice v Praze 4, Praze 5 a naposledy v Praze 1. A ve všech případech na to doplatili právě Piráty, kteří se museli z vládnoucích koalic přesunout do opozice. Přitom v prvních dvou jmenovaných městských částech dokonce volby vyhráli.

„ODS a ANO se brání změně“

Že se tak stalo během jediného roku hned ve třech případech, není podle slov předsedy pražské organizace strany Jaromíra Beránka náhoda. „Ukazuje se nám, že je ze strany předchozích vládnoucích koalic, kde byla zejména ODS nebo ANO, silný tlak na to, aby nedošlo k reálné změně poměrů v městských částech,“ myslí si Beránek a dodává, že k rozpadům docházelo ve chvíli, kdy pirátské zastupitelé začali přicházet s podněty, na jejichž základě začaly na povrch vyplouvat některé potenciální kauzy.

Jiné možné vysvětlení, že Piráty na jednotlivých radnicích doplatili na svoji nezkušenost, Beránek odmítá. Tvrdí, že minimálně na čelných místech byli vždy zkušení a erudovaní kandidáti. Je ovšem fakt, že Pirátská strana z předchozích voleb neobhájovala téměř žádné pozice a mnozí její zástupci tak skutečně byli v komunální politice nováčky.

Kromě zmíněné pozice primátora Piráty aktuálně drží ještě funkci starosty na Jižním Městě v Praze 11 a také na modřanské radnici v Praze 12. I v tomto případě ale koalice Pirátů s podporou Zelených, ODS a TOP 09 nemusí vydržet až do konce volebního období, neboť prochází už delší dobu krizí.

Z 22 největších městských částí je pak Pirátská strana ještě součástí vedení v Praze 3, Praze 10, Praze 14 a podporuje koalice v Praze 7, Praze 20 (Horní Počernice) a Praze 22 (Uhřetěves).

ODS má v Praze už osm starostů

Naopak, z dosavadních rozpadů koalic zatím pokaždé těžila ODS. V Praze 5 získala právě na úkor Pirátů místo starostky, které loni v září obsadila Renáta Zajíčková. V Praze 1 a Praze 4 se občanští demokraté vyšvihli do rady z opozice.

Podle šéfa pražské ODS Tomáše Portlíka za postupným vzestupem strany na pražské komunální úrovni nejsou žádné plotichy při vyjednávání o koalicích, ale znalosti, zkušenosti a pokora.

„Naši lidé dělají komunální politiku léta. Vědí přesně, co městskou část pálí a jak problémy řešit. Nestačí jen udělat kampaň Pusťte nás na ně (jedno z předvolebních hesel Pirátů – pozn. red.),“ je přesvědčen Tomáš Portlík.

ODS tak v současnosti sice na úrovni magistrátu zůstává v opozici, v městských částech ale její zástupci aktuálně sedí ve starostovském křesle na osmi místech, což je ze všech stran jasně nejvíc. Konkrétně se jedná o Prahu 2, Prahu 5, Prahu 8, Prahu 9, Prahu 13, Prahu 16, Prahu 17 a Prahu 21. Na mnoha dalších místech jsou součástí vládnoucích koalic.

STAN na cestě vzhůru

Zajímavý posun zažívají ale i Starostové a nezávislí (STAN). Dříve ovládali výhradně malé okrajové městské části, jako jsou Lysolaje, Slivenec nebo třeba Suchdol. Po posledních volbách však poprvé získali post starosty i ve významnější Praze 22 a po nedávném převratu v Praze 1 vede tamní radnici Petr Hejma ze STAN.

Kromě toho je strana součástí koalic ve velkých obvodech, jako je Praha 3, Praha 5, Praha 6, Praha 8, Praha 9, Praha 10, Praha 11, Praha 13 nebo Praha 14, byť mnohdy pouze jako součást předvolebního spojení s TOP 09.

„Pražská organizace v posledních letech výrazně narostla, a tím jsme přirozeně posílili i ve větších městských částech,“ vysvětluje předseda STAN v hlavním městě Petr Hlubuček, který je zároveň i náměstkem

primátora na magistrátu. Podle něj má v současnosti hnutí jen v metropoli zhruba dvě stovky registrovaných příznivců.

Nováčky a zavedená uskupení

Politolog Petr Jüptner, který je ředitelem Institutu politologických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, podle svých slov nevidí přímou souvislost mezi rozpadem tří koalic v městských částech a účastí Pirátů v nich. „Platí ovšem, že koalice v komunální politice se často uzavírají jako staří proti novým. Nejde tak ani o levici či pravici,“ vysvětluje politolog. Právě Piráti se podle něj zatím stále řadí mezi nové subjekty, proto pro ně může být složitější se mezi zavedenými stranami prosadit. „Samozřejmě si ale také můžeme položit spekulativní otázku, pokud by byli Piráti zkušenější, jestli se dalo některým rozpadům koalic zabránit,“ uvažuje Jüptner.

V neposlední řadě také podle něj platí, že nově vytvořená uskupení bývají méně stabilní než ta zavedená. To také nezřídka vede až k rozpadu celé koalice. Právě tím si na komunální úrovni prošlo v minulém volebním období třeba hnutí ANO, jehož zastupitelské kluby se poměrně často rozštěpily či přímo rozpadly.

Fakta Kolik mají strany v metropoli starostů * ODS: osm starostů (Praha 2, Praha 5, Praha 8, Praha 9, Praha 13, Praha 16, Praha 17 a Praha 21) * TOP 09: tři starostové (Praha 3, Praha 6 a Praha 14) * ANO: tři starostové (Praha 4, Praha 15 a Praha 18) * Piráti: dva starostové (Praha 11 a Praha 12) * STAN: dva starostové (Praha 1 a Praha 22) * nezávislá uskupení/nestraníci (Praha 7, Praha 10, Praha 19 a Praha 20) Poznámka: jedná se o souhrn údajů z 22 největších městských částí Prahy)

„Koalice v komunální politice se často uzavírají jako staří proti novým. Nejde tak ani o levici či pravici.“ Petr Jüptner, ředitel Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** UK

O autorovi| redaktor MF DNES

Foto popis|

Regionalni mutace| Mladá fronta DNES - Praha

V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený

5.2.2020 ivelo.cz str. 00

Michal Beránek, Arkádách Lukáš Kaboň

Sportovní fotografií roku 2019 se stal černobílý snímek ze závodu horských kol od volného fotografa Michala Červeného. Zajímavá kompozice vznikla krátce po startu Světového poháru v Andoře, kde se početné závodní pole ztrácelo ve zvířeném prachu.

„Ocenili jsme, že fotografie nejlépe vystihuje dřinu nutnou k podání skvělého sportovního výkonu, protože sportovci nesoutěží jen v ideálních podmínkách, ale i ve chvílích nesmírně náročných. Šampióny dělá právě to, že takové chvíle oddfou a zvládnou,“ řekla předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd** UK.

Výsledky fotografické soutěže zveřejnil Klub sportovních novinářů na vernisáži, která se konala na pražské Staroměstské radnici. Bilanční výstavu Sportovní fotografie roku 2019 doplňují dvě ucelené přehlídky. Letošní návrat olympijských her do Tokia připomene unikátní výstava fotografií Karla Nováka, který doprovázel československé sportovce na stejném místě při OH v roce 1964. Fotografie jsou vystaveny díky digitalizaci fotoarchivu Českého olympijského výboru. Druhá výstava patří Lukáši Bíbovi, jenž jako loňský vítěz dostal právo představit další své fotografie.

Soutěž Sportovní fotografie roku navazuje na obnovenou tradici výročních fotografických přehlídek založenou legendami novinářské fotografie v roce 1971. Do soutěže, kterou každoročně vyhlašuje Klub sportovních novinářů a pořádá agentura Seven Days Agency, se letos přihlásilo 55 profesionálních fotoreportérů, kteří poslali celkem 567 snímků. Vedle hlavní soutěže byly ve hře také dílčí ceny v kategoriích Fotbal, Ostatní sporty, Portrét, Motorismus a Série. V poslední kategorii Sport v Praze, vyhlašovanou Hlavním městem Praha, vítěze vyberou sami návštěvníci výstavy.

„Od obnovení této tradiční soutěže Klubu sportovních novinářů před třemi lety se hlásí každý rok více autorů s více fotografiemi, což je maximálně potěšující. Stejně jako kvalita přihlášených fotek, rozhodně bylo z čeho vybírat,“ říká Alice Němcová Tejkalová. „Další ročník ukázal, že oživení této soutěže bylo dobrým krokem.“

Kvalita i množství přihlášených prací oproti loňskému roku vzrostly, předkládané práce sportovních fotografů jsou na profesionální úrovni," dodala.

Předloni získal Michal Červený hlavní cenu za fotografii, kterou při cyklistickém závodě Cape Epic pořídil z vrtulníku, letos se pro změnu uchýlil 300 metrů od trati a fotografoval z terasy domu na protější straně malého sedla. „Původní záměr zachytit hada bikerů sjíždějících sjezdovku zmizel během několika vteřin v prachu, který se v mimořádném suchu nad tratí rozvířil. Vznikla však tato neobvyklá fotografie," přiznal Michal Červený. „Myslím, že dobře zachycuje ten chaos a stres, který nastává po startu takového závodu.“

Předsedkyně poroty prozradila, že estetika vítězné fotografie připomíná svým způsobem i díla brazilského mistra černobílé fotografie Sebastiaa Salgada. „Neplánoval jsem černobílý snímek, ale v originálu byl žluto-šedý, tak trochu bezbarvý, proto jsem ho převedl do černobílé," přiznal Michal Červený.

V kategorii Portrét získal ocenění Michal Sváček z MF DNES, v kategorii Fotbal vyhrál Dominik Bakeš z deníku Sport, v kategorii Ostatní sporty volný fotograf Jan Kasl, nejlepší motoristický snímek zachytil volný fotograf Martin Kozák a nejlepší sérii nafotil Lukáš Kaboň z Moravskoslezského deníku.

Čestná uznání získaly hned dvě práce Michala Beránka z deníku Sport a jedna Lukáše Kaboně.

„ Je báječné, že se historické prostory Staroměstské radnice znovu otevřely Sportovní fotografii roku a že obnovená soutěžní přehlídka přitahuje stále větší pozornost profesionálních fotoreportérů sdružených v Klubu sportovních novinářů," řekl předseda Klubu sportovních novinářů Zdeněk Pavlis. „A že jde o přehlídku té nejvyšší profesionální úrovně dokazuje ocenění, které převzal jeden z renomovaných českých fotoreportérů Roman Vondrouš, redaktor ČTK a člen KSN, v předvečer pražské vernisáže v Budapešti. V celosvětové soutěži AIPS Sport Media Awards zvítězil s neopakovatelnými záběry z Velké pardubické, což přesvědčivě vypovídá, jak vysokých kvalit česká sportovní fotografie dosahuje.“

I letos bude mít výstava dobročinný přesah. Ve spolupráci s Českou olympijskou nadací bude zorganizována dražba vítězných snímků na portálu sportovniaukce.cz. Výtěžek poputuje na podporu mladých sportovců, kterým v jejich aktivitách brání nedostatek peněz. Po ukončení výstavy budou navíc vystavené snímky věnovány sportovním subjektům provozovaným Hl. m. Prahou a opět podpoří Českou olympijskou nadaci.

Udělené záštity

Radní Hlavního města Prahy Vít Šimral

Předsedkyně Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva HLMP Mariana Čapková

Milan Němeček pověřený řízením sekce živého umění na Ministerstvu kultury

Výsledky soutěže Sportovní fotografie roku 2019

Hlavní cena Michal Červený: Světový pohár horských kol v Andoře

Fotbal Dominik Bakeš: Slavia – Kluž, radost Jana Bořila po vstřeleném gólu

Ostatní sporty Jan Kasl: Tomáš Dostál ve finále závodu Ironman na Havaji

Portrét Michal Sváček: basketbalista Pavel Pumprla

Motorismus Martin Kozák: Dragster

Série Lukáš Kaboň: Mistrovství Evropy žen v softballu v Ostravě

Zvláštní ceny poroty Michal Beránek: Královská radost Michal Beránek: Box v Arkádách Lukáš Kaboň:

MS v para hokeji 2019 v Ostravě

URL| <https://www.ivelocz/soutezi-sportovni-fotografie-roku-uz-podruhe-zvitezil-michal-cerveny/>

KROK ZA KROKEM

5.2.2020 Žena a život str. 26 Téma

ADÉLA SKŘIVÁNKOVÁ

V DNEŠNÍ RYCHLÉ DOBĚ SE MOC NENOSÍ DĚLAT VĚCI POSTUPNĚ. POMALU A S ROZVAHOU. SNAŽÍME SE KRÁČET MÍLOVÝMI KROKY, ABYCHOM DOSÁHLI VYTYČENÉHO CÍLE CO NEJRYCHLEJI, NEJLÉPE BEZ NÁMAHY, HNED TEĎ. A KDYŽ SE TO NEDAŘÍ, BRZY ZTRÁCÍME MOTIVACI. ZKUSTE NA TO JÍT JINAK!

Pokud se máme něco naučit opravdu dobře, chce to čas a trpělivost. Lásku a péči. Touhu a odhodlání. Kvalita sice potřebuje nějakou dobu na to, aby uzrála, ale o to déle vydrží. „Když děláme věci postupně, pomalu a trpělivě, teprve pak je dokážeme dělat naplno a zcela je prožívat. Pomáhá nám to být v přítomnosti a aktivity provádět vědomě,“ říká psycholožka a koučka Hana Mezerová.

Jen si vzpomeňte. Jako děti jsme mívali radost z jakéhokoli pokroku. Krůček za krůčkem jsme se dostávali dál. Nejdříve jen od postele k mamčiným kolenům. Později jsme dokázali přejít celou ložnici. Byli jsme nadšení z každého kroku a pranic nás netrápilo, že neumíme ještě běhat. Až se budete příště něco učit, zkuste to znovu jako malá holka. Radujte se ze samotného procesu. Chvalte se a odměňujte. Buďte na sebe pyšná, jaký kus práce už máte za sebou, za každé malé zlepšení, které vás přiblíží k vytyčenému cíli.

NENECHTE SE odradit pochybnostmi. Hlavní je, aby vás to bavilo. Což na následujících stranách potvrzuje Jakub Vavruška, majitel taneční školy, která učí lidi různého věku ladně se pohybovat po parketu. Že hra funguje lépe než bifl ování, v praxi aplikuje i učitel angličtiny Štěpán Braňka. A autorka blogu o vaření Kitchenette Markéta Pavleje ví, že jídlo dělané s láskou a trpělivostí chutná lépe. Začtěte se do ná sledujících rozhovorů. Zkuste zpomalit a nebyť na sebe tak přísná. Všechno, co si usmyslíte, dokážete. I kdybyste k tomu měla dojít deseti mravenčími a pěti slepičími!

Dokážete cokoli, když víte, jak na to.

CIZÍ JAZYK VÁS MUSÍ HLAVNĚ BAVIT

Hello, please, thank you. Pár anglických slovíček si pamatuje každý. Jak ale nezůstat jen u nich a konečně se naučit cizí jazyk plynně? Učitel angličtiny Štěpán Braňka na to má několik osvědčených triků.

* Co je při učení jakéhokoli cizího jazyka vůbec nejdůležitější?

Určitě motivace, proč se ho chceme naučit. Může to být cestování, práce, partner, touha poznat novou kulturu, sledovat filmy v originále a podobně. A na tuto motivaci nezapomínat. V pozdějším věku je totiž bohužel běžné přehodnotit priority a cizí jazyk odložit na neurčitou budoucnost.

* Jak si motivaci udržet?

Pro mě jako učitele je hlavní prioritou studenty nadchnout. Sám mám zkušenost, že z předmětů, které mě nebavily, si teď nepamatuju v podstatě nic. Na našich kurzech se především snažíme, aby se studenti do hodin těšili, co nejvíce se bavili, smáli i mluvili a z celého dne si odnesli zážitek. Myslím, že v nich umíme probudit lásku k angličtině.

* Takže je vlastně důležitější spíš zábava než „drcení“ slovíček a gramatika?

Ze začátku je určitě potřeba osvojit si základní slovní zásobu a gramatiku, na které se poté dá stavět. Nám se osvědčilo rozvíjet důležité aspekty zejména současné mluvené angličtiny a věnovat se aktuálním tématům. Aktivity a hry, které pro studenty vymýšlíme, ale musejí bavit i nás samotné. Pokud se učitel při hodině nudí, nemůže to fungovat.

* Mnoho lidí platí za věčné samouky, kteří se roky pohybují na základní úrovni a nedělají pokroky. Jak se nejlépe učit sám?

Pasivní porozumění se dá hodně zlepšit četbou a sledováním filmů nebo seriálů v originále. Doporučuji si pustit v angličtině i titulky a chvíli to prostě vydržet. Ze začátku člověk cítí lehkou frustraci, že nerozumí všemu, ale poměrně rychle si už ani nevšimne, že místo českých koutků na anglické titulky. Snadněji si pak vybavíte slovo, které jste viděli ve své oblíbené scéně než na papíře v učebnici. Nejjednodušší a nejrychlejší způsob je ale vycestovat. Dokud nemusíte řešit každodenní situace v cizím jazyce, bude vaše úroveň postupně upadat. Pokud to není ve vašich možnostech, zkuste se do toho pustit po hlavě. Nechoďte jen na kurz jednou týdně, ale dvakrát nebo i třikrát. Kupte si knížku a přelouskejte ji, klidně se slovníkem v ruce. Chodte mezi cizince. V Praze žije například obrovská skupina cizinců, kteří organizují akce, divadla, stand-upy, ale třeba i jen setkání u piva.

* Lze naučit komunikační úroveň kohokoli, nebo někdo zkrátka nemá na jazyky hlavu?

Podle mě nejde ani tak o hlavu, jako o úsilí. Snad nikdy jsem se nesetkal se studentem, který by exceloval v maticích nebo historii, ale angličtinu nezvládal. Pokud se jí obklopíte a budete se jí snažit používat, zlepšení přijde.

* Jakou nejčastější chybu při učení cizího jazyka děláme?

Nejčastější překážky bývají dvě: špatný učitel a nedostatek píle. V prvním případě učitele ihned změňte, pokud to jde. Měl by vás motivovat a zároveň učit. Jedno bez druhého se neobejde. A v druhém případě, který bývá častější, si uvědomte, že umět cizí jazyk je dovednost jako jakákoli jiná. Nedá se očekávat, že se něco změní za týden nebo dva. Je třeba si klást dlouhodobé cíle a nehladat výmluvy, proč něco nejde. Ovládnutím cizího jazyka se vám ale doslova otevře svět. Ať už z hlediska cestování, nových příležitostí a přátelství, ale i bohaté kultury a zábavy. Pro mě osobně platí známé úsloví: Kolik jazyků znáš, tolikrát jsi člověkem.

TANČIT MŮŽE KAŽDÝ, KDO UMÍ CHODIT

„Tanec patří ke všeobecnému vzdělání. Neumět ani krok je společenský hendikep,“ tvrdí Jakub Vavruška, majitel Taneční školy Vavruška, která ladným pohybům naučila už tisíce lidí.

* Proč je podle vás nutné umět se pohybovat do rytmu hudby?

Tanec je důležitá sociální dovednost. Snad každý byl někdy na maturitním plese, svatbě, společenském večírku. Tam všude se tančí. Umět chytit ženu do tanečního držení, udělat nějaké základní kroky, otočky a vůbec se hýbat do rytmu hudby je určitě věc, která se nikomu v životě neztratí.

* Může se naučit tančit i úplné „dřevo“?

Tančit se může naučit každý, kdo umí chodit, to mi věřte. Samozřejmě, každý nemůže být dokonalý tanečník. Někdo má vrozené dispozice spíše pro silové sporty a hůř vnímá rytmus, jiný má lepší jemnou motoriku a koordinaci těla. Ale doopravdy každý zvládne základy společenského tance tak, aby se na plese nemusel obávat jít na parket. Chce to jen odhodit ostych, mít trošku trpělivosti a nenechat se odradit tím, že to nejde hned. Ještě jsem se ale nesetkal s tím, aby někdo nedokázal zatančit alespoň na základní úrovni jednodušší tance jako waltz nebo blues, pokud má vůli a dobrého učitele.

* Co je při tanci nejdůležitější?

Tři věci: vnímat hudbu, svého partnera a prostor okolo sebe. Často na parketě vidíte páry, které sice umějí nějaké figury, ale tančí tak říkajíc „hlava nehlava“, partner ženou doslova smýká nebo nerespektuje rytmus. Zvláště tady platí, že méně je často více. To hlavní, co by člověku měl tanec přinášet, je radost z pohybu a souznění nejen s hudbou, ale hlavně mezi tanečními partnery. Ideální je, když si pár základní principy tance zautomatizuje natolik, že už nemusí myslet na kroky a jen přirozeně pluje po parketu.

* Jaký je současný trend? Mají lidé ještě vůbec zájem o tanec?

Nepochybně ano. Zájem je setrvale vysoký a popularitě společenského tance určitě velmi pomohl televizní pořad StarDance. Nicméně kromě standardních nebo latinskoamerických tanců se stále hodně tančí salsa, ta byla na vrcholu někdy před deseti lety. V poslední době hodně letí i swing a návrat starších, předválečných tanců, takže to rozhodně není nuda.

* Co bývá motivací párů, jež se přihlásí na kurz? Je iniciátorem vůbec někdy muž?

Tanec spojuje harmonii ducha a těla: je to umělecká a zároveň sportovní disciplína. A taky zábava, při níž mohou muž a žena společně trávit volný čas. Je pravda, že do základního kurzu pár zapíše většinou žena, ale možná vás překvapí, že iniciátorem pokročilých kurzů bývá často muž. Když ho tanec chytne, chodí se více ptát na různé technické detaily a správné kroky a po pár lekcích je nakonec paradoxně v páru tím tancektivějším.

* Je výuka tance nějak omezena věkem?

Pokud člověk netrpí nějakými zdravotními komplikacemi, tak rozhodně ne. Taneční přirozeně patří ke středoškolákům, ale na kurzech pro dospělé se setkáme se všemi věkovými skupinami. Výjimkou nejsou ani osmdesátileté páry, které už třeba mají nějaká pohybová omezení, ale jakmile si obují taneční boty, omládnou o dvacet let.

ZDRAVÁ JÍDLA ZAČÍNÁJÍ BÝT VELKÝM TRENDDEM

Markéta Pavleje vyhrála se svým populárním blogem o vaření Kitchenette soutěž o food blog roku tolikrát, že z ní raději rovnou udělali porotkyni.

„Doufám, že se v roce 2020 budeme více ubírat zdravým směrem,“ říká.

* Původní profesí jste make-up artistka. Pamatujete si na moment, kdy vám došlo, že se chcete věnovat opravdu hlavně vaření?

Asi když jsem stále víc a víc utíkala do své kuchyně za odpočinkem a relaxací. Vaření mě bavilo od dětství, ale profesi jsem v tom našla přibližně před dvanácti lety, kdy jsem v módním světě začala postrádat nějaký hlubší smysl.

* Jaký recept považujete za váš rodinný poklad?

Čokoládové rohlíčky babičky Jiřinky. Je to cukroví, které si opravdu nese ducha naší rodiny. Hromadu vzpomínek na desítky Vánoc v současných letech, ale hlavně v minulých dekádách. Na babičku. Ty rohlíčky jsou prostě skvělé a snad každý, kdo je kdy ochutnal nebo sám upekl, už si bez nich svátky neumí představit.

* Patří i mezi oblíbené recepty čtenářů vašeho blogu a knížek?

Myslím, že rohlíčky patří k horním deseti. Pak jsou moc oblíbené perníčky, dále určitě domácí granola, božský tvarohový koláč, žitný chléb z kvasu, ale i chléb bez hnětení, několik bábovkových receptů, moje lívance (mám jich tam několik verzí) a určitě nesmím opomenout vafl e. Jak belgické, tak ty z jogurtového těsta. A také koláč z jogurtového těsta. Úspěch má i salát z kadeřávků, avokáda a cizrny.

* V posledních letech se objevila spousta nových food blogerů, kuchařek a podobně. Co za tím je?

Podle mě to znamená, že tahle generace si jde za svými sny. Nemá strach udělat krok do neznáma a pustit se do něčeho úplně nového. Nemyslím si, že by to někdo dělal s vidinou snadného zisku a rychlého úspěchu, protože je to dlouhá cesta, která každého pořádně prověří. Navíc aby člověk uspěl, musí prokázat své schopnosti na mnoha úrovních.

* Který pokrm podle vás děláme téměř všichni nesprávným způsobem?

Nerada kritizuji a dokážu připustit, že určitý způsob úpravy může být pro jednoho lahůdkou a pro druhého nepoživatelný. Ale obecně vzato, lidi často převažují těstoviny a noky.

* Určitému období vždy dominuje nějaká kuchyně či druh pokrmů. Ať už to byl boom burgerů, vietnamské kuchyně, či poké bowls. Jaký další trend nás v budoucnosti zasáhne?

Myslím, že u bowls, tedy misek, ještě chvíli zůstaneme, protože tohle téma není úplně vyčerpané. Jsou tu Buddha bowls, které začínají být velmi oblíbené. Vedu kurzy vaření v Gourmet Academy a právě tyto misky mám do léta vyprodané. A dál, myslím si a doufám, se budeme ubírat zdravým a pro planetu udržitelným směrem. To je můj cíl na rok 2020.

* V jakém smyslu?

Ráda bych svým čtenářům a followerům dodávala takové recepty, jaké je budou motivovat ke zdravému stravování, které je ale zdravé i pro planetu. Tedy méně cestování surovin a také aspoň trochu omezit konzumaci masa. To znamená více vegetariánských jídel. Chtěla bych lidi učit vnímat, co jedí z hlediska ekologie, a šířit i trochu osvěty. Přemýšlím, že bych za tímto účelem založila podcast, jenž by zpovídal zajímavé hosty, kteří mají k tomuto tématu co říci. Protože vnímám, že nejhorší je naše neinformovanost. Ideální příklad

je kravské versus mandlové mléko, nebo obecně rostlinné náhražky mléka. Produkce mandlí je nákladná, při jejich pěstování se spotřebuje extrémní množství vody a ještě se k nám musejí dovážet z velké dálky. Dát si tedy mandlové nebo sójové cappuccino naší planetě moc neprospěje. Ale to hodně lidí neví. Důležité je zabývat se i plýtváním. Je nás tu moc na nakrmení, a navíc vědomí, že padesát procent vyprodukovaných potravin skončí na smetišti, je vážně deprimující. Mimoto bych letos moc ráda dokončila svou kuchařku, která je už z velké části hotová. Jinak mám v plánu trochu zpomalit, užívat si života, svých dětí a rodiny. *

ZAMYSLETE SE, CO BYSTE SE RÁDA NAUČILA Malovat? Tančit? Hrát na hudební nástroj? Vezměte si tužku a papír a napište si, co pro to můžete udělat. Na konec přidejte důvod, proč se to chcete naučit. List s poznámkami si vylepte třeba na ledničku, ať ho máte stále na očích. **STÁLE VÍCE V MÓDĚ JE SLOVÍČKO „SLOW“** Z dob fastfoodů, jednorázových věcí a rychlého tempa jako společnost přecházíme k pomalejšímu stylu života bez stresu. Zkuste zpomalit i vy. Na den si naplánujte o polovinu méně povinností než obvykle, na jídlo si dejte naopak dvakrát tolik času a trochu zpomalte i svou chůzi. Není vám tak nějak lehčeji? Ovládnutím cizího jazyka se vám otevře nový svět. Pust'te se do něj po hlavě!

ŠTĚPÁN BRAŇKA (32) * Vystudoval Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy. * Pracuje jako učitel angličtiny na Gymnáziu Opatov v Praze. * Je spolumajitelem agentury Zázitková angličtina (www.zazitkovaanglictina.cz). * Žil a pracoval v USA a ve Francii.

JAKUB VAVRUŠKA (38) * Taneční školu Vavruška založil v roce 2003. * Vystudoval **Fakultu sociálních věd** v Praze. * Kromě výuky tance se věnuje produkci a moderování společenských a kulturních akcí.

JAK ZAČÍT S TANCEM „Pokud partnera nemáte nebo odmítá tančit, doporučuji taneční seznamku,“ radí Jakub Vavruška. „Na ní si snadno najdete partnera podobného věku, výšky a taneční úrovně. Je dobré přijít spolu nejprve do tanečny, zkusit si, jestli si vyhovujete jak v tanci, tak lidsky, a teprve pak se společně přihlásit na pravidelný kurz,“ doporučuje. „Pro dámy pořádáme také kurzy Lady latino, kde tančí samostatně bez partnerů. Ideální je kombinace single lekcí s párovými.“

MARKÉTA PAVLEJE (36) * Pracovala jako úspěšná vizážistka a make-up artistka. * V roce 2012 založila blog o vaření Kitchenette, který se rychle stal velmi populárním. * Opakovaně vyhrávala anketu o nejlepší food blog roku, nyní je porotkyní soutěže. * Je autorkou kuchařky Kitchenette Rok v kuchyni. * V češtině vydala tři vegetariánské kuchařky známých food blogerů ze Stockholmu Green Kitchen Stories. * Vede kulinární kurzy v Gourmet Academy. * Je matkou tří dětí. Chtěla bych lidi učit více vnímat, co jedí, i z hlediska ekologie. Sójovým cappuccinem planetě nijak neprospějete.

NASTUDUJTE SI SAMA NEJEN NA YOUTUBE V DNEŠNÍ DOBĚ SE NA INTERNETU MŮŽEME NAUČIT TĚMĚŘ COKOLI. AŤ UŽ JE TO CIZÍ JAZYK, HRA NA HUDEBNÍ NÁSTROJ, KOUZELNICKÉ TRIKY, NEBO TŘEBA OPRAVIT ZIP U KABÁTU. KTERÁ VIDEO RÁDI SLEDUJEME?

5-Minute Craft Pětiminutové návody na domácí výrobu čehokoli ve vás hravým a jednoduchým způsobem probudí kreativního ducha. Vogue Beauty Secrets Nahlédněte do koupelen slavných osobností a sledujte, jak se za deset minut nalíčí třeba

zpěvačka Rihanna, modelka Adriana Lima nebo česká rodačka Karolína Kurková. Yoga with Adriene Se sympatickou brunetkou Adriene se naučíte základy jógy a meditovat. Nevadí, že něčemu v angličtině neporozumíte, lektorka cvičí pomalu a pozice dobře ukazuje.

Praktické tipy, jak na angličtinu „Nadšený učitel“ – jak si přezdívá Bronislav Sobotka z Brna – zaujal svými pozitivními výukovými videi angličtiny, jež mají na YouTube přes sto třicet tisíc odběratelů. Jaké jsou jeho praktické tipy? * Nefunguje předsevzetí „letos se naučím anglicky“. Lepší jsou konkrétní cíle. Například, že se každé ráno u snídani budu deset minut učit slovíčka s aplikací Duolingo. Z učení se brzy stane zvyk a přestanete se k tomu přemlouvat. * Dobře funguje i kalendář, kde si budete každý den odškrtnávat, že jste se alespoň pět minut učila. Jakmile překonáte pár dní, zelenou řadu si už nebudete chtít pokazit. * Co nejvíc se obklopte angličtinou. Pište si nákupní seznam anglicky, zkuste si do ní přepnout telefon, napište si komplikovaná slovíčka na papírky a polepte jimi byt... Mějte angličtinu zkrátka stále na očích! * Poproste kamarádku, ať si s vámi chvíli povídá anglicky, čtete knížky, koukejte na filmy a seriály v originále, pište si anglicky deník. Dělejte vše, co vás baví, jenom to zkoušejte dělat v angličtině. * Věřte si. Neztrácejte motivaci,

brzy uvidíte výsledky, které vás budou povzbuzovat. Někomu to půjde rychleji, jinému trochu více ztuha, ale nakonec to může zvládnout každý.

EXTRA TIP INSTANTNÍ PATCHWORK Je to sada na šití pro úplné začátečníky, kterou vymyslela maminka na mateřské Zuzana Vávrová. V balíčku, jenž vám přijde až domů, najdete všechno, co potřebujete k ušití vlastního polštářku – od látky, nití, jehel až po nůžky. Šít můžete na stroji nebo ručně. Součástí je i návod, jak na to. www.instatni-patchwork.cz

Foto autor| FOTO: GETTY IMAGES

Foto autor| FOTO: NICOLE KOTRBOVÁ, ARCHIV KITCHENETTE

Foto popis| „Svým dětem se snažím vštípit, co je zdravé a proč. Učím je, aby měly rády ovoce a zeleninu, vážily si jídla a neplýtvaly jím.“

Durynský premiér Thomas Kemmerich po 24 hodinách odstoupil

6.2.2020 ČRo Plus str. 02 21:10 Den v 60 minutach

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Stále posloucháte Český rozhlas Plus. Včera touto dobou jsme rozebírali zprávu o prvním německém regionálním premiérovi zvoleném s podporou pravicově populistické Alternativy pro Německo, nic však není staršího než včerejší zprávy. Ministerský předseda Durynska Thomas Kemmerich z FDP dnes po pouhých 24 hodinách v úřadu oznámil, že končí. Ustoupil tak tvrdému tlaku kancléřky Angely Merkelové i řady dalších předních politiků, podle kterých je jakákoliv spolupráce s AfD nepřijatelná. "Odstoupení je nevyhnutelné," uvedl dnes odpoledne sám Kemmerich, který dosud i přes velký politický tlak tvrdil, že chce sestavit vládu. Jeho FDP se přitom jen těsně dostala do regionálního parlamentu a je v něm nejslabší stranou. Vladimír Handl z katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy je teď naším dalším hostem. Hezký večer přeji.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Tak včerejší zvolení Thomase Kemmericha ministerským předsedou Durynska bylo pro většinu lidí opravdu velkým překvapením. Jak lze naopak pohlížet na to jeho dnešní odstoupení? Bylo očekávatelné a bylo očekávané?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

V podstatě on neměl moc na vybranou, protože, jak jste správně řkala, celá politická scéna berlínská se proti postavila, včetně předsedy FDP, čili té spolkové strany liberálů, Christian Lindner, který osobně přijel do Durynska s ním vyjednávat, takže ten tlak byl obrovský, on skutečně musel ustoupit.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Angela Merkelová to včerejší hlasování, kterým on se stal tedy premiérem Durynska, tak ona dnes to hlasování označila za neodpustitelné. Další politici hovořili o prolomení tabu. Samozřejmě kritika se ozývala i od židovských organizací kvůli osobnosti šéfa durynské AfD Björna Hackera, který je nechvalně známý svými výroky o nacismu a holocaustu, no ovšem ale následovalo to Kemmerichovo odstoupení. Zajímá mě, jaká je to zpráva od durynské, respektive německé politické scéně a politické kultuře?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak durynská politická scéna je skutečně hluboce rozpolcená, ale i polarizovaná se dá říct, takže tam je teďka momentálně složité sestavit jako stabilní koalice. Na jedné straně volby vyhrála, s velkým náskokem vyhrála Die Linke, která tam v posledních pěti letech úspěšně vládla a měla, její předseda vlády Bodo Ramelow měl i velkou podporu té veřejnosti napříč politickým spektrem, kromě teda pravicových stran a na druhé straně, druhou stranou, která následuje, Die Linke měla 31, za ní následovala AfD se 23,5 procenty, takže to je skutečně zvláštní situace, ve které tyto strany měly velice silné postavení, ale to také je složité potom pro sestavení koalice.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ale já jsem to otázkou trošku myslela na to, že tady se stalo něco, co vrcholní němečtí politici odsoudili, že to je překročení nějakého tabu a ten dotyčný premiér do..., nebo po 24 hodinách odstoupil, tak, co to vlastně vypovídá o té kultuře politické?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Jde o to, že právě německá politická scéna jednotně odmítá spolupráci s AfD. AfD, Alternativa pro Německo je strana, která prostě svým, na svém pravém boku je otevřená pravicovým radikálním až extremistickým silám, neznámá to, že celá strana je taková. Ta strana je, se teprve do určité míry hledá. Dneska v těch debatách německých zaznívá, že to je čistě fašistická strana, to, myslím, je trošku jako politické vyjádření, ale zrovna AfD v Durynsku je skutečně pravý kraj AfD. Björn Hacker, kterého jste správně jmenovala, tak to opravdu symbol té, té radikální pravice AfD a takového takzvaného křídla a to křídlo dneska vlastně čím dál tím víc definuje celou tu stranu.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

No a nyní po odstoupení pana Kemmericha, co bude dál? FDP, tedy liberálové chtějí nyní předčasné volby. Je to ten nejpravděpodobnější scénář? Povede se rozpustit současný durynský parlament?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To není úplně jisté, protože CDU Mike Mohring, předseda CDU, která má 21 % v tom, v těch volbách měla 3/3 nejsilnější strana, ty vlastně vystupují s tím, že by chtěli, aby odstoupil tedy samozřejmě pan Kemmerich jako předseda vlády, ale aby byla nová volba v těch třech, ve třech týdnech, po jeho odstoupení, po vyslovení nedůvěry by během tří tří týdnů parlament mohl znovu zvolit nového předsedu vlády a nechtějí tedy volby. Ty volby, na ty musí mít pan Kemmerich 2/3 hlasů v tom parlamentu, a to momentálně nemá.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A nejsou jiné politické strany v Durynsku, které by přistoupily na předčasné volby?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Všechny ostatní strany v podstatě kromě AfD a CDU, ty mají 43 %, 43 hlasů v 90členném parlamentu, všechny ostatní strany by byly pro nové volby, ale proto, aby ty nové volby parlament mohl vyhlásit, tak by musely mít 60, 60 hlasů, ony mají jenom 47 dohromady, čili spíš je to tak, že skutečně asi odstoupí a podá teda hlasování /nesrozumitelné/ předseda Kemmerich. To může prohrát, protože tam ty strany, které chtějí volby, mají teda dostatečný počet hlasů, čili ho asi odvolí, abych tak řekl. Během 3 neděl se zřejmě nepodaří zvolit nového předsedu vlády, i když to uvidíme a když toto se to se nepodaří, tak skutečně budou vypsány nové během 70 dnů.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Vysvětluje Vladimír Handl z katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuji za váš čas a mějte se hezky. Na slyšenou.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji, děkuji. Na shledanou.

Markéta Fialová: Po dvaceti letech známou moderátorku čeká zcela nová práce

7.2.2020 kafe.cz str. 00 Celebrity
Evita Hradecká

Vždy s úsměvem a perfektně připravená na nás přes dvacet let z televizních obrazovek klidným, milým a sympatickým hlasem promlouvá Markéta Fialová. Po čtrnáctiletém působení v televizi Nova začíná na jaře jako ústřední postava nového zpravodajského pořadu na CNN Prima News.

Sympatická moderátorka Markéta Fialová se narodila 5. února 1971 v Praze. Vyrůstala spolu s rodiči a mladší sestrou v Praze. Svou žurnalistickou kariéru započala ještě před studii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracovala jako redakční elévka v oddělení vědy a techniky v deníku Mladá fronta. V průběhu studií oboru Mediální studia přispívala do pražského Večerníku a Lidových novin, menšími fejetony také do společenských časopisů.

Před televizními diváky debutovala na tehdejší TV Premiéra (dnes TV Prima), kde působila v letech 1993–2001. V té době se potkala s Alexem Zajícem, kterého si později vzala za muže. V roce 2001 se jim narodila dcera Alma a o tři roky později druhá dcera Emma. Po první mateřské na chvíli zakotvila do České televize na pozici dramaturgyně a reportérky investigativního pořadu Fakta. Absolvovala také několik zahraničních stáží, např. u německé RTL. Krátce po narození druhé dcery začala pracovat pro televizi Nova a s Karlem Voříškem, kde vytvořili novou dvojici moderátorů hlavních večerních zpráv. Společně také uváděli oblíbený magazín Víkend. Na počátku nové kariéry vážně onemocněla, ale i přes těžkou nemoc zůstala aktivní a stala se velmi úspěšnou. Dnes je naštěstí nemoc překonána.

Když v roce 2012 odešel Karel Voříšek z televize Nova kvůli nařčení spolupráce za minulého režimu s StB, stala se Markéta Fialová první moderátorkou, která uváděla Televizní noviny sama. Od roku 2014 se stala hlavní tvář publicistického pořadu Střepiny. V roce 2019 oznámila po čtrnáctiletém loajálním působení na Nově přestup na stanici CNN Prima News, kde se na jaře 2020 stane stěžejní postavou nového zpravodajského projektu.

Markéta Fialová je jednou z patronek společného projektu Nadace Nova a Konta Bariéry „Spolu proti bariérám“. Kromě toho podporuje charitativní projekty zaměřené zejména na hematologická a onkologická onemocnění. Sama se od osmnácti let potýká s těžkou nemocí krvevorných buněk – myelodysplastickým syndromem. Své soukromí si Markéta střeží, rodina je pro ni alfou i omegou. Mezi její koníčky patří cyklistika, turistika, lyžování a golf, který se naučila na oplátku kvůli manžela, on se naučil zase lyžovat.

URL| <https://www.kafe.cz/celebrity/marketa-fialova-30000205.html>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
kafe.cz (Celebrity)

TOULKY s Karlem AMERIKOU v pobočce Městské knihovny Opatov

7.2.2020 praha11.cz str. 00
Karlem Amerikou

Beseda s Karlem Sedláčkem o jeho knížce TOULKY s Karlem AMERIKOU se koná ve s. tředu 4. března od 16:30 v pobočce Městské knihovny Opatov, Opatovská 1754/14, Praha 11.

Autor říká: Kniha je vlastně cestopisnou causerií, sbírkou fejetonů, v nichž se dívám na USA českou optikou. Formou vtipných postřehů a příhod podávám osobní svědectví o životě a přírodních krásách a v autentických reportážích zavádím čtenáře i do míst, kam se běžný turista nedostane. Kdo v USA byl, snad si některá místa připomene, a kdo se chystá je navštívit, by mohl najít inspiraci. A kdo nepatří do první ani druhé skupiny by se třeba mohl pobavit cestovatelskými zážitky s nečekanou pointou.

Byl jsem v USA v posledních osmadvaceti letech nejméně dvacetkrát, procestoval jsem je křížem krážem, ale ani zdaleka jsem je zcela nepoznal. Podávám tedy jen osobní svědectví. Ostatně si myslím, že vlastní zkušenosti jsou ty nejzajímavější. Nechávám se okouzlit krásou přírody a lidského snažení. Jezdil jsem po vlastní ose. Zastavil jsem se, kde jsem chtěl a zažil nejedno překvapení. A o to šlo. Toulal jsem se velkými městy i pustými pouštěmi, podzemními jeskyněmi a vysokohorskými masivy, obdivoval jsem umělecké galerie i muzikály, nechal se ohromovat nádhernými konstrukcemi mostů a přehrad i architekturou mrakodrapů, se zatajeným dechem se procházel laserovými laboratořemi a po vojenských základnách.

Výsledkem je kniha reportáží z nevšedních míst a fejetonů o všedních dnech.

Beseda je doplněna mnoha krásnými fotografiemi a autogramiádou.

O autorovi KAREL SEDLÁČEK (nar. 28. 5. 1941) se stal v roce 1960 nejmladším hlasatelem Československého rozhlasu.

Promoval na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze.

V plzeňském rozhlasovém studiu pracoval do konce roku 1968. Potom byl tiskovým tajemníkem filmového festivalu Finále, redaktorem večerníku Večerní Plzeň a až dokonce roku 1989 nejprve redaktorem pro vědu a techniku a později zástupcem šéfredaktora Svobodného slova.

Po krátkém působení jako šéfredaktor nakladatelství Melantrich byl redaktorem a hlasatelem Rádía Svobodná Evropa až do ukončení vysílání české redakce v roce 2002.

Externě spolupracoval s celou řadou českých a slovenských odborných časopisů (Technický týdeník, Technický magazín, MM Průmyslové spektrum, Automa, Elektro, Světlo) a Českým rozhlasem.

Vědeckotechnická témata popularizoval v knihách Laser v mnoha podobách (Praha, 1982), Pod šifrou 2001 (Praha 1984), Atom skrývá naději (Praha 1987 - spolu s Janem Tůmou).

Historii unikátní rozhlasové stanice očima pamětníků i archivních dokumentů shrnul v knize Volá Svobodná Evropa (Praha 1993). Vzpomínky na konec komunistického režimu ve Svobodném slově a vydavatelství Melantrich obsahuje publikace Balkon, fenomén listopadu 1989 (Praha 2010 - spoluautor Milan Nevole).

Události okupace Československa v srpnu 1968 přibližuje publikace Vzpomínky na Plzeň – Čas lámání chleba a charakterů (Praha 2011).

V roce 2018 vydal soubor cestopisných reportáží a fejetonů Toulky s Karlem Amerikou.

URL| <https://www.praha11.cz/cs/media/aktuality/deje-se-na-jiznim-meste-a-okoli/toulky-s-karlem-amerikou-v-pobocce-mestske-knihovny-opatov.html>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

praha11.cz

Zkoumám svět omotaný internetovým klubíčkem

7.2.2020 Deník N str. 14 Věda

PETR KOUBSKÝ

Algoritmy nám mohou formovat osobnost, aniž si to uvědomujeme, říká sociální vědkyně, pro kterou znamená internet něco jiného než pro většinu z nás.

Není mnoho lidí, kteří rázně ukončí skvěle rozjetou kariéru ve špičkové nadnárodní společnosti, aby dali přednost akademické dráze. Tereza Bartoníčková to udělala. Odešla ze společnosti Google, aby pokračovala ve studiu a mohla vědecky pracovat, analyzovat právě to, čím se v byznysu zabývala: vliv internetu a digitálních technologií na společnost.

Pro mě a pro stamiliony dalších je internet jedním z oken na ploše počítače. Zdrojem zábavy a možná poučení. Pro techniky je internet soustavou z kabelů a programového kódu. Ale čím je pro vás?

Pro mě to je další vrstva světa. Donedávna jsme žili výhradně ve světě, který si můžeme ohmatat. Který máme před očima. Občas o něj zapomeneme. A teď je celý tenhle svět opředen klubíčkem. Neviditelným klubíčkem, které ale značně mění to, o co pak zakopáváme na ulici.

A co vy s tím klubíčkem děláte? Z jakého úhlu ho zkoumáte?

Mě zajímá, jak je to klubíčko spředené. Když zatáhnete za jedno vlákno, jak se to projeví někde na druhém konci? A jak to ovlivní ten svět, který je klubíčkem opředen? Zkoumám, co internet mění. Zatažení za jednu nitku nikdy nepohne jen jí samotnou, takhle to nefunguje. Vždycky se toho pohne víc.

Dejte mi nějaký konkrétní příklad. Před pár týdny jsem si povšimla, že některé hotely začaly nabízet pronájem konferenčních prostor třeba jen na třicet minut. Ne jednu krátkou schůzku. To je jasný vliv internetu: hodně lidí pracuje z domova. Lidé na volné noze docházejí do coworkingových center, která také ještě nedávno neexistovala. Hotely tak mají motivaci těmto centrům konkurovat, zejména když využití jejich vlastních konferenčních místností klesá.

To je obchodní téma. Měl jsem dojem, že vás víc zajímají věci jako morálka, etika...

Ano. Vybrala jsem si jednoduchý příklad, který je snadné si představit. Etická témata jsou složitější. To, čím se teď zabývám nejvíc, se jmenuje etika algoritmů. V konečných důsledcích jde o to, aby lidé měli kontrolu nad softwarem, ne naopak. Vezměte si třeba personalizaci vyhledávání. Znáte to: zadáte do vyhledávače... Do Googlu.

Třeba do Googlu. Zadáte dotaz a dostanete odpověď. Když zadá stejný dotaz váš kolega nebo vaše maminka, dostanou jiné výsledky. Vyhledávač se snaží přizpůsobit se tomu, co o vás ví, a nabídnout vám to, co podle jeho úsudku – daného vašim předchozím chováním – může nejvíc zajímat právě vás. Tím se vaše myšlení rovná do jediné linky. Je jednoduchá, příjemná, asi vám vyhovuje, ale omezuje vás. A možná vás nakonec dovede někam, kde jste být nechtěl.

A řeknou mi, že se mi tam má líbit.

Nejen to. Ono se vám tam nesjít líbit skutečně bude, budete obklopen informacemi, které odpovídají vašemu apriornímu pohledu na svět. To není nic špatného. Dokud víte, že to tak je.

Kdyby Google vypnul personalizaci výsledků vyhledávání, bylo by to podle vás lepší?

Já bych to jako uživatelka neuvítala. Když vyhledávač třídí výsledky podle toho, co je pro mě relevantní, šetří mi čas. U výsledků vyhledávání je situace přehledná, srozumitelná. Ale když mi podobné prediktivní algoritmy začnou zasahovat do života více, když se propojí s internetem věcí, začne to být závažnější. Tlak algoritmů zvenčí může posilovat některé vaše zvyky, motivovat vás. Doslova vám formovat osobnost. Začne vymezovat, jak interagujete s věcmi. A také s jinými lidmi. Jestli se to stane ve větší míře, ztratili jsme nad technologiemi kontrolu. Zkoumám, jak tomu zabránit – včas.

Jak by to ale mělo vypadat v praxi? Podobné úvahy většinou končí tím, že by to bylo pěkné, ale je to špatně uskutečnitelné.

Velce špatně uskutečnitelné. Předně je zapotřebí prokázat, že k takovým změnám skutečně dochází, mít měřitelná data. Průkazně změřit změnu chování velkých skupin lidí, to vyžaduje možná desítky let sociologického výzkumu. Pak musíte prokázat příčinnou souvislost. Teprve pak můžeme řešit otázku odpovědnosti a hledat nápravu.

Odpovědnosti? To myslíte tu obvyklou debatu o samořídících autech?

Vůbec nemusí jít jen o ně. Představte si kávovar, který se ovládá mobilem. Ležím v posteli a na telefonu si zmáčknou, že mi má udělat kávu. On má umět poznat, že mu chybí šálek, ale když to nějakou chybou softwaru nebo čidla nepozná a polije mi horkou kávou kus kuchyně, kdo za to může? Výroba? Vedoucí projektu, kde kávovar navrhl? Programátor?

Anebo vy sama, když jste si tam zapoměla dát hrnek?

Anebo já. Rozhodně to není jasné. Na rozdíl od dřívější doby tady vzniká něco jako rozprostřená odpovědnost, kde je těžké ukázat na někoho prstem. Je to jak akademická, tak praktická otázka. A musí se vyřešit brzy, protože automatizace postupuje velice rychle.

Jak vyřešit?

Myslím, že jedinečně právně. Byznys jiné řešení nepřijme. Proto teď dělám doktorát na právnické fakultě. To je směr, kterým chci pokračovat.

Tohle je zajímavý bod. Ve fyzickém světě, o němž jste mluvila na začátku, jasně rozlišujeme mezi právem a morálkou. Morální hranice jsou přísnější než právní. Mnoho věcí je legálních, ale víme o nich, že jsou nesprávné. Jestli vás dobře chápu, vy v nepsaná pravidla na internetu nevěříte. Chcete problematické situace vymezit rovnou právní cestou, zákonem.

Morálka je kulturně podmíněná. V různých zemích, mezi různými skupinami lidí, se vnímá různě a rozdíly mohou být obrovské. Internet je ale celosvětový, takže... Takže mu jednotnou morálku nelze předepsat.

Nelze. Nejen kvůli kulturním rozdílům. Problém je také v tom, kdo tu morálku vymezuje. Vezměte si filtrování obsahu, rozhodování, co je přípustné a co ne. Kdo ty filtry nastavuje? Velké digitální společnosti, provozovatelé platform.

Facebook a Google.

Mimo jiné. A promítají do toho samozřejmě své hodnoty, svou představu o morálce, navíc ovlivněné svými obchodními zájmy. Kromě toho se uplatňují technická omezení – jak naučit počítač rozpoznat, co je pornografie, co umělecké dílo, co parodie. Platformy se často obracejí na uživatele, dávají jim možnost nahlásit nevhodný obsah, ale to je zas kulturně podmíněno a navíc se to snadno dá zneužít. Potřebujeme nějaká jasná pravidla.

Tereza Bartoníčková (25)

Studovala marketing a PR na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, odkud zamířila na Oxford Internet Institute, kde získala magisterský titul v oboru Social Science of the Internet. Nyní se připravuje na doktorát na Právnické fakultě UK. Profesionálně se zabývá eticko-právními dopady umělé inteligence a regulačním rámcem digitálních technologií. Stojí v čele českého think tanku Internetový institut.

Když zatáhnete za jedno vlákno, jak se to projeví někde na druhém konci? A jak to ovlivní ten svět, který je klubičkem opředen? Zkoumám, co internet mění. Kdo ty filtry nastavuje? Velké digitální společnosti, provozovatelé platform.

O autorovi | PETR KOUBSKÝ, redaktor
Foto autor | FOTO: GABRIEL KUČHTA, DENÍK N

Zkoumám svět omotaný internetovým klubičkem

7.2.2020 denikn.cz str. 00 Věda

Petr Koubský

Algoritmy nám mohou formovat osobnost, aniž si to uvědomujeme, říká sociální vědkyně, pro kterou znamená internet něco jiného než pro většinu z nás.

Není mnoho lidí, kteří rázně ukončí skvěle rozjetou kariéru ve špičkové nadnárodní společnosti, aby dali přednost akademické dráze. Tereza Bartoníčková to udělala. Odešla ze společnosti Google, aby pokračovala ve studiu a mohla vědecky pracovat, analyzovat právě to, čím se v byznysu zabývala: vliv internetu a digitálních technologií na společnost.

Pro mě a pro stamiliony dalších je internet jedním z oken na ploše počítače. Zdrojem zábavy a možná poučení. Pro techniky je internet soustavou z kabelů a programového kódu. Ale čím je pro vás?

Pro mě to je další vrstva světa. Donedávna jsme žili výhradně ve světě, který si můžeme ohmatat. Který máme před očima. Občas o něj zakopneme. A teď je celý tenhle svět opředen klubičkem. Neviditelným klubičkem, které ale značně mění to, o co pak zakopáváme na ulici.

A co vy jako social scientist – jak to vlastně přeložit? – jako sociální vědkyně s tím klubičkem děláte? Z jakého úhlu ho zkoumáte?

Mě zajímá, jak je to klubičko spředené. Když zatáhnete za jedno vlákno, jak se to projeví někde na druhém konci? A jak to ovlivní ten svět, který je klubičkem opředen? Zkoumám, co internet mění, co dělá se společností. Zatažení za jednu nitku nikdy nepohne jen jí samotnou, takhle to nefunguje. Vždycky se toho pohne víc.

Dejte mi nějaký konkrétní příklad.

Před pár týdny jsem si povšimla, že některé hotely začaly nabízet pronájem konferenčních prostor třeba jen na třicet minut. Ne jednu krátkou schůzku. To je jasný vliv internetu: hodně lidí pracuje z domova, nepoužívá stálou kancelář. Lidé na volné noze docházejí do coworkingových center, která také ještě nedávno neexistovala, bez internetu by nedávala smysl. Hotely tak mají motivaci těmto centrům konkurovat, zejména když využití jejich vlastních konferenčních místností klesá.

Tereza Bartoníčková (25). Studovala marketing a PR na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, odkud zamířila na Oxford Internet Institute, kde získala magisterský titul v oboru Social Science of the Internet. Nyní se připravuje na doktorát na Právnické fakultě UK. Profesionálně se zabývá eticko-právními dopady umělé inteligence a regulačním rámcem digitálních technologií. Stojí v čele českého think tanku Internetový institut. To je obchodní téma. Měl jsem dojem, že vás víc zajímají věci jako morálka, etika...

Ano. Vybrala jsem si jednoduchý příklad, který je snadné si představit. Etická témata jsou složitější. To, čím se teď zabývám nejvíc, se jmenuje etika algoritmů. V konečných důsledcích jde o to, aby lidé měli kontrolu nad softwarem, ne naopak. Vezměte si třeba personalizaci vyhledávání. Znáte to: zadáte do vyhledávače...

Do Googlu.

Třeba do Googlu. Zadáte dotaz a dostanete odpověď. Když zadá stejný dotaz váš kolega nebo vaše maminka, dostanou jiné výsledky. Vyhledávač se snaží přizpůsobit se tomu, co o vás ví, a nabídnout vám to, co podle jeho úsudku – daného vašim předchozím chováním – může nejvíc zajímat právě vás. Tím se vaše myšlení rovná do jediné linky. Je jednoduchá, příjemná, asi vám vyhovuje, ale omezuje vás. A možná vás nakonec dovede někam, kde jste být nechtěl.

A řeknou mi, že se mi tam má líbit.

Nejen to. Ono se vám tam nejspíš líbit skutečně bude, budete obklopen informacemi, které odpovídají vašemu apriornímu pohledu na svět. To není nic špatného. Dokud víte, že to tak je.

Kdyby Google vypnul personalizaci výsledků vyhledávání, bylo by to podle vás lepší?

Já bych to jako uživatelka neuvítala. Když vyhledávač třídí výsledky podle toho, co je pro mě relevantní, šetří mi čas. Jenže všechno má své meze. U výsledků vyhledávání je situace přehledná, srozumitelná. Ale když mi podobné prediktivní algoritmy začnou zasahovat do života více, když se propojí s internetem věcí, začne to být závažnější. Tlak algoritmů zvenčí může posilovat některé vaše zvyky, motivovat vás. Doslova vám formovat osobnost. Začne vymezovat, jak interagujete s věcmi. A také s jinými lidmi. Jestli se to stane ve větší míře, ztratili jsme nad technologiemi kontrolu. Zkoumám, jak tomu zabránit – včas.

Jak by to ale mělo vypadat v praxi? Podobné úvahy většinou končí tím, že by to bylo pěkné, ale je to špatně uskutečnitelné.

Velce špatně uskutečnitelné. Předně je zapotřebí prokázat, že k takovým změnám skutečně dochází, mít měřitelná data. Průkazně změřit změnu chování velkých skupin lidí, to vyžaduje možná desítky let sociologického výzkumu. Ale to je pořád jen začátek. Pak musíte prokázat příčinnou souvislost. Teprve pak můžeme řešit otázku odpovědnosti a hledat nápravu.

Přečtete si také Kdo nese odpovědnost, když něco provede robot

Odpovědnosti? To myslíte tu obvyklou debatu o samořídících autech?

Vůbec nemusí jít jen o ně. Představte si kávovar. Chytrý kávovar, který se ovládá mobilem. Ležím v posteli a na telefonu si zmáčknou, že mi má udělat kávu. On má umět poznat, že mu chybí šálek, ale když to nějakou chybou softwaru nebo čidla nepozná a polije mi horkou kávou kus kuchyně, kdo za to může? Výroba? Vedoucí projektu, kde kávovar navrhli? Programátor?

Anebo vy sama, když jste si tam zapomněla dát hrnek?

Anebo já. Rozhodně to není jasné. Na rozdíl od dřívější doby tady vzniká něco jako rozprostřená odpovědnost, kde je těžké ukázat na někoho prstem. Je to jak akademická, tak praktická otázka. A musí se vyřešit brzy, protože automatizace postupuje velice rychle.

Tereza Bartoníčková: „Problém je také v tom, kdo morálku internetu vymezuje.“ Foto: Gabriel Kuchta, Deník N
Jak vyřešit?

Myslím, že jedině právně. Byznys jiné řešení nepřijme. Proto teď dělám doktorát na právnické fakultě. To je směr, kterým chci pokračovat.

Tohle je zajímavý bod. Ve fyzickém světě, o němž jste mluvila na začátku, jasně rozlišujeme mezi právem a morálkou. Morální hranice jsou přísnější než právní. Mnoho věcí je legálních, ale víme o nich, že jsou nesprávné. Jestli vás dobře chápu, vy v nepsaná pravidla na internetu nevěříte. Chcete problematické situace vymezit rovnou právní cestou, zákonem.

Morálka je kulturně podmíněná. V různých zemích, mezi různými skupinami lidí, se vnímá různě a rozdíly mohou být obrovské. Internet je ale celosvětový, takže...

Takže mu jednotnou morálku nelze předepsat.

Nelze. A důvodem není jen kulturní odlišnost mezi námi a zeměmi v jiné části světa. Problém je také v tom, kdo tu morálku vymezuje. Vezměte si filtrování obsahu, rozhodování, co je přípustné a co ne. Kdo ty filtry nastavuje? Velké digitální společnosti, provozovatelé platform.

Facebook a Google.

Mimo jiné. A promítají do toho samozřejmě své hodnoty, svou představu o morálce, navíc ovlivněné svými obchodními zájmy. Kromě toho se uplatňují technická omezení – jak naučit počítač rozpoznat, co je pornografie, co umělecké dílo, co parodie. Platformy se často obracejí na uživatele, dávají jim možnost nahlásit nevhodný obsah, ale to je zas kulturně podmíněno a navíc se to snadno dá zneužít. Potřebujeme nějaká jasná pravidla.

URL| <https://denikn.cz/287989/zkoumam-svet-omotany-internetovym-klubickem/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
denikn.cz (*Věda*)

Náměstí Borise Němcova nechá Kreml zřejmě v klidu, umí smrt zavražděného lídra opozice využívat ve svůj prospěch

8.2.2020 denikn.cz str. 00 Komentáře

Michael Romancov

Glosa Michaela Romancova: Stane se z přejmenování pražského náměstí před ruskou ambasádou podobná kauza jako v případě Koněvovy sochy či uvažovaného pomníku vlasovců? V Moskvě, ostatně stejně jako v Praze, si pochopitelně jsou vědomi skutečnosti, že přejmenování má jak symbolický, tak i politický rozměr. Zároveň se však nejedná o téma, které by v tento okamžik Rusko nějak zásadně iritovalo.

Vše nasvědčuje tomu, že se koncem února Velvyslanectví Ruské federace v Praze „přestěhuje“ na novou adresu – na náměstí Borise Němcova. Nebude se jednat o stěhování fyzické, ale o symbolický akt, kdy dosavadní náměstí Pod Kaštany dostane u příležitosti pátého výročí smrti opozičního politika a někdejšího ruského vicepremiéra (úřad zastával v letech 1997–1998) nový název.

Zároveň s tím by prý mohla vzniknout i promenáda Anny Politkovské, novinářky, která byla v Moskvě zavražděna již v říjnu 2006. Podle vyjádření primátora Zdeňka Hříba Praha nemá v úmyslu Rusko jakkoli provokovat, ale chce uctít památku zavražděného ruského politika (případně zavražděné novinářky).

Přečtěte si také Česko-čínské objímání: Když Paroubek snil o pekingské kachně v Praze, učil se i od komunistů

Připomeňme, že pražský magistrát hovořil podobně i v případě „sesterské“ smlouvy mezi Prahou a Pekingem, avšak navzdory deklarované dobré vůli pražských zastupitelů jsme byli svědky mezinárodního skandálu. Jak

Peking, tak například místní vláda v Šanghaji vnímaly problém zcela jinak. Proč však tentokrát, na rozdíl od kauzy „Koněv“ či uvažovaného řeporyjského „pomníku“ vlasovcům, nejspíš k žádnému pozdvižení nedojde?

Němcov? Ale vždyť jsme to vyšetřili

Přejmenování náměstí před ruským velvyslanectvím má jak symbolický, tak politický rozměr. Toho jsou si vědomi jak Rusové, tak jeho iniciátoři. Jenže tohle téma Moskvu zrovna nijak nepálí. Kreml nikdy nerozporoval, že Němcov či Politkovská byli obětí zločinu. Jejich vražda byla oficiálně odsouzena a následně i „vyšetřována“, v případě Němcova dokonce pachatelé dopadeni a odsouzeni k dlouholetým trestům, což například ve zprávě o záměru Prahy ve svém informačním servisu konstatovala i ruská agentura TASS.

Přečtěte si také Koněv zakrytý? Odkrytý? Nejde jen o maršála. Češi nevědí, co s celými svými dějinami

Opozice, spolupracovníci a rodinní příslušníci zavražděných sice stále tvrdí, že vyšetřování neproběhlo standardně a že odpovědnost za smrt jejich blízkých nese stát, respektive současný režim a jeho vůdce, ve vzduchu dál „visí“ otazníky, ale oficiální místa k tomu mlčí. Jedná se totiž o velice efektivní způsob „jednání“. Mlčení státních orgánů – na rozdíl od případné snahy umlčet ty, kteří se ozývají –, nevyžaduje žádnou aktivitu. A fakt, že opozice a příbuzní mohou zas a znovu vznášet otázky a volat po obnově vyšetřování, se dobře prodává západním médiím jako důkaz „svobody“ projevu.

Velmi podobně to ostatně funguje i v případě otevřených hranic, neboť nespokojenci, na rozdíl od sovětských dob, zatím ještě stále mohou odcházet a stát nemusí vynakládat úsilí ani prostředky na jejich kontrolu doma.

Tradice zneužití památky zavražděného

V tento okamžik tomu sice nic nenasvědčuje, ale není vyloučeno, že se časem z Borise Němcova i Anny Politkovské i v očích oficiálních míst stanou symboly, které státní propaganda dokáže efektivně využít ve svůj prospěch.

Z minulosti totiž takových příkladů známe celou řadu. Dodnes se například vedou spory o podílu státu na atentátu na předrevolučního politika a v letech 1906–1911 ministerského předsedy Pjotra Stolypina. Toho zavraždil student práv – anarchista, který však zároveň byl agentem tehdejší tajné policie, tak zvané Ochranky. Oficiální místa prý o jeho úmyslu věděla, a protože u dvora jeho reformy začaly být považovány za příliš radikální, nechala věcem volný průběh...

Přečtěte si také Starostové, kteří rozhněvali Kreml. Vedeme informační válku s Ruskem, ale také se Zemanem, říkají

V sovětských dobách se pak velmi podobný scénář naplnil v případě vraždy Sergeje Kirova, jehož popularita v bolševické straně na počátku 30. let začala ohrožovat samotného Stalina...

V obou případech ze scény zmizel vlivný politický aktér, jehož odkaz a památku si režim okamžitě přivlastnil a následně ji využíval ku svému prospěchu, přičemž v případě Stolypina se tak opět začalo dít po zhroutilí SSSR.

To, k čemu se v Praze schyluje, sice Kremlu rozhodně nevoní, ale je krajně nepravděpodobné, že by to vzbudilo takovou bouři jako údajné snahy o „revizi dějin“, která je nám, respektive starostům Prahy 6 a Řeporyjí, připisována. To je momentálně pro Kreml hlavní téma. Ovšem pokud by se Praha rozhodla ono prostranství

pojmenovat například „Náměstí obětí sovětsko-nacistické spolupráce“, pak bychom nejspíš byli svědky zcela mimořádné politické i mediální aktivity.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha.

V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

URL| <https://denikn.cz/289051/namesti-borise-nemcova-necha-kreml-zrejme-v-klidu-umi-smrt-zavrazdeneho-lidra-opozice-vyuzivat-ve-svuj-prospech/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

denikn.cz (*Komentáře*)

České důchody perem profesora Martina Potůčka

8.2.2020 blog.idnes.cz str. 00

Vladimíra Bošková

Nakladatelství Karolinum vydalo velmi zdařilou publikaci k českému důchodovému systému a jeho (ne)budoucnosti předního odborníka podílejícího se na činnosti "komise pro reformu".

Vřele doporučuji - čte se to jako úžasný (místy politický) thriller s prvky černého humoru, zároveň publikace obsahuje klíčové poznatky ze zahraničí. Brožurku kromě odborníků (např. sociolog J. Hartl) ocenila např. i ombudsmanka A. Šabatová, Rada seniorů ČR, ale také herec a spisovatel A. Goldflam.

Mně se na tom mj. líbí, jak prof. M. Potůček z **Fakulty sociálních věd** perfektně vyvrací mýty kolem českých důchodů, které někdy rozšiřují odpůrci veřejného systému sociálního pojištění či zabezpečení. Např. tvrzení "důchodový účet je (bude) v deficitu" - "je to taková nafouknutá mediální bublina sloužící především těm politikům, kteří berou veřejné výdaje na důchody jako nutné zlo brzdící ekonomický růst", podotýká M. Potůček. "Důchodový systém totiž nemůže být nikdy v červených číslech, zdroje se musejí rovnat vyplaceným dávkám..."

Autor upozorňuje i na úskalí tvrzení (někdy zdánlivě či s určitou opatrností) renomovaných institucí. Např. podle studie Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj z r. 2016 jen dvě procenta českých občanů nad 65 let spadala do skupiny chudých, zatímco Německo nebo dokonce Švýcarsko mělo mít větší podíl chudých. Když se ale rozklíčuje užitá metodika studie, zjistíme, že leccos je zcela jinak. Autor např. zařadil výsledky zkoumání jiných institucí, podle nichž je v SRN, Nizozemí, Švédsku a dalších rozvinutých zemích reálná hodnota penze až 2,5krát vyšší než u nás. Např. podle evropského statistického úřadu Eurostat - s přesnějším nástrojem měření chudoby - se pod hranici chudoby měřenou na úrovni 70% mediánového příjmu (čistý disponibilní příjem - co si za něj mohou občané koupit) ocitla polovina lidí nad 65 let; lépe na tom byli senioři ve více než dvou třetinách sledovaných zemí; osm evropských zemí mělo nižší podíl chudých důchodců než ČR. Na studie apod. si tedy vždy dávejme pozor: kdo jsou autoři, jakou metodu použili aj.

Mýtus: český důchodový systém je neudržitelný. Autor publikace poukazuje např. na expertku OECD, která doporučuje pracovat nejen s finanční udržitelností, ale také sociální ve smyslu udržení rozdílů životního standardu lidí v mezích zabraňujících sociálním nepokojům či dokonce revolucím. Máme na vybranou: finančně dlouhodobě udržitelný důchodový systém a zároveň zachování obstojné výše důchodů bude znamenat zvýšení podílu výdajů na ně z HDP; bez tohoto zvýšení hrozí propad dalších důchodců do chudoby. (Ale z dalších kapitol publikace lze vybírat různé prvky, o nichž by se mělo bez mýtů a demonizace seriózně diskutovat a které mohou znamenat i šetrnou pomoc státu z daní důchodovému systému a stejně tak smysluplné nakládání s vybraným pojistným aj.)

Co je u nás míněno pod pojmem reforma? Mladí novináři a spíše pravicově orientovaní majitelé našich médií před časem sedli na lep ODS, která usilovala o zavedení druhého, soukromého povinného pilíře; tato prezentace probíhala i v jiných postkomunistických zemích. Pokud se uvažovalo o dobrovolném soukromém připojištění, vždy se tu vnucovaly pouze soukromé pojišťovací společnosti (provoz pojištění pod touto střechou bývá vždy systémově dražší a má to i jiná vyšší rizika), občané nedostali informace, že v západních zemích existují pro případné připojištění na důchod buď veřejné (státní) instituce (např. by to mohla obstarávat Česká správa sociálního zabezpečení) nebo neziskové instituce (např. na úrovni zaměstnaneckých či profesních fondů). Náš druhý pilíř vydávaný pravicovými stranami za "zásadní" reformu byl zrušen tři roky po jeho zavedení. V západních zemích se hovoří spíše o průběžných dílčích úpravách systému mj. s cílem maximálně

udržet jeho provoz v co nejlevnějších proporcích (např. Rakousko). Z daní (sociální pomoc či "minimální" důchod) se pomáhá např. těm, s nimiž se řádní pojištěnci nechtějí vždy plně solidarizovat - doplňují jako autorka tohoto příspěvku.

Publikace prof. Potůčka je dostupná v knihovnách. Já jsem jen mírně poučený občan, nicméně jsem mohla deset let komunikovat s JUDr. Romanem Karlíkem (mj. poradce V. Špidly či P. Pitharta), který politiky opakovaně upozorňoval jak na nutnost správného hospodaření s pojistným (v celkovém kontextu zdravotního, nemocenského a důchodového pojištění) i na nastavení všeobecně únosné solidarity ve společnosti. Na rozdíl např. od Slovenska, které zřídilo Sociální pojišťovnu s oddělenými financemi, jsme si ponechali peníze na důchody při státním rozpočtu, což svádělo naše vlády k někdy nesmyslnému ukrádání důchodových peněz na jiné účely. I prof. Potůček na to poukazuje. Důchodový účet musí být oddělen od těchto manipulací s ním (i když důchodová pojišťovna nevznikne) a diskuse by se měla zaměřit na přijatelné dimenze jeho doplňování z daní (v případě potřeby). Kromě jiného.

Publikace velmi správně ukazuje, jak zaměstnanci jako budoucí důchodci doplácí na neadekvátní zvýhodňování osob samostatně výdělečně činných. Náš zaměstnanec a zaměstnavatel odvedli ČSSZ (bez příspěvku na nemocenské, které si OSVČ nemusí platit) v r. 2017 z průměrného platu 29,2 % - cca 8500 Kč. Průměrný příspěvek OSVČ v posledních letech činil 2900 Kč - živnostníci do důchodového systému v průměru vložili pouhou třetinu toho, co zaměstnanci a zaměstnavatelé. V západních zemích jsou tyto odvody vyrovnanější. "Ve srovnání s předchozími nízkými odvody (živnostníků) jsou jim vyměřovány neadekvátně vysoké starobní důchody..." Politici se prostě bojí o ztrátu voličské přízně této skupiny obyvatel, podotýká autor. Reforma důchodového systému byla opuštěna s nástupem Klausových vlád s tendencí omezovat roli sociálního státu. Byla např. promarněna šance založit zaměstnanecké fondy s vyšší finanční účastí zaměstnavatelů (např. ve Švýcarsku činí důchody vyplácené zaměstnaneckými fondy cca 35 % příjmu důchodců). Od začátku 90. let zaznamenáváme pokles poměru mezi průměrným důchodem a průměrnou mzdou. Podíl výdajů na důchody na HDP činil v roce 2016 v průměru členských zemí EU 9,7 %, u nás to bylo 7,9 % - uvádí publikace.

Pitoreskní kapitolu tvoří "politika" Andreje Babiše, který se i v této oblasti snaží od občanů získat body, ale autor publikace ukazuje některé stinné stránky jeho faktických postupů. "V problematice důchodové reformy byl v koaliční vládě Bohuslava Sobotky v letech 2014 - 2017 koaliční potenciál hnutí ANO menší než malý, zatímco neformální opoziční role předsedy tohoto hnutí výrazná a nepřehlédnutelná. (...) jednání Andreje Babiše bylo prokazatelně v příkrém rozporu se závazky obsaženými v koaliční smlouvě a v programovém prohlášení vlády a zásadním způsobem oslabilo pozici Komise (pro reformu) ve veřejném prostoru."

Poučná jsou fakta o hospodaření penzijních společností v doplňkovém penzijním spoření se státním příspěvkem (např. r. 2017; 14 fondů skončilo ve ztrátě; průměrný Čech si naspoří necelých 230 tisíc Kč). "Pes je (mj.) zakopán v tom, že mnoho domácností ani jednotlivců nemá dostatečně vysoký a také pravidelný příjem na to, aby si na stáří mohli ukládat peníze stranou"; podle výzkumu CVVM si občané s dobrou životní úrovní spoří na důchod v 64 %, se špatnou životní úrovní jen v 17 procentech.

Autor dává k úvaze dílčí možnosti změn a stejně tak zásadnější. "Světovým trendem je nabídnout všem seniorům za vymezených podmínek základní solidární důchod (nepodmíněný příspěvky) na slušné minimální úrovni, další složku důchodu pak stanovit podle zásluh v závislosti na příspěvcích, které do veřejného pilíře vložili v průběhu celé své ekonomické aktivity." A autor dodává, že ČR nakonec bude poslední z 28 členských zemí EU, protože všechny ostatní země (takový) minimální důchod už mají. Z daní ho financují Dánsko, Finsko, Nizozemí, Švédsko a V. Británie, z pojišťovacích systémů Belgie aj. "Většina zbývajících zemí kombinuje snadnější a vesměs štedřejší přístup k minimálnímu důchodu u pojištěnců splňujících stanovené nároky; těm osobám, které na ně nedosáhnou, ovšem po dosažení určitého věku, poskytuje či dorovnává penze z obecných daní."

Autor připomíná, že dobré reformní zásahy vyžadují mj. jednání všech relevantních politických, odborných a dalších aktérů - a podle zahraničních zkušeností by příprava se zvládnutím přechodové fáze mohla trvat i deset let. Vedle ryze věcných, odborných a velmi zajímavých faktů vložil autor - patrně po nepříjemných zkušenostech s různými politiky (a to hlavní ze šarvátek tu je zachyceno) - i "odlehčující rady" občanům, např. "Pokud se nakonec přece jen rozhodnete zažádat o důchod, musíte odpovědně zemřít těsně předtím, než by vám ho stát musel začít vyplácet. Tím pomůžete důchodovému systému, aby nebankrotoval..."

URL| <http://boskova.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=744842>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
blog.idnes.cz

Prodej Parlamentních listů? Nabízí se novinářské dno, ale i velká moc, říkají odborníci

9.2.2020 ct24.cz str. 00 Média
hridej

Politický bulvár, politická inzerce, blogová platforma, most od dezinformačních médií k těm mainstreamovým. Tak novináři a mediální odborníci označují Parlamentní listy. Na české mediální scéně jsou už víc než deset let, teď se mluví o jejich možném prodeji. Zprávu v týdnu přinesl server Info.cz. Senátor Ivo Valenta a většinový majitel Parlamentních listů České televizi potvrdil, že dostal nabídku na odkup jeho podílu. Kdo by o web mohl mít zájem a co vše by s tímto médiem nový majitel získal?

„Podle našich informací se na trhu objevila nabídka na odkup podílu pana Valenty, takže ještě jsme poměrně daleko na nějaké dohady nebo změny vlastníka, ale něco se zjevně děje,“ říká šéfredaktor serveru Info.cz Michal Půr. Právě on v týdnu v článku odkazujícím na nejmenované zdroje informoval o možném prodeji Parlamentních listů.

Senátor Ivo Valenta prodej naznačil už v listopadu minulého roku. Tehdy v Televizi Seznam uvedl, že pokud bude znovu kandidovat, médium prodá.

Cenu odhaduje Půr na desítky milionů, tip má i na nového vlastníka – společnost Big Board. Ta od Valenty loni odkoupila část podílu v Praha TV.

Vše ale může být nakonec úplně jinak. Ať už to bude mediální dům, politik nebo někdo úplně jiný, kupuje zavedenou, i když v mediálním světě trochu kontroverzní značku. A s ní i čtenáře, kteří jsou na tuto značku zvyklí.

Síla v čtenářích

„Nový majitel může navázat na to, že Parlamentní listy skutečně jsou do jisté míry proruské, prozemanovské. Přinášejí témata, která velmi rádi slyší lidé, kteří nemají důvěru v demokracii, v tradiční média a politické strany. Toho může využít a potenciálně může aktivizovat lidi k tomu, aby třeba volili nějaký konkrétní politický subjekt,“ uvažuje například Jan Motal z Katedry mediálních studií a žurnalistiky na Masarykově univerzitě.

Odkaz

Barrandov nově bez prezidenta. Televize přijde o diváky a citace, ohrožené jsou i peníze investorů, domnívají se analytici

„Klíčový kmen, který si případný zájemce koupí, je přístup k čtenářům, kteří jsou nedůvěřiví vůči hlavním médiím a kteří nejsou jednoznačně identifikováni s establishmentem téhle země,“ doplňuje Jan Jiráček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy s tím, že takové lidi tradiční média neoslovují.

Podle Josefa Šlerky, ředitele Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky, tito lidé tvoří 18 procent české internetové populace. Respektive tolik lidí tvrdí, že alespoň jednou týdně nějakou zprávu z tohoto serveru zachytí.

„To médium má zhruba 800 tisíc návštěv měsíčně, což není vůbec málo. A zůstává pořád v zisku, což pro médium je krásný výsledek,“ dodává mediální konzultant a novinář ze serveru Manipulatoři.cz Ondřej Fér.

Na hraně novinářské etiky

V čem se Parlamentní listy liší od ostatních zavedených zpravodajských webů? Podle oslovených mediálních teoretiků dávají prostor politikům k vlastní prezentaci, zároveň mají redakci, ale bez žádného zvukného novinářského jména. Pracují s křiklavými titulky a nebojí se použít vulgarismy, novinářskou etiku mají na hraně, někdy za hranou. A články si u nich platily ministerstva i státní úřady.

„Rámování zpráv je velmi senzační, velmi konfliktní, často stigmatizující. Můžeme v nich nalézt mnoho dalších prohřešků proti novinářské etice jako nedostatek kontextu, nedostatek souvislostí a tak dále. Zároveň dávají

prostor velmi extrémním názorovým stranám, aniž by jim činily nějakou kvalifikovanou oponenturu, a to je velký problém," říká Jan Motal z brněnské univerzity. Parlamentní listy podle něj „dřou dno žurnalistiky“.

Odkaz

Manipulace, kachna, špatná práce novinářů. Existuje mnoho druhů fake news, varuje Josef Šlerka

Novinář a komentátor z Respektu Ondřej Kundra, který Parlamentním listům věnoval jeden ze svých analytických textů, tvrdí, že tento server pracuje s „dryáčnickým“ stylem žurnalistiky: „Pokud možno bombastické, vykřičené, někdy nepravdivé, posunuté, sprosté titulky, které vás v době sociálních sítí strhnou a pak přilákají k článku. Tímhle stylem se rozhodly jít a pak už jenom tuhle techniku zdokonalovaly.“ Parlamentní listy přirovnává k průtokovému ohřívači. „Všechno, co se děje ve veřejném prostoru, nějak zachytí,“ dodává.

Pomalou k profesionalitě

Dřív se tento titul často skloňoval s označením fake news, byl přiřazován také ke konspiračním serverům. To už ale podle odborníků neplatí.

„V posledních letech, dejme tomu od roku 2015, můžeme sledovat velký posun k profesionalizaci. Nejkrivější a nebláznivější konspirační z toho serveru vymizeli,“ uvádí Josef Šlerka.

Kromě senátora Valenty stojí za Parlamentními listy mediální magnát Michal Voráček a podnikatelé Jan Holoubek a Jiří Čermák. Vydává je firma Our Media.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/media/3044855-prodej-parlamentnich-listu-nabizi-se-novinarske-dno-ale-i-velka-moc-rikaji-odbornici>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
ceskatelevize.cz

Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru

10.2.2020 hradcany.cz str. 00

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK.

URL| <http://www.hradcany.cz/clanek/izolujte-studenty-z-ciny-naridili-hygienci-vysokym-skolam-kvuli-koronaviru/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
hradcany.cz

Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru

10.2.2020 nusle.cz str. 00

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK.

URL| <http://www.nusle.cz/clanek/izolujte-studenty-z-ciny-naridili-hygienci-vysokym-skolam-kvuli-koronaviru/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

nusle.cz

Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru

10.2.2020 michle.cz str. 00

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK.

URL| <http://www.michle.cz/clanek/izolujte-studenty-z-ciny-naridili-hygienci-vysokym-skolam-kvuli-koronaviru/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

michle.cz

Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru

10.2.2020 podoli.cz str. 00

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK.

URL| <http://www.podoli.cz/clanek/izolujte-studenty-z-ciny-naridili-hygienci-vysokym-skolam-kvuli-koronaviru/>

Vysoké školy musí izolovat všechny studenty a učitele, kteří přijedou z Číny

10.2.2020 ČRo Plzeň str. 03 17:00 Události dne - Plzeňský kraj

Andrea SAMEŠOVÁ, moderátorka

Pražská hygienická stanice nařídila 31 vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musí je také nahlásit, aktuálně jich je 10. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny, vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí. Více než 900 jich zemřelo. V Česku se nákaza zatím u nikoho nepotvrdila.

Expobank CZ má nového vedoucího komunikace

10.2.2020 tyden.cz str. 00 Byznys

- red -

Novým vedoucím komunikace a zároveň tiskovým mluvčím Expobank CZ se stal Jakub Švestka. Do jeho agendy spadá externí a interní komunikace zahrnující zejména vnější vztahy, organizaci akcí nebo společenskou odpovědnost. Jeho hlavní rolí je rozvíjet dobré jméno banky směrem ke korporátním a individuálním klientům, veřejnosti, stávajícím i potenciálním zaměstnancům, obchodním partnerům a médiím.

Jakub Švestka se v oblasti firemní komunikace profesionálně pohybuje více než deset let. Pracoval například ve společnostech MONETA Money Bank či Philip Morris ČR. Naposledy se coby externí senior PR konzultant podílel na projektech pro významné mezinárodní korporace.

Vystudoval žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a marketingové komunikace na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Mezi jeho koníčky patří digitální inovace a moderní technologie, sport, cestování, architektura a klasická hudba.

URL| https://www.tyden.cz/rubriky/byznys/expobank-cz-ma-noveho-vedouciho-komunikace_539255.html

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech:

tyden.cz (*Byznys*), tyden.cz (*Byznys*)

Novým mluvčím Expobank se stal Jakub Švestka

10.2.2020 mesec.cz str. 00

Jakub Švestka je novým vedoucím komunikace a zároveň tiskovým mluvčím Expobank. Do jeho agendy spadá externí a interní komunikace zahrnující zejména vnější vztahy, organizaci akcí nebo společenskou odpovědnost, informovala banka.

Autor: Expobank CZ, a.s. Novým šéfem komunikace Expobank je Jakub Švestka. (10.2.2020)

Švestka se v oblasti firemní komunikace pohybuje přes deset let. Pracoval například ve společnostech Moneta Money Bank či Philip Morris. Naposledy se coby externí senior PR konzultant podílel na projektech pro mezinárodní korporace.

Vystudoval žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a marketingové komunikace na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

URL| <https://www.mesec.cz/aktuality/novym-mluvcim-expobank-se-stal-jakub-svestka/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

mesec.cz

Naděje Angely Merkelové, že po avizovaném odchodu z této pozice zajistí hladké předání moci se komplikují

10.2.2020 ČRo Radiožurnál str. 02 18:10 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře

Vladimír KROC, moderátor

Naděje německé kancléřky Angely Merkelové, že po avizovaném odchodu z této pozice zajistí hladké předání moci se komplikují. Poté co předsedkyně křesťansko demokratické unie Annegret Krampová Karrenbauerová považovaná za chráněnkyni Merkelové, která by ji chtěla předat premiérskou funkci dnes oznámila, že letos křeslo v čele strany opustí a příští rok se o post kancléřky nebude ucházet. I s ohledem na politickou krizi ve spolkové zemi Durynsko, z níž údajně vyplynulo, že předsedkyně CDU nemá ve straně dostatečnou autoritu. Zdravím Vladimíra Handla z katedry německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý den.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Můžeme, prosím, jenom velmi krátce vysvětlit, proč právě hlasování o novém premiérovi Durynska minulý týden označila šéfka CDU za moment, který zásadně přispěl k mému rozhodnutí?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Šlo o postup v té zemské straně, který byl zcela v rozporu s usneseními vedení strany a dokonce i s osobní intervencí předsedkyně strany Annegret Krampové Karrenbauerové, která večer před tím hlasováním skutečně nabádala Mike Mohringa předsedu CDU v té zemi, aby si byli vědomi toho rizika, aby do toho rizika nešli a ta strana se její vedení se rozhodlo jít do toho rizika to samozřejmě znamenalo vlastně odmítnutí autority předsedkyně strany.

Vladimír KROC, moderátor

Kancléřka Merkelová označila to, co se před týdnem odehrál v Durynsku za neodpuštělný postup svých spolustraníků. Ale dá se této, řekněme, epizodě skutečně vyvodit závěr, že stávající předsedkyně CDU nemá ve straně takové jsou, jaké by mít měla, proto se tedy chystá rezignovat?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak ta její pozice se oslabovala postupně. Jednak, nikoliv některými ne úplně šťastnými vyjádřeními, ale zejména potom dvěma událostmi. Jednak to byly ty volby ve třech zemích ve východním Německu, Sasko, Braniborsko a Durynsko, z nichž jenom v tom Sasku ze strana udržela a dokonce posílila svoji pozici a u těch ostatních dvou opravdu ztratila kolem 10 %, což byla velká rána pro stranu. Za druhé Annegret Krampová Karrenbauerová, se vyjádřila několikrát předtím začátkem své funkce, že se bude plně věnovat pouze její předsedkyně strany, nebude usilovat o žádný vládní post a potom najednou, když stačila právě ztrácet autoritu ve společnosti a její tedy podpora ve společnosti klesala, tak se stala ministryní obrany, což prostě bylo jednoznačně vnímáno napříč společností jako tedy porušení vlastně jejího vlastního slibu nebo závazku a nic na tom nemění to, že jako ministryně obrany se zatím drží docela dobře a má docela autoritu v armádě ale toto prostě jako z toho politického hlediska to nebyl šťastný krok.

Vladimír KROC, moderátor

Paní Krampová Karrenbauerová prý věří, že její rozhodnutí nebude mít dopad na vládu CDU-CSU a SPD. I někteří přední křesťanští demokrati ale považují tuto novou situaci za velmi vážnou. Bývalý předseda koaliční sociální demokratů Sigmar Gabriel si je prý jist, že Německo čekají předčasné volby. Směřuje to tam?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ještě uvidíme to samozřejmě není úplně vyloučené. Nicméně zatím v této současné fázi si nemyslím, že by to bylo nezbytně nutné. To, že došlo k oslabení jedné kancléřky Merkelové, protože vlastně skončila ten její scénář odchodu pod její vlastní taktikou, tak to také ještě vidíme, že se jí nepodařilo, následnice prostě padla nebo odstoupila, ale zároveň vidíme také to, že obě dvě ty strany, které vůdce CDU-CSU chce sloučit dvě strany křesťansko pravicové konzervativní a SPD, že oni vlastně potřebují udržet tu svoji tu koalici. Žádná z nich dneska by v nových volbách neměla velkou šanci získat nové hlasy, naopak zřejmě by ztratili. Takže já si myslím, že jejich snaha bude udržet tu koalici samozřejmě, jako spíš jako takovou pracovní přechodnou koalici ale udržet jí do těch voleb.

Vladimír KROC, moderátor

Takže má pravdu komentátorka podle něj Německo čeká několik turbulentních měsíců?

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

To beze sporu, protože už jenom to, že ta vlastně nejsilnější, největší strana v Německu už po 18 měsících znovu bude procházet několika měsíci procesu hledání jedné personálního zařazení a jedné to je nejméně to je možná důležitější také vlastně se vrací otázka toho směřování, ideové směřování strany, tak to teda samozřejmě je velká zátěž. Je to zátěž i pro SPD, protože posilování, očekává se že jednou jsme varianty posilování konzervativních trendů v té CDU, tak to samozřejmě pro SPD jako koaličního partnera bude velice obtížné. Za druhé samozřejmě to oslabení Angele Merkelové do vlády obecně je nepříjemné pro všechny, včetně nás. My potřebujeme, aby Německo bylo tedy funkční, stabilní a akceschopný partner a aktér v Evropské unii a toto samozřejmě teď se blíží německé předsednictví v Evropské unii. Od července letošního roku je potřebato oslabení německé politiky prostě vlastně evropský problém, a to je samozřejmě velice nepříjemné.

Vladimír KROC, moderátor

Poznamenává odborník na německé dění Vladimír Handl z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuju vám, na shledanou.

Vladimír HANDL, katedra německých a rakouských studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji, na shledanou.

Rakouský valčík na tenkém ledě

10.2.2020 Reportér str. 96 Střední Evropa
Zuzana Lizcová

Vláda lidovců a Zelených

Staronový rakouský kancléř Sebastian Kurz se pustil do odvážného a historicky nevyzkoušeného podniku. Jeho konzervativní lidovci vytvořili v lednu koaliční vládu s levicovými Zelenými. Experti říkají, že takové uspořádání je vratké, většina veřejnosti však koalici podporuje. Vládní vyhlídky posiluje i fakt, že na obzoru není alternativa: předchozí partner lidovců, pravicově-populističtí Svobodní, se zmítá v těžké krizi.

Někdy se věci mění podle předpovědí, jindy se události seběhnou neočekávaně a rychle.

Před pouhými deseti měsíci stál třiatřicetiletý rakouský kancléř Sebastian Kurz v čele koalice lidovců s pravicově-populističtými Svobodnými (FPÖ). Část rakouské veřejnosti, zejména levice a liberálové skřípali zuby a tu a tam probublal nějaký problém, celkově se však vláda zdála stabilní.

Jenže pak přišel květen a aféra, která smetla vicekancléře a šéfa Svobodných Heinze-Christiana Stracheho: na veřejnost se dostalo video, na němž politik u skleničky klábosí s domnělou neteří ruského oligarchy, mluví o veřejných zakázkách výměnou za peníze do stranické pokladny nebo o možnosti, že by Rusové koupili populární rakouský bulvární list Neue Kronen Zeitung.

Skandál „Ibiza“ vedl k pádu vlády, loni v září následovaly předčasné volby do dolní komory rakouského parlamentu Národní rady. V nich opět – a tentokrát ještě více než při předchozím hlasování v roce 2017 – zvítězila Kurzova ÖVP a začala hledat nového vládního partnera.

Sestavování nové koalice skončilo pro mnohé překvapením. „Tyrkysovi“ (což je stranická barva Kurzových lidovců) totiž vytvořili vládu se Zelenými.

Ne že by takové spojení předtím v Rakousku nikoho nenapadlo. Jak říká historik Miroslav Kunštát, u lidovců existuje už dlouhá léta platforma, která spolupráci se Zelenými prosazuje. Obě strany tvoří zemskou vládu Tyrolska a Vorarlberska – a už před lety se málem dohodly i na spolkové úrovni: „Alternativa koalice ÖVP a Zelených byla na pořadu dne po předčasných volbách do rakouské Národní rady v roce 2002,“ připomíná Kunštát, který působí na pražské **Fakultě sociálních věd** a je dlouholetým pozorovatelem rakouské politické scény. „Koaliční jednání byla již ve velmi pokročilém stadiu, za Zelené je vedl nynější rakouský spolkový prezident Alexander Van der Bellen. Nakonec dal ale tehdejší kancléř a přesvědčivý vítěz voleb Wolfgang Schüssel z ÖVP přednost pokračování vlády s oslabenými Svobodnými, respektive s jejich odštěpeneckým uskupením BZÖ,“ říká Kunštát.

Podobnou možnost ale tentokrát Sebastian Kurz neměl. Svobodné aféra Ibiza zdiskreditovala natolik, že jít s nimi znovu do vlády nebylo možné. A velkou koalici se sociálními demokraty (SPÖ), která Rakousku od konce války vládla často, nechtěl snad nikdo. Liberální Neos pak nezískali dost hlasů, aby měli s lidovci v Národní radě většinu.

Tudíž zbyli Zelení. Ti sice před pár měsíci nemohli Kurzovi přijít na jméno, avšak situaci změnil jejich velký volební úspěch. Pod vedením předsedy Wernera Koglera získali historických téměř 14 procent hlasů – a vycítili jedinečnou šanci konečně získat ministerská křesla.

Snadné to nebylo

„Tato vládní jednání – tak upřímný musím být – nebyla jednoduchá. Obě strany jsou ve svém obsahovém směřování velmi, velmi rozdílné,“ přiznal Sebastian Kurz po uzavření rozhovorů se svými novými spojenci. Vzápětí však dodal: „Podařilo se nám podle mého názoru dosáhnout excelentního výsledku.“

„Nenutili jsme se navzájem k minimálním kompromisům, ale spojili to nejlepší z obou světů. Zeleným i nám lidovcům bude umožněno, abychom splnili své hlavní volební sliby,“ vysvětlil Kurz princip nové koalice, podle něhož si obě strany vládní agendu prostě a jednoduše rozdělí – a každý bude dělat to svoje. Jinak řečeno: lidovci si ve své gesci ponechají vnitřní bezpečnost, migraci a finance a budou v těchto oblastech prosazovat své přísné postoje. Zelení se zase budou starat o transparentnost v politice a především o životní prostředí, kde budou stát za svým programem boje proti klimatickým změnám.

Jak a zda vůbec to bude fungovat v praxi, ovšem není jasné. Potvrzuje to Gerald Schubert, novinář z rakouského deníku Der Standard: „Sebastian Kurz mluví o, tom nejlepším z obou světů“. Předseda Zelených Werner Kogler ale již namítl, že existuje jen jeden svět,“ připomíná Schubert. „Zda opravdu brzy nedojde k momentům, v nichž budou postoje vládních stran jen těžko slučitelné, se teprve ukáže,“ dodává. A za nevídaný označuje tento koncept i Miroslav Kunštát. „Nový model koaliční spolupráce není založen na proslulém rakouském, líném kompromisu, nýbrž na politické a rozhodovací autonomii resortů, spravovaných jednotlivými stranami. Kancléř Kurz to vyjádřil lapidárně: Je přece možné chránit jak klima, tak hranice.“

Na papíře takový přístup možná vypadá životaschopně, v parlamentu, kde musejí vládní poslanci zvedat ruce pro konkrétní návrhy zákonů, to však snadné být nemusí. Zejména pro Zelené, kteří jsou coby menší vládní partner slabší. Myslí si to i rakouský politolog Reinhard Heinisch z univerzity v Salcburku: „Obě strany zvládly do programu dostat své klíčové body. Obsahuje tedy prvky, které se jedné nebo druhé právě nelíbí. Se svými 37,5 procenta hlasů se ale ÖVP prosadila výrazně silněji,“ zmiňuje Heinisch s tím, že Zelení museli při sestavování vlády překousnout hodně lidoveckých programových bodů a souhlasit i s opatřeními, která ještě nedávno odmítali přijmout. Přežije, nebo nepřežije?

Pochybnosti kolem šancí nové vlády na přežití ale zatím spíše zanikaly v poprasku kolem sestavení kabinetu. V lednovém průzkumu agentury Unique Research pro týdeník Profil mají Zelení po svém vstupu do vlády poprvé větší podporu veřejnosti než Svobodní i SPÖ. Kancléř Kurz si nadále na prvním místě žebříčku popularity drží od svých konkurentů úctyhodný odstup. Téměř tři čtvrtiny voličů Zelených jsou toho názoru, že se volební sliby jejich strany zrcadlí ve vládním programu. A přibližně polovina Rakušanů už nyní soudí, že vláda vydrží u moci celých pět let svého volebního období.

Již zmíněný salcburský politolog Heinisch však tak optimistický není. Spojenectví lidovců a Zelených označuje za „manželství z rozumu“ a ve svém nedávno publikovaném blogu popisuje čtyři možné scénáře budoucího vývoje. Podle prvního bude vláda umně kombinovat ochranu hranic a klimatu a koalice bude budit dojem, že zemi posouvá vpřed: v tom případě prý může přežít i déle než jen jedno volební období. Bude to však

podle něj možné jen tehdy, pokud oba partneři najdou určitý „modus vivendi“, způsob spolupráce – a navzájem si budou přát úspěch. Druhou, již naznačenou možností je, že silnější lidovci ve vládě Zelené zcela převálčují a koalice to jen tak tak doklepe do řádných voleb. Možné je podle Heinische ale i to, že se vláda časem rozpadne, protože si každý bude hledět jen svých voličů. A v nejhorším případě se prý může i po relativně krátké době zhroutit; pak by se do vlády teoreticky mohla vrátit populistická FPÖ, i když tuto možnost komplikuje její vnitřní krize, o níž ještě bude řeč.

Rekordní počet žen

Úvahy ohledně pádu kabinetu jsou však přinejmenším předčasné. Členové nové vlády, ve které zasedne rekordní počet ministryň (celkem osm oproti sedmi ministrům), se teprve v lednu začali stěhovat do nových kanceláří.

Lidovci obsadili silové resorty – vnitra a obranu a vrátili se i na ministerstva hospodářství a financí, která spravovali již za předchozí vlády s FPÖ. Na starost budou mít také oblasti školství, zemědělství či pracovního trhu. Ministerstvo zahraničí dále povede nezávislý diplomat Alexander Schallenberg, nominovaný do této funkce ÖVP.

Zelení získali ve vládě celkem čtyři křesla. Vedle úřadu vicekancléře bude klíčové zejména „superministerstvo“ vedené dřívější ekologickou aktivistkou Leonore Gewesslerovou, které v sobě má spojit agendy ochrany životního prostředí, dopravy, technologií, energetiky a inovací. Zeleným připadnou rovněž křesla ministrů zdravotnictví a sociálních věcí a spravedlnosti.

Toto rozdělení logicky vychází z programových priorit vládních partnerů. Obě strany navíc vyhlásily, že chtějí společně snižovat daně zaměstnancům i firmám, podporovat veřejnou dopravu a ekologické provozy a zajistit, že se Rakousko stane do roku 2040 –tedy o deset let dříve než zbytek EU – uhlíkově neutrální zemí: bude vypouštět do atmosféry jen tolik emisí uhlíku, kolik ho naopak, například lesy a půdou, zachycuje. Konkrétní plán, jak k tomuto ambicióznímu cíli v boji s klimatickými změnami dospět, má však teprve vzniknout. A nejen to v sobě skrývá riziko větších či menších střetů.

Vedle hospodářské a ekologické problematiky, jež spolu úzce souvisí, se největší třecí plochy mezi vládními partnery očekávají v otázce migrace a integrace přistěhovalců. Kancléř a šéf lidovců Sebastian Kurz se v minulých letech profiloval jako ostrý odpůrce ilegální migrace a zastávce přísného přístupu při začleňování cizinců do rakouské společnosti. Zelení naopak v tomto směru patřili mezi jeho nejhlasitější kritiky.

Nedá se zcela očekávat, že by tyto neshody zmizely se sestavením vlády – ostatně první sporná témata už se rysují: jde například o takzvanou preventivní vazbu, tedy možnost zadržet osoby, u nichž se předpokládá, že by mohly spáchat závažné trestné činy; zavedení takového opatření by znamenalo úpravu ústavy. „ÖVP chce preventivní vazbu zavést. Rakouská ústava zná ale jen trestní, vyšetřovací a vyhošťovací vazbu. Zda budou Zelení souhlasit se změnou ústavy, je navýsost sporné,“ vysvětluje novinář Gerald Schubert.

A je zde i otázka zahalování muslimských žen. „Další choulostivé téma je rozšíření zákazu nošení šátků na školách pro dívky do čtrnácti let a pro učitelky: Zelení přece silně kritizovali už zákaz nošení šátků pro dívky do deseti let, který byl přijat ještě vládou ÖVP a FPÖ,“ vypočítává novinář. O tom, že v podobných věcech nejsou Zelení a lidovci právě jednotní, svědčí i skutečnost, že obě strany si pro případ opakované migrační krize, jako byla ta z let 2015 a 2016, výslovně vyhradily možnost jednat samostatně – nezávisle na svém koaličním partnerovi.

Pohromadě naopak může oba partnery udržet fakt, že rakouská politická scéna nyní mnoho jiných alternativ vládnutí nenabízí. Sociální demokraté v podzimních volbách ztratili téměř šest procent hlasů a jejich preference se pohybují kolem pouhých 16 procent. Liberální Neos zůstávají malým hráčem s desetiprocentní podporou. A FPÖ se stále ještě topí v problémech, do nichž ji loni uvrhl loňský skandál Ibiza.

„Svobodní jsou v těžké krizi. Kurz zůstává nadále jejich konkurencí, četné skandály z nich dělají i pro ÖVP nepřijatelného partnera,“ vypočítává politolog Heinisch. Kromě toho prý stranu ohrožuje i její rozštěpení mezi radikální křídlo, vedené exministrem vnitra Herbertem Kicklem, a umírněnou frakci vedenou Norbertem Hoferem, který v roce 2016 jen těsně neuspěl v přímém prezidentském souboji se současnou hlavou státu Alexanderem Van der Bellenem.

A nejde zdaleka o jediné potíže FPÖ. Ačkoli se to zdálo nemožné, do politiky se patrně vrací bývalý předseda Heinz-Christian Strache, a to s novou stranou. Přestože byl hlavním aktérem již zmíněné skandální tajné nahrávky z ostrova Ibiza, v první půli ledna se čím dál častěji hovořilo o tom, že v podzimních zemských volbách ve Vídni nastoupí v barvách nového uskupení Aliance pro Rakousko (DAÖ). A podle Reinharda Heinische by nebyl vůbec bez šancí: „Je to velmi napínavé a vše naznačuje, že Strache bude kandidovat. Průzkumy předpovídají jeho straně pět procent ve Vídni a čtyři procenta v Rakousku,“ říká politolog. Comeback Stracheho by tak zřejmě odsál Svobodným další voliče.

Vzor, nebo ohrožení?

Ale zpět k nové vládě lidovců se Zelenými. Kromě domácí scény, kde kabinet podle novináře deníku Der Standard Geralda Schuberta nastolil nový tón bez „agresivní rétoriky FPÖ“, vyvolává změna velkou pozornost i v zahraničí. Na devítimilionové Rakousko se především upírá pozornost států, které by si podobný model vládnutí mohly také vyzkoušet – třeba sousedního Německa.

Tam už se o možné spolupráci CDU/CSU se Zelenými na spolkové, tedy nejvyšší vládní úrovni hovoří léta, ale nikdy na ni nedošlo. Po volbách v roce 2013 zkrachovaly sondážní rozhovory obou stran. O čtyři roky později se nějakou dobu vyjednávalo o trojkoalici křesťanských demokratů, Zelených a liberálů – takzvané „jamajské“ koalici (barvy jamajské vlajky černá, zelená a žlutá jsou stejné jako barvy zmíněných stran). Nakonec však tuto možnost smetla ze stolu liberální FDP. Aktuální průzkumy z Německa naznačují, že příští volby by mohly přinést ve Spolkovém sněmu „černo-zelenou“ většinu. Na rakouský příklad však zatím němečtí Zelení hledí spíše s opatrností: „Uvidí se, do jaké míry se nový rakouský koaliční model, vyhraněného partnerství“ osvědčí,“ vysvětluje Miroslav Kunštát. Připomíná, že se k rakouskému příkladu vyjádřila kriticky i spolupředsdkyně německých Zelených Annalena Baerbocková. S ohledem na možnou budoucí spolupráci CDU/CSU a Zelených prohlásila, že s nimi nebudou možné žádné koaliční dohody, v nichž by ponechali jakákoli témata (a už vůbec ne tak důležitá, jako je vnitřní politika) výhradně druhé straně.

Kromě věcných témat však budou podle Kunštáta o úspěchu či neúspěchu nové rakouské vlády výrazně rozhodovat i osobní vztahy mezi jejími jednotlivými členy. „V neposlední řadě bude také záležet, jak bude fungovat spolupráce – a jistě občas i krizový management – mezi ‚tyrkysovým‘ kancléřem Sebastianem Kurzem a ‚zeleným‘ vicekancléřem Wernerem Koglerem. Nyní se oba tito zkušení politici – Kogler přitom patří ke ‚staré gardě‘ rakouských Zelených – snaží okázale demonstrovat dobrou vůli a fungující vzájemnou chemii; i na ní bude záležet, podaří-li se novou vídeňskou koalici přenést přes možné krize, které jsou vzhledem k rozdílu mezi oběma stranami téměř předprogramovány,“ dodává Kunštát.

Z pražské perspektivy se řeší vstup rakouských Zelených do vlády zejména v souvislosti s jejich zásadním odmítáním jaderné energie. Znamená to bezprostřední ohrožení pro česko-rakouské vztahy a návrat do doby rakouských protestů proti Temelínu? Gerald Schubert tyto obavy odmítá: „Tematika životního prostředí nyní samozřejmě zaujímá velký prostor. Je jádrem značky Zelených, kterému musejí zůstat věrní i ve vládě. Pro česko-rakouské vztahy ale žádné bezprostřední zatížení nevidím. V Rakousku existuje široká protiatomová shoda napříč stranami, ani poslední vládní partner Sebastiana Kurze, FPÖ, není v tomto směru žádnou výjimkou,“ říká Schubert. Dodává navíc, že Svobodní bránili vstupu Česka do EU a žádnou velkou vstřícnost vůči sousedům z postkomunistických zemí nikdy neprojevovali, snad s výjimkou sympatií pro odmítavý postoj zemí Visegrádu vůči migraci. „Neočekával bych tedy kvůli Zeleným, kteří myslí v zásadě mezinárodně, žádné zhoršení,“ uzavírá novinář, který dříve dlouhodobě působil v Praze a dodnes se zemím střední a východní Evropy intenzivně věnuje.

Zkušený a nováček

Obrazně řečeno se dá říci, že Sebastian Kurz vstoupil do letošní rakouské plesové sezony odvážně, jako obvykle v naleštěných botách a skvěle padnoucím saku. Jeho zelený taneční partner působí mnohem méně uhlazeně a teprve si zkouší první kroky. Společně se chystají na valčík na tenkém ledě. Pokud budou obratní a dokážou se sladit, čeká je potlesk publika. Pokud ne, může přijít nepřijemný pád do studené vody. •

Rakouská
Národní rada
PO VOLBÁCH
V ZÁŘÍ 2019

Grüne (Zelení)
procent 13,9
křesel 26
rozdíl + 26

NEOS (liberálové)
procent 8,1
křesel 15
rozdíl + 5

SPÖ (soc. demokraté)
procent 21,2
křesel 40
rozdíl - 12

ÖVP (lidovci)
procent 37,5
křesel 71
rozdíl + 9

FPÖ (Svobodní)
procent 16,2
křesel 31
rozdíl - 20

POLOVINA RAKUŠANŮ VĚŘÍ, ŽE JEJICH NOVÁ VLÁDA VYDRŽÍ.

POZNÁMKA: Procenta hlasů ve volbách 2019. Rozdíl v získaných křeslech oproti volbám 2017. Zdroj: Wikipedia KURZŮV ZELENÝ TANEČNÍ PARTNER SI TEPRVE ZKOUŠÍ PRVNÍ KROKY.

O autorovi| text Zuzana Lizcová, Autorka se zabývá německojazyčnými zeměmi, působí jako vedoucí katedry německých a rakouských studií na Institutu mezinárodních studií **FSV UK**.

Foto autor| foto Profimedia.cz

Foto popis| Nová vláda. Sebastian Kurz podepisuje 7. ledna 2020 za konzervativní lidovce koaliční dohodu s levicovými Zelenými.

Foto popis| Vládní strany jsou populární Povolební rakouské průzkumy

Hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty z Číny kvůli koronaviru na 14 dní izolovala

10.2.2020 radio.cz str. 00

Katka Brezovská

Katka Brezovská 10-02-2020 Poslat emailem Vytisknout Odebírat RSS

Pražští hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty nebo pedagogy, kteří přijedou z Číny, kvůli tamní epidemii koronaviru na 14 dní izolovala. Musí je také hygienické stanice nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd UK**. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40.000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila. "Na základě skutečnosti, že účastník řízení poskytuje výuku a zajišťuje ubytování studentům z ČLR, a to z oblasti omezeného výskytu nového koronaviru (2019-nCoV), je z důvodů ochrany před jeho rozšířením na území České republiky nezbytné přijmout protiepidemická opatření k zamezení možného šíření tohoto koronaviru," uvádí v dokumentu Hygienická stanice Hlavního města Prahy.

URL| <https://www.radio.cz/cz/rubrika/zpravy/hygienici-naridili-univerzite-karlove-aby-studenty-z-ciny-kvuli-koronaviru-na-14-dni-izolovala>

Hygienici nařídili pražským VŠ na 14 dní izolovat studenty z Číny kvůli koronaviru

10.2.2020 radio.cz str. 00

Katka Brezovská

Katka Brezovská 10-02-2020 aktualizováno Poslat emailem Vytisknout Odebírat RSS

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit, aktuálně je jich deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Informaci potvrdila Hygienická stanice Hlavního města Prahy. "Na základě skutečnosti, že účastník řízení poskytuje výuku a zajišťuje ubytování studentům z ČLR, a to z oblasti omezeného výskytu nového koronaviru, je z důvodů ochrany před jeho rozšířením na území České republiky nezbytné přijmout protiepidemická opatření k zamezení možného šíření tohoto koronaviru," uvádí v dokumentu Hygienická stanice Hlavního města Prahy.

V Česku bylo testováno kvůli podezření na nákazu koronavirem přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

URL| <https://www.radio.cz/cz/rubrika/zpravy/hygienici-naridili-prazskym-vs-na-14-dni-izolovat-studenty-z-ciny-kvuli-koronaviru>

Vysoké školy musí izolovat všechny studenty a učitele, kteří přijedou z Číny

10.2.2020 echo24.cz str. 00 Domov, Krátké zprávy, Homepage, Seznam.cz
Echo24, čtk

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit, aktuálně je jich deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Informaci potvrdila Hygienická stanice Hlavního města Prahy (HSHMP). Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40.000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit, aktuálně je jich deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Informaci potvrdila Hygienická stanice Hlavního města Prahy (HSHMP). Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40.000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

„Vydání daného nařízení předcházelo jednání HSHMP s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ sdělila ředitelka HSHMP Zdeňka Jágrová.

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Podle mluvčího HSHMP Zbyňka Boublíka je takto nyní izolováno deset studentů. „Všichni byli vyšetřeni před odletem z Číny a monitorováni i během letu. Nikdo z nich nepochází z oblasti, která byla epicentrem nákazy,“ řekl.

Školy také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. „Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě,“ uvedla škola.

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. V Číně je nemocných přes 40.000 lidí. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

Čtěte také: Nový koronavirus má už přes 800 obětí, překonal epidemii SARS

V Týdeníku Echo a na EchoPrime se dozvíte více, získáte je zde.

URL| <http://echo24.cz/a/ScMAx>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

[echo24.cz](#) (*Domov, Krátké zprávy, Homepage, Seznam.cz*)

Studentům, přijíždějícím z Číny do Prahy, hrozí dočasná izolace

10.2.2020 cz.sputniknews.com str. 00

Hygienická stanice hlavního města Prahy (HSHMP) reaguje na současné nebezpečí spojené s šířením koronaviru ve světě. Tentokrát se to dotklo systému vysokoškolského vzdělání

Jak informuje portál iDnes s odkazem na **Fakultu sociálních věd** UK, pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny.

Opatření počítají s tím, že tyto skupiny musejí být nahlášeni hygienické stanici na nonstop telefonu. Navíc tito studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny po dobu dvou týdnů.

„Vydání daného nařízení předcházelo jednání HSHMP s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ přiblížila detaily ředitelka HSHMP Zdeňka Jágrová.

Podotýká se, že škola také musí omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami.

Kromě toho je zapotřebí vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry. Dále na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ cituje portál dokument hygieniků.

Publikace připomíná, že se koronavirem celosvětově nakazilo už přes 40 500 lidí, více než 900 jich zemřelo.

Co se týče České republiky, v zemi bylo testováno kvůli tomuto podezření přes 60 lidí, ale u žádného z nich přítomnost viru nebyla diagnostikována.

Dříve jsme informovali o tom, že v čínském městě Wu-chan zemřel na následky koronaviru lékař, jeden z prvních, který varoval před vzplanutím onemocnění a byl obviněn ze šíření nepravdivých informací. Sdělila to nemocnice, kde byl ošetřen lékař.

Li Wenliang pracoval v Ústřední nemocnici města Wu-han. 30. prosince napsal kolegům na sociální síti WeChat, že na trhu s mořskými plody Huanan bylo potvrzeno sedm případů SARS (atypické pneumonie). Tehdy doktor ještě nevěděl, že původcem nemoci je nový kmen koronaviru. Lékařův příspěvek se rozšířil napříč čínskými sociálními sítěmi a okamžitě se stal virovým, protože lidé se obávali návratu SARS.

Příští den byl společně se sedmi dalšími lékaři, kteří sdíleli zprávy o rostoucí epidemii, předvolán na policii. Dostali varování a byli požádáni, aby nečinili „nepravdivá prohlášení“, která by mohla vážně narušit veřejný pořádek.

URL| <https://cz.sputniknews.com/ceskarepublika/2020021011484584-studentum-prijizdejicim-z-ciny-do-prahy-hrozi-docasna-izolace/>

Tvrdé opatření: Vysoké školy v Praze musí dát studenty z Číny do izolace

10.2.2020 eurozpravy.cz str. 00

EuroZpravy.cz

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanice nahlásit, aktuálně je jich deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny.

doporučujeme

Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Informaci ČTK potvrdila Hygienická stanice Hlavního města Prahy (HSHMP).

"Vydání daného nařízení předcházelo jednání HSHMP s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám," sdělila ředitelka HSHMP Zdeňka Jádrová.

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Podle mluvčího HSHMP Zbyňka Boublíka je takto nyní izolováno deset studentů. "Všichni byli vyšetřeni před odletem z Číny a monitorováni i během letu. Nikdo z nich nepochází z oblasti, která byla epicentrem nákazy," řekl ČTK.

Školy také musí "omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami", vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

"K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti)," uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. "Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich

nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě," uvedla škola.

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. V Číně je nemocných přes 40.000 lidí. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

URL| <https://eurozpravy.cz/domaci/skolstvi/tvrde-opatreni-vysoke-skoly-v-praze-musi-dat-studenty-z-ciny-do-izolace.50f4a3ca/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
eurozpravy.cz

Byli jste v Číně? Na univerzitu ani krok! Pražské školy musí kvůli koronaviru izolovat studenty, nařídila hygiena

10.2.2020 [blesk.cz](https://www.blesk.cz) str. 00 Praha - Zprávy
ČTK

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit, aktuálně je jich deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK.

Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

„Vydání daného nařízení předcházelo jednání Hygienické stanice hlavního města Prahy (HSHMP) s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ sdělila ředitelka HSHMP Zdeňka Jádrová.

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Podle mluvčího HSHMP Zbyňka Boublíka je takto nyní izolováno deset studentů. „Všichni byli vyšetřeni před odletem z Číny a monitorováni i během letu. Nikdo z nich nepochází z oblasti, která byla epicentrem nákazy,“ řekl.

Školy také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátily z ČLR s ostatními fyzickými osobami“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Dva týdny mimo

Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. „Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě,“ uvedla škola.

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. V Číně je nemocných přes 40.000 lidí. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

URL| <https://www.blesk.cz/clanek/634223/byli-jste-v-cine-na-univerzitu-ani-krok-prazske-skoly-musi-kvuli-koronaviru-izolovat-studenty-naridila-hygienu>

Hygienici nařídili pražským vysokým školám na čtrnáct dní izolovat studenty z Číny

10.2.2020 prazskadrbna.cz str. 00 Zdraví

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit, aktuálně je jich deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Informaci potvrdila Hygienická stanice Hlavního města Prahy (HSHMP). Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40.000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

'Vydání daného nařízení předcházelo jednání HSHMP s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,' sdělila ředitelka HSHMP Zdeňka Jádrová.

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Podle mluvčího HSHMP Zbyňka Boublíka je takto nyní izolováno deset studentů. 'Všichni byli vyšetřeni před odletem z Číny a monitorováni i během letu. Nikdo z nich nepochází z oblasti, která byla epicentrem nákazy,' řekl.

Školy také musí 'omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami', vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

'K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),' uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit. Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. 'Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě,' uvedla škola.

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. V Číně je nemocných přes 40 tisíc lidí. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

URL| <https://prazska.drba.cz/zpravy/zdravi/1198-hygienici-naridili-prazskym-vysokym-skolam-na-ctnact-dni-izolovat-studenty-z-ciny.html>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
prazskadrba.cz (*Zdraví*)

Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru

10.2.2020 prazsky.denik.cz str. 00 Praha
ČTK

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK.

"Informaci ČTK potvrdila Hygienická stanice hlavního města Prahy (HSHMP). Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 tisíc lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného z nich – včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy – se přítomnost viru nepotvrdila.

„Vydání daného nařízení předcházelo jednání HSHMP s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ sdělila ředitelka HSHMP Zdeňka Jágrová.

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Alkoholové dezinfekční prostředky i papírové ručníky

Školy také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Studijní volno či práce z domova

Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. „Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě,“ uvedla škola.

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

URL| https://prazsky.denik.cz/zpravy_region/koronavirus-cina-izolujte-studenty-hygienicka-stanice-vysoke-skoly-praha.html

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

Izolujte studenty z Číny, nařídili hygienici vysokým školám kvůli koronaviru

10.2.2020 denik.cz str.00 Česko
ČTK

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanice nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd UK**.

"Informaci ČTK potvrdila Hygienická stanice hlavního města Prahy (HSHMP). Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 tisíc lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného z nich – včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy – se přítomnost viru nepotvrdila.

„Vydání daného nařízení předcházelo jednání HSHMP s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ sdělila ředitelka HSHMP Zdeňka Jágrová.

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Alkoholové dezinfekční prostředky i papírové ručníky

Školy také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit. Studijní volno či práce z domova

Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. „Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě,“ uvedla škola.

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

URL| https://www.denik.cz/z_domova/koronavirus-cina-izolujte-studenty-hygienicka-stanice-vysoke-skoly-praha.html

V soutěži Sportovní fotografie roku už podruhé zvítězil Michal Červený

10.2.2020 cykloserver.cz str. 00
Herbert Slavík, Jiří Pekárek, Jaroslav Legner, Jan Tauber

Sportovní fotografií roku 2019 se stal černobílý snímek ze závodu horských kol od volného fotografa Michala Červeného. Zajímavá kompozice vznikla krátce po startu Světového poháru v Andoře, kde se početné závodní pole ztrácelo ve zvířeném prachu.

„Ocenili jsme, že fotografie nejlépe vystihuje dřinu nutnou k podání skvělého sportovního výkonu, protože sportovci nesoutěží jen v ideálních podmínkách, ale i ve chvílích nesmírně náročných. Šampióny dělá právě to, že takové chvíle oddfou a zvládnou,“ řekla předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová, děkanka **Fakulty sociálních věd UK**.

Michal Červený: Světový pohár horských kol v Andoře

Výsledky fotografické soutěže zveřejnil Klub sportovních novinářů na vernisáži, která se konala na pražské Staroměstské radnici. Bilanční výstavu Sportovní fotografie roku 2019 doplňují dvě ucelené přehlídky. Letošní návrat olympijských her do Tokia připomene unikátní výstava fotografií Karla Nováka, který doprovázel československé sportovce na stejném místě při OH v roce 1964. Fotografie jsou vystaveny díky digitalizaci fotoarchivu Českého olympijského výboru. Druhá výstava patří Lukáši Bíbovi, jenž jako loňský vítěz dostal právo představit další své fotografie.

Soutěž Sportovní fotografie roku navazuje na obnovenou tradici výročních fotografických přehlídek založenou legendami novinářské fotografie v roce 1971. Do soutěže, kterou každoročně vyhlašuje Klub sportovních novinářů a pořádá agentura Seven Days Agency, se letos přihlásilo 55 profesionálních fotoreportérů, kteří poslali celkem 567 snímků. Vedle hlavní soutěže byly ve hře také dílčí ceny v kategoriích Fotbal, Ostatní sporty, Portrét, Motorismus a Série. V poslední kategorii Sport v Praze, vyhlašovanou Hlavním městem Praha, vítěze vyberou sami návštěvníci výstavy.

Lukáš Kaboň: Mistrovství Evropy žen v softballu v Ostravě

„Od obnovení této tradiční soutěže Klubu sportovních novinářů před třemi lety se hlásí každý rok více autorů s více fotografiemi, což je maximálně potěšující. Stejně jako kvalita přihlášených fotek, rozhodně bylo z čeho vybírat,“ říká Alice Němcová Tejkalová. „Další ročník ukázal, že oživení této soutěže bylo dobrým krokem. Kvalita i množství přihlášených prací oproti loňskému roku vzrostly, předkládané práce sportovních fotografů jsou na profesionální úrovni,“ dodala.

Předloni získal Michal Červený hlavní cenu za fotografii, kterou při cyklistickém závodě Cape Epic pořídil z vrtulníku, letos se pro změnu uchýlil 300 metrů od trati a fotografoval z terasy domu na protější straně malého sedla. „Původní záměr zachytit hada bikerů sjíždějících sjezdovku zmizel během několika vteřin v prachu, který se v mimořádném suchu nad tratí rozvířil. Vznikla však tato neobvyklá fotografie,“ přiznal

Michal Červený. „Myslím, že dobře zachycuje ten chaos a stres, který nastává po startu takového závodu.“

Dominik Bakeš: Slavia – Kluž, radost Jana Bořila po vstřeleném gólu

Předsedkyně poroty prozradila, že estetika vítězné fotografie připomíná svým způsobem i díla brazilského mistra černobílé fotografie Sebastiaa Salgada.

„Neplánoval jsem černobílý snímek, ale v originálu byl žluto-šedý, tak trochu bezbarvý, proto jsem ho převedl do černobílé,“ přiznal Michal Červený.

V kategorii Portrét získal ocenění Michal Sváček z MF DNES, v kategorii Fotbal vyhrál Dominik Bakeš z deníku Sport, v kategorii Ostatní sporty volný fotograf Jan Kasl, nejlepší motoristický snímek zachytil volný fotograf Martin Kozák a nejlepší sérii nafotil Lukáš Kaboň z Moravskoslezského deníku. Čestná uznání získaly hned dvě práce Michala Beránka z deníku Sport a jedna Lukáše Kaboně.

„Je báječné, že se historické prostory Staroměstské radnice znovu otevřely Sportovní fotografii roku a že obnovená soutěžní přehlídka přitahuje stále větší pozornost profesionálních fotoreportérů sdružených v Klubu sportovních novinářů,“ řekl předseda Klubu sportovních novinářů Zdeněk Pavlis. „A že jde o přehlídku té nejvyšší profesionální úrovně dokazuje ocenění, které převzal jeden z renomovaných českých fotoreportérů Roman Vondrouš, redaktor ČTK a člen KSN, v předvečer pražské vernisáže v Budapešti. V celosvětové soutěži AIPS Sport Media Awards zvítězil s neopakovatelnými záběry z Velké pardubické, což přesvědčivě vypovídá, jak vysokých kvalit česká sportovní fotografie dosahuje.“

Jan Kasl: Tomáš Dostál ve finále závodu Ironman na Havaji

I letos bude mít výstava dobročinný přesah. Ve spolupráci s Českou olympijskou nadací bude zorganizována dražba vítězných snímků na portálu sportovniaukce.cz. Výtěžek poputuje na podporu mladých sportovců, kterým v jejich aktivitách brání nedostatek peněz. Po ukončení výstavy budou navíc vystavené snímky věnovány sportovním subjektům provozovaným Hl. m. Prahou a opět podpoří Českou olympijskou nadaci.

Výsledky soutěže Sportovní fotografie roku 2019

Hlavní cena - Michal Červený: Světový pohár horských kol v Andoře

Fotbal - Dominik Bakeš: Slavia – Kluž, radost Jana Bořila po vstřeleném gólu

Ostatní sporty - Jan Kasl: Tomáš Dostál ve finále závodu Ironman na Havaji

Portrét - Michal Sváček: basketbalista Pavel Pumprla

Motorismus - Martin Kozák: Dragster

Série - Lukáš Kaboň: Mistrovství Evropy žen v softballu v Ostravě

Zvláštní ceny poroty - Michal Beránek: Královská radost; Michal Beránek: Box v Arkádách; Lukáš Kaboň: MS v para hokeji 2019 v Ostravě

Oceněné fotografie »

Michal Sváček: basketbalista Pavel Pumprla

Kdo je kdo?

Vítěz hlavní kategorie Michal Červený (*1986), volný sportovní fotograf, zaměřuje se především na cyklistiku. Spolupracuje s Mezinárodní cyklistickou federací (UCI), Českou asociací tělesně handicapovaných sportovců, několika profesionálními týmy, sportovními značkami a publikuje také v odborných časopisech. Na soutěži Czech Press Photo v roce 2016 vyhrál kategorii Sport a získal cenu ČTK, vyhrál soutěž Sportovní fotografie roku 2017 a 2019.

Předsedkyně poroty Alice Němcová Tejkalová je děkankou **Fakulty sociálních věd** UK v Praze. Profesně se zabývá sportovní žurnalistikou, mediálním zpracováním menšinových témat, vztahem mezi vzděláváním novinářů a praxí a podmínkami, které novináři v Česku mají pro svou práci. V minulosti byla zaměstnankyní Redakce sportu České televize.

V porotě dále zasedli olympijská vítězka v běhu na lyžích Kateřina Neumannová, fotografové (a bývalí vítězové soutěže) Herbert Slavík, Jiří Pekárek, Jaroslav Legner a zástupce KSN Jan Tauber.

Martin Kozák: Dragster

Výstava na Staroměstské radnici

Výstavu Sportovní fotografie roku na Staroměstské radnici slavnostně odstartovala vernisáží v úterý 4. února. Návštěvníkům bude přehlídka přístupná od středy 5. února do 29. března, otevřeno bude každý den od 10.00 do 19.00 hod.

Dorota Vlková

URL| <http://www.cykloserver.cz/aktuality/?a=30004418>

Pražské vysoké školy musí izolovat studenty z Číny. Velí jim to hygienik

10.2.2020 ct24.cz str. 00 Domáci
kutekl

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 tisíc lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

„Vydání daného nařízení předcházelo jednání Hygienické stanice hlavního města Prahy (HSHMP) s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně,“ sdělila šéfka pražských hygieniků Zdeňka Jágrová.

„Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ doplňuje.

Odkaz

Počet obětí koronaviru v Číně se blíží tisícovce. Úřady povolily vstup mezinárodním expertům do země

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Školy také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátily z ČLR, s ostatními fyzickými osobami“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu je třeba používat dezinfekční prostředky.

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Odkaz

Tři nákazy koronavirem, které zneklidnily svět. Je nebezpečnější SARS, MERS, nebo wuchanský?

Karlova univerzita pobízí ke studijnímu volnu. Situaci řeší i v Hradci Králové

Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. „Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě,“ uvedla škola.

přehrát

video

Události v regionech: Univerzita v Hradci Králové řeší karanténu pro studenty z Asie

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

K univerzitám, které řeší karanténu pro studenty z Asie kvůli prevenci šíření koronaviru, patří i královéhradecká. Dvě studentky z Číny a sedm z Hongkongu zatím na přednáškách v započatém letním semestru chybějí. Dva týdny od příletu do Evropy pro ně platí preventivní karanténa, která jim skončí 20. února. Další studenti z Asie své plánované pobyty v Hradci Králové prozatím odložili.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. V Číně je nemocných přes 40 tisíc lidí. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3046093-prazske-vysoke-skoly-musi-izolovat-studenty-z-ciny-veli-jim-hygienik>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

Byli jste v Číně? Na univerzitu ani krok! Pražské školy musí kvůli koronaviru izolovat studenty, nařídila hygiena

10.2.2020 blesk.cz str. 00

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny.

Musejí je také hygienické stanici nahlásit, aktuálně je jich deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd UK**

Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

„Vydání daného nařízení předcházelo jednání Hygienické stanice hlavního města Prahy (HSHMP) s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ sdělila ředitelka HSHMP Zdeňka Jágrová.

Koronavirus ONLINE: Klaus našel na nemoci pozitivum, strach má za přemrštěný

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z České lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Podle mluvčího HSHMP Zbyňka Boublíka je takto nyní izolováno deset studentů. „Všichni byli vyšetřeni před odletem z Číny a monitorováni i během letu. Nikdo z nich nepochází z oblastí, která byla epicentrem nákazy,“ řekl.

Školy také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátily z ČLR s ostatními fyzickými osobami“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

Video délka: 02:07.07

Volume 90%

Press shift question mark to access a list of keyboard shortcuts

Keyboard Shortcuts

Play/Pause

SPACE

Increase Volume

^

Decrease Volume

~

Seek Forward

>

Seek Backward

<

Captions On/Off

c

Fullscreen/Exit Fullscreen

f

Mute/Unmute

m

Seek %

Next Up

Pod koly metra na Andělu zemřel 23. ledna 2020 muž.

Live

More Videos

Klaus vidí na koronaviru i pozitivu: Češi si více myjí ruce

Pod koly metra na Andělu zemřel 23. ledna 2020 muž.

8. února 2020: Pražští hasiči vyjžděli k požáru do malešické spalovny. Hořet začal odpad v drtičce.

V Žitné se srazily dvě SUV. Nehoda omezila dopravu přibližně na hodinu.

V metru se proménádovali polonazí lidé.

Středočeští policisté přijali oznámení o vloupání ve středočeských Mirošovicích. Podle Aktu.cz mělo být vykradeno několik domů.

Close

Klaus vidí na koronaviru i pozitiva: Češi si více myjí ruce Blesk Zprávy, Epicentrum

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Dva týdny mimo

Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. „Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě ,“ uvedla škola.

S koronavirem bojuje i sexy doktorka Juan: Pod pláštěm schovává neuvěřitelné tělo

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. V Číně je nemocných přes 40.000 lidí. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

Fotogalerie

24 fotografií

Zobrazit celou diskusi

URL| <https://www.blesk.cz/clanek/regiony-praha-praha-zpravy/634223/byli-jste-v-cine-na-univerzitu-ani-krok-prazske-skoly-musi-kvuli-koronaviru-izolovat-studenty-naridila-hygiena.html>

Radio Prague International - 10.2.2020

10.2.2020 Radio Prague International str. 00

Nezaměstnanost v Česku v lednu stoupla na 3,1 procenta

Nezaměstnanost v České republice v lednu stoupla na 3,1 procenta z prosincových 2,9 procenta. Počet lidí bez práce se zvýšil o 14.490 na 230.022, přesto je to nejnižší lednová hodnota od roku 1997. Informoval o tom Úřad práce ČR. Zaměstnavatelé nabízeli 341.391 volných pracovních míst, jejich nabídka se tak meziměsíčně rozšířila o 434. Podle ředitele Odboru zaměstnanosti Generálního ředitelství ÚP ČR Jana Karmazína nezaměstnanost v lednu roste pravidelně. "Ve větší míře přicházeli do evidence Úřadu práce lidé, kterým na konci loňského roku skončily termínované pracovní smlouvy a dohody. Také část živnostníků přerušila své podnikání," uvedl.

O česká víza žádalo loni rekordních 813 tisíc lidí

O česká víza loni požádalo rekordních 813.000 lidí, o 12,7 procenta víc než v roce 2018. Uvedlo to ministerstvo zahraničí. Příjmy státu z vízových poplatků by podle něj mohly dosáhnout jedné miliardy korun. Většina žádostí, které diplomacie zpracovává, je o takzvaná schengenská víza, která umožňují cestování ve všech zemích schengenského prostoru bez vnitřních hraničních kontrol. Šlo o 91 procent všech žádostí. Úspěšnost žadatelů o víza je vysoká, u schengenských víz úřady odmítly 5,1 procenta žadatelů.

"Výrazné zvýšení počtu vízových žádostí má na svědomí několik faktorů. Především je daleko jednodušší cestování. Ukazuje se, že znatelně přibývá turistů z Číny, Indie, Saúdské Arábie nebo i Běloruska. Turistika proto stále patří mezi nejčastější důvod žádosti o vízum. Podle vysokých čísel vidíme, že Česká republika je ve světě stále atraktivnější," uvedl ředitel vízového odboru ministerstva zahraničí David Nový. Nejvíc žádostí o česká víza, zhruba 208.000, přijalo velvyslanectví v Moskvě. Jejich počet se meziročně snížil o 0,8 procenta. Velký meziroční nárůst vykazala ambasáda v Kyjevě, kde o víza požádalo zhruba 100.000 lidí, téměř dvojnásobek proti roku 2018. Na třetím místě je s 76.000 žádostmi velvyslanectví v Pekingu, které vykazalo

třináctiprocentní nárůst, čtvrtý je generální konzulát ve Lvově s 71.000 přijatými žádostmi. Velký meziroční nárůst zaznamenala diplomacie i u žadatelů z Běloruska, meziročně se počet žádostí přijatých na velvyslanectví v Minsku zvýšil o 66,7 procenta na 21.000.

Silný vítr v Česku zastavil vlaky, přes 120 tisíc odběratelů zůstalo bez proudu

Vítr v Česku dosáhl v noci na pondělí rychlosti až 180 kilometrů za hodinu, už brzy ráno přerušil na řadě míst dopravu i dodávky proudu. Bez elektřiny bylo dopoledne kolem 120 tisíc odběratelů. Energetici kvůli hromadění poruch na vedení vyhlásili kalamiťní stav v Karlovarském, Plzeňském a Středočeském kraji. Spadlé stromy si kromě výpadků proudu a přerušení železniční i silniční dopravy vyžádaly také jedno zranění. Na Prachaticku byl jeden člověk lehce zraněn po pádu stromu na auto. Vítr ovlivnil i leteckou dopravu. Preventivně jsou uzavřeny některé parky, hřbitovy či zoologické zahrady. Liberecký kraj také doporučil rodičům, ať neposílají děti do školy.

Silný vítr dnes podle výstrahy Českého hydrometeorologického ústavu hrozí po celý den v celé republice. V nárazech může dosahovat rychlosti až 110 kilometrů v hodině, místy i více.

ČHMÚ: Sabine nepřinesla do ČR tak silný vítr jako Kyrill

Bouře Sabine nepřinesla dnes do Česka tak silný vítr jako orkán Kyrill v lednu 2007. Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) v pondělí ale naměřil podobné nebo vyšší rychlosti větru než při vichřici Emma v březnu 2008 či Herwart v říjnu 2017. Ve videu umístěném na facebooku ČHMÚ to uvedl meteorolog Jan Doležal. Vítr se po přechodu fronty na chvíli zmínil, ale postupně znovu sílí. Silný vítr bude foukat i v úterý a ve středu, nárazy větru ale budou menší než v pondělí. Nejsilnější náraz větru meteorologové naměřili na Sněžce, a to o rychlosti 180 kilometrů za hodinu. V nižších polohách stojí podle Doležala za zmínku například Kocelovice s nárazem z ranních hodin kolem 115 kilometrů za hodinu. Silné nárazy zaznamenaly třeba také České Budějovice se 104 kilometry za hodinu.

Kyberkriminalita v Česku roste, nejčastějším terčem jsou děti na sociálních sítích

Kybernetická kriminalita v Česku v posledních letech výrazně stoupá. Informovali o tom zástupci policie a ministerstva vnitra. Zatímco v roce 2011 evidovali vyšetřovatelé zhruba 1500 trestných činů na síti, loni jich bylo skoro 8500. Podle policie se pachatelé na internetu dopouštějí hlavně podvodů. Terčem útoku jsou nejčastěji děti na sociálních sítích. Policie kvůli tomu připravila preventivní projekt s názvem Tvoje cesta onlinem. Chce tak dětem ukázat, jaká nebezpečí na ně na internetu čekají.

CVVM: Důvěra ve většinu ústavních institucí mírně vzrostla

Důvěra obyvatel k většině ústavních institucí v lednu v porovnání s posledním loňským měsícem lehce vzrostla. Výjimkou byl prezident Miloš Zeman, kterému stejně jako v prosinci věřilo 51 procent lidí. Mírný pokles důvěry zaznamenali jen krajsí hejtmani. Vyplývá to z průzkumu, jehož výsledky zveřejnilo Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM). Nejdůvěryhodnějšími dlouhodobě zůstávají starostové a obecní zastupitelstva. Důvěra lidí ve starosty vzrostla meziměsíčně o dva procentní body na 69 procent a k zastupitelstvům o tři procentní body na 68 procent. Senátu v lednu důvěřovalo 39 procent respondentů, o tři procentní body více než měsíc před tím. Důvěra v Poslaneckou sněmovnu vzrostla o dva procentní body na 38 procent. Stejný nárůst důvěry jako Sněmovna zaznamenala vláda, a to na 46 procent.

S politickou situací bylo v lednu spokojeno 23 procent občanů, o dva procentní body více než v prosinci. Podíl nespokojených klesl o čtyři procentní body na 38 procent. V průzkumu odpovídalo mezi 11. a 22. lednem 1052 lidí ve věku od 15 let.

Hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty z Číny kvůli koronaviru na 14 dní izolovala

Pražští hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty nebo pedagogy, kteří přijedou z Číny, kvůli tamní epidemii koronaviru na 14 dní izolovala. Musí je také hygienické stanice nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40.000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila. "Na základě skutečnosti, že účastník řízení poskytuje výuku a zajišťuje ubytování studentům z ČLR, a to z oblasti

omezeného výskytu nového koronaviru (2019-nCoV), je z důvodů ochrany před jeho rozšířením na území České republiky nezbytné přijmout protiepidemická opatření k zamezení možného šíření tohoto koronaviru," uvádí v dokumentu Hygienická stanice Hlavního města Prahy.

Nominaci na Českého lva za televizní tvorbu získal seriál Most! nebo minisérie Vodník

Českého lva za televizní tvorbu v kategoriích nejlepší televizní film nebo minisérie a nejlepší dramatický televizní seriál může získat seriál Most! režiséra Jana Prušinovského nebo film Klec režiséra Jiřího Stracha. V nominacích, které zveřejnila Česká filmová a televizní akademie (ČFTA) ve dvou kategoriích určených pro televizní projekty za rok 2019 akademiky nejvíce zaujaly také Nonstop lahůdky v režii Jana Hřebejka a Vodník Viktora Tauše. Mezi seriály si pak vedle Mostu! nejlépe vedly Bez vědomí režiséra Ivana Zachariáše a Zkáza Dejvického divadla v režii Miroslava Krobota. ČTK o tom za ČFTA informovala Silvie Marková. Akademie již dříve oznámila nominace pro filmovou tvorbu, kde se v 15 statutárních kategoriích o sošku Českého lva utká v závěrečném hlasování 17 filmových děl, z nichž nejvíce nominací patří filmům Vlastníci, Nabarvené ptáče a Staříci.

Vítězové budou vyhlášeni na slavnostním galavečeru 7. března v pražském Rudolfinu. Loni Českého lva v této kategorii získala minisérie režiséra Davida Ondříčka Dukla 61.

Počasí na úterý

Proměnlivá oblačnost, místy, zejména na horách sněhové přeháňky, v nižších polohách i smíšené nebo dešťové. Nejvyšší teploty 3 až 7 °C, na horách kolem -1 stupně Celsia.

Mít pekařství v Praze je splněným snem, říká Islandčan Gudbjartsson

Provozoval úspěšnou pekárnu na Islandu, ale vždy snil o založení firmy v zahraničí. Před dvěma lety se přestěhoval do České republiky a společně se svým přítelem a obchodním partnerem Gudbjarturem Gudbjartssonem otevřel pekárnu s názvem Arctic Bakehouse na pražském Újezdu. Jejich kváskový chléb a severské pečivo se staly okamžitým hitem u místních obyvatel i turistů.

Jizerská padesátka je závodem pro všechny

Tisíce amatérských a profesionálních závodníků se každoročně setkávají v Jizerských horách na trati dlouhé 50 km. K mezinárodnímu věhlasu Jizerské padesátky přispělo její zařazení do série dálkových lyžařských závodů Worldloppet. Letošního 53. ročníku se zúčastnil například mnohonásobný mistr světa Petter Northug z Norska. K původnímu vytrvalostnímu běhu na lyžích se postupem času přidružily i běhy na kratší tratě, včetně závodů pro děti, firemní týmy nebo historické lyžníky.

Denní souhrn zpráv

10.2.2020 radio.cz str. 00
Katka Brezovská

Nezaměstnanost v Česku v lednu stoupla na 3,1 procenta

Nezaměstnanost v České republice v lednu stoupla na 3,1 procenta z prosincových 2,9 procenta. Počet lidí bez práce se zvýšil o 14.490 na 230.022, přesto je to nejnižší lednová hodnota od roku 1997. Informoval o tom Úřad práce ČR. Zaměstnavatelé nabízeli 341.391 volných pracovních míst, jejich nabídka se tak meziměsíčně rozšířila o 434. Podle ředitele Odboru zaměstnanosti Generálního ředitelství ÚP ČR Jana Karmazína nezaměstnanost v lednu roste pravidelně. "Ve větší míře přicházeli do evidence Úřadu práce lidé, kterým na konci loňského roku skončily termínované pracovní smlouvy a dohody. Také část živnostníků přerušila své podnikání," uvedl.

O česká víza žádalo loni rekordních 813 tisíc lidí

O česká víza loni požádalo rekordních 813.000 lidí, o 12,7 procenta víc než v roce 2018. Uvedlo to ministerstvo zahraničí. Příjmy státu z vízových poplatků by podle něj mohly dosáhnout jedné miliardy korun. Většina žádostí,

kteře diplomacie zpracovává, je o takzvaná schengenská víza, která umožňují cestování ve všech zemích schengenského prostoru bez vnitřních hraničních kontrol. Šlo o 91 procent všech žádostí. Úspěšnost žadatelů o víza je vysoká, u schengenských víz úřady odmítly 5,1 procenta žadatelů.

"Výrazné zvýšení počtu vízových žádostí má na svědomí několik faktorů. Především je daleko jednodušší cestování. Ukazuje se, že znatelně přibývá turistů z Číny, Indie, Saúdské Arábie nebo i Běloruska. Turistika proto stále patří mezi nejčastější důvody žádosti o vízum. Podle vysokých čísel vidíme, že Česká republika je ve světě stále atraktivnější," uvedl ředitel vízového odboru ministerstva zahraničí David Nový. Nejvíce žádostí o česká víza, zhruba 208.000, přijalo velvyslanectví v Moskvě. Jejich počet se meziročně snížil o 0,8 procenta. Velký meziroční nárůst vykázala ambasáda v Kyjevě, kde o víza požádalo zhruba 100.000 lidí, téměř dvojnásobek proti roku 2018. Na třetím místě je s 76.000 žádostmi velvyslanectví v Pekingu, které vykázalo třináctiprocentní nárůst, čtvrtý je generální konzulát ve Lvově s 71.000 přijatými žádostmi. Velký meziroční nárůst zaznamenala diplomacie i u žadatelů z Běloruska, meziročně se počet žádostí přijatých na velvyslanectví v Minsku zvýšil o 66,7 procenta na 21.000.

Silný vítr v Česku zastavil vlaky, přes 120 tisíc odběratelů zůstalo bez proudu

Vítr v Česku dosáhl v noci na pondělí rychlosti až 180 kilometrů za hodinu, už brzy ráno přerušil na řadě míst dopravu i dodávky proudu. Bez elektřiny bylo dopoledne kolem 120 tisíc odběratelů. Energetici kvůli hromadění poruch na vedení vyhlásili kalamitní stav v Karlovarském, Plzeňském a Středočeském kraji. Spadlé stromy si kromě výpadků proudu a přerušení železniční i silniční dopravy vyžádaly také jedno zranění. Na Prachaticku byl jeden člověk lehce zraněn po pádu stromu na auto. Vítr ovlivnil i leteckou dopravu. Preventivně jsou uzavřeny některé parky, hřbitovy či zoologické zahrady. Liberecký kraj také doporučil rodičům, ať neposílají děti do školy.

Silný vítr dnes podle výstrahy Českého hydrometeorologického ústavu hrozí po celý den v celé republice. V nárazech může dosahovat rychlosti až 110 kilometrů v hodině, místy i více.

ČHMÚ: Sabine nepřinesla do ČR tak silný vítr jako Kyrill

Bouře Sabine nepřinesla dnes do Česka tak silný vítr jako orkán Kyrill v lednu 2007. Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) v pondělí ale naměřil podobné nebo vyšší rychlosti větru než při vichřici Emma v březnu 2008 či Herwart v říjnu 2017. Ve videu umístěném na facebooku ČHMÚ to uvedl meteorolog Jan Doležal. Vítr se po přechodu fronty na chvíli zmírnil, ale postupně znovu sílí. Silný vítr bude foukat i v úterý a ve středu, nárazy větru ale budou menší než v pondělí. Nejsilnější náraz větru meteorologové naměřili na Sněžce, a to o rychlosti 180 kilometrů za hodinu. V nižších polohách stojí podle Doležala za zmínku například Kocelovice s nárazem z ranních hodin kolem 115 kilometrů za hodinu. Silné nárazy zaznamenaly třeba také České Budějovice se 104 kilometry za hodinu.

Kyberkriminalita v Česku roste, nejčastějším terčem jsou děti na sociálních sítích

Kybernetická kriminalita v Česku v posledních letech výrazně stoupá. Informovali o tom zástupci policie a ministerstva vnitra. Zatímco v roce 2011 evidovali vyšetřovatelé zhruba 1500 trestných činů na síti, loni jich bylo skoro 8500. Podle policie se pachatelé na internetu dopouštějí hlavně podvodů. Terčem útoku jsou nejčastěji děti na sociálních sítích. Policie kvůli tomu připravila preventivní projekt s názvem Tvoje cesta onlinem. Chce tak dětem ukázat, jaká nebezpečí na ně na internetu čekají.

CVVM: Důvěra ve většinu ústavních institucí mírně vzrostla

Důvěra obyvatel k většině ústavních institucí v lednu v porovnání s posledním loňským měsícem lehce vzrostla. Výjimkou byl prezident Miloš Zeman, kterému stejně jako v prosinci věřilo 51 procent lidí. Mírný pokles důvěry zaznamenali jen krajští hejtmani. Vyplývá to z průzkumu, jehož výsledky zveřejnilo Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM). Nejdůvěryhodnějšími dlouhodobě zůstávají starostové a obecní zastupitelstva. Důvěra lidí ve starosty vzrostla meziměsíčně o dva procentní body na 69 procent a k zastupitelstvům o tři procentní body na 68 procent. Senátu v lednu důvěřovalo 39 procent respondentů, o tři procentní body více než měsíc před tím. Důvěra v Poslaneckou sněmovnu vzrostla o dva procentní body na 38 procent. Stejný nárůst důvěry jako Sněmovna zaznamenala vláda, a to na 46 procent.

S politickou situací bylo v lednu spokojeno 23 procent občanů, o dva procentní body více než v prosinci. Podíl nespokojených klesl o čtyři procentní body na 38 procent. V průzkumu odpovídalo mezi 11. a 22. lednem 1052 lidí ve věku od 15 let.

Hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty z Číny kvůli koronaviru na 14 dní izolovala

Pražští hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty nebo pedagogy, kteří přijedou z Číny, kvůli tamní epidemii koronaviru na 14 dní izolovala. Musí je také hygienické stanice nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40.000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru

nepotvrdila. "Na základě skutečnosti, že účastník řízení poskytuje výuku a zajišťuje ubytování studentům z ČLR, a to z oblasti omezeného výskytu nového koronaviru (2019-nCoV), je z důvodů ochrany před jeho rozšířením na území České republiky nezbytné přijmout protiepidemická opatření k zamezení možného šíření tohoto koronaviru," uvádí v dokumentu Hygienická stanice Hlavního města Prahy.

Nominaci na Českého lva za televizní tvorbu získal seriál *Most!* nebo minisérie *Vodník*

Českého lva za televizní tvorbu v kategoriích nejlepší televizní film nebo minisérie a nejlepší dramatický televizní seriál může získat seriál *Most!* režiséra Jana Prušinovského nebo film *Klec* režiséra Jiřího Stracha. V nominacích, které zveřejnila Česká filmová a televizní akademie (ČFTA) ve dvou kategoriích určených pro televizní projekty za rok 2019 akademiky nejvíce zaujaly také *Nonstop lahůdky* v režii Jana Hřebejka a *Vodník* Viktora Tauše. Mezi seriály si pak vedle *Mostu!* nejlépe vedly *Bez vědomí* režiséra Ivana Zachariáše a *Zkáza Dejvického divadla* v režii Miroslava Krobota. ČTK o tom za ČFTA informovala Silvie Marková. Akademie již dříve oznámila nominace pro filmovou tvorbu, kde se v 15 statutárních kategoriích o sošku Českého lva utká v závěrečném hlasování 17 filmových děl, z nichž nejvíce nominací patří filmům *Vlastníci*, *Nabarvené ptáče* a *Staříci*.

Vítězové budou vyhlášeni na slavnostním galavečeru 7. března v pražském Rudolfinu. Loni Českého lva v této kategorii získala minisérie režiséra Davida Ondříčka *Dukla 61*.

URL| <https://www.radio.cz/cz/rubrika/bulletin/denni-souhrn-zprav-2020-02-10>

Nejlepší vysoké školy 2020

10.2.2020 Týden str. 30 Vysoké školy
Vladimír Barák

Časopis TÝDEN již popáté přináší unikátní srovnání vysokých škol a univerzit. Dobrá zpráva: ty nejlepší si svou vynikající úroveň udržely i letos. Instituce navíc nezaspaly a pro letošek si připravily řadu novinek.

Bez vysoké školy se dnes dá dost dobře obejít. Rekordní zaměstnanost a snižování požadavků zaměstnavatelů u uchazečů o zaměstnání mohou budit dojem, že k získání dobré práce není vysokoškolský diplom důležitý. Ale stále platí, že každé dosažené vzdělání je konkurenční výhodou oproti ostatním, kdo jím nedisponují. A v některých případech, jako je povolání lékaře, advokáta či učitele, je diplom stále povinností. Na konci února mají zájemci poslední možnost, kdy se mohou hlásit na největší tuzemské univerzity. A určitým vodítkem, kterou z institucí si pro svůj další studijní život vybrat, může být žebříček TÝDNE, jenž letos vychází již popáté.

„Zveřejněním vlastního srovnání nechceme nahrazovat státní regulační orgány. Rádi bychom ale mladým lidem usnadnili výběr vysoké školy. Současní studenti pak jistě ocení informaci o kvalitě navštěvované instituce. Zveřejněním srovnání jednotlivých kategorií také chceme ocenit ty školy, které jsou z našeho pohledu takovými centry vzdělanosti, jak si vysokoškolské instituce představujeme" uvedl k žebříčkům Daniel Koppl, výkonný ředitel vydavatelství Empresa Media, do jehož portfolia spadá i TÝDEN.

Hodnocených je více

Žebříček časopisu TÝDEN je v českých poměrech unikátní. S žádostí o poskytnutí dat jsou totiž osloveny všechny veřejné a státní vysoké školy. Zapojit se mohou i školy soukromé, pokud o to projeví zájem. Že si žebříček získává respekt u samotných vysokoškolských institucí, dokládá i počet škol zapojujících se do srovnání. Zatímco v prvním ročníku 2016 data zaslalo třicet škol, v letošním již takřka padesát. Pro úplnost dodejme, že v České republice může jako vysoká škola působit více než 70 subjektů.

Redakce stejně jako v minulých letech rozdělila vysoké školy do sedmi skupin podle jejich zaměření. Tu správnou instituci zde tedy naleznou zájemci o společenské vědy, techniku nebo třeba zemědělství. Změna však nastala v případě kategorie zdravotnictví, lékařství a farmacie. Představitelé některých lékařských fakult sdružených do Asociace děkanů lékařských fakult ČR opakovaně vyjadřovali nesouhlas s využitou metodikou měření. Redakce se proto coby vstřícný a konstruktivní krok rozhodla kategorii vyhodnotit samostatně, kdy metodika bude ještě konzultována s experty na danou vědní oblast. Kategorie bude vyhlášena samostatně v následujících týdnech. Pro kompletnost však dodejme, že tuzemské lékařské fakulty s výjimkou té spadající pod Ostravskou univerzitu nečelily v posledním roce žádnému významnému skandálu souvisejícímu s kvalitou.

Spousta nového

Ty největší české univerzity se v loňském roce sžívaly s takzvanou institucionální akreditací. Jde o novinku, kterou přinesla novela vysokoškolského zákona. Zatímco v minulosti žádaly všechny vysoké školy o akreditaci jednotlivých studijních oborů u Akreditační komise, v současnosti má pravomoc kontrolovat a regulovat české vysoké školství Národní akreditační úřad pro vysoké školství. Ten může v případě, že školu vyhodnotí jako špičkovou, rozhodnout o akreditaci institucionální, jež v podstatě přenáší možnost akreditovat si vlastní studijní programy na samotné školy. Ty díky tomu mohly začít experimentovat s novinkami dosud v Česku neviděnými.

Masarykova univerzita v Brně nově začala nabízet například studijní programy, jež propojují to nejlepší z několika fakult. Studenti mají sice domovskou fakultu, ale doplňkové předměty volí i z nabídky dalších fakult. I právník tedy například může docházet na lékařskou fakultu, pokud se chce zabývat například lékařským právem. Zajímavými novinkami pak jsou bakalářský studijní program tlumočnictví českého znakového jazyka nebo experimentální a molekulární biologie se specializací nazvanou buněčná biologie.

Zajímavou cestou se vydala Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Ta láká studenty na dynamický systém kombinace studijních programů. Studenti si mohou většinu programů volně kombinovat v rámci takzvaného sdruženého studia. Čerství absolventi středních škol se přitom nemusejí rozhodnout pro konkrétní kombinaci hned po maturitě a na volbu vedlejšího oboru mají rok času.

Velmi úzce zaměřený ekonomický program otevřela Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice. Bakalářský studijní program profesního zaměření hospodářská politika a veřejná správa se specializuje na obchodní inspekci.

Univerzita Hradec Králové jako jediná vysoká škola v České republice nově nabízí celé portfolio studenta toxikologie v rámci prestižního studijního oboru. Znamená to tedy, že toxikologii vyučuje jak v rámci bakalářského studia, tak v navazujícím magisterském studiu a nově i na doktorské úrovni, čímž je celý program ojedinělý.

Novinku s ambicí podpořit místní rozvoj představila Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni. Ve stávajícím akademickém roce zahájila výuku navazujícího magisterského studijního programu bavorská studia. Reaguje jím na potřeby trhu práce v Plzeňském a Karlovarském kraji, kde chybí kvalifikovaná pracovní síla s vynikající znalostí němčiny.

Studijní program zohledňující moderní trendy nově otevřelo Vysoké učení technické v Brně. Nazývá se sportovní technologie a kombinuje sport a technické vědomosti. Absolventi se stanou odborníky například na chytré náramky, tachografy, snímače pohybu nebo systémy pro celotělovou diagnostiku.

Podnikaví a ekonomicky smýšlející jedinci by pak mohli vzít v úvahu studijní program inovativní podnikání Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity. Při jeho tvorbě se vycházelo z finského vzdělávacího konceptu Team Academy, který vznikl na Univerzitě aplikovaných věd v Jyväskylä. Ten staví zejména na výuce orientované na praxi.

Bez učitelů, zato s kouči

Rovnou uvedme, že vzdělávací program se nehodí pro konzervativně smýšlející studenty či pedagogy. Ostatně učitelé tu nejsou běžní akademičtí pracovníci a teoretici, důraz je kladen na odborníky z praxe. Studentům se tu věnují takzvaní koučové. Posluchači jsou rozděleni do týmů a každý tým má svého kouče. Učebny jsou barevné a studenti mohou libovolně pohybovat s nábytkem. Důležité je, aby se cítili pohodlně. Výuka neprobíhá prostřednictvím přednášek, cvičení a seminářů jako jinde a teorie je probírána zejména prostřednictvím samostudia. Zajímavé je, že už během studia si musejí založit vlastní firmy. Mohou zbohatnout... Anebo naopak hodně prodělat. Škola argumentuje tím, že i neúspěch patří k životu.

Novinky ale mají nejen velké veřejné univerzity. Nabídku rozšiřují i soukromé školy. Do našeho žebříčku se například každoročně hlásí Vysoká škola finanční a správní. Ta má nově akreditovaný program kriminalistika a forenzní disciplíny, jímž chce konkurovat bezpečnostně zaměřené Policejní akademii ČR. A pozadu nezůstává ani pražský CEVRO Institut, který se v našem srovnání pravidelně umísťuje v TOP 5 v kategorii právo a bezpečnost. Nově nabízí magisterský program Philosophy, Politics, Economics, který je vyučován v angličtině - kdy vyučující přijíždějí z celého světa - a je vytvořen po vzoru oxfordských studií.

Na závěr dodejme, že žebříček TÝDNE je pouze orientačním hodnocením sloužícím jako pomůcka při volbě studia. Jedinou institucí, která má ze zákona pravomoc posuzovat vysoké školy, je Národní akreditační úřad pro vysoké školství. >

Humanitní

vědy

Děkanové nejlépe

umístěných fakult doc. PhDr. Michal Pullmann, Ph.D. doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D. prof. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Umístění	Název fakulty - školy	Celkem bodů
1.	Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze	17,32
2.	Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích	15,91
3.	Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně	15,81
4.	Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze	14,38
5.	Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni	13,48

Zájem o školu	Vnější Věda	Pedagogové hodnocení
4,49	4,50	3,32
3,41	2,95	5,00
5,00	3,59	2,34
4,26	5,00	1,26
3,33	3,48	2,70

Ekonomie

Děkanové nejlépe

umístěných fakult prof. Ing. Antonín Slaný, CSc. prof. Ing. Zdeněk Chytil, CSc. prof. Ing. Jakub Fischer, Ph.D.

Umístění	Název fakulty - školy	Celkem bodů
1.	Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity v Brně	17,33
2.	Národohospodářská fakulta Vysoké školy ekonomické v Praze	16,53
3.	Fakulta informatiky a statistiky Vysoké školy ekonomické v Praze	15,65
4.	Fakulta managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně	15,39
5.	Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích	15,00

Zájem o školu	Vnější Věda	Pedagogové hodnocení
5,00	4,56	2,77
4,91	5,00	2,62
4,79	3,37	2,62
4,17	1,48	5,00
3,64	3,13	3,48

Technické vědy

Děkanové nejlépe

umístěných fakult prof. Dr. Ing. Karel Bouzek prof. Ing. Igor Jex, DrSc. prof. Dr. Ing. Pavel Zemčík

Umístění	Název fakulty - školy	Celkem bodů
1.	Fakulta chemické technologie Vysoké školy chemicko-technologické v Praze	14,84

2.	Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská Českého vysokého učení technického v Praze	14,65
3.	Vysokého Fakulta informačních učení technického technologií v Brně	14,26
4.	Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně	12,37
5.	Vysoké Fakulta chemicko-školy chemicko-inženýrské technologické v Praze	12,32

Zájem	Vnější		
o školu	Věda	Pedagogové hodnocení	
2,19	5,00	2,65	5,00
2,02	3,86	3,77	5,00
5,00	4,73	0,49	4,04
2,30	4,74	1,19	4,15
1,37	3,38	3,42	4,15

Přírodní vědy

Děkanové nejlépe umístěných fakult prof. RNDr. Jan Kratochvíl, CSc. doc. Mgr. Tomáš Kašparovský, Ph.D. prof. RNDr. Jiří Zima, CSc.

		Celkem	
Umístění	Název fakulty - školy	bodů	
1.	Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy v Praze	19,51	
2.	Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně	15,05	
3.	Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze	14,67	
4.	Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích	14,66	
5.	Chemická fakulta Vysokého učení technického v Brně	12,65	

Zájem	Vnější		
o školu	Věda	Pedagogové hodnocení	
4,51	5,00	5,00	5,00
5,00	2,11	3,68	4,26
4,40	3,31	2,07	4,89
4,03	4,07	1,88	4,68
3,85	3,59	1,06	4,15

Právo a bezpečnost

Děkanové nejlépe umístěných fakult doc. JUDr. Mgr Martin Škop, Ph.D. prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc. plk. Ing. Jan Drozd, Ph.D.

		Celkem	
Umístění	Název fakulty - školy	bodů	
1.	Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně	15,77	
2.	Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze	14,23	
3.	Fakulta vojenského leadershipu Univerzity obrany v Brně	13,94	
4.	Fakulta bezpečnostního managementu Policejní akademie ČR v Praze	11,62	
5.	CEVRO Institut v Praze	10,65	

Zájem	Vnější		
o školu	Věda	Pedagogové hodnocení	
4,27	5,00	1,49	5,00

5,00	2,19	2,15	4,89
3,76	0,84	5,00	4,35
3,43	1,26	2,91	4,02
3,04	2,36	1,77	3,48

Zemědělské, lesnické a veterinární vědy

Děkanové nejlépe

umístěných fakult prof. Ing. Pavel Kozák, Ph.D. prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.doc. Ing. Jan Banout, Ph.D.

Umístění	Název fakulty - školy	Celkem bodů
1.	Fakulta rybníkářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích	18,71
2.	Fakulta životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze	13,80
3.	Česká Fakulta zemědělské tropického zemědělství univerzity v Praze	13,68
4.	Lesnická a dřevařská fakulta České zemědělské univerzity v Praze	12,31
5.	Lesnická Mendelovy a dřevařská univerzity fakulta v Brně	11,70

Zájem o školu	Věda	Vnější Pedagogové	hodnocení
3,96	5,00	5,00	4,75
4,89	2,95	0,95	5,00
5,00	2,90	1,28	4,50
4,82	2,20	1,04	4,25
3,43	1,14	2,50	4,63

Zebříček pomáhá při vyberu vysoké školy. Současní studenti pak ocení informaci o kvalitě navštěvované instituce. Kam jít studovat vysokou školu v roce 2020

Časopis TÝDEN představuje vysoké školy a fakulty univerzit, které se nejlépe umístily v redakčním srovnání na základě určených kritérií.

Jak jsme měřili

Srovnání bylo provedeno na základě následujících kritérií: I Zájem o fakultu/školu Porovnávali jsme kritéria, jako je šance na přijetí, jež byla vypočítána coby poměr mezi zaslanými přihláškami a přijatými uchazeči, a dále počet zapsaných studentů. Čím větší byl rozdíl mezi přihlášenými a přijatými a čím vyšší bylo procento zapsaných studentů (počítáno z přijatých), tím více bodů škola obdržela. Nejlepší výsledek byl ohodnocen plným počtem bodů, zbytek v přímé úměře. I Pedagogové Sledovali jsme kvalitu školy v oblasti výuky a vědy po personální stránce. Klíčovým ukazatelem byli pedagogové s tituly doktor (Ph. D.), docent a profesor minimálně s polovičním pracovním úvazkem. Vyřazeni tedy byli učitelé působící pouze „agenturně“, na miniúvazky a dohody, kteří se do života školy takřka nezapojují. Sledovali jsme poměr mezi celkovým počtem studentů programů bakalářských i kontinuálních magisterských a počtem vyučujících. Čím méně posluchačů připadá na jednoho pedagoga, tím lépe se škola umístila. Nejlepší výsledek byl ohodnocen plným počtem bodů, zbytek v přímé úměře. I Věda Vycházeli jsme z počtu takzvaných RIV bodů, které fakulta/škola získává za odborné publikace, články, významné granty a další vědeckou činnost. Počty těchto bodů zveřejňuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace a jsou veřejně dostupné. Pozornost byla upřena na poslední dva roky RIV výsledků. Uplynulý rok pak zohledňuje Metodiku hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací M17+. Sledováno je také zapojení do právě běžících grantů. Klíčovým aspektem hodnocení je účast fakulty/školy ve významných tuzemských a zahraničních grantech. Tuzemské granty vypisují české agentury a ministerstva. Vyšší prioritu však mají granty zahraniční, je tedy sledováno i zapojení vysoké školy v mezinárodním měřítku. Čím více RIV bodů/významných publikací připadá na jednoho pracovníka s titulem doktor (Ph. D.), docent či profesor a čím více grantů fakulta/škola řeší, tím výše se umístila. I Vnější hodnocení Sledovali jsme zařazení školy v prestižních zahraničních žebříčcích CWUR, THE a CQ a dosažené výsledky u

Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství. Vedle posledních komplexních hodnocení komisí klade důraz i na úspěšnost fakulty/školy v jednotlivých akreditačních řízeních u akreditačního úřadu (případně Rady pro vnitřní hodnocení u institucionálních akreditací) a to, zda u ní v minulosti nebyly uplatněny sankce, případně zda s nimi není vedeno správní řízení o omezení akreditace. Zohledněna je i transparentnost školy spočívající ve zveřejňování klíčových informací o svém chodu. Čím úspěšnější je fakulta/škola v získávání/prodlužování akreditací a čím více informací o sobě zveřejňuje (a naopak čím méně často čelila sankcím), tím vyšší počet bodů získala. Nejlepší výsledek byl ohodnocen plným počtem bodů, zbytek přímo úměrně. Za každou oblast mohla fakulta/škola získat pět bodů, maximálně tedy dvacet. Čím více bodů získala, tím lepšího umístění v žebříčku dosáhla. Výsledky předchozích ročníků žebříčku najdete na www.nejlepsivysocka.cz.

Foto autor| FOTO: Facebook, ffjcu.cz, Wikipedie, nf.vse.cz, fis.vse.cz, fcht.vscht.cz, media.cvut.cz, fit.vut.cz, natur.cuni.cz, Profimedia, unob.cz, frovjcu.cz, czu.cz, ftz.czu.cz

Foto autor| FOTO: Getty Images

Univerzita Karlova musí izolovat navrátilce z Číny

11.2.2020 Mladá fronta DNES str. 05 Z domova
(ČTK)

Koronavirus

Pražští hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty nebo pedagogy, kteří přijedou z Číny, kvůli tamní epidemii koronaviru na 14 dní izolovala. Musí je také hygienické stanice nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK.

Pražské VŠ musí na 14 dní izolovat studenty z Číny

11.2.2020 Pardubický deník str. 06 Události

Krátce

PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ. Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanice nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí a více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

Foto autor| Foto: ČTK
Region| Východní Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 25 titulech:

Českobudějovický deník (*Události*, str. 06), Českokrumlovský deník (*Události*, str. 06), Českolipský deník (*Události*, str. 06), Děčínský deník (*Události*, str. 06), Hradecký deník (*Události*, str. 06), Chomutovský deník (*Události*, str. 06), Chrudimský deník (*Události*, str. 06), Jablonecký deník (*Události*, str. 06), Jičínský deník (*Události*, str. 06), Jindřichohradecký deník (*Události*, str. 06), Krkonošský deník (*Události*, str. 06), Liberecký deník (*Události*, str. 06), Litoměřický deník (*Události*, str. 06), Mostecký deník (*Události*, str. 06), Náchodský deník (*Události*, str. 06), Orlický deník (*Události*, str. 06), Písecký deník (*Události*, str. 06), Prachatický deník (*Události*, str. 06), Rychnovský deník (*Události*, str. 06), Strakonický deník (*Události*, str. 06), Svitavský deník (*Události*, str. 06), Tábořský deník (*Události*, str. 06), Teplický deník (*Události*, str. 06), Ústecký deník (*Události*, str. 06), Žatecký a lounský deník (*Události*, str. 06)

Pražské VŠ musí na 14 dní izolovat studenty z Číny

11.2.2020 Frýdecko-místecký a třinecký deník str. 06 Události

Krátce

PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ. Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí a více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

Foto autor| Foto: ČTK
Region| Severní Morava

Stejná zpráva vyšla také v dalších 5 titulech:

Bruntálský a knovský deník (*Události, str. 06*), Karvinský a havířovský deník (*Události, str. 06*), Moravskoslezský deník (*Události, str. 06*), Novojičínský deník (*Události, str. 06*), Opavský a hluchýnský deník (*Události, str. 06*)

Komunikaci Expobank nově vede Švestka

11.2.2020 [mediar.cz](https://www.mediator.cz) str. 00 Články
redakce

Jakub Švestka

Novým vedoucím komunikace a zároveň tiskovým mluvčím Expobank CZ se stal Jakub Švestka. Do jeho agendy spadá externí i interní komunikace, zahrnující zejména vnější vztahy, organizaci akcí či společenskou odpovědnost. Funkci převzal od Kateřiny Petko, která byla mluvčí banky a šéfkou její komunikace od května 2017 a teď z firmy odešla.

Švestka dříve pracoval pro Moneta Money Bank či Philip Morris ČR, naposledy se coby externí senior PR konzultant podílel na projektech pro významné mezinárodní korporace. Vystudoval žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a marketingové komunikace na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

URL| <https://www.mediator.cz/komunikaci-expobank-nove-vede-svestka/>

Část Němců podle únorového průzkumu počítá s možností, že se v příštích 10 letech může stát součástí vlád AfD

11.2.2020 ČRo Plus str. 06 17:10 Den podle...

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Část Němců podle únorového průzkumu institutu /nesrozumitelné/ počítá s možností, že se v příštích 10 letech může stát součástí vlád protimigrační a populistická Alternativa pro Německo, neboli AfD. Z 2074 respondentů její podíl na moci odmítlo 59 % dotázaných, 19 procentům oslovených by nevadilo zapojení AfD do celoněmecké, čili spolkové vlády. 26 % dotázaných si dovede představit podíl této strany nařízení některé ze

spolkových zemí. Mým hostem je teď Zuzana Lizcová z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, odbornice na západoevropskou politiku, dobrý den.

Zuzana LIZCOVÁ, **Fakulta sociálních věd** UK, odbornice na západoevropskou politiku

Dobrý den.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

To, že AfD v Německu sílí, bylo patrné přinejmenším od voleb v září 2017, tehdy skončila třetí. Mají křesťanští demokraté důvod vyčítat své rezignující šéfce Annegret Krampové Karrenbauerové, že nedokázala zabránit zvolení durynského premiéra /nesrozumitelné/ AfD?

Zuzana LIZCOVÁ, **Fakulta sociálních věd** UK, odbornice na západoevropskou politiku

Já myslím, že je důležité si uvědomit, že Annegret Krampová Karrenbauerová neprosazovala nějaký svůj názor nebo svůj postoj, ona se pouze držela závěru sjezdu CDU z roku 2018, ve kterém bylo jasně stanoveno, že CDU nesmí spolupracovat ve formě koalice nebo navazování jiné spolupráce s extrémními politickými stranami, to znamená s AfD na pravici a na levici se stranou pod názvem Levice, takže ona v tomto dodržovala jenom pravidla určená svoji vlastní stranou a to, že se nepodařilo prosadit, už je jiná otázka.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Jak se díváte na komentář veřejnoprávní ARD nebo Spieglu, že zkrátka Angela Merkelová neměla dělit funkci kancléřky a předsedkyně CDU, že je možné, že svou nástupkyni oslabila?

Zuzana LIZCOVÁ, **Fakulta sociálních věd** UK, odbornice na západoevropskou politiku

To je velmi těžké, ono se, jak se říká, po bitvě je každý generál, samozřejmě ze současné pozice je vidět, že to asi nebylo ideální řešení, samotná Angela Merkelová proti tomuto řešení dříve ve své kariéře vždycky byla, ale prostě ta situace po tom 2018 byla pro ni osobně tak tíživá, že musela něco podniknout a pokud nechtěla opustit své místo v čele německé vlády, tak se rozhodla pouze pro tento částečný odchod tedy z politiky nebo lépe řečeno z té stranické politiky, z čela CDU a vkládá naděje právě do Annegret Krampové Karrenbauerové, která bohužel se ukázalo, že nedokázala obstát v této pozici a teď po těch nešťastných událostech v Durynsku vyklidila pole.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Momentálně jednájí poslanecké kluby vládních stran CDU a SPD, těžko asi hledat nějaké kancelářské eso v rukávu, třeba další političku?

Zuzana LIZCOVÁ, **Fakulta sociálních věd** UK, odbornice na západoevropskou politiku

Těžko říci, jak bude dlouho ten proces výběru nového předsedy nebo předsedkyně CDU trvat, zároveň si myslím, že teď už vládne celkem všeobecný konsensus na tom, že by to měl být stejný člověk, který bude v příštích spolkových volbách kandidovat na kancléře, takže samotná Annegret Krampová Karrenbauerová /nesrozumitelné/, že by si přála, aby to nebyl nějaký překotný rychlý proces, ale aby zkrátka si strana ponechala několik měsíců na rozmyšlenou a teprve potom vybrala ze svého středu nějakého vhodného kandidáta. Hovoří se o tom, že by dokonce mohl být zvolen až na konci /nesrozumitelné/ roku na řádném sjezdu CDU. Nicméně zase jiné jsou části strany nebo sesterská CSU z Bavorska tlačí na to, aby ten kandidát byl vybrán co nejrychleji, aby se zkrátka zabránilo vnitřním sporům, které dlouhé měsíce trvat a zprostředkují voličům ten dojem, že CDU se zabývá především sama sebou.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

No právě, ale může může tedy mezitím někdo v demokratické politické straně, míněno CDU, zabránit tomu, aby si část východoněmeckých straníků padla do náruče s AfD a jiná část s levicí? Kterou tedy považují tito za demokratickou na rozdíl od AfD.

Zuzana LIZCOVÁ, **Fakulta sociálních věd** UK, odbornice na západoevropskou politiku

Otázkou je, jak se bude dále vyvíjet ta situace v Durynsku, v ostatních spolkových zemích momentálně není ta situace tak dramatická, v Durynsku je problém to, že levice a AfD, pokud se jejich hlasy sečtou dohromady, mají nadpoloviční většinu hlasů, což v jiných spolkových zemích ten případ není a ani se to neočekává v nejbližší době, takže vlastně to je celkem unikátní situace ve spolkové zemi, která má 2 000 000 obyvatel a samozřejmě CDU povede tu diskusi o tom, zda spolupracovat za podobných stále ještě velmi výjimečných situací s těmi stranami na okraji politického spektra, ale nedá se říci, že by nyní převažoval nějaký velký proud v CDU, který by se vyslovoval pro zrušení toho ustanovení o nespolupráci s /nesrozumitelné/ stranami.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

List /nesrozumitelné/ píše, že zdravá CDU je potřeba jako jediná strana občanského středu a jako barometr kvality demokracie. Je v tom opravdu teď jediná SPD její vládní partner je přece jen také tradiční politickou stranou, byť oslabenou.

Zuzana LIZCOVÁ, **Fakulta sociálních věd** UK, odbornice na západoevropskou politiku

Ano určitě, sociální demokracie zůstává důležitou německou politickou stranou a jednou z těch kotev německého politického systému. Problém je v tom, že v současné době skutečně průzkumy naznačují, že je velmi slabá, preference této strany se pohybují pouze kolem 14 % hlasů, což je přibližně stejná hodnota jako má v současné době AfD, proto tedy někteří komentátoři zdůrazňují právě tu klíčovou roli /nesrozumitelné/, která ještě stále podle těch průzkumů je nejsilnější německou politickou stranou a z jejího středu stále ještě nejpravděpodobnější, že by měl vzejít i příští spolkový kancléř nebo kancléřka.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Zuzana Lizcová z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkuju, že jste si na nás udělala čas, na shledanou.

Zuzana LIZCOVÁ, **Fakulta sociálních věd** UK, odbornice na západoevropskou politiku

Také děkuji, na shledanou.

Americké demokratické primárky

11.2.2020 ČRo Plus str. 01 11:34 Interview Plus

Michael ROZSYPAL, moderátor

Americké demokratické primárky pokračují výběrem prezidentského kandidáta ve druhém státě. Start primárek v lowě minulý týden přinesl chaos a zdržení při sčítání hlasů. Teď se čeká, jak uspějí kandidáti o demokratickou nominaci ve státě New Hampshire, kde budou Američané hlasovat právě dnes. A to vše týden poté, co Donald Trump přestál hlasování o impeachmentu a zůstává tedy dále ve funkci. O americké politice bude dnešní Interview Plus. Mým hostem je amerikanista Jiří Pondělíček z katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý den. Vítejte.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den. Děkuju za pozvání.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Já jsem Michael Rozsypal a přeji dobrý poslech. Pane Pondělíčku, ty primárky nebo ta shromáždění, abych byli přesnější, v lowě minulý týden přinesly řadu překvapení. Teď v New Hampshire, dá se říci, že, například Joe Biden hraje o politické přežití, o to, nakolik si udrží šanci být demokratickým kandidátem?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Do jisté míry se to dá říct, ono ty první dva státy jsou sice poměrně málo významné, co se týče počtu delegátů na to volební shromáždění Demokratické strany, které tam mohou jednotliví kandidáti získat, ale tradičně už od těch sedmdesátých let, kdy se právě v těchto dvou státech hlasuje jako v prvních, tak vlastně ten jejich význam je dán spíš právě jejich, nebo dobou, kdy se v nich hlasuje, než tedy počtem kandidátů. A ono jsme to koneckonců mohli u Joe Bidena pozorovat i v těch celonárodních průzkumech. Ty, které se odehrály, nebo uskutečnily po těch volebních shromážděních v lowě, tak tam on se poměrně dramaticky propadl, podle třeba serveru /nesrozumitelné/, který jaksi agreguje ty volební průzkumy, dává je dohromady a váží je podle tedy jejich spolehlivosti, tak přestože celou dobu vlastně vedl v těch průzkumech a držel se těch, nějakých 28, 30 %, tak teďka spadnul a je na druhém místě za Bernie Sandersem a má nějakých 21 %. A ten propad opravdu nastal až poté lowě.

Michael ROZSYPAL, moderátor

on to působí i psychologicky. Není to tak, že by ten kandidát musel nutně vyhrát, ale měl by být, jak se říká v lowě, alespoň do třetího místa, což Joe Biden nebyl.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Samozřejmě. Ono se nečekalo, že by Joe Biden vyhrál ty průzkumy tak, jak byly zveřejňovány, tak ukazovaly největší šanci bude mít Bernie Sanders nebo Pete Buttigieg, tak jak to nakonec skutečně dopadlo, ale rozhodně se nečekalo, že Joe Biden skončí až čtvrtí a hlavně s výsledkem ani ne 16 %. Takže myslím si, že ten start vlastně těch primárek byl pro něj opravdu, opravdu velice nešťastný a on bude muset v New Hampshire dokázat, že, že ještě není úplně odepsaný.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Nechci teď po vás pochopitelně předvídat ten výsledek, na to si počkáme tedy pravděpodobně do toho zítřejšího rána, ale zajímá mě tady v takto obecné rovině, kandidát typu Joe Biden, pokud by nezopakoval, nebo pokud by podruhé neudělal za sebou dobrý výsledek, znamenalo by to pro něj vážný problém pro ty další primárky?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Určitě by to pro něj znamenalo komplikace. Nemyslím si, že by nutně skončil. Já si myslím, že z těch, dejme tomu, pěti nejvážnějších uchazečů o nominaci, to znamená Bernie Sanders, Joe Biden, Elizabeth Warrenová a Pete Buttigiega a nově můžeme připočíst i bývalého starostu New Yorku Michaela Bloomburga, tak nemyslím si, že kdokoliv z nich, z těchto pěti, by odstoupil před tím takzvaným volebním superúterým, které nás čeká v březnu, kdy se bude hlasovat v mnoha státech najednou, včetně tedy lidnatých států, jako je Kalifornie, kde se bude přerozdělovat dělat velký počet delegátů. Takže nemyslím si, že by to pro jeho kandidaturu znamenalo úplný konec, ale samozřejmě on by potom potřeboval velmi výrazný úspěch v těch pozdějších volbách, pokud by se mu nepodařilo v New Hampshiru skončit alespoň, dejme tomu, na té třetí pozici, protože ta první dvě místa vypadá, že nemá, nemá šanci atakovat.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Už teď po těch druhých primárkách proseje se to síto kandidátů, anebo většina z těch kandidátů bude čekat až do toho začátku března do superúterý?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že možná odpadnou ti, dá se říct, úplně marginální kandidáti, kteří nemají příliš, nebo od začátku neměli podle těch průzkumů příliš velkou šanci. Jak jsem říkal, neočekávám, že by odstoupil některý tady z té vážné pětičky, nebo nejvážnější, pětičky nejvážnějších kandidátů.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ale někdo z těch dalších...

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Někdo z těch další může, může odstoupit. Pravděpodobně odstoupí, pokud ty výsledky budou pořád v řádech jednotek procent, tak tam asi není příliš velká naděje, že by se to nějakým způsobem, že by se to nějakým způsobem zvedlo, ale myslím, že to hlavní síto to bude až to volební superúterý. A tyhle primárky mohou být zvláštní v tom, že ani to volební superúterý nemusí vést k pročištění toho pole těch 5, 5 hlavních favoritů, už zmiňovaný server /nesrozumitelné/ například po lowě změnil ty pravděpodobnostní odhady. A momentálně dává až 30% šanci tomu, že by vlastně žádný z těch kandidátů, z těch uchazečů o kandidaturu, o nominaci, že by nezískal většinu delegátů, to znamená, že by se na tom volebním sjezdu musela dohodnout nějaká, nějaká kandidátka, která by byla kompromisní.

Michael ROZSYPAL, moderátor

by nastupovali ti takzvaní superdelegáti, kteří by o tom rozhodovali?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, oni by, nedá se říct, že by o tom rozhodovali sami o sobě, ale ten systém je takový, že samozřejmě ti superdelegáti jsou představitelé strany v těch jednotlivých státech, jsou to třeba například guvernéri, a tak dále, a tak dále. A samozřejmě může se stát díky tomu, že tam je určitý počet těchto nevolených delegátů, že vlastně z voleb nevzejde, nevzejde nikdo, kdo by bez nich dokázal složit dohromady většinu. A je docela možné, pokud zůstane ve hře, pokud zůstane ve hře 3 a více kandidátů, tak je docela dobře možné, že většinou nebude možné sestavit ani s těmi superdelegáty a pak už opravdu bude, přijde řada na nějaká vyjednávání, na nějaké kompromisní kandidáty, případně...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Že by se někdo musel vzdát kandidatury ve prospěch něčeho, výměnou za něčeho?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přesně tak.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Stalo se to někdy vlastně vůbec?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, například v roce 2008, dá se říct, ono nedá se říct, že by ta, že by ten sjezd dopadl nerozhodně, ale Hillary Clintonová před tím sjezdem v roce 2008, i když nebylo úplně jasné, kdo z těch dvou kandidátů, jestli ona nebo Barack Obama, bude mít většinu delegátů, tak ona předstoupila před ty nebo nahrála, nahrála video, kde oslovila ty delegáty, kteří měli podporovat jí a řekla, že v rámci tedy, nebo v zájmu jednoty strany, která prostě musí se především soustředit na vítězství v těch celonárodních volbách, tak doporučuje všem svým delegátům, aby hlasovali pro Baracka Obamu a de facto tak se vzdala nominace nebo odstoupila sama od sebe.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A stala se pak ministryní zahraničí?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

A stala se pak ministryní zahraničí. Takže samozřejmě tady ty kompromisy nejsou nepředstavitelné, ale pokud půjde třeba o nutnost kompromisu více než dvou kandidátů, tak to může být velice náročné.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ale to byli 2 kandidáti, teď tedy můžeme mít až pěti podobně vyrovnaných kandidátů?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si nemyslím, že úplně celá pětice vydrží až úplně do toho sjezdu, ale je docela dobře možné, že třeba bude, budou před sjezdem 3 význační kandidáti, z nichž ani jeden nebude mít, nebo kandidáti a kandidátky samozřejmě, z nich se může velice snadno dostat Elizabeth Warrenová. A ani jeden z nich nebude mít většinu těch delegátů potřebnou pro získání kandidatury, nebo pro získání nominace a tím pádem prostě bude muset dojít k nějakému, k nějakému kompromisu.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Státy jako Iowa a New Hampshire, zmínili jsme, nejsou rozhodně ty nejlidnatější americké státy, naopak nejsou ani ty, řekněme, reprezentativními vzorky, nebo nejsou těmi reprezentativními vzorky, proč vlastně tady už historicky dlouhá desetiletí tyto státy jsou ty první, kde se vybírají kandidáti?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ten volební kalendář se sice mění každé volby, to třeba to volební superúterý není, nehlasují vždycky všechny státy stejně. Nicméně tady to je tradice už od roku 1972, kdy se, kdy se ty primárky odehrávaly poprvé podle nových pravidel, ono došlo k reformě po tom velice nešťastném demokratickém nominačním sjezdu v roce 1968, při kterém došlo k protestům a násilnostem a bylo to vlastně způsobené tím, že vlastně všechny státy nevolily v těch primárkách, že v mnoha těch jednotlivých státech vlastně o delegátech na ten sjezd rozhodovala, rozhodovali jenom straníční představitelé a ono došlo, došlo vlastně ke sporu v Demokratické straně mezi tím protiválečným křídlem, to znamená těmi, kteří byli proti válce ve Vietnamu, proti jejímu pokračování. A mezi zastánci toho, dá se říct, kompromisnější nebo středovějšího kandidáta Huberta Humphreyho, kterého preferovala strana a který tedy nakonec tu nominaci i získal, přestože vlastně v těch státech, ve kterých hlasování proběhlo, tak prohrál, on nezískal většinu těch delegátů. Jak už jsem říkal, došlo tedy k protestům, došlo k násilnostem, následně Kongres zřídil komisi, která měla tedy navrhnout reformu systému výběru těch stranických kandidátů směrem k větší demokratičnosti, k větší otevřenosti a od roku 1972 se v těchto 2 státech hlasuje jako v první.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A proč právě tyto 2 státy?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Abych pravdu řekl nevím, proč, proč byly zvoleny tyto tyto 2 státy.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Jenom, pardon, já se na to ptám z toho ohledu, že po tom minulém týdnu po lowě, kde tedy došlo k tomu neuvěřitelnému zdržení při sčítání hlasů, se začaly objevovat komentáře, že by to Iowa už neměla být jako první.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ono už dlouho se mluví o tom, že, protože v lowě, jak jste správně řekl, vlastně nejde o primárky, čili o volby, kde by se hlasovalo tajně, tak jak my jsme třeba zvyklí, ale jde o ty volební shromáždění, kde vlastně to probíhá tak, že se, že se všichni oprávnění voliči sejdou v nějaké místnosti, kterých, tuším, po lowě bylo asi 1600...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Typu tělocvična.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přesně tak, typu tělocvična nebo nějaký prostě jiný veřejný prostor, a tam se prostě do jednoho rohu postaví ti, kteří jsou pro Bernieho Sandersem, do druhého rohu ti, kteří jsou pro Joe Bidena, do další rohu ti, kteří jsou pro Elizabeth Warrenovou. Pak mají půl hodinu na to, aby mezi s sebou debatovali, aby se pokusili jaksi přetáhnout jeden druhého, pak se to sečte. A ti kandidáti nebo voliči těch kandidátů, kteří nedosáhli takzvané /nesrozumitelné/, což bylo stanoveno, tuším, asi na 15 %, což znamená, že by nedostali delegáty z toho daného okrsku, tak mají půl hodinu na to, aby se přerozdělili k těm kandidátům, kteří měli více než 15, a pak se to sečte a podle toho se přerozdělí vlastně delegáti na jakousi státní nebo jakýsi státní nominační sjezd, který potom vlastně rozhodne o těch 41 delegátech, na tu, na ten celonárodní nominační sjezd, který proběhne v létě.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Čili neuvěřitelně složitý systém.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ano, je to neuvěřitelně složitý archaický systém a už dlouho se ozývají hlasy, že, protože většina států upustila od tady toho systému právě ve prospěch primárek a už dlouhou dobu se ozývají hlasy nejenom tedy, že by vlastně Iowa měla tu svojí pozici, o tu svojí pozici přijít, mluví se například o tom, aby se primárky odehrávaly v jeden den ve všech státech, nebo v co nejkratším časovém ve všech státech zároveň tak, aby tedy nedocházelo k tomu ovlivňování tím, že Iowa, že v lowě zvítězí někdo, ale potom tedy získá nějakým způsobem výhodu do těch dalších hlasování. Těch návrhů je celá řada...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Zas by bylo složité pro ty kandidáty dělat kampaň asi v tolika státech najednou?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

To je sice pravda, na druhou stranu ty argumenty kritiků jsou takové, že v těch celonárodních volbách se také hlasuje ve všech státech najednou a také prostě ty kandidáti musí zvládnout objet všechny nebo aspoň ty klíčové státy, ty klíčové státy všechny. Takže já těžko asi můžu rozsoudit, kdo je tady v právu, ale, ale ty návrhy, ty návrhy na reformu toho systému primárek, ať už ve směru opuštění těch volebních shromáždění, to znamená, hlasování tím klasičtější způsobem, jako, jako uvidíme dnes v tom, ve státě New Hampshire, nebo změny kalendáře, tak ty se objevují poměrně dlouhodobě a pravidelně.

Michael ROZSYPAL, moderátor

se tedy od toho obecného zhodnocení toho systému primárek vrátíme k těm aktuálním primárkám, bavili jsme se o tom, že Joe Biden potřebuje uspět nebo minimálně nepotřebuje neuspět, když to řeknu možná ještě trochu opatrněji, tak naopak Pete Buttigieg, ten překvapivý, byť těsný vítěz shromáždění v lowě, potřebuje úspěch a může ho to razantně posunout směrem k případné nominaci, pokud by třeba opět, byť těsně zvítězil, nebo byl těsně druhý za Bernieem Sandersem?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Pomoci mu to může. Otázka je, jaký ten bonus vlastně bude, ono, ono tam je to docela dobře vidět právě na tom modelu /nesrozumitelné/, který počítá, který jednak tedy agreguje ty předvolební průzkumy, ale zároveň oni mají vlastní model, to znamená, který počítá pravděpodobnost zvolení toho kterého kandidáta či kandidátky. A Pete Buttigieg, přestože vlastně si třeba v těch celonárodních průzkumech vedl v poslední době zhruba na stejné úrovni, nebo zhruba stejně jako Michale Bloomberg, v některých průzkumech i hůře, o několik procentních bodů, tak právě díky tomu, že se počítalo, že v lowě i v New Hampshire bude poměrně silný, tak ta pravděpodobnost, nebo ten model mu pravděpodobnost zvolení přisuzoval větší, než Michaelu Bloombergovi, a to myslím platí i dneska. Michael Bloomberg se rozhodl na ty první státy vlastně úplně rezignovat a ta jeho volební strategie je soustředit se na to volební superúterý.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A také asi čeká na úspěch či neúspěch Joea Bidena, protože ten neúspěch Joe Bidena by Bloombergovi mohl ty šance zvýšit?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Určitě. Tam je to vidět, jak jsem mluvil o tom oslabování Joe Bidena v průzkumech, tak adekvátně tomu posílil Michael Bloomberg, který se z těch jednociferných čísel vlastně teďka v těch posledních průzkumech dostal, dostal podle různých průzkumů na třetí, nebo přetahuje se o třetí, čtvrtou pozici s Elizabeth Warrenovou, a to pole je daleko vyrovnanější, jestliže ještě před lowou se Joe Biden v těch agregovaných nebo v tom agregovaném, v tom agregátoru pohyboval někde okolo 28, 29% bodů. Bernie Sanders byl okolo 22 a Michale Bloomberg měl nějakých 7, 8. Tak teďka Michael Bloomberg má asi 15, Joe Biden spadnul na nějaký těch 21, a první je Sanders, který má pořadí, v uvozovkách, jenom těch 22. Takže ta, dá se říct, že ten nějaký rozpor mezi tím, dá se říct, středovějším umírněnějším křídlem demokratů, které reprezentoval právě Joe Bidena, které se snaží oslovit Michael Bloomberg a mezi tím progresivnější, nebo můžeme říct levicovější křídlem, které reprezentuje Bernie Sanders a Elizabeth Warrenová, takže vlastně ten poměr sil se příliš nezměnil, jenom se ta podpora přelévá od jednoho kandidáta ke druhému.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Amerikanista z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Jiří Pondělíček je našim dnešním hostem. To, o čem se tady bavíme, to, že je tady tady několik podobně silných vyrovnaných kandidátů, demokratů. To, že došlo k tomu chaosu při sčítání hlasů v lowě a k tomu velkému zdržení, to asi úplně jednoznačně posiluje pozici Donalda Trumpa. Je to tak?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Samozřejmě. Pro něj bude vlastně nejlepší, pokud ty primárky budou co nejdéle napjaté, co nejdéle nebude jasné, kdo tu nominaci nakonec získá a pokud by třeba došlo ke sjezdu, ve kterém nebude dopředu jasné, kdo má většinu a muselo by dojít k nějakému jednání a došlo by k nějakým zmatkům, tak to by pro něj bylo vlastně úplně vůbec nejlepší.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Protože také ti demokratičtí kandidáti se musí vymezovat jeden proti druhému a, lidově řečeno, na sebe házet špínu, aby uspěli.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to tak. On ten vliv byl vidět už v těch minulých volbách, kdy mnozí vyčítali Bernie Sandersovi, že vlastně nevzdal tu svoji kandidaturu ve chvíli, kdy už bylo jasné, že nemůže získat většinu delegátů jinak, než že by se k němu, k němu přiklonila vlastně drtivá většina těch takzvaných superdelegátů, to znamená, že nemůže vyhrát ty volby. Hillary Clintonová tehdy Bernieho Sanderse porazila vlastně daleko výrazněji než Barak Obama jí, kde, tam záleží na tom, že některé primárky nebo výsledky byly jaksi rozporovány, takže záleží na tom, pokud je započteme, ona těsně vyhrála v roce 2008, pokud je nezapočteme, ale Barack Obama se tam tehdy neúčastnil, tak těsně prohrála. Ten rozdíl byl daleko menší, než byl potom, než byl potom v roce 2016. A Bernie Sanders vlastně už dopředu dlouho hlásil, že opravdu hodlá vést kampaň až do toho samotného sjezdu. A mnozí mu to vyčítali s tím, že to právě stranu oslabilo, že ty rozpory, které bylo potřeba zahladit, pokud možno co nejdříve, se vlastně protáhly až do toho samotného sjezdu, který už je poměrně blízko těm samotným volbám. A že to mohlo stát nakonec Hillary Clintonovou klíčová procenta v těch několika rozhodujících státech, kdy ti voliči buď zůstali doma, anebo volili Donalda Trumpa.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A když se tady bavíme o Donaldu Trumpovi, zmínil jsem, že jeho ta situace u demokratů teď bezesporu těší. Minulý týden přestál to hlasování o impeachmentu, ten proces Senátu ani netrval tak dlouho, jak se zdálo, že by trvat mohl. Donald Trump také těží z ekonomické situace ve Spojených státech, která je dobrá, snaží se vystupovat razantně třeba na Blízkém východě, představil ten mírový plán, zabití Solejmáního, Abú Bakr Bagdádího, a tak dále, a tak dále. Zdá se, že řada úspěchů pro Donalda Trumpa. Je ta jeho pozice teď nejsilnější, protože minimálně podle jednou z těch průzkumů, jestli to byl Gallup Institute, tuším, tak ta pozice jeho nejsilnější od jeho zvolení?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ano, to bylo podle Gallup, průzkumu Gallupova ústavu, kde mu přisoudili podporu 49 % voličů, což je nejlepší číslo v tomto průzkumu.

Michael ROZSYPAL, moderátor

je víc, než když byl zvolen.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ano, těsně po jeho zvolení. /Nesrozumitelné/, který agreguje ty volební průzkumy, tak ten průměr mu tam vyskočil k nějakým 45 %, kdy vlastně, dá se říct, naposledy byl srovnatelně vysoko někdy v listopadu, na podzim roku 2018 a vyšší byl právě jenom těsně /nesrozumitelné/ asi 2 měsíce po jeho nástupu do funkce, to znamená, není to jenom jeden průzkum, zdá se, že to je konzistentně...

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ten trend je jednoznačný.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ten trend je, ten trend je poměrně jednoznačný. Ono prezidenti, obhajující prezidenti mají tradičně v těch amerických volbách jaksi výhodu, to je prostě celkem známá věc. Od konce druhé války, tak vlastně žádný z prezidentů, který znovu kandidoval, tak neprohrál, pokud se mu podařilo vyhnout se ekonomické recesi v tom posledním předvolebním roce.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Což teď se naprosto daří naopak, ekonomice se daří.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Vypadá to, že k žádnému oslabení, byť před ním někteří ekonomové varovali, tak k žádnému oslabení nedochází a zřejmě do voleb nedojde, pokud nedojde k nějakému překvapivému vývoji. Ono, já bych si jenom tady dovolil říct, ono to není úplně tak jednoznačné, ne, že bych chtěl zpochybňovat, že ta ekonomická situace je pro prezidentovo znovuzvolení příznivá, ale ta podpora není, nebo respektive to vnímání Američanů není úplně jednoznačné, oni na jednu stranu velice pozitivně vnímají vlastně svoje osobní, svoji osobní finanční situaci, kdy vlastně skoro dvě třetiny Američanů tvrdí, že se mají lépe, než se měli před rokem, a dokonce skoro tři čtvrtiny očekávají, že se za rok budou mít lépe, než se měli letos, to znamená, ten optimismus je tam, dá se říct, hmatatelný. Na druhou stranu, když se podíváme na průzkumy, které hodnotí směřování země, tak podle jiného agregátoru /nesrozumitelné/, tak 55 %, ten průměr je 55 % voličů, tvrdí, že země nesměřuje správným směrem, nebo že ten kurz není správný. A jenom necelých asi 40 % tvrdí, že s tím nastaveným kurzem souhlasí. Zároveň je například mezi obyvateli, a to i téměř u poloviny republikánů, velká podpora třeba vyššího zdanění bohatých, těch nejbohatších Američanů, to znamená přímo na 10 milionů dolarů ročně.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Donald Trump a republikáni asi mít úplně nebudou?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Nebudou, nebudou.

Michael ROZSYPAL, moderátor

A těží jenom, pardon, z těch ekonomických opatření, které podnikl Trump a jeho administrativa, typický volič Donalda Trumpa, čili ten volič, který byl dříve spíše levicový, který žije v tom takzvaném železném pásu, který se třeba cítí ohrožen, být automatizací, digitalizací, globalizací?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak ta ekonomická situace přeje asi, dá se říct, všem. Nicméně tam by to potom záleželo, typický volič, některý, některé průmyslové oblasti, nebo některý, některé, některá odvětví zpracovatelského průmyslu jsou na tom nyní lépe, u některých ten pokles počtu pracovních míst pokračuje. Pokud bychom třeba za typického voliče vzali, vzali horníka v západní Virginii, tak ten se asi pravděpodobně lépe úplně nemá, protože pokles těžby uhlí v Americe i přes opatření vlády Donalda Trumpa pokračuje, ten proces je hnán především tím, že ceny plynu na americkém trhu jsou opravdu nízké, a tak se prostě nevyplatí stavět uhelné elektrárny, ale staví se, staví se plynové elektrárny, pokud už se staví nové. Takže asi se nedá říct obecně, že by se všichni voliči Donalda Trumpa měli lépe, ale domnívám se, že on se opravdu snaží cílit na ty klíčové skupiny voličů, ať už to byla třeba jeho cílená podpora farmářům, kteří trpěli v důsledku těch obchodních sporů mezi Spojenými státy a Čínou a těch čínských protiopatření, anebo ať už je to snaha minimálně vzbudit dojem, že tedy dochází k nějaké renesanci toho zpracovatelského průmyslu v Americe.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Británii jsme při těch dlouhých vyjednáváních o brexitu mohli vidět jednoznačné štěpení nejen mezi jednotlivými stranami, těmi hlavními, ale i uvnitř těch stran. Vidíme něco podobného i ve Spojených státech mezi demokraty a republikány, teď tedy po impeachmentu a po tom, kdy Donald Trump zůstává ve funkci?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

To jsme mohli pozorovat i před impeachment, ale já myslím, že Donaldu Trumpovi se za ty poslední 4 roky podařilo tu stranu dokonale ovládnout, že pokud opravdu ještě v roce 2015, 2016 mnozí republikáni měli osypky z těch jeho, z těch jeho plánů v oblasti mezinárodního obchodu, kdy velká většina z nich vyznávala naopak spíš co nejotevřenější systém mezinárodní obchodu, tak teďka už takové hlasy mezi republikány opravdu neslyšíme, oni se sjednotili za prezidentem. U demokratů, jak jsem říkal, ten hlavní spor momentálně probíhá mezi těmi demokraty, kteří jsou blíže středu, které, nebo pro které byl dlouho favoritem Joe Bidena a teď ho možná začne nahrazovat Michael Bloomberg a mezi těmi, kteří jsou spíš na levici a ty, respektive jejich hlas zastupuje právě Bernie Sanders nebo Elizabeth Warrenová.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Republikáni jsou tedy mnohem jednotnější, až tedy možná na Mitta Romneyho, který hlasoval pro odvolání Donalda Trumpa?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

V současné chvíli ano, ale vlastně ani u Mitta Romneyho se nedá říct, že by ten rozpor byl nutně, co se týče politických záležitostí. On sám vlastně v té své řeči, kdy řekl, že bude hlasovat pro, pro odvolání prezidenta z funkce, tak připomněl, že vlastně hlasoval pro opatření, nebo zákony, které, které prezident prosazuje, nebo které chce prosadit ve více než 80 % případů, takže ono se nedá říct, že by mezi nimi byl nějaký zásadní politický rozpor. Tam bych řekl, že se opravdu jedná o impeachment a chování Donalda Trumpa vůči Ukrajině daleko více než třeba o mezinárodní obchod.

Michael ROZSYPAL, moderátor

ten samotný impeachment, dá se říci, že přispěl ke sjednocení republikánů a možná mírnému rozštěpení demokratů?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já si nemyslím, že úplně by přispěl k rozštěpení demokratů, protože například, když se podíváme na to, jak hlasoval senátor, demokratický senátor právě za stát západní Virginie, ve kterém Trump vyhrál rozdílem, tuším, asi 40 % hlasů v roce 2016, tak, a o něm, nebo spekulovalo se, jestli on nebude jedním z demokratů, kteří by mohli hlasovat proti odvolání Donalda Trumpa z funkce v Senátu. A nakonec i on hlasoval se svojí stranou. Takže nemyslím si, že by se podařilo...

Michael ROZSYPAL, moderátor

ty pozice zůstaly víceméně nastejno.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, tak, tak.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Amerikanista Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy byl dnešním hostem v Interview Plus. Já vám děkuji za rozhovor.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, katedra severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji za pozvání. Na shledanou.

Michael ROZSYPAL, moderátor

Ještě doplním, že i k tomuto rozhovoru se například prostřednictvím videozáznamu můžete vrátit na webu plusrozhlas.cz. Loučí se Michael Rozsypal.

Izolují čínské studenty

11.2.2020 Haló noviny str. 03 Z domova
(cik)

Pražští hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty nebo pedagogy, kteří přijedou z Číny, kvůli tamní epidemii koronaviru na 14 dní izolovala.

Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. »Na základě skutečnosti, že účastník řízení poskytuje výuku a zajišťuje ubytování studentům z ČLR, a to z oblasti omezeného výskytu nového koronaviru (2019-nCoV), je z důvodů ochrany před jeho rozšířením na území České republiky nezbytné přijmout protiepidemická

opatření k zamezení možného šíření tohoto koronaviru,

« uvádí v dokumentu Hygienická stanice Hlavního města Prahy. Hygienici v dokumentu škoře nařizují, aby je informovala na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Škola také musí »omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami«, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

»K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních

poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),« uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V České republice bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

HUDBA

11.2.2020 Kladenský týden str. 08 Kulturní servis

Schodiště přiveze nové album Kdy: 12. února, 20:00 Kde: Dundee Jam, Kladno Proč přijít: Skupinu Schodiště znají lidé spíše pod starým názvem Nahoru po schodišti dolů band. Tato sedmičlenná parta v Kladně pokřtí své nové album, které nese název Kupředu! Vstupné je 250 korun.

Koncert na pomoc lidem z vyhořelého paneláku Kdy: 16. února, 16:00 Kde: Městské divadlo Kladno Proč přijít: Benefiční koncert na pomoc obyvatelům vyhořelého paneláku v Americké ulici, kteří museli být evakuováni. Zahrají například The Beatles Revival s Karlem Kahovcem, Karel Pazderka, All Right Band/ Floyd Pulses, Johnny, pěvecký sbor Gaudium a další.

V bývalé synagoze zazní židovské písně Kdy: 16. února, 17:00 Kde: Husův sbor, Kladno Proč přijít: Koncert tradičních židovských písní a duet je na programu v bývalé kladenské synagoze. Veřejnosti bude zpívat dvojice Dana Krausová a Jaroslava Kopecká. Druhá ze zmiňovaných dam navíc zahraje ještě na akordeon. Vstupné je dobrovolné.

PŘEDNÁŠKY

Lidé se vydají Po stopách legionáře Jana Kouby Kdy: 12. února, 17:30 Kde: Středočeská vědecká knihovna v Kladně Proč přijít: Spisovatelka Ina Píšová přestaví svou knihu Transsibiřská odysea: Po stopách legionáře Jana Kouby, za kterou obdržela Cenu Hanzelky a Zikmunda za nejlepší český cestopis roku.

Představí československé dějiny podle Ruska Kdy: 13. února, 18:00 Kde: Vlastivědné muzeum Slaný Proč přijít: Daniela Kolenovská

z Katedry ruských a východoevropských studií při Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK bude příchozím vyprávět o často účelové (dez)interpretaci československých dějin ze strany Ruska.

Robert Šimůnek hovoří o barokní kulturní krajině Kdy: 15. února, 9:30 Kde: Městské centrum Grand, Slaný Proč přijít: V rámci Slánské akademie volného času se uskuteční přednáška Roberta Šimůnka na téma Obrazy barokní kulturní krajiny.

Hygienici nařídili univerzitě, aby studenty z Číny na dva týdny izolovala

11.2.2020 prazskypatriot.cz str. 00 Zpravodajství

ČTK

Pražští hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty nebo pedagogy, kteří přijedou z Číny, kvůli tamní epidemii koronaviru na 14 dní izolovala. Musí je také hygienické stanice nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK.

Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

„Na základě skutečnosti, že účastník řízení poskytuje výuku a zajišťuje ubytování studentům z ČLR, a to z oblasti omezeného výskytu nového koronaviru (2019-nCoV), je z důvodů ochrany před jeho rozšířením na území České republiky nezbytné přijmout protiepidemická opatření k zamezení možného šíření tohoto koronaviru,“ uvádí v dokumentu Hygienická stanice Hlavního města Prahy.

Hygienici v dokumentu škole nařizují, aby je informovala na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Škola také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Podobná opatření přijala také soukromá Vysoká škola finanční a správní. Své studenty z Číny, kteří se vrátili domů na svátky, vyzvala, aby se do Česka v současné době nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. V Číně je nemocných přes 40 000 lidí. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

URL| <https://www.prazskypatriot.cz/hygienici-naridili-univerzite-aby-studenty-z-ciny-na-dva-tydny-izolovala/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

prazskypatriot.cz

Izolují čínské studenty

11.2.2020 halonoviny.cz str. 00

Pražští hygienici nařídili Univerzitě Karlově, aby studenty nebo pedagogy, kteří přijedou z Číny, kvůli tamní epidemii koronaviru na 14 dní izolovala.

Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. »Na základě skutečnosti, že účastník řízení poskytuje výuku a zajišťuje ubytování studentům z ČLR, a to z oblasti omezeného výskytu nového koronaviru (2019-nCoV), je z důvodů ochrany před jeho rozšířením na území České republiky nezbytné přijmout protiepidemická opatření k zamezení možného šíření tohoto koronaviru,« uvádí v dokumentu Hygienická stanice Hlavního města Prahy.

Hygienici v dokumentu škole nařizují, aby je informovala na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Škola také musí »omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami«, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

»K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),« uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Podobná opatření podle serveru Lidovky.cz přijala také soukromá Vysoká škola finanční a správní. Svě studenty z Číny, kteří se vrátili domů na svátky, vyzvala, aby se do ČR v současné době nevraceli.

Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V České republice bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

(cik)

Ilustrační FOTO - Haló noviny.
FOTO - wikipedia commons.

URL| <http://www.halonoviny.cz/articles/view/53128292>

Hygienici nařídili pražským vysokým školám na 14 dní izolovat studenty z Číny

11.2.2020 zdravotnickýdeník.cz str. 00 Praxe

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit, aktuálně jich je izolováno deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Informaci ČTK potvrdila Hygienická stanice [...]

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanici nahlásit, aktuálně jich je izolováno deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Informaci ČTK potvrdila Hygienická stanice Hlavního města Prahy (HSHMP). Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40.000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

„Vydání daného nařízení předcházelo jednání HSHMP s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ sdělila ředitelka HSHMP Zdeňka Jágrová.

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Podle mluvčího HSHMP Zbyňka Boublíka je takto nyní izolováno deset studentů. „Všichni byli vyšetřeni před odletem z Číny a monitorováni i během letu. Nikdo z nich nepochází z oblasti, která byla epicentrem nákazy,“ řekl ČTK.

Školy také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. „Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě,“ uvedla škola.

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. V Číně je nemocných přes 40.000 lidí. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

-čtk-

URL| <https://www.zdravotnickyydenik.cz/2020/02/hygienici-naridili-prazskym-vysokym-skolam-14-dni-izolovat-studenty-ciny/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[zdravotnickyydenik.cz](https://www.zdravotnickyydenik.cz)

Studenti, kteří byli v Číně, nesmí čtrnáct dní do školy

11.2.2020 Právo str. 02 Zpravodajství
(tin, ČTK)

Vysoké školy v Praze musí kvůli epidemii koronaviru na čtrnáct dní izolovat studenty a učitele, kteří přijedou z Číny. Dostanou na dva týdny studijní volno, nesmějí se účastnit výuky, ani jít do knihovny. Opatření se týká 31 vysokých škol v Praze, zvažují je i v Ostravě.

Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd**, informaci potvrdila pražská hygienická stanice (HSHMP).

„Vydání nařízení předcházelo jednání Hygienické stanice hlavního města Prahy s představiteli pražských vysokých škol. HSHMP školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. ledna 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně,“ sdělila šéfka pražské hygienické stanice Zdeňka Jágrová.

„Změny zdravotního stavu hned hlaste“

„Ukázalo se, že vysoké školy nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ dodala. Hygienici školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozvědí o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Číny.

Školy také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátily z ČLR s ostatními“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky. „K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument. Lidé také musí sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit. Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova.

„Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě,“ uvedla škola.

Česko zatím čisté

Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 tisíc lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku byla testována kvůli podezření šedesátka lidí, u nikoho, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

Více k tématu na str. 12

UK doporučuje studentům, kteří přicestují z Číny, aby na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt z doporučení Univerzity Karlovy

Foto autor| Foto PRÁVO – Jan Handrejch

Foto popis| Pět Čechů včetně dvou studentů, kteří se vrátili z čínského Wu-chanu, je stále v karanténě.

KOMENTÁŘ: Turecká agrese v Sýrii a migranti na pochodu - Thomas Kulidakis

11.2.2020 novinky.cz str. 00

Turečtí vojenští plánovači prokazují zvláštní smysl pro poezii. Agresivní vpády do sousední Sýrie a boj proti Damašku a Kurdům nazvali například Olivová ratolest, Pramen míru nebo Štít Eufratu.

Jediný výsledek jsou mrtví, 700 tisíc uprchlíků a další rozvrat hospodářství.

Je zřejmé, že se Ankara líbivými slovy snaží zakrýt fakt, že její činnost rozhodně nepřispívá k uklidnění situace v oblasti. Jakkoliv vzdálený se může region z našeho pohledu zdát, vývoj v něm bude mít dopady i na nás. Zmíněných skoro tři čtvrtě milionu lidí podle OSN uteklo od 1. prosince loňského roku. Většinou se vydávají na sever, směr Turecko.

Odtamtud je to už jen kousek do Evropské unie, protože řecké ostrovy jsou na dohled. Turecký prezident Erdogan už ostentativně starý kontinent varoval, že o další uprchlíky se už jeho země nedokáže postarat. Evropská unie se tak prý má připravit na další migrační vlnu, kterou v první řadě pocítí Řecko. Následně pak ostatní členské státy.

Svá slova pronášel v marné naději, že získá diplomatickou podporu pro svá vojenská dobrodružství a nároky na území sousedních zemí. Doplnil také klasický požadavek, aby mu unie platila více peněz. Jinak prý otevře stavidla migraci a žádná evropská vláda nevydrží ani půl roku. Tak pravil na podzim turecký ministr vnitra. Tato slova nelze brát na lehkou váhu. Východní Středomoří a na něj navázaná balkánská migrační trasa je od loňska opět hlavní cesta pro migranty do Evropy.

Situace je stále vážnější, o čemž svědčí turecké vyhrožování unii i střety se syrskými vládními vojsky. Pro řešení je základem vědomí elementárního východního předpokladu. Turecko nemá v Sýrii co dělat. Stejně tak, jako nemá co dělat ve vodách Kyperské republiky, kde se snaží hledat a následně těžit zemní plyn. Nemá také co dělat v Libyi, kde se postavilo na stranu Sarráždžova kabinetu v Tripolisu. Podle Erdoganových slov proto, aby se vymanilo z izolace ostatními státy regionu východního Středomoří.

Jelikož zatím na Turecko ovládané Erdoganovým novoosmanským stylem platil jen ruský bič po sestřelení letadla, je načase se poučit. První kroky jsou už na světě. Německá kancléřka při poslední návštěvě Turecka pohrozila neuzavřením dohody o celní unii. Členské státy na Turecko uvalily sankce kvůli Kypru a Francie k ostrovu vyslala letadlovou loď. Zůstane déle, než původně měla. Podle francouzské velvyslankyně je to jasný vzkaz Ankaře. Unie Turecku také sáhla na peníze snížením předvstupní pomoci.

Američané Turecko vyřadili z programu letounů F35. Narýsovali novou koalici na půdorysu Egypt, Izrael, Řecko. Rusové podporují syrskou vládu Bašára Asada více než dříve. Turecko i přesto zkouší, jak daleko může zajít. Hranice, kde se zastaví, určí jen odhodlání ostatních mocností neustoupit agresí a strachu z poslání migrantů.

Thomas Kulidakis

Vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Absolvoval také studium politologie a řečtiny na univerzitách v Řecku.

V komentářích se zaměřuje nejen na českou domácí politiku, Evropskou unii a oblast Balkánu.

Působí jako komentátor Českého rozhlasu Plus a publikuje v odborném tisku. V minulosti spolupracoval na mezinárodních vědeckých projektech Univerzity Karlovy v Praze a byl odborným konzultantem u některých dokumentů.

Více o autorovi

Komentáře autora

Kromě trestu je ale vhodné nabídnout i odměnu za lepší chování v duchu dodržování mezinárodního práva a dobrých sousedských vztahů. Například pomoc se stále se zhoršující hospodářskou situací dědice země, kterou v devatenáctém století případně nazývali nemocný muž na Bosporu.

URL| <https://www.novinky.cz/komentare/clanek/komentar-turecka-agrese-v-syrii-a-migranti-na-pochodu-thomas-kulidakis-40313080>

Pražské VŠ musí na 14 dní izolovat studenty z Číny

11.2.2020 Benešovský deník str. 06 Události

Krátce

Foto autor| Foto: ČTK

Foto popis| PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ. Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanice nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí a více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

Region| Střední Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 18 titulech:

Berounský deník (*Události, str. 06*), Boleslavský deník (*Události, str. 06*), Domažlický deník (*Události, str. 06*), Chebský deník (*Události, str. 06*), Karlovarský deník (*Události, str. 06*), Kladenský deník (*Události, str. 06*), Klatovský deník (*Události, str. 06*), Kolínský deník (*Události, str. 06*), Kutnohorský deník (*Události, str. 06*), Mělnický deník (*Události, str. 06*), Nymburský deník (*Události, str. 06*), Plzeňský deník (*Události, str. 06*), Pražský deník (*Události, str. 06*), Příbramský deník (*Události, str. 06*), Rakovnický deník (*Události, str. 06*), Rokycanský deník (*Události, str. 06*), Sokolovský deník (*Události, str. 06*), Tachovský deník (*Události, str. 06*)

Pražské VŠ musí na 14 dní izolovat studenty z Číny

11.2.2020 Prostějovský deník str. 06 Události

Krátce

Foto autor| Foto: ČTK

Foto popis| PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ. Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanice nahlásit. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40 000 lidí a více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

Region| Střední Morava

Stejná zpráva vyšla také v dalších 18 titulech:

Blanenský deník (*Události, str. 06*), Brněnský deník (*Události, str. 06*), Břeclavský deník (*Události, str. 06*), Havlíčkovský deník (*Události, str. 06*), Hodonínský deník (*Události, str. 06*), Jihlavský deník (*Události, str. 06*), Kroměřížský deník (*Události, str. 06*), Olomoucký deník (*Události, str. 06*), Pelhřimovský deník (*Události, str. 06*), Přešovský a hranický deník (*Události, str. 06*), Slovácký deník (*Události, str. 06*), Šumperský a jesenický deník (*Události, str. 06*), Třebíčský deník (*Události, str. 06*), Valašský deník (*Události, str. 06*), Vyškovský deník (*Události, str. 06*), Zlínský deník (*Události, str. 06*), Znojemský deník (*Události, str. 06*), Žďárský deník (*Události, str. 06*)

Zprávy / Z archivu rubriky

11.2.2020 radio.cz str. 00

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanice nahlásit, aktuálně je jich deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila **Fakulta sociálních věd** UK. Informaci potvrdila Hygienická stanice Hlavního města Prahy. "Na základě skutečnosti, že účastník řízení poskytuje výuku a zajišťuje ubytování studentům z ČLR, a to z oblasti omezeného výskytu nového koronaviru, je z důvodů ochrany před jeho rozšířením na území České republiky nezbytné přijmout protiepidemická opatření k zamezení možného šíření tohoto koronaviru," uvádí v dokumentu Hygienická stanice Hlavního města Prahy.

"Výrazné zvýšení počtu vízových žádostí má na svědomí několik faktorů. Především je daleko jednodušší cestování. Ukazuje se, že znatelně přibývá turistů z Číny, Indie, Saúdské Arábie nebo i Běloruska. Turistika proto stále patří mezi nejčastější důvod žádosti o vízum. Podle vysokých čísel vidíme, že Česká republika je ve světě stále atraktivnější," uvedl ředitel vízového odboru ministerstva zahraničí David Nový. Nejvíce žádostí o česká víza, zhruba 208.000, přijalo velvyslanectví v Moskvě. Jejich počet se meziročně snížil o 0,8 procenta. Velký meziroční nárůst vykázala ambasáda v Kyjevě, kde o víza požádalo zhruba 100.000 lidí, téměř dvojnásobek proti roku 2018. Na třetím místě je s 76.000 žádostmi velvyslanectví v Pekingu, které vykázalo třináctiprocentní nárůst, čtvrtý je generální konzulát ve Lvově s 71.000 přijatými žádostmi. Velký meziroční

nárůst zaznamenala diplomacie i u žadatelů z Běloruska, meziročně se počet žádostí přijatých na velvyslanectví v Minsku zvýšil o 66,7 procenta na 21.000.

Důvěra obyvatel k většině ústavních institucí v lednu v porovnání s posledním loňským měsícem lehce vzrostla. Výjimkou byl prezident Miloš Zeman, kterému stejně jako v prosinci věřilo 51 procent lidí. Mírný pokles důvěry zaznamenali jen krajští hejtmani. Vyplývá to z průzkumu, jehož výsledky zveřejnilo Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM). Nejdůvěryhodnějšími dlouhodobě zůstávají starostové a obecní zastupitelstva. Důvěra lidí ve starosty vzrostla meziměsíčně o dva procentní body na 69 procent a k zastupitelstvům o tři procentní body na 68 procent. Senátu v lednu důvěřovalo 39 procent respondentů, o tři procentní body více než měsíc před tím. Důvěra v Poslaneckou sněmovnu vzrostla o dva procentní body na 38 procent. Stejný nárůst důvěry jako Sněmovna zaznamenala vláda, a to na 46 procent.

Vítr v Česku dosáhl v noci na pondělí rychlosti až 180 kilometrů za hodinu, už brzy ráno přerušil na řadě míst dopravu i dodávky proudu. Bez elektřiny bylo dopoledne kolem 120 tisíc odběratelů. Energetici kvůli hromadění poruch na vedení vyhlásili kalamitní stav v Karlovarském, Plzeňském a Středočeském kraji. Spadlé stromy si kromě výpadků proudu a přerušení železniční i silniční dopravy vyžádaly také jedno zranění. Na Prachaticku byl jeden člověk lehce zraněn po pádu stromu na auto. Vítr ovlivnil i leteckou dopravu. Preventivně jsou uzavřeny některé parky, hřbitovy či zoologické zahrady. Liberecký kraj také doporučil rodičům, ať nepošílají děti do školy.

Českého lva za televizní tvorbu v kategoriích nejlepší televizní film nebo minisérie a nejlepší dramatický televizní seriál může získat seriál Most! režiséra Jana Prušinovského nebo film Klec režiséra Jiřího Stracha. V nominacích, které zveřejnila Česká filmová a televizní akademie (ČFTA) ve dvou kategoriích určených pro televizní projekty za rok 2019 akademiky nejvíce zaujaly také Nonstop lahůdky v režii Jana Hřebejka a Vodník Viktora Tauše. Mezi seriály si pak vedle Mostu! nejlépe vedly Bez vědomí režiséra Ivana Zachariáše a Zkáza Dejvického divadla v režii Miroslava Krobota. ČTK o tom za ČFTA informovala Silvie Marková. Akademie již dříve oznámila nominace pro filmovou tvorbu, kde se v 15 statutárních kategoriích o sošku Českého lva utká v závěrečném hlasování 17 filmových děl, z nichž nejvíce nominací patří filmům Vlastníci, Nabarvené ptáče a Staříci.

URL| <https://www.radio.cz/cz/archiv-rubriky/zpravy/2020-02-11>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
radio.cz

Nehledej Krista bez kříže: Před 70 lety byl ubit farář Josef Toufar

11.2.2020 Policista str. 10 Příloha - Příloha časopisu policista
Karolína Zoubková

Těžko najít národ, jehož dějinné svědomí nehyzdí ošklivé skvrny. Období čistek po roce 1948 nepochybně představuje temnou kapitolu československé historie. A jeden ze symbolů tohoto období známý jako číhošťský zázrak se do československých dějin zapsal před 70 lety.

Školní roky Josefa Toufara

Josef Toufar, jehož životní příběh je spojen s farností v Číhošti, se narodil v Arnolci na Vysočině. Otec od něj čekal, že po něm převezme hospodářství. Josef se k tomu moc neměl, od malička toužil být knězem. Proto pro něj byla otcova smrt vysvobozením a v šestadvaceti letech mohl konečně začít studovat. V září 1928 složil dodatečné přijímací zkoušky a vydal na vytoužená gymnaziální studia do Německého Brodu.

Nástup dospělého habána mezi dvanáctileté spolužáky vyvolal poprask, každý byl na podivného studenta zvědavý. Ale Josef mezi mnohem mladší kolegy zapadl, nebránil se žádné legraci, spolužáci mu přezdívali Děda. Rodiče si ho na chodbě občas pletli s kantorem. Student to byl pilný, jeho odhodlání stát se knězem spolužáci respektovali, trpělivostí a vytrvalostí byl pověstný.

Toufarův životopisec Miloš Doležal ve své knize také cituje Jiřího Veselého, který na gymnázium chodil: „Brzy se z nás stali přátelé, často jsem ho zval k nám domů do Husovy ulice.“

Během studentských let v Brodě vystřídal Toufar dva domovy

V Doležalově knize jsou také uvedené adresy, na kterých tehdy mladý student Josef bydlel. První studentské bydlení si našel v Dolní ulici č. 157 u obchodníka a zástupce rabína Korefa. V domě si pronajímal velký pokoj s vchodem na balkon, který vedl do židovské synagogy. Často tam s kamarádem židovské obřady sledovali.

Další roky bydlel u Josefa Vozába, účetního Občanské záložny v ulici Za Klášterem č. 304. Dům stojí stále na svém místě, jen se změnil název ulice a číslování bylo v celé novější části Havlíčkova Brodu upraveno. Dnes nese název Burešova a dům má číslo 2 304, stojí na rohu ulic Burešova a Nad Stadionem. V jeho přízemí se v současné době nachází kadeřnictví. Někteří místní obyvatelé o Toufarovi možná vědí, jeho studentská léta ale kromě záznamu v kronice místního gymnázia žádná pamětní deska nepřipomíná. „Ano, baráky v téhle ulici jsou až sto let starý, ale jméno Toufar mi nic neříká,“ potvrdila autorce článku náhodná kolemjdoucí v Burešově ulici. V původní budově gymnázia se dnes nachází Základní škola Štáflova, gymnázium je v moderní budově naproti.

Budoucí kněz zápolil s matematikou

Po prvním ročníku studia vykonal premiant třídy Josef zkoušku do tercie, v následujících letech mu ale studium už nešlo tak snadno. Ve školním roce 1929/1930 začaly Toufarovy studijní problémy, především zápolil s matematikou, chemií a jazyky. Údajně si na něj zasedl profesor Antonín Lebeda a jeho hodiny byly pro Toufara hotovým utrpením. Na vysvědčeních o dva roky později měl několik nedostatečných. Ve škole vydržel až do kvinty a v červnu roku 1932 oznámil spolužákům, že na brodské škole končí. Jeho další studia pokračovala na gymnáziu v Chotěboři, kde v roce 1935 odmaturoval. V Havlíčkově Brodě sice nevyňikal, ale prověřil svoji vůli a odhodlání se s nároky a úskalími života ve školních lavicích poprat.

Služba lidem a nevysvětlitelný úkaz v zapadlém kostelíčku

Do kněžského semináře nastoupil v Hradci Králové. Jeho první farností byla Zahrádka u Humpolce. Po skončení druhé světové války naplno rozvinul své pastorační aktivity. Založil v obci Sdružení katolické mládeže, v roce 1948 byl jako tehdejšímu režimu nepohodlný kněz přesunut do Číhoště.

V době, kdy sílil komunistický tlak na církevní představitele a strana, pod vedením Klementa Gottwalda, rozhodla zasadit Vatikánu „rozhodující ránu“ se v nenápadné vesničce nedaleko Ledče nad Sázavou odehrál podivný úkaz. Dne 11. prosince 1949 se během mše o třetí neděli adventní rozkýval za Toufarova kázání křížek na oltáři.

„Co se stalo té osudné noci 11. prosince 1949 je pečlivě zaznamenáno v obecní kronice, její listy tu mám s sebou. Při kázání pan farář Josef Toufar ukázal ke svatostánku a pronesl - mezi vámi stojí ten, kterého dosud neznáte. A křížek se podle 19 svědků pohnul, a to ne jednou. Události pak nabraly rychlý spád, pana faráře čekalo zatčení, výslechy a mučení ve Valdčích. Vše dopodrobna popsal pan Doležal ve svých dvou knihách,“ vyprávěl před lety autorce tohoto článku Stanislav Prášek, kostelník a dobrá duše číhoštského kostela.

Událost v Číhošti se roznesla po celých Čechách a stovky poutníků i zvědavců chtěli vidět zázrak na vlastní oči. Státní aparát brzy rozjel proti akci - rozhodl se vypořádat s nepřítelem. Celý příběh se nehodil do scénáře komunistické straně, bojující v té době proti církvi otevřeně a nepokrytě. Anebo právě naopak se hodil až příliš? Stranické špičky vymyslely plán: faráře donutit ke lživému doznání, že sám hýbal křížkem, a ukázat tak křesťanské náboženství jako podvodné opium pokrokového lidstva. Josef Toufar měl být pak veřejně před celým národem obviněn v politickém vykonstruovaném

soudním procesu z toho, že je podvodník a snaží se manipulovat své důvěřivé ovečky.

P. Josef Toufar (1902-1950) Římskokatolický kněz a oběť komunistického pronásledování katolické církve v Československu, jako kněz působil nejprve v obci Zahrádka.

V místní farnosti založil po roce 1945 Sdružení katolické mládeže, veřejně vystupoval kriticky vůči komunistům. I přes protesty farníků byl přesunut do Číhoště, kde 11. 12. 1949 došlo při mši k nevysvětlitelnému pohybu křížku na oltáři. P. Josef Toufar byl obviněn ze zinscenování tzv. číhoštského zázraku a umlácen komunistickým aparátem. Tato událost se stala záminkou pro oficiální tažení proti katolické církvi u nás.

Toufarův mučitel Ladislav Mácha žil do nedávna spokojeně na pražských Petřínách, zemřel přirozenou smrtí 30. 9. 2018.

Svoji křížovou cestu si prožil Josef Toufar ve valdických kobkách, kam byl 28. ledna 1950 unesen a o necelý měsíc později, po bestiálním mučení, 25. února 1950 zemřel v pražském sanatoriu v Legerově ulici.

Příběh Josefa Toufara pokračuje i po jeho smrti

Římskokatolická církev zahájila v roce 2013 proces jeho beatifikace (blahořečení).

O tomto neobvyklém příběhu vznikly také dva filmové snímky, v roce 2004 In nomine Patris s Viktorem Preissem v hlavní roli a v roce 2018 dokument Jako bychom dnes zemřít měli. Obě díla se rodila v produkci České televize.

V roce 2014 na svátek svaté Anežky bylo jeho tělo exhumováno z d'áblického hřbitova a o rok později uloženo do podlahy před oltář v číhošťském kostele.

Více o životě Josefa Toufara naleznete na webu <http://joseftoufar.cz/> nebo v knihách Miloše Doležala. Miloš Doležal (*1970) Český básník, spisovatel a publicista, vystudoval obor nakladatelství na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Působí jako redaktor Českého rozhlasu Praha, je autorem a spoluautorem rozhlasových pořadů zabývajících se druhou světovou válkou a komunistickým terorem v Československu. Je autorem dvou knih o P. Josefu Toufarovi (Jako bychom dnes zemřít měli, 2012 a Krok do tmavé noci, 2015).

Je iniciátorem exhumace Toufarových ostatků z d'áblického hřbitova a jejich slavnostního uložení do číhošťského kostela 12. července 2015.

S organizací Post Bellum vytvořil interaktivního průvodce Místa Paměti národa po místech spjatých s příběhem P. Josefa Toufara. Podporuje proces kanonizace (svatořečení) P. Josefa Toufara.

Foto popis|

V pražské galerii Atrium začne tento týden výstava loňského absolventa Akademie výtvarného umění Kryštofa Brůhy 11.2.2020 ČRo Plus str. 07 17:10 Den podle...

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

V pražské galerii Atrium začne tento týden výstava loňského absolventa Akademie výtvarného umění Kryštofa Brůhy z Ateliéru nových médií. Jde o jeden ze tří vítězných projektů otevřené soutěže pro Atrium. Výstava nese název Inter Solaris a jejím základem je instalace /nesrozumitelné/ na horninu umístěnou v rotační hřídeli svítí slunce a tím jí formuje. Slovo teď dostane Kryštof Brůha osobně, dobrý den.

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

Dobrý den.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Jak si máme na dálku tu zmíněnou instalaci, ten objekt představit a jak je velká velký?

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

To je dobrá otázka, protože ta instalace, tak ty instalaci vlastně předcházely akce v terénu s tadytou vlastně kinetickou sochou, která se jmenuje Inter Solaris, což ve volném překladu to znamená mezisluneční a vlastně tady to je jakoby nějaké nějaké nastup další další evoluce tadyty sochy, která už je vlastně přetavená těch z těch venkovních performance, těch venkovních expedicí, kdy tady /nesrozumitelné/ laboratoř putovala krajinou a přetavovala horniny do tady instalace v Atriu na Žižkově, takže se asi musíte přijít přesvědčit sami.

Zuzana LIZCOVÁ, **Fakulta sociálních věd** UK, odbornice na západoevropskou politiku

Když říkáte kinetická socha, tak rozumím, že je v tom obsaženo nějak slovo pohyb, ale co to je kinetická socha?

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

Kinetická socha je vlastně hýbající se socha, v tomto případě byla socha rozhýbávána slunečními paprsky, které napájely elektromotory a od tím otáčely magnetickou hřídelí, na kterém byla právě umístěna ona hornina a ta byla formována sluncem.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Rozumím-li dobře, tak umění pojmáte i trochu jako vědecký pokus, experiment.

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

Je to pravda, vlastně u spoustě mých děl musím vyvíjet nějaký unikátní metody, nějaký nějaký experimenty, abych právě dosáhnul toho cíle.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Čili nejde jenom o to, že používáte multimédia jako pracovní nástroj v umění?

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

No je to pravda, že na akademii umění jsem se taky hodně naučil v zámečnické dílně, kde jsem dostal základy, jak pracovat nejen s kovy.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Roli umělce považujete za pokračování šamanské tradice, v jakém smyslu?

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

No asi v tom, že spousta mých děl nějakým způsobem tu pracuje s elementy, který jsou kolem nás, ať je to voda, slunce, hornina nebo třeba magnetismus nebo monitorování úplňku a tadyty vlastně běžný elementy, tak to vypichuje z nich určitý vjemy, který nám jsou jakoby /nesrozumitelné/ a tím vlastně se to dostává do zajímavých souvislostí a když se to spojí s určitou performance, co si ti diváci připojí, pozorování toho díla, tak bych si dovolil říct, že to má až rituální charakter.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Když se tedy vrátím k té instalaci, která bude v Atriu, v níž na horninu umístěnou v té rotační hřídeli svítí slunce, tak ten průchod slunečního záření se nějak v daném okamžiku zapisuje? Případně je tedy součástí expozice vědět přesněji, co v dané chvíli svět paprsků ovlivnil?

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

No ten sluneční paprsek je zaostřen velkou /nesrozumitelné/ čočkou a doslova vpisuje do horniny, která má v sobě velký podíl železa, což je v přírodě magnetovec, to je vlastně nejčistší železná ruda, tak to do ní vpisuje linku, která je zároveň linkou času a linkou okamžiku, na které se oni diváci můžou soustředit během toho výpalu, no a v tý instalaci už ale ta socha bude právě rozložená a protože pracuje i s magnetismem kvůli různým funkcím, který má, tak tady ta tadyty neviditelný magnetický siločáry budou putovat skrz tu instalaci, budou jí celou vlastně vytvářet znova, budou vlastně ten ta původní socha bude rozložená a bude následovat tadyty magnetický vlny, aby utvořila právě tadytu uzavřenou instalaci a ty horniny bude moci divák pozorovat vlastně už už vlastně v přetavený formě kreseb, který byly vytvořený pomocí robotického ramene a který právě teď kon i zvítězily na grafice roku, takže si myslím, že je se na co určitě podívat.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

na té výstavě robot kreslí?

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

Robot už dokreslil a jsou tady jsou tady kresby, který už jsou hotový.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Tak mě tak při tom, jak jste popisoval vaši instalaci, napadlo, Slunce dává život, hornina je neživá, takže vy jste tak trošku se pokoušel tou uměleckou formou jí vtisknout život?

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

No, tak to končíme hodně složitou otázkou, to neumím takhle říct, ale dovolil bych si, dovolil bych si tvrdit, že je to zkoumání tady těch tady těch velkých témat.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Byl jste v minulosti také na stáži v Indonésii, jak tato zkušenost ovlivnila vaši tvorbu? Získal jsem tam nějaké inspirace, které se promítají teď do vaší tvorby?

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

No to je pravda, jste výborně připravená, v Indonésii jsem byl půl roku na stáži a Indonésie je zajímavá tím, že kromě toho, že zrovna na Jávě, kde jsem byl já, tak je velký počet muslimů, tak je tam i stále menšina původního náboženství, který se jmenuje animismus a věří v převtělování duší zvířat a tady ten tady ten tady ta zkušenost, kdy vlastně jsem musel i změnit prostředí, docela bych řekl jakoby hodně, tak se projevila nejen na mojí precepci prostorů, který se pak převádí k vlastní tvorbě, ale i že jsem musel umět metodu /nesrozumitelné/, protože vlastně z /nesrozumitelné/ instalací jsem najednou musel tvořit ze dřeva a z nalezených přírodnin.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Tak, Kryštof Brůha, absolvent AVU nám popsal nejenom svoji zkušenost ze světa, ale zvláště začínající výstavu, která bude v pražské galerii Atrium. Děkuji, že jste si udělal čas a těšilo mě, na shledanou.

Kryštof BRŮHA, absolvent Akademie výtvarného umění

Já taky moc děkuji a na slyšenou.

Každý začátek má i svůj konec

11.2.2020 blog.idnes.cz str. 00

Miroslav Dekar

Autor blogu touto cestou oznamuje všem, kteří sledovali jeho uveřejňované články, že končí s jejich dalším publikováním.

Jeho dosažených devadesát jedna let je dostatečně dlouhá doba, aby s tím skončil a ponechal to generacím mladším. Ty poneseš přímou zodpovědnost za řešení problémů, které byly naší generaci ještě neznámé : změnu klimatu, která uvede do pohybu miliony lidí, nedostatek vody, snadnost šíření epidemií v dnešním globalizovaném světě, atd., se všemi sociálněekonomickými důsledky, které to přinese. Ale přesto je naše odcházející generace zároveň i generací první, která si již výrazněji uvědomuje nutnost aktivního přístupu lidstva k řešení těchto klimatických změn a jejich důsledků.

Tento nový vnější činitel, nezávislý na lidské vůli, která je může pouze zmírnit a ne odvrátit, je dnes charakterizován stoupajícím napětím mezi nejsilnějšími mocnostmi světa. Vydávají astronomické částky na šílené zbrojení, odůvodňované obranou svobody, demokracie či národních zájmů proti nepřátelským mocnostem. Dokonce již existují veřejně hlášené plány některých mocností, jak pro vojenské účely využít i vesmír. Do popředí znovu dnes vystoupil ten známý, prastarý lidský egoismus, vyrostlý z pudu sebezáchovy a jeho touhy obohatit se na úkor druhých. Byl doveden do absurdity.

Je opravdu historie učitelkou života?

O určujícím vlivu velmocí na náš život se můžeme přesvědčit i na našich vlastních dějinách. Od příchodu našeho kmene na toto území jsme jako slabší museli vždy vycházet z respektování mocenských požadavků silnějších sousedů vůči nám. Nejprve Franků, později Svaté říše římské národa německého, atd., atd. Jen světové strany mocností se v průběhu staletí měnily. V dobách, ve kterých jsme se jejich vlivu vzpírali, vznikaly u nás války. Můžeme se divit, že to poznamenalo i náš národní charakter? Stali jsme se mistry převleku, nositeli

dvojitý vědomí. Onoho „naoko“ a onoho sobeckého, upřednostňujícího – abychom přežili – jen svůj osobní či národní prospěch a zájem. Naše závislost (kolaborace) na mocnostech obvykle zesilovala v uzlových dobách naší historie a často byla doprovázena i změnou vlastnických vztahů, výměnou majitelů. Získávali ti, kteří se dovedli rychle přizpůsobit požadavkům nových vítězů, jejich ideologií a náboženství.

Opakovalo se to u nás i po roce 1989. Z mnoha dřívějších komunistů ve vysokých státních a hospodářských funkcích se obratem ruky stávali liberálové či konzervativci, hájících nedotknutelnost soukromého vlastnictví, svobodu a demokracii. I z jejich řad rychle vyrostli naši noví političtí vůdcové, milionáři a miliardáři. Až se dnes jeden nestačí divit, kdo všechno z našich poslanců, soudců a členů vlád jim ještě za Husáka oddaně sloužil. Co již z řad našich ústavních činitelů padlo slibů, že budou svůj mandát vykonávat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, věrnosti demokratické republice, zachování ústavy a vykonávání své funkce v zájmu všeho lidu!

.A jak na tyto změny po roce 1989 reagoval a reaguje náš řadový občan – volič v našem nově vzniklém demokratickém systému? Najednou bylo všechno jinak! Měl zapomenout na to, co ještě před sto roky hlásal např. Masaryk a Karel Čapek se svou vírou v člověka, v lidský humanismus, v morální sílu slova a v západní demokratické státy. Za několik let tuto jejich víru vystřídala mnichovská dohoda, 15. března roku 1939, obsazení našeho území nacistickým vojskem a vznik 2. světové války. Zvítězila hrubá vojenská síla a nenávist, nikoli víra v dobré slovo, které má sílu člověka změnit. Dodnes si neradi připomínáme, že v době Protektorátu se většina našeho národa pasivně podřizovala nacistické moci. Část – včetně některých našich umělců, jako i dělnictva ji dokonce svou každodenní prací podporovala. Za mzdové příplatky v mimořádných směnách v podnicích, důležitých pro zbrojní průmysl a vedení války, zvýhodněnými potravinovými lístky na maso, vysíláním na rekreační pobyty, atd. Byla to jen vlastenecká menšina obyvatelstva z nekomunistického i komunistického odboje, která se účastnila bojů v zahraničních armádách a v domácím odboji. Za pár let po válce pak získala Komunistická strana Československa do svých řad již přes milion svých členů a zvítězila v demokratických volbách. Uplynula dvě desetiletí a přišel rok 1968, nebratrský, násilný vstup sovětské armády na naše území a bylo po iluzi. Pak přišel rok 1989 a s ním víra zase v jiné, západní mocnosti. Netrvala dlouho. Příliš mnoho změn v krátkém čase.

Ideály byly směněny za hrst stříbrných

Iluzi zase vystřídala desiluze. Místo vstupu naší země do vysněného kapitalistického ráje hmotného blahobytu hromadné, po roce 1989 nekontrolované rozkrádání státního majetku, na kterém se podílely i všechny parlamentní politické strany, vlády i část justice. Tedy naše politické elity. Z této narůstající negativní společenské atmosféry, kterou již Havel označil jako blbou náladu, postupně vyrostla ekonomická kocovina, přerůstající v kocovinu morální. Paradox naší doby: po zmíněných třiceti letech existence naší svobody a demokracie byl náš bývalý prezident Klaus, který ve své pověstné amnestii z roku 2013 zastavil trestní stíhání kriminálních činů a našich největších korupčníků naším prezidentem Zemanem vloni k 28. říjnu vyznamenán nejvyšším státním řádem.

Stále častěji se zase hovoří o krizi demokracie a potřebě nějaké reformy. Jak u nás, tak v Evropské unii. Brexit – odchod Velké Británie z EU nám znovu připomněl dávná soupeření evropských mocností mezi sebou, končících často válkami a zároveň i svědectví o tom, že velmocenské egoizmy nejsou ve světě ani zdaleka překonány. Po jejím odchodu bude zase v Evropské unii hrát první housle Německo, poražené ve 2. světové válce a Francie. A mnozí u nás naši silné ekonomické – a nyní i stoupající politické závislosti na našich silných sousedech – v zájmu zachování naší hmotné životní úrovně tomu nekriticky a nadšeně přikyvuji.

Kdo to zavinil?

Vzrůstá počet nespokojenců se současným stavem demokracie u nás ve světě. U nás dokonce i z řad takových liberálů jako je M. J. Stránský. Jeho otec jako prvorepublikový ministr spravedlnosti volil v roce 1948 politickou emigraci do USA. Tam se mu narodil jeho syn, který tam vystudoval neurologii. Po roce 1989 přesídlil do Prahy. Po své neúspěšné snaze proniknout do vysoké politiky zklamán volá: „Češi nechtějí demokracii!“ – Tak zní i nadpis jím vydané publikace v roce 2000 s vybranými autory z časopisu Nová přítomnost, kterou i založil. Svě rozhovorem později ještě stupňuje: „Češi jsou prohnitý národ!“... „Komunisté musí vymřít!“... Není sám. Spolu s některými dalšími přesvědčenými liberály a konservativci, jako je kněz Halík vyjadřují zklamání, že se u nás demokracie nevyvíjí podle jejich představ a viní z toho především náš „zaostalý lid a naše voliče“. (To u nás neustále probleskující elitářství!). Tito lidé stále nechtějí pochopit, že k zachování naší úspěšné existence v Evropě je důležitá soudržnost všech sociálních skupin, centra i regionů, měst i vesnic, kvalifikovaných i nekvalifikovaných. Těch, kteří si politiku zvolili jako své hlavní zaměstnání i těch, kteří se žijí jinak. V demokratickém systému všichni tvoří lid se všemi právy a povinnostmi, včetně práva svobodně volit či nevolit, při rovnosti hlasů.

Zklamán a unaven z těch věčných ideologických hádanic o pravdu a vzájemném osočování politiků se ptá: kdo tedy má vlastně tu pravdu a kdo lže? A sám si – na základě zkušeností i odpovídá: lžou všichni! A proto: „Lepší vrabec v hrsti, než holub na střeše!“ Mnozí z nich dávají přednost jen svému osobnímu, hmotnému zabezpečení. Jaké dnes ideály? Dobře vědí, jak dopadli ti různí svatí, držící se své jedině pravé víry; Zbyly po

nich jen pomníky, pamětní desky a hroby, někdy ani ty ne. Ti staří si ze školy ještě pamatují, jak dopadli naši mnozí vlastenci, kteří od začátku 19. století v Rakousku a později v rakousko – uherské monarchii usilovali o větší národní autonomii. (V uplynulých dnech jsme si připomínali jednu z nich – dvousetleté výročí narození Boženy Němcové.) Jak se od té doby situace změnila! Dnes je české vlastenectví – jako jedno z nejdůležitějších pramenů hrdinství v minulosti našeho národa pomalu chápáno jako smrtelný hřích proti současné tendenci – větší evropské centralizaci a globalizaci. Stále častěji se v duchu Masarykově a Čapkově ozývá staré volání po návratu morálky, jako všelék proti ztrátě jakýchkoli dnešních duchovních hodnot – mimo peníze. Kdo se u nás ještě dnes hlásí k Havlově výzvě po budování občanské společnosti – dobrovolné, veřejné práci občana ve prospěch celého svého okolí za situace, kdy „bez koruny ani ránu“? To za neustále narůstajícího vlivu sociálních sítí na veřejné mínění. Výsledek? Řadový občan a volič je i nadále – podle své prastaré zkušenosti přesvědčen, že „ryba smrdí vždycky od hlavy“. Volí proto toho, který slibuje trest pro ty, kteří současný stav zavinili a slibuje nápravu. Nemá čas ani chuť studovat programy jednotlivých politických stran, když se stejně neplní. Dává přednost komunikaci politiků tváří v tvář potenciálnímu voliči, jak to již praktikoval Miloš Zeman ve své předvolební kampani se svým Zemákem, kterým objížděl desítky míst v naší republice a jak k tomu vyzývalo i nově zvolené vedení KDU – ČSL na svém nedávném mimořádném sjezdu. (Mimochodem – tuto metodu ve své předvolební kampani účinně, pomocí letadla používal již Adolf Hitler. Tehdejší tisk, rozhlas, film a jiné prostředky propagace tuto hlavní metodu jen doplňovaly.)

Přes kritiku záporného lidského egoizmu je tento zároveň i nositelem kladné individuální aktivity ve všech oblastech společenského života. Kdo by např. chtěl popírat jeho vliv v oblasti ekonomické? Jak výrazně se např. za třicet let změnila tvář našich měst a vesnic a přiblížila se úrovni západních zemí! Soukromé vlastnictví zvítězilo nad totálně zespolečňštěným, vysoce centralizovaným socialistickým systémem, od kterého se kdysi tolik očekávalo. Každému by ale mělo být jasné, že ani liberalismus nesmí ve jménu svobody a volného trhu dopustit snížení úlohy státu, jeho odpovědnosti za dodržování přijatých zákonů. Vedla by k anarchii společenského života. Každá sebeušlechtilější idea či lidský vynález mohou sloužit k prospěchu lidstva, nebo jeho zkáze.

Ne, nebudou to mít nastupující mladé generace lehké s dědictvím, které jim naše euroamerická civilizace zanechala. A přesto po její dosažené hmotné úrovni touží miliony lidí, prchajících do ní z chudých zemí. Autorův pesimismus je ale zároveň mírněn možností, že ti, kteří ve světě vládou obrovskými finančními zdroji a největší mocí, dají před sebezníčením lidstva a tím i sama sebe přednost myšlence světové spolupráce mocností. My, kteří se chystáme na odchod z tohoto světa, myslíme přitom především na budoucnost svých dětí, vnučat a pravnoučat.

Poznámka na závěr

Autorův postoj k různým politickým událostem světa, jak se v jeho člancích objevovaly, byl silně ovlivněn jeho osobními i rodinnými zkušenostmi. Nemusel proto vždy rezonovat s názory čtenářů. Děkuje všem, kteří se v pozitivním i negativním smyslu k jejich obsahu vyjadřovali. Častěji ale upozorňovali na jejich přílišnou délku, která je zrazovala od čtení, než na nesouhlas s jejich obsahem. Kdyby mohl začít od začátku, postupoval by stejně. V uveřejňování článků na blogových stránkách přece nejde o soutěž mezi autory o to, kdo jich nejvíce napíše, o vítěze a poražené. Každý autor nese svou kůži na trh a musí zvažovat, jaké kategorie čtenářů jsou jeho články především určené.

Několik údajů z autorova života

Nadil se 9. ledna 1929 ve slovácké obci Vacenovice, odkud jeho matka pocházela.. Po roce se rodiče přestěhovali do sousedních Ratíškovic, odkud pocházel jeho otec. Provozoval zde obuvnickou živnost. Tento rok se zapsal do historie lidstva dvěma událostmi: neobvykle silnou zimou a vznikem světové hospodářské krize. Autor své mládí, svá první zamilování jako mladý slovácký muzikant pubertálního věku bouřlivě prožíval v této obci. Jeho otec se od nástupu Klementa Gottwalda do čela KSČ v roce 1929 stal v Ratíškovicích předsedou místní organizace KSČ. V roce 1938 se zapojil do ilegální odbojové, protinacistické činnosti. V obci založil ilegální skupinu Moravské rovnosti. Po jejím prozrazení byl v roce 1940 zatčen gestapem, z vězení a koncentračních táborů se domů již nevrátil.

Autor se v době otcova věznění vyučil v Hodoníně obuvníkem. Později, od roku 1947 pracoval ve Zlíně v obuvnických dílnách. Zde byl přijat do KSČ. Odtud v roce 1949 odešel studovat na Hudební a dramatickou konzervatoř v Brně, obor trubka. Studia u prof. Lukáše po třech letech z fyzických důvodů nedokončil – zborcení nátisku. V roce 1950 byl ve své obci vyloučen z KSČ. Důvod – dal přednost zkoušce Šupálkovy dechové lidovecké kapely na vánoční vystoupení v kostele před schůzí KSČ, konané ve stejný čas ve stejné budově. Bylo to chápáno jako zrada otcova politického přesvědčení. Svou další životní existenci spojil s působením v armádě. Zde byl znovu jako kandidát přijat do KSČ. Vystudoval vojenskou střední školu Josefa Hakena v Roudnici n. Labem, určenou pro politické pracovníky armády. Po jejím zrušení byl přeložen do Plzně k jednomu vojenskému útvaru. Zde začal dálkově studovat na Univerzitě Karlově v Praze, na Institutu osvěty a novinářství, později přejmenovaném na **Fakultu sociálních věd** a publicistiky. V průběhu studia odešel z armády a pracoval

ve funkci ředitele nově založené kulturní instituce v roce 1963 – Krajského osvětového střediska západočeského kraje. Po skončení studia pak obhájil svou disertační práci pod názvem „K problematice řízení klubů a klubových zařízení ve vesnicích západočeského kraje“, vydanou i tiskem. Po roce 1968, v době nástupu husákovské normalizace byl prověřkou komisí opět vyloučen z KSČ. Důvod? Odmítl nabídku normalizátorů vstoupit do jejich řad a psát proti tzv. pravičákům. Nesouhlasil rovněž se vstupem vojsk varšavské smlouvy na naše území. Byl zbaven funkce, jeho děti nesměly studovat. Deset let pracoval jako topič v panelárně Dobřany, deset let jako dělník – vrtač v kamenolomech n. p. Silnice, Plzeň. Odtud v roce 1989 odešel do důchodu a začal se opět věnovat publicistické činnosti v různých časopisech, krajském denním tisku, soudobé historii obce Ratíškovice, vydávané tiskem ve vlastním nákladu. Od roku 2000 pak začal publikovat i na svém blogu.

URL| <http://dekar.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=745239>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
blog.idnes.cz

Italský senát dnes zbavil imunity exministra vnitra Mattea Salviniho

12.2.2020 ČRo Plus str. 03 21:10 Den v 60 minutach

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Italský senát dnes zbavil imunity exministra vnitra Mattea Salviniho šéf krajně pravicové strany liga tak může být souzen za únos kvůli tomu, že loni v létě nepovolil okamžité vylodění více než stovky migrantů v italském přístavu. Hrozí mu až 15 let vězení až osmiletý zákaz politické činnosti. Salvini po nástupu do úřadu ministra vnitra v červnu 2018 prosadil přísnou protiimigrační politiku, kterou mnozí Italové vítali vzhledem k migrační vlně z Afriky, se kterou se jejich země tehdy potýkala. S uzavíráním přístavu si ale Salvini vysloužil kritiku. Další objasníme s politologem Martinem Mejstříkem z katedry evropských studií **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy dobrý večer. Nakolik jednoznačné nebo nebylo to dnešní hlasování v italském senátu, jak se ho vykládat.

Martin MEJSTŘÍK, politolog, IMS **FSV UK**

Dalo očekávat, protože vlastně v senátu. Má většinu současná vládní koalice znamená asi pěti hvězd demokratická strana a zase jedná se spíše ke symbolické gesto, protože toho, že byl vydán v koncovkách vůbec samozřejmě neznamená, že bude, že bude odsouzen a takže spíš bistro dost jako jakési politické gesto, které by možná přirovnal vlastně k vydání jádrem Babiše u nás Poslaneckou sněmovnou.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Jak sám Salvini hájil svůj předloňský postup, na jehož základě by mohl stanout před soudem, tedy na jakých argumentech postaví svou obhajobu.

Martin MEJSTŘÍK, politolog, IMS **FSV UK**

Tak on se tváří vlastně, že všechno dělal pro blaho italského lidu prostě, že to dělal přesvědčení, že vlastně hájí Itálii její bezpečnost a vlastní bezpečnost italských občanů a rozhodně se bude snažit vlastně teď hrát roli jakéhosi obětí jakéhosi spiknutí proti proti Italům a určitě z toho sám bude těšit politické body.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Nakolik vážnou ránu představujete ten verdikt italských senátorů senátorek pro samotného Salviniho.

Martin MEJSTŘÍK, politolog, IMS **FSV UK**

To uvidíme, ale já bych se spíš klonil k tomu, že naopak to pro něj bude pozitivní, protože skutečně teď bude moci ukázat podívejte se já jsem pro vás chtěl dělat to nejlepší a oni, jak řečeno, vlastně za to chtějí potrestat a on zůstává vlastně mezi Italy relativně dost populární a jeho strana se pohybuje výrazně nad 30 %, dá se tedy předpokládat, že i nějaké schopni na sociálních sítích, tak se toho spíše bude snažit využít, takže z tohoto nervu.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Čili v tomhle směru může Salvini a zřejmě během toho budoucího soudního procesu počítat se sympatiemi veřejnosti.

Martin MEJSTRÍK, politolog, IMS **FSV UK**

Stěnou sympatií té části veřejnosti krát podle zcela jednoznačně já si myslím, že jo, díky tomu, když přestal být ministrem tak přece jenom jaksi u té pozornosti mediální neměl třeba tolik jako dříve, a to mu samozřejmě opět zase umožní být všude vidět všude slyšen a ony mistr v tom využívat podobné věci za svůj prospěch.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Jak významný moment tento Salviniho případ představuje pro italskou politickou scénu nebo i pro diskusi otázka migrace přístupu úřadů vůči přílivu migrantů a podobně do budoucna.

Martin MEJSTRÍK, politolog, IMS **FSV UK**

Tam záleží samozřejmě na tom, jak ten soud rozhodne já si nedovedu představit, že by samozřejmě nebyl. Nějakým způsobem, no za to politické rozhodnutí, které v té době učinil perzekuována, ale to je samozřejmě na soudech a sama bude může to znamená, že se opět ta situace kolem graf kolem migrační otázky, která přece jenom. Ustupuje trošičku do pozadí tím jako se počet migrantů proudících do Itálie zmenšil takto opilosti tu otázku může dostat vlastně do popředí, a to zase bude samozřejmě nahrávat stranám, jako je liga, která má na migranty prostě postavený svůj volební program.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Nakolik ojedinělý je tenhle ten případ pro italskou justici a také politickou scénu.

Martin MEJSTRÍK, politolog, IMS **FSV UK**

Nikdy tohle nic podobného se řešila, řekněme, podobný případ, že ohledně jako nějakého jakost ohlasu únosu. Syna trestný čin ano dost jasně bizarní z hlediska politiků nicméně, co se týče vlastně trestního stíhání politiků různé přečiny tak v Itálii mají relativně bohaté zkušenosti právě proto vlastně to ani žádný zlomový moment, protože skutečně vlastně. Italská justice často obviňuje politiky z různých přečinů a naopak zase na druhou stranu je to prostě doprovázeno tím, že velmi malý zlomek z této skutečnosti jeho funkce.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Říká Martin Mejstřík z katedry evropských studií **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy děkuju za váš čas hezký večer.

Martin MEJSTRÍK, politolog, IMS **FSV UK**

Na slyšenou.

Komunikaci Expobank nově řídí Jakub Švestka
12.2.2020 mediaguru.cz str. 00

Novým vedoucím komunikace a zároveň tiskovým mluvčím Expobank CZ se stal Jakub Švestka.

Do čela komunikace společnosti Expobank CZ nastoupil Jakub Švestka, který se stává zároveň i jejím tiskovým mluvčím. Do jeho agendy spadá externí a interní komunikace zahrnující zejména vnější vztahy, organizaci akcí nebo společenskou odpovědnost. Jeho hlavní rolí je rozvíjet dobré jméno banky směrem ke korporátním a individuálním klientům, veřejnosti, stávajícím i potenciálním zaměstnancům, obchodním partnerům a médiím. Jakub Švestka se v oblasti firemní komunikace profesionálně pohybuje více než 10 let. Pracoval například ve společnostech Moneta Money Bank či Philip Morris ČR. V poslední době působil jako externí senior PR konzultant. Vystudoval žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a marketingové komunikace na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

-stk-

Jakub Švestka, zdroj: Expobank CZ

URL| <https://www.mediaguru.cz/clanky/2020/02/komunikaci-expobank-nove-ridi-jakub-svestka/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[mediaguru.cz](https://www.mediaguru.cz)

Může koronavirus ohrozit dodávky zboží z Číny do zbytku světa?

12.2.2020 ČT 24 str. 07 21:31 Horizont

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Dokáže Covid-19 zásadně narušit nebo dokonce přerušit globální pohyb zboží? Zeptali jsme se trojice odborníků.

Michael ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Upřímně mě by spíš překvapilo, kdyby nepřerušil. Když si vezmeme, kolik lidí je v karanténě, to znamená, kolik lidí nemůže chodit do práce, respektive, kolik továren bylo odstřiženo od svých dodavatelů, kolik obchodníků bylo odstřiženo od těch továren, od nichž odebírají zboží, tak by byl zázrak, kdyby se něco takového nestalo. A můžeme se podle mého názoru dočkat i toho, že pokud se nepodaří ten virus udržet v té oblasti, která je izolovaná. A spousta dat naznačuje že nikoliv, že v okamžiku, kdy se dostane do těch velkých pobřežních měst, kde jsou obrovské přístavy, že ta situace bude ještě horší.

Rudolf FÜRST, odborník na Čínu, Ústav mezinárodních vztahů

Já bych řekl, že to mohou pocítit i spotřebitelé. Určitě se to projeví nejspíš na akciových trzích a je možné, že dojde i k výkyvům ve vývoji světového HDP. Každopádně v Číně se ty důsledky určitě nějak negativně projeví, a to samozřejmě bude mít dopad na globální ekonomiku.

František BOSTL, ekonom, zakladatel investiční skupiny Starteepo

Již dnes víme, že koronavirus má efekty na obchodní výměnu. A není to tak spíš myšleno, že by byl problém s pohybem zboží, ale spíše s jeho výrobou, jelikož spousta tamních výrobců tamních fabrik již výrobu omezuje nebo zcela pozastavilo právě v souvislosti s koronavirem a jeho šířením.

Zasedání VV ČHS: dvě rezignace, tři jmenování

12.2.2020 horyinfo.cz str. 00

6.2. jednal VV ČHS. Zabýval se přípravou Valné hromady, odstoupením Martina Veselého a Pavla Blažka z funkcí členů VV, jmenoval vedení Komise soutěžního lezení, řešil odpovědnost ČHS na nehody a škody na skalách a odměňování v ČHS.

Byl zahájen projekt Erasmus+. Mezinárodní projekt vedený ČHS má za cíl zlepšit na úrovni EU organizaci, spolupráci a podporu při provozování horolezecké infrastruktury, se zaměřením na horské chaty, stezky a skalní lezecké oblasti. Obsahově ho vede EUMA a účastní se Německý a Rakouský Alpenverein a horolezecké federace Slovinska a Makedonie a dále Europäische Wandervereinigung (ERA) a **Fakulta sociálních věd UK**.

VV se zabýval přípravou VH, která bude mít kromě běžných bodů na programu doplňující volby nových členů VV a novela stanov, bulletin k Valné hromadě bude zveřejněn do 20.2. Návrh stanov, který bude předložen, VV schválil.

Dva členové VV se rozhodli rezignovat. 1. místopředseda a ekonom Martin Veselý v souvislosti se svým pracovním zatížením a Pavel Blažek, který se chce ucházet o řádné zvolení Valnou hromadou místo dosavadní kooptace. Kandidáti na uvolněná místa se mohou hlásit do 10 dnů před konáním VH.

ČHS požádal o dotaci 8 mil. Kč, ze které bude pořízeno vybavení pro reprezentaci, projednal návrh rozpočtu a jmenoval Ditu Fajbišovou, která pracuje od začátku roku jako manažerka soutěžního lezení, předsedkyní komise soutěžního lezení. Sašu Gendovou potvrdil ve funkci trenérky reprezentace a Petra Klofáče ve funkci odborného poradce reprezentace a VSCM.

Dita Fajbišová je členkou dozorčích rad v několika společnostech (viz peníze.cz). Saša Gendová, bývalá výborná lezkyně, pracovala jako trenérka již v předchozí sestavě vedení KSL, dostala od ČOV ocenění Trenérka roku (2018). Petr Klofáč stojí jako trenér za úspěchy Gabriely Vrablíkové ve skalním lezení.

Nedávné odsouzení příslušníka Švýcarské konfederace Ch. F. k podmíněnému trestu a náhradě léčebných výloh za projetí konce lana při jištění, o kterém jsme psali v tomto článku, i různé diskuze nad úrazy na skalách, rozvířily debaty o odpovědnosti správců skal a ČHS jako takového za právní odpovědnost za jištění ve venkovním terénu. Právní rozbor současných dokumentů ČHS může vést k domněnce, že ČHS zajišťuje úplnou bezpečnost skal, což neodpovídá skutečnosti. VV chce zachovat dosavadní systém správy a údržby skal s tím, že u praví stanovy a další dokumenty ČHS tak, a by odpovídaly reálné situaci, a bude informovat s tím, že při horolezectví v přírodních terénech nelze zajistit míru bezpečnosti, která je na lezeckých stěnách, popř. v některých lezeckých parcích.

Celý zápis z jednání si můžete přečíst

Petr Klofáč, Gabriela Vrablíková a Dušan Stoupa Janák při předávání Výstupů roku, foto: Petr Jandík.

URL| <https://www.horyinfo.cz/view.php?cislocclanku=2020020008&nazevclanku=zasedani-vv-chs-dve-rezignace-tri-jmenovani>

Hygienici nařídili pražským VŠ na 14 dní izolovat studenty z Číny

12.2.2020 zezdravotnictvi.cz str. 00

Pražští hygienici nařídili 31 pražským vysokým školám, aby kvůli epidemii koronaviru izolovaly na 14 dní studenty a pedagogy, kteří přijedou z Číny. Musejí je také hygienické stanice nahlásit, aktuálně je jich deset. Studenti se nesmí účastnit výuky nebo jít do knihovny. Vyplývá to z dokumentu, který zveřejnila

Fakulta sociálních věd UK. Informaci potvrdila Hygienická stanice Hlavního města Prahy (HSHMP). Koronavirem se celosvětově nakazilo už přes 40.000 lidí, více než 900 jich zemřelo. V Česku bylo testováno kvůli podezření přes 60 lidí, u žádného, včetně evakuovaných přímo z epicentra nákazy, se přítomnost viru nepotvrdila.

„Vydání daného nařízení předcházelo jednání HSHMP s vedoucími představiteli pražských vysokých škol, které proběhlo 3. února. HSHMP na tomto jednání školy požádala, aby do 5. února zmapovaly situaci a sdělily počty studentů z Číny, kteří se v době od 15. 1. 2020 vrátili či se v nejbližší době vrátí z pobytu v Číně. Ukázalo se, že vysoké školy poskytující výuku a zajišťující ubytování studentům nemají aktuální přehled o pobytu studentů v době mezi semestry, a proto HSHMP přistoupila k plošnému vydání nařízení celkem 31 pražským vysokým školám,“ sdělila ředitelka HSHMP Zdeňka Jágrová.

Hygienici v dokumentu školám nařizují, aby je informovaly na nonstop telefon, pokud se dozví o příjezdu vysokoškolských studentů nebo pedagogů z Čínské lidové republiky (ČLR). Dále jim zakazuje po dobu dvou týdnů účast na školní výuce a vstup do studovny či knihovny.

Podle mluvčího HSHMP Zbyňka Boublíka je takto nyní izolováno deset studentů. „Všichni byli vyšetřeni před odletem z Číny a monitorováni i během letu. Nikdo z nich nepochází z oblasti, která byla epicentrem nákazy,“ řekl ČTK.

Školy také musí „omezit styk osob, které se v inkubační době vrátili z ČLR s ostatními fyzickými osobami“, vybavit je alkoholovými dezinfekčními prostředky, které působí i na viry, na jejich sociálních zařízeních musí být papírové ručníky, denně se musí odstraňovat odpad a k úklidu používat dezinfekční prostředky.

„K mimořádnému opatření spočívajícímu v omezení pohybu v objektu účastníka správní orgán uvádí, že z dosavadních poznatků o přenosu nákazy vyplývá, že k přenosu této vzdušné nákazy dochází při těsném kontaktu (v rodině, na pracovišti),“ uvádí dokument. Musí také sledovat svůj zdravotní stav a změny hned hlásit.

Univerzita Karlova na webu vyzvala děkany, aby dali takovým studentům studijní volno a pedagogům umožnili práci z domova. „Akademický senát UK doporučuje studentům nebo pracovníkům UK, kteří přicestují z Číny nebo se dostali do úzkého kontaktu s osobami nakaženými novým koronavirem, aby i v případě, že u nich nejsou žádné příznaky onemocnění, na dobu dvou týdnů omezili sociální kontakt, zdržovali se doma a neúčastnili se výuky nebo práce na univerzitě,“ uvedla škola.

Podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) podobná opatření řeší hygienici také s Vysokou školou báňskou v Ostravě, která má čínské studenty. Další školy, jako pražské České vysoké učení technické, podle něj studenty z Číny vyzvaly, aby se zatím do Česka nevraceli.

V Evropě jsou desítky případů nákazy koronavirem, nejvíc v Německu a Francii. V Číně je nemocných přes 40.000 lidí. Nákaza se v menší míře dosud rozšířila do dalších téměř tří desítek zemí, úmrtí mimo pevninskou Čínu ale potvrdily zatím jen Filipíny a Hongkong.

URL| <https://zezdravotnictvi.cz/zpravy/hygienici-naridili-prazskym-vs-na-14-dni-izolovat-studenty-z-ciny/>

Merkelová versus Hitler. AfD vysává voliče i členy všech stran napříč spektrem, říká Handl

12.2.2020 info.cz str. 00 Štrunc!

Pavel Štrunc, Jan Palička

Podpora Alternativy pro Německo je toxická a pro ostatní strany v Bundestagu je vyloučená, říká expert na Německo Vladimír Handl z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Musíme si umět představit to rozdělení německé politické scény – AfD je zcela zaměřena na to, aby zbavila německou politiku Angely Merkelové, to téma je Merkelová. Pro ty ostatní strany, když to řeknu obrazně, je to ve vztahu k AfD Hitler, čili pohled zpět na minulost. A tyto pohledy se proto logicky vůbec nescházejí,“ vysvětluje Handl. Jak pohled na kontroverzní stranu rozděluje německou politiku a co je vlastně jádrem ideového střetu?

Pouhý den strávil ve funkci durynského premiéra Thomas Kemmerich, než konstatoval, že „odstoupení je nevyhnutelné“. Do křesla mu totiž pomohly i hlasy opoziční AfD, což vyvolalo širokou kritiku a ukázalo, kde dnes leží hranice přijatelnosti této strany.

Expert na Německo Vladimír Handl vnímání AfD připodobňuje ke střetu Angely Merkelové a Adolfa Hitlera: „Efekt onoho odmítání nacistické minulosti má silný disciplinující moment, proto se dá říct, že máme jednotnou frontu ostatních stran proti AfD. Vnitřní struktury mohou být něco jiného, ale vedení stran, parlamentní frakce a Berlín, tam je to jednoznačné.“

Handl ale připomíná, že co platí na nejvyšší politické úrovni, nemusí jinde být tak horké. „Víme že někteří politici, zejména z CDU, na komunální úrovni například v Sasku nebo Durynsku s politiky z AfD spolupracují. Jde o tu malou komunální spolupráci ve věcech dopravy, komunálního odpadu a podobných,“ říká.

Právě CDU je podle Handla Alternativou pro Německo nejvíce ohrožena. „Dříve se říkalo, že velká část členů AfD jsou bývalí členové CDU. Říkají, že Merkelová jim stranu ukradla a posunula ji nalevo. V některých výzkumech veřejného mínění dokonce Němci staví CDU nalevo od SPD, protože převzala vše, co měla SPD v plánu, a navíc to i realizovala,“ popisuje situaci a dodává, že od CDU k AfD přechází nejvíce voličů i členů.

Neznamená to ovšem, že ostatních stran by se to vůbec netýkalo. „Ve prospěch AfD ztrácí i FDP, ale i SPD, kde AfD ‚obyčejného‘ člověka zaštiťuje proti migrační krizi a islámu, což hlavně u hůře sociálně postavených Němců s nižším vzděláním rezonuje. AfD navíc uměla přetáhnout i členy silně levicové die Linke,“ říká Handl. Ve prospěch AfD podle něj ztrácí zkrátka celé politické spektrum. „Je to dáno otázkou kulturních a identitárních hodnot a obavami z globalizace,“ nepochybuje.

Události v Durynsku považuje Handl do určité míry za zlom: „FDP se dostala trochu do pastí. Myslím, že pan Kemmerich neměl svůj krok přijetí funkce příliš promyšlený. Všichni členové i vedení si teď uvědomují, že to byla chyba, ale je nepřijatelná reakce malé části protestujících – extrémní levice a anarchistických skupin, od kterých Kemmerich dostává výhrůžky, jeho syn musel dostat ochranku a útočilo se na jeho majetek.“

Vývoj ve spolkové zemi vyústil i v pád předpokládané nástupkyně Angely Merkelové Annegret Krampové-Karrenbauerové. „V CDU je část silně konzervativní, sdružená do takzvané WerteUnion, která je nakloněna spolupráci s AfD. Uvědomují si, že to jsou jejich bývalí členové, a vnímají potenciál na východě Německa, přičemž zároveň nechťejí vyčleňovat osoby s jinými názory, protože ví, že ty pak odchází právě do AfD. Krampová-Karrenbauerová při zvolení věděla, že konzervativní kruhy jsou proti ní kriticky naladěné a snažila se jim vyjít vstříc. To nevyšlo a ještě se oslabila podpora liberálů,“ uzavírá Handl.

URL| <https://www.info.cz/clanek/44322/merkelova-versus-hitler-afd-vysava-volice-i-cleny-vsech-stran-napric-spektr-em-rika-handl>

Merkelová versus Hitler. AfD vysává voliče i členy všech stran napříč spektrem, říká Handl

12.2.2020 info.cz str. 00

Pavel Štrunc Jan Palička

Podpora Alternativy pro Německo je toxická a pro ostatní strany v Bundestagu je vyloučená, říká expert na Německo Vladimír Handl z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Musíme si umět představit to rozdělení německé politické scény – AfD je zcela zaměřena na to, aby zbavila německou politiku Angely Merkelové, to téma je Merkelová. Pro ty ostatní strany, když to řeknu obrazně, je to ve vztahu k AfD Hitler, čili pohled zpět na minulost. A tyto pohledy se proto logicky vůbec nescházejí,“ vysvětluje Handl. Jak pohled na kontroverzní stranu rozděluje německou politiku a co je vlastně jádrem ideového střetu?

Pouhý den strávil ve funkci durynského premiéra Thomas Kemmerich, než konstatoval, že „odstoupení je nevyhnutelné“. Do křesla mu totiž pomohly i hlasy opoziční AfD, což vyvolalo širokou kritiku a ukázalo, kde dnes leží hranice přijatelnosti této strany.

Expert na Německo Vladimír Handl vnímání AfD připodobňuje ke střetu Angely Merkelové a Adolfa Hitlera: „Efekt onoho odmítání nacistické minulosti má silný disciplinující moment, proto se dá říct, že máme jednotnou frontu ostatních stran proti AfD. Vnitřní struktury mohou být něco jiného, ale vedení stran, parlamentní frakce a Berlín, tam je to jednoznačné.“

Handl ale připomíná, že co platí na nejvyšší politické úrovni, nemusí jinde být tak horké. „Víme že někteří politici, zejména z CDU, na komunální úrovni například v Sasku nebo Durynsku s politiky z AfD spolupracují. Jde o tu malou komunální spolupráci ve věcech dopravy, komunálního odpadu a podobných,“ říká.

Právě CDU je podle Handla Alternativou pro Německo nejvíce ohrožena. „Dříve se říkalo, že velká část členů AfD jsou bývalí členové CDU. Říkají, že Merkelová jim stranu ukradla a posunula ji nalevo. V některých výzkumech veřejného mínění dokonce Němci staví CDU nalevo od SPD, protože převzala vše, co měla SPD v plánu, a navíc to i realizovala,“ popisuje situaci a dodává, že od CDU k AfD přechází nejvíce voličů i členů. Neznamená to ovšem, že ostatních stran by se to vůbec netýkalo. „Ve prospěch AfD ztrácí i FDP, ale i SPD, kde AfD ‚obyčejného‘ člověka zaštiťuje proti migrační krizi a islámu, což hlavně u hůře sociálně postavených Němců s nižším vzděláním rezonuje. AfD navíc uměla přetáhnout i členy silně levicové die Linke,“ říká Handl. Ve prospěch AfD podle něj ztrácí zkrátka celé politické spektrum. „Je to dáno otázkou kulturních a identitárních hodnot a obavami z globalizace,“ nepochybuje.

Události v Durynsku považuje Handl do určité míry za zlom: „FDP se dostala trochu do pastí. Myslím, že pan Kemmerich neměl svůj krok přijetí funkce příliš promyšlený. Všichni členové i vedení si teď uvědomují, že to byla chyba, ale je nepřijatelná reakce malé části protestujících – extrémní levice a anarchistických skupin, od kterých Kemmerich dostává výhrůžky, jeho syn musel dostat ochranku a útočilo se na jeho majetek.“

Vývoj ve spolkové zemi vyústil i v pád předpokládané nástupkyně Angely Merkelové Annegret Krampové-Karrenbauerové. „V CDU je část silně konzervativní, sdružená do takzvané WerteUnion, která je nakloněna spolupráci s AfD. Uvědomuji si, že to jsou jejich bývalí členové, a vnímají potenciál na východě Německa, přičemž zároveň nechtějí vyčleňovat osoby s jinými názory, protože ví, že ty pak odchází právě do AfD. Krampová-Karrenbauerová při zvolení věděla, že konzervativní kruhy jsou proti ní kriticky naladěné a snažila se jim vyjít vstříc. To nevyšlo a ještě se oslabil podpora liberálů,“ uzavírá Handl.

URL| <https://video.info.cz/strunc/merkelova-versus-hitler-afd-vysava-voice-i-cleny-vsech-stran-napric-spektr-em-rika-handl-44322.html>

Jak využít poznatky o čtenářských prožitcích

12.2.2020 iforum.cuni.cz str. 00

Na Filozofické fakultě UK vystudovala literární komparatistiku a skandinavistiku. Pak Anežka Kuzmičová zamířila na Stockholmskou univerzitu, kde získala doktorát, sbírala zkušenosti a bádala též jinde: v Dánsku, Anglii či Kanadě. Od Nového roku je i díky programu Primus zpátky na Univerzitě Karlově.

Proč se po dvanácti letech vrací? „Měla jsem ve Stockholmu termínovaný postdoktorální úvazek, který měl v lednu skončit. Trval poměrně dlouho, poněvadž mám dvě děti a ve Švédsku si můžete z důvodu rodičovství odložit výkon práce včetně té vědecké. Nicméně poslední dva roky jsme hodně intenzivně přemýšleli, co dál, a chtěli se vrátit do Čech,“ říká Anežka Kuzmičová, jež se nově zabývá čtenářstvím v Ústavu českého jazyka a teorie komunikace FF UK.

Žádost ke svému projektu nejprve připravovala do Grantové agentury ČR, ale vedoucí katedry Jan Chromý jí navrhl, zda nezkusit interní Primus, tedy podporu mladých vědců pro zakládání nových vědeckých skupin na UK, která v březnu zahájí už pátý ročník. Kuzmičová spolu s dalšími jedenadvaceti vědci uspěla, takže na další tři roky získala čtyři miliony korun pro své badatelské téma.

PRIMUS - ve skvělé společnosti

Kuzmičová patří mezi 22 mladých vědkyň a vědců, jimž Univerzita Karlova od letoška na tři roky poskytuje interní grant Primus na rozjezd jejich výzkumných skupin. V již čtvrtém ročníku unikátní a štědré podpory byli nejúspěšnější experti z Matematicko-fyzikální fakulty UK (6), Přírodovědecké fakulty (5) a 1. lékařské fakulty (4), přičemž v minulosti řada příjemců Primusu dosáhla později i na prestižní grant Evropské výzkumné rady (ERC) – konkrétně to byli Jiří Klimeš, Ondřej Pejcha (oba MFF) a Matyáš Fendrych s Filipem Kolářem (oba PřF).

Za čtenářskými prožitky

Tím je výzkum čtení, zvláště dětského, v přirozeném prostředí. „Chtěla jsem pracovat v týmu, který by byl i nějak formalizovaný. Až dosud jsem totiž měla individuální postdok, poslední dva roky působila v Bristolu a všechny kontakty i spolupráce závisely na mé osobní iniciativě, šlo o neformální akademické spolupráce, neposvěcené velkým grantem,“ vypráví již v Praze. Přesně věděla, co a koho chce. „V týmu jsme čtyři. Tato skupina lidí, z nichž každý do výzkumu přináší něco úplně jiného, je pro mě tou hlavní radostí,“ tvrdí. Tříletý projekt nese název Integrovaný výzkum textu a četby.

Anežčinou seniorní kolegyní je Markéta Supa z **Fakulty sociálních věd** UK, jež se zabývá mediální výchovou a třeba i tím, jak děti prožívají média, jejich sdělení a narativy. „Hodně mě inspirovala, má obrovské zkušenosti ze zahraničí a doktorát z Velké Británie. Staví něco, co v Česku nebylo,“ chválí Kuzmičová, přičemž sází ještě na dvě mladší kolegyně, doktorandky – jednak Janu Segi Lukavskou, zabývající se dětskou kulturou, a Kamilu Homolkovou, jejíž odbornou doménou je mimo jiné didaktika a komunikace ve školství.

Sama se dlouhodobě a mezioborově noří do hlubin čtenářství, o němž publikovala řadu studií – všimla si kupříkladu, jak důležité jsou při čtení niterné prožitky, čtenářské situace i vizuální výjevy uchovávané v paměti. Jednoduše řečeno: jak knížky spoluvytvářejí celé lidské osobnosti.

Nechybí však v týmu psycholog? „Mohl by chybět, nicméně s psychologem jsem již hodně spolupracovala, budou i konzultanty. My ovšem nechystáme experimentální výzkum. Zajímá nás především čtení v jeho přirozeném prostředí. Půjde nám o reálný terén, o to, co se děje ve škole. Jak se ke čtení přistupuje doma i ve škole,“ vysvětluje a dodává, že je domluvena se školami v Česku.

Vedle toho budou vědkyně analyzovat také čítanky. „Cílíme na mladší školní věk, v našem případě je to třetí až pátá třída základní školy, což je období, kdy je strašně důležité rozvinout čtení na morálně-volní bázi. Chtěly bychom, aby naše poznatky byly aplikovatelné. Pro mě je ohromně důležité vybudovat nějaký trvalejší vztah s učitelským sektorem, přičemž si uvědomuji, jak těžké povolání to je v praxi a že málokdo čeká na teoretické rady,“ usmívá se.

Užít si chvíli pro sebe

Její starší potomek přešel z britské do běžné české školy. „Po návratu jako rodič pozoruji pár jevů. Přijde mi třeba, že se učitelé poměrně málo aktivně snaží, aby dítě bylo ve škole rádo a mělo z učení radost,“ přiznává Kuzmičová. Jednou z cest ke zvýšení potěchy jsou například aktivity, které propaguje občanské hnutí Kritické myšlení – to školí některé pedagogy, aby pěstovali v dětech čtenářskou radost i tím, že si vyměňují prožitky a povídají si o nich.

„Smyslem našeho projektu je podívat se, jakým způsobem děti jsou – nebo by mohly být – vedeny k tomu, aby si začaly všimnout toho, že čtení je celostní záležitost; že to není jen něco abstraktního, co se děje v jejich hlavě, ale i něco, co prožívají tělesně a co je může formovat,“ říká Kuzmičová s dodatkem, že četba je také sociální činnost, kdy slovy Ondřeje Hausenblase „lidé obcují s textem“. Děti si to ale mají užít, aby měly chuť se o textech bavit do hloubky.

Vědce zajímá, jak se taková vůle ke čtení dá rozvíjet, jak ji ponoukat a šikovně stimulovat. Švédská dětská literatura bývala pojmem. Jak to tam vypadá se čtením dnes? „Mediální obraz je zřejmý: švédské děti nečtou, podobně jako u nás. Ale ony samozřejmě čtou. Některé školy zavedly ráno deset minut poslechu z vlastní vybrané audiokničky, takže děti mají chvíli na prožitek a soustředění; učiteli je jakoby jedno, o jaké téma jde, ale důležité je nastavení ‚teď si tohle užívám a mám čas si i všimnout, jak se při tom cítím,‘“ doplňuje literární vědkyně, která z odborné i rodičovské praxe ví, jak je pro děti důležité v různých životních etapách okouzlení tématem knihy: děti se pak soustředí na výběr toho, co je právě zajímavá: fotbal, dobrodružná literatura, příroda...

Česká prý společnost preferuje výchovu ke čtení pro dohledání informace, později zase pro učení se o literatuře, přičemž tu možná trochu opomíjíme stránku prožitků, výjevů, vizualizace a radosti z četby. „Je škoda, když učitelé dětem vůbec neříkají, co a jak oni sami čtou,“ míní. Proto chce na Filozofické fakultě UK učit nový kurz Čtení: Teorie, praxe, reflexe. V průběhu semestru si vysokoškoláci vezmou jednu knihu, již si dlouho chtěli přečíst, ale nemohli se k tomu dostat, a během dvanácti týdnů ji sebereflektujícím stylem přečtou a důkladně rozeberou nejen ji, ale hlavně své čtenářské procesy.

Výsledky pro vědu i praxi

Poznatky, které čtyřčlenný tým za tři roky nejen na základních školách získá, hodlá využít v odborných studiích a k vypracování metodiky. S tím už má Kuzmičová bohaté zkušenosti, neboť publikovala ve vědeckých časopisech jako *Semiotica*, *Communication Theory*, *Journal of General Psychology* či *Poetics Today*.

V říjnu 2019 vydal magazín Fokus analýzu top vědců ve Švédsku, v níž Anežka Kuzmičová vévodila žebříčku humanitních vědců.

Loni v říjnu se v rankingu ekonomicko-společenského magazínu Fokus dostala na první příčku mezi všemi humanitními vědci ve Švédsku, což ji samu notně překvapilo. „Myslela jsem si, že se spletli,“ usmívá se.

Metodologie žebříčku však vycházela z prací publikovaných v letech 2012 až 2015, sledování citací a úpravy oborovým koeficientem, na což dohlížel expert podílející se na reformě financování švédského vysokého školství. Druhý v rankingu byl religionista ze Stockholmu, třetí docentka antické kultury z Göteborgu.

Jakou nejdůležitější dovednost se ve světě naučila? „Hlavně pracovat v prostředí, kde mě nikdo nezná. I obory vypadají v různých zemích jinak; to mi dalo možnosti definovat si, co a jak dělám, a soustředit se na poměrně velká témata. A nejlepším rozhodnutím hned na začátku bylo začít psát všechny studie a texty anglicky,“ uzavírá žena, jež původně vystudovala švédštinu.

URL| <https://iforum.cuni.cz/IFORUM-16656.html>

Federace židovských obcí naléhavě žádá orgány státní správy, aby okamžitě zabránili šíření textů s antisemitskou tematikou

12.2.2020 ČRo Plus str. 02 21:10 Den v 60 minutách

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Federace židovských obcí naléhavě žádá orgány státní správy, aby okamžitě zabránili šíření textů s antisemitskou tematikou na českých slovenských eshopech. Reaguje tak na tituly jako Jedovatá houba nebo mírové dílo Adolfa Hitlera, které se otevřeně hlásí protižidovské agitacia v českém překladu vydalo nakladatelství Guide média. Po hrncích s portréty Adolfa Hitlera nakladatelství Naše vojsko je tato publikace podle federace židovských obcí dalším výsměchem obětím šoa. Na tituly v nabídce několika eshopu upozornili novináři policie už celou věc prošetřuje. Naším dalším hostem je politolog Jan Charvát z institutu politologických studií při **fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy dobrý večer. Jak moc to znepokojivé nejsou to přece jenom ojedinělé případy.

Jan CHARVÁT, politolog

No oni případy to úplně nejsou všichni vlastně celá řada těch nakladatelství tak několik jsme ho povede trošičku zajímavé to, že ty zakladatelce, kdy jsou delší dobu ty knihy vycházejí delší dobu tak mě na okrese dneska začalo mluvit, jestli se dobře pamatuju z roku 2017 to znamená není to jako úplně teď jaksí aktuální ale ukazuje to dobře, že prostě tyhle myšlenky nikdy nezmizely z naší společnosti tak jako nezmizely v celé evropské společnosti soud nějakým způsobem prostě zapracované lidé kteří, kteří se snaží maximálně šířit tak, jakým ten systém umožnit.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Čemu přepisujete ten fakt, že se vůbec podobné tituly v nabídce shopu objevily, když máme v trestním zákoníku, že popírat nacistické komunistické genocidy nebo jiné zločiny těchto režimů je trestné.

Jan CHARVÁT, politolog

Nakladatele to v zásadě vždycky obejdou takovou jediný den velmi jednoduchou obezličkou, když řeknou podívej se mi to dáváme proto, aby všichni věděli o tom, jakým způsobem jaksí ty režimy fungovaly, nebo jak funguje ta ideologie pak vydají tu knihu, která není vůbec nic jako dalšího by se to nový tak prostě reprint co bylo v té minulosti a mají pocit a obvykle to tak funguje říkám ty knihy vlastně by při vychází delší dobu zrovna tak média, který dali tuhle knihu už měli v minulosti 1 soud, který ale nakonec vyhráli, takže to v zásadě funguje tenhle způsob.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Jedno knihkupectví taky uvedl, že o kvalitě literatury rozhoduje zákazník, který si knihu koupí. Může se na tom podílet vlastně na tom, že pořád ta situace tady trvá jen řešená jistá tolerance. Nebo možná jsem Patty části populace antisemitským náladám.

Jan CHARVÁT, politolog

Tak jak jsem říkal, určitě tady nějaká. Nějaká Skopalík za to kupuje existuje, kdyby neexistoval taky knihy opravdu nebudou v zásadě jaksí příliš vycházet, když my nevíme, jak moc jsou ty nakladatelství je při, jak moc mají svůj zisk z prodeje knih, jestli tam neteče nějaký peníze zvenčí to se možná ukáže teďka nějakým způsobem ale popravdě řečeno, nemyslím si, že by zase skupina lidí, která tohleto byla příliš velká.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Dá se říci, že přístup k podobné takzvané literatuře je u nás méně striktní než v okolních zemích.

Jan CHARVÁT, politolog

Tak čistě teoreticky tak na to se o několika různými způsoby tedy několik různých přístupů něco říkají zákony a potom nějaká praxe. Samozřejmě na jedné straně budete mít jaksí přístup Spojených států, kde v zásadě všechno naprosto volně otevřeno na druhé straně a může tam tím pádem téměř cokoliv na druhé straně máte

Evropu, která předsedou tohoto městech vnější. A zase budou země Německo, která díky své jaksí zkušenosti samozřejmě to velmi bedlivě dohlíží. Některé věci tam skutečně nejsou možný a pak země jako někde se na to sice teoreticky taky dohlíží jako na to pamatuje, ale ten tlak veřejnosti vlastně velmi často není chybí nebo v tom momentě, kdy tohleto chybí, tak se stane přesně tohle říkám ta kniha vyšla před několika lety napadl nakladatelství chumlu delší dobu. I těch knih vyšla celá řada v minulosti měl velmi problematický knih Turnerovy deníky jedná se asi nejslavnější neonacisty bibli neonacismu se o ní mluví, která v Německu nesmí být tak u nás naprosto běžně vyšla.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

To znamená, že třeba policejní nebo justiční orgány prostě nejsou dostatečně odpovědné nebo jaksí důsledné Karda.

Jan CHARVÁT, politolog

Neřeší to, protože to většinou vlastně velmi často není žalobce, když to řeknu hodně jednoduše a samozřejmě mnoha případech my dlouhodobě narážíme na to, že vlastně neumíme pracovat s touhleto problematikou obecně sport, ale o extremismu, že pracuje velmi specificky. Ještě hůř se nám pracuje s čímkoliv, co se týká svobody slova, protože v postkomunistických zemích je otázka svobody slova vnímána samozřejmě úplně jinak než těch, řekněme, tradičních jaksí západoevropských zemích, který zkušenosti s tou totalitou nemají jo, země, kde komunismus nějakým způsobem zakazoval vydávat knihy velmi těžko pracuje s tím, že některé knihy by vlastně mohl zakázat nebo nějakým způsobem postihnout takže, jako je to pochopitelné z tohoto ohledu všichni jsou velmi opatrní a pokud říkám neexistuje tlak k tomu, aby se to řešilo, tak to prostě neřeší.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Považujete tyto nejnovější případy za dostatečně varovné, že příště třeba budou prodejci opatrnější dají si větší pozor, nebo to vlastně bude nějak tak pokračovat dál.

Jan CHARVÁT, politolog

1 věc samozřejmě to, jestli můžeme nějakým způsobem zasáhnout jaksí proti těm nakladatelství nebo přímo proti knihám. Já třeba sám na sebe žádný problém s těma knihama nemám, protože prostě se tím zabývám potřebuje mít moje knihovna vypadá velmi specificky z tohoto student metra druhá věc druhá věc samozřejmě to, jakým způsobem k tomu přistoupit i prodejci a tam si myslím, že může existovat přesně tlak veřejnosti, jestli jsem chci dobře všimnout tak potom co dneska proběhla ta informace tak v podstatě vešel v eshopu okamžitě ty knihy stále, což pokládám přiznám se za pozitivní.

Renata KROPÁČKOVÁ, moderátorka

Tolik politolog Jan Charvát děkuji vám za rozhovor na slyšenou.

Nantes: Lidé v ulicích

12.2.2020 Host str. 74 Reportáž

Literární reportáž

Hranice... neexistuje žádný upřímný způsob, jak ji vysvětlit. Protože jediní lidé, kteří vědí, kde se nachází, jsou ti, kdo ji překročili.

(Hunter S. Thompson: Pekelní andělé) Nantes, ostrov Feydeau. Poprvé sedím naproti supermarketu Carrefour, na sníženém kamenném obrubníku, který ohraničuje travnatou plochu v místech, kde v časech, kdy Nantes bylo jedním z hlavních evropských center obchodování s africkými otroky, proučila řeka Loire.

Až dvě třetiny francouzských expedic, během nichž bylo transportováno přes pět set padesát tisíc černošských zajatců do Ameriky, bylo organizováno právě zde.

Je leden 2018, třináct stupňů, osm hodin večer. Pozdní západ slunce barví nebe nade mnou do odstínu námořnické modři. Vzduch voní Atlantským oceánem. Po mé pravé straně projíždějí v pravidelných pětiminutových intervalech tramvaje linky s názvem François Mitterand. V tichosti pozoruji uskupení černochoů v péřových bundách na vyvýšených schodech na druhé straně parku.

Do Francie jsem přijela na půl roku studovat. Za mou cestou však stála také silná zvědavost a touha proniknout do francouzské společnosti hlouběji. Pozorovat její chaos i řád, vidět, jak země, v níž žije už třetí generace potomků migrantů, a noví stále přicházejí, funguje uvnitř i navenek. Když člověk přijede do nového města, jako by očima hledal jen to, co je hezké. Uvnitř hlavy filtruje nedopalky poházené po zemi a ošuntělé kolemjdoucí zasouvá za výlohy upravených butiků a krásy historických staveb. Teprve později pouští do svého vnitřního prostoru také rub věcí, které ho obklopují. A až po delším čase vidí město takové, jaké je. Takový obraz však zůstává navždy otevřeným, protože to, co dává městu tvar, jsou především požadavky člověka. A ty se neustále mění, přestože najdeme věci, na kterých se všichni shodnou.

Všichni potřebujeme vodu, jídlo, teplo a střechu nad hlavou.

O sto metrů dál, v malém parku Jean-Baptiste Daviais u kruhového objezdu, sedí na lavičce bělovlasý stařík a dívá se kamsi do neurčita. Město působí klidně.

Ale už za pár týdnů naplní místní lidé jeho ulice. Někteří se v maskách, jiní pouze s transparenty setkají s policisty, jejich plastovými štíty a municemi slzného plynu.

V novinových titulcích se bude psát o novém květnu 1968 a stávky a slzný plyn se stanou skloňovaným tématem.

Co se děje tam, kam se nedíváme, když se protestuje?

• • •

Na protest proti špatným podmínkám nezletilých migrantů obsadili v listopadu 2017 studenti v Nantes spolu s dalšími aktivisty budovu, ve které dříve sídlila fakulta umění.

Nezletilými migranty byli mladí černoši z Afriky, kteří žádali o pomoc s azylem a přechodným bydlením. Studentům se na sociálních sítích podařilo vyvolat vlnu solidarity, sehnali cizincům matrace, přikrývky a jídlo. V ten samý den ale vlastník obsazeného areálu požádal radnici o urychlené vyklizení budovy. Na místo dorazilo dvanáct autobusů se sto padesáti členy CRS, Republikové bezpečnostní roty, která má bránit občany před ohrožením při masových shromážděních, jako jsou demonstrace, manifestace nebo stávky.

CRS se ve Francii velké oblibě občanů netěší. V paměti některých z nich zůstává vzpomínka na tvrdé bitky studentů s policií na jaře roku 1968.

Operace ten den skončila výslechem studentů, po němž byli jeden po druhém propuštěni z budovy, a tři lidé během ní utrpěli zranění. Starostka Nantes Johanna Rollandová poté zveřejnila prohlášení: město dá cizincům k dispozici desítku bytů.

Brzy poté se protest přesunul do renesančního zámku Château du Tertre.

Jeho prostory tvoří součást kampusu Université de Nantes a škola ho předtím využívala k přednáškám a konferencím. V období od listopadu do jara roku 2018 byl však prázdný a dočasně uzavřen kvůli chystaným opravám. A tak jej záhy po demonstraci na fakultě umění obsadilo dvě stě lidí se stejným požadavkem: zajistit migrantům ubytování.

Studenti k okupování budovy využili zimních prázdnin, kdy podle svých slov svou přítomností nikoho neobtěžovali. Část bezprizorních migrantů v budově ubytovali. Uvnitř platil zákaz kouření a konzumace alkoholu.

„Venku je zima a padesát uprchlíků musí přespávat v ulicích navzdory tomu, že radnice slíbila nocleh všem,“ vysvětlovala médiím jedna ze studentek. „Zámek je teď jediným místem, kde je teplo a kde se uprchlíci můžou vyspat.“ Okupace zámeckých prostor tehdy skončila společně se zimou. Stejně jako majitel bývalé budovy fakulty umění, i rektor univerzity požádal jednotky CRS o vyklizení zámku. Jedním z důvodů prý bylo chátrání budovy.

V březnu 2018 museli studenti i migranti ze zámku odejít. Uprchlíci shromáždili své věci na parkovišti v kampusu a čekali, co bude dál. Franklin, jedenatřicetiletý uprchlík z Čadu, v budově nechal pár bot a nabíječku na telefon.

Den po jejich odchodu si místní lidé všimli, že vchodové dveře děkanátu Université de Nantes jsou potřísněny oranžovou barvou. Mezitím se jednotky CRS objevily také v ulici Maurice Sibille. Tam v prázdné budově po domově důchodců v tu chvíli bydlelo společně se studenty dalších sto padesát migrantů. Policejní složky dům nejprve obklíčily, později se však stáhly, aniž by migranty evakuovaly.

Okupace a squatování je ve Francii častým projevem nesouhlasu se systémem.

Žadatelé o azyl se s aktivisty a protestujícími potkávali pod jednou střechou.

• • •

O patnáct kilometrů dál, u obce Notre-Dames-des-Landes, se rozprostírá území o rozloze šestnáct set hektarů, známé jako zone a défendre, oblast určená k obraně. Na konci šedesátých let vznikl plán vystavět na této ploše nové letiště, které by ulevilo malému letišti Aéroport Nantes Atlantique. Proti tomu však vystoupili environmentální aktivisté, místní zemědělci i obyvatelé obce. Z území se stala takzvaná oblast odloženého plánování, zone d'aménagement différé, které se začalo zkráceně přezdívat ZAD.

Místní tuto oblast brzy začali využívat pro vlastní zemědělskou produkci. Časem tu zemědělci a aktivisté vytvořili samosprávné a autonomní oblasti. Postavili stany, sdíleli společné prostory, na farmách pěstovali vlastní zeleninu a vyráběli elektřinu.

Chtěli světu ukázat, že postavit farmu, generovat vlastní energii, pěstovat zeleninu a chovat zvířata v souladu s přírodou je stále možné.

Stavěli se proti výstavbě developerských projektů, které znehodnocují krajinu.

V roce 2012 pak proběhla operace César. Na území zadistů vtrhla tisícovka policistů a rozbila několik zdejších farem. Akce si vyžádala desítky zraněných na obou stranách, farmáři z oblasti ale neodešli. Po referendu je vláda požádala o vyklizení prostoru. Když k moci nastoupil Macron, začalo nové vyjednávání. Zadisté toužili po autonomii.

Jenže po Francii existuje dvacet dalších podobných oblastí. A stát neví, co s nimi. Vláda proto žádala, aby se ZAD vrátil do právního státu, neboť mohlo dojít k vytvoření nekontrolovatelného precedentu. A tak kolektivům z oblasti Notre-Dames-des-Landes nabídla možnost vytvořit legální zemědělská družstva.

Vzniklo několik družstev, ostatní však dál chtěli pokračovat alternativním způsobem.

• • •

Březen 2018.

V ulicích se začínají objevovat skupiny protestujících.

V rukách drží tolik různých transparentů, že vnější pozorovatel stěží může odhadnout, proti čemu všemu protestují. V celé Francii začíná generální stávka veřejného sektoru. Demonstruje se ve všech velkých městech. Projíždím na kole centrum Nantes a ptám se demonstrujících, proti čemu protestují. Většina z nich odpovídá: „Proti Macronovým reformám.“ „Macron je prezidentem bohatých a nám se nelíbí, co dělá.“

„Nechci přijít o sociální jistoty a Macron nám je chce vzít.“

Média informují o třech až čtyřech stech tisících demonstrujících v celé zemi, policie uvádí pět set tisíc lidí. S demonstracemi začali studenti a zaměstnanci státního železničního dopravce SNCF. Vláda totiž přišla s návrhem zavést konkurenčního dopravce. SNCF podle ní bylo zadlužené, úroveň jeho služeb klesla, mělo vysoké jízdné a nezvládalo opakovaná zpoždění vlaků. Plánovaná reforma měla zasáhnout do privilegovaného postavení jeho zaměstnanců. Ti do té doby dostávali mzdy vyšší než průměrný francouzský plat, měli garantovanou doživotní pracovní pozici, vyšší důchody i sociální pojištění.

Studenti středních a vysokých škol zase protestovali proti plánované změně maturitních zkoušek a přijímacího řízení na některé veřejné vysoké školy, které dnes mohou nově odmítat uchazeče do vybraných oborů. Mnozí z nich měli za to, že nový zákon o přístupu k vysokoškolskému systému povede k zavedení skryté selekce. Jejich protesty pak do pohybu uvedla událost v jihofrancouzském městě Montpellier. Tam studenti práv obsadili univerzitní posluchárnu, aby uspořádali valné shromáždění. Zanedlouho dovnitř vtrhla skupina maskovaných mužů. Ti na studenty zaútočili s obuškami a dřevěnými prkny a vyhnali je ven.

Zůstalo po nich několik zraněných, z toho tři vážně. O den později byl děkan právnické fakulty zatčen a donucen odstoupit z funkce. Objevilo se podezření, že o útoku na studenty věděl. Studenti v Montpellier pak školu obsadili znovu a ze solidarity se k nim připojily i kampusy v Bordeaux, Nancy, Toulouse, na Sorbonně a v Nantes.

Mezitím železničáři vyhlásili tříměsíční stávku omezující vlakový provoz. Vlakový provoz v Nantes začíná jezdit v intervalu tři dny ano a dva dny ne. Na protest se nabalují další a další témata.

Protestuje se také proti novému imigračnímu zákonu. V ulicích Nantes opakovaně demonstrují důchodci, studenti, odboráři a další, kterým vadí plánované změny. Někde protestují i popeláři a knihovníci. Spojuje je frustrace a obava ze ztráty sociálních jistot.

Moje francouzská spolubydlící si stěžuje, že nemůže chodit do školy ani do knihovny.

• • •

Duben 2018.

Nad historickým centrem obden krouží vrtulník monitorující stávky. V ulicích se pohybují desítky ozbrojených policistů se štíty.

Začínám si po městě všimnout nálepek s písmeny ZAD a rozbitých bankomatů.

V trafice si kupuji deník Presse Océan s titulkem „Policisté v ZAD zatím zlikvidovali přes 30 squatů. Na místě byl zraněn novinář deníku Libération“.

Policejní jednotky vstoupily do oblasti Notre-Damesdes-Landes s cílem vyklidit squaty a farmy ekologických aktivistů. Během prvních dnů v oblasti zasahovalo dva a půl tisíce policistů s drony, helikoptéry, tanky a granáty. Místní postavili barikády kolem celého území a bránili se Molotovovými koktejly.

Na místo se brzy začali sjíždět aktivisté z celé země a zadisté se připojili k vlně stávek v Nantes. Stávkovali pod Tour Bretagne, symbolem špatného developerského projektu.

Média mluvila o malé občanské válce, ale život ve městě běžel dál.

Navštěvuji organizační centrum zadistů ve vnitrobloku domu v ulici Paula Bellamyho. U vchodu do hlavní místnosti stojí tabule s nadpisem „Spolujízda“. Ptám se jednoho z organizátorů, jak se do oblasti dostat. Vysvětluje mi, že musím napsat své jméno a telefonní číslo na tabuli a uvést den a hodinu, kdy chci odjet.

Vedle tabule leží letáky s kontakty na právníka, radami a seznamem věcí, které chybějí lidem v odstřižené zóně.

„Léky, citrony, oblečení.“ Z rohu místnosti skrze poněkud zastaralý model rádia promlouvá jejich vlastní odbojová stanice, antirepubliková stanice Klaxon. Muž s dredy mi podává mapu a prstem ukazuje, kudy se mohu dostat dovnitř. Upozorňuje mě na špatnou obuv. Mám na nohou tenisky.

„V takových botách tam opravdu nejezdí,“ říká.

Chvilí sleduji mladého Španěla s batohem na zádech, který má na nohou naopak pevné a vysoké boty, jak na papír zapisuje své jméno a anglicky opakuje „Je to šílený!“, a ptám se organizátora: „A jak se dostanu zpátky?“ „To nevím. My organizujeme jenom cestu tam.“

• • •

Francie je země stávkujících a lidé jsou tu na stávky zvyklí.

Ale ze všech demonstrací, kterých jsem během času stráveného v Nantes byla svědkem, se jen jedna týkala diskriminace. Odehrála se v tichosti a bez většího zájmu médií.

Ptám se francouzské studentky Lou: „Je tu rasismus?“ „Je. Máme tu pozitivní diskriminaci, ale když o stejnou práci požádá běloch z lepší rodiny a černoch, dostane ji většinou ten běloch.“

„Nezdá se ti, že v těch stávkách každý stávkuje jen kvůli sobě a nebere v potaz další problémy Francie?“

„Možná. Když je nás šedesát pět milionů, tak není divu, že se stávkuje pořád. Ale takhle, jak se stávkuje v Nantes, se opravdu nestávkuje všude,“ směje se Lou, která do města přijela z Lille.

Protestuje jenom střední třída? Rozumí přistěhovalci problémům, které vyhání Francouze do ulic? Je policie v právu, když v převaze zasahuje proti demonstrantům?

Umí její členové poznat, kdy hrozí opravdové nebezpečí?

Policisté proti stávkujícím pravidelně zasahují slzným plynem.

Vítr roznáší jeho kapky po ulicích i tam, kde se neprotestuje. Kde nestojí plot, vytváří kapalnou bariéru.

V Nantes a v Notre-Dame-des-Landes se použije deset tisíc granátů, které však ohrožují i zdraví samotných policistů.

Slzný plyn se nesmí používat ve válečném konfliktu, ale jeho užití proti civilistům zakázané není. Trh se slzným plynem stále roste.

• • •

V době největších stávek se v centru začínají objevovat další migranti. Jejich cesta začíná ve francouzském městě Orléans. Jsou to migranti, kteří do Orléans přijeli z Paříže nebo z Toulouse a tam čekají na vlaky do Tours nebo Nantes. Čekají jich desítky poblíž orléanského nádraží nebo na náměstí Place du Cheval Rouge, v samém centru města.

Je květen a z Orléans do Nantes přijíždí každý den patnáct až dvacet migrantů.

Dozorčí stávkujících železnic SNCF říká, že přijíždějí ve vlacích po třech nebo čtyřech lidech. Mezi zaměstnanci SNCF je to tabu. Dozorčí se rozcházejí v tom, jak situaci řešit.

„Můžeme je požádat, aby vystoupili na příští stanici, a to jen z úcty k cestujícím, kteří za cestu zaplatili,“ říká jeden.

„Teoreticky můžeme zavolat policii, aby je dostala z vlaku ven, ale to způsobuje zpoždění, což se cestujícím nelíbí. A navíc to má nulový efekt, protože migranti okamžitě nastoupí na příští vlak, co pojede,“ říká druhý.

A proč zrovna Nantes?

V jednom z vlaků sedí na chodbě mladý Eritrejec a vysvětluje:

„Právě jsem přijel z Libye. Jel jsem přes Itálii. Chystám se do Nantes, abych požádal o azyl a odevzdal otisky prstů. Řekli nám, že tam s námi budou zacházet líp než jinde a že tu máme větší šanci získat azyl.“

O rok později se tichý park Jean-Baptiste Daviais stal jejich stanovým městečkem.

• • •

V roce 2018 město zvýšilo počet venkovních bezpečnostních kamer.

Na internetu si čím dál více lidí stěžovalo na sníženou bezpečnost v ulicích.

Vadili jim agresivní opilci, kteří v noci obtěžovali kolemjdoucí. Stěžovali si na drogové dealery na tramvajových zastávkách ve čtvrti Bouffay a upozorňovali na to, že jde především o mladé přistěhovalce. Ženám nedoporučovali chodit v noci o samotě po čtvrtích Breil, Malakoff, Bellevue a Dervallieres, kde žijí komunity z Maghrebu, Senegalu, Libanonu a muslimové, včetně komunity z Íránu. Varovali před noční cestou do hudebního klubu Hangar a bananes na Île de Nantes. Stěžovali si na výtržníky v tramvajích, zloděje telefonů.

Zatímco jedni protestují a druzí se protestům vyhýbají, v jiných místech se buduje organizovaná síť dealerů marihuany.

Dnes policisté tvrdí, že situaci nemají pod kontrolou a že jim scházejí lidé, kteří by ji pomohli zmírnit.

• • •

9. července 2018, noc.

Blížím se ke konci svého pobytu v Nantes.

Do města přijíždí čím dál více migrantů. Je jich tolik, že je město nestíhá ubytovávat. A tak spí ve stanech a ve spacácích v parcích a u parkoviště naproti nemocnici. Na konci léta je čeká vlhko a zima a na podzim budou čelit epidemii tuberkulózy. Ještě v létě roku 2019 budou stovky migrantů čekat v tělocvičně ve čtvrti Saint-Herblain na azyl.

O několik kilometrů dál od mého bydliště zastavuje policista mladého muže v autě. Dopravní kontrola. Muž v autě se jmenuje Abobakar Fofana, je mu dvacet dva let a má zápis v trestním rejstříku. Údajně ukazuje policistovi cizí doklady. Po několika minutách ho policista žádá, aby s ním jel na policejní stanici.

Jedna verze říká, že se mladík snažil ujet a při couvání zranil kolemjdoucího, který doprovázel dvě děti. Po krátké pauze začal couvat znovu. Policista vystřelil. Abobakar Fofana byl na místě mrtev.

Jiná verze říká, že Abobakar chytil policistu za jednu ruku a tomu z druhé ruky neplánovaně vyšel výstřel.

Policista tvrdí vyšetřovatelům, že svou zbraň použil ve snaze ochránit osoby, které se mohly dostat do cesty unikajícímu vozidlu. Později tvrdí, že šlo o nehodu.

Vztahy mezi policií a mladými obyvateli „problémových čtvrtí“ v Nantes jsou křehké.

Ve čtvrtích Dervallieres, Malakoff, Bellevue, Bottiere, Rezé, Saint-Herblain, Orvault se zvedá vlna nepokojů.

Hoří auta, pekárny, obchody. Hoří také auto starostky města Johanny Rollandové.

Nepokoje trvají pět dní. Pět lidí dostává za útoky na příslušníky policie podmíněčné čtyřměsíční tresty odnětí svobody.

Pak se do ulic vrací klid.

• • •

Násilí, agrese a frustrace jsou těmi nejzazšími projevy nepochopení, absence dobré perspektivy, potlačených zranění, nejistoty a materiální nespokojenosti, které na sebe sice často berou ideologickou podobu, především však vycházejí ze základní hierarchie potřeb.

A mezi těmi se nachází také potřeba lásky.

Domnívám se, že všichni, kdo přijíždějí do Nantes, potřebují lásku, stejně tak jako obyvatelé Nantes. Někteří z nich si společně s dalšími Francouzi za pár měsíců oblečou žluté vesty a stanou se na dlouhou dobu hlavním tématem zpráv. Někteří z nich mezitím završí mnohdy i několikaletou cestu z Afriky, Blízkého východu nebo jiné země za francouzskými hranicemi.

Svět si stále ještě připomíná druhou světovou válku a mezitím už se píše nová historie.

Kdo je režisérem této doby?
Kdo je zlý a kdo je dobrý?

Podnikám poslední cestu na kole. Mallakof, most Tabarly, Parc de Beaulieu. Naposledy zamykám kolo ke stojanu. Procházím se parkem, ve kterém jsem poprvé. Když ujdu asi sto metrů po trávě, uslyším neznámou hudbu.

Po sluchu kráčím k jejímu zdroji. Po několika dalších krocích vycházím zpoza keřů k louce, která je plná lidí. Vidím arabskou rodinu s muži oblečenými v daffahu a dětmi, co válí sudy na malém kopečku. Kousek za nimi tančí tři ženy za hlasitého potlesku mužů i žen u piknikového stolu, vypadají jako Rumuni. Pokračuji v cestě, až dojdu k hřišti s černošskými rodinami. Tři dědové sedí na přinesených židličkách, kouří dýmku a vyprávějí holčičkám pohádky.

Naproti nim u hořícího ohniště se smíchem griluje několik pestře oděných černošek maso. Pět adolescentních kluků buší do bubnů. Opodál stojí policejní auto, strážníci sedí před zaparkovaným vozidlem na trávě a mluví s dalšími dvěma černošskými kluky.

V parku panuje dobrá nálada. Všichni jsou na jedné lodi.

Svět si stále ještě připomíná druhou světovou válku a mezitím už se píše nová historie Esther Idris Beshirová (nar. 1994 v Plzni) studovala obor Žurnalistika na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, kde spoluzaložila kavárnu Na Hollaru a nezávislý časopis Dýpt, ve kterém vedla například fiktivní rozhovor s lesem. Do Francie odcestovala na půl roku studovat na Audencia SciencesCom v Nantes. Tuto reportáž původně sepsala v delší verzi pro svou diplomovou práci s názvem „Současná literární reportáž a její vývoj v České republice, v Polsku a Francii“, která se věnuje také vztahu mezi literaturou-fikcí a důvěryhodností reportáže s uměleckými prvky. Po dokončení školy působila v zahraniční rubrice redakce Seznam Zprávy a nyní je editorkou obsahu v agentuře C3. Ve volných chvílích se věnuje figurální kresbě a malbě a navštěvuje kurz arteterapie.

O autorovi| Text je upravenou verzí reportáže z autorčiny diplomové práce „Současná literární reportáž a její vývoj v České republice, Polsku a Francii“.

Foto autor| Text a fotografie Esther Idris Beshirová

Foto popis| ~ Začátek čtvrti Malakoff

Foto popis| ~ Místo, kde přes noc spalo několik lidí bez domova

Foto popis| ^ Bývalé doky na Île de Nantes

Foto popis| ^ Demonstrující před prefekturou v Nantes

Tipy deníku

13.2.2020 Kladenský deník str. 02 Zpravodajství/Kladensko
Jan Brabec

Redaktor Deníku Jan Brabec doporučuje

Benefiční koncert pomůže obyvatelům vyhořelého domu

16. únor / 16:00 až 22:00 Kladno – Benefiční akce na pomoc evakuovaným lidem z domu z Americké ulice v Kladně, který nedávno zasáhl požár, se uskuteční v neděli 16. února v Městském divadle Kladno. V době od 16 do 22 hodin vystoupí na jehojevišti All Right Band, The Beatles Revival, Karel Kahovec, Josef Fousek, Johny, The Blues Q, kapela Žampion nebo herci z městského divadla. Speciálním hostem pak bude Olga Lounová. Od 16 do 18 hodin budou na malé scéně divadla tvořivé dílny pro děti, ve foyer a kavárně bude svůj um předvádět kouzelník Miroslav Gregoř. Vstupné je 250, 500 nebo 1000 korun, peníze jsou příspěvkem do veřejné sbírky Na pomoc Americké! Ti, kdo by chtěli lidem z vyhořelého domu pomoci bez účasti na koncertu, mohou svůj finanční dar zaslat na číslo bankovního účtu 229954136/0300.

Československé dějiny podle Ruska budou tématem přednášky

13. únor / 18:00 / volně přístupné Slaný – Veřejnost se bude moci ve čtvrtek 13. února zúčastnit přednášky o účelové (dez)interpretace československých dějin ze strany Ruska. Na toto téma bude od 18 hodin ve slánském vlastivědném muzeu hovořit odborník, a to Daniela Kolenovská z Katedry ruských a východoevropských studií

při Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Po sametové revoluci se Česko vydalo na Západ a dřívější blízké vztahy s Ruskem se rozpadly. Jak dnes ruští historici vidí společné 20. století? Co nového zjistili o sovětské politice vůči Československu v roce 1938, 1948 nebo o intervenci roku 1968? A proč se dnes o výklad historie tak často Praha s Moskvou střetávají? Nejen na tyto otázky zazní odpovědi z úst odborníka na čtvrtěční přednášce. Vstupné je dobrovolné.

Foto popis|
Region| Střední Čechy

Německo a Merkelová. Klid? Je to jinak. Strach z Hitlera a pozice AfD po šoku v Durynsku

13.2.2020 parlamentnilisty.cz str. 00
mp

Expert na Německo Vladimír Handl z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy důkladně popsal, proč u našich západních sousedů došlo k politickému zemětřesení a proč pověst Křesťanskodemokratické unie (CDU) kancléřky Angely Merkelové utrpěla hluboké šrámy. Dá se prý říci, že Německo stále obchází strašidlo Adolfa Hitlera a strach z něj.

V Německu došlo k politickému zemětřesení. Potom, co ve východoněmecké spolkové zemi Durynsko táhla CDU za jeden provaz s krajně pravicovou Alternativou pro Německo (AfD), zasáhla kancléřka Angela Merkelová a dala jasně najevo, že s AfD se nespolupracuje.

„Pro ty strany, které představují většinu v Bundestagu, v německém Spolkovém sněmu, je skutečně vyloučena, protože my si musíme umět představit to rozdělení politické scény; pokud jde o AfD, tak AfD je zaměřena na to, aby německou politiku zbavila Angely Merkelové. Takže pro AfD je tématem Merkelová. Pro ty ostatní strany to téma ve vztahu k AfD, když to řeknu obrazně, je Hitler čili pohled zpátky na minulost. Tyhle dva pohledy se samozřejmě naprosto nescházejí,“ vysvětlil expert na německou politiku v rozhovoru pro server Info.cz.

Tak to alespoň funguje na centrální vládní úrovni v Berlíně.

Na nižších úrovních už to může být jinak. Na komunální úrovni už CDU a AfD spolupracují. Z této komunální úrovně je pak vyvíjen tlak na vyšší patra politiky, aby spolupráce s AfD byla přijatelná. To neplatí jen o CDU, ale třeba také o německé sociální demokracii. Zatímco komunální politici tvrdí, že se s AfD dá normálně mluvit o správě chodníků, vrcholní politici říkají, že s AfD se nespolupracuje, protože extremistům se neustupuje, protože to extremistům otevírá cestu k vládnutí.

Současně s tím však Handl odsoudil násilné výhrůžky politikům, kteří byli ochotni s AfD spolupracovat. Odborník zdůraznil, že výhrůžky násilím, neřkuli samotné pokusy o násilné akty v žádném případě k politice nepatří.

Faktem podle něj je, že z politického hlediska Alternativa pro Německo odebírá nejvíc hlasů právě Merkelové a její CDU. Spousta voličů má totiž pocit, že Merkelová v průběhu svého dlouhého vládnutí, kancléřkou je totiž od roku 2005, převzala nápady německé sociální demokracie, ale nejenže o nich mluvila, ona je také reálně provedla, což řadě pravicovějších voličů nebylo po chuti – a to vytvořilo prostor pro AfD.

Dnes ale AfD bere hlasy i levice, bere hlasy i sociálním demokratům nebo straně Levice (Die Linke), jejichž voliče vede k volbě AfD strach z migrantů, strach o svou bezpečnost, o svou kulturu, mají strach z globalizace, strach z otevřenosti společnosti.

V Bundestagu ale AfD mnoho legislativních návrhů nepřináší.

Vedle toho zůstává v platnosti dělení na levičáky a pravici, CDU odmítá spolupracovat s Die Linke, kterou vnímá jako radikální levicovou sílu, ale různých dělicích linií už je tolik, že toto dělení oslabuje. Stále platí také rozdělení na západ a východ Německa, protože životní podmínky jsou na východě stále horší než na západě.

Ale dokud bude na nejvyšší úrovni platit, že politika je sporem, jestli půjdeme dál s Merkelovou, nebo s Hitlerem, tak žádná z demokratických stran s AfD spolupracovat nebude. Pravděpodobnější je, že budou vznikat natolik široké koalice, že jejich hlavním smyslem bude postavit se proti AfD.

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Nemecko-a-Merkelova-Klid-Je-to-jinak-Strach-z-Hitlera-a-pozice-AfD-po-soku-v-Durynsku-613463>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
parlamentnilisty.cz

Putin plánuje změny v ústavě

13.2.2020 ČT 24 str. 13 22:00 Události, komentáře

Světlana WITOWSKÁ, moderátorka

V Rusku zasedl zvláštní výbor pro přípravu změny ruské ústavy. Projednával návrhy na oslabení pravomocí hlavy státu na úkor státní rady. V jejím čele by mohl stanout dosavadní ruský prezident Vladimir Putin, který výboru předsedal. Reformu chce nechat schválit v referendu nejlépe už na jaře. Jeho odpůrci návrh kritizují s tím, že si šéf Kremlu chce zachovat moc i po skončení současného mandátu.

Miroslav KARAS, redaktor

Odborná skupina pro ústavní změny pracuje naplno. 75 zástupců ze světa politiky, práva, kultury nebo sportu patří ke stoupencům Vladimira Putina. Podle expertů šéf Kremlu počítá s tím, že se po konci mandátu v roce 2024 ujme vedení státní rady, která bude v nové mocenské struktuře nadřazená, jak prezidentovi, tak parlamentu.

Andrej KOLESNIKOV, Centrum Carnegie Moskva, politolog

Stará se o svou vlastní bezpečnost. Je pro něj lepší být osobou s pravomocemi než obyčejným důchodcem.

Vladimir PUTIN, ruský prezident

Považuji za nezbytné, aby s přijetím změny souhlasili občané.

Miroslav KARAS, redaktor

V úvahu přichází 22. duben, kdy si Rusové připomínají narozeniny vůdce bolševické revoluce Lenina. Společnost monitorující dlouhodobě průběh voleb má výhrady, například, že otázky jsou spojeny do jednoho balíku.

Roman UDOT, společnost Golos

Otázky ohledně platu a ohledně pravomoci státní rady nemají nic společného.

Miroslav KARAS, redaktor

Podle posledních průzkumů veřejného mínění 80 % Rusů považuje změny v ústavě za důležité a podporuje je. Rusové chtějí mít v ústavě zaručené sociální jistoty, 91 % dotázaných chce, aby v ní byla zapsána povinnost pravidelně zvyšovat platy a důchody. Nízké důchody a sociální dávky Rusové považují za hlavní problém. Na

poslední přidání zhruba 500 Kč invalidům, veteránům, anebo hrdinům Sovětského svazu nebo socialistické práce na zdravotní péči reagovala moderátorka zpráv smíchem.

Alexandra NOVIKOVÁ, moderátorka /zdroj: YouTube/Nakanune TV/

Promiňte ... Snažila jsem se udržet.

Miroslav KARAS, redaktor

Stanovené rozdělení částky na 330 Kč na léky, 40 na cestu do lázní a zbytek na dopravu do zahraničí, vyvolalo podobnou reakci nejen u ní. Miroslav Karas, Česká televize, Moskva.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor

V Událostech, komentářích vítám Jana Šíra z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer.

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor

Je tahle ta pracovní skupina, která dává dohromady návrhy toho, co potom bude předloženo v referendu lidem, pouze formalitou, může vůbec přijít s něčím, co by se prezidentovi nelíbilo?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV Univerzity Karlovy

To je otázka, která vyžaduje další odpověď. Problém je ten, že celá ta skupina do velké míry vytváří tu dezinformační mlhu kolem toho, co se děje, protože ten návrh těch ústavních změn už ve Státní dumě Ruské federace leží a prošel prvním čtením, to znamená, a ten proces tak, jak je schvalován, probíhá po úplně jiné linii, než jak jsme viděli v té předchozí reportáži.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor

Jak koordinovaná je ta, řekněme, masáž v médiích, aby potom, pokud to skutečně bude předloženo lidem k finálnímu schválení, tak, aby hlasovali pro?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV Univerzity Karlovy

Tak samozřejmě už jenom to, že se o tom bavíme my zde ve studiu a samozřejmě v Rusku je to debatováno a jsou rozvíjeny scénáře, co vlastně ta reforma takzvaná má znamenat, tak to svědčí o tom, že ta masáž probíhá a je poměrně intenzivní, nicméně má povahu do velké míry nekoherentních vzkazů a když si přečtete to paragrafované znění té navrhované reformy, tak skutečně obsahuje řadu ustanovení, které spolu nijak nesouvisí a je otázka, k čemu toto všechno slouží, od čeho to má odvést pozornost, co může zastírat, co na pozadí toho ...

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor

No, to jsou dobré otázky, tak, jaké jsou odpovědi.

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV Univerzity Karlovy

Na pozadí toho se ptáme. Těžko říci, tam mě zaujal asi 1 bod, a to si myslím, že to je jediný logický bod, vycházíme-li z té logiky ruského systému, a, a to je záležitost spojená s novým uzákoněním a zakotvením v ústavě primátu vnitrostátního ruského práva nad mezinárodními smlouvami a nad rozhodnutími mezinárodních instancí. Musíme si uvědomit, že za 3,5 týdne začíná v Haagu soud s obviněnými ve věci toho asi největšího válečného zločinu, ke kterému /nesrozumitelné/ na východě Ukrajiny, což bylo to sestřelení letu MH-17. Na lavici obžalovaných, byť tedy v nepřítomnosti, se nacházejí mimo jiné představitelé ruské generality a ten soud,

jak lze předpokládat, bude rozhodovat nezávisle a vynese rozhodnutí, které může být takového rázu, že se může promítnout i ve vztahu k závazkům ruského státu a samozřejmě jeho nejvyššího nejenom vojenského, ale i politického vedení, a to je něco, před čím ten stávající režim a jeho nejvyšší představitelé mohou třeba hledat imunitu právě v tom, že si sami uzákoní, že tato rozhodnutí nebudou mít platnost na území Ruské federace.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor

Co podpora prezidenta Putina? Svobodná Evropa, Rádio Svoboda přinesla aktuální čísla průzkumu, podle něhož důvěra v prezidenta klesla na 35 %. Mohla to, může tohle to skutečně odrážet reálný stav v zemi?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV Univerzity Karlovy

Takhle, tady zase 2 obecné připomínky k tomu hodnotit validitu průzkumu veřejného mínění ve společnosti, která není svobodná, je velice obtížné, protože

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor

Jakéhokoliv průzkumu?

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV Univerzity Karlovy

Myslím si, že ano, tady skutečně, abych rozlišil mezi reabilitou těch průzkumů, to znamená nakolik to dobře naměřili, dobře položili otázky, dobře to všechno sečetli a, a jejich výpovědní hodnotou, protože když vám někdo v systému takového typu zavolá a řekne: podporujete stávajícího prezidenta, tak si dovolím představit, že je ten nesoulad mezi tím, jak lidé odpovídají a jak pak v praxi jednají, může být poměrně velký, to je jenom obecná připomínka, nicméně trendy, si myslím, že ty průzkumy vystihují poměrně a přesně a je zcela evidentní, že ten efekt Krymu postupně vyprchává a naopak vyvstávají na povrch dopady zejména sociální, ekonomické té, toho vojenského dobrodružství a samozřejmě to se promítá i do určitých očekávání ruské společnosti a na to třeba i ta takzvaná reforma má reagovat tím, že má srovnat, dorovnat vlastně úroveň minimální mzdy životnímu minimu, stanovit povinnost indexace důchodů a podobné záležitosti, o kterých byla rovněž řeč v tom, v té reportáži.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor

Jan Šír, díky moc čas v Událostech, komentářích.

Jan ŠÍR, Institut mezinárodních studií, FSV Univerzity Karlovy

Děkuju za pozvání.

V Česku se ve druhé polovině loňského roku zvedl počet lidí, kteří obdrželi nějakou výhrůžku nebo urážku

14.2.2020 ČRo Plus str. 04 21:10 Den v 60 minutach

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

V Česku se ve druhé polovině loňského roku zvedl počet lidí, kteří obdrželi nějakou výhrůžku nebo urážku. Někteří neonacističtí aktivisté obnovili svoje aktivity, naopak anarchisté a komunisté procházejí obdobím, kdy veřejnost tolik neoslovují. Vyplývá to z dnes zveřejněné zprávy o extremismu za posledních 6 měsíců loňského roku, kterou vydalo Ministerstvo vnitra. Rozebereme ji s Janem Charvátem z Institutu politologických studií při Univerzitě Karlově. Dobrý den.

Jan CHARVÁT, Institut politologických studií při UK

Dobrý den.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Zpráva se zaměřila také na témata, která společnost rozdělovala, některá se opakují, ale objevila se i nová, například spor o sochu maršála Koněva v Praze, ten podle zprávy ukázal, že dřívější ideologičtí oponenti mohou za určitých okolností najít společné téma. Je to podle vás spíš výjimka, nebo se dá očekávat, že se podobné věci budou opakovat?

Jan CHARVÁT, Institut politologických studií při UK

Já si myslím, že se to bude opakovat, protože vidíme celkem jasně určité spojitosti, což je na jedné straně odpor k Evropské unii, na straně druhé je to velká podpora Ruska, na třetí straně je to, řekněme, obdiv obecně k autoritativnímu způsobu vlády, který propojuje vlastně některé bývalé, řekněme, komunistické nebo prokomunistické aktivisty právě s některými lidmi z té, řekněme, tradiční krajní pravice.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Na pravicové scéně se podle zprávy po letech stagnace obnovily aktivity neonacistického hnutí, o čem to svědčí?

Jan CHARVÁT, Institut politologických studií při UK

To se zásadně týká jaksi odštěpenců od dělnické mládeže a je to skupina lidí, která došla k názoru, že Dělnická strana už je naprosto není schopná ničím vlastně obohatit, nějak jaksi prorazit v tom politickém systému, a pokouší se obnovit takový ten model, který existoval v devadesátých letech, v tom loňském roce mají za sebou asi 2 nebo 3 akce, ale všechny byly poměrně neúspěšné, takže tam se domnívám, že to je spíš takový jako zoufalý pokus ještě něco se pokusit zachránit.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Anarchistické hnutí v minulém půlroce sázelo na téma ekologie, dalo se čekat, že se právě ekologie a boj za klima stane atraktivní i pro extremistické skupiny?

Jan CHARVÁT, Institut politologických studií při UK

To je asi ne úplně dobře v podstatě jaksi položená otázka, protože ekologie ve skutečnosti, ekologické otázky a stejně celá řada dalších témat, byla ve skutečnosti jaksi tématem anarchistických skupin od úplného začátku devadesátých let. Takže to není věc, která by byla jakkoliv nová, naopak je to naprosto...

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Já právě neříkám, že je to nové, ale jestli se to znova prostě dostává do hry.

Jan CHARVÁT, Institut politologických studií při UK

Ne, já tím myslím, že to je celou dobu. Že celou dobu, co u nás existuje anarchistické hnutí, tak jedno z témat, které řeší, je ekologie.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Zpráva také poukazuje na propojení extremistů a takzvaných alternativních médií, nakolik alarmující je prostor, který v médiích dostávají?

Jan CHARVÁT, Institut politologických studií při UK

Já si nejsem jistý, jestli dostávají zrovna teda jaksi ty atraktivní média ten prostor v médiích, já si spíš myslím, že vidíme, jak alternativní média si vytvářejí vlastní prostor a konkurují tomu, řekněme, jaksi tradičnímu mediálnímu

prostoru. A tam samozřejmě v tom určitý problém je, protože u těch alternativ, takzvaně alternativních médií víme, že vlastně velmi často nejde o alternativní médium, ale o médium, které nějakým způsobem se snaží manipulovat, což se mu poměrně daří, zejména teď, když se zaměřuje na lidi, kteří jaksí nejsou zvyklí nějak výrazně přemýšlet o tom, co k nim vlastně z těch médií přichází.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Na začátku jsme také zmínili, že si dokument o stavu extremismu všímá zvyšování intenzity nenávistných projevů, čemu to lze přičítat?

Jan CHARVÁT, Institut politologických studií při UK

To má celou řadu důvodů, jeden z nich je ten, o kterém jsme mluvili před chvílí, to znamená právě ten nárůst v podstatě těch takzvaně alternativních médií, z nichž pro část z nich je v podstatě právě ta otázka těch nenávistných projevů to hlavní, co nějakým způsobem šíří, na straně druhé je to samozřejmě obecně jaksí prostředí sociálních sítí, které je, anebo je tak aspoň vnímáno některými lidmi, relativně anonymní, takže vede k tomu, že lidé často řeknou věci, které by jaksí z očí do očí říct nedokázali, a díky tomu přesně ten téma jaksí těch /nesrozumitelné/ projevů stoupá. Třetí věc je samozřejmě i ta, že se tomu vlastně víc začínáme věnovat, víc se o tom jaksí mluví a je víc zřetelné, že vlastně řada těch uskupení, které nějakým způsobem na těch okrajích politického spektra existují, jsou schopny zorganizovat poměrně nepříjemné kampaně proti konkrétním lidem, často třeba z mediálního prostředí. Vlastně velmi často proti novinářkám, to je poměrně zajímavá věc, která se objevila v tom posledním roce velmi zřetelně, že novináři muži jsou vystaveni vlastně jednak menšímu a jednak jinému typu vlastně agresivity na sociálních sítích než novinářky ženy.

Šárka FENYKOVÁ, moderátorka

Politolog Jan Charvát z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy byl naším hostem. Děkujeme.

Jan CHARVÁT, Institut politologických studií při UK

Taky děkuju. Na shledanou.

Jak využít poznatky o čtenářských prožitcích

15.2.2020 vedavyzkum.cz str. 00 Z domova

Vedavyzkum.cz

Na Filozofické fakultě UK vystudovala literární komparatistiku a skandinavistiku. Pak Anežka Kuzmičová zamířila na Stockholmskou univerzitu, kde získala doktorát, sbírala zkušenosti a bádała též jinde: v Dánsku, Anglii či Kanadě. Od Nového roku je i díky programu Primus zpátky na Univerzitě Karlově.

Proč se po dvanácti letech vrací? „Měla jsem ve Stockholmu termínovaný postdoktorální úvazek, který měl v lednu skončit. Trval poměrně dlouho, poněvadž mám dvě děti a ve Švédsku si můžete z důvodu rodičovství odložit výkon práce včetně té vědecké. Nicméně poslední dva roky jsme hodně intenzivně přemýšleli, co dál, a chtěli se vrátit do Čech,“ říká Anežka Kuzmičová, jež se nově zabývá čtenářstvím v Ústavu českého jazyka a teorie komunikace FF UK.

Žádost ke svému projektu nejprve připravovala do Grantové agentury ČR, ale vedoucí katedry Jan Chromý jí navrhl, zda nezkusit interní Primus, tedy podporu mladých vědců pro zakládání nových vědeckých skupin na UK, která v březnu zahájí už pátý ročník. Kuzmičová spolu s dalšími jedenadvaceti vědci uspěla, takže na další tři roky získala čtyři miliony korun pro své badatelské téma.

Za čtenářskými prožitky

Tím je výzkum čtení, zvláště dětského, v přirozeném prostředí. „Chtěla jsem pracovat v týmu, který by byl i nějak formalizovaný. Až dosud jsem totiž měla individuální postdok, poslední dva roky působila v Bristolu a

všechny kontakty i spolupráce závisely na mé osobní iniciativě, šlo o neformální akademické spolupráce, neposvěcené velkým grantem,“ vypráví již v Praze. Přesně věděla, co a koho chce. „V týmu jsme čtyři. Tato skupina lidí, z nichž každý do výzkumu přináší něco úplně jiného, je pro mě tou hlavní radostí,“ tvrdí. Tříletý projekt nese název Integrovaný výzkum textu a četby.

Anežčinou seniorní kolegyní je Markéta Supa z **Fakulty sociálních věd** UK, jež se zabývá mediální výchovou a třeba i tím, jak děti prožívají média, jejich sdělení a narativy. „Hodně mě inspirovala, má obrovské zkušenosti ze zahraničí a doktorát z Velké Británie. Staví něco, co v Česku nebylo,“ chválí Kuzmičová, přičemž sází ještě na dvě mladší kolegyně, doktorandky – jednak Janu Segi Lukavskou, zabývající se dětskou kulturou, a Kamilu Homolkovou, jejíž odbornou doménou je mimo jiné didaktika a komunikace ve školství.

Sama se dlouhodobě a mezioborově noří do hlubin čtenářství, o němž publikovala řadu studií – všímala si kupříkladu, jak důležité jsou při čtení niterné prožitky, čtenářské situace i vizuální výjevy uchovávané v paměti. Jednoduše řečeno: jak knížky spoluvytvářejí celé lidské osobnosti.

Nechybí však v týmu psycholog? „Mohl by chybět, nicméně s psychology jsem již hodně spolupracovala, budou i konzultanty. My ovšem nechystáme experimentální výzkum. Zajímá nás především čtení v jeho přirozeném prostředí. Půjde nám o reálný terén, o to, co se děje ve škole. Jak se ke čtení přistupuje doma i ve škole,“ vysvětluje a dodává, že je domluvena se školami v Česku.

Vedle toho budou vědkyně analyzovat také čítanky. „Cílíme na mladší školní věk, v našem případě je to třetí až pátá třída základní školy, což je období, kdy je strašně důležité rozvinout čtení na morálně-volní bázi. Chtěly bychom, aby naše poznatky byly aplikovatelné. Pro mě je ohromně důležité vybudovat nějaký trvalejší vztah s učitelským sektorem, přičemž si uvědomuji, jak těžké povolání to je v praxi a že málokdo čeká na teoretické rady,“ usmívá se.

Užít si chvíli pro sebe

Její starší potomek přešel z britské do běžné české školy. „Po návratu jako rodič pozoruji pár jevů. Přejde mi třeba, že se učitelé poměrně málo aktivně snaží, aby dítě bylo ve škole rádo a mělo z učení radost,“ přiznává Kuzmičová. Jednou z cest ke zvýšení potěchy jsou například aktivity, které propaguje občanské hnutí Kritické myšlení – to školí některé pedagogy, aby pěstovali v dětech čtenářskou radost i tím, že si vyměňují prožitky a povídají si o nich. „Smyslem našeho projektu je podívat se, jakým způsobem děti jsou – nebo by mohly být – vedeny k tomu, aby si začaly všimnout toho, že čtení je celostní záležitost; že to není jen něco abstraktního, co se děje v jejich hlavě, ale i něco, co prožívají tělesně a co je může formovat,“ říká Kuzmičová s dodatkem, že četba je také sociální činnost, kdy slovy Ondřeje Hausenblase „lidé obcují s textem“. Děti si to ale mají užít, aby měly chuť se o textech bavit do hloubky.

Vědce zajímá, jak se taková vůle ke čtení dá rozvíjet, jak ji ponoukat a šikovně stimulovat. Švédská dětská literatura bývala pojmem. Jak to tam vypadá se čtením dnes? „Mediální obraz je zřejmý: švédské děti nečtou, podobně jako u nás. Ale ony samozřejmě čtou. Některé školy zavedly ráno deset minut poslechu z vlastní vybrané audiokničky, takže děti mají chvíli na prožitek a soustředění; učitelé je jakoby jedno, o jaké téma jde, ale důležité je nastavení ‚teď si tohle užívám a mám čas si i všimnout, jak se při tom cítím,‘“ doplňuje literární vědkyně, která z odborné i rodičovské praxe ví, jak je pro děti důležité v různých životních etapách okouzlení tématem knihy: děti se pak soustředí na výběr toho, co je právě zajímavá: fotbal, dobrodružná literatura, příroda...

Česká společnost prý preferuje výchovu ke čtení pro dohledání informace, později zase pro učení se o literatuře, přičemž tu možná trochu opomíjíme stránku prožitků, výjevů, vizualizace a radosti z četby. „Je škoda, když učitelé dětem vůbec neříkají, co a jak oni sami čtou,“ míní. Proto chce na Filozofické fakultě UK učit nový kurz Čtení: Teorie, praxe, reflexe. V průběhu semestru si vysokoškoláci vezmou jednu knihu, již si dlouho chtěli přečíst, ale nemohli se k tomu dostat, a během dvanácti týdnů ji sebereflektujícím stylem přečtou a důkladně rozeberou nejen ji, ale hlavně své čtenářské procesy.

Výsledky pro vědu i praxi

Poznatky, které čtyřčlenný tým za tři roky nejen na základních školách získá, hodlá využít v odborných studiích a k vypracování metodiky. S tím už má Kuzmičová bohaté zkušenosti, neboť publikovala ve vědeckých časopisech jako *Semiotica*, *Communication Theory*, *Journal of General Psychology* či *Poetics Today*. Loni v

řijnu se v rankingu ekonomicko-společenského magazínu Fokus dostala na první příčku mezi všemi humanitními vědci ve Švédsku, což ji samu notně překvapilo. „Myslela jsem si, že se spletli,“ usmívá se.

Metodologie žebříčku však vycházela z prací publikovaných v letech 2012 až 2015, sledování citací a úpravy oborovým koeficientem, na což dohlížel expert podílející se na reformě financování švédského vysokého školství. Druhý v rankingu byl religionista ze Stockholmu, třetí docentka antické kultury z Göteborgu.

Jakou nejdůležitější dovednost se ve světě naučila? „Hlavně pracovat v prostředí, kde mě nikdo nezná. I obory vypadají v různých zemích jinak; to mi dalo možnosti definovat si, co a jak dělám, a soustředit se na poměrně velká témata. A nejlepším rozhodnutím hned na začátku bylo začít psát všechny studie a texty anglicky,“ uzavírá žena, jež původně vystudovala švédštinu.

Autor: Martin Rychlík

Foto: Martin Pinkas

Článek vyšel v online magazínu Univerzity Karlovy iForum.

Anežka Kuzmičová (37)

Literární vědkyně, původně skandinavistka. Od ledna opět na Filozofické fakultě UK po návratu z pracovních pobytů na Stockholmské univerzitě a ve Velké Británii. Obdržela interní podporu Primus a vede výzkumnou skupinu InT&L, jež se zabývá čtením v přirozeném prostředí a dopady na osobnost.

PRIMUS - ve skvělé společnosti

Kuzmičová patří mezi 22 mladých vědkyň a vědců, jimž Univerzita Karlova od letoška na tři roky poskytuje interní grant Primus na rozjezd jejich výzkumných skupin. V již čtvrtém ročníku unikátní a štědré podpory byli nejúspěšnější experti z Matematicko-fyzikální fakulty UK (6), Přírodovědecké fakulty (5) a 1. lékařské fakulty (4), přičemž v minulosti řada příjemců Primusu dosáhla později i na prestižní grant Evropské výzkumné rady (ERC) – konkrétně to byli Jiří Klimeš, Ondřej Pejcha (oba MFF) a Matyáš Fendrych s Filipem Kolářem (oba PřF).

URL| <https://vedavyzkum.cz/z-domova/z-domova/jak-vyuzit-poznatky-o-ctenarskych-proziticich>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

vedavyzkum.cz

Pivo v obchodech je moc levné, říká šéf Budvaru Petr Dvořák

15.2.2020 ekonomika.iDNES.cz str. 00 Podniky

Filip Horáček

V zahraničí je Budějovický Budvar pivovarem jednoho piva – ležáku Original. Novinky nasazuje hlavně do těžkého boje o českou hospodu. Ta je pro šéfa jihočeského pivovaru Petra Dvořáka tradiční institucí, která utrpěla EET i zákazem kouření.

„Část hospod zanikla a gastro byznys je obtížnější. Proto vnímám snížení daně jako snahu pomoci tomuto tradičnímu podnikání,“ vysvětluje Dvořák, proč si myslí, že pivo v hospodách po chystaném snížení DPH od května nezlevní. Loni měl pivovar rekordní rok. Brzy začne prodávat lahvou verzi své loňské novinky Budvar 33. Prohlubuje také spolupráci s minipivovary. Ve vybraných hospodách se objeví skotské řemeslné pivo BrewDog.

Premiér Andrej Babiš na začátku týdne vyzval hospodské, aby si marži z piva po snížení DPH od května nenechávali pro sebe. Zlevní pivo v hospodách?

Pivo je součástí české kultury, je produktem, který nás ve světě proslavil, a patříme mezi jeho nejúspěšnější výrobce. Po českém pivo se jmenuje řada zahraničních piv včetně těch amerických. Je škoda, že instituce klasické české hospody v posledních letech hodně trpěla kvůli opatřením, jako je EET a zákaz kouření. Část hospod zanikla a gastro byznys je obtížnější. Proto vnímám snížení daně jako snahu pomoci tomuto tradičnímu podnikání. Myslím si, že snížení DPH pivo v hospodách nezlevní. Když se zeptáte jakéhokoliv hospodského, řekne vám, že pivo je mezi produkty s nejnižší marží. Více vydělávají na vodě, kávě i jídle.

Když je pivo chloubou Čechů, proč nemá výsadu nulové spotřební daně jako víno?

Vnímáme jako nespravedlnost, že na víno existuje nulová spotřební daň. Po krizi v roce 2008 byla navíc daň z piva přechodně zvýšená a už se nikdy nesnížila. Vedle toho je kategorie s nulovou spotřební daní. Tomuto principu nerozumím, obzvláště když si vezmete, kolik hroznů nepochází z České republiky. Naproti tomu výrazná většina sladu, chmele, vody i veškerých pracovníků je z ČR. Pivo je tradiční českou kategorií.

Nedávno se objevily zprávy, že ustupujete od značky Budweiser Budvar na českém trhu, které jste popřeli. Co se stalo?

Šlo o nedorozumění. Náš pivovar se jmenuje Budějovický Budvar, vaříme ležák Budweiser Budvar Original. Označení ležáku na zahraničním i domácím trhu zůstane. Máme ale širší portfolio – například Kroužek, Budvar 33 nebo Sedm spolčených – a proto na domácím trhu budeme používat i označení Budějovický Budvar.

Velká Británie oficiálně vystoupila z Evropské unie. Zatím není jasné, za jakých podmínek. Máte nějaké scénáře, co to pro vás může znamenat?

Letošek je rokem očekávání, brexit nastal, ale další rok běží přechodné období. Jsme schopni exportovat pivo téměř kamkoliv, do Evropy, Kanady, Ruska, částečně i do arabských států. Každý z nich má svůj celní a administrativní režim. Tyto podmínky dokážeme splnit a stejně tak v případě Británie. Jediné, co potřebujeme, je tyto podmínky znát.

Jak se vám v minulém roce dařilo?

Loňský rok byl pro nás velmi úspěšný, uvařili jsme rekordních 1,679 milionu hektolitrů piva. Meziročně jsme rostli o 77 tisíc hektolitrů, to znamená o necelých pět procent a v tržbách ještě rychleji. V celkových výnosech jsme poprvé překonali tři miliardy korun. Z valné většiny tomu pomohl export nejprodávanějšího ležáku Original.

Za hranice míří sedm z vašich deseti piv a díky tomu patříte k největším exportérům. Jak jste si vedli na obtížném českém trhu?

Ani v České republice nám na rozdíl od celého trhu loni objem neklesal a v tržbách dokonce rostl. Považujeme to za obrovský úspěch, protože restaurační segment dlouhodobě klesá. Dařilo se také prorazit s naší novinkou, hořkým ležákem Budvar 33, který jsme uvedli do hospod a celkově jsme ho prodali o třicet procent víc, než jsme plánovali. Nabízíme ho zatím jen v sudech do hospod, ale brzy ho začneme prodávat i v lahvích. „Klasická česká hospoda v posledních letech hodně trpěla kvůli opatřením, jako je EET a zákaz kouření.“

Pokles spotřeby piva v hospodách je globální trend. V minulosti jste působil, ještě v dresu Plzeňského Prazdroje, ve Velké Británii. Jak tam s propadem bojujíte?

Zrovna na britském trhu je vývoj trochu jiný. Prodej v hospodách sice klesá, ale výrazně méně. Je tam menší rozdíl v cenách piv v obchodech a v restauracích a nedá se říct, že by tam bylo pivo v hospodách levnější. V obchodech je pak na trochu vyšší cenové úrovni.

Je to kvůli obrovské konkurenci obchodních řetězců v České republice?

To nedokážu říct. Ale je fakt, že cena piva v posledních dvaceti letech v obchodech je výrazně za inflací. Dnes jsme schopni koupit si za výplatu mnohem víc piv. Před deseti lety stála desítka 8,90 Kč, v akci možná 7,90 Kč. Dnes stojí 9,90 Kč, v akci je o korunu levnější. Ceny energií, surovin nebo lidské práce rostly výrazně rychleji. Myslím, že pivo v obchodech je příliš levné.

Zdražovali jste loni?

Zdražovali jsme selektivně. U ležáku jsme ceny zvedli už předloni a v minulém roce jsme zdražili desítku, zejména jsme snižovali slevy v promociích.

V obchodech se těžko shání vaše tmavé pivo Dark. Proč?

Je tam víc důvodů. Budvar tmavý ležák je skvělé pivo. Je jedinečný v tom, že není tak sladký jako ostatní tmavá piva na trhu. Myslím, že má větší potenciál.

Máte na mysli třeba export do Ruska a Skandinávie, kde milují černé pivo?

Tam má černé pivo úspěch. Ale my tam v 95 procentech vyvážíme ležák Budweiser Budvar Original. Export je pro nás hlavně o jedné značce, jednom pivu. Proto se za hranice moc nesnažíme jít ani s Budvarem 33.

Petr Dvořák (44) Rodák z Liberce vede národní pivovar Budějovický Budvar od dubna 2017. Pracoval v marketingu telekomunikační společnosti Telefónica O2 Působil sedm let jako globální šéf marketingu značky Pilsner Urquell Plzeňského Prazdroje v Londýně nebo jako ředitel marketingu Pivovarů Staropramen. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy. Má dvě děti, žije v Českém Krumlově. K jeho koníčkům patří cestování, potápění, lyžování a cyklistika.

Jaký má váš původní ležák podíl na celkové výrobě?

Ležák Budweiser Budvar tvoří zhruba 70 procent našich prodejů. Mezinárodně se držíme hesla „jedno pivo, jedna značka“. Na českém trhu se zaměřujeme na nabídku ležáků. Máme největší kapacitu ležáckých sklepů v zemi, protože používáme metodu dokvašování v ležáckých tancích.

Chystáte letos nějaké pivní novinky?

Novinky určitě brzy přijdou. A protože se nám to osvědčilo, budeme také pokračovat v limitovaných edicích, jako bylo Sedm spolčených. To je pivo, které vznikalo ve spolupráci se sládky z minipivovarů. Tento typ spolupráce určitě chceme dál rozvíjet. „Lidé chtějí zkoušet novinky, experimentovat a o pivo se baví.“

Je pro vás spolupráce s minipivovary spíš záležitostí image?

Je to pro nás skvělá příležitost. Můžeme si tak vyzkoušet nový typ spolupráce, ze které dost často vzejdou nápady pro nová piva.

Kromě limitovaných edic jste jako první na pípy v hospodách přinesli piva z minipivovarů. Přesvědčilo to nové hospody ke spolupráci s vámi?

Určitě ano. Naši zákazníci hlavně vítají rozmanitější portfolio. Lidé chtějí zkoušet novinky, experimentovat a o pivo se baví.

Investovali jste do navyšování kapacit výroby z 1,6 až na 2,2 milionu hektolitrů. To je dost ambiciózní, zejména když domácí trh neroste?

Není nutné se na tento strop dostat. Byli bychom neradi, aby se opakovaly naše problémy z léta roku 2016 a 2017, kdy jsme se stávali až nespolehlivým dodavatelem, protože jsme nebyli schopni uspokojit veškerou poptávku. Tomu se musíme vyhnout. Vidíme velký potenciál na mezinárodních trzích.

Americké pivní soutěže jsou lepší než ty české, říká vrchní sládek Budvaru

Otevřeli jste si navýšením kapacity cestu k licenční výrobě zahraničních piv? Chcete vařit piva jiných značek?

Nemáme to v plánu. Pokud jde o zahraniční pivovary, zahájili jsme spolupráci se skotským pivovarem BrewDog, který je jedním z nejvýznamnějších řemeslných pivovarů ve světě. Provozuje vlastní síť restaurací, kde chtěl mít zajímavý český nezávislý ležák. Do několika podniků v zahraničí jsme začali dodávat náš tankový Budweiser

Budvar Original a zároveň v našich tuzemských hospodách nově nabízíme jeho pivo IPA. Brzy přidáme i verzi v lahvi, kterou nabídneme i do retailu, ale primárně cílíme na hospody, zaměřené na řemeslné pivo.

Jste exportní pivovar, vyvážíte kolem sedmdesáti procent. Loni jste poprvé s pivem vycestovali do Indie. Plánujete nějaké další trhy?

Soustředíme se na deset hlavních trhů, které musíme dál rozvíjet a marketingově posilovat značku, což rozhodně nebyla samozřejmost. Pokud jde o nové trhy, díváme se hlavně do Asie a Jižní Ameriky.

Foto:

Petr Dvořák, ředitel národního podniku Budějovický Budvar
Petr Lundák, MF DNES

URL| https://www.idnes.cz/ekonomika/podniky/pivo-rozhovor-petr-dvorak-budejovicky-budvar.A200214_174244_ekoakcie_fih

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech:
ekonomika.IDNES.cz (*Podniky*), zpravy.IDNES.cz (*Podniky*)

Lahvové pivo v obchodech je moc levné

15.2.2020 Mladá fronta DNES str. 08 Ekonomika

Filip Horáček

Národní pivovar Budvar měl rekordní rok.

V zahraničí je Budějovický Budvar pivovarem jednoho piva – ležáku Original. Novinky nasazuje hlavně do těžkého boje o českou hospodu. Ta je pro šéfa jihočeského pivovaru Petra Dvořáka tradiční institucí, která utrpěla EET i zákazem kouření.

„Část hospod zanikla a gastro byznys je obtížnější. Proto vnímám snížení daně jako snahu pomoci tomuto tradičnímu podnikání,“ vysvětluje Dvořák, proč si myslí, že pivo v hospodách po chystaném snížení DPH od května nezlevní.

Loni měl pivovar rekordní rok. Brzy začne prodávat lahvovou verzi své loňské novinky Budvar 33. Prohlubuje také spolupráci s minipivovary. Ve vybraných hospodách se objeví skotské řemeslné pivo BrewDog.

* Premiér Andrej Babiš na začátku týdne vyzval hospodské, aby si marži z piva po snížení DPH od května nenechávali pro sebe. Zlevní pivo v hospodách?

Pivo je součástí české kultury, je produktem, který nás ve světě proslavil, a patříme mezi jeho nejúspěšnější výrobce. Po českém pivu se jmenuje řada zahraničních piv včetně těch amerických. Je škoda, že instituce klasické české hospody v posledních letech hodně trpěla kvůli opatřením, jako je EET a zákaz kouření. Část hospod zanikla a gastro byznys je obtížnější. Proto vnímám snížení daně jako snahu pomoci tomuto tradičnímu podnikání. Myslím si, že snížení DPH pivo v hospodách nezlevní. Když se zeptáte jakéhokoliv hospodského, řekne vám, že pivo je mezi produkty s nejnižší marží. Více vydělávají na vodě, kávě i jídle.

* Když je pivo chloubou Čechů, proč nemá výsadu nulové spotřební daně jako víno?

Vnímáme jako nespravedlnost, že na víno existuje nulová spotřební daň. Po krizi v roce 2008 byla navíc daň z piva přechodně zvýšená a už se nikdy nesnížila. Vedle toho je kategorie s nulovou spotřební daní. Tomuto principu nerozumím, obzvláště když si vezmete, kolik hroznů nepochází z České republiky. Naproti tomu výrazná většina sladu, chmele, vody i veškerých pracovníků je z ČR. Pivo je tradiční českou kategorií.

* Nedávno se objevily zprávy, že ustupujete od značky Budweiser Budvar na českém trhu, které jste popřeli. Co se stalo?

Šlo o nedorozumění. Náš pivovar se jmenuje Budějovický Budvar, vaříme ležák Budweiser Budvar Original. Označení ležáku na zahraničním i domácím trhu zůstane. Máme ale širší portfolio – například Kroužek, Budvar 33 nebo Sedm spolčených – a proto na domácím trhu budeme používat i označení Budějovický Budvar.

* Velká Británie oficiálně vystoupila z Evropské unie. Zatím není jasné, za jakých podmínek. Máte nějaké scénáře, co to pro vás může znamenat?

Letošek je rokem očekávání, brexit nastal, ale další rok běží přechodné období. Jsme schopni exportovat pivo téměř kamkoliv, do Evropy, Kanady, Ruska, částečně i do arabských států. Každý z nich má svůj celní a administrativní režim. Tyto podmínky dokážeme splnit a stejně tak v případě Británie. Jediné, co potřebujeme, je tyto podmínky znát.

* Jak se vám v minulém roce dařilo?

Loňský rok byl pro nás velmi úspěšný, uvařili jsme rekordních 1,679 milionu hektolitrů piva. Meziročně jsme rostli o 77 tisíc hektolitrů, to znamená o necelých pět procent, a v tržbách ještě rychleji. V celkových výnosech jsme poprvé překonali tři miliardy korun. Z valné většiny tomu pomohl export nejprodávanějšího ležáku Original.

* Za hranice míří sedm z deseti vašich piv a díky tomu patříte k největším exportérům. Jak jste si vedli na obtížném českém trhu?

Ani v České republice nám na rozdíl od celého trhu loni objem neklesal a v tržbách dokonce rostl. Považujeme to za obrovský úspěch, protože restaurační segment dlouhodobě klesá. Dařilo se také prorazit s naší novinkou, hořkým ležákem Budvar 33, který jsme uvedli do hospod a celkově jsme ho prodali o třicet procent víc, než jsme plánovali. Nabízíme ho zatím jen v sudech do hospod, ale brzy ho začneme prodávat i v lahvích.

* Pokles spotřeby piva v hospodách je globální trend. V minulosti jste působil, ještě v dresu Plzeňského Prazdroje, ve Velké Británii. Jak tam s propadem bojujíte?

Zrovna na britském trhu je vývoj trochu jiný. Prodej v hospodách sice klesá, ale výrazně méně. Je tam menší rozdíl v cenách piv v obchodech a v restauracích a nedá se říct, že by tam bylo pivo v hospodách levnější. V obchodech je pak na trochu vyšší cenové úrovni.

* Je to kvůli obrovské konkurenci obchodních řetězců v České republice?

To nedokážu říct. Ale je fakt, že cena piva v posledních dvaceti letech v obchodech je výrazně za inflací. Dnes jsme schopni koupit si za výplatu mnohem víc piv. Před deseti lety stála desítka 8,90 Kč, v akci možná 7,90 Kč. Dnes stojí 9,90 Kč, v akci je o korunu levnější. Ceny energií, surovin nebo lidské práce rostly výrazně rychleji. Myslím, že pivo v obchodech je příliš levné.

* Zdražovali jste loni?

Zdražovali jsme selektivně. U ležáku jsme ceny zvedli už předloni a v minulém roce jsme zdražili desítku, zejména jsme snižovali slevy v promocích.

* V obchodech se těžko shání vaše tmavé pivo Dark. Proč?

Je tam víc důvodů. Budvar tmavý ležák je skvělé pivo. Je jedinečný v tom, že není tak sladký jako ostatní tmavá piva na trhu. Myslím, že má větší potenciál.

* Máte na mysli třeba export do Ruska a Skandinávie, kde milují černé pivo?

Tam má černé pivo úspěch. Ale my tam v 95 procentech vyvážíme ležák Budweiser Budvar Original. Export je pro nás hlavně o jedné značce, jednom pivu. Proto se za hranice moc nesnažíme jít ani s Budvarem 33.

* Jaký má váš původní ležák podíl na celkové výrobě?

Ležák Budweiser Budvar tvoří zhruba 70 procent našich prodejů. Mezinárodně se držíme hesla „jedno pivo, jedna značka“. Na českém trhu se zaměřujeme na nabídku ležáků. Máme největší kapacitu ležáckých sklepů v zemi, protože používáme metodu dokvašování v ležáckých tancích.

* Chystáte letos nějaké pivní novinky?

Novinky určitě brzy přijdou. A protože se nám to osvědčilo, budeme také pokračovat v limitovaných edicích, jako bylo Sedm spolčených. To je pivo, které vznikalo ve spolupráci se sládky z minipivovarů. Tento typ spolupráce určitě chceme dál rozvíjet.

* Je pro vás spolupráce s minipivovary spíš záležitostí image?

Je to pro nás skvělá příležitost. Můžeme si tak vyzkoušet nový typ spolupráce, ze které dost často vzejdou nápady pro nová piva.

* Kromě limitovaných edic jste jako první na pípy v hospodách přinesli piva z minipivovarů. Přesvědčilo to nové hospody ke spolupráci s vámi?

Určitě ano. Naši zákazníci hlavně vítají rozmanitější portfolio. Lidé chtějí zkoušet novinky, experimentovat a o pivu se bavit.

* Investovali jste do navyšování kapacit výroby z 1,6 až na 2,2 milionu hektolitřů. To je dost ambiciózní, zejména když domácí trh neroste?

Není nutné se na tento strop dostat. Byli bychom neradi, aby se opakovaly naše problémy z léta roku 2016 a 2017, kdy jsme se stávali až nespolehlivým dodavatelem, protože jsme nebyli schopni uspokojit veškerou poptávku. Tomu se musíme vyhnout. Vidíme velký potenciál na mezinárodních trzích.

* Otevřeli jste si navýšením kapacity cestu k licenční výrobě zahraničních piv? Chcete vařit piva jiných značek?

Nemáme to v plánu. Pokud jde o zahraniční pivovary, zahájili jsme spolupráci se skotským pivovarem BrewDog, který je jedním z nejvýznamnějších řemeslných pivovarů ve světě. Provozuje vlastní síť restaurací, kde chtěl mít zajímavý český nezávislý ležák. Do několika podniků v zahraničí jsme začali dodávat náš tankový Budweiser Budvar Original a zároveň v našich tuzemských hospodách nově nabízíme jeho pivo IPA. Brzy přidáme i verzi v lahvi, kterou nabídneme i do retailu, ale primárně cílíme na hospody, zaměřené na řemeslné pivo.

* Jste exportní pivovar, vyvážíte kolem sedmdesáti procent. Loni jste poprvé s pivem vycestovali do Indie. Plánujete nějaké další trhy?

Soustředíme se na deset hlavních trhů, které musíme dál rozvíjet a marketingově posilovat značku, což rozhodně nebyla samozřejmost. Pokud jde o nové trhy, díváme se hlavně do Asie a Jižní Ameriky.

Medailon Petr Dvořák (44), manažer a potápěč

* Rodák z Liberce vede národní pivovar Budějovický Budvar od dubna 2017. * Pracoval v marketingu telekomunikační společnosti Telefónica O2. * Působil sedm let jako globální šéf marketingu značky Pilsner Urquell Plzeňského Prazdroje v Londýně nebo jako ředitel marketingu Pivovarů Staropramen. * Vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy. * Má dvě děti, žije v Českém Krumlově. * K jeho koníčkům patří cestování, potápění, lyžování a cyklistika.

Lidé chtějí zkoušet novinky, experimentovat a o pivu se bavit.

Klasická česká hospoda v posledních letech hodně trpěla kvůli opatřením, jako je EET a zákaz kouření.

O autorovi| Filip Horáček, redaktor MF DNES

Foto autor| Foto: Petr Lundák, MAFRA

Foto popis| Náš národní nápoj Pivo je součástí české kultury a proslavilo nás po celém světě, říká ředitel národního pivovaru Budějovický Budvar Petr Dvořák.

Karlova univerzita vyčíslila škodu způsobenou akademiky placenými Čínou na 5 milionů

17.2.2020 aktualne.cz str. 00 Domáci

Lukáš Valášek

Týká se to i transakcí, na které upozornilo Aktuálně.cz. Čínská ambasáda takto tajně platila univerzitní konference. Univerzita Karlova podezírá propuštěné

Jednadvacet firem oslovila v minulých měsících Univerzita Karlova v Praze se zvláštními dotazy. Zněly zhruba takto: Sponzorovali jste konference pořádané naší institucí? A můžete nám říct, kolik peněz a na jaký účet jste posílali?

Škola to vyhodnotila jako jediný způsob, jak alespoň přibližně zjistit, kolik peněz nyní už bývalý šéf Česko-čínského centra UK Miloš Balabán dosazený přímo rektorem Tomášem Zimou "odklonil" do své soukromé firmy. Místo aby dary směřoval do rozpočtu univerzity, jak je standardem. Jestli tím Balabán nespáchal podvod, nyní vyšetřuje policie.

Na zasedání Akademického senátu **Fakulty sociálních věd** (FSV) podle zjištění Aktuálně.cz nyní zazněla výše škody, kterou odkláněním financí určených na akce univerzity Balabán a jeho kolegové mohli univerzitě způsobit. Podle průzkumu mezi firmami to bylo pět milionů korun.

"Je to odhadovaná částka. Vedení senátu i fakulty předalo všechny informace, které jsme byli schopni shromáždit, policii. Očekáváme, že prověřování přinese zpřesnění údajů," potvrdil Aktuálně.cz předseda akademického senátu FSV Václav Moravec, jinak také novinář České televize. Část společností, které na akce univerzity sponzorské dary posílaly, totiž univerzitě podrobnosti o dohodách vyjednaných Balabánem sdělit odmítla. Škola se podle Moravce přihlásila policistům jako poškozená a s detektivy plně spolupracuje.

Děkanka **Fakulty sociálních věd** Alice Němcová Tejkalová se k průběhu kauzy nechtěla vyjadřovat. "Vedení **FSV UK** se nebude až do konce policejního vyšetřování k celé záležitosti mediálně vyjadřovat. V součinnosti s vedením univerzity věc i nadále řešíme," uvedl pouze mluvčí FSV Jakub Říman.

Balabán a jeho kolegové s Aktuálně.cz nekomunikují. Najali si PR agenturu, která odpovídá za ně. "FSV žádná taková škoda nevznikla a ani vzniknout nemohla. Ani UK nikterak nepoškodili," konstatoval jejich mluvčí Michal Donath.

Škole nyní nezbyvá nic jiného než se spolehnout na policii. Vydobýt si přístup k účetnictví soukromé firmy spoluvlastněné Balabánem a jeho dosavadními podřízenými Liborem Stejskalem, Janem Ludvíkem a Mirkou Kortusovou sama nedokáže.

Když Aktuálně.cz loni v říjnu upozornilo, že čínská ambasáda tajně proplatila 1,2 milionu za konference o Číně, které pořádá univerzita a zaštiťuje její rektor, Balabán slíbil zveřejnit nezávislý audit účetnictví své s. r. o. a škole ho poskytnout. Loni 24. prosince ale jím najatá PR agentura pouze vyvěsila na svém webu tiskovou zprávu, v níž prohlásila, že audit kvůli GDPR ukáže akademickým funkcionářům teprve tehdy, když podepíší mlčenlivost. Ti to ale odmítají, protože by pak s informacemi logicky nemohli nijak nakládat.

"Václav Moravec dodal, že dle něj je možné, že chtějí od děkanky podepsat návrh na mlčenlivost, aby poté mohli oni začít žalovat nás, že jsme poškodili jejich firmu. Chování společnosti Střediska bezpečnostní politiky, s. r. o., je neuvěřitelné a poukazuje na upadek vnímaní akademických svobod a etiky ze strany některých zaměstnanců podnikatelu," praví zápis z lednového akademického senátu.

Další peníze od zbrojařů i Huawei

Jméno společnosti, kterou Balabán a spol. pojmenovali stejně jako svoje univerzitní výzkumné Středisko bezpečnostní politiky, je uvedeno na fakturách za konference vystavených čínské ambasádě. Ale nejen tam. Balabán přiznal, že na účet firmy namísto univerzity posílali peníze i donátoři každoročních bezpečnostních konferencí. I ty pořádal pod hlavičkou Karlovy univerzity.

Balabán vedení fakulty už dříve také tvrdil, že jen na bezpečnostní konference konané na FSV vybral celkem přes svou firmu v letech 2015 až 2019 na 3,3 milionu korun. Peníze mu převedl také zbrojařský kolos miliardáře Jaroslava Strnada Czechoslovak Group, další zbrojař Omnipol, Česká zbrojovka, polostátní energetická firma ČEZ nebo komunikační firma Huawei, kterou dnes západní tajné služby podezřívají ze špionáže pro čínskou vládu. Server Seznam Zprávy přitom už upozornil na to, že do soukromé firmy místo univerzity za akce na půdě školy posílaly peníze nepochopitelně i státní firmy - Lesy ČR, Vojenské lesy či Národní institut pro další vzdělávání.

Část peněz jsme si nechávali jako odměnu, přiznali akademici

Jak upozornil Respekt, další sponzorské dary ale za akce na univerzitě kasírovala jako živnostnice i Mirka Kortusová, která působila jako ekonomka nejen Střediska bezpečnostní politiky, ale i Česko-čínského centra Karlovy univerzity. Navrch dělala jednatelku Střediska bezpečnostní politiky, s. r. o.

A zatímco původně Aktuálně.cz akademici tvrdili, že 1,2 milionu korun od čínské ambasády použili na "úhradu přímých nákladů spojených s konferencí", v prosinci připustili, že to není pravda. Aniž by o tom vedení školy vědělo, "na vlastní pěst" si peníze vypláceli jako odměnu za svou práci. A to i z dalších sponzorských darů dalších konferencí. "Příprava a organizace konferencí byla časově velmi náročná a z větší části nebyla pokryta pracovními úvazky na **FSV UK**. Proto byly práce na přípravě a organizaci konferencí zajišťovány nad rámec a mimo rámec pracovních úvazků pracovníků fakulty," uvedli.

Zrušené čínské i výzkumné centrum, propuštění akademici

Akademická obec Karlovy univerzity ale jejich počínání tak bezproblémově nevidí. Rektor Tomáš Zima už loni v listopadu zrušil Česko-čínské centrum Karlovy univerzity, které sám v roce 2016 po návštěvě čínské vicepremiérky Liu Yandong přímo na nejstarší a největší vysoké škole v Česku založil a do jeho čela vybral Balabána.

V lednu vedení fakulty odmávló i zánik výzkumného Střediska bezpečnostní politiky, které Balabán také vedl. Pod jeho hlavičkou badatelé placení Čínou kasírovali granty na bezpečnostní výzkum od české vlády. V běhu měli projekty téměř za 30 milionů korun. Ty částečně škola převedla na jiné řešitele. Další, které kvůli zacházení s utajovanými informacemi vyžadovaly bezpečnostní prověrku, ministerstvo vnitra v tichosti zrušilo.

Až na Ludvíka také na nátlak akademické obce z Karlovy univerzity odešli všichni zakladatelé Střediska bezpečnostní politiky, s. r. o., do nějž čínské peníze natekly.

"Vy'voj kolem Str'ediska bezpečnostní politiky mě velmi mrzí a nechci zastírat chyby, který'ch jsem se v minulosti dopustil (...). Hlásím se k zodpovědnosti za případné škody, které budou probíhajícím šetřením identifikovány, a rád bych je do budoucna jako zaměstnanec fakulty pomohl napravit," napsal předsedovi senátu Moravcovi badatel Ludvík, který zároveň slíbil, že se zbaví podílu v soukromé firmě, přes kterou peníze neprůhledně procházely. Tu spolumajitelé mezitím přejmenovali na Multilateral Consulting & Analysis.

">Zcela jiný přístup ke kauze má ale sám Balabán. "Podstatné je, že nebyly zneužity finanční prostředky univerzity a fakulty, naopak trvám na tom, že v jejich prospěch byla odvedena práce na vysoce profesionální úrovni," řekl v nedávném rozhovoru pro Českou pozici s tím, že podle něj byla kauza kampaní, která měla donutit k rezignaci rektora Zimu. I přes stále nevyjasněné financování čínskou ambasádou pořad zůstává expertem ČSSD pro obranu.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/karlova-univerzita-vycislila-skodu-zpusobenou-akademiky-plac/r--a378689e49bb11ea9b40ac1f6b220ee8/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
aktualne.cz (*Domáci*)

Učitelská platforma odmítla informace z debaty Rady ČRo

17.2.2020 ceskamedia.cz str. 00

Jan Mrzena

Ve středu 12. února organizovala Rada Českého rozhlasu svou třetí veřejnou debatu. Tentokrát na téma „Mediální gramotnost a mediální výchova“. Radní do panelu pozvali spisovatele a novináře Ondřeje Neffa (vydavatel portálu Neviditelný pes), publicistu a vysokoškolského pedagoga Petra Žantovského (místopředseda Rady České tiskové kanceláře), hudebníka a pedagoga Vadima Petrova (člen Rady pro rozhlasové a televizní vysílání), Český rozhlas dodal ombudsmana Milana Pokorného a debatu moderoval Tomáš Procházka.

Už pozvánka neslibovala žádné zásadní nové informace v oblasti mediální výchovy, kterou se dlouhodobě zabývají odborné instituce – například Institut komunikačních studií a žurnalistiky **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy. Mezi panelisty nebyl nikdo z expertů ze zmíněných pracovišť. Tým vybraný rozhlasovou radou měl hledat odpovědi na otázky, které problematiku spíše jen uvozují, ovšem neřeší:

V čem je dnes téma mediální gramotnosti a mediální výchovy aktuálnější než dříve?

Jakou roli v tom hraje digitalizace médií?

V čem se liší ideologické působení interpretů mediálních obsahů dnes a před rokem 1989?

Má se touto oblastí nějak specificky zabývat ministerstvo školství?

Proč je v této sféře zapojena řada neziskových organizací, z jakých zdrojů jsou jejich aktivity (například Jeden svět na školách) financovány a proč?

Rada ČRo měla patrně na mysli fakt, že i laický pohled na problém může na důležitost tématu ve veřejném prostoru upozornit. Sice není jasné, proč se o takové téma má starat orgán, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu Českého rozhlasu, ale nakonec proč ne – když si vyhradí peníze od rozhlasových poplatníků a radní mají veřejnou schůzi jen jednou měsíčně... Otázkou zůstává, proč takovou debatu nezorganizuje Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, která podle zákona informace o mediální gramotnosti shromažďuje, a dokonce o tom podrobně informuje ve svých výročních zprávách.

Záznam z debaty Rady ČRo zde:

Zatímco ohlas předchozích dvou debat Rady ČRo („jaký prostor má současná věda ve veřejnoprávních médiích“ a „dezinformace a fake news“) nebyl valný, třetí reakce přinesla. Například Učitelské platformě se nelíbily informace, které na akci uvedl jeden z řečníků. Učitelská platforma je spolek, který se zapojuje do dialogu s profesními asociacemi, odbory a MŠMT o otázkách a problémech z oblasti vzdělávání. Poskytuje mimo jiné profesní učitelskou expertízu a spolupodílí se na tvorbě vzdělávací politiky. A hlavně – má poznatky z vlastní praxe a z terénu.

Ve své reakci mimo jiné píše: „Radní ČTK Petr Žantovský kritizoval vzdělávací program Jednoho světa na školách a spolupráci škol s neziskovým sektorem v mediálním vzdělávání. Potvrzujeme, že lektoři Jednoho světa na školách postupují při výuce profesionálně. Stejně tak mnoho našich členů s organizátory Jednoho světa na školách spolupracuje při tvorbě témat či výukových materiálů. Není proto pravda, že je výuka ze strany Jednoho světa na školách diletantská. Kritika lektorů a činnosti Jednoho světa na školách pochází pravděpodobně od lidí, kteří jejich práci neznají. O nízkém povědomí o výuce mediální výchovy, o tom, co se v ní učí, jak probíhá výuka apod. svědčí její přirovnávání k politické výchově, kterou si společnost pamatuje z předrevoluční občanské výchovy.“ Podle Petry Mazancové (předsedkyně Učitelské platformy) je mediální výchova paletou užitečných dovedností. „Na prvním stupni by měl žák například rozeznat rozdíly mezi seriózním a bulvárním zpravodajstvím, na druhém stupni by měli žáci zhodnotit, jakým způsobem se upravuje mediální obsah pro příjemce třeba podle věku. Středoškoláci by měli umět analyzovat vybrané mediální kauzy a na jejich příkladu zhodnotit, či zájmy média hájila. Měli by i rozpoznat výrazové prostředky a manipulační postupy, které se snaží vyvolat emoce či ovlivnit postoje a chování čtenářů, posluchačů či diváků.“

Kompletní tiskovou zprávu Učitelské platformy přinášíme na Českých médiích v sekci názory.

Co dodat? Před časem deklarovali zástupci zainteresovaných institucí a resortů Babišovy vlády, že vznikne koordinovaná mezirezortní platforma. Měla zpracovat dlouhodobou strategii rozvoje mediální gramotnosti.

Náměstci ministrů školství, kultury, šéf Centra proti terorismu a hybridním hrozbám, místopředsedkyně Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a další měli přenést zásadní téma na vládu. Zásadní téma je však nad síly Andreje Babiše a jeho vlády. O mediální gramotnost se proto stará hlavně Česká televize, Český rozhlas, ale i Česká tisková kancelář a některé neziskovky. Kritikům veřejnoprávních médií a neziskovek je jejich aktivita nepřijemná. Ale neumí jí nahradit ničím. Ani v oblasti konkrétních projektů, ani v oblasti strategického uvažování.

„Mediální gramotnost je klíčová pro život ve 21. století, potřebná pro život ve společnosti, ve které se média a digitální technologie stávají přirozenou součástí našeho každodenního života. Od chvíle, kdy se ráno probudíme, až do chvíle, kdy usínáme, a to během celého dne, při práci, studiu, občanských povinnostech, ve volném čase a v osobních vztazích,“ upozornil na několika veřejných seminářích profesor Jan Jiráček, z Institutu komunikačních studií a žurnalistiky **FSV UK**, který veřejné slyšení moderoval a mediální gramotnosti se dlouhodobě věnuje.

V uvedených souvislostech je možné Radu Českého rozhlasu pochválit – zvedla ze země téma důležité a potřebné. Bohužel je potřeba i kritizovat – téma uchopila prvoplánově a povrchně.

URL| <http://ceskamedia.cz/clanek/229486/ucitelska-platforma-odmitla-informace-z-debaty-rady-cro>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
ceskamedia.cz

Dary na akce UK končily na soukromém účtu, jde o miliony korun

17.2.2020 eurozpravy.cz str. 00
EuroZpravy.cz

Asi pět milionů korun z darů na akce Univerzity Karlovy (UK) si nechala na svůj účet poslat soukromá firma bývalých pracovníků školy. Vyplývá to ze zjištění UK, materiály **Fakulta sociálních věd** UK předala policii, uvedl dnes server Aktuálně.cz.

doporučujeme

Firma pracovníků školy Středisko bezpečnostní politiky, která loni po vypuknutí aféry kolem financování akcí změnila jméno na Multilateral Consulting & Analysis, dostala podle serveru třeba statisíce korun od čínské ambasády na pořádání konferencí Česko-čínského centra UK.

Univerzita již centrum zrušila a tři pracovníci UK kvůli aféře rezignovali na své posty. Podle serveru ale popírají, že by univerzitu poškodili.

Vedení univerzity podle dřívějších informací spolupracuje kvůli financování akcí školy přes zmíněnou firmu s policií, která případ vyšetřuje pro podezření ze spáchání podvodu. Firma Multilateral Consulting & Analysis odmítla podle serveru univerzitě poskytnout informace o svých finančních operacích. UK proto oslovila 21 firem sponzorujících akce školy, zda nějaké peníze na akce darovaly a na jaký účet dary posílaly. Podle informací od firem tak bylo posláno na účet Multilateral Consulting & Analysis místo na účet UK asi pět milionů. Některé dotázané společnosti ale odmítly odpovědět, píše server.

"Je to odhadovaná částka. Vedení senátu i fakulty předalo všechny informace, které jsme byli schopni shromáždit, policii. Očekáváme, že prověřování přinese zpřesnění údajů," sdělil Aktuálně.cz předseda akademického senátu **Fakulty sociálních věd** a novinář České televize Václav Moravec. Společník Multilateral Consulting & Analysis a bývalý tajemník Česko-čínského centra UK Miloš Balabán ani další společníci firmy a bývalí pracovníci UK Libor Stejskal a Mirka Kortusová se k tomu nevyjádřili. Jejich mediální zástupce Michal Donath ale popřel, že by školu poškodili. "FSV žádná taková škoda nevznikla a ani vzniknout nemohla," sdělil serveru.

Balabán loni lhal o financování konferencí pořádaných Česko-čínským centrem. Tvrdil, že naprostou většinu nákladů platilo samo centrum, ale konference podle Balabánova kolegy Stejskala platila čínská ambasáda. Velvyslanectví Číny peníze posílalo podle Aktuálně.cz právě soukromé firmě Balabána a jeho kolegů. Audit, který později provedla UK, ale nezjistil, kde peníze od Číňanů skončily. Rektor školy Tomáš Zima letos v lednu řekl médiím pouze to, že podle auditu univerzita žádné peníze z Číny nepřijala a nebyla nalezena žádná smlouva s Balabánovou firmou.

Balabán podle Aktuálně.cz vedení **Fakulty sociálních věd** už dříve řekl, že jen na bezpečnostní konferenci konané na fakultě vybral přes svou firmu v letech 2015 až 2019 na 3,3 milionu. Peníze mu převedly třeba zbrojařské firmy Czechoslovak Group, Omnipol a Česká zbrojovka, dále ČEZ a čínská firma Huawei. Bývalí pracovníci školy, kteří ve firmě Multilateral Consulting & Analysis působí, také podle serveru uvedli, že si ze sponzorských darů na akce školy vypláceli odměny.

URL| <https://eurozpravy.cz/domaci/skolstvi/dary-na-akce-uk-koncily-na-soukromem-uctu-jde-o-miliony-koron.60fd9a3f/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
eurozpravy.cz

Bývalí zaměstnanci Univerzity Karlovy mohli z darů na akce školy vybrat okolo 5 milionů korun

17.2.2020 lidovky.cz str.00 Domov

ČTK

Asi pět milionů korun z darů na akce Univerzity Karlovy (UK) si nechala na svůj účet poslat soukromá firma bývalých pracovníků školy. Vyplývá to ze zjištění UK, materiály **Fakulta sociálních věd** UK předala policii, uvedl v pondělí server Aktuálně.cz.

Firma pracovníků školy Středisko bezpečnostní politiky, která loni po vypuknutí aféry kolem financování akcí změnila jméno na

Multilateral Consulting & Analysis, dostala podle serveru třeba statisíce korun od čínské ambasády na pořádání konferencí Česko-čínského centra UK.

Číňanova firma lákala do Česka studenty pod hlavičkou Univerzity Karlovy. Od každého brala provizi

Univerzita již centrum zrušila a tři pracovníci UK kvůli aféře rezignovali na své posty. Podle serveru ale popírají, že by univerzitu poškodili.

Vedení univerzity podle dřívějších informací spolupracuje kvůli financování akcí školy přes zmíněnou firmu s policií, která případ vyšetřuje pro podezření ze spáchání podvodu. Firma Multilateral Consulting & Analysis odmítla podle serveru univerzitě poskytnout informace o svých finančních operacích. UK proto oslovila 21 firem sponzorujících akce školy, zda nějaké peníze na akce darovaly a na jaký účet dary posílaly. Podle informací od firem tak bylo posláno na účet Multilateral Consulting & Analysis místo na účet UK asi pět milionů. Některé dotázané společnosti ale odmítly odpovědět, píše server. Bývalí zaměstnanci popírají, že by vznikla škoda

„Je to odhadovaná částka. Vedení senátu i fakulty předalo všechny informace, které jsme byli schopni shromáždit, policii. Očekáváme, že prověřování přinese zpřesnění údajů,“ sdělil Aktuálně.cz předseda akademického senátu **Fakulty sociálních věd** a novinář České televize Václav Moravec.

Rektor UK Zima ukončil činnost Česko-čínského centra, nechce dále poškozovat aktivity fakult

Společník Multilateral Consulting & Analysis a bývalý tajemník Česko-čínského centra UK Miloš Balabán ani další společníci firmy a bývalí pracovníci UK Libor Stejskal a Mirka Kortusová se k tomu nevyjádřili. Jejich mediální zástupce Michal Donath ale popřel, že by školu poškodili. „FSV žádná taková škoda nevznikla a ani vzniknout nemohla,“ sdělil serveru.

Miloš Balabán.

Balabán loni lhal o financování konferencí pořádaných Česko-čínským centrem. Tvrdil, že naprostou většinu nákladů platilo samo centrum, ale konference podle Balabánova kolegy Stejskala platila čínská ambasáda. Velvyslanectví Číny peníze posílalo podle Aktuálně.cz právě soukromé firmě Balabána a jeho kolegů.

Univerzita Karlova by mohla pro spolupráci s firmami zřídit nadační fond

Audit, který později provedla UK, ale nezjistil, kde peníze od Číňanů skončily. Rektor školy Tomáš Zima letos v lednu řekl médiím pouze to, že podle auditu univerzita žádné peníze z Číny nepřijala a nebyla nalezena žádná smlouva s Balabánovou firmou.

Balabán podle Aktuálně.cz vedení **Fakulty sociálních věd** už dříve řekl, že jen na bezpečnostní konferenci konané na fakultě vybral přes svou firmu v letech 2015 až 2019 na 3,3 milionu. Peníze mu převedly třeba zbrojařské firmy Czechoslovak Group, Ompol a Česká zbrojovka, dále ČEZ a čínská firma Huawei. Bývalí pracovníci školy, kteří ve firmě Multilateral Consulting & Analysis působí, také podle serveru uvedli, že si ze sponzorských darů na akce školy vypláceli odměny.

Foto:
Karolinum, Univerzita Karlova.
Wikimedia/VítVít

URL| https://www.lidovky.cz/domov/firma-lidi-z-uk-si-vzala-z-daru-na-akce-skoly-5-mil.A200217_173753_In_domov_ele

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[lidovky.cz](https://www.lidovky.cz) (*Domov*)

Policie vyšetřuje milionovou škodu na Karlově univerzitě

17.2.2020 Hospodářské noviny str. 02 Události

Lukáš Valášek

Akademici, kterým za pořádání konferencí na Karlově univerzitě platila čínská ambasáda, způsobili škole pětimilionovou škodu. Univerzita zatím částku pouze odhaduje. Její zaměstnanci v čele s bývalým šéfem Česko-čínského centra Milošem Balabánem jí odmítají poskytnout účetnictví své soukromé firmy, kam Čína a další sponzoři posílali peníze. Část z nich si akademici nechávali. Policie vyšetřuje, jestli nespáchali podvod. Na případ upozornil deník Aktuálně.cz.

V minulých měsících univerzita oslovila desítky firem se zvláštním požadavkem. Shrnout by se dal následovně: „Sponzorovali jste konference pořádané naší institucí. Můžete nám říct, kolik peněz a na jaký účet jste posílali?“

Škola to vyhodnotila jako jediný způsob, jak zjistit, kolik peněz Balabán dosazený rektorem Tomášem Zimou „odklonil“ do své soukromé firmy, místo aby dary směřoval do rozpočtu univerzity.

Výše škody, tedy zmíněných pět milionů korun, zazněla podle zjištění redakce v Akademickém senátu **Fakulty sociálních věd** UK. „Je to odhad. Vedení senátu i fakulty předalo všechny informace, které jsme byli schopní shromáždit, policii. Očekáváme, že prověřování přinese zpřesnění údajů,“ potvrdil předseda akademického senátu Václav Moravec, jinak také novinář České televize.

Část společností, které na akce univerzity sponzorské dary posílaly, totiž univerzitě podrobnosti o dohodách vyjednaných Balabánem sdělit odmítla. Škola se podle Moravce přihlásila policistům jako poškozená a s detektivy plně spolupracuje

Děkanka **Fakulty sociálních věd** Alice Němcová Tejkalová se k průběhu kauzy nechtěla vyjadřovat. „Vedení fakulty se nebude až do konce policejního vyšetřování k záležitosti mediálně vyjadřovat. V součinnosti s vedením univerzity věc i nadále řešíme,“ uvedl mluvčí fakulty Jakub Říman.

Balabán ani jeho kolegové s HN nekomunikují. Najali si PR agenturu, která odpovídá za ně. „Fakultě žádná taková škoda nevznikla a ani vzniknout nemohla. Ani univerzitu nikterak nepoškodili,“ konstatoval jejich mluvčí Michal Donath.

Škole nyní nezbývá než se spolehnout na policii. Vydobýt přístup k informacím i účetnictví soukromé firmy spoluvlastněné Balabánem a jeho dosavadními podřízenými Liborem Stejskalem, Janem Ludvíkem a Mirkou Kortusovou si sama nedokáže.

Když Aktuálně.cz v říjnu upozornilo, že čínská ambasáda proplatila 1,2 milionu za konference o Číně, které pořádá univerzita a zaštiťuje její rektor, Balabán slíbil zveřejnit nezávislý audit účetnictví své firmy a škole ho poskytnout. O Vánocích ale jejich PR agentura vyvěsila na svém webu tiskovou zprávu, v níž prohlásila, že audit kvůli GDPR ukáže akademickým funkcionářům teprve tehdy, když podepíší mlčenlivost. Ti to ale odmítají, protože by pak s informacemi logicky nemohli nijak nakládat.

Právě jméno společnosti, kterou akademici pojmenovali stejně jako svoje univerzitní výzkumné Středisko bezpečnostní politiky, které Balabán řídil, je přítom na fakturách za konference pro čínskou ambasádu uvedeno. A nejen tam. Pod tlakem Balabán přiznal, že místo univerzitě posílali peníze soukromé firmě i donátoři každoročních bezpečnostních konferencí. I ty pořádal pod hlavičkou Karlovy univerzity.

O autorovi | Lukáš Valášek, lukas.valasek@economia.cz

Spolupráce s Čínou mohla přinést Univerzitě Karlově pětimilionovou škodu. Věc začala řešit policie

17.2.2020 iHNed.cz str. 00

Lukáš Valášek

Akademici, kterým za pořádání konferencí na Karlově univerzitě platila čínská ambasáda, způsobili škole pětimilionovou škodu. Univerzita zatím částku pouze odhaduje. Její zaměstnanci v čele s bývalým šéfem Česko-čínského centra Milošem Balabánem jí odmítají poskytnout účetnictví své soukromé firmy, kam Čína a další sponzoři posílali peníze. Část z nich si akademici nechávali. Policie vyšetřuje, jestli nespáchali podvod. Na případ upozornil deník Aktuálně.cz.

V minulých měsících univerzita oslovila desítky firem se zvláštním požadavkem. Shrnout by se dal následovně: "Sponzorovali jste konference pořádané naší institucí. Můžete nám říct, kolik peněz a na jaký účet jste posílali?"

Škola to vyhodnotila jako jediný způsob, jak zjistit, kolik peněz Balabán dosazený rektorem Tomášem Zimou "odklonil" do své soukromé firmy, místo aby dary směřoval do rozpočtu univerzity.

Výše škody, tedy zmíněných pět milionů korun, zazněla podle zjištění redakce v Akademickém senátu **Fakulty sociálních věd** UK. "Je to odhad. Vedení senátu i fakulty předalo všechny informace, které jsme byli schopni shromáždit, policii. Očekáváme, že prověřování přinese přesnější údaje," potvrdil předseda akademického senátu Václav Moravec, jinak také novinář České televize.

Část společností, které na akce univerzity sponzorské dary posílaly, totiž univerzitě podrobnosti o dohodách vyjednaných Balabánem sdělit odmítla.

Škola se podle Moravce přihlásila policistům jako poškozená a s detektivy plně spolupracuje

Děkanka **Fakulty sociálních věd** Alice Němcová Tejkalová se k průběhu kauzy nechtěla vyjadřovat. "Vedení fakulty se nebude až do konce policejního vyšetřování k záležitosti mediálně vyjadřovat. V součinnosti s vedením univerzity věc i nadále řešíme," uvedl mluvčí fakulty Jakub Říman.

Balabán ani jeho kolegové s HN nekomunikují. Najali si PR agenturu, která odpovídá za ně. "Fakultě žádná taková škoda nevznikla a ani vzniknout nemohla. Ani univerzitu nikterak nepoškodili," konstatoval jejich mluvčí Michal Donath.

Škole nyní nezbývá než se spolehnout na policii. Vydobýt přístup k informacím i účetnictví soukromé firmy spoluvlastněné Balabánem a jeho dosavadními podřízenými Liborem Stejskalem, Janem Ludvíkem a Mirkou Kortusovou si sama nedokáže.

Když Aktuálně.cz v říjnu upozornilo, že čínská ambasáda proplatila 1,2 milionu za konference o Číně, které pořádá univerzita a zaštiťuje její rektor, Balabán slíbil zveřejnit nezávislý audit účetnictví své firmy a škole ho poskytnout. O Vánocích ale jejich PR agentura vyvěsila na svém webu tiskovou zprávu, v níž prohlásila, že audit kvůli GDPR ukáže akademickým funkcionářům teprve tehdy, když podepíše mlčenlivost. Ti to ale odmítají, protože by pak s informacemi logicky nemohli nijak nakládat.

Právě jméno společnosti, kterou akademici pojmenovali stejně jako svoje univerzitní výzkumné Středisko bezpečnostní politiky, které Balabán řídil, je přítom na fakturách za konference pro čínskou ambasádu uvedeno. A nejen tam.

Pod tlakem Balabán přiznal, že místo univerzitě posílali peníze soukromé firmě i donátoři každoročních bezpečnostních konferencí. I ty pořádal pod hlavičkou Karlovy univerzity.

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-66722060-policie-vysetruje-milionovou-skodu-na-karlove-univerzite>

Stejná zpráva vyšla také v dalších 3 titulech:

iHNed.cz, iHNed.cz, iHNed.cz

Sdružení pro zaměstnanecké stravování (ProZAMS) povede Linda Nejezchlebová

19.2.2020 feedit.cz str. 00

Chce propagovat zásady nutričně vyváženého jídla, bojovat za plnohodnotné obědy, podporovat kantýny i vzdělávat

PRAHA (19. února 2020) – Předsedkyní Správní rady nově založeného Sdružení pro zaměstnanecké stravování, z.s. (ProZAMS) se stala

Mgr. Linda Nejezchlebová (43). Sdružení má za cíl propagovat zásady nutričně vyváženého jídla, bojovat za plnohodnotné obědy, podporovat kantýny i vzdělávat jak zaměstnance, tak zaměstnavatele.

Jeho členem se může stát jakákoliv právnická či fyzická osoba s místem pobytu či podnikající v ČR.

Mgr. Linda Nejezchlebová je konzultantkou a poradkyní pro výživu a vyvážený životní styl, lektorkou pohybových programů pro dospělé i děti, vede kurzy jógy. Má dvacetileté zkušenosti s marketingem a public relations v oblasti HORECA. Pracovala v mezinárodních PR agenturách a jako tisková mluvčí, resp. PR manažerka.

Založila Spolek Pro vitalitu, kde se věnuje koučování zdravého životního stylu či pořádá zážitkové výukové programy o zdravém stravování pro děti. Vystudovala **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor mezinárodní studia.

V minulosti též publikovala v časopisech Food Service, Marketing & Media, Strategie, Hotel & Spa Management či Sport & Wellness Management.

Je vdaná, má tři děti.

„Význam nutričně adekvátní stravy nutné pro udržení zdraví a produktivitu, respektive efektivitu v práci upřednostňuje i ILO – Mezinárodní organizace práce již více téměř 100 let. Chceme navázat na jeden z přístupů Tomáše Bati, který tvrdil: Aby mohl člověk dobře pracovat, musí být dobře najeden. Na 68% zaměstnaných lidí chodí na obědy. Spoluprací se zaměstnavateli a provozovateli stravovacích zařízení chceme vytvářet pro zaměstnance podmínky pro zajištění nutričně adekvátní stravy. Věřím, že se tím dají zlepšit jejich stravovací návyky, potažmo zdraví, klesne míra absencí a snížené produktivity práce v důsledku fyzické či psychické nepohody,“ uvedla předsedkyně Správní rady Linda Nejezchlebová.

URL| <https://feedit.cz/2020/02/19/sdruzeni-pro-zamestnanecke-stravovani-prozams-povede-linda-nejezchlebova/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
feedit.cz

Jaroslava Kuberu střídá Miloš Vystrčil

19.2.2020 ČT 24 str. 01 22:00 Události, komentáře

Michal KUBAL, moderátor

Senát zvolil nového předsedu. Miloš Vystrčil z ODS ve funkci nahradil Jaroslava Kuberu, který v lednu zemřel. Členové horní komory ho zvolili hned v prvním kole tajné volby. Jeho protikandidát Jiří Růžička, nezanedbatelný za TOP 09 a STAN, získal o 31 hlasů méně.

Miloš VYSTRČIL, předseda Senátu /ODS/

Se bude snažit, aby Senát nadále plnil roli ústavní pojistky. Roli hlídače exekutivy a nakonec jakési kotvy, protože Senát je instituce, která v případě, kdyby přišla nějaká bouře nebo vichr, tak dokáže zařídit to, aby Česká republika zůstala na místě.

Michal KUBAL, moderátor

Nový předseda Senátu plánuje taky zlepšit spolupráci se Sněmovnou. Chtěl by třeba, aby poslanci podrobněji zdůvodňovali senátorům změny, které v návrzích zákonů provedli. Horní komoru povede Miloš Vystrčil do podzimních voleb, kdy se obmění třetina jejích členů.

Jiří OVČÁČEK, mluvčí prezidenta

Pan prezident blahopřeje nově zvolenému předsedovi Senátu a věří, že nadále bude pokračovat věcná spolupráce ve prospěch České republiky v rámci pravidelných jednání nejvyšších ústavních činitelů.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

No a ve studiu jsou teď bývalí šéfové komory Libuše Benešová, která ji vedla v letech 1998-2000, členka ODS, dobrý večer.

Libuše BENEŠOVÁ, předsedkyně Senátu v letech 1998-2000 /ODS/

Dobrý večer.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

A Milan Štěch, současný místopředseda horní komory, předsedou byl v letech 2010-18 a je z ČSSD, dobrý večer.

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Dobrý večer.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Paní Benešová, říká se, že nikdo není nenahraditelný. Bude podle vás Jaroslav Kubera nahraditelný Milošem Vystrčilem?

Libuše BENEŠOVÁ, předsedkyně Senátu v letech 1998-2000 /ODS/

To je velmi těžká otázka. Takhle se těžko na to dá odpovědět, ale vždycky jsme všichni nahraditelní, bohužel to tak je. Ještě jsem nezažila, aby se nějaká situace kvůli jednomu člověku úplně zastavila, čili já si myslím, že Miloš Vystrčil v této roli, i když to není lehké, a on sám se vždycky vyjadřoval k tomu, že úmrtí Jaroslava Kubery velmi citelně pociťuje, takže v této roli obstojí.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Jaké jsou jeho hlavní přednosti ve vašich očích?

Libuše BENEŠOVÁ, předsedkyně Senátu v letech 1998-2000 /ODS/

On je to velmi slušný člověk, je to vzdělaný člověk, zkušený člověk má za sebou opravdu velmi bohaté politické zkušenosti. V Senátu je poměrně dlouho, 8 let není krátká doba. Má tam mnoho přátel. Zná tu situaci velmi dobře, myslím si, že si povede dobře.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Pane Štěchu, bude Miloš Vystrčil tou pevnou hrází proti nesmyslům, které přicházejí ze současné koalice, jak řekl Martin Kupka z ODS? Vaše strana je součástí té koalice, tak co na to říkáte?

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Já myslím, že to pan Kupka politizuje v takovém tom duchu stranické politiky a možná sněmovní politiky, ale v Senátu to určitě v posledních letech jaksi se koná jinak. Myslím si, že kulturněji, méně stranicky a více věcně. A je to dáno tím, že je tam hodně lidí, který má, bych řekl, bohaté zkušenosti a velmi četný kontakt s praxí zejména s komunální politikou.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Tak oni to tady zdůrazňovali oba kandidáti, když tu byli v pondělí, tehdy ještě nebyl předseda zvolen. A v podstatě od obou zaznělo, že Senát na rozdíl od Sněmovny nekoná tak stranicky a rozhoduje se spíš na základě odbornosti. Ale ve vašich očích co nového může Miloš Vystrčil jako předseda horní komory vnést?

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

On měl vždycky určité připomínky, že by z té Sněmovny měly chodit ty podklady více připraveny, že by tam měly být promítnuty všechny ty pozměňovací návrhy do původního textu, že by to mělo být jednodušší pro senátory i směrem k tomu, že máme krátkou lhůtu 30 dnů. Ale to je přání, které bysme si všichni jaksi chtěli splnit nebo ho docílit. Ale tady záleží taky na Sněmovně a Sněmovna bez toho, aby to bylo promítnuto takto v zákoně nebo, aby to bylo takto stanoveno v zákoně, to asi dělat nebude chtít. Takže myslím si, že toto se mu určitě za těch 7, 8 měsíců nepodaří. A já jsem přesvědčen, že bude pokračovat v té práci, která v Senátu byla odváděna předsedy, jak přede mnou, tak za mé doby. A taky ten rok čtvrt Jaroslavem Kuberou.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Paní Benešová, prezident ani premiér nemají k Senátu zrovna vlídný vztah. Prezident o něm mluví, že co pochází od Senátu, pod pochází od ďábla. Chce ho vyhladovět. Podle premiéra je Senát zbytečně drahý a je zbytečný vlastně. Změnilo se od té doby, kdy vy jste byla v čele horní komory, nějak její vnímání a na váš vkus jsou pravomoci Senátu dostatečné?

Libuše BENEŠOVÁ, předsedkyně Senátu v letech 1998-2000 /ODS/

Tak senátoři byli u toho, když se tvořila ústava, a to nová ústava České republiky, a to samozřejmě je na postavení Senátu velmi znát. My jsme se s tím vždycky prali i v době, kdy jsem já byla předsedkyní Senátu, tak jsme dokonce vypracovali společně tady se s celým Senátem vlastně jsme vypracovali návrh novely ústavy, bohužel se nám to nepodařilo prosadit. Ale myslím si, že je dobré se stále o to snažit, aby byly posíleny pravomoci Senátu.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Jakým směrem, co byste si představovala?

Libuše BENEŠOVÁ, předsedkyně Senátu v letech 1998-2000 /ODS/

No jediné nějakou dohodou, která musí být velmi univerzální a musí vést směrem k Poslanecké sněmovně, směrem k prezidentovi. Směrem k vládě. A bez takové široké dohody se to asi nepodaří.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Já myslela spíš, kterým směrem by se měly, dejme tomu, rozšířit pravomoci Senátu.

Libuše BENEŠOVÁ, předsedkyně Senátu v letech 1998-2000 /ODS/

No, Miloš Vystrčil už to dostatečně naznačuje, že aspoň ty minimální pravomoci by byly takové, že by se prodloužila lhůta na projednávání zákonů, že by vlastně byla možnost větší kvórum potřeba pro to, aby zákony, které se vrací ze Senátu, nemohla Sněmovna tak snadno zamítnout, a to jsou asi takové ty úplně ty nejmenší věci, které by bylo dobré, které, aby se odehrály.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Pane Štěchu, souhlasíte nebo byste si představoval ještě něco navíc?

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Tak já bych si představoval samozřejmě více, ale je potřeba, aby člověk byl při jednáních s kolegy, partnery, zákonodárci realistický. Myslím si, že prodloužení lhůty na těch 60 dnů je naprosto oprávněný požadavek. Ta hektická doba, kdy se přijímá jeden zákon za druhým, ta už přece musí končit. A je potřeba, aby se sešlo na tu kvalitu. A prokázalo se praxí, že Senát výrazně vylepšuje ty zákony. A často se stává, že přijde zákon do Senátu a sami poslanci poměrně i někdy ve shodě nás upozorňují, že přece jenom by bylo dobrý, kdybysme to ještě opravili. Takže ty iniciativy od nich přichází. No a potom jsou ty věci, kde by bylo dobrý tu politickou zodpovědnost rozložit na větší těleso. To znamená na celý Parlament, i na horní komoru. V takových věcech, kde třeba lidé nemají příliš velkou důvěru, že v té Sněmovně všechno probíhá, tak jak by probíhat mělo. Myslím si, že je to otázka rad rozhlasových a televizních. Jejich ustavování, volba do nich. Že to jsou záležitosti, které se týkají třeba České národní banky, mohlo to být větší spektrum vybírání lidí, aby v tom vedení byli lidé ze širšího politického a společenského spektra. Takže myslím si, že toto by bylo ku prospěchu nejenom parlamentní demokracie, ale fungování našeho státu jako takového. A samozřejmě tady musí být ale ta dohoda. A mně někdy to přijde, že ty naši kolegové ve Sněmovně, jako by chtěli: My ty naše pravomoci nedáme. Ale to není o tom, že my budeme mít víc práce, to je o tom, aby to bylo to projednávání kvalitnější a myslím si taky důvěryhodnější.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

No a co dělat s tím, že voliči, zdá se, nemají zrovna úplnou důvěru v Senát, protože účast ve volbách do Senátu je většinou dost nízká, například v roce 2018 ve druhém kole ani ne 16,5 procenta, bylo to těsně pod tím. Dělá Senát něco špatně v tomhle směru, že prostě lidem nepřipadá dostatečně atraktivní si vybrat svého senátora?

Libuše BENEŠOVÁ, předsedkyně Senátu v letech 1998-2000 /ODS/

Tak ono hlavní problém je v tom, že my máme mnoho voleb. Když se volí každý rok, tak ty volby ztrácejí svoji atraktivitu. A toho Senátu se to vlastně dotklo vždycky nejvíc. Myslím, že v těch počátečních letech bývala ta volební účast trochu větší, ale nesmíme také zapomenout, že to období, kdy se volí do Senátu, tak je velmi krátké, navíc se volí vždycky jenom jednou za 6 let v tom příslušném obvodu. A že i ta orientace pro voliče je vlastně tím pádem zhoršená, než když celá ta situace volební se odehrává po celé republice.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Co byste s tím dělal vy, pane Štěchu? Jakou cestou jít?

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Já už jsem ty návrhy některé dával. Za prvé zjednodušit tu volbu. To znamená dostat se možná k jednokolovému systému. Nebo aspoň pro začátek umožnit voličům, aby ty lístky pro druhé kolo dostali domů, aby oni byli upozorněni touto formou na to, že se koná druhé kolo voleb, protože rozdíl mezi prvním a druhým kolem je poměrně v účasti značný. Také je to tím, co říkala paní kolegyně Benešová, že zpočátku Senát tady nebyl. Ty pravomoce jsou skutečně nižší, ale na druhou stranu pro stabilitu naší země jsou pravomoce Senátu, bych řekl, výrazné. To nemůže změnit Poslanecká sněmovna ani vláda, ani prezident republiky sám o sobě nebo sami o sobě ústavu, ústavní listinu a další zákony, nemůžou změnit volební zákon, mezinárodní smlouvy, které jsou jaksi nadřazeny našemu právnímu řádu, tam všude Senát rozhodující slovo má. Takže tady jde také o to větší osvětu. Možná bychom měli začít ve školách, aby o Senátu se vědělo už v těch 15, 18 letech, když lidé se o politiku začínají více zajímat.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Miloš Vystrčil řekl, že bude jednat ku prospěchu České republiky. Z vašeho pohledu, pane Štěchu, je ku prospěchu cesta na Tchaj-wan, kterou chtěl koncem tohoto měsíce uskutečnit Jaroslav Kubera?

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Já si myslím, že kolem té cesty je zbytečně velká polemika. Kolega Vystrčil asi správně, a já to považuju, že to je moudrý, říká: Budu o tom jaksi jednat, budu o tom přemýšlet. V té zahraniční politice skutečně je potřeba, aby byla dobrá koordinace od prezidenta počínaje přes předsedu vlády, Ministerstvo zahraničních věcí až po Sněmovnu a Senát. Protože jakmile si v zahraniční politice každý z těchto ústavních subjektů bude dělat, co ho napadne, tak bychom působili ještě hůř než někdy někteří naši představitelé, nebudu jmenovat, do zahraničí působí. Takže to je jedna věc a druhá věc je ta, že ta cesta musí být nejdřív schválená organizačním výborem Senátu. Nikdy...

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Tak Jaroslavu Kuberovi ta cesta schválena byla...

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Ne, nebyla. Neměl pro to kompetence, protože zahraniční cesty v Senátu mám na starosti já, co se týká jako administrativy, takže bych to musel vědět. Bylo to doporučený zahraničním výborem. Ale nebylo to nikdy schválený. Já věřím, že kolega Vystrčil to zváží. Pokud je pravdivý ten dopis, který se objevil, mě teda zarazí, že Jarda Kubera, dej mu Pán Bůh nebe, to nedsdělil hned poté návštěvě u prezidenta, pokud tam viděl a dostal. Nevím, co v tom je, možná, že také byly tam nějaký tlaky ze strany některých velkých podnikatelských subjektů. Takže se to zváží a rozhodneme se. V žádném případě se jako suverénní země a suverénní komora nenecháme od někoho tlačit tak nebo onak. My to prostě rozhodneme, ale já jsem ten, který doporučuje, a je nás hodně, aby se, pokud možno snažili naši představitelé, předseda a my další, abysme tu zahraniční politiku co nejvíce koordinovali v rámci ústavních institucí.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Zrovna vy máte zkušenost s hněvem Číny...

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Mám.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Nebo protesty Číny. V roce 2016 v souvislosti s prohlášením Čtyř, které odsuzovalo setkání ministra kultury Hermana s dalajlámou. Čili podle vás v této situaci by předseda Senátu neměl ustupovat výhrůžkám ze strany Číny?

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Já bych jenom, to naprosto souhlasí s tím, co jsem tady říkal. Ta politika jedné Číny byla vlastně přijata v době, kdy předsedou vlády byl Václav Klaus. A myslím si, že to bylo v souladu se všemi zeměmi západní Evropy...

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Měl by předseda Senátu ustupovat výhrůžným dopisu z čínské ambasády nebo ne?

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Ustupovat by neměl, ale prosím vás, to neznamená, že říkám, že tam má jet. Já říkám, že se o tom mají poradit v rámci ústavních institucí, protože to, abych tady řekl tak nebo onak, to je strašně jednoduchý, ale ta zodpovědnost za zahraniční politiku je daleko daleko větší, než vy jako novináři si můžete dovolit prezentovat.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

A Paní Benešová, když Miloš Vystrčil říká, že se bude radit. Kdyby se přišel radit k vám, zda na Tchaj-wan jet, či nejet, co byste mu řekla?

Libuše BENEŠOVÁ, předsedkyně Senátu v letech 1998-2000 /ODS/

Tak já bych asi neodpověděla mu jinak, než jsem tady slyšela teďka od pana kolegy Štěcha. Ale myslím si, že žádnému nátlaku se nemá ustupovat a že vlastně takový velký výkřik ten výlet na Tchaj-wan zase od Jardy Kubery nebyl. Čili já bych velmi zvažovala to, jestli opravdu nejet.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Dámo a pane, děkuji vám, že jste si udělali čas na Události, komentáře. Pěkný večer.

Milan ŠTĚCH, místopředseda Senátu /ČSSD/

Děkuji za pozvání, na shledanou.

Michal KUBAL, moderátor

Na volbu nového předsedy Senátu reagovali taky další ústavní činitelé. Už jsme slyšeli, že prezident očekává pokračování věčné spolupráce. Premiér mluvil o protivládním zaměření horní komory.

Andrej BABIŠ, premiér a předseda hnutí /ANO/

Já znám samozřejmě pana Růžičku a pana Vystrčila taky, no ale senátoři si zvolili pana Vystrčila. Si spíš myslím, že pan Růžička by byl nadstranický. Ale necháme se překvapit. Pan Vystrčil je předseda, ale samozřejmě senátorů je 81, takže ten Senát, ten nový Senát se chová, řekněme, víceméně pokud to můžu tak říct, protivládně. Takže jestli tam nastane nějaká změna, silně o tom pochybuji, ale necháme se překvapit.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

A do studia usedají další hosté. Radko Kubičko, komentátor Českého rozhlasu Plus, dobrý večer.

Radko KUBIČKO, komentátor, Český rozhlas Plus

Dobrý den.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

A Josef Mlejnek, politolog **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý večer.

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Pánové, souhlasíte s hodnocením premiéra, které právě zaznělo? Chová se Senát protivládě a byl by Jiří Růžička nadstraničtější než zvolený nový předseda, pane Kubičko?

Radko KUBIČKO, komentátor, Český rozhlas Plus

Já myslím, že ne. Tak Senát se chová opozičně, protože tam mají většinu opoziční strany. Oni jsou docela dobří na to, jak se dostat do Senátu, protože ty protestní hlasy, které na ně přijdou v tom druhém kole, těch je velice málo, ale jsou protestní, takže se chovají tak, jak... A koneckonců i předseda Senátu, když opoziční strany, tak je zřejmé, že ten Senát je opoziční, ale myslím si, že by se choval tak kdokoliv, kdo by byl zvolen. Protože ANO ty volby neumí, jak právě říká Andrej Babiš tak, že tam tedy jejich klub je velice slabý, takže vládní strany tam jednoduše nemají dostatečnou sílu. Takže kdokoliv, si myslím, že by byl zvolen. A je zvláštní, že tedy kandidovali dva. Je to naopak zase dobře, že tam není jenom jeden jediný kandidát. Takže z tohoto hlediska si myslím, že by to bylo úplně jedno, ať už tam bude pan Vystrčil, ať už tam by byl pan Růžička. Koneckonců zůstává místopředsedou, předpokládám, takže vždycky tam také bude. A bude ten Senát opoziční. Ale problém je, a o tom jsme tady s Josefem právě se bavili přitom, při těch předchozích hostech, problém Senátu je, že má velice malou váhu. Takže si myslím, že to nemá žádný vliv na...

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Co udělat s tím, aby váha Senátu byla větší tedy? K čemu jste dospěli? V předsálí.

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je pravda, že ta váha není moc velká, že Senát může vrátit zákon Sněmovně, ale Sněmovna může celkem snadno přehlasovat, byť formálně ta vláda současná je menšinová. Takže mohla by pocítit, že Senát se chová opozičně. Ale Andrej Babiš --- v té Sněmovně většinu dojednanou nějakou má, takže by to ho nemuselo nějak, tu vládu kdoví jak bolet, když Senát sem tam něco vrátí. Ale kdybychom zvýšili třeba tu sílu toho senátního veta, já bych zrovna toto moc nedoporučoval, poněvadž pak by hrozilo to, že se zablokuje úplně vládnutí v České republice, přijímání zákonů. Asi by bylo možná lepší ten Senát posílit v nějakých jiných aspektech. Třeba při volbě nějakých funkcionářů, osob nebo různých rad a tak dál.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

A jak zvýšit zájem voličů o volby do Senátu? Novým typem lidí, kteří se objeví na kandidátkách, nebo změnou volebních pravidel? Kterou cestou byste šli? Protože chodí do Senátu volit prostě málo lidí. Zejména v tom druhém kole.

Radko KUBIČKO, komentátor, Český rozhlas Plus

No já myslím, že tímhle, co jsme tady říkali, se vracíme úplně na ten začátek, kdy Senát vznikl, kdy se dělala ústava, kdy vlastně většina nebo respektive ODS zejména, která byla velice silná, tak ten Senát vůbec nechtěla, a myslím si, že na to byly docela i logické argumenty, proč ten senát vlastně nemá být. Ale když už byl zřízen, tak by měli ty politikové mu nějaké pravomoci dát a oni mu je právě příliš nedali. Tady i Miloš Vystrčil, nově zvolený předseda Senátu, mluví hlavně o ústavních pravomocích. To znamená, že Senát může zabránit ústavě, protože to musí skutečně schválit taktéž jako stejně jako Poslanecká sněmovna třípětinovou většinou, ale jenom tedy přítomných senátorů, tím je to taky oslabeno, takže kromě ústavy ten Senát skutečně žádnou velkou váhu nemá. Takže já nevím, co by se dalo, jak by se to dalo zvýšit. Ti senátoři jsou takoví místní ombudsmeni vlastně. Něco tam v těch svých volebních obvodech slibují, něco tam dělají, ale jinak ta jejich

váha, mají samozřejmě kontakty do té politické strany. Koneckonců Miloš Vystrčil je místopředsedou ODS, ale jinak toho mnoho neumějí, neumějí udělat. Ale na tu vaši otázku přímou, co pro to udělat, tak je to skutečně velice těžké. Já i některým senátorům jsem říkal: kde nic není ani čert nebere. Takže je to složité, ale například ty dvě kola, která byla vím výborně koncipována a o které ovšem voliči nemají vůbec žádný zájem, tak třeba sloučit do jednoho kola. To by bylo třeba i jedna z věcí, která by možná napomohla nějaké vyšší volební účasti. Samozřejmě, že to je o osobnostech. Pan Vystrčil o tom také mluvil, pan Kubera byl velice výrazná osobnost. Takže oni si mohou něco získat, jsou za to placeni, aby se něco získali, mají nějaký vliv i v té státní správě, v těch svých politických stranách, ale záleží to skutečně na té jejich osobní váze. Takže dávat asi, ty politické strany mohly dávat třeba výrazné osobnosti, ale ty zase mají velký problém po tom druhém kole se tam dostat, protože výrazné osobnosti většinou pak rozdělují ten volební obvod.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Pane Mlejnkou, pojďme k tomu dopisu, o kterém jsme se bavili s vašimi předřečníky, a k cestě, plánované cestě šéfa Senátu na Tchaj-wan. Měl by druhý nejvyšší ústavní činitel České republiky navštívit Tchaj-wan a měl by se vymezit, ohradit proti tomu dopisu, o kterém informoval server Aktuálně.cz?

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Teď nově zvolený předseda Senátu Vystrčil na ten Tchaj-wan reagoval tak, že to chce nejdříve probrat prostě s vládou, Ministerstvem zahraničí, ostatními aktéry české politické scény. Což by určitě měl, takže já těžko jako, nemám na to jednoznačnou odpověď, protože určitě, pokud by tam měl jet nebo neměl, tak to musí být záležitost v rámci nějaké koordinace. Popřípadě, kdyby třeba cítil silnou potřebu tam jet, aby vyvážil třeba některé aktivity prezidenta Miloše Zemana. Ale i ta politika třeba čínská Zemanova teď je v útlumu, dokonce už otevřeně prezident Zeman dal najevo, že se trochu zlobí...

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Že těch investic není tolik, kolik bylo slíbeno.

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Že těch investic tolik, kolik bylo slíbeno. Takže možná nevím, jestli teď třeba není tak nutné tak vyvažovat, jako třeba ještě by to bylo nutné před rokem, ale určitě je asi moudré nejprve to projednat s ostatními aktéry na politické scéně.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

A pánové, mělo by se podle vás Česko ohradit proti tomu dopisu, mělo by na něj nějak reagovat? Protože tam zazněly poměrně ostře formulované výhrady a výhrůžky. Například, že ti, kteří pojedou na Tchaj-wan eventuálně, takže už se nepodívají do pevninské Číny, ať to je tedy přímo předseda Senátu nebo podnikatelé, kteří ho budou doprovázet. Byly tam určité narážky směrem k českým firmám, které v Číně podnikají a tak dále, a tak dále. Je to na místě tento tón?

Radko KUBIČKO, komentátor, Český rozhlas Plus

Na místě by bylo to ohrazení. Právě když v případě Číny, to je známá čínská, stará čínská tradice, že když se provádí stopadesátéprvní poslední vážné varování že jo, což v tomto případě si myslím, že je taky něco takového, ale je to samozřejmě velké vměšování, protože Česká republika je suverénním státem a Čína by jí neměla radit, co má dělat, zvláště když ten její hlavní argument je vždycky ekonomický, jak o tom mluvil právě Josef. Ten postoj Miloše Zemana byl o tom, že bysme mohli přijít o nějaké investice, ale o ty jsme stejně přišli, takže se obávám že, a respektive na Tchaj-wanu jsou ty investice ještě daleko vyšší nebo prostě neméně zanedbatelné, takže si myslím, že rozhodně by se proti tomu měla Česká republika ohradit. Já si myslím, že se také ohradí.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

A jako formou, jak?

Radko KUBIČKO, komentátor, Český rozhlas Plus

Ministr zahraničí normálně by měl k tomu podle mého názoru něco říci. A předseda Senátu koneckonců k tomu také něco řekne, i když na rozdíl od Jaroslava Kubery, myslím si, že Miloš Vystrčil je právě opatrnější, protože přece jenom je více angažován v té stranické politice, což Kubera nebyl, že jo, on byl spíš takový solitér. No a podnikatelé bezesporu mají nějaké zájmy v Číně. To je naprosto zřejmé, i když to nejsou takové velké investice, jak o nich mluvil Miloš Zeman, ale samozřejmě koneckonců bývalý premiér za ODS Petr Nečas se také angažoval v česko-čínském obchodě, a myslím, že se ještě angažuje, takže to si myslím, že proto ten Miloš Vystrčil je takový trošičku opatrnější, než byl pan Kubera, který to střílel tak, jak se mu zrovna to líbilo. A někdy to bylo pochopitelně velice sympatické, proto na něj tak hezky vzpomínáme.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Aby vy byste, pane Mlejnků, byl pro jakou formu českého ohrazení se proti tomu dopisu?

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, my bychom měli mít nějakou páku. Reálnou. Poněvadž samozřejmě se ohradit jako verbálně, můžeme se ohradit nějakým vyjádřením a tak dál. Ale ono vlastně je špatně, že s tou Čínou ty investice nemáme, že se to rozvíjí, jak si Miloš Zeman plánoval, protože kdyby se to rozvíjelo...

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Tak bychom se ohradit pádně.

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak bychom mohli ohradit pádně. Takže jako, když stejně teď těch investic moc není, tak stejně je otázkou, o co vlastně přijdeme, tak možná je lepší, určitě je lepší, nemůžeme si nechat od Číny jako dítkovat a zalévat před každým čínským zadupáním. Ale...

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

--- žádný velký praktický dopad.

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Že bychom měli mít něco, čím je přece jen jako sekneme nebo aby jako aby to trošku bolelo, aby to bylo něco reálného, aby věděli, že když oni na nás budou vrčet, tak my máme aspoň drápek, kterým jako můžeme škrábnout. To je potom jako jiná úroveň jednání než oni, když jsou strašně jakoby v převaze, protože řeknou: Nikdy nikoho nepozveme k nám od vás, žádný obchod nebude a tak dál. Ale já myslím, že i plno českých firem má co nabídnout Číňanům. A oni jako by mohli být rádi třeba za nějakou, nějaký druh ekonomický vztahů.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

To bude na politicích, aby ten drápek zařídili. Pánové, děkuju vám. Hezký večer.

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuju za pozvání, na shledanou.

Radko KUBIČKO, komentátor, Český rozhlas Plus

Na shledanou.

Michal KUBAL, moderátor

Nejen Senát, českou politiku, česko-čínské vztahy jsme probrali. Pojdme dál. Je to 30 let, co před americký Kongres předstoupil prezident Václav Havel. Karanténa na lodi Diamond Princess skončila. Co nám řekl příběh lodi, která je největším ohniskem nákazy mimo Čínu? A nakonec téma nejen pro milovníky počítačových technologií.

PENÍZE Z KORUPCE LIDÉ NEJLÉPE ULOŽÍ NA KAJMANSKÝCH OSTROVECH A V USA

19.2.2020 Hospodářské noviny str. 14 Právo
Jan Prokeš

ČESKO SI V INDEXU FINANČNÍHO TAJEMSTVÍ POHORŠILO. VÝZKUMNÍKŮM VADÍ, ŽE INFORMACE O SKUTEČNÝCH MAJITELÍCH FIREM U NÁS STÁLE NEJSOU VEŘEJNÉ.

V posledních letech vždy platilo, že lidé, kteří se vyhýbají placení daní ve své domovské zemi nebo se snaží ukrýt příjmy z korupce a jiné trestné činnosti, své peníze nejnázne ukryjí na kontě některé ze švýcarských bank. To se letos poprvé v historii změnilo a středoevropský stát v čele žebříčku vystřídaly Kajmanské ostrovy a Spojené státy americké. Švýcarsko letos skončilo na třetím místě.

Takzvaný Index finančního tajemství zveřejňuje každé dva roky organizace Tax Justice Network. V úterý studii publikovala už pošesté. „Důvodem zlepšení Švýcarska je hlavně to, že bylo konečně tlakem mezinárodních organizací donuceno k tomu, aby se zapojilo do systému výměny bankovních informací,“ vysvětluje Miroslav Palanský z Institutu ekonomických studií Univerzity Karlovy, který se na sestavení žebříčku také podílel.

Výzkumníci určovali pořadí nejvíce „tajnůstkářských“ zemí podle dvou kritérií. Jednak zkoumali, jak moc pravidla a zákony v daném státu umožňují lidem praní špinavých peněz. Pokud například tamní banky neposkytují o svých klientech žádné informace, hodnota indexu roste. Druhým důležitým faktorem je objem peněz, které lidé skutečně do jednotlivých zemí v žebříčku posílají.

Zhoršení Velké Británie

Banky na Kajmanských ostrovech, které jsou zámořským územím Velké Británie, podle Palanského nabízejí klientům vysokou úroveň finančního tajemství a zároveň je lidé k ukládání příjmů z drog či prostituce poměrně často využívají. „V případě USA měl na pořadí vliv hlavně objem peněz, které tam lidé ukládají,“ říká Palanský. Zároveň ale upozorňuje, že v některých státech USA jsou i pravidla proti praní špinavých peněz poměrně slabá. Například ve státě Delaware nemusí společnosti uvádět, kdo je skutečně vlastní.

Některé státy, jejichž zákony praní špinavých peněz nejvíce tolerují, neznamenají podle studie organizace Tax Justice Network pro globální ekonomiku žádné riziko. V zemích, jako je Brunej nebo Libérie, si totiž lidé své peníze neukládají. „Je pro ně důležitá politická stabilita a zde je riziko, že o své finance přijdou,“ uvádí Palanský. Evropská unie se podle něj v boji s daňovými ráji zaměřuje především na státy, jejichž zákony nabízejí lidem a podnikům nejvyšší míru finančního tajemství. Na černé listině tak jsou i země, které k praní špinavých peněz nejsou vůbec využívány.

Index finančního tajemství se výrazně zvýšil ve Velké Británii. Ta je sice v žebříčku na 12. místě, ale v první desítce má hned dvě zámořská území – kromě prvních, již zmíněných Kajmanských ostrovů také Britské Panenské ostrovy. „Zatímco v roce 2016 byla Velká Británie ostatním zemím vzorem, když se stala první zemí, která přijala veřejný rejstřík skutečných vlastníků, nyní se celý proces obrátil naruby,“ říká John Christensen, ředitel a zakladatel organizace Tax Justice Network.

Ve změně postoje hraje důležitou roli brexit. Řada společností by po odchodu Velké Británie z EU mohla své sídlo přesunout do jiné evropské země. Britové by se podle Christensena mohli snažit takové podniky udržet třeba tím, že jim nabídnou výrazně příznivější daňové podmínky nebo vyšší ochranu bankovního tajemství.

Firmy v Česku mohou dál tajit majitele

Česko sice mezi vyloženě „tajnůstkářské“ země nepatří, jeho pozice se ale za poslední dva roky zhoršila – aktuálně Česku patří 67. příčka ze 133 zemí. Důvodem je především to, že informace o skutečných majitelích

firem nejsou v tuzemsku stále veřejné. „Například na Slovensku jsou trochu dál a rejstřík skutečných majitelů mají veřejný alespoň pro firmy, které se ucházejí o veřejné zakázky,“ říká Palanský.

Nová evropská pravidla, která platí od 10. ledna, přitom požadují, aby rejstříky, v nichž státy EU uvádějí jména a adresy majitelů firem, byly dostupné komukoliv. Schválení zákona, který by to v Česku zavedl, ale nabírá zpoždění. Vláda ho od ministerstva spravedlnosti dostala až na konci loňského prosince, zatím o něm ale nejednala.

„Prodlení samozřejmě není pozitivní, ale Česko rozhodně není jedinou zemí, která se opozdí,“ uvádí mluvčí ministerstva spravedlnosti Andrea Šlechtová. Evidence, která by ukázala, kdo tuzemské společnosti skutečně ovládá, v Česku funguje už dva roky. Zatím je ale stále neveřejná. Údaje do ní navíc nahrála jen asi třetina podniků. Podle nového zákona by firmám, které informace nezveřejní, hrozila pokuta až půl milionu korun.

Na Slovensku jsou trochu dál a rejstřík skutečných majitelů mají veřejný alespoň pro firmy, které se ucházejí o veřejné zakázky. Miroslav Palanský Institut ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Zatímco v roce 2016 byla Velká Británie ostatním zemím vzorem, když se stala první zemí, která přijala veřejný rejstřík skutečných vlastníků, nyní se celý proces obrátil naruby. John Christensen ředitel organizace Tax Justice Network

O autorovi | Jan Prokeš, jan.prokes@economia.cz

Foto autor | Foto: HN – Honza Mudra

Foto popis | INDEX FINANČNÍHO TAJEMSTVÍ (FSI Value)

Foto popis | Celková hodnota indexu „tajnůstkářství“. Čím je číslo vyšší, tím vyšší riziko představuje země v boji proti praní špinavých peněz. Index ovlivňují dva faktory – jak snadno zákony umožňují lidem peníze ukrýt a jak velký objem peněz lidé do zemí opravdu posílají.

Foto popis | Index finančního tajemství (FSI Value)

Foto popis | Úroveň finančního tajemství (Secrecy Score) Měří, jak zákony a pravidla v dané zemi umožňují praní špinavých peněz. Pokud stát například spolupracuje v systému výměny bankovních informací nebo má veřejný rejstřík skutečných majitelů, bude hodnota nízká.

Foto popis | Export finančních služeb (Global Scale Weight, v procentech) Ukazuje objem peněz, které lidé skutečně do bank v jednotlivých státech posílají.

KOMENTÁŘ: Poučení z akce Evropská unie v Libyi s křížkem po funuse - Thomas Kulidakis

19.2.2020 novinky.cz str. 00

Členské státy Evropské unie se dohodly, že budou vynucovat zbrojní embargo uvalené na Libyi. Zatím není jisté, jak konkrétně.

Naopak je jisté, že jejich snaha přichází pozdě. V Libyi je zbraní už více než dost. Nabízí se ale šance k poučení z následků naprosté impotence ovlivnit vývoj v blízkém sousedství unie.

První poučení je, že z neustálých výzev k mírovému urovnání toho či onoho konfliktu si nikdo nic nedělá. Rozhoduje síla, ochota ji použít a vhodné pobídky znepráteleným stranám, aby uzavřely příměří. V případě Libye platí, že pokud chce unie mír dle svého gusta, bude muset dříve nebo později vyslat vojáky do mírotvorné mise. Jen oddělení bojujících stran v kombinaci s nabídkou financí na obnovu země něco zmůže.

Druhé poučení zní, že za neakceschopnost se tvrdě platí obzvláště v případě blízkého sousedství unie. Pokud chtěla unie zasáhnout, zbrojní embargo mohla a měla vynutit už dávno. Mezitím totiž polního maršála Haftara i jeho konkurenta premiéra Sarrádže vládnoucího v Tripolisu vyzbrojily státy, které si jejich prostřednictvím hřejí svou polívčičku. Případně země, které se neštítí prodávat zbraně oběma stranám, protože kšeft je kšeft. Trefně se vyjádřila zvláštní zmocněnkyně OSN pro Libyi Stephanie Williamsová. Podle ní je vynucování zbrojního embarga v tuto chvíli „vtip“.

Unie doplatila na vnitřní spory mezi Francií podporující Haftara a Itálií podporující Sarrádže. Doplatila také na logický fakt, že státy dále od Libye konflikt ovlivňující přímo Evropu nemusí moc pálit. Migrantí a pašeráci z rozvrácené země směřují hlavně na jih Evropy. Logický je tedy názor nového šéfa unijní diplomacie

Borella, že by se v otázkách zahraniční politiky mělo hlasovat většinově. K praktickému užití bude ale potřeba hodně peněz, protože každou část unie pálí něco jiného. Pobaltí nebo Polsko určitě budou chtít svůj podíl, protože je zajímá nejvíce Rusko.

Třetí poučení zní, že než se někdo rozhodne šířit demokracii a její hodnoty ohněm a mečem, měl by dvakrát zvážit důsledky. Nebožtík libyjský diktátor Kaddáfí starý kontinent před svým pádem varoval slovy, že právě on drží zemi stabilní. Ironií dějin je, že padl ve chvíli, kdy Západu podal vstřícnou ruku, vyhlásil konec státnímu terorismu, snaže získat jadernou zbraň, a podobně. Evropské vlády by si také měly pamatovat, že ne vše, co se hodí jejich spojenci ve Washingtonu, hodí se i Evropě.

Však Donald Trump mnohokrát vzkázal, že kupříkladu bojovníci takzvaného Islámského státu jsou problém jejich domovských zemí a Evropy. Ta by se podle něj měla starat více o záležitosti ve svém sousedství. Trump v tu chvíli jaksi zapomněl, že takzvaný Islámský stát se chopil moci po rozvratu Iráku v důsledku akcí Spojených států amerických. Stejně jako z Libye se stalo semeniště mezinárodního zločinu všeho druhu po odstranění regulérního vládcy.

Thomas Kulidakis

Vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Absolvoval také studium politologie a řečtiny na univerzitách v Řecku.

V komentářích se zaměřuje nejen na českou domácí politiku, Evropskou unii a oblast Balkánu.

Působí jako komentátor Českého rozhlasu Plus a publikuje v odborném tisku. V minulosti spolupracoval na mezinárodních vědeckých projektech Univerzity Karlovy v Praze a byl odborným konzultantem u některých dokumentů.

Více o autorovi

Komentáře autora

V konečném součtu je finální poučení následovné. Pokud Evropská unie bude stále mít své takzvané „battlegroups“ jen pro parádu a nedokáže rychle reagovat na krize v blízkém okolí, pak nedokáže zajistit svým občanům jedno z hlavních práv, které mají. Je jim bezpečnost plynoucí z vlivu ve světě. Nová předsedkyně Evropské komise von der Leyenová při nástupu do funkce slíbila, že unie bude dbát na geopolitiku. Teď má šanci dokázat, že umí nejen mluvit a slibovat, ale také jednat. Co se týká zbrojního embarga, byť vynucovaného pozdě, jinak než silou se uplatnit stejně nedá.

URL| <https://www.novinky.cz/komentare/clanek/komentar-pouceni-z-akce-evropska-unie-v-libyi-s-krizkem-po-funuse-thomas-kulidakis-40313962>

Horní komora parlamentu má opět předsedu

19.2.2020 ČRo Plus str. 01 21:10 Den v 60 minutach

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Horní komora českého parlamentu má od dnešního dopoledne opět řádně zvoleného předsedu. Tajné volbě získal už v prvním kole jednoznačnou většinu hlasů senátor Miloš Vystrčil. Post druhého nejvyššího Ústavního činitele v zemi tak obhájila Občanská demokratická strana, a to i přesto, že se o funkci ucházel také kandidát nejpočetnějšího senátorského klubu Jiří Růžička, který senát dočasně vedl po náhlém úmrtí Jaroslava Kubery. Miloš Vystrčil bude předsedou senátu do podzimních voleb na tuto dobu si stanovil následující cíle.

Miloš VYSTRČIL, nový předseda Senátu /ODS/

Takové 3 nebo 4 věci, které si myslím, že je potřeba z pozice předsedy senátu prosazovat tou první je, že předseda senátu má na sobě zejména dres české republiky je potřeba, aby hájil zejména v té zahraniční politice a v obranné politice bezpečnostní politice zájmy České republiky zájmy občanů České republiky tu druhou věcí si myslím, že by měl předseda senátu navázat kroky Milana Štěcha Jaroslava Kubery to znamená více zviditelňovat senát roli senátu vysvětlovat k čemu senát je a následně zlepšit komunikaci ještě více zlepšit komunikaci s Poslaneckou sněmovnou a způsobu předávání, například s zákonů, kde si myslím, že bysme potom tím se mohl ještě ke zlepšení zkvalitnění legislativního procesu a třetí takovou mou novou osobní

prioritou je, kdyby se podařilo z 8 měsíců uspořádat aspoň jedno veřejné slyšení k nějakému významnému problému České republiky byl by za to velmi vděčný a považoval bych to za 1 splněný cíl.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Tolik pro tuto chvíli nový předseda senátu Miloš Vystrčil. My jsme ve spojení s analytikem České televize a politologem **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Kamilem Švecem, zdravím vás dobrý večer. Dobrý večer tak volba Miloše vystrčila byla jednoznačná a obešla se bez nějakých vzájemných výpadů či vyhocené diskuse. O čem vypovídá hlavně s ohledem na vztahy stran, které jsou vůči současné vládě v opozici řekl byste, že jsou v senátu výrazně přátelštější než v Poslanecké sněmovně.

Kamil ŠVEC, politolog /UK/

Tak především na ty vztahy jsou tam mnohem víc přátelské, řekněme, mnohem chce konceptuální a ono samozřejmě to hodně poznamenáno ta dnešní volba také těmi okolnostmi, které vedly k této volbě předsedy, neboť se jedná o tu předčasnou volbu na nějakých přibližně 8 měsíců, a totiž není úplně moc překvapivé, že s předsedou senátu stal nominant Občanské demokratické strany máme z toho z toho důvodu, že tak navazuje na tyto hody, které vznikly po volbách fronta 2018 vlastně v okamžiku, kdyby nebyl Miloš Vystrčil zvolen a předsedou stal předsedou senátu a plyn, například já protikandidát Růžička, tak by se zřejmě museli k přeměnit vztahy ve výborech, respektive minimálně místopředsednických postech senátu, a to samozřejmě byly komplikace.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Tomu rozumím, ale jak moc je pro samotnou ODS důležité, že tuto pozici bude zastávat její člen.

Kamil ŠVEC, politolog /UK/

Tak občansko demokratickou stranu pokud budeme ptát ještě stranicky to velmi důležité, protože tím získává. Druhý nejvýše postavený nejvýše postavený ústavní už nebo není přepsaný opsaný funkci a 5 to. Je to funkce velmi viditelná velmi. Prestižní a samozřejmě pro Občanskou demokratickou stranu to máte výhody a vtom ředitelování nás svých postojů smích z některých možná programových priorit a zviditelní sama sebe.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Otázkou jsou ovšem také vztahy mezi vedením senátu a prezidentem republiky Milošem Zemanem v současné době. Jsou spíše napjaté možná, můžeme říci Miloš Vystrčil k tomu řekl toto.

Miloš VYSTRČIL, nový předseda Senátu /ODS/

Prezidentem republiky mám takové vztahy se známe v době, kdy byl duchodce z Vysočiny tak jsme se v podstatě přátelsky potkávali od té doby se prezidentem obklopený svými poradci, tak se nepotkáváme a žádnou komunikaci jsme spolu měli ale se týká jeho názoru senátorů obecně známý, ale já jsem říkal, že je potřeba vysvětlovat roli senátu a fungování senátu tak jsem neměl na mysli primárně prezidenta republiky to je 1 občan 10 000 000 já jsem měl na mysli to, že je potřeba o tom se více bavit médií, případně se vydat do regionu redakce do senátních obvodů a tam se setkávat s občany odpovídat na dotazy.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Miloš Vystrčil pane Šveci, Jaroslavu Kuberovi se i přes rozdílné postoje dařilo nějakou komunikaci s prezidentem udržovat, jak na tom v tomto ohledu podle vás bude právě Miloš Vystrčil.

Kamil ŠVEC, politolog /UK/

Tak Miloš Vystrčil na tom zřejmě bude trochu hůře, protože ty vztahy. Jsou hodně záležití na té osobní rovině a a ten taky Jaroslava Kubery s Milošem Zemanem Zemanem a pil podpořen dalšími z. Dalšími společnými aktivitami dávky tak já pokud pokud bychom to chtěl, což odlehčí taky a i to, že byli vášnivými kuřáky tak, v jakém ohledu vzhledu spojoval a a z hlediska nebo třeba chtěl styl vyjadřování a týká, říká samotného vztahu

prezidenta senátu, tak tam asi důležité zmínit to, že on nemusí mít problém s jednotlivými představiteli jednotlivými senátory možná nebude mít ani problém před Milošem Vystrčillem ale útočí na senát jako celek, takže ona je otázka, do jaké míry se bude a promítána na ten jeho vztah a přes osobu Miloš Vystrčil Miloše vystrčila a v tom senátu jako ústavní instituce.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Poslechneme si ještě 1 úryvek nejčastější otázka na Miloše vystrčila totiž dnes zněla, zda uskuteční návštěvu Tchajwanu, kterou plánoval jeho předchůdce Jaroslav Kubera.

Miloš VYSTRČIL, nový předseda Senátu /ODS/

Kancelář Senátu dostane za úkol, aby dala na stůl všechny materiály, které souvisí cestou na Tchaj Wan, aby dala na stůl návrh řešení návrh dalšího postupu podíváme na ty dopisy, které při české ambasádě a potom se budou radit dalším ústavním činiteli se s výborem pro zahraniční věci a dalším odborníka zahraniční politiku, jak v tomto směru postupovat, aby Česká republika nadále se zachoval statut země, která chrání lidská práva a chrání lidské svobody a aby nebyla narušena suverenita.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Tak pane Šveci, co všechno rozhodnutí Miloše vystrčila ohledně Tchajwanu podle vás napoví. Jak vážné to bude.

Kamil ŠVEC, politolog /UK/

Tak já jsem zaznamenal ještě 1 jeho vyjádření dnešní, kdy on řekl, že pokud by mělo jít pouze o byznys a peníze, a tak, takže co té cesty nebude stávat, že tedy, že teď tu cestu cestu uskuteční ono. V tomto ohledu na jeho vyjádření opravdu a spíš odpovídají tomu, že se na tu funkci nikterak nepřipravoval a až nepočítal s tím, že se dostanete tak takto vysoké pozice, když to srovnáme já vyjádřeními Jiřího Růžičky, který já jasně řekl řekl ve svém kandidátském projevu. Žena dnes žena Kaipan určitě pojede, tak samozřejmě to třeba vnímat i v tom smyslu je Růžička tak vystupoval jako první místopředseda a k té a místopředseda senátu akce nejvyšší funkci měl o poznání blíže než do té doby předseda senátorského klubu.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Křčil pan Vystrčil se lehce dotkl. Tématu dokumentu čínské ambasády, který dnes zveřejnil server aktuálně.cz. Určitě se různé státy snaží prosazovat své zájmy cizích prezidentů ministrů či poslanců, ale teď vás tam jako politologa ve srovnání s postupy jiných zemí Němců Američanů Rusů, a tak dále je čínský dopis ještě přijatelný z pohledu diplomatických zvyklostí není to už de facto vyhrožování za hranou pravidel vyhrožování třem čínským společnostem.

Kamil ŠVEC, politolog /UK/

Tak obecně lze říct, že ten diplomatický jazyk bývá. Poměrně dost odlišný od toho co co sme dneska mohli číst až poté co zveřejnil server aktuálně.cz a na to, jakým způsobem a ambasáda komunikovala to určitě diplomatických kruzích není obvyklé ona ta forma toho dopisu a která vypadala téměř jako úkolech a pro nějaký předem propojené s růstem, a tak to samozřejmě do té vysoké politiky, no nemělo nemělo nějakým způsobem patřit zvláštní ta forma, protože samozřejmě a v okamžiku kdy, jak ty jsou na takto ty a řekněme třeba i výhrůžky natočené na papíře, tak to má úplně jinou váhu než jsou naznačováno nebo sdělili na různých diplomatických recepcí a nejsou tak jednoduše doložitelné a jako dopisem z ambasády.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Míni Kamil Švec analytik České televize politolog **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy moc vám děkujeme za váš čas mějte se hezky na slyšenou.

Kamil ŠVEC, politolog /UK/

Na slyšenou hezký večer.

„Společnost se námi ráda dojíká, zároveň sama vytváří bariéry,“ říká aktivistka lobbující za práva lidí s postižením

19.2.2020 hatefree.cz str. 00

Překladatelka, hungaristka a romistka. Členka týmu HateFree Culture.

„Princip inspiračního porna je takový, že je postižení považováno za cosi strašného, co má tedy fungovat jako motivace pro tzv. normální lidi. To by ale samo o sobě nemělo znamenat, že dojíkat se je nemístné. Společnost je obecně hodně nastavená na to, že postižení je strašná věc, zároveň ale zůstává pasivní vůči odstraňování bariér. Chybí předpoklad, že postižení je obtížné právě kvůli překážkám, které by se ale daly odstranit,“ říká Jitka Rudolfová. Od narození má dětskou mozkovou obrnu, je na vozíku. Vystudovala Karlovu univerzitu a pracuje pro festival Jeden svět. Podle ní mnoho lidí stále neví, jak se k lidem s postižením chovat. „Asi nejvíc zraňující je přepjatý infantilismus, šišlání a podobně. Není výjimkou, že jdu někam s asistentkou, kolem jde cizí člověk a té asistentce, která je třeba o 10 let mladší, řekne, vy se o tu svoji dceru tak hezky staráte'. Zabije tím dvě mouchy jednou ranou: dotkne se nejen mě, ale i té asistentky, která se vždycky ptá: 'to vypadám dneska tak špatně?'“ říká. Svě postižení nevnímá podle svých slov negativně. „Přijde mi spíš jako příležitost k rozvoji. Nechci, aby to působilo, jako že je takový stav za všech okolností příjemný, to ale zažívají i ostatní, ať už jsou s postižením, nebo bez něj,“ dodává.

Moje maminka měla komplikovaný porod – jak s oblibou říkám, jsem úplně obyčejně přidušená. Moje diagnóza se oficiálně nazývá dětská mozková obrna, dystonická kvadruparéza. Do školky jsem chodila do Jedličkova ústavu, pak už jsem byla v běžných školách – respektive v těžce privilegovaných. Mám tudíž poměrně absurdní zkušenost, že jsem coby příslušnice znevýhodněné minority trávila čas ve zvýhodněných kolektivech. Na prvním stupni jsem nicméně o svém postižení vůbec nepřemýšlela. Ta škola byla nádherná, těšila jsem se do ní každý den. Rok a půl jsem měla asistenta, pak už to třídní učitelka zvládala sama. Spolužáci moje postižení vůbec netematizovali, bylo pro ně zcela přirozené, dokonce mi sami asistovali. Později už jsem ho vnímat začala, neuměla jsem to ale tehdy vůbec nijak uchopit. Dostavila se krize identity, která se ale tehdy maskovala za něco jiného.

Foto: Vaiva Bezhan, Jeden svět

Primárně hledali místo, kde by si s inkluzí uměli nejlíp poradit. Kromě toho hlediska pro mě ale chtěli i školu, která by byla nějak zajímavá. Sami měli množství neblahých zážitků se vzdělávacím systémem předchozího režimu a hodně nechtěli, abychom si tím s bráchou prošli i my.

Řeknu to takhle: kdybych byla z prostředí, které si to nemůže dovolit, vypadala by moje inkluze nejspíš o dost jinak. Ve své době byla moje zkušenost nepochybně dost unikát. Zpětně mi rodiče vyprávěli, že byli na konferenci o inkluzi, kde byly případy asi pěti integrovaných žáků, a že na ten jejich všichni zírali s otevřenou pusou.

Mám bakaláře ze sociologie a k tomu ještě obor veřejná politika. Na vysoké škole jsem se nejdříve věnovala vzdělávací politice a inkluzivnímu vzdělávání, paradoxně ale ne z pohledu člověka s postižením, nýbrž absolventa výběrového gymnázia, jako jsem byla já sama. Začala jsem se zabývat selektivitou systému, který vyděluje děti s vyšším socioekonomickým statusem ze zbytku běžného dětského kolektivu. Až tahle cesta mě dovedla ke druhé stránce téže mince – k inkluzi žáků, kteří mají nějaké postižení či sociální znevýhodnění.

To ani ne, okolo puberty a ještě chvíli po ní jsem byla naopak přesvědčená, že s tématem lidí s postižením nechci mít vůbec nic společného, kontaktu s nimi jsem se dokonce jednu dobu vyhýbala. Neměla jsem to psychologicky zpracované a raději jsem to spontánně vytěšňovala.

Foto: Svobodová, Jeden svět

Já ten pocit samozřejmě znám, osobně je pro mě těžké třeba téma lidí s progresivním postižením, jejichž perspektiva je brzká smrt. Princip inspiračního porna je každopádně takový, že je postižení považováno za cosi strašného, co má tedy fungovat jako motivace pro tzv. normální lidi. Zhruba ve smyslu: „koukněte, on tolik maká, přestože ho potkalo takové neštěstí – tak to já se taky vzmužím: vždyť toho můžu dělat o tolik víc než ten chudák!“ To by ale samo o sobě nemělo znamenat, že dojíkat se je nemístné. Společnost je obecně hodně nastavená na to, že postižení je strašná věc, zároveň ale zůstává pasivní vůči odstraňování bariér. Chybí předpoklad, že postižení je obtížné právě kvůli překážkám, které by se ale daly odstranit. Když pak náhodou někdo z postižených žije standardním životem, jsou všichni perplex, jak je to možné, a logicky pak vytvářejí

komické narativy o tom, jak jsou ti lidé hrdiny všedního dne. Mám pocit, že kdyby se více uvažovalo o tom, že překážky jsou dané strukturálně, porna by ubylo.

Je to hodně podle poledníku. Třeba moje cesty do USA nebo do Anglie se nesly úplně v duchu „no stress“, naopak v některých východních zemích typu Kazachstán si člověk užije dost komických situací. Ve stejné zemi bylo zajímavé sledovat obtisk autoritářského režimu v rovině bezbariérovosti. Formálně sice mají nějaká bezbariérová opatření, třeba jejich nájezd pro vozík má ale v úhlu 45 stupňů, takže se na něm člověk spíš zabije. Je ovšem potřeba říci, že zrovna já mám typ postižení, který umožňuje si hodně vymýšlet. Znáám spoustu lidí, kteří jsou křehčí než já, anebo mají větší omezení, zatímco s mými spolecestujícími a nadšenými, schopnými asistenty jde téměř všechno.

Foto: Dan Světlík

Já se strašně bojím v letadle. A třeba ve zmíněném Kazachstánu nás bylo 12, z toho 4 na vozíku. Byli jsme i ve 4000 metrech nebo zase v kaňonu v poušti. Slezli jsme do něj asi půl hodiny před setměním, měli jsme tam domluvené ubytování, dolů vedlo asi 50 schodů, po kterých jsme se horko těžko sesoukali, a dole na nás mělo čekat auto. Žádné tam ovšem nebylo. Nikdo na nás nečekal a vypadalo to, že nevíme, kam jdeme, ani jestli nás třeba nesežerou kojoti. V ten moment jsme začali skrytě hysterčit a rozhlížet se, kde na nás začne padat kamení. Vzápětí jsme šli asi 4 kilometry potměným kaňonem mezi balvany kamsi do neznáma. Navíc byla pekelná zima. Ten kemp, kde jsme měli zamluvené nádherné jurty, jsme ale nakonec našli. Takže se vlastně dohromady nic nestalo.

Organizace Asistence, která to řešení primárně pomáhá prosadit, se teď hodně začíná věnovat vlakové dopravě, protože asi 2/3 vlakových nádraží v ČR jsou bariérové a lidé na vozíku se musí hlásit den předem. I když třeba nakonec přijede vlak s plošinou, ta plošina je často nefunkční nebo ji průvodčí neumí obsluhovat. Kromě toho se zatím hodně decentně ochomýtám kolem vzniku Aliance pro individualizovanou podporu. Mělo by jít o advokační skupinu sdružující různé organizace, které se věnují lidem, kteří ke svému spokojenému životu potřebují osobní asistenci nebo jinou pomoc druhých – lidem jako jsem ostatně já sama. Aliance vzniká kolem Děti úplňku Petra Třešňáka a jejím snem není nic menšího než přesvědčit vládu k tomu, aby každý takový člověk dostával tolik podpory, kolik potřebuje. Protože hlavně lidem s nejtěžšími druhy postižení se té podpory momentálně dostává zoufale málo.

Foto: Barbora Hrončoková

Kategorie nemám, ale asi nejvíc zraňující je přepjatý infantilismus, šišlání a podobně. Není výjimkou, že jdu někam s asistentkou, kolem jde cizí člověk a té asistentce, která je třeba o 10 let mladší, řekne „vy se o tu svoji dceru tak hezky staráte“. Zabije tím dvě mouchy jednou ranou: dotkne se nejen mě, ale i té asistentky, která se vždycky ptá: „to vypadám dneska tak špatně?“

Jednak, a jednak si myslím, že hodně lidí bez postižení může mít vlastní problémy, kterými jsou zahlcení. Je pak pro ně nejjednodušší vytáhnout z kapsy nějaký ten stereotyp, někoho si takříkajíc politovat.

Foto: Milan Jaroš

Příjemné je především, když člověk mluví přímo se mnou, nikoli s mým asistentem. Taky komunikace stylem, který předpokládá, že jsem dospělá a svéprávná. Na druhou stranu mi není příjemný ani opačný extrém: někteří lidé jsou strašně snaživí, mají pocit, že mě musí „zachránit“, že jsem určitě děsně v koncích a nešťastná.

Já doufám, že netáhlo. Jakkoli egomaniakálně taková odpověď zní, za splnutí s davem bych svou diagnózu nevyměnila. Snad jsem alespoň upřímná. Asi mi to uvěří málokdo, včetně mé vlastní rodiny, ale já své postižení opravdu nevnímám negativně. Přijde mi spíš jako příležitost k rozvoji. Nechci, aby to působilo, jako že je takový stav za všech okolností příjemný, to ale zažívají i ostatní, ať už jsou s postižením, nebo bez něj.

Foto: Dan Světlík

Určitě lze, těch variant znám mnoho. Mnozí z nás se snaží postižení prezentovat jako věc, se kterou lze strávit pohodový život, určitě bych ale nechtěla, aby to vyznělo tak, že všichni, kdo jsou na vozíku, jsou v pohodě. Velmi dobře si uvědomuji, že jsem dostala obrovskou péči od své rodiny a obrovskou míru podpory od dalších lidí. A můžu si tím pádem takhle spokojeně skotačit po festivalu a žít de facto standardní, zajímavý život. Těm, kdo tuhle podporu nedostali, pochopitelně citelně chybí.

Naše komunity se vlastně znají hodně málo. Částečně je to kvůli organizacím: pro lidi po úrazu je tu Paraple a spol., pro lidi s vrozeným postižením Asistence a Jedličkův ústav. Hranice mezi nimi není nijak pevná, ale snahy o propojování jsou zatím dost pomalé. Pro mě osobně je vždycky obohacující vidět někoho s jiným typem postižení nebo jiným přístupem k „věci“.

Porozumět se dá všemu. Ale spíš mě to mrzí. A myslím si, že zrovna lidi s mentálním postižením jsou společně s lidmi s poruchou autistického spektra tou nejstigmatizovanější skupinou, o které panuje nejvíce mýtů a stereotypů. S tím je potřeba něco dělat.

Foto: Milan Jaroš

Já mám pocit, že každý z nás v sobě má nějaká náročná místa. Postižení pak bývá podle mého názoru jakýmsi hromosvodem, kam lze vlastní frustrace svést. Lidé s mentálním postižením nebo s autismem se navíc opravdu většinou nemůžou nijak bránit. Strefovat se do nich je hodně „easy“.

Já ctím svobodu, takže nemám ráda, když se někomu něco zakazuje. Osobně ať si každý říká, co chce. Nicméně spoustu z těch termínů vnímají jednotlivé komunity hanlivě, přišlo by mi proto fajn lidi neurážet. Bránit člověku v tom, aby se vyjadřoval jako hulvát ovšem není v mé moci. Z oficiálního hlediska by měly korektní slovník držet například instituce. O to se snažíme i na festivalu Jeden svět. Já sama používám různé i vtipné termíny, ráda si hraju s jazykem. To, co mi opravdu vadí v každém kontextu, je slovo „kripl“, to bych nikdy nevztáhla na druhého ani sama na sebe. Obecně pak platí, že v našem – evropském – prostoru se preferuje sousloví člověk s postižením, s epilepsií, s poruchou autistického spektra a podobně, namísto „postižený člověk“, s odůvodněním, že to postižení člověka nedefinuje. Na druhou stranu se začínají například v USA ozývat hlasy z komunity, které říkají, že jejich postižení k nim patří a je jejich součástí. Lidé, co mají kuráž, říkají nahlas, že se za to vůbec nestydí, že postižení není negativní identita. V českém kontextu, kde o tom neumějí psát ani mluvit ani novináři předních médií, bych ale prozatím razila termín člověk s postižením.

Sexuální asistence se pořád řeší jako velké téma. Když ale někdo s postižením chodí, žije nebo spí s někým bez postižení, nikoliv za peníze, je to často předmětem obrovské paniky. Ten z dvojice, který postižení nemá, je považovaný buď za jakéhosi seabemrskáčského anděla, anebo rovnou za úchyla. Já přitom ve svém okolí znám takové páry, co spolu žijí, myslím, velice spokojeně. A co se tabu týče, nikdy jsem zatím neslyšela například o tématu rodičovství lidí s postižením. Když už se nějaká taková zmínka objeví, budí obvykle velký údiv.

To jsem si teda zavařila. Myslím, že při určité konstelaci – proč ne? Ale musela bych k tomu samozřejmě cítit velký komfort a jistotu na mnoha frontách.

Jitka Rudolfová (1986) vystudovala sociologii a veřejnou politiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. V současnosti spolupracuje s neziskovou organizací Asistence, v níž zaučuje nové osobní asistenty a asistentky pro lidi s tělesným a kombinovaným postižením a participuje na advokačních aktivitách při prosazování jejich zájmů. Dále pracuje na festivalu dokumentárních filmů Jeden svět, kde se věnuje přístupnosti a podílí se na tematizaci postižení ve festivalové dramaturgii. Občas píše komentáře do A2larmu a jiných médií. Sama je na vozíku.

URL| <https://www.hatefree.cz/blo/rozhovory/3458-jitka-rudolfova>

Sdružení pro zaměstnanecké stravování (ProZAMS) povede Linda Nejezchlebová

20.2.2020 faei.cz str. 00 Tiskové zprávy
Redakce

Předsedkyní Správní rady nově založeného Sdružení pro zaměstnanecké stravování, z.s. (ProZAMS) se stala Mgr. Linda Nejezchlebová (43). Sdružení má za cíl propagovat zásady nutričně vyváženého jídla, bojovat za plnohodnotné obědy, podporovat kantýny i vzdělávat jak zaměstnance, tak zaměstnavatele. Jeho členem se může stát jakákoliv právnická či fyzická osoba s místem pobytu či podnikající v ČR. Mgr. Linda Nejezchlebová je konzultantkou a poradkyní pro výživu a vyvážený životní styl, lektorkou pohybových programů pro dospělé i děti, vede kurzy jógy. Má dvacetileté zkušenosti s marketingem a public relations v oblasti HORECA. Pracovala v mezinárodních PR agenturách a jako tisková mluvčí, resp. PR manažerka.

Založila Spolek Pro vitalitu, kde se věnuje koučování zdravého životního stylu či pořádá zážitkové výukové programy o zdravém stravování pro děti. Vystudovala **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor mezinárodní studia. V minulosti též publikovala v časopisech Food Service, Marketing & Media, Strategie, Hotel & Spa Management či Sport & Wellness Management. Je vdaná, má tři děti.

„Význam nutričně adekvátní stravy nutné pro udržení zdraví a produktivitu, respektive efektivitu v práci upřednostňuje i ILO - Mezinárodní organizace práce již více téměř 100 let. Chceme navázat na jeden z přístupů Tomáše Bati, který tvrdil: Aby mohl člověk dobře pracovat, musí být dobře najeden. Na 68 % zaměstnaných lidí chodí na obědy. Spoluprací se zaměstnavateli a provozovateli stravovacích zařízení chceme vytvářet pro

zaměstnanec podmínky pro zajištění nutričně adekvátní stravy. Věřím, že se tím dají zlepšit jejich stravovací návyky, potažmo zdraví, klesne míra absencí a snížené produktivity práce v důsledku fyzické či psychické nepohody," uvedla předsedkyně Správní rady Linda Nejezchlebová.

URL| <https://faei.cz/sdruzeni-pro-zamestnanecke-stravovani-prozams-povede-linda-nejezchlebova/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

faei.cz

Vykořenění je vždycky epičtějš

20.2.2020 Týdeník Echo str. 38 Rozhovor
JIŘÍ PEŇÁS

S MARTINEM DUŠKEM A ONDŘEJEM PROVAZNÍKEM O FILMU STAŘÍCI

Dva staří muži, muklové, se vydávají na poslední cestu, cestu mstitelů. Jsou spojeni osudem, vůlí a slabým tělem. Jejich obětí má být dožívající stařík, kdysi nelitostný prokurátor, dnes nehybná troska. Pomsta se blíží... Stalo se to však jen ve filmu Staříci, o kterém tu řekneme, že je to malý velký film. Jeho autory je dvojice mladíků (středního věku) Martin Dušek (režisér) a Ondřej Provozník (scenárista). Jeden Severočech, druhý ze Žižkova.

* Kolik dostanou Staříci Českých lvů?

Dušek: Máme deset nominací, tak snad nějaká vyjde. Hodně bychom stáli o Lva za hudbu. Pikantní je, že v našem filmu žádná hudba není. Provozník: Je tam jenom na závěr pod titulky krásná skladba od Miroslava Srnky a Matouše Hejla, té bychom to přáli. Jinak jsou tam jenom úryvky skladeb z databanky. Komponovaná pro film je jenom ta skladba na závěr. Jinak v našem filmu převládá ticho. Ale v každém případě by si to oba skladatelé zasloužili. Jinak si myslíme, že šanci by měli mít herci, tedy Jiří Schmitzer a Ladislav Mrkvička. Dušek: Aby po nás pak Marhoul nevyjel v nějakým tančičku...

* Hm, Nabarvené ptáče bude vážný konkurent.

Dušek: Ke konkurenci se asi nebudeme vyjadřovat. Ale vzhledem k tomu, že na Lvech je v každé kategorii pět nominací, tak v prvním kole musí uspět každý, kdo natočil něco, co dává aspoň trochu smysl.

* Jak k vám to téma přišlo?

Dušek: Začalo to, když jsme někdy v roce 2005 společně natáčeli dokument Poustevna, das ist Paradies z prostředí Šluknovského výběžku. Tam je postava paní Váňové, neodsunutá Němky: vzala si Čecha, pracovala v dílně na umělé květiny. A ta nás seznámila s jistým panem Mrázem, ve Stařících zůstalo jeho jméno. To byl bývalý ředitel té malé fabriky na umělé květiny, teď už osmdesátník. A on byl komunista. Ale komunista zarytý, přesvědčený, skálopevný, nic s ním nehnulo, žádná historická fakta, žádné zločiny. Měl doma dokonce takový rudý koutek, zasedačku stranického výboru, kterou si přenesl domů z té fabriky, když tam na konci 80. let končil. A tak nás s Ondřejem napadlo, že by bylo zajímavé natočit film z prostředí takto nastavených lidí. A že by to mohl být thriller, kde by skupina mladých lidí, antikomunistů, takového bolševika unesla a někde ho držela a pak nad ním udělala soud, jako že by ho třeba i chtěla pověsit nebo tak. To byl náš prvotní nápad. Pak nám to přišlo pitomé... Provozník: Potom se v médiích objevila ta skutečná historka, o Pravomilu Raichlovi, který se opravdu nejspíš chystal zabít prokurátora Karla Vaše. Tehdy za mnou Martin přišel s tím, že by to byl výborný dokument, a já řekl, pojďme to udělat jako hraný film.

* Pravomil Raichl umřel ovšem v roce 2002, v osudný den 25. února...

Provozník: Ano, ale o jeho úmyslu se pomstít se začalo psát až po několika letech. My jsme se tehdy vzdalovali od té původní ideje, že by to byl soud na komunistou, spíš jsme se přikláněli k tématu pozdní spravedlnosti, kterou vykonají někdejší oběti komunistické zvěle.

* Kdyby zůstalo u vašeho původního nápadu, že by to udělala nějaká „pravicová“ buňka, která by unesla a pak dejme tomu i popravila nějakého představitele komunistického režimu, tak by se to, ovšem s obrácenými znaménky, podobalo tomu, co dělali v 70. letech v Německu příslušníci teroristické RAF: nejznámější byl únos a zabití Hannse Martina Schleyera. Jenže česká realita je poněkud jiná. To už bych spíš tipoval, že by si nyní nějakí radikálové vybrali nějakého české kapitalistu. Provazník: Ano, to je pravda. Teď už by to asi muselo být jiné. My jsme se taky toho prvotního nápadu brzo vzdali a směřovali jsme k reálnějšímu tématu individuální msty skutečných obětí.

Dušek: Dost nás od toho ale odradilo, když jsme viděli výborný německý film z roku 2004 Die fetten Jahren sind vorbei, tady se to promítalo pod názvem Občanská výchova. Tam se řeší témata jako radikalismus, snaha napravit věci revolučními prostředky, třeba i násilím. Když jsme to viděli, řekli jsme si, že musíme jít jinou cestou.

Provazník: To jsme ovšem ještě nevěděli, že náš film budeme připravovat celé roky a mezitím se objeví další a další filmy, ve kterých budou témata jako individuální pomsta, odplata za minulost.

Dušek: Tehdy se také začalo mluvit o stárnutí evropské populace a nám došlo, že v tom má i česká kinematografie mezeru. To všechno vedlo k našemu příběhu o dvou stařících, kteří jedou vykonat pomstu na jiném staříkovi. Důležité je, že to funguje i po dlouhých letech, kdy náš námět krystalizoval.

Provazník: Ona se taky dost změnila politická situace, to, co se zdálo, že je již za námi, se nečekaně vynořilo a ukázalo, že společnost je v těch tématech ponořená mnohem hlouběji, než se před patnácti lety zdálo.

Dušek: Ale za sebe musím říct, že pro mě už pak přestalo být zajímavé, jak se takzvaně společnost vyrovnala s komunismem, mě tam mnohem víc začalo zajímat, co to znamená, když je člověk starý a žije ve světě, který už pominul, a ten současný kolem něho se stává nesrozumitelný a k jeho křivdám i lhostejný. Takže jsme se posunuli. Film měl být původně hotov ještě za života prokurátora Karla Vaše, ten zemřel v roce 2012, my jsme se tedy o sedm let opozdili. Ale i to je myslím dobře.

* Chtěli jste ho před smrtí trochu vystrašit...

Dušek: Myslím, že by to už moc nevnímali.

* Ale myslím, že ten film není omezený jen na konkrétní případ a české poměry. Je s dovolením o archetypálních věcech: o právu na odplatu v situaci, kdy všechny instituce selžou a už nikdo jiný než vy spravedlnost nevykoná.

Dušek: My neřešíme povahu komunismu a ani povahu současného režimu, to, proč obojí lidem nějak vyhovuje nebo tomu podléhají. Ty okolnosti jsou zaměnitelné. Provazník: Ale vždycky tam ta společenská rovina byla přítomná a my jsme se snažili ten příběh odvyprávět tak, aby motivace dvou starých chlapů byla patrná, aniž bychom používali retrospektivu. Tohle byl ten největší risk.

* Bavili jste se o tom někdy s nějakými bývalými mukly?

Dušek: Mluvili jsme s různými lidmi, ale jestli se ptáte, jestli jsme dali některým čist scénář, tak to ne.

* Nedávno zesnulý Jiří Stránský, takový etalon muklů 50. let, vždycky říkal, že on by byl proti individuální pomstě. Možná by se mu ten scénář nelíbil.

Provazník: To je spekulace. Je to hodně individuální. A také záleží na osobní historii. Pravoslav Raichl byl voják, prošel gulagem a východní frontou, pak se chtěl zapojit do odboje proti komunistům, byl zatčen ještě před únorem 1948, utekl dobrodružně z lágru, žil v Americe. Ten ty věci viděl jinak. Dušek: A jeho kamarád, Vojta Klečka, předobraz Vlasy, kterého hraje pan Mrkvička, převáděl lidi přes hranice a v báglu nosil samopal: původně měl dostat provaz, ale protože byl v odboji proti nacistům, změnili mu to na doživotí... To byli lidé zvyklí jít do věcí tvrdě.

* Přitom ta postava, kterou hraje pan Mrkvička, má k plánu svého přítele rezervovanější vztah.

Provazník: Ano, on zůstal v Čechách, nevidí ty věci tak černobíle, je také asi víc semletý poměry, které tady celý život zažíval. Dušek: Takhle jsme je vymodelovali my do toho filmu. Ve skutečnosti byli oba dva,

Raichl i Klečka, ostří, tvrdí, nesmlouvaví, zároveň ale taky dost veselí a zábavní. K tomu jsme se snažili vést i naše herce. Oni to však stejně pojali po svém. K dobru věci.

* Už při psaní jste mysleli na tyto dva herecké veterány?

Provazník: To ne, my to psali dlouho předtím, takže představy o hercích byly dlouho hypotetické. Ale přece jen se nám tak rýsoval pan Mrkvička, který je skvělý herec, přitom po Listopadu ve filmu moc příležitostí neměl...

* Bohužel si zahrál v Majoru Zemanovi...

Provazník: To samozřejmě všichni víme. Taky hrál výborně žokeje. A je to výborný divadelní herec. Dušek: On vždycky říká, že v Majoru Zemanovi hrál za trest. Ostatně hrál tam postavu, která Zemana podrazí, osmašedesátníka, takže to bychom mu mohli přičíst k dobru.

* A Jiří Schmitzer?

Provazník: Když jsme si uvědomili, že by pro tu postavu byl ideální, vůbec nebylo jednoduché ho obsadit. Přečetl si scénář, řekl, že se mu to líbí, ale rovnou taky řekl, že točí maximálně čtyři dny a víc to nepůjde. Teprve když jsme ho skoro zázrakem přesvědčili, aby zkusil udělat kamerové zkoušky, tak se to zlomilo a on do toho šel. Myslím, že ho zajímalo, jestli zahraje přesvědčivě takhle starého člověka, a myslím, že z toho měl pak i dobrý pocit.

Dušek: Když jsme to vymýšleli, tak jsem měl dlouho před sebou představu svého dědy a jeho kamaráda. Pocházím z České Lípy a můj děda byl směska Čecha a Němce, národnost měl českou, ale mluvil jenom německy. A za války zůstal v Sudetech a s kamarádem Kuchtou se jim podařilo ukrást esesákovi pistoli, normálně mu ji vytáhl z pouzdra, když opravoval jeho auto. A společně ji schovali někam za komín, a když jsem se na to Kuchty, už devadesátiletého, ptal, říkal, že tam ještě je.

* Ano, scénu se schovanou pistolí známe z filmu.

Provazník: Ta má ještě předobraz v jiném příběhu mého kamaráda, jehož příbuznému vrátili v 90. letech statek. A když se ten starý muž na ten statek přijel podívat, tak ho ani nezajímalo, jak je zdevastovaný, ale šel a šel, došel do sklepa, vzal krumpáč a přesně na místě, kde začal kopat, vytáhl zbraně, které tam měli schované na protikomunistický odboj. Chci tím říct, že scénář vznikl jako kombinace různých podnětů a postřehů a taky je tam samozřejmě hodně čiré fikce. A hodně dialogů vzniklo tak, že jsme chodili s Martinem třeba po zahradě a něco po sobě pokřikovali.

* A představovali si, že jste dva staří dědci... Vy se znáte ze školy? Provazník: Ano, od roku 1996. Chodili jsme spolu na žurnalistiku.

* Myslel jsem, že máte FAMU...

Provazník: Tu jsme dělali potom. Na žurnalistice jsme studovali televizní a filmovou specializaci. Já pak šel na FAMU na scenáristiku, Martin na dokument. Dušek: Mezitím jsem třeba taky režíroval a taky uváděl Studio Kamarád, společně s Jů a Hele, točil jsem hodně pro televizi, třeba Ano, šéfe, psal jsem do novin.

* Viděl jsem váš paradokument film Parta Analog o veteránech z České televize...

Dušek: To byl takový odstěpný závod Staříků, taková filiálka.

* V něčem Staříci připomínají Tarantinovy Hanebný pancharty, kde se Židům podaří vytvořit účinnou protinacistickou úderku. Vlastně je to takové splněné přání po vykonané pomstě. Zároveň si ale lze představit, že nějakému vězni může být líto, že se to nestalo.

Dušek: To jsme si uvědomovali. Je to taková alternativní historie. Jenže kdyby se našel nějaký takový alternativní mstitel, možná by se některým ulevilo, ale stejně by to byl jen symbolický akt. Vždyť oni i ten Vaš nebo třeba Urválek byli jen vykonavateli vůle někoho nad nimi, byly to vlastně vedlejší figury. Provazník: Nám

spíš šlo o to, že společnost, která přiměje dva staré lidi, aby vzali spravedlnost do svých rukou, v něčem selhává. Staří lidé mají právo na jiné starosti než sehnat bouchačku a jet oddělat svého prokurátora.

* Dovedu si představit, že by takovou story mohl třeba natočit Clint Eastwood a možná by to neudělal ani o moc jinak. Mimochodem, ta závěrečná scéna, jak Jiří Schmitzer zneškodní toho ošetřovatele, je velmi westernová.

Dušek: To jsem rád, že to říkáte. Občas jsme slyšeli, že ten výpad je přehnaný a že takhle by stařík na vozíku mladíka nezapacifikoval. Ale zapomínají, že to byl voják.

* Dalším výrazným znakem toho filmu je volba krajiny. Je to vlastně road movie polystyrenovou a zateplenou krajinou brčálových a oranžových Čech.

Provazník: To byla také velmi důležitá věc. Úmyslně jsme nechtěli ukázat zničenou postkomunistickou krajinu lágrů a dolů, ale právě tu plastovou zemi, ve které je všechno jako přikryto řvavými fasádami, takže nás zajímaly moderní haly, satelitní zóny, taková ta industriální krajina, na kterou je expert Severočech Martin. Dušek: Natačelo se hlavně v okolí Teplic a Modlan, kde žil ten můj děda. Naši hrdinové jezdí podobnou krajinou, kudy ve svém vytuněném fáru frčí parta Rádi z mého předchozího dokumentárního filmu K oblakům vzhlížíme. Je to taková divná krajina, ve které se něco stalo, nikdo moc neví, co vlastně, někdo jí strašně ublížil, ale už se na všechno zapomnělo.

* Myslím, že zkáza byla dokonána v posledních desetiletích, když se začalo masivně zateplovat a vyměňovat dřevěná okna za plastová. Staré, sice omšelé, ale pořád potenciálně hezké domy dostaly poslední ránu. A nejvíc vidět je to pochopitelně v Sudetech.

Dušek: To si asi budeme notovat. Přitom na saské straně to tak není... A to se Češi rádi Němcům smějí, že mají špatný vkus. Nevím, čím to je. V Sudetech se to svádí na historické vykořenění, ale když jsem byl lété v Uherském Hradišti, tak tam to nebylo o moc lepší. Asi je za tím takový tupý pragmatismus. Hlavně že je to účelné a vyjde to levně, o víc se už nestarejme. Asi je v tom polystyrenu nějak zakuklený Babiš nebo co.

* První film, který jsem od vás, pane Dušku, viděl, byl Mein kraj: v něm jste se v českolipském „kroji“, který jste si sám vyrobil, dostavil na Sudetoněmecké dny v Augsburgu. Oni vás zdvořile odsunuli. Vám vlastně byla tím původem témata dána...

Dušek: Ano, to si uvědomuju a jsem za to svému vykořeněnému kraji vděčný. Ta plesnivá krajina s majestátním hřebenem hor a vykotlanými jámami je pro mne tím, čím je pro Woodyho Allena Manhattan. Ondřej mi jednou říkal, jak ho mrzí, že nemá složitější sociokulturní pozadí, že je jenom z banálního Žižkova. Provazník: Žižkov především není banální... Ale já to myslel tak, že když jste z Prahy, je trochu divné, abyste to pořád analyzoval a stále rozebíral. V malém městě máte spíš sklony se k němu vztáhnout. Těžko se třeba Pražák bude identifikovat s Pražským hradem. Ale dodal bych, že pocházím spíš z horního Žižkova, z rozhraní Vinohrad, takže žádné velké sociální. Zajímavé však je, jak se to rychle mění, takže třeba koupit si tam byt je už něco absolutně nepředstavitelného. Když tam přijdu, říkám si, kam zmizeli všichni ti staří obyvatelé, ty babičky a dědové, co chodili na pivo. Říká se tomu gentifikace. Teď žiju v Nuslích a čekám, až to tam dorazí.

* Zajímavá je ta severní vlna v českém filmu a ještě víc v seriálech: Pustina, Most!... Jako by se na severu objevil český Divoký západ.

Provazník: To má logické vysvětlení. Vykořenění je vždycky epičtější. Plodí příběhy. Dušek: Sever přijde do módy i jinak než ve filmu. Ústí nad Labem bude brzo hipsterským předměstím Prahy. Až hipsteři přijdou na to, že to mají z Ústí hodinu do Prahy, půl hodiny do Drážďan, že Ústí má krásné okolí a vůbec je to tam je úžasné, tak se tam pohnou.

* Otázka je, co pak bude s těmi, kteří tam žijí dosud, třeba v Předlicích. Asi se o nich budou točit filmy. Budete v tom pokračovat spolu? Chci se zeptat, co máte v plánu.

Provazník: Po Stařících jsme si řekli, že si dáme chvíli od sebe pauzu. Takže já začínám pracovat na scénáři vzdáleně se dotýkajícího případu Bambini di Praga. Dušek: To zní dobře, co? To má Ondřej publicitu zajištěnou, po tom hned bulvár skočí. Já se teď chci vrátit ke staršímu nápadu, seriálu Studio Nezmarýnek, kde bych chtěl zúročit svoje zkušenosti z televizního vysílání pro děti. Lidé potácející se ve svých nezvládnutých

dospěláckých životech, přitom každý týden musí připravit pořad líčící dětem svět jako barevné místo plné radosti – to mi připadá jako docela dobré téma. A pak s Ondřejem uvažujeme o seriálu z poválečných Lidic, jak ti lidé žili potom; víc k tomu zatím neřeknu. Provozník: Vždycky vyprávíme příběh z minulosti, ale vyprávíme ho tak, jak se zrcadlí v přítomnosti. Mě by třeba moc nebavilo vyprávět příběh bratří Mašínů, jak se to stalo, ale to, co to znamená teď. Jak se to zrcadlí teď. Dušek: Mladí plní sil chtějí někoho pomstít, to není žádná zvláštní story. Ale dva nemohoucí stařáci na poslední cestě za pomstou, to už myslím zajímavá story je. P

FILM MĚL BÝT PŮVODNĚ HOTOV JEŠTĚ ZA ŽIVOTA PROKURÁTORA KARLA VAŠE, TEN ZEMŘEL V ROCE 2012, MY JSME SE TEDY O SEDM LET OPOZDILI. ALE I TO JE MYSLÍM DOBŘE. SCÉNÁŘ VZNIKL JAKO KOMBINACE RŮZNÝCH PODNĚTŮ A POSTŘEHŮ A TAKY JE TAM SAMOZŘEJMĚ HODNĚ ČIRÉ FIKCE. TO BYLA TAKÉ VELMI DŮLEŽITÁ VĚC. ÚMYSLNĚ JSME NECHTĚLI UKÁZAT ZNIČENOU POSTKOMUNISTICKOU KRAJINU LÁGRŮ A DOLŮ, ALE PŘÁVĚ TU PLASTOVOU ZEMI. ÚSTÍ NAD LABEM BUDE BRZO HIPSTERSKÝM PŘEDMĚSTÍM PRAHY.

MARTIN DUŠEK (NAR. 1978) A ONDŘEJ PROVAZNÍK (NAR. 1978)

Martin Dušek se narodil v České Lípě. Vystudoval **Fakultu sociálních věd** a dokument na FAMU. Režiroval dokumentární filmy na sociální témata, filmy Poustevna, das ist Paradies (2007) a k Oblakům vzhlížíme (2014) byly ceněny jako nejlepší dokumenty roku. Stařáci jsou jeho hraný debut.

Ondřej Provozník se narodil v Praze, vyrůstal na horním Žižkově. Vystudoval žurnalistiku a na FAMU scenáristiku. Psal scénáře pro televizi (seriály Letiště, Dáma a Král a Mamon), spolu s Martinem Duškem natočili oceněné dokumenty Poustevna, das ist Paradies (2007) a Ženy SHR (2010). Stařáci jsou jeho celovečerní debut.

Foto autor| Foto: Jan Zatorsky

Foto autor| Foto: Profimedia.cz

Foto popis| Tvůrci filmu Stařáci. Zleva Martin Dušek, Jiří Schmitzer, Ladislav Mrkvička a Ondřej Provozník.

Sdružení pro zaměstnanecké stravování (ProZAMS) povede Linda Nejezchlebová

21.2.2020 ekonomickymagazin.cz str. 00

Petr Vrabec

Chce propagovat zásady nutričně vyváženého jídla, bojovat za plnohodnotné obědy, podporovat kantýny i vzdělávat.

Předsedkyní Správní rady nově založeného Sdružení pro zaměstnanecké stravování, z.s. (ProZAMS) se stala Mgr. Linda Nejezchlebová (43). Sdružení má za cíl propagovat zásady nutričně vyváženého jídla, bojovat za plnohodnotné obědy, podporovat kantýny i vzdělávat jak zaměstnance, tak zaměstnavatele.

Jeho členem se může stát jakákoliv právnická či fyzická osoba s místem pobytu či podnikající v ČR.

Mgr. Linda Nejezchlebová je konzultantkou a poradkyní pro výživu a vyvážený životní styl, lektorkou pohybových programů pro dospělé i děti, vede kurzy jógy. Má dvacetileté zkušenosti s marketingem a public relations v oblasti HORECA. Pracovala v mezinárodních PR agenturách a jako tisková mluvčí, resp. PR manažerka.

Založila Spolek Pro vitalitu, kde se věnuje koučování zdravého životního stylu či pořádá zážitkové výukové programy o zdravém stravování pro děti. Vystudovala **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor mezinárodní studia.

V minulosti též publikovala v časopisech Food Service, Marketing & Media, Strategie, Hotel & Spa Management či Sport & Wellness Management. Je vdaná, má tři děti.

„Význam nutričně adekvátní stravy nutné pro udržení zdraví a produktivity, respektive efektivitu v práci upřednostňuje i ILO – Mezinárodní organizace práce již téměř 100 let. Chceme navázat na jeden z přístupů Tomáše Bati, který tvrdil: Aby mohl člověk dobře pracovat, musí být dobře najeden. Na 68 procent zaměstnaných lidí chodí na obědy. Spoluprací se zaměstnavateli a provozovateli stravovacích zařízení chceme vytvářet pro zaměstnance podmínky pro zajištění nutričně adekvátní stravy. Věřím, že se tím dají zlepšit jejich

stravovací návyky, potažmo zdraví, klesne míra absencí a snížené produktivity práce v důsledku fyzické či psychické nepohody," uvedla předsedkyně Správní rady Linda Nejezchlebová.

URL| <https://www.ekonomickymagazin.cz/2020/02/sdruzeni-pro-zamestnanecke-stravovani-prozams-povede-linda-nejezchlebova/>

Kvůli koronaviru mohou chybět léky. Výrobu léčiv bychom měli dostat z Číny zpět do Evropy, říká Vojtěch

21.2.2020 iHNed.cz str. 00

Markéta Šrajbrová, Adam Kotrbatý

Nový typ koronaviru už má přes dva tisíce obětí, 75 tisíc lidí se nakazilo. Nejhorší je situace v Číně, odkud se virus rozšířil. V Evropě podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) epidemie nehrozí. "Samozřejmě nikdy nemůžeme vyloučit nějaký jednotlivý případ. To bych lhal, kdybych řekl, že můžeme. Doposud jsme ale žádný nepotvrdili," řekl ministr a dodal, že tuzemské laboratoře dosud otestovaly 80 vzorků. Kromě toho Vojtěch v rozhovoru pro HN popsal, v jaké fázi je dlouholetá snaha zlepšit péči o duševně nemocné. A vysvětlil, proč chce zakázat známým zpěvákům, aby v reklamách přesvědčovali diváky, že pít alkohol je skvělé.

HN: Letěl byste nyní do Číny?

Zvažoval bych to. Situace není všude stejná. Většina nakažených a úmrtí je v provincii Chu--pej, kolem Wu--chanu. Na druhou stranu se případy rozšířily do všech provincií. Kdybych měl možnost volby, tak bych teď spíš neletěl. Myslím si, že garance bezpečnosti tu není. Je lepší cestu zvážit, a pokud tam lidé letět nemusí, tak ji odložit třeba o několik měsíců.

HN: Do Číny teď od nás mohou létat jen vládní speciály. Bylo nutné kvůli koronaviru přerušit leteckou dopravu mezi Českem a Čínou? Ne všechny evropské státy přistoupily k plošnému zákazu.

Je pravda, že jsme byli možná přísnější než některé jiné země. Někde to bylo tak, že spojení přerušily samy místní aerolinie jako British Airways nebo Lufthansa. Ale u nás nemáme žádnou jinou linku do Číny kromě čínských aerolinií. Proto jsme k tomu takto přistoupili.

* Politik, právník a příležitostný zpěvák se narodil v roce 1986 v Českých Budějovicích. Absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, kde získal magisterský titul. Na stejnou úroveň dosáhl i na **Fakultě sociálních věd** UK v oboru mediální studia.

* Na právnické fakultě vedl v letech 2010 až 2012 studentský spolek Všehrd. Následující rok nastoupil jako právník do vydavatelství Mafra, které tehdy koupil nynější premiér Andrej Babiš.

Ten z Vojtěcha po svém příchodu na ministerstvo financí udělal tajemníka se zaměřením na zdravotnictví.

* Ministrem zdravotnictví je od prosince 2017. Ve stejném roce se stal i poslancem zvoleným za hnutí ANO. Členem hnutí ale není. Dříve byl členem ODS, v roce 2014 ale pozastavil členství. Před dvěma lety mu její strana zrušila kvůli účasti ve druhé Babišově vládě podporované KSČM.

* Vojtěch je ženatý, rád se věnuje hudbě, skládá a hraje na klavír. Domluví se anglicky, německy a španělsky.

HN: Dá se odhadnout, kdy se letecké spojení mezi Prahou a Čínou opět obnoví?

Určitě je to dočasné omezení, to je jasné. Ale teď nedokážu říct časový horizont. Situaci stále monitorujeme. Osobně si myslím, že opatření může trvat ještě několik měsíců. Ale doufám, že do léta budeme schopni lety obnovit.

HN: V Evropě se teď mluví o tom, že by kontinent měl být soběstačnější ve výrobě léků. V Číně se vyrobí třetina globální produkce. Odhalil rizika tohoto stavu až koronavirus?

Určitě je to něco, co víme už delší dobu. Je třeba se podívat na vývoj farmaceutického trhu. Není to případ jen Česka, ale celé Evropy i Spojených států. Je tu trend, asi logický, že se státy snaží co nejvíce stlačit cenu léků, aby zátěž pro jejich zdravotnictví byla co nejmenší. U nás to nebylo jinak. Společnosti, které léky vyrábí, v rámci optimalizace nákladů udělaly to, co se děje i v oblastech mimo zdravotnictví. Zkrátka výrobu přesunuly tam, kde jsou náklady nižší. V posledních dvou třech letech stále častěji čelíme výpadkům. Nedostupnost léků má celou řadu příčin, ale jedna z nich skutečně je výpadek ve výrobě. Vyhoří například továrna v Indii nebo Číně. Možná jsme ten systém v Evropě až příliš přeregulovali nejen v rámci cenových otázek, ale i přísnosti. Téma jsme s evropskými ministry řešili na mimořádné radě kvůli koronaviru. Takováto situace nebo třeba přírodní katastrofa mohou znamenat, že se v těch lokalitách výroba zastaví a ohrozí to dodávky léků. Zatím nemáme nic potvrzeno, ale riziko tu je. Proto byl určitý apel na Evropskou komisi, která teď připravuje strategii v oblasti lékové politiky, že bychom se měli pokusit výrobu přilákat zpátky na území Evropy a mít nad ní větší kontrolu.

HN: Jak to lze udělat?

Je to o daňových a jiných ekonomických pobídkách, aby se to firmám vyplatilo. Nevyřešíme to zítra, ale Evropa by to měla brát jako strategickou otázku. Léky nejsou běžná komodita, ale strategická, podobně jako ropa nebo plyn.

HN: To ale asi daňové pobídky nebo dotace budou muset být dost velké, aby se firmám vyplatilo přesunout výrobu z Číny do Evropy.

Můžou to být nějaké daňové prázdny. Nevím, teď to nedokážu specifikovat. Ale určitě, musí to pro ně být zajímavé, aby se jim to ekonomicky vyplatilo. Musíme si právě říct, co chceme. Zda to, aby se výroba léků koncentrovala v zemích, kde garance, že vše bude v pořádku, není taková jako pod dohledem zemí Evropské unie. Ano, bude to něco stát. Ale je to o vyvážení zájmů. Z mého pohledu by zájem na tom, abychom měli léky pro naše pacienty, měl převyšovat. Ale uvidíme, jak se situace bude vyvíjet. Nebyl to jenom můj názor. Já jsem s ním poměrně razantně přišel, ale podporuje to dánský i německý ministr a další. Ten hlas tam zněl poměrně jednoznačně.

HN: Chcete zpřísnit pravidla pro reklamu na alkohol. EU přitom tvrdí, že by se měl dát prostor samoregulaci odvětví, ke které se hlásí už i někteří výrobci. Přijde vám, že tento model selhává?

V televizi běžela kontroverzní reklama na vodku s populárním zpěvákem, kterou možná začnou řešit i správní úřady. Její pojetí vybízející ke konzumaci alkoholu zaráží řadu lidí. Ukazuje, že když člověk pije, bude mít skvělý večer. Navíc je podpořená známou osobností. Na tomto příkladu je vidět, že samoregulace ne vždy funguje. A netýká se to jen tohoto případu. Je reklama na alkohol, v níž si připíjí tři usměvaví pánové a pod tím je heslo "Kámoš tě nezklame". Spot podvědomě vytváří pocit, že alkohol je dobrý kamarád, a když ho budete pít, budete spokojeni. To neodpovídá realitě.

HN: Jak reálné je prosadit zpřísnění? Ministerstvo kultury říká, že neplánuje vaše připomínky zahrnout do finálního návrhu zákona.

Každý děláme svou práci. Máme data upozorňující na poměrně velkou konzumaci alkoholu, která má další dopady na zdravotní systém a společnost. A máme rovněž studie ukazující, že celospolečenské náklady pití alkoholu jsou asi 59 miliard korun. V takovém případě je moje odpovědnost snažit se s tím něco udělat. Pokud nebude vůle návrhy akceptovat, jako jeden člověk s tím asi nic nez můžu. Ale jdeme do debaty a třeba najdeme kompromis. Například navrhuje varovné označení, že konzumace alkoholu poškozuje zdraví. Mělo by zaznít, že pití alkoholu způsobuje asi 250 chorob, nádorová onemocnění a tak dále.

HN: Lékaři sice tvrdí, že přísnější regulace reklamy může vést k poklesu pití alkoholu, nicméně dodávají, že mnohem účinnější by bylo omezení jeho dostupnosti v běžných obchodech.

Jsou čtyři oblasti, které jsou na stole. Je to cenová politika, kde se nám podařilo zvýšit spotřební daň u tvrdého alkoholu. Druhá věc je otázka reklamy, třetí osvěty a čtvrtá omezení dostupnosti alkoholu. Tam ještě nejsme. Myslím, že je to nejcitlivější téma. Musíme o něm jednat například s ministerstvem zemědělství. K debatě je například systém koncesí na prodej alkoholu.

HN: Nebude ale důsledkem zpřísnění pravidel pro reklamu místo poklesu konzumace jen to, že lidé začnou pít méně kvalitní alkohol, jak varují výrobci?

Je třeba říci, že negativní účinky alkoholu nezáleží na tom, jak kvalitní nápoj pijete. Pokud se nebavíme o případech, kdy si někdo doma vyrobí pálenku a oslepne z ní. To je něco jiného. Ale když srovnáváme dražší a levnější značky, jsou dopady stejné. Podívejme se na zkušenost s tabákem. V televizi nemáte reklamu na tabák, a nestalo se, že by lidé přecházeli na levnější značky. My navíc reklamu na alkohol zakázat nechceme, jen omezit.

HN: Máte vyčíslené dopady, které by změna přinesla? Výrobci alkoholu varují, že v případě schválení budou přehodnocovat podporu kulturních, charitativních či sportovních institucí.

Nevidím důvod, proč by to měli dělat.

Například na případné sponzorování fotbalové ligy se změna nevztahuje (sponzoring se týká pouze loga a názvu, což návrh na rozdíl od emotivních spotů umožňuje, pozn. red.). Samozřejmě naším cílem je, aby se tato opatření projevila ve snížení konzumace alkoholu. To může dopadnout na byznys nebo na výběr spotřební daně. Ale každý děláme svou práci a mým zájmem je, abychom snížili nadměrnou konzumaci alkoholu v Česku.

Musíme si vyvážit zájmy. Říci si, jestli je veřejným zájmem ochrana zdraví, nebo podpora průmyslu.

HN: A máte i konkrétní čísla nebo alespoň odhady dopadů?

Pracujeme na nich. Dopady určitě budou, ale myslím, že teď nikdo není schopný je reálně odhadnout. Pokud to opatření uděláme, projeví se na konzumaci alkoholu v řádu let.

HN: Dlouholetým tématem je i reforma psychiatrické péče, která má umožnit nemocným žít mimo ústavy v běžné společnosti. Můžete popsat, jaký kus cesty ještě zbývá do cíle? A jak by ten cíl měl vypadat?

Až v posledních letech se péče reálně mění a změna není pouze na papíře. To hlavní, co pomohlo, byla výrazná podpora od Evropské unie, která na to vyčlenila peníze. Tím se to celé nastartovalo. Řekněme si upřímně, že kdybychom tuto podporu neměli, asi by se nám to nepodařilo. Ale je to samozřejmě dobře, ukazuje to, že pokud se dobře využijí prostředky, může to vést ke změně systému. A tohle je skutečně jedna z největších změn ve zdravotnictví, troufám si říct, že od revoluce. Kompletně měníme paradigma péče o duševně nemocné, která byla možná od Rakouska-Uherska založena na tom, že ti lidé mají být vytěsněni ze společnosti a žít za zdmi psychiatrických léčeben někde "v polích".

HN: Co se změní?

Asi nejviditelnější je převod pacientů z psychiatrických nemocnic do komunitní péče, tedy do center duševního zdraví. Ve středu jsme zrovna jedno otvírali v Brně. V první fázi je 30 center, která jsou financována právě z evropských zdrojů. Dnes jich máme 21, teď jsme vypsalí výzvu na dalších devět. Do center už jsme převedli asi 1700 pacientů z psychiatrických nemocnic. Cílem je na tyto piloty navázat tak, aby centra byla udržitelná a financování stabilní. Což se nám zatím daří (zaklepe na dřevo, pozn. red.). Získali jsme na svou stranu zdravotní pojišťovny, které už novou formu péče financují. Je to velmi komplexní věc, která určitě není na rok dva. Ve státech, které reformou prošly, to trvalo třeba 20 let. Ale děje se to, a myslím si, že je to správné, protože zohledňujeme lidská práva pacientů. V minulosti jsme bohužel měli případy, kdy byli lidé v nemocnicích zavření patnáct dvacet let. Jsou pak samozřejmě totálně asocializováni a návrat do společnosti je často zcela nemožný. Tomu se chceme do budoucna vyhnout.

HN: Proč se vám zatím stejná změna přístupu nedaří v kojeneckých ústavech, které také spadají pod vaše ministerstvo?

Je pravda, že tam situace také není úplně ideální. Jsme ve shodě s ministerstvem práce a sociálních věcí, že bychom chtěli k transformaci dospět. Myslíme si, že v kojeneckých ústavech, dnes se jim říká dětské domovy pro děti do tří let, by neměly být děti ze sociálních důvodů. Ty tam zkrátka nepatří. Na tom je shoda. Samozřejmě pokud jde o děti, které mají čistě zdravotní indikace a potřebují intenzivní péči, je to trochu složitější, protože takové děti se těžko umísťují do náhradní péče, k pěstounům. Chystají se legislativní změny a věřím, že se to podaří.

HN: Když jste minulý týden kvůli údajnému bojkotu reformy psychiatrie odvolal ředitele havlíčkobrodské psychiatrické nemocnice Jaromíra Maška, přišla nezvykle silná reakce. Zaměstnanci nemocnice hrozí stávkami a hromadnými výpověďmi. Skutečně ředitel pracoval tak špatně, že bylo nutné ho zbavit funkce?

Mě ta situace samozřejmě mrzí. Není to nic proti zaměstnancům. Myslím, že ta nemocnice je v systému důležitá. Tím spíš je škoda, že přístup vedení nebyl takový, jak bychom si představovali. Problémů tam byla celá řada. Nemocnice například jako jediná neakceptovala transformační plán, který vychází z odborných doporučení. Dostávali jsme také stížnosti z ministerstva spravedlnosti, že nemocnice v Havlíčkově Brodě jako jediná odmítala brát lidi do ochranného léčení, často šlo o závažné sexuologické pacienty. Dávala jim termín až na rok 2025 nebo 2026.

HN: Chcete dotovat psychiatrické týmy, které budou pečovat o pacienty v ochranném léčení, tak aby doba hospitalizace mohla být kratší. Jak to lze udělat, aby odchod z nemocnice dopadl dobře a byl bezpečný pro pacienta i jeho okolí?

Myšlenka je taková, že pacient je po určitý čas hospitalizován, a až když je to možné, je propuštěn do komunitní péče, kde se o něj stará víceoborový tým. Není to něco, co bychom vymysleli my. Funguje to tak i v jiných zemích. Není to nepromyšlený krok. A není cílem nikoho ohrozit. Někdy jsou nám podsouvány nekalé úmysly, že chceme zavřít psychiatrické nemocnice a budovy rozprodat. Slyšel jsem takové hoaxy. Není to tak. Pro nás jsou psychiatrické nemocnice klíčové právě pro tyto činnosti - pro nejzávažnější případy a pro poskytování ochranného léčení. Nadále s nimi v systému počítáme, byť budou mít nižší počet lůžek a dlouhodobě hospitalizovaných.

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-66724320-prima-linka-s-cinou-muze-byt-kvuli-koronaviru-prerusena-jeste-nekolik-mesicu-rika-ministr-zdravotnictvi-vojtech>

Stejná zpráva vyšla také v dalších 3 titulech:

iHNed.cz, iHNed.cz, iHNed.cz

Miliardáři v politice a střety zájmů

21.2.2020 ČRo Plus str. 01 12:30 Radioforum

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Andrej Babiš, Donald Trump, Michael Bloomberg – spojuje je velké jmění a rozhodnutí vstoupit do politiky. Zatímco v České republice je Andrej Babiš z ANO už několik let premiérem, Amerika teď možná zažije boj dvou miliardářů o post prezidenta. Miliardářů v politice v posledních letech, zdá se, přibývá. S tím se ale pojí i některé sporné otázky, jako jsou možné střety zájmů a motivace těchto politiků. Právě platnost zákona o střetu zájmů potvrdil tento týden český Ústavní soud. Členové vlády tak nadále nesmí provozovat rozhlasové a televizní vysílání a vydávat periodický tisk. Norma také znemožňuje firmám, ve kterých mají členové kabinetu nejméně čtvrtinový podíl, aby se ucházely o veřejné zakázky, nenárokové dotace a investiční pobídky. Ve Spojených státech mezitím miliardář a mediální magnát Michael Bloomberg čelil ve své první televizní debatě velké kritice ostatních demokratických kandidátů. A tak se vás Radioforum dnes ptá: Jak vnímáte miliardáře v politice? Měli by politici vlastnit média, nebo ne? A schvalujete rozhodnutí Ústavního soudu? Myslíte si, že má Michael Bloomberg šanci porazit Donalda Trumpa? O miliardářích v politice je dnešní Radioforum. Věra Štechrová vám přeje dobrý poslech.

oznámení

Radiofórum.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

I dnes je pro vás připravena naše telefonní linka, naše číslo do studie je 221 552 777 a můžete nám psát i na Twitter, na Facebook a na naši mobilní aplikaci. Dnes je naším hostem politolog Miloš Gregor z katedry politologie **Fakulty sociálních věd** Masarykovy univerzity. Dobrý den.

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ten trend miliardářů v politice, je to nová věc?

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Úplně nová věc to není. Můžeme tedy připomenout zřejmě nejslavnějšího miliardáře, který byl v politice v devadesátých letech, a to Silvia Berlusconiho v Itálii. Dělo se tak i na Ukrajině – Porošenko. Vy jste zmínila příklady z České republiky, z Ameriky, takže nic super nového to není.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Čemu to lze přičítat, že miliardáři mají zájem vstupovat do politiky?

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Tak v první řadě miliardáři jsou lidé jako všichni jiní, co se týče třeba povahy nebo nějakého charakteru, a podobně jako u jiných vrstev sociálních, společenských, je určité procento lidí, kteří se snaží dostat do politiky, tak je to tak i u miliardářů. To, že tu teďka máme několik málo jedinců – já to nechci bagatelizovat, ale opravdu bavíme se o třeba pěti lidech – neznamená, že by miliardáři nějak houfně vstupovali do politiky. Pořád ti nejbohatší muži a ženy planety se drží spíše dál od politiky, případně se snaží zasahovat do veřejného dění trošičku jinak.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Přestože jich je jen pár, tak vyvolávají velké diskuse. Následují třeba i změny zákonů. Tak je to nějaký, řekněme, trend, na který musí demokracie reagovat?

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Tohle to je, já se obávám, spojeno s trošku širším problémem, a to je možná nějaká únava demokracie nebo já teďka přesně nevím, jak to pojmenovat, ale je to vlastně nějaký fenomén, který můžeme pozorovat napříč demokratickými zeměmi vlastně po celém světě. V Evropě, na americkém kontinentě a jinde. Je to vlastně skutečnost, že řada principů, na kterých demokracie celá desetiletí stála, tak vlastně otupuje a lidé je přestávají vnímat jako důležité. A pak tedy se objevují osobnosti, které jsou dravé, výrazné, mají přístup do médií díky svému bohatství nebo díky svému vlastnictví médií a ti jsou pak vlastně atraktivní nebo dokáží získat pozornost těch, řekněme, unavených voličů, občanů, kteří už neslyší na ty tradiční demokratické apely nebo hodnoty.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Když se podívám na ten český příklad, tak Ústavní soud právě tenhle týden potvrdil platnost zákona o střetu zájmů, tedy že členové vlády nemohou provozovat rozhlasové a televizní vysílání a také vydávat periodický tisk. Pak dále se ten zákon týkal pobírání dotací a ucházení se o veřejné zakázky. Dá se říct/ v tuhle chvíli, že ten zákon vlastně reaguje na vývoj ve společnosti?

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Zřejmě to tak je, protože před volbami v roce 2013, někdy před osmi, deseti lety nikoho asi ani nenapadlo, že by se jeden z nejbohatších lidí v zemi vůbec snažil ucházet o moc přímo. Dlouhodobě si musíme dávat pozor jako společnost na to, zda bohaté firmy, bohatí jedinci, se nesnaží ovlivňovat politické strany, ostatně zase je to tendence, která tu je velice dlouho a je asi naprosto přirozená, byť třeba nežádoucí, tak ale nikoho nenapadlo, že by se ten jeden z bohatých lidí sebral a vyloženě sám šel s kůží na trh. Zároveň tohle to je opravdu specifický případ, protože lidí, kteří vlastní média, jsou takto bohatí a zároveň takto politicky vlivní, v republice nemáme mnoho. Donedávna to byl i pouze Andrej Babiš, nyní se může bavit o panu Kellnerovi s tím, jak koupil televizi Nova, takže najednou vlastně se začal bořit ten základní princip demokracie, a to že má být oddělená moc politická, média mají být oddělená a byznys, protože to jsou 3 složky, které na sebe mají vzájemně reagovat, a tak nějak dohlížet a regulovat se. No, a pokud je vlastně jeden člověk, tak jak se můžou ty složky regulovat?

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

My se teď zeptáme, co si o tom myslí Magdalena Westman, naše posluchačka. Dobrý den.

Magdalena WESTMAN, posluchačka

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Paní Westman, jsou miliardáři v politice přínosem? Měli by politici vlastnit média?

Magdalena WESTMAN, posluchačka

No, miliardáři nejsou vůbec přínosem pro nic prostě. My bychom neměli mít žádné miliardáře. Můj názor je ten, že by se bohatství měli zastropovat, protože jinak není žádný mechanismus, jak je z toho politického kola vyndáte ven. Prostě to jsou oni, kteří kontrolují celý svět, a když mají miliardáři větší majetek, než jsou rozpočty jednotlivých států, tak jak to chcete udělat? No, a potom s těmi dalšími věcmi, médii, s tím vším, tak to je snad jako úplně logický. Když to všechno vlastní, tak ovlivňují to veřejný mínění, a já chci říct, že tahle ta dravá forma kapitalismu, aspoň to je můj soukromý laický názor, že tahle dravá forma kapitalismu, ta je ta, která podřezává větev demokracie. Na ty lidi to má naprosto zhoubný vliv, takovýhle chování těch miliardářů. Takže já jsem jako jednoznačně pro to, aby se hledaly cesty, jak je těch bilionů nebo miliardářů, tak jak je těch miliard zbavit prostě, protože jinak to nebude možný. A pak ještě jedna poznámka, že ty velký peníze je potřeba dostat z politiky, jinak se to nikdy nemůže obrodit prostě. Jakmile tam budou velký prachy, lobbisté a miliardáři v politice vlastníci média, tak asi víme, k jakým koncům to povede.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Často se říká, že pokud je v politice bohatý člověk, tak ale pak nemá tu potřebu jaksí si vydělávat a snažit se přijít k velkým penězům. Tam ten přínos nevidíte?

Magdalena WESTMAN, posluchačka

Ne, ne, ne. Je to tak, že to vůbec, právě tohle se všechno vyvrátilo. Naopak oni, čím víc je bohatý, tím víc roste jeho chuť. Prostě to je nekonečná chuť po moci, po adrenalinu, po tomhle tom všem. A ten, co má méně, tak chce jenom ty malé peníze a ty malé benefity z toho svého politického angažmá. Tenhle chce všechno. To chce být vládce všehomíra, vždyť to vidíme na Babišovi.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Paní Westman, děkuju za váš názor. Na slyšenou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Politolog Miloš Gregor z Masarykovy univerzity je s námi ve vysílání. Pane Gregore, teď jsme slyšeli, že se vrací jakási dravá forma kapitalismu. Souhlasil byste?

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Asi spíš opatrně ne, protože samozřejmě, že pokud máte svobodu vlastnit majetek, vlastnit finance, tak zájmem každého jedince je tohle to nějak multiplikovat, to znamená jakoby vydělávat, aby se měl dobře, když je vám dobře, tak si vydělat třeba ještě víc, abych měl možná lepší auto, měl se ještě líp a podobně. Co se mění, tak je zřejmě nějaký ideál dobrého politika. Já svým studentům na přednášce říkám jeden příklad, jeden citát, který je z asi čtvrtého století před naším letopočtem, a ten říkal, že ideál dobrého politika je páchnoucí dech, zkažené zuby a smrad potem. Tohle to samozřejmě něco, co si asi ve dvacátém století nedokážeme představit jako ideál politika. Většinu toho dvacátého století pravděpodobně i vlivem událostí v první polovině, to znamená první světovou, druhou světovou válkou, tak ideál toho dobrého politika byl člověk schopný konsensu, vyjednávat, uvažovat strategicky, myslet na ostatní a nějak elegantně vystupovat, být nějak, řekněme, uměřený a tohle to se možná změnilo. Vidíme, že dneska jsou úspěšnější politici, kteří jsou hlasití, kteří dokáží mít výrazné projevy, napsat úderný tweet nebo facebookový status a možná i někteří z nás pak obdivují i to, že dokážou třeba být i trochu expresivnější a mají ostré lokty.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Martin Ambros je teď s námi ve vysílání, také posluchač Plusu. Dobrý den.

Martin AMBROS, posluchač

Dobrý den.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Jak vy vnímáte miliardáře v politice?

Martin AMBROS, posluchač

No, já hlavně jsem zděšený z toho, co minulá posluchačka sdělila. Já tam slyším už ty burácející davy, které se snaží svrhnout všechny miliardáře a rozdělit tu chudobu spravedlivě a podle nějakého spravedlivého klíče mezi všechny, a to už tady jednou bylo. Ale já to vidím takto: každý miliardář má právo stejně jako jakýkoliv jiný občan být volen, případně volit. Posunuli jsme se tady od dob starověkého Říma, kdy v Římě jenom pouze ti bohatí mohli volit a ti chudší, ti mohli volit jenom v nějakých těch místních nějakých lokálních nějakých fórech, které neměly takový celostátní dosah nebo "celozřízení" dosah tak jako ta velká fóra. Ale myslím si, že tady by měla být taková nějaká uváženost. Je to o voličích jako, koho si zvolí. Pokud ti voliči stále budou chtít volit nějaké pseudoosobnosti, no tak budou volit tady ty divné podnikatele některé, které tady spadnou. Oni z nich cítí jakousi jistotu, že vidí, že jsou úspěšní, a proto v nich vidí jakýsi vzor. Jestli je dobrý, nebo špatný, to se dá těžko posoudit. Pokud budeme teďka to soudit podle toho, že tady máme nějakého pro určitou část populace nepopulárního premiéra, který je shodou okolností miliardář, zdá se mně to takové řešení ad hoc trochu špatné. Prostě měli bysme se spíš zamyslet nad tím, proč není zájem těch běžných lidí o to býti voleni. Proč tam zůstávají jenom takové občas lidi, kteří už vlastně nikdy nic jiného než být politiky neumějí, že nemají žádné zkušenosti z práce. Jsou tam lidé, kteří nikdy nebyli mezi lidmi. Jsou natolik odtržení, takže ta politika už se stává prostě nelidskou, že to už jde pouze o ten byznys, a ne o politiku. Prostě lidi už jsou nedůležití. Koncentruje se moc tak, jako se koncentrovala dřív. Ta subsidiarita, která tady byla, je porušena tím, že prostě jsou tady politici, kteří – nejen miliardáři, ale jsou tady politici, kteří ten proces toho podnikatelského prostředí aplikují i na tu politiku a samozřejmě nejlépe se vládne jednomu člověku. Proto říkám, lépe rozdělit tu moc, ne ty lidi prostě. Ať si miliardářů je tam v politice, kolik bude chtít. Dokud budou mít výhody, budou tam. Pokud nebudou mít výhody, nebudou se tam cpát.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pane Ambrosi, děkuji i vám. Na slyšenou.

Martin AMBROS, posluchač

Na slyšenou.

oznámení

Zatelefonujete nám svůj názor. 221 552 777. Přímá linka do Radiofóra. 221 552 777.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Když budu reagovat na pana Ambrose. Pane Gregore, má demokracie obranné mechanismy proti hromadění moc, když vezmeme jako příklad Českou republiku, nebo tady vlastně teprve pomocí zákonů nějakým způsobem jsou tvořeny?

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Tak ono předně, zákony jsou obranou demokracie proti čemukoliv, nebo obranou jakéhokoliv aspektu té demokracie. To je základ demokracie, že se řídíme nějakými pravidly, nějakými mantinely, které jsou univerzálně platné pro všechny a známe je, takže tohle to vlastně bych bral jako jednu věc. Druhá věc ale je, že demokracie – ona je to poměrně otřepaná fráze, ale je bohužel pravdivá – je velice křehká a je potřeba o demokracii svádět boj každý den. A pokud se vyskytne nějaký prvek, který ji nabourává, tak ta demokracie se s tím pravděpodobně zvládne vypořádat, ale je otázka, za jak dlouho a jaké to bude mít následky, takže to, že teďka se bavíme o miliardáři v politice, zejména v souvislosti v České republice s panem Andrej Babišem, pan Andrej Babiš za nějakou dobu politice nebude. Otázka je, jestli to bude za rok, za 5, za 10 let, 15, 20, to už je věc jiná, ale otázka je pak, co to zanechá v uvažování lidí o politice, tahle ta zkušenost, a jak to změní ten politický systém jako takový. Protože pokud jsme měli nějakou praxi například, že ministři nevlastnili média, nepodnikali a vyhýbali střetu zájmů a nyní tu máme Andrej Babiše, který je ukázkový příkladem střetu zájmů, tak jak pak se budou chovat ministři dalších vlád, až tu Andrej Babiš nebude. Horko těžko jim budeme moci vytýkat, že jsou ve střetu zájmů například, když už tady máme zkušenost takovou, že to lidem nevadilo, anebo jiné věci. Bylo vlastně zvykem, pokud byl někdo třeba obviněný, tak také odstoupil, a až ve chvíli, kdy se očistil, tak se vrátil zpátky do politiky. Co nyní je poměrně paradoxní, když pan Andrej Babiš se snaží rétoricky bojovat proti korupci a za čistou politiku a sám má na krku trestní stíhání už jak dlouho a audity Evropské unie, takže tady není problém to, že Andrej Babiš má nějaký majetek, to vůbec nehraje roli. Roli hraje charakter toho konkrétního člověka a pravděpodobně způsob nebo oblast, v jaké k tomu majetku přišel, protože pokud je to oblast, která se bezprostředně dotýká agendy, kterou on vykonává v té politice, tak je to krajně nešťastné a pro tu demokracii nebezpečné.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Poslechneme si teď Pavla Nováka. Dobrý den.

Pavel NOVÁK, posluchač

Dobrý den. Já bych měl pár připomínek. Jenom, abychom si rozuměli, máme v ústavě Listinu základních práv a svobod, ve které se píše, je to § 21, který jsem se dobře naučil, že každý občan má rovné právo přístupu k voleným funkcím. Rovné právo. No, tak si představte, když máte ty miliardy, anebo když máte průměrný příjem, jestli vaše právo být zvolen je rovné. To je přece nesmysl. Podívejte se do Ameriky, všude do ciziny. Kdo nemá ty miliony, nemá tu propagandu a nemůže být zvolen. Tak to je první věc, která by se měla ujasnit. No, a jak to obejít, ne že bych zakazoval těm miliardářům být voleni, vůbec ne, ale ty volby musí být uspořádány tak, aby voliči skutečně vybírali z lidí, které znají. Jestliže máme například tady 200 poslanců, tak kdyby ty okresy nebo volební okruhy byly po 50 000 lidech, tak to 50 000 lidí už tedy skutečně mohlo zvolit někoho, koho tak jakoby znají. Představte si třeba nějaký kraj nebo Prahu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ano. Tak jako znají například svoje starosty a podobně.

Pavel NOVÁK, posluchač

No, jako znají svoje starosty, čili nikoliv, aby byly ještě větší volební obvody. A pak by se mohlo volit jako poměrně nebo většinou, protože ti lidi, ti voliči, by znali ty kandidáty.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ano, rozumím, rozumím.

Pavel NOVÁK, posluchač

A buď by si zvolili tedy miliardáře, protože je charitativní a já nevím, co všechno, rozdává peníze na milodary a podobně, anebo by ho nezvolili a zvolili by třeba ředitele školy, pana doktora, ke kterému chodí, protože ho znají, že to je slušný člověk.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Dobře, pane Nováku. Rozumíme tomu. Ještě nějaká poznámka k tomu?

Pavel NOVÁK, posluchač

Jinak, pokud to tak není, tak je ta demokracie zásadně porušena, a dokonce v ústavě, protože nemáme rovné právo volených funkcí.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Děkuji, pane Nováku. Děkuji. Na shledanou. Ještě si poslechneme Josefa Sedláka. Dobrý den.

Josef SEDLÁK, posluchač

Dobrý den. Já bych taky měl k tomu něco. Jedná se mi o to nebo prostě problém je v tom dvojí. Jednak s tím, že když vlastně ta média a masíruje prostřednictvím těch médií a i jaksi povrchním přístupem v ostatních médiích, a ještě k tomu je morálně prostě jaksi zvyklý na lži, tak dlouhodobě opakuje lež, že naplnil ten zákon o střetu zájmů tím, že to dal do svěřeneckých fondů...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ale to on opravdu udělal.

Josef SEDLÁK, posluchač

...tak dlouho lež, až to jako všichni berou za fakt, ale přitom vůbec není žádná pravda. Znění toho zákona není "dej to Babiši do svěřenských fondů, a tím to máš naplněné", ale tam je "vyvarovat se toho střetu zájmů" a to on nenaplnil, čili to je jedna věc. Druhá věc, ten dravý kapitalismus, tak to je vlastně ta nevyhmatelnost práva, která u nás funguje, protože v těch soudech, zvláště po listopadu, na práva, to šly kádry, to bylo prolezné stranickými kádry, takže ty neměly zájem vymáhat právo to skutečný, podporovali takovýhle, jako byl Babiš, takže vlastně třeba zákoník práce a jaksi vztah k jiným firmám, které dravě ovládl nevybíravými metodami za spolupráce toho, že si nasadil do toho Agrofertu...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ano, teď už jsme ale hodně daleko od...

Josef SEDLÁK, posluchač

Čili to je důkaz, že s těma estébákama má do činění, protože si je tam nasadil, ty metody aplikovali...

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Dobře, pane Sedláku, já vás bohužel musím přerušit, protože teď už jsme se dostali hodně daleko od našeho tématu. Ale rozumíme, co chcete říct, děkujeme. Na slyšenou. My se teď rychle jdeme podívat také na to, co píšete na sociálních sítích. Marián Vojtek je ve studiu. Dobrý den.

Marián VOJTEK, redaktor

Dobré odpoledne. Jsou podle vás miliardáři v politice přínosem? Hlasujte v anketách na webu plus.rozhlas.cz a také samozřejmě na našem Twitteru. Můžete samozřejmě psát i své názory do mobilní aplikace, jako to před chvílí udělala Alena Drábová. Ta se vyjadřuje k paní, co už volala, jak píše: "Je zřejmě pro další znárodnování. To už jsme tady měli. Děkuji, nechci. Nemám zájem, aby tu zase vládla ulice, diktatura proletariátu; lidé, kteří nic nedokázali. Na otázku, zda miliardáři v politice: jednoznačně ano." Tomáš Adrlík na Facebooku píše: "Není důležité, jak je ten člověk bohatý, ale jak toho bohatství dosáhl a jak se chová k lidem." Pavel Rakušan: "Miliardář nebude nikdy prosazovat zdravý altruismus. Ve své podstatě jsou téměř všichni miliardáři psychopatické osobnosti." Honza Mráz miliardáře vnímá neutrálně a jak dále dodává, politické podnikatele, vysavač dotací, jednoznačně negativně. Alena Čechová má tento názor: "Když většina takzvaných obyčejných lidí politikou pohrdá, k volbám nechodí a nijak se neangažuje, tak to prostě zvedne ten, kdo to zvednout chce. Sami si za to můžeme. Kdo z vás chodí k volbám? Kdo z vás se angažuje? Třeba jen v obci nebo v domě? Nadávat na politiku je folklor, tak se pak nedivme, že to nabralo tenhle obrat. Váňa Veselý napsal: "Napadá mne Kozel zahradníkem a tloušťík hledající spížírnu." No, a uživatel Pirátská tvrz se napsal toto: "Není problém nasytit chudé, ale nasytit bohaté."

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Mariáne, díky. Politolog Miloš Gregor z Masarykovy univerzity poslouchá názory našich posluchačů. Zastavila bych se možná u toho, co říkal, tuším, pan Novák, který citoval zákon, že každý občan má rovné právo k přístupu k voleným funkcím. On říkal, že ten majetek, to právo jaksi, řekněme, křiví, protože ten, kdo je bohatý, má výhody. Jak to vidíte vy?

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Jistěže ten, kdo je bohatý a může si dovolit koupit různé věci, zařídit si podle svých potřeb, co potřebuje, tak má výhody oproti tomu, kdo je chudý, sotva si vydělá třeba na nájem a podobně. Jako nemůžeme žít v něčem, co by byl ideální svět, protože to bychom se museli bavit o nějakém rovnostářství, jak navrhovala první paní volající, a to si opravdu nejsem jist, že je slučitelné jakkoliv s demokracií a svobodou. Na druhou stranu je to výhoda mít to bohatství, ale není to nějaký předpoklad úspěchu. Podívejme se třeba jenom na prezidentské volby v České republice v roce 2018. Jeden z velmi bohatých lidí, Michal Horáček, kandidoval. Bohatství mu pomohlo, usnadnilo, že nemusel se starat o výběr financí v rámci kampaně, ale ty volby nevyhrál. Jiří Drahoš ani Miloš Zeman, který nakonec volby vyhrál; Jiří Drahoš, který postoupil do druhého kola – to nejsou nějak závratně bohatí lidé a dokázali si získat pozornost svých voličů a dokázali zaujmout své voliče, takže i u těch prezidentských voleb je vidět, že čistě o tom bohatství to není. A myslím, že to byl právě pan Novák, který říkal, že by bylo dobré republiku rozdělit do padesátitisícových volebních obvodů a každý by si volil, no jo, ale vždyť to přeče máme třeba v Senátu. Akorát ty obvody nejsou padesátitisícové, jsou trochu větší, protože senátorů je 81, ale to neznamená automaticky, že se o tu politiku budeme zajímat, to neznamená automaticky, že tam budou kandidovat ti lidé, kteří si to podle našeho dobrého vědomí a svědomí třeba zaslouží nejvíc. Pořád se může stát... Pořád je ta politika uměním možného a stejně jako lidi nejsou dokonalí, tak ani ten politický systém nikdy dokonalý nebude a nikdo v něm bude trošičku zvýhodněn, někdo trošičku zvýhodněn. A my, co musíme dělat, každý z nás, se snažit, aby tyhle ty nerovnosti a znevýhodnění třeba nebyly do očí bijící.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A ještě k těm rovným právům z té druhé strany. I Premiér Babiš říká, že mu vlastně ten zákon o střetu zájmů upírá to základní právo vlastnit a taky zároveň účastnit se věcí veřejných. Je tu na místě mluvit o jakémsi omezení demokracie nebo svobody?

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Já si myslím, že pan premiér je posledním člověkem v téhle zemi, který je na nějakých právech omezován. Mezi základní lidská práva určitě nepatří možnost čerpat dotace. On může mít firmy, jemu nikdo nezakazuje mít firmy.

On by pouze jako majitel firem a politik zároveň neměl čerpat dotace a účastnit se veřejných zakázek, o kterých sám rozhoduje, protože to je ten střet zájmů. To, že on není ochotný se ve svém podnikání dotací a veřejných zakázek v Agrofertu vzdát a snaží se hledat skulinky a nějakou šedou zónu tak, aby nebyl postihnutelný zákonem a zároveň aby pořad na ty peníze dosáhl, to je to jeho rozhodnutí, to je to, o čem jsme se bavili před chvílí, že problém není to, že někdo je bohatý nebo bohatý není. Problém je, v jakém oboru to bohatství má, zda tedy potřebuje spolupracovat se státem a jaký má morální kredit, aby dokázal se s tím nějak popasovat.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ještě poslední otázka na krátkou odpověď. Máme takovou legislativu, která se teď v tuhle chvíli dokáže účinně vyrovnat se střetem zájmů u politiků?

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Věřím, že ano, ale evidentně nemáme politickou vůli nejvyšších reprezentantů tohoto státu se s tím vyrovnat, takže to legislativa zůstává bezzubá.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

My se teď vrátíme na Twitter k našim anketám. Marián Vojtek už by měl znát výsledek.

Marián VOJTEK, redaktor

Otázka: Jsou podle vás miliardáři v politice přínosem? Odpověď hlasujících je ne.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

My jsme dnes mluvili o miliardáři v politice. Naším hostem byl politolog Miloš Gregor z katedry politikologie **Fakulty sociálních věd** Masarykovy univerzity. Já děkuji, že jste s námi byl ve vysílání.

Miloš GREGOR, politolog, Masarykova univerzita

Děkuju za pozvání a přeji pěkný zbytek dne.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Takové bylo dnešní Radioforum. U toho příštího se sejdeme zase v pondělí. Věra Štechrová přeje příjemný poslech dalších pořadů Českého rozhlasu Plus a hezký víkend.

Adam Vojtěch

21.2.2020 **Hospodářské noviny str. 12 Rozhovor**

Markéta Šrajbrová, Adam Kotrbatý

Plánů má ministr zdravotnictví hodně. Cestu, jak je uskutečnit, však občas hledá jen složitě. Jako v případě omezení reklamy na alkohol. Vadí mu spoty s celebrity, které vytvářejí pocit, že alkohol je dobrý kamarád, a zakrývají přitom jeho škodlivost.

Nový typ koronaviru už má přes dva tisíce obětí, 75 tisíc lidí se nakazilo. Nejhorší je situace v Číně, odkud se virus rozšířil. V Evropě podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) epidemie nehrozí. „Samozřejmě nikdy nemůžeme vyloučit nějaký jednotlivý případ. To bych lhal, kdybych řekl, že můžeme. Doposud jsme ale žádný nepotvrdili,“ řekl ministr a dodal, že tuzemské laboratoře dosud otestovaly 80 vzorků. Kromě toho Vojtěch v rozhovoru pro HN popsal, v jaké fázi je dlouholetá snaha zlepšit péči o duševně nemocné. A vysvětlil, proč chce zakázat známým zpěvákům, aby v reklamách přesvědčovali diváky, že pít alkohol je skvělé.

* HN: Letěl byste nyní do Číny?

Zvažoval bych to. Situace není všude stejná. Většina nakažených a úmrtí je v provincii Chu-pej, kolem Wu-chanu. Na druhou stranu se případy rozšířily do všech provincií. Kdybych měl možnost volby, tak bych teď spíš neletěl. Myslím si, že garance bezpečnosti tu není. Je lepší cestu zvážit, a pokud tam lidé letět nemusí, tak ji odložit třeba o několik měsíců.

* HN: Do Číny teď od nás mohou létat jen vládní speciály. Bylo nutné kvůli koronaviru přerušit leteckou dopravu mezi Českem a Čínou? Ne všechny evropské státy přistoupily k plošnému zákazu.

Je pravda, že jsme byli možná přísnější než některé jiné země. Někde to bylo tak, že spojení přerušily samy místní aerolinie jako British Airways nebo Lufthansa. Ale u nás nemáme žádnou jinou linku do Číny kromě čínských aerolinií. Proto jsme k tomu takto přistoupili.

* HN: Dá se odhadnout, kdy se letecké spojení mezi Prahou a Čínou opět obnoví?

Určitě je to dočasné omezení, to je jasné. Ale teď nedokážu říct časový horizont. Situaci stále monitorujeme. Osobně si myslím, že opatření může trvat ještě několik měsíců. Ale doufám, že do léta budeme schopni lety obnovit.

* HN: V Evropě se teď mluví o tom, že by kontinent měl být soběstačnější ve výrobě léků. V Číně se vyrobí třetina globální produkce. Odhalil rizika tohoto stavu až koronavirus?

Určitě je to něco, co víme už delší dobu. Je třeba se podívat na vývoj farmaceutického trhu. Není to případ jen Česka, ale celé Evropy i Spojených států. Je tu trend, asi logický, že se státy snaží co nejvíce stlačovat cenu léků, aby zátěž pro jejich zdravotnictví byla co nejmenší. U nás to nebylo jinak. Společnosti, které léky vyrábí, v rámci optimalizace nákladů udělaly to, co se děje i v oblastech mimo zdravotnictví. Zkrátka výrobu přesunuly tam, kde jsou náklady nižší. V posledních dvou třech letech stále častěji čelíme výpadkům. Nedostupnost léků má celou řadu příčin, ale jedna z nich skutečně je výpadek ve výrobě. Vyhoří například továrna v Indii nebo Číně. Možná jsme ten systém v Evropě až příliš přeregulovali nejen v rámci cenových otázek, ale i přísnosti. Téma jsme s evropskými ministry řešili na mimořádné radě kvůli koronaviru. Takováto situace nebo třeba přírodní katastrofa mohou znamenat, že se v těch lokalitách výroba zastaví a ohrozí to dodávky léků. Zatím nemáme nic potvrzeno, ale riziko tu je. Proto byl určitý apel na Evropskou komisi, která teď připravuje strategii v oblasti lékové politiky, že bychom se měli pokusit výrobu přilákat zpátky na území Evropy a mít nad ní větší kontrolu.

* HN: Jak to lze udělat?

Je to o daňových a jiných ekonomických pobídkách, aby se to firmám vyplatilo. Nevyřešíme to zítra, ale Evropa by to měla brát jako strategickou otázku. Léky nejsou běžná komodita, ale strategická, podobně jako ropa nebo plyn.

* HN: To ale asi daňové pobídky nebo dotace budou muset být dost velké, aby se firmám vyplatilo přesunout výrobu z Číny do Evropy.

Můžou to být nějaké daňové prázdny. Nevím, teď to nedokážu specifikovat. Ale určitě, musí to pro ně být zajímavé, aby se jim to ekonomicky vyplatilo. Musíme si právě říct, co chceme. Zda to, aby se výroba léků koncentrovala v zemích, kde garance, že vše bude v pořádku, není taková jako pod dohledem zemí Evropské unie. Ano, bude to něco stát. Ale je to o vyvážení zájmů. Z mého pohledu by zájem na tom, abychom měli léky pro naše pacienty, měl převyšovat. Ale uvidíme, jak se situace bude vyvíjet. Nebyl to jenom můj názor. Já jsem s ním poměrně razantně přišel, ale podporuje to dánský i německý ministr a další. Ten hlas tam zněl poměrně jednoznačně.

* HN: Chcete zpřísnit pravidla pro reklamu na alkohol. EU přitom tvrdí, že by se měl dát prostor samoregulaci odvětví, ke které se hlásí už i někteří výrobci. Přejde vám, že tento model selhává?

V televizi běžela kontroverzní reklama na vodku s populárním zpěvákem, kterou možná začnou řešit i správní úřady. Její pojetí vybízející ke konzumaci alkoholu zaráží řadu lidí. Ukazuje, že když člověk pije, bude mít skvělý večer. Navíc je podpořená známou osobností. Na tomto příkladu je vidět, že samoregulace ne vždy funguje. A netýká se to jen tohoto případu. Je reklama na alkohol, v níž si připíjí tři usměvaví pánové a pod tím

je heslo „Kámoš tě nezklame“. Spot podvědomě vytváří pocit, že alkohol je dobrý kamarád, a když ho budete pít, budete spokojeni. To neodpovídá realitě.

* HN: Jak reálné je prosadit zpřísnění? Ministerstvo kultury říká, že neplánuje vaše připomínky zahrnout do finálního návrhu zákona.

Každý děláme svou práci. Máme data upozorňující na poměrně velkou konzumaci alkoholu, která má další dopady na zdravotní systém a společnost. A máme rovněž studie ukazující, že celospolečenské náklady pití alkoholu jsou asi 59 miliard korun. V takovém případě je moje odpovědnost snažit se s tím něco udělat. Pokud nebude vůle návrhy akceptovat, jako jeden člověk s tím asi nic nezmůžu. Ale jdeme do debaty a třeba najdeme kompromis. Například navrhuje varovné označení, že konzumace alkoholu poškozují zdraví. Mělo by zaznít, že pití alkoholu způsobuje asi 250 chorob, nádorová onemocnění a tak dále.

* HN: Lékaři sice tvrdí, že přísnější regulace reklamy může vést k poklesu pití alkoholu, nicméně dodávají, že mnohem účinnější by bylo omezení jeho dostupnosti v běžných obchodech.

Jsou čtyři oblasti, které jsou na stole. Je to cenová politika, kde se nám podařilo zvýšit spotřební daň u tvrdého alkoholu. Druhá věc je otázka reklamy, třetí osvěty a čtvrtá omezení dostupnosti alkoholu. Tam ještě nejsme. Myslím, že je to nejcitlivější téma. Musíme o něm jednat například s ministerstvem zemědělství. K debatě je například systém koncesí na prodej alkoholu.

* HN: Nebude ale důsledkem zpřísnění pravidel pro reklamu místo poklesu konzumace jen to, že lidé začnou pít méně kvalitní alkohol, jak varují výrobci?

Je třeba říci, že negativní účinky alkoholu nezáleží na tom, jak kvalitní nápoj pijete. Pokud se nebavíme o případech, kdy si někdo doma vyrobí pálenku a oslepne z ní. To je něco jiného. Ale když srovnáváme dražší a levnější značky, jsou dopady stejné. Podívejme se na zkušenost s tabákem. V televizi nemáte reklamu na tabák, a nestalo se, že by lidé přecházeli na levnější značky. My navíc reklamu na alkohol zakázat nechceme, jen omezit.

* HN: Máte vyčíslené dopady, které by změna přinesla? Výrobci alkoholu varují, že v případě schválení budou přehodnocovat podporu kulturních, charitativních či sportovních institucí.

Nevidím důvod, proč by to měli dělat. Například na případné sponzorování fotbalové ligy se změna nevztahuje (sponzorování se týká pouze loga a názvu, což návrh na rozdíl od emotivních spotů umožňuje, pozn. red.). Samozřejmě naším cílem je, aby se tato opatření projevila ve snížení konzumace alkoholu. To může dopadnout na byznys nebo na výběr spotřební daně. Ale každý děláme svou práci a mým zájmem je, abychom snížili nadměrnou konzumaci alkoholu v Česku. Musíme si vyvážit zájmy. Říci si, jestli je veřejným zájmem ochrana zdraví, nebo podpora průmyslu.

* HN: A máte i konkrétní čísla nebo alespoň odhady dopadů?

Pracujeme na nich. Dopady určitě budou, ale myslím, že teď nikdo není schopný je reálně odhadnout. Pokud to opatření uděláme, projeví se na konzumaci alkoholu v řádu let.

* HN: Dlouholetým tématem je i reforma psychiatrické péče, která má umožnit nemocným žít mimo ústavy v běžné společnosti. Můžete popsat, jaký kus cesty ještě zbývá do cíle? A jak by ten cíl měl vypadat?

Až v posledních letech se péče reálně mění a změna není pouze na papíře. To hlavní, co pomohlo, byla výrazná podpora od Evropské unie, která na to vyčlenila peníze. Tím se to celé nastartovalo. Řekněme si upřímně, že kdybychom tuto podporu neměli, asi by se nám to nepodařilo. Ale je to samozřejmě dobře, ukazuje to, že pokud se dobře využijí prostředky, může to vést ke změně systému. A tohle je skutečně jedna z největších změn ve zdravotnictví, troufám si říct, že od revoluce. Kompletně měníme paradigma péče o duševně nemocné, která byla možná od Rakouska-Uherska založena na tom, že ti lidé mají být vytěsněni ze společnosti a žít za zdmi psychiatrických léčeben někde „v polích“.

* HN: Co se změní?

Asi nejviditelnější je převod pacientů z psychiatrických nemocnic do komunitní péče, tedy do center duševního zdraví. Ve středu jsme zrovna jedno otvírali v Brně. V první fázi je 30 center, která jsou financována právě z evropských zdrojů. Dnes jich máme 21, teď jsme vypsalí výzvu na dalších devět. Do center už jsme převedli asi 1700 pacientů z psychiatrických nemocnic. Cílem je na tyto piloty navázat tak, aby centra byla udržitelná a financování stabilní. Což se nám zatím daří (zaklepe na dřevo, pozn. red.). Získali jsme na svou stranu zdravotní pojišťovny, které už novou formu péče financují. Je to velmi komplexní věc, která určitě není na rok dva. Ve státech, které reformou prošly, to trvalo třeba 20 let. Ale děje se to, a myslím si, že je to správné, protože zohledňujeme lidská práva pacientů. V minulosti jsme bohužel měli případy, kdy byli lidé v nemocnicích zavření patnáct dvacet let. Jsou pak samozřejmě totálně asocializováni a návrat do společnosti je často zcela nemožný. Tomu se chceme do budoucna vyhnout.

* HN: Proč se vám zatím stejná změna přístupu nedaří v kojeneckých ústavech, které také spadají pod vaše ministerstvo?

Je pravda, že tam situace také není úplně ideální. Jsme ve shodě s ministerstvem práce a sociálních věcí, že bychom chtěli k transformaci dospět. Myslíme si, že v kojeneckých ústavech, dnes se jim říká dětské domovy pro děti do tří let, by neměly být děti ze sociálních důvodů. Ty tam zkrátka nepatří. Na tom je shoda. Samozřejmě pokud jde o děti, které mají čistě zdravotní indikace a potřebují intenzivní péči, je to trochu složitější, protože takové děti se těžko umísťují do náhradní péče, k pěstounům. Chystají se legislativní změny a věřím, že se to podaří.

* HN: Když jste minulý týden kvůli údajnému bojkotu reformy psychiatrie odvolal ředitele havlíckobrodské psychiatrické nemocnice Jaromíra Maška, přišla nezvykle silná reakce. Zaměstnanci nemocnice hrozí stávkami a hromadnými výpověďmi. Skutečně ředitel pracoval tak špatně, že bylo nutné ho zbavit funkce?

Mě ta situace samozřejmě mrzí. Není to nic proti zaměstnancům. Myslím, že ta nemocnice je v systému důležitá. Tím spíš je škoda, že přístup vedení nebyl takový, jak bychom si představovali. Problémů tam byla celá řada. Nemocnice například jako jediná neakceptovala transformační plán, který vychází z odborných doporučení. Dostávali jsme také stížnosti z ministerstva spravedlnosti, že nemocnice v Havlíčkově Brodě jako jediná odmítala brát lidi do ochranného léčení, často šlo o závažné sexuologické pacienty. Dávala jim termín až na rok 2025 nebo 2026.

* HN: Chcete dotovat psychiatrické týmy, které budou pečovat o pacienty v ochranném léčení, tak aby doba hospitalizace mohla být kratší. Jak to lze udělat, aby odchod z nemocnice dopadl dobře a byl bezpečný pro pacienta i jeho okolí?

Myšlenka je taková, že pacient je po určitý čas hospitalizován, a až když je to možné, je propuštěn do komunitní péče, kde se o něj stará víceoborový tým. Není to něco, co bychom vymysleli my. Funguje to tak i v jiných zemích. Není to nepromyšlený krok. A není cílem nikoho ohrozit. Někdy jsou nám podsouvány nekalé úmysly, že chceme zavřít psychiatrické nemocnice a budovy rozprodat. Slyšel jsem takové hoaxy. Není to tak. Pro nás jsou psychiatrické nemocnice klíčové právě pro tyto činnosti – pro nejzávažnější případy a pro poskytování ochranného léčení. Nadále s nimi v systému počítáme, byť budou mít nižší počet lůžek a dlouhodobě hospitalizovaných.

ADAM VOJTĚCH (33) Politik, právník a příležitostný zpěvák se narodil v roce 1986 v Českých Budějovicích. Absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, kde získal magisterský titul. Na stejnou úroveň dosáhl i na **Fakultě sociálních věd** UK v oboru mediální studia. Na právnické fakultě vedl v letech 2010 až 2012 studentský spolek Všehrd. Následující rok nastoupil jako právník do vydavatelství Mafra, které tehdy koupil nynější premiér Andrej Babiš. Ten z Vojtěcha po svém příchodu na ministerstvo financí udělal tajemníka se zaměřením na zdravotnictví. Ministrem zdravotnictví je od prosince 2017. Ve stejném roce se stal i poslancem zvoleným za hnutí ANO. Členem hnutí ale není. Dříve byl členem ODS, v roce 2014 ale pozastavil členství. Před dvěma lety mu její strana zrušila kvůli účasti ve druhé Babišově vládě podporované KSČM. Vojtěch je ženatý, rád se věnuje hudbě, skládá a hraje na klavír. Domluví se anglicky, německy a španělsky.

O autorovi | Markéta Šrajbrová, Adam Kotrbatý, autori@economia.cz
Foto autor | Foto: HN – Libor Fojtík

Kritici cupují návrh Maláčové na škrty v dávkách záškoláků. Experti nabízí jiné cesty

22.2.2020 aktualne.cz str. 00 **Ekonomika**
Kuni Nguyenová, Aktuálně.cz

Nápad vzít dávky rodičům záškoláků vyvolal rozporuplné reakce odborníků. Aktuálně.cz nabízí názory expertů ze světa ekonomiky, školství i sociologie. Ministryně

Pokud by dítě překročilo 100 zameškaných hodin za pololetí z jiných než zdravotních důvodů, rodině by se na půl roku snížily dávky na bydlení. Tak zní nový návrh ministryně Maláčové. "Úprava vychází z předpokladu, že kdo neposílá své děti do školy, okrádá je o jejich budoucnost," uvádí mluvčí resortu Jan Brodský. Zákon by měl být podle plánů ministerstva práce a sociálních věcí účinný od roku 2022.

Odborníci na sociální politiku oslovení on-line deníkem Aktuálně.cz ovšem upozorňují, že pro řadu lidí v bytové nouzi jsou tyto dávky skutečně jediným prostředkem k tomu, aby získali bydlení. "Jedná se o rodiny, které jsou v hmotné nouzi, často v exekuci, takže se jim ani legální zaměstnání nevyplatí," vysvětluje pro Aktuálně.cz Miriam Kotrusová, profesorka Katedry veřejné a sociální politiky na Institutu sociologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Ztráta domova situaci nezlepší

Nesouhlas s nápadem veřejně projevily i další instituce jako Platforma pro sociální bydlení nebo Institut pro sociální inkluzi. Odebrat dávky za zameškané hodiny považují za antisociální. Podle nich hrozí, že rodiče budou bez dávek končit na ulici a děti v ústavní péči. "Místo toho, abychom udělali nějakou systémovou změnu, například v exekucích, nebo pomohli těmto rodinám vyřešit bytovou nouzi formou sociálního bydlení, tak je vyloučíme na šest měsíců z nároků na dávky. Tím se problém přesune jinam, do jiného segmentu systému sociálního zabezpečení, a nic se nevyřeší," uvádí Kotrusová.

Změnu ovšem kritizují i odborníci na vzdělávání. Výhrady má například sdružení Učitelská platforma. "Namísto toho, aby (zákon) pomohl k řešení problému nízké docházky do školy, uvrhne rodiny s dětmi napospas exekutorům a ještě blíže existenční nouzi. Taková životní situace rozhodně nepovede k tomu, aby děti z těchto rodin chodily do školy častěji," říká předsedkyně platformy Petra Mazancová.

Podobný názor zastávají i zástupci z ministerstva školství. Případné snížení dávek podle nich ještě více zhorší životní podmínky dětí. "Podmínky pro vzdělávání dítěte a motivaci ke vzdělávání dítěte z rodiny v bytové nouzi nelze dále zhoršovat a předpokládat, že se rodina, resp. dítě ze situace nouze dostane. Další zhoršení bytové situace tak dále ohrožuje vzdělání a budoucnost dítěte," píše se v oficiálních připomínkách k novele ze strany ministerstva školství.

Dále resort školství uvádí, že je namístě rodiče spíše pobízet k tomu, aby docházku dětí zajistili, a ne je dále trestat. Příkladem by mohla být praxe v jiných zemích, kde děti dostávají oběd zadarmo nebo kde mezi rodinou a školou působí sociální pracovníci.

Vzdělané děti nebudou závislé na dávkách

Někteří experti z ekonomické oblasti ale pojmají změnu pravidel o něco pozitivněji. Podle nich je důležité, aby rodiče posílali své děti do školy. Úspěšně ukončené vzdělání podle nich poskytne budoucí generaci zaměstnání a pro stát by to následně znamenalo méně osob závislých na sociálních dávkách.

"Proto je zde snaha tento zajetý vzorec narušit a najít nějakou motivaci, jak dostat děti do škol. Tam by mohly přijít do kontaktu se svými vrstevníky, kteří by jim mohli ukázat alternativní cestu životem, než být závislí na státu," uvádí například analytička Eliška Jelínková z Raiffeisenbank. Nicméně doporučuje nechat prostor politikům a sociologům k odbornější diskusi.

Zatímco podle Jelínkové může navrhované řešení školní docházce pomoci, ekonom Štěpán Křeček z BH Securities v praktičnost nového opatření nevěří. "Na některé rodiny tato ekonomická motivace nebude fungovat.

Nejsou dostatečně uvědomělé, aby zaregistrovaly změnu pravidel a podle toho upravily své chování," říká Křeček.

Hlavní ekonom Czech Fund Lukáš Kovanda naopak považuje návrh ministryně Maláčové za rozumný. Podle něj pomůže snížit míru zneužívání sociálních dávek. "Někdo to musí přetnout. A každé přetnutí pochopitelně někde zabolí. To, že to zabolí, však v tomto případě znamená, že věc se alespoň nějak řeší," říká Kovanda.

Právě úpravu dávek považuje za jedno z řešení, jak zastavit tento začarovaný kruh. "Nelze přece připustit, aby daňový poplatník dlouhodobě házel peníze do černé díry a platil bydlení lidem, kteří ani nejsou s to dohlédnout na své děti, ze kterých rostou další budoucí příjemci sociálních dávek," dodává Kovanda.

Sankce se bude týkat pouze chudých

Podle sociologů, které oslovil on-line deník Aktuálně.cz, je návrh změny dávek na bydlení spíše politickým opatřením, které nebylo příliš diskutované s odborníky. Poukazují na to, že přísnější kontrola absence žáků se dotkne pouze rodin s hmotnou nouzí a zbytek záškoláků z ekonomicky silnějších rodin se sankcí vyhne.

"Není jasné, proč by měly být penalizovány jen nejméně domácnosti, proč jde o dávky na bydlení. Nejde o nějakou formu pokuty platnou pro všechny," říká ředitel výzkumné agentury STEM a sociolog Martin Buchtík.

Podobného názoru je také sociolog Daniel Prokop. "Nemá cenu dělat opatření zaměřená jen na chudé. Absence mají děti z chudého prostředí trochu větší než ze středně příjmových, ale ty je mají také," říká Prokop. Svě tvrzení opírá o analýzu PISA z roku 2014. Ta poukazuje na to, že vysoká absence má vliv na horší studijní výsledky i u dětí ze středně vzdělaných a příjmových vrstev.

Jednorázová pokuta místo odebrání dávek

Sociologové dále upozorňují, že nové opatření není podloženo daty a ani předem neočekává budoucí dopady na českou společnost. Příkladem je stanovená hranice absencí. "Míra 100 hodin, která má symbolickou hodnotu, je zkrátka hezky kulaté číslo, a pokud vím, nevztahuje se k žádné studii, která by řekla, že právě to je nějaká kritická hladina. 100 zameškaných hodin pro prvňáka s dotací 20 hodin týdně a osmáka s třiceti a více hodinami evidentně znamená něco jiného," míní Buchtík.

Nastavená míra 100 zameškaných hodin nedává smysl ani Prokopovi. "Je absurdní být přísnější na deváťáka, když jeho rodina už ho tolik neovlivní, a navíc řešení absencí už u něj nemá smysl. A stejně tak je absurdní u prvňáků vysílat signál, že snad zameškat čtvrtinu výuky je ještě OK a do té doby se to nemusí řešit," tvrdí sociolog Prokop.

Podle něj by se problému vysokých absencí měly instituce věnovat již od počátku jeho vzniku. "My skutečně dost neřešíme prevenci. A to jak předškolní výchovu, tak práce sociálních pedagogů a OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí, pozn. red.), které by při absencích volali či chodili do rodin," říká Prokop.

Jako řešení Prokop navrhuje nastavení prevence a včasné řešení problémů s absencemi. V neřešitelných extrémech by podle něj mohla fungovat forma pokuty, místo odebrání dávek na bydlení. "Zkrátka když už penalizace, tak je mnohem lepší jednorázová pokuta. Platí pro všechny, reaguje rychle, nezničí dítěti bydlení," uvádí sociolog.

Maláčová zůstává odhodlaná

Navzdory kritice ministryně Jana Maláčová v nedávném rozhovoru pro Aktuálně.cz uvedla, že si za svými návrhy stojí. K sebejistému postoji jí pomáhá i podpora od zastánců opatření. "Naprostá většina lidí, kteří mi píšou, mě v mém snažení podporuje. Souhlasí, že normální je pracovat a chodit do školy. A přiznám se, že cítím úlevu, že se o problému konečně mluví," řekla Maláčová pro Aktuálně.cz.

Maláčová zůstává v přesvědčení, že nové opatření bude fungovat. "V tuto chvíli MPSV nemá žádný jiný nástroj, než jsou dávky na bydlení. To je tlak, který můžeme uplatnit. Pokud má někdo jiný lepší nápad, jak zajistit, aby ty děti měly budoucnost, aby měly aspoň základní školní docházku vychozenou, tak sem s tím," uvedla v rozhovoru pro iRozhlas.cz.

V současnosti dávky na bydlení pobírá něco přes 200 tisíc z celkového počtu více než 4,3 milionu domácností. Jedná se tedy o méně než každou dvacátou domácnost v Česku, uvádí výzkumná agentura STEM.

URL| <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/kritici-cupuji-navrh-malacove-na-skrty-v-davkach-zaskolaku-e/r~31e89b3a4d9f11ea9ec9ac1f6b220ee8/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
aktualne.cz (*Ekonomika*)

Kritici cupují návrh Maláčové na škrty v dávkách záškoláků. Experti nabízejí jiné cesty

22.2.2020 staloseted.cz str. 00

Pokud by dítě překročilo 100 zameškaných hodin za pololetí z jiných než zdravotních důvodů, rodině by se na půl roku snížily dávky na bydlení. Tak zní nový návrh ministryně Maláčové. „Úprava vychází z předpokladu, že kdo neposílá své děti do školy, okrádá je o jejich budoucnost,“ uvádí mluvčí resortu Jan Brodský. Zákon by měl být podle plánů ministerstva práce a sociálních věcí účinný od roku 2022.

Odborníci na sociální politiku oslovení on-line deníkem Aktuálně.cz ovšem upozorňují, že pro řadu lidí v bytové nouzi jsou tyto dávky skutečně jediným prostředkem k tomu, aby získali bydlení. „Jedná se o rodiny, které jsou v hmotné nouzi, často v exekuci, takže se jim ani legální zaměstnání nevyplatí,“ vysvětluje pro Aktuálně.cz Miriam Kotrusová, profesorka Katedry veřejné a sociální politiky na Institutu sociologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Ztráta domova situaci nezlepší

Nesouhlas s nápadem veřejně projevily i další instituce jako Platforma pro sociální bydlení nebo Institut pro sociální inkluzi. Odebrat dávky za zameškané hodiny považují za antisociální. Podle nich hrozí, že rodiče budou bez dávek končit na ulici a děti v ústavní péči. „Místo toho, abychom udělali nějakou systémovou změnu, například v exekucích, nebo pomohli těmto rodinám vyřešit bytovou nouzi formou sociálního bydlení, tak je vyloučíme na šest měsíců z nároků na dávky. Tím se problém přesune jinam, do jiného segmentu systému sociálního zabezpečení, a nic se nevyřeší,“ uvádí Kotrusová.

Změnu ovšem kritizují i odborníci na vzdělávání. Výhrady má například sdružení Učitelská platforma. „Namísto toho, aby (zákon) pomohl k řešení problému nízké docházky do školy, uvrhne rodiny s dětmi napospas exekutorům a ještě blíže existenční nouzi. Taková životní situace rozhodně nepovede k tomu, aby děti z těchto rodin chodily do školy častěji,“ říká předsedkyně platformy Petra Mazancová.

Podobný názor zastávají i zástupci z ministerstva školství. Případné snížení dávek podle nich ještě více zhorší životní podmínky dětí. „Podmínky pro vzdělávání dítěte a motivaci ke vzdělávání dítěte z rodiny v bytové nouzi nelze dále zhoršovat a předpokládat, že se rodina, resp. dítě ze situace nouze dostane. Další zhoršení bytové situace tak dále ohrožuje vzdělání a budoucnost dítěte,“ píše se v oficiálních připomínkách k novele ze strany ministerstva školství.

Dále resort školství uvádí, že je namísto rodiče spíše pobízet k tomu, aby docházku dětí zajistili, a ne je dále trestat. Příkladem by mohla být praxe v jiných zemích, kde děti dostávají oběd zadarmo nebo kde mezi rodinou a školou působí sociální pracovníci.

Vzdělané děti nebudou závislé na dávkách

Některí experti z ekonomické oblasti ale pojmají změnu pravidel o něco pozitivněji. Podle nich je důležité, aby rodiče posílali své děti do školy. Úspěšně ukončené vzdělání podle nich poskytne budoucí generaci zaměstnání a pro stát by to následně znamenalo méně osob závislých na sociálních dávkách.

„Proto je zde snaha tento zajetí vzorec narušit a najít nějakou motivaci, jak dostat děti do škol. Tam by mohly přijít do kontaktu se svými vrstevníky, kteří by jim mohli ukázat alternativní cestu životem, než být závislí na státu,“ uvádí například analytička Eliška Jelínková z Raiffeisenbank. Nicméně doporučuje nechat prostor politikům a sociologům k odbornější diskusi.

Zatímco podle Jelínkové může navrhované řešení školní docházce pomoci, ekonom Štěpán Křeček z BH Securities v praktičnost nového opatření nevěří. „Na některé rodiny tato ekonomická motivace nebude fungovat. Nejsou dostatečně uvědomělé, aby zaregistrovaly změnu pravidel a podle toho upravily své chování,“ říká Křeček.

Hlavní ekonom Czech Fund Lukáš Kovanda naopak považuje návrh ministryně Maláčové za rozumný. Podle něj pomůže snížit míru zneužívání sociálních dávek. „Někdo to musí přetnout. A každé přetnutí pochopitelně někde zabolí. To, že to zabolí, však v tomto případě znamená, že věc se alespoň nějak řeší,“ říká Kovanda.

Právě úpravu dávek považuje za jedno z řešení, jak zastavit tento začarovaný kruh. „Nelze přece připustit, aby daňový poplatník dlouhodobě házel peníze do černé díry a platil bydlení lidem, kteří ani nejsou s to dohlédnout na své děti, ze kterých rostou další budoucí příjemci sociálních dávek,“ dodává Kovanda.

Sankce se bude týkat pouze chudých

Podle sociologů, které oslovil on-line deník Aktuálně.cz, je návrh změny dávek na bydlení spíše politickým opatřením, které nebylo příliš diskutované s odborníky. Poukazují na to, že přísnější kontrola absence žáků se dotkne pouze rodin s hmotnou nouzí a zbytek záškoláků z ekonomicky silnějších rodin se sankci vyhne.

„Není jasné, proč by měly být penalizovány jen nejchudší domácnosti, proč jde o dávky na bydlení. Nejde o nějakou formu pokuty platnou pro všechny,“ říká ředitel výzkumné agentury STEM a sociolog Martin Buchtík.

Podobného názoru je také sociolog Daniel Prokop. „Nemá cenu dělat opatření zaměřená jen na chudé. Absence mají děti z chudého prostředí trochu větší než ze středně příjmových, ale ty je mají také,“ říká Prokop. Svě tvrzení opírá o analýzu PISA z roku 2014. Ta poukazuje na to, že vysoká absence má vliv na horší studijní výsledky i u dětí ze středně vzdělaných a příjmových vrstev.

Jednorázová pokuta místo odebrání dávek

Sociologové dále upozorňují, že nové opatření není podloženo daty a ani předem neočekává budoucí dopady na českou společnost. Příkladem je stanovená hranice absencí. „Míra 100 hodin, která má symbolickou hodnotu, je zkrátka hezky kulaté číslo, a pokud vím, nevztahuje se k žádné studii, která by říkala, že právě to je nějaká kritická hladina. 100 zameškaných hodin pro prvňáka s dotací 20 hodin týdně a osmáka s třiceti a více hodinami evidentně znamená něco jiného,“ míní Buchtík.

Nastavená míra 100 zameškaných hodin nedává smysl ani Prokopovi. „Je absurdní být přísnější na deváťáka, když jeho rodina už ho tolik neovlivní, a navíc řešení absencí už u něj nemá smysl. A stejně tak je absurdní u prvňáků vysílat signál, že snad zameškat čtvrtinu výuky je ještě OK a do té doby se to nemusí řešit,“ tvrdí sociolog Prokop.

Podle něj by se problému vysokých absencí měly instituce věnovat již od počátku jeho vzniku. „My skutečně dost neřešíme prevenci. A to jak předškolní výchovu, tak práce sociálních pedagogů a OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí, pozn. red.), které by při absencích volali či chodili do rodin,“ říká Prokop.

Jako řešení Prokop navrhuje nastavení prevence a včasné řešení problémů s absencemi. V neřešitelných extrémech by podle něj mohla fungovat forma pokuty, místo odebrání dávek na bydlení. „Zkrátka když už penalizace, tak je mnohem lepší jednorázová pokuta. Platí pro všechny, reaguje rychle, nezničí dítěti bydlení,“ uvádí sociolog.

Maláčová zůstává odhodlaná

Navzdory kritice ministryně Jana Maláčová v nedávném rozhovoru pro Aktuálně.cz uvedla, že si za svými návrhy stojí. K sebejistému postoji jí pomáhá i podpora od zastánců opatření. „Naprostá většina lidí, kteří mi píšou, mě v mém snažení podporuje. Souhlasí, že normální je pracovat a chodit do školy. A přiznám se, že cítím úlevu, že se o problému konečně mluví,“ řekla Maláčová pro Aktuálně.cz.

Maláčová zůstává v přesvědčení, že nové opatření bude fungovat. „V tuto chvíli MPSV nemá žádný jiný nástroj, než jsou dávky na bydlení. To je tlak, který můžeme uplatnit. Pokud má někdo jiný lepší nápad, jak zajistit, aby ty děti měly budoucnost, aby měly aspoň základní školní docházku vychozenou, tak sem s tím,“ uvedla v rozhovoru pro iRozhlas.cz.

V současnosti dávky na bydlení pobírá něco přes 200 tisíc z celkového počtu více než 4,3 milionu domácností. Jedná se tedy o méně než každou dvacátou domácnost v Česku, uvádí výzkumná agentura STEM.

URL| <https://www.stalosedet.cz/aktualne-cz/kritici-cupuji-navrh-malacove-na-skrty-v-davkach-zaskolaku-experti-nabizi-jine-cesty/>

Vykladač Česka

23.2.2020 respekt.cz str. 00

Silvie Lauder

Díky sociologovi Danielu Prokopovi lépe rozumíme sami sobě

Dan Prokop si už další kávu nedá. Ve čtvrtek dopoledne se sice pracovní týden chýlí ke konci, nicméně pětatřicetiletý sociolog má za sebou tři rozhovory do médií a v nuselské kavárně teď usedl ke čtvrtému. Ve vlastní firmě založené loni v létě má navíc pět aktuálně rozjetých výzkumných projektů a doma dcerku, které bude v březnu rok. Zhruba pět káv denně je sice pro něj vcelku běžným nástrojem, jak vše zvládnout, ale Prokop se zvyku vzepře a objedná si bylinkový čaj.

Vždycky měl vysoké tempo, navíc mu na konci ledna vyšla první kniha, o níž teď s novináři mluví. Přestože jde ze dvou třetin o již publikovaný obsah, stala se totiž svého druhu událostí: recenze jsou pochvalné a za první dva týdny se z dvoutisícového nákladu prodalo 700 výtisků. Příjemně překvapené nakladatelství Host už objednalo dotisk. Příjemné překvapení neznamena, že by Host nevěřil kvalitám autora, spíš měli realistická očekávání ohledně knihy, která na 253 stranách upozorňuje na to, že česká společnost má mnohem hlubší a vážnější problémy, než si o sobě často myslí: s chudobou, rasovou diskriminací, vzdělávacím systémem, regionálními nerovnostmi, podobou veřejné debaty, nakonec i vnímáním sebe samé.

Navíc kniha ukazuje často přehlížené souvislosti mezi jednotlivými problémy, přičemž u některých témat se přesně strefuje do aktuálních problémů: Prokop třeba dokládá, že na výkon dětí ve škole nemá žádný jiný aspekt jejich životů tak zásadní vliv jako kvalita bydlení. Pokud chudé dítě bydlí s celou rodinou v jedné místnosti bez koupelny někde na ubytovně, jeho šance na dobré vzdělání – a lepší život, než mají rodiče – dramaticky klesají.

Slepé skvrny, jak Prokop knihu pojmenoval, odkazují k místu na sítnici, které postrádá světločivé buňky, takže touto částí oka nic nevidíme, byť si to díky schopnostem mozku a spolupráci obou očí neuvědomujeme. Na rozdíl od doby před pár lety to již pro řadu popisovaných problémů neplatí absolutně, ale buď jim stále nevěnujeme dostatečnou pozornost, nebo mylně chápeme jejich příčiny a následky. „Ano, některé problémy už tolik přehlížené nejsou, ale jsou často špatně chápané, a to zejména politiky, kteří pak navrhnou kontraproduktivní řešení,“ říká Prokop.

Sám sice zdůrazňuje zásluhy jiných – kromě své ženy Chelsea věnoval knihu „současným kolegům a všem lidem, kteří se snaží zlepšit vzdělávání a veřejnou politiku v Česku“. Ale právě on má významný podíl na tom, že Česko dnes svoje problémy vidí o něco jasněji.

Trochu složitější realita

Rodák z Prahy viděl výmluvný doklad o tom, jak jsou individuální osudy a úspěch lidí formovány vnějšími okolnostmi, na vlastní rodině. Jeho mamince šanci na vysokoškolské vzdělání „kázil“ kádrový profil jejího otce, který byl moravský evangelický farář. Druhý dědeček zase strávil v 50. letech roky v uranových dolech na převýchově, za kterou zaplatil leukemií.

Stejně tak jeho profesní zájem ovlivnil společenský a politický kontext. Studia sociologie končil na přelomu nultých a desátých let – byť ani dnes ještě není v úplném finále, kterým bude doktorský titul na **Fakultě sociálních věd** UK – a tehdy už se začaly naplno projevovat následky ekonomické krize, jež propukla v roce 2008. A které také každodenně viděl ve výzkumech agentury Median, v níž od roku 2009 pracoval.

Kromě profesionálů angažovaných v řešení problémů, které Prokop popisuje, a kteří ji – jak ukazuje rychlý průzkum v terénu – hojně čtou, kniha dorazila i do míst, kde se reálně rozhoduje. Místopředsedkyně Pirátů Olga Richterová dostala Slepé skvrny na konci ledna k narozeninám od svého bratra. „Jsem asi v půlce a jsem nadšená,“ říká poslankyně, kterou už Prokopova analýza podle jejích slov inspirovala k několika interpelacím vlády ve věci budoucnosti dětských skupin (kniha se věnuje významu předškolního vzdělávání). Informace o dopadu bydlení na školní prospěch dětí pak plánuje využít v debatě o sociálním bydlení.

Richterová minulý čtvrtek dokonce rozdala několik výtisků Prokopovy knihy na jednání sociálního výboru, jehož je místopředsedkyní. Na nočním stolku pak Slepé skvrny čekají i na šéfku TOP 09 Markétu Pekarovou Adamovou nebo poslance ANO Aleše Juchelku, který se v hlavní vládní straně věnuje sociálním otázkám.

Jiná škatulka

Sám autor ovšem blíží k politice jít nehodlá. Vykročení z odborného hájemství a fakt, že kromě popisu situace nabízí i možné strategie, jimiž by se problémy daly řešit, sice Prokopa posunulo z kategorie neutrálních pozorovatelů, sběračů a vykladačů dat do politicky vyhraněnější kategorie lidí, kteří se snaží dění přímo ovlivňovat. Ale jasnější politické postoje a angažmá odmítá.

Jinak pochvalná recenze Slepých skvrn v časopise Finmag knize kromě faktu, že některá témata neprobírá více do hloubky, vytýká právě skutečnost, že se její autor zřetelněji nehlásí ke své politické orientaci. „Ptá se, jestli jsem levicově liberální, nebo co vlastně jsem,“ říká Prokop, a zatímco ostatní výtky přijímá, s touto nesouhlasí. „Když si vyplním politický kompas, tak samozřejmě vyjdu mírně levicově liberální.“ Ve Slepých skvrnách se ale k žádnému proudu jasně nehlásí – podle svých slov zejména proto, že kniha je v některých ohledech názorově rozkročena šířeji, a naopak některá jiná témata nechává stranou.

„Ty texty upozorňují na to, že míra nerovnosti ohrožuje soudržnost společnosti, že zamezuje mobilitě, dusí pocit, že je možné dostat se z nuly vysoko, takže určitě akcentují tuto linii myšlení,“ připouští. „Ale nejsou levicové ve všem.“ Z levicového proudu se vymyká třeba skepsí ke smluvní ochraně zaměstnanců, nevidí by mu snížení zdanění práce. Nesdílí ani „apriorní odsudek“ globálního kapitalismu, jakkoli vysoce problematického a v mnoha směrech selhávajícího – a nevidí k němu alternativu.

Neřadí se ani do kategorie angažovaných sociologů, již francouzský filozof Sartre vytvořil pro vědce, kteří se nejen vyslovují k aktuálním problémům, ale také se aktivně podílejí na jejich řešení. Sám sebe řadí spíše do příhrádky „public sociology“ – tedy veřejné sociologie, jejímž výrazným rysem je fakt, že staví most mezi odborníky a veřejností. „Jsem angažovaný v tom smyslu, že jsem sociálně kritický, ale organizovat demonstrace nebudu,“ charakterizuje své postavení. „A nepřipadá mi nutné jít s politickou orientací na štítě do kulturní války. Moje role je jiná.“

URL| <https://www.respekt.cz/tydenik/2020/9/vykladac-ceska>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
respekt.cz

Ředitelem Památníku Lidice se stal vojenský historik Eduard Stehlík

24.2.2020 literarky.cz str. 00

Ministr kultury Lubomír Zaorálek jmenoval 24. února nového ředitele Památníku Lidice. Nový ředitel Eduard Stehlík vzešel z výběrového řízení, do něhož se přihlásilo pět kandidátů, které posuzovala sedmičlenná výběrová komise.

„Klíčovým kritériem výběrového řízení byla schopnost řídit velmi specifickou paměťovou instituci, kterou Památník Lidice bezesporu je. Ředitel památníku musí být schopen kromě spravování Památníku, jeho expozic samozřejmě také dobře komunikovat s přeživšími a jejich rodinami, se zástupci obce Lidice, jejími obyvateli i s dalšími pamětníky,“ zdůraznil ministr kultury Lubomír Zaorálek.

Výběrová komise byla složena ze zástupců ministerstva kultury (ředitel ekonomického odboru, ředitel kabinetu ministra, ředitel odboru příspěvkových organizací, ředitelka odboru muzeí), odboru kultury a památkové péče Středočeského kraje a zástupce obce Lidice. Komise na základě výsledků ústních pohovorů se všemi pěti uchazeči doporučila ministrovi dva kandidáty, přičemž nejvyšší hodnocení dostal od komise Eduard Stehlík.

„Eduard Stehlík je schopen komunikovat v Lidicích se všemi a je schopen obnovit to, na čem mi záleží, tedy důvěru mezi Památníkem Lidice a samotnou obcí Lidice. Několikrát jsem zdůrazňoval, že Památník Lidice nemá smysl, pokud nebude sloužit a spolupracovat se všemi přeživšími. Pro mě je toto argument zásadní a jsem přesvědčen, že doktor Stehlík je schopen obnovit důvěru a vztahy,“ řekl ministr Lubomír Zaorálek.

„Je zapotřebí co nejrychleji napravit napjatou situaci mezi obcí a památníkem Lidice, protože si nedovedu představit, že by existoval bez spolupráce s obcí. Udělám maximum pro to, aby se vztahy mezi památníkem a obcí daly do pořádku. Osobně nyní obejdu všechny přeživší,“ uvedl ředitel Památníku Lidice Eduard Stehlík.

Plk. gšt. v záloze PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA

- Absolvoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a doktorandské studium na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.
 - Vystudoval krizový management (titul MBA) a úspěšně absolvoval nejvyšší vojenské vzdělání poskytované v České republice – Kurz generálního štábu na Univerzitě obrany v Brně.
 - V letech 1992-2019 byl vojákem z povolání – naposledy v hodnosti plukovníka generálního štábu.
 - Původní profesí je vojenský historik (23 let působil ve Vojenském historickém ústavu).
 - V posledních 18 letech zastával nejrůznější manažerské pozice o zástupce ředitele Vojenského historického ústavu
 - V letech 2002–2012 byl prezidentem České komise pro vojenské dějiny, členky Mezinárodní komise pro vojenské dějiny (Commission Internationale d'Histoire Militaire – CIHM).
 - Byl prvním náměstkem ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů o poradce několika ministrů obrany ČR
 - V Armádě ČR byl naposledy ředitelem Odboru pro válečné veterány ministerstva obrany.
 - Od června 2014 vykonává veřejnou funkci v Radě Ústavu pro studium totalitních režimů (nyní jako její předseda), do níž byl v loňském roce již podruhé zvolen Senátem jako kandidát Poslanecké sněmovny.
 - Od roku 1998 působí jako vysokoškolský pedagog na různých vysokých školách v České republice (**Fakulta sociálních věd** UK, Filozofická fakulta UK, CEVRO Institut, Univerzita obrany v Brně) a věnuje se i popularizační přednáškové činnosti.
 - Je autorem nebo spoluautorem tří desítek monografií, několika desítek studií a článků, 35 výstav věnovaných především moderním českým dějinám.
 - Je spoluautorem řady televizních dokumentů včetně cyklů Heydrich – konečné řešení, Raport o Velké válce a Tajemství rodu.
 - V letech 2006–2008 připravoval a moderoval v České televizi pořad Historický magazín (předchůdce populární Historie.cs).
 - Byl hlavním odborným poradcem celovečerního filmu Lidice (režie Petr Nikolaev, 2011).
 - Je autorem knih Lidice – Příběh české vsi (oceněné v roce 2005 prvním místem v kategorii Muzejní publikace roku v národní soutěži Gloria Musealis) a Lidická vzpomínání (2007).
 - Spoluautor stálé expozice Památníku Lidice A nevinní byli vinni..., která obdržela v roce 2006 zvláštní cenu Asociace muzeí a galerií a v roce 2007 hlavní cenu v přehlídce Český interiér.
 - 27. října 2006 mu bylo uděleno čestné občanství obce Lidice (jako teprve šestému od roku 1945 a po ministru kultury Pavlu Dostálovi druhému Čechovi).
 - Je autorem 12 příležitostných výstav pro Památník Lidice.
 - Spoluzaložil dětskou mezinárodní vědomostní soutěž Lidice pro 21. století, které se za patnáct let existence ročník) zúčastnilo přes 30 tisíc dětí z celého světa.

URL| <https://literarky.cz/civilizace/897-reditelem-pamatniku-lidice-se-stal-vojensky-historik-eduard-stehlik>

Vykladač Česka

24.2.2020 Respekt str. 32 O kom se mluví
SILVIE LAUDER

Díky sociologovi Danielu Prokopovi lépe rozumíme sami sobě

Dan Prokop si už další kávu nedá. Ve čtvrtek dopoledne se sice pracovní týden chýlí ke konci, nicméně pětatřicetiletý sociolog má za sebou tři rozhovory do médií a v nuselské kavárně teď usedl ke čtvrtému. Ve vlastní firmě založené loni v létě má navíc pět aktuálně rozjetých výzkumných projektů a doma dcerku, které bude v březnu rok. Zhruba pět káv denně je sice pro něj vcelku běžným nástrojem, jak vše zvládnout, ale Prokop se zvyku vzepře a objedná si bylinkový čaj.

Vždycky měl vysoké tempo, navíc mu na konci ledna vyšla první kniha, o níž teď s novináři mluví. Přestože jde ze dvou třetin o již publikovaný obsah, stala se totiž svého druhu událostí: recenze jsou pochvalné a za první dva týdny se z dvoutisícového nákladu prodalo 700 výtisků. Příjemně překvapené nakladatelství Host už objednalo dotisk. Příjemné překvapení neznamená, že by Host nevěřil kvalitám autora, spíš měli realistická očekávání ohledně knihy, která na 253 stranách upozorňuje na to, že česká společnost má mnohem hlubší a

vážnější problémy, než si o sobě často myslí: s chudobou, rasovou diskriminací, vzdělávacím systémem, regionálními nerovnostmi, podobou veřejné debaty, nakonec i vnímáním sebe samé.

Navíc kniha ukazuje často přehlížené souvislosti mezi jednotlivými problémy, přičemž u některých témat se přesně strefuje do aktuálních problémů: Prokop třeba dokládá, že na výkon dětí ve škole nemá žádný jiný aspekt jejich životů tak zásadní vliv jako kvalita bydlení. Pokud chudé dítě bydlí s celou rodinou v jedné místnosti bez koupelny někde na ubytovně, jeho šance na dobré vzdělání – a lepší život, než mají rodiče – dramaticky klesají.

Slepé skvrny, jak Prokop knihu pojmenoval, odkazují k místu na sítnici, které postrádá světločivé buňky, takže touto částí oka nic nevidíme, byť si to díky schopnostem mozku a spolupráci obou očí neuvědomujeme. Na rozdíl od doby před pár lety to již pro řadu popisovaných problémů neplatí absolutně, ale buď jim stále nevěnujeme dostatečnou pozornost, nebo mylně chápeme jejich příčiny a následky. „Ano, některé problémy už tolik přehlížené nejsou, ale jsou často špatně chápané, a to zejména politiky, kteří pak navrhnou kontraproduktivní řešení,“ říká Prokop.

Sám sice zdůrazňuje zásluhy jiných – kromě své ženy Chelsea věnoval knihu „současným kolegům a všem lidem, kteří se snaží zlepšit vzdělávání a veřejnou politiku v Česku“. Ale právě on má významný podíl na tom, že Česko dnes svoje problémy vidí o něco jasněji.

Trochu složitější realita Rodák z Prahy viděl výmluvný doklad o tom, jak jsou individuální osudy a úspěch lidí formovány vnějšími okolnostmi, na vlastní rodině. Jeho mamince šanci na vysokoškolské vzdělání „kazil“ kádrový profil jejího otce, který byl moravský evangelický farář. Druhý dědeček zase strávil v padesátých letech roky v uranových dolech na převýchově, za kterou zaplatil leukemií.

Stejně tak jeho profesní zájem ovlivnil společenský a politický kontext. Studia sociologie končil na přelomu nultých a desátých let – byť ani dnes ještě není v úplném finále, kterým bude doktorský titul na **Fakultě sociálních věd** UK – a tehdy už se začaly naplno projevovat následky ekonomické krize, jež propukla v roce 2008. A které také každodenně viděl ve výzkumech agentury Median, v níž od roku 2009 pracoval.

Na rozdíl od drtivé většiny sociologů, kteří publikují hlavně v odborném tisku, měl i průpravu z médií: krátké angažmá na serveru iDNES.cz, kde zažil šílené tempo internetového zpravodajství vyžadujícího po autorech až pět textů denně, mu přineslo jednak porozumění tomu, jak média fungují a co potřebují, ale i cit pro jazyk stravitelný pro běžného čtenáře. A zároveň se od populistů přiučil, že pokud se má nějaké sdělení opravdu k lidem dostat, je třeba ho opakovat pořád dokola.

Kombinace profesního zázemí a těchto faktorů pak Dana Prokopa postupně etablovala jako sociologa vstřícného k médiím, schopného podat složitá témata přístupně a srozumitelně, ovšem zároveň podložená daty a výzkumy. A co je ještě důležitější, nezůstat jen u analýzy. „V českém mediálním prostoru podobný pohled chyběl: tedy pohled sociologa, který dokáže na základě výzkumů a čísel z Česka i ze zahraničí nejen rozebrat konkrétní, nejčastěji sociální problém, ale i navrhnout řešení,“ píše v e-mailu Zbyněk Vlasák, šéfredaktor čtvrtletní kulturní přílohy deníku Právo Salon.

Právě tam začal v září 2014 vycházet Prokopův volný seriál nazvaný – podle Vlasáka s odstupem „poněkud srandovně“ – Úvod do praktické sociologie, v němž se postupně věnoval vztahu většinové společnosti k romské menšině, exekucím či předškolnímu vzdělávání dětí. A který inspirovala také v té době častá zjednodušující prohlášení některých politiků chlubicích se malým výskytem chudoby v Česku, nízkou inflací či nevelkou zadlužeností domácností.

„Měl jsem potřebu upozornit na to, že realita není tak jednoduchá a že i zdánlivě tvrdými daty se dají vystavět nepravdy,“ říká Prokop. V roce 2016 za seriál obdržel Novinářskou cenu Open Society Fund – přinesla mu ji „soustředěná snaha rozkrýt pozadí závažných témat, která aktuálně hýbou veřejností a která podléhají zpravidla velmi zjednodušenému vnímání i u samotných médií“. A právě aktualizovaný, přepracovaný a doplněný seriál se stal i základem Slepých skvrn.

Veřejný, nikoli angažovaný Není to jediný zlomový bod nedávných měsíců. Loni Dan Prokop po bezmála deseti letech odešel z agentury Median, částečně také kvůli jisté únavě z řízení čtyřicetiletého týmu, který jako ředitel výzkumu vedl, a založil si vlastní firmu PAQ Research. Nejde o zkratku, ale slovo výslovností připomínající anglický výraz „pack“, tedy smečku. „Název odkazuje k tomu, že spíše než o klasickou firmu jde o sdružení sociologů,“ říká Prokop, pro kterého je i díky americké manželce angličtina druhým jazykem.

Se svým malým týmem, v němž jsou na různé úvahy další čtyři lidé, nyní spolupracuje především s neziskovými organizacemi, jež se věnují vzdělávání nebo sociální oblasti. Pro organizaci Učitel naživo kupříkladu aktuálně zkoumají dopady stejnojmenného vzdělávacího programu, který přitahuje nové lidi do vzdělávacího systému a školí i stávající učitele a učitelky. Ve spolupráci s další neziskovkou Rubikon zase analyzují, nakolik efektivní je program, v němž organizace asistuje a radí lidem v procesu oddlužení. Tuto činnost pak plánuje doplnit výrobou analýz podobného typu, jaké vytváří třeba think tank IDEA, tedy seriózně zpracovaných, ale zároveň přístupných veřejnosti.

Jedno z témat, které považuje za mimořádně důležité, má každý den před očima. Tým PAQ Research sídlí v budově speciální základní školy v pražských Nuslích, kam kromě žáků s různými formami handicapu chodí také řada romských dětí, jejichž jediným handicapem je jejich etnicita. „Vidíme to každý den, to jsou úplně normální děti, které chodí do školy s mentálně postiženými dětmi – a má to na ně devastující dopad,“ říká. Prokopovi se podařilo prosadit toto téma do Strategie vzdělávací politiky do roku 2030, kterou připravilo ministerstvo školství – a to nikoli pod opisným pojmenováním, ale otevřeně jako „segregaci romských dětí“.

Kromě profesionálů angažovaných v řešení problémů, které Prokop popisuje, a kteří ji – jak ukazuje rychlý průzkum v terénu – hojně čtou, kniha dorazila i do míst, kde se reálně rozhoduje. Místopředsedkyně Pirátů Olga Richterová dostala Slepé skvrny na konci ledna k narozeninám od svého bratra. „Jsem asi v půlce a jsem nadšená,“ říká poslankyně, kterou už Prokopova analýza podle jejích slov inspirovala k několika interpelacím vlády ve věci budoucnosti dětských skupin (kniha se věnuje významu předškolního vzdělávání). Informace o dopadu bydlení na školní prospěch dětí pak plánuje využít v debatě o sociálním bydlení.

Richterová minulý čtvrtek dokonce rozdala několik výtisků Prokopovy knihy na jednání sociálního výboru, jehož je místopředsedkyní. Na nočním stolku pak Slepé skvrny čekají i na šéfkou TOP 09 Markétu Pekarovou Adamovou nebo poslance ANO Aleše Juchelku, který se v hlavní vládní straně věnuje sociálním otázkám.

Jiná škatulka Sám autor ovšem blíž k politice jít nehodlá. Vykročení z odborného hájemství a fakt, že kromě popisu situace nabízí i možné strategie, jimiž by se problémy daly řešit, sice Prokopa posunulo z kategorie neutrálních pozorovatelů, sběračů a vykladačů dat do politicky vyhraněnější kategorie lidí, kteří se snaží dění přímo ovlivňovat. Ale jasnější politické postoje a angažmá odmítá.

Jinak pochvalná recenze Slepých skvrn v časopise Finmag knize kromě faktu, že některá témata neprobírá více do hloubky, vytýká právě skutečnost, že se její autor zřetelněji nehlásí ke své politické orientaci. „Ptá se, jestli jsem levicově liberální, nebo co vlastně jsem,“ říká Prokop, a zatímco ostatní výtky přijímá, s touto nesouhlasí. „Když si vyplním politický kompas, tak samozřejmě vyjdu mírně levicově liberální.“ Ve Slepých skvrnách se ale k žádnému proudu jasně nehlásí – podle svých slov zejména proto, že kniha je v některých ohledech názorově rozkročena šířeji, a naopak některá jiná témata nechává stranou.

„Ty texty upozorňují na to, že míra nerovnosti ohrožuje soudržnost společnosti, že zamezuje mobilitě, dusí pocit, že je možné dostat se z nuly vysoko, takže určitě akcentují tuto linii myšlení,“ připouští. „Ale nejsou levicové ve všem.“ Z levicového proudu se vymyká třeba skepsí ke smluvní ochraně zaměstnanců, nevidilo by mu snížení zdanění práce. Nesdílí ani „apriorní odsudek“ globálního kapitalismu, jakkoli vysoce problematického a v mnoha směrech selhávajícího – a nevidí k němu alternativu. Neřadí se ani do kategorie angažovaných sociologů, již francouzský filozof Sartre vytvořil pro vědce, kteří se nejen vyslovují k aktuálním problémům, ale také se aktivně podílejí na jejich řešení. Sám sebe řadí spíše do příhrádky „public sociology“ – tedy veřejné sociologie, jejímž výrazným rysem je fakt, že staví most mezi odborníky a veřejností. „Jsem angažovaný v tom smyslu, že jsem sociálně kritický, ale organizovat demonstrace nebudu,“ charakterizuje své postavení. „A nepřipadá mi nutné jít s politickou orientací na štítě do kulturní války. Moje role je jiná.“

WWW. RESPEKT. CZ/AUDIO

Od populistů se naučil, že pokud se má sdělení opravdu dostat k lidem, je třeba ho opakovat pořád dokola. „Jsem angažovaný v tom smyslu, že jsem sociálně kritický, ale organizovat demonstrace nebudu.“

Foto autor| / KRESBA PAVEL REISENAUER

Méně k vědění stačí

24.2.2020 Euro str. 24 Report

ELIŠKA HALAŠTOVÁ

Obsah učiva se podle nové strategie do roku 2030 sníží až o polovinu. Zmizet mají nerovnosti mezi školami i dětmi a některá víceletá gymnázia zaniknou

Charakterizujte život pravěkých lovců a sběračů, rozpoznajte principy krystalografie, objasněte funkci dvou organismů ve stélce lišejníků. I takové znalosti a dovednosti patří podle aktuálně platného rámcového vzdělávacího programu mezi nezbytnou výbavu dětí opouštějících základní školu. Už od začátku povinné školní docházky od dětí vyžadujeme, aby se učily z paměti velké množství informací.

Většinu z nich pak učení nebaví a nevidí v něm smysl, vyplývá podle Daniela Münicha a Miroslavy Federovičové, dvou odborníků na český vzdělávací systém, z dat mezinárodního šetření TIMMS.

Ne všechny děti jsou však ve škole demotivované. Ty z nich, jejichž rodiče disponují vyšší touhou po vzdělání, mají také větší motivaci učit se dobře a po páté třídě až čtvrtina z nich odchází na víceletá gymnázia. Loňský průzkum agentury Median pro Člověka v tísní ukázal, že na základní škole často zůstávají méně motivované děti, v jejichž rodinách není vzdělání tak zásadní hodnotou. Sociolog Daniel Prokop pak s odkazem na mezinárodní šetření PISA upozornil, že ani žáci, kteří se v gramotnostních testech v 9. třídě vyrovnají gymnazistům, nemají po absolvování základní školy další studijní motivaci.

Běžně se tak stává, že děti se stejným vrozeným intelektem a schopnostmi vyjdou z našeho vzdělávacího systému s diametrálně odlišnou úrovní vzdělání.

I na tyto problémy reaguje právě vznikající vzdělávací strategie ministerstva školství, jejíž hlavní směry už tým autorů zveřejnil. Dokument odhaluje nejslabší místa českého školství a snaží se nastínit, jak by mělo vypadat v roce 2030.

Začarovaný kruh nerovností

Jednou z hlavních priorit nové strategie je odstranění výrazných nerovností, kterými se české školství vyznačuje dlouhodobě. Jejich snížení si kladla za cíl už předchozí vzdělávací strategie do roku 2020, ale problém různé kvality škol se podle nejnovějších výsledků šetření PISA, největšího mezinárodního srovnání úrovně vzdělávání v rámci OECD, naopak prohlubuje.

Nelichotivě působí například bilance úrovně vzdělávání v jednotlivých regionech.

Výsledky zmíněného šetření ukázaly, že kraje s největšími problémy, tedy Karlovarský a Ústecký, poskytují dětem úroveň vzdělání srovnatelnou například s Malajsií, naopak nejlepší regiony se v tom samém hodnocení rovnají zemím západní Evropy. Tyto rozdíly podle šetření OECD odpovídají až dvěma rokům školní docházky.

Příčinou takto propastných rozdílů je podle autorů nové strategie především decentralizovaný systém, který nedokáže zajistit dostatečnou úroveň všech škol. Navrhují proto zavést takzvaný střední článek, což má být obdoba někdejších školských úřadů. „Je důležité, aby měl někdo zodpovědnost za kvalitu škol na nějakém území. Ředitel má zodpovědnost jen za jednu školu, kraje řeší střední školství, ale pro tu základní úroveň to neplatí. Je potřeba, aby kvalitu někdo sledoval a podporoval školy, které zaostávají,“ hájí navržené opatření vedoucí expertní skupiny a akademik z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Arnošt Veselý.

Nerovnosti však nespočívají jen v rozdílech mezi regiony, Česko si nedokáže poradit ani s vysokou závislostí mezi vzděláním dítěte a socioekonomickým statusem jeho rodičů. Ta je u nás jedna z nejvyšších v zemích OECD. Prokop jako garant kapitoly o nerovnostech ve vzdělávání přitom zdůrazňuje, že nejde o tlak na sjednocení výsledků. Individuální přístup a podpora talentů se podle něj s opatřením nevyklučují, naopak.

„Je důležité rozdělovat nerovnosti výsledků a nerovnosti v přístupu. Cílem není, aby všichni byli ve všem stejně dobří, ale problém českého vzdělávání je v tom, že se tak extrémně liší kvalita škol regionálně a tak významně závisí na tom, v jaké rodině se dítě narodí,“ vysvětluje Prokop s tím, že rovnost v přístupu ke vzdělávání rozhodně není ideologická hodnota.

Na rozdílnou kvalitu škol má vliv také odchod části žáků po páté třídě na víceletá gymnázia. Již zmíněný průzkum Medianu pro Člověka v tísní ukázal, že více než polovina rodičů hlásí své děti na víceletá gymnázia kvůli lepší šanci dostat se na vysokou školu. Zhruba pětina z nich pak dává přednost gymnáziím z přesvědčení, že kvalita základní školy je špatná.

Autoři nové strategie označují za žádoucí stav jen pět procent dětí odchozích na víceletá gymnázia, ale například v Praze na ně nyní míří přes 20 procent dětí.

„Problémem je zejména vysoký počet gymnázií a také nevyvážené rozložení v jednotlivých územích. Dnes se už nedá říct, že na víceletých gymnáziích se vzdělávají pouze nebo aspoň většinově žáci, kteří disponují určitým větším nadáním, ale spíše žáci, jejichž rodiče si přejí, aby jejich děti nechodily na druhý stupeň základní školy,“ říká náměstek školního inspektora Ondřej Andrys.

Úroveň vzdělávání na druhém stupni základních škol přitom není a priori horší než na víceletých gymnáziích. Z každoročního testování znalostí a dovedností žáků základních škol a víceletých gymnázií, které provádí Česká školní inspekce (ČŠI), vyplývá, že existují početné skupiny žáků základních škol, kteří v jednotlivých předmětech dosahují mnohem lepších výsledků než jejich vrstevníci z víceletých gymnázií.

Vznikající strategie tak mimo jiné doporučuje zlepšit kvalitu druhého stupně a zlepšit také individualizaci výuky, aby se základní školy věnovaly dobře i talentovaným dětem. „A regulovat víceletá gymnázia, aby to nebylo tak, že rodiče vědí, že na ně bude hodně dětí odcházet, a cítí povinnost, aby tam své dítě také dali. Potom můžeme uvažovat o smysluplnosti vysvětluje plnosti víceletých gymnázií,“ Prokop. ČŠI se záměrem souhlasí, i pod jeho podle Andryse bude nutné počet víceletých gymnázií snížit.

učitel nemusí vědět vše

Velkým problémem současného českého školství jsou také vzdělávací programy nabité encyklopedickými znalostmi. Ředitel Smíchovské střední průmyslové školy Radko Sáblik, který na dokumentu tvořící podklad nové strategie spolupracoval, se například snaží uvádět v praxi heslo Jana Amose Komenského „učme méně, abychom naučili více“. Vzdělávání na své škole zaměřuje víc na získávání kompetencí potřebných pro občanský, profesní i osobní život a jejich rozvoj než na memorování velkého množství informací. Navrhuje proto snížit obsah výuky až o polovinu ve prospěch její individualizace a procvičování.

„Předkládáme žákům obrovské množství informací, které nejsou moc využitelné.

My dnes víme, že pokud s informací nepracujete aspoň šestkrát, tak se uloží jen do krátkodobé paměti a zapomeneme ji,“ popisuje Sáblik. „Dříve učitelé předstoupili před třídu a odvyprávěli pravdy. To už dnes neplatí, informací je teď na výběr spousta. Učitel by měl být někdo, kdo žákům ukáže zdroje a způsob, jak informaci ověřit. Učitel nemusí všechno vědět, ale musí se orientovat,“ dodává ředitel pražské průmyslovky.

Sám Sáblik ve své škole zavádí předměty jako prezentační dovednosti nebo výchova k podnikání. Svě učitele také kritizuje, když učí děti věci, které umět nepotřebují. Uznává však, že dojít ke shodě na tom, co bude takzvaný hutný základ učiva a co lze naopak vypustit, bude zřejmě velmi složité. Nejen proto jeho záměr zatím vyvolává rozporuplné reakce. Nalít peníze do systému

Aby měla nová strategie šanci na úspěch, je třeba zajistit i dlouhodobě udržitelné financování. Dokument navrhuje navýšit výdaje do vzdělávání na úroveň průměru zemí OECD. Ten byl v roce 2016 pět procent HDP, zatímco v Česku to bylo 3,5 procenta. K dorovnání rozdílu by tak Česko muselo do systému nalít zhruba o 80 miliard korun víc. Ekonom a odborník na vzdělávání Daniel Münich z výzkumného pracoviště Univerzity Karlovy CERGEEI navíc upozorňuje, že je nutné rozpočtovou stránku zásadním způsobem dopracovat.

„Chodí se tam kolem horké kaše.

Také se tam neřeší to, jak se finance dají používat jako nástroje motivační změny,“ tvrdí.

Na otázku, odkud bude možné další finance čerpat, ministerstvo přímo neodpovědělo. Svému záměru však věří.

„Investice do vzdělávání se státu vrátí na produkci s vyšší přidanou hodnotou a s tím spojeným vyšším daňovým výnosem, ale také mimo jiné v úsporách na sociálních dávkách nebo ve zdravotnictví,“ sdělila týdeníku Euro tisková mluvčí ministerstva Aneta Lednová.

U odborníků na vzdělávání budí nově vznikající dokument veskrze pozitivní ohlasy. Münich základní směry chválí, ale některé věci mu v dokumentu chybějí. „Poměrně nejasné jsou tam popsány změny v učivu. Sice už jedna reforma proběhla, ale reálně se ve školách učí stále to samé, protože to nikdo pořádně nepochopil,“ tvrdí. Klíčové nyní je, jaká konkrétní opatření ministerstvo v nové strategii zvolí a zda skutečně povedou ke strategickým cílům vytyčeným experty.

Aby se zvýšila pravděpodobnost úspěšného uvedení strategie do praxe, stanoví ministerstvo pět až sedm klíčových opatření pro každé zhruba tři roky následujícího desetiletého období. První výsledky tak bude možné zhodnotit už v roce 2023. Jaké úkoly si ale ministerstvo do tohoto roku zadá, zatím není jasné. Kompletní strategii představí až letos v září.

Druhou důležitou otázkou je, jak se k opatřením postaví politici. Arnošt Veselý nešetří optimismem. „O to téma je obrovský zájem, a to i politický. Když se vrátím do roku 2010, tak školství nebylo politické téma, teď jím je a v tom vidím velký posun,“ říká spolu s tím, že se autoři snažili hledat názorový průnik všech aktérů a obecná shoda na důležitých bodech podle něj existuje. A s ní i naděje, že za deset let už nebude nová vzdělávací strategie znovu řešit staré známé problémy.

Nerovnosti nespočívají jen v rozdílech mezi regiony, Česko si nedokáže poradit ani s vysokou závislostí mezi mírou vzdělání dítěte a socioekonomickým statusem jeho rodičů. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Priority: ? Snižování nerovnosti ve vzdělávání ? Podpora kvalitní výuky a učitelů ? Odpovědné a efektivní řízení vzdělávacího systému Některé body implementace strategie: ? Zvýšit dostupnost a kvalitu předškolního vzdělávání a rané péče (zavést poslední rok předškolního vzdělávání jako povinný) ? Dokončit a zavést kariérní systém pro učitele a zlepšovat podmínky pro jejich práci ? Modernizovat počáteční vzdělávání učitelů a vstupní vzdělávání ředitelů ? Zlepšit komunikaci mezi aktéry ve vzdělávání včetně veřejnosti Hlavní směry vzdělávací politiky do roku 2030+ Strategické cíle: ? Z aměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život ? Snižit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit

maximální rozvoj potenciálu žáků a studentů Hlavní strategické linie (kroky k dosažení strategických cílů): ?
Proměna obsahu a způsobu vzdělávání ? P odpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání ?
Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce ? Zvýšení financování a zajištění jeho stability

80 miliard korun by Česko muselo nalít do systému školství, aby se ve výdajích na vzdělání dotáhlo na průměr OECD.

O autorovi| ELIŠKA HALAŠTOVÁ, HALASTOVA@MF.CZ
Foto autor| FOTO: archiv, ČTK, Martin Pinkas

Památník Lidice povede Eduard Stehlík. Věnovat se má i osudu židovky Mikešové

24.2.2020 ct24.cz str. 00 Domáci
spicakovak

Ministr kultury Lubomír Zaorálek (ČSSD) v pondělí představil nového ředitele Památníku Lidice. V konkurzu, který se konal minulý týden, zvítězil vojenský historik Eduard Stehlík. „Je to uznávaný historik, jeden z nemnoha čestných občanů Lidic, autor některých výstav v Lidicích. Je schopen komunikovat se všemi a obnovit důvěru,“ zdůvodnil svou volbu Zaorálek. Podle něj by se měl Stehlík zaměřit na to, aby se součástí lidické tragédie stal i příběh židovky Štěpánky Mikešové.

Zaorálek předal Stehlíkovi jmenovací dekret. „Památník nemá smysl, pokud nebude sloužit a spolupracovat se všemi přeživšími. Vztahy s lidmi jsou v památníku klíčové,“ zdůraznil Zaorálek. Podle něj právě Stehlík dokáže spolupracovat na budování „specifické memoriální kultury, která v Česku chybí“.

„Udělám maximum pro to, aby se vztahy mezi památníkem a obcí daly do pořádku. Osobně obejdu všechny přeživší s kyticí,“ řekl v pondělí Stehlík, co bude patřit k jeho prvním krokům. Lidicím věnoval několik svých knih, uvedl, že Lidičtí ho znají a že je také autorem expozice. „Památník nemůže fungovat bez spolupráce s obcí, jejíž předky připomíná,“ dodal.

Lidická starostka Veronika Kellerová, která je vnučkou lidické ženy a za přeživší se nyní vyjadřuje do médií, řekla, že si lidičtí pamětníci zvolení Stehlíka přáli. „Jsou všichni strašně rádi,“ uvedla. Podle ní je pro ně autoritou a má empatii.

Stehlík vedl odbor válečných veteránů

Čtyřiapadesátiletý Stehlík se věnuje především československým vojenským dějinám, zejména období let 1914 až 1956. Byl ředitelem odboru pro válečné veterány ministerstva obrany, kde skončil ke konci loňského roku. Působil také jako historik Vojenského historického ústavu v Praze a je předsedou Rady Ústavu pro studium totalitních režimů.

Stehlík se zúčastnil výběrového řízení spolu s dalšími čtyřmi kandidáty. Od komise dostal téměř maximální počet bodů a byl spolu s dalším kandidátem doporučen výběrovou komisí ministru kultury.

„Začínám prakticky okamžitě,“ řekl Stehlík. Už dříve prohlásil, že nové vedení památníku podle něj čeká práce krizového manažera, který musí zajistit navázání normálních vztahů s pamětníky a obcí, postavit potřebný pracovní tým a zorganizovat nejbližší akce včetně pietních aktů.

přehrát

video

Památník Lidice povede Eduard Stehlík, oznámil ministr kultury Lubomír Zaorálek (ČSSD)

Osud židovky Mikešové se má podle Zaorálka stát součástí památníku

Bývalá ředitelka památníku Martina Lehmannová, která památník vedla od dubna 2017, v lednu rezignovala kvůli sporu s některými lidickými pamětníky. Později podala výpověď i část vedoucích a odborných pracovníků.

Lehmannová skončila poté, co ji část pamětníků obvinila z toho, že překrucuje fakta. Reagovali tak na pořad Reportéři ČT, konkrétně příspěvek o údajném udání obyvatelky Lidic, která prý četníkům nahlásila svou židovskou podnájemnici Štěpánku Mikešovou.

Udání prý učinila matka Marie Šupíkové, která lidickou tragédii přežila. Šupíková kvůli reportáži přerušila spolupráci s památníkem, na její stranu se postavila mimo jiné předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu v Lidicích Jana Bobošíková, která si na reportáž stěžovala.

Odkaz

Udání dostalo obyvatelku Lidic do Osvětími. Teď končí ředitelka památníku, která chtěla její osud připomenout

Právě osudem Mikešové by se měl nyní nástupce Lehmannové zabývat. „Požádal jsem pana Stehlíka, aby se napravila jedna věc, která mi vadí a která byla předmětem debat. Aby se i Štěpánka Mikešová stala součástí paměti Lidic. Doufám, že se to povede, jak jsem o tom mluvil s pamětníky, tak tomu nic nebrání,“ uvedl v pondělí ministr Zaorálek.

V pondělí proto v hale Muzea Památníku Lidice přibyla deska, která má osud ženy připomínat. „Památka Štěpánky Mikešové je připomenuta, a to i navzdory všem okolnostem, které otázka této židovské ženy v posledních měsících vyvolala,“ uvedl mluvčí památníku Filip Petlička.

Žádná normalizace se nechystá, shodli se Zaorálek se Stehlíkem

Ministr Zaorálek zdůraznil, že badatelská práce bude v Lidicích pokračovat. „Pan Stehlík je znám i jako badatel. Nechystá se žádná normalizace, jak jsem v minulosti slyšel,“ dodal Zaorálek.

K tomu se vyjádřil i Stehlík: „Normalizační výklad by byl proti mému osobnímu přesvědčení.“ Uvedl také, že si do práce nenechá mluvit žádnou organizací, ani Českým svazem bojovníků za svobodu.

K reportáži, která vyvolala spor mezi některými pamětníky, Stehlík v pondělí řekl, že byla jednak nešťastně načasovaná na výročí lidické tragédie a navíc podle něj existovala stanoviska jiných historiků, kteří existenci dokumentu dokládajícího udání zpochybňovala.

Fakta

Vyhlazení Lidic

Vyhlazení Lidic

Okamžitě po atentátu na Heydricha bylo vyhlášeno stanné právo a začaly masové popravy. Adolf Hitler požadoval v protektorátu provést exemplární trest.

První stopou k Lidicím byl dopis určený jedné ze zaměstnankyň slánské továrny na baterie. V něm se jistý Josef Říha snažil ukončit mimomanželský vztah s dělnicí Annou Maruščákovou. Říha ovšem shodou náhod napsal dopis tak, aby jeho milé připadalo, že je odbojářem, který musí kvůli své činnosti zmizet. Dopis se však dostal do rukou majitele továrny a starosty Slaného Jaroslava Pály. Ten v jeho pisateli viděl možného pachatele útoku na Heydricha a jako „podezřelý“ předal list úřadům. Dokument skončil v rukou gestapa.

Při výslechu se Maruščáková gestapu zmínila, že se jí její milenec jednou ptal, zda zná rodinu Horákových z Lidic. Rodinu skutečně znala. Jak gestapo zjistilo, Josef Horák sloužil spolu s dalším lidickým rodákem v Britském královském letectvu. Nabízela se tak hypotéza, zda nemohl být Josef Horák jedním z atentátníků.

Domovní prohlídky ani výslechy neodhalily nic podezřelého. Kromě nejasného dopisu neexistovalo nic, co by spojovalo Lidice s atentátem na Heydricha. Nacisté si tak „našli“ důkaz – ve vesnici schovali v jednom z domů vysílačku.

V noci na 10. června 1942 byla obec neprodyšně obklíčena příslušníky gestapa a policie. Celkem 173 mužů a chlapců starších patnácti let bylo nahnáno do Horákova statku, na jehož zahradě byli, zprvu ve skupinách po pěti a později po deseti, bez výjimky zastřeleni. Třiasmdesátiletý kněz Josef Štemberka před zdí statku poskytoval lidickým mužům duchovní útěchu, poté odmítl milost z rukou nacistů a dobrovolně se jako poslední postavil před popravčí četu.

Ženy byly převezeny do tělocvičny kladenské školy. Jejich další cesta odtud vedla do koncentračního tábora v Ravensbrücku. Děti byly, kromě několika vybraných na poněmčení a batolat do jednoho roku, zavražděny plynem cestou do vyhlazovacího tábora. Oběťmi nacistického vraždění se stalo celkem 340 lidických obyvatel.

Během dopoledne byla obec zbavena obyvatel, gestapo pak začalo s jejím ničením. Na něm se denně podílela stovka mužů Říšské pracovní služby. Po vesnici nesměla zůstat jediná památka, včetně kostela sv. Martina. Všechny rakve na místním hřbitově byly exhumovány a rozvezeny na neznámá místa. Aby byla likvidace obce skutečně absolutní, dali nacisté změnit terén, nechali zasypat rybník a posunout koryto potoka. Zcela vymazat Lidice z map trvalo pouze rok a půl.

Lidé, kteří se po válce vrátili, místo už nepoznali. Navrátilců ale nebylo mnoho. Z původních téměř pěti set obyvatel válku přežilo jen 143 lidických žen a 17 dětí.

Likvidace obce představuje největší jednorázovou exekuci Čechů na českém území ve 20. století, jedná se také o třetí největší vraždu na českých občanech v moderní historii. V létě 1947 byl 300 metrů od původních Lidic položen základní kámen nové obce. Stavba prvních lidických domů začala v květnu 1948.

Za lidickou tragédií byl v dubnu 1947 popraven šéf kladenského gestapa Harald Wiesmann. Šéfovi kladenské tajné bezpečnostní služby SD Maxu Rostockovi udělil v roce 1953 prezident Antonín Zápotocký milost a trest smrti změnil na doživotí.

Památník připomíná nacistické vyhlazení obce v červnu 1942. Záminkou se stala domnělá souvislost obce s atentátem na říšského protektora Reinharda Heydricha. Ze zhruba pěti set obyvatel Lidic jich válku přežilo 160.

Přímo v Lidicích nacisté 10. června zastřelili 173 mužů, 16. června v Praze-Kobylisích dalších 26 obyvatel Lidic. Pobyť v koncentračních táborech nepřežilo 53 lidických žen. V deportačním táboře bylo v plynovém autě udušeno 82 lidických dětí. Po osvobození se do Lidic postupně vrátilo 143 lidických žen a 17 dětí. Pod správu památníku spadá i Památník Ležáky.

Profil

Eduard Stehlík

Vojenský historik je v poslední době známý zejména kvůli působení v čele odboru válečných veteránů ministerstva obrany. Stehlík jej vedl od března 2014, skončil po krátkém váhání loni v prosinci. Resort nejprve rozhodl, že odbor by měl vést civilista a Stehlík skončí. Poté, co se ho zastal premiér i poslanci branného výboru, ministr obrany Lubomír Metnar (za ANO) rozhodnutí změnil a Stehlíkovi nabídl, aby pokračoval. Ten si vzal čas na rozmyšlenou, nabídku nakonec nepřijal.

S Lidicemi a zdejším památníkem spolupracoval Stehlík již v minulosti, od roku 2006 je mimo jiné čestným občanem obce. Tématům spojeným s vesnicí, vyhlazenou v roce 1942 nacisty, se věnoval také ve své vědecké a publikační činnosti. Napsal třeba ceněnou knihu Lidice: Příběh české vsi (2004), uspořádal sbírku výpovědí a vzpomínek lidických žen a dětí Lidická vzpomínání (2007). Podílel se i na publikaci Pocta Marii Uchytlové (2009), vydané k výstavě o autorce pomníku lidických dětí.

Pražský rodák (30. března 1965) po maturitě na gymnáziu vystudoval ruštinu a historii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (1989). Později Stehlík absolvoval také studium MBA (2014), kurz generálního štábu na Univerzitě obrany v Brně (2016) a na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci získal doktorát z

historie (2016). Má zkušenosti jako pedagog, přednášel na **Fakultě sociálních věd** a Filozofické fakultě UK nebo vysoké škole CEVRO Institut.

Většinu života strávil Eduard Stehlík v uniformě, do civilu odešel koncem loňského roku v hodnosti plukovníka. Začínal v roce 1989 jako civilní zaměstnanec Vojenského historického ústavu (VHÚ), v prosinci 1992 se stal vojákem z povolání. Ve VHÚ pracoval nejprve jako historik, v letech 2002 až 2008 byl zástupcem ředitele a šéfem muzejně-správního odboru, poté čtyři roky vedl oddělení vzdělávání a vojenské knihovny. V letech 2012 až 2014 působil jako poradce ministra obrany.

Stehlíkovo jméno je také dlouhá léta spojeno s Ústavem pro studium totalitních režimů (ÚSTR), kde byl v minulosti mimo jiné prvním náměstkem tehdejšího ředitele Daniela Hermana (od srpna 2012 do června 2013). Již od roku 2008 působil v Radě ÚSTR, později se stal jejím předsedou (odešel po jmenování náměstkem). Do rady se opět vrátil v červnu 2014 a s krátkou přestávkou před opětovným zvolením v létě 2019 v ní působí dodnes, od prosince 2017 radě předsedá.

Jako historik se Eduard Stehlík zaměřuje na vojenské dějiny Československa od roku 1914 až do začátku 50. let minulého století. Těžištěm jeho práce je období druhé světové války, kromě osudu Lidic se věnoval například operaci Athropoid a atentátu na Reinharda Heydricha, meziválečnému pohraničnímu opevnění, historii čs. a českého generálního štábu nebo vojákům střezícím hranice. Spolupracoval také s televizí, například na diskusním cyklu Historický magazín.

URL | <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3053312-zive-ministr-zaoralek-predstavi-noveho-sefa-pamatniku-lidice>

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech:
[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz), [ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

Žáci v čase fake news. Prosazujte důraz na mediální výchovu, píší odborníci Plagovi

24.2.2020 [aktualne.cz](https://www.aktualne.cz) str. 00 Domáci
Zuzana Hronová

Mediální výchovu někteří politici onálepkovali jako vymývání mozků dětem, lektory považují za Koniáše. Tradiční média ztrácejí váhu, po internetu kolují miliony

"V oblasti mediálního vzdělávání je potřeba provést systémové změny, jejichž nositelem by mělo být ministerstvo školství. Samozřejmě platí, že klíčová je role vyučujících. Těm se však musí dostat potřebné podpory," uvádí Karel Strachota, iniciátor vzniku Platformy pro mediální vzdělávání a ředitel vzdělávacího programu Jeden svět na školách, který pomáhá mediální výchovu školám realizovat.

Co je podle platformy ke zlepšení situace potřeba, shrnuli do čtyř bodů:

O potřebě mediální výchovy na školách se hovoří již od 90. let. Dlouho zůstávalo jen u debat, mnozí ředitelé argumentovali tím, že téma nemají kam do rozvrhu hodin umístit a že na ně nejsou materiály. Mezitím vzniklo hned několik učebnic a zanikly povinné osnovy, které by po učitelích vyžadovaly odučit nekonečné balíky informací. A Česko se také přehouplo z doby informační do doby dezinformační, plné důmyslných falešných zpráv v anonymním prostoru internetu.

"Jako společnost máme historickou zkušenost s propagandou a lžemi v médiích, ale jsme první, kteří se potkali s šířením dezinformací v informačně svobodném a digitálním prostředí. K šíření konspiračních teorií a lží docházelo vždy, ale poprvé je hromadně šíří i politický mainstream. Nikdy nebylo snadnější lhát a umět se vyhnout konfrontaci s fakty," varuje expert na média a mediální gramotnost Michal Kaderka, jenž mediální výchovu učí na gymnáziu i na univerzitě.

"V současném on-line světě, který je zatížen fake news, hoaxy a zmanipulovanými zprávami, je dobrá orientace v mediálním prostoru velmi důležitá," říká také mluvčí ministerstva školství Alena Lednová a upozorňuje, že mediální výchova je součástí rámcových vzdělávacích programů pro základní a gymnaziální vzdělávání, a školy ji tedy musí zařadit do svých školních vzdělávacích programů a realizovat ve výuce.

"Jedná se ale o takzvané průřezové téma, které nemá svoji samostatnou hodinovou dotaci na úrovni rámcového učebního plánu, školy tedy nemusí mediální výchovu vyučovat jako samostatný předmět, ale mohou ji začlenit do výuky jiných předmětů, například základů společenských věd, českého jazyka a literatury, uměleckých oborů, dějepisu a podobně. Mediální výchovu lze také realizovat formou projektového vyučování," upřesňuje mluvčí.

Také ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal považuje mediální výchovu za velmi důležitou. "Už jenom s ohledem na značný význam internetu a sociálních sítí v životě mladých lidí. Většina z nich totiž tráví s různým typem médií většinu svého volného času a média jim slouží jako důležitý prostředek pro získávání informací a pro kontakt s okolním světem."

Mediální výchovou se školy zabývají, výsledky jsou ale tristní

Česká školní inspekce provedla v roce 2018 průzkum, z něhož vyplynulo, že na více než 70 procentech škol, na kterých proběhla inspekční činnost, se mediální výchově v různé míře věnovala alespoň polovina interních učitelů. Na téměř 90 procentech těchto škol se mediální výchova učila v podobě průřezového tématu v různých předmětech.

Z dotazníkového šetření mezi řediteli 3445 základních a středních škol vyplynulo, že pouze na 53 školách se mediální výchovou nezabývají vůbec. Za nejdůležitější témata učitelé považovali hodnocení mediálního obsahu, bezpečnost při používání internetu a obranu před mediální manipulací a propagandou.

Jenže výsledky testu z vybraných témat mediální výchovy mezi žáky devátých tříd na základních školách a druhých ročníků středních škol dopadly podle inspekce velmi špatně. Přestože očekávaná průměrná hodnota úspěšnosti byla stanovena na 60 procent, žáci ZŠ dosáhli v průměru pouze 43 procent, žáci SŠ 50 procent, přičemž jen pět procent žáků ZŠ a 20 procent žáků SŠ zodpovědělo správně více než tři pětiny otázek. Výborného výsledku, jenž představoval vyřešení více než čtyř pětín zadaných otázek, nedosáhl z žáků ZŠ vůbec nikdo, v případě SŠ pouhé jedno procento.

"Pozitivní je, že na většině škol se této problematice učitelé alespoň do určité míry věnují a snaží se žáky učit s informacemi z mediálního prostoru pracovat. Znalosti a dovednosti žáků v těchto tématech ovšem stále nejsou dostatečné," říká ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal.

Žáci a studenti podle něj pokulhávají zejména ve schopnosti vyhodnocovat delší texty, kriticky na ně pohlížet, identifikovat účel a záměr autora nebo ukotvit si informace v patřičných kontextech. "Je tedy namístě věnovat rozvoji těchto dovedností pozornost, protože s ohledem na velmi silný vliv médií a veřejných zdrojů obecně je schopnost korektně pracovat s dostupnými informacemi naprosto stěžejní," nabádá.

Některé školy však stále ještě berou mediální výchovu jako nutné zlo a věnují jí z povinnosti co nejméně času. Když Jeden svět na školách ve spolupráci s agenturou Median udělal v roce 2018 výzkum Stav výuky mediální výchovy na středních školách, na otázku "Proč je mediální výchově na školách věnováno poměrně málo pozornosti" mu vyučující nejčastěji odpovídali, že na ni není čas, protože toho musí hodně odučit, nebo že chybí kvalitní materiály. Tedy stále stejné, ač podle odborníků překonané argumenty.

Podkladů i zkušeností je dost

Pro zahájení mediální výchovy jsou dnes již mnohem lepší podmínky. Učitelé už nemají předepsané pevné penzum informací, které musí ve svých předmětech odučit, a tudíž do nich mohou vkládat zlepšování potřebných gramotností, včetně té mediální. Mají odkud čerpat, mohou se také obrátit na své kolegy z jiných škol, zkušeností s výukou už je také hodně.

Jakýmsi současným guru je právě v úvodu zmiňovaný Michal Kaderka, učitel dějepisu a základů společenských věd na pražském Gymnáziu Na Zatlance. Kromě toho tu vede i povinně volitelný seminář Svět médií. A spravuje také stejnojmenný web, na němž poskytuje učitelům nepřeberné množství materiálů a zdrojů k výuce mediální

výchovy. Vede také kurzy mediální výchovy pro učitele a seminář pro budoucí učitele na Filozofické fakultě UK. I to je posun, mediální výchova se dle jeho slov učí i na pedagogických fakultách, byť jen formou volitelných seminářů.

Na Zatrance mají mediální výchovu přímo i jako volitelný seminář pro studenty, kteří se o média zajímají nebo chtějí jít studovat žurnalistiku, ostatní pak absolvují alespoň několikadenní vzdělávací kurzy, besedy s novináři či návštěvy redakcí. Kromě toho ji zařazují jeho kolegové průřezově i do svých předmětů. A kdo pak maturuje ze základů společenských věd, musí počítat i s úkoly, v nichž se rozpoznávají hoaxy nebo analyzují výzkumy veřejného mínění.

Nestíháme, říkají školy

Podkladů je tedy k dispozici dost, seminářů pro učitele také. Kde tedy vězí problém? Podle Michala Kaderky tkví problém všech gramotností, tedy i finanční, ale také čtenářské, matematické či přírodovědné, v celkově nastaveném systému školství.

"Bez systémových změn se mediální výchova nerozšíří. Školy řeší nedostatek učitelů, problémy s chováním, někteří učitelé se vyrovnávají s inkluzí. Školám stále nakládáme nové povinnosti, ale nikde jim neubereme. Základní školy se proměnily na přípravy pro jednotné přijímačky a střední školy se zaměřují na zvládnutí státních maturit," říká.

A jelikož výsledek výuky mediální výchovy se nikde neřeší, tedy až na jednorázové výzkumy České školní inspekce, nikdo se s tím podle Kaderky nemusí nijak stresovat. Naštěstí ale prý přibývá učitelů, kteří se více soustřeďují na rozvoj dovedností a odklání se od předávání znalostí.

Zlé neziskovky a Koniášové hlásající jedinou pravdu

A pak je tu ještě jedna zásadní bariéra, proč se mnohým učitelům do tohoto předmětu nechce. Z mediální výchovy se stalo politikum, a to zejména kvůli některým současným politikům, kteří hovoří o zlých neziskovkách, tahání politiky do škol či vymývání mozků. Ve zmiňovaném výzkumu Jednoho světa na školách a agentury Median 37 procent učitelů spíše souhlasilo s tvrzením, že "veřejnost vnímá mediální výchovu jako kontroverzní, proto se jí školní výuka vyhýbá".

"V mediální výchově není ani potřeba řešit politická témata. Za mnohem větší problém než řešení premiérova vlastnictví médií považují útoky politiků proti mediální výchově. Ty jsou často postaveny na neinformovanosti a neznalosti školního prostředí. Navíc vykreslování učitelů jako Koniášů, kteří chodí do tříd se seznamy zakázaných webů a říkají, co je pravda a co lež, je pro učitelský stav ponižující," říká Michal Kaderka.

Markéta Zezulková z **Fakulty sociálních věd** UK zkoumá, jak jsou děti ovlivňovány digitálními médii. Upozorňuje na české specifikum, kdy mediální výchova není vnímána jako důležitá gramotnost, ale jako politická indoktrinace či vnučování jediného správného pohledu na svět.

"Mediální vzdělávání není o tom, že mladým lidem někdo říká, na co se mají koukat, co mají poslouchat a číst, respektive nedostávají seznamy zakázaných médií," zdůrazňuje Karel Strachota.

"Sám jsem se potkal s tím, že mi škola napsala, že nás u nich nechtějí a že dětem nebudou vymývat mozek nějakou prozápadní propagandou. Když jsem se pak podíval na profil ředitele školy, bylo mi jasné, proč ta reakce přišla," přidává svou zkušenost Martin Kožíšek, odborník na rizikové chování na internetu ze sdružení CZ.NIC.

Přitom i ministerstvo školství, které je v gesci hnutí ANO, naopak doporučuje v této oblasti spolupráci škol s neziskovkami. "Výraznou podporu může škole a učitelům poskytnout spolupráce s profesionály i nevládními neziskovými organizacemi, které pro školy programy připravují. Podstatné je také celkové klima školy a to, že mediální výchovu považuje za důležitou," říká mluvčí ministerstva Alena Lednová.

Také ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal vyvrací hlavní mýtus o mediální výchově, možná jeden z chytře vytvořených hoaxů: "Nejde o to učit žáky, co si mají myslet, jak se to někdy prezentuje, ale naučit je, že přebírat

informace bez většího přemýšlení může být velmi rizikové a že je každou informaci vhodné vyhodnotit a zasadit do souvislostí."

Nad lží je těžké vyhrát, ale nesmí se to vzdát

Jak tedy neprohrát boj o pravdu ve složitém světě plném důmyslných dezinformací a propagandy?

"Technicky zvítězit nelze, je to spíše o nastavení společnosti. Zda si věříme, máme důvěru v politiky, a jestli chceme i přes naše rozdílné názory spolu mluvit. Důležité je i to, aby boj proti lžím nebyl považován za agendu mediální výchovy, ale on-line bezpečnosti," říká mediální odborník Michal Kaderka. "Dezinformace porazíme, když lidé budou vědět, jaký je rozdíl mezi informací od profesionálního novináře a zprávou z aktivistického komentovaného zpravodajství."

Lidé podle něj rovněž musí považovat za samozřejmé, že se za redakční obsah platí a že je rozdíl mezi placenou zprávou a informací zdarma, a firmy musí zvážít, zda je správné inzerovat na dezinformačních webech. "Důležité je, aby boj proti lžím nebyl považován za agendu mediální výchovy, ale on-line bezpečnosti," podotýká.

Jako recept pro školy radí naučit žáky poznat profesionální redakční obsah a důvěryhodný zdroj a posílit jejich digitální gramotnost. Výuka by podle Kaderky měla více navazovat na aktuální problémy, což zvyšuje odolnost vůči dezinformacím. Měla by se i více řešit netiketa, tedy zásady chování v on-line prostředí. "Úplně by stačilo, aby lidé nelajkovali a nesdíleli vše, co je na Facebooku vyděsí, a počkali třeba den. Protože do té doby většinou informaci někdo ověří."

Expert na bezpečnost na internetu Martin Kožíšek pak varuje před sociálními bublinami: "Sociální sítě dost často pracují s algoritmy, které nám ve snaze zpříjemnit pobyt na službě doporučují jen takový obsah, který by se nám mohl líbit. V naší bublině slyšíme jen echa vlastních názorů, na druhé straně v ní úspěšně i za pomoci služeb blokuje to, co nechceme slyšet."

Karel Strachota z Jednoho světa na školách a spoluautor otevřeného dopisu, který chce vrátit mediální výchově potřebnou váhu, upozorňuje, že každodenní zápas mezi pravdou a lží probíhal i v minulosti, ale nyní ho vyhroutil kyberprostor plný hoaxů a fake news. "Ale i v době, která bývá označována jako postfaktická, kdy můžeme mít pocit, že v tom zápase momentálně prohráváme, nesmíme na hledání pravdy rezignovat. Mediální vzdělávání by nám mělo pomoci, aby nás soupeř nedostal na lopatky," vyzývá.

Jeho společnost se o to v poslední době snaží i ve spolupráci s populárním youtuberem Kovym a jeho edukačními videy Kovyho mediální ring, v němž Karel Kovář posuzuje důvěryhodnost a účel jednotlivých mediálních sdělení.

Video: Je důležité vědět, kdo jaký článek napsal, nabádá Kovy

URL <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zaci-v-case-fake-news-prosazujte-duraz-na-medialni-vychovu-p/r-6091e7ea540a11eab6800cc47ab5f122/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
aktualne.cz (*Domáci*)

Seznam ministrů. Podívejte se, kdo je kdo ve druhé Babišově vládě

25.2.2020 [irozhlas.cz](https://www.irozhlas.cz) str. 00 Zprávy z domova
Anna Kottová, ČTK

Předseda vlády a třináct ministrů, tak vypadá druhý kabinet premiéra a šéfa ANO Andreje Babiše. Česku vládne s ČSSD od června 2018. A Babiš v něm dosud provedl šest změn. Jako první musela už loni v létě odejít tehdejší ministryně spravedlnosti Taťána Malá (ANO). Naposledy své posty opouštěla hned trojice ministrů –

dopravy Dan Ťok, spravedlnosti Jan Kněžínek a ministryně průmyslu Marta Nováková (všichni za ANO). Seznamte se se všemi ministry.

Složení vlády

Bývalí ministři

Andrej Babiš (premiér)

Vládu vede předseda hnutí ANO Andrej Babiš. Před listopadem 1989 byl členem komunistické strany. Podle dokumentů slovenského Ústavu paměti národa byl také agentem Státní bezpečnosti s krycím jménem Bureš. Babiš vědomou spoluprací s StB vždy popíral a proti nařčení se brání soudní cestou.

Jako vlastník koncernu Agrofert, který je jednou z největších firem v Česku, patřil Babiš k nebohatším a nejvlivnějším podnikatelům v zemi. Stejně jako skupinu SynBiol ho pak v únoru 2017 kvůli zákonu o střetu zájmů vložil do svěřenského fondu.

Babiš patří také mezi sedm obviněných v případě údajného dotačního podvodu v kauze Čapí hnízdo. Obviněn byl pro podezření z dotačního podvodu a pro poškození finančních zájmů Evropské unie. Babiš to již dříve mnohokrát odmítl.

Do politiky se rozhodl vstoupit po roce 2011, kdy vznikalo hnutí ANO. Tři roky byl ministrem financí ve vládě šéfa ČSSD Bohuslava Sobotky, který ho následně odvolal mimo jiné kvůli kauze korunových dluhopisů. ANO v říjnu 2017 jasně vyhrálo volby do sněmovny a Babišovi se otevřela cesta k premiérskému křeslu. Prezident Miloš Zeman mu dal jak první, tak druhou šanci na sestavení vlády.

Karel Havlíček (průmysl a obchod, doprava)

Ministrem průmyslu a obchodu je Karel Havlíček (za ANO), který 30. dubna 2019 ve funkci nahradil ministryni Martu Novákovou (za ANO). Od ledna roku 2020 převzal Havlíček také resort dopravy po Vladimíru Kremlíkovi.

Havlíček je také jedním ze tří místopředsedů vlády, a to konkrétně pro hospodářství. Dosud zastával post místopředsedy vládní Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

Už od devadesátých let hájí na institucionální úrovni zájmy podnikatelů. Je například spoluzakladatelem a do jmenování byl předsedou představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků.

V roce 2014 získal na Fakultě financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické v Praze titul docent. A je děkanem Fakulty ekonomických studií na soukromé Vysoké škole finanční a správní.

Havlíček je považován za člověka blízkého premiéru Babišovi. Byl členem delegace, která jej doprovodila při březnové státní návštěvě v USA a při setkání s prezidentem Donaldem Trumpem. Babiš ho také například pověřil, aby urovnal spor s podnikateli o daňové odpočty na výzkum a vývoj a pozval jej na sněm ANO.

Havlíček, který je zastáncem EET, je podle některých médií premiérovou pravou rukou pro ekonomiku. Letos jej také například doprovázel na Světové ekonomické fórum do švýcarského Davosu na jednání s firmami Huawei, Apple, IBM nebo AT&T.

Nabídku stát se ministrem průmyslu Havlíček jednou odmítl. Vládní angažmá mu Babiš nabídl na podzim 2017. Havlíček se tehdy vyjádřil, že nabídky si váží, nemůže jí ale přijmout, protože mu to nedovolují jeho četné (i podnikatelské) aktivity. Nahoru ^

Marie Benešová (spravedlnost)

Ministryní spravedlnosti je Marie Benešová (za ANO), která 30. dubna nahradila ve funkci Jana Kněžíňka (za ANO).

Advokátka specializující se na trestní právo je v minulosti spojená především s ČSSD a je považována za člověka blízkého prezidentu Miloši Zemanovi.

Benešová vystudovala v roce 1971 Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a začínala jako okresní prokurátorka v Kladně. Po revoluci pak působila jako advokátka nebo nejvyšší státní zástupkyně.

Do této funkce ji v roce 1999 navrhl tehdejšímu premiérovi Zemanovi ministr spravedlnosti Otakar Motejl (za ČSSD). Benešová se poté jako žalobkyně podle komentátorů významně podílela na stíhání korupce. Mimo jiné prosadila na státním zastupitelství vznik specializovaných odborů závažné hospodářské kriminality.

Od roku 2007 do roku 2013 byla členkou ČSSD a za sociální demokracii působila i jako stínová ministryně spravedlnosti.

V prosinci 2007 Benešová označila tehdejší nejvyšší státní zástupkyni Renatu Veseckou, exministra spravedlnosti Pavla Němce (US-DEU) či místopředsedu Nejvyššího soudu Pavla Kučeru za „justiční mafii“. Sedm lidí, které zmínila, na ni podalo žalobu na ochranu osobnosti. Pražský vrchní soud v roce 2011 rozhodl, že se Benešová musí omluvit, což následně učinila. Nejvyšší soud ale počátkem roku 2013 vyhověl dovolání Benešové a nařídil nové projednání. O dva roky později případ skončil smírem, kdy Benešová získala zpět peníze, které uhradila jako náklady řízení, nestáhla ale omluvu.

V kabinetu Jiřího Rusnoka blízkého prezidentu Zemanovi pak byla ministryní spravedlnosti a předsedkyní Legislativní rady vlády.

Poté, co přijala funkci ministryně v Rusnokově vládě, chtěl tehdejší šéf ČSSD Bohuslav Sobotka, aby odešla ze strany, což Benešová odmítla. Po volbách 2013 dokonce za ČSSD usedla ve sněmovně. Musela ale vystoupit z ČSSD.

V roce 2017 již nekandidovala a ohlásila odchod z politiky. Zdůvodnila to poměry v sociální demokracii, která podle ní vymýtila vnitrostranickou opozici.

Benešová také otevřeně podporovala Miloše Zemana ve volbě hlavy státu v roce 2013, ačkoli tehdy ČSSD měla vlastního kandidáta. Později se stala členkou prezidentova poradního týmu. Nahoru ^

Robert Plaga (školství)

Ministerstvo školství znovu vede Robert Plaga z ANO. Vystudoval veřejnou správu, finance, daně a účetnictví na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně a tamtéž si udělal v oboru hospodářská politika a správa doktorát. Na Mendelově univerzitě pak také vyučoval.

Devětatřicetiletý Plaga byl náměstkem ministra školství pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu. Byl také členem zastupitelstva města Brna a zastupitelstva Jihomoravského kraje. Obou funkcí se ale vzdal.

Plaga v květnu 2018 odvolal z funkce ředitele Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (Cermat) Jiřího Zíku. Důvodem byly chyby, které se objevily v letošních přijímacích zkouškách na střední školy a maturitních testech z češtiny. Nahoru ^

Alena Schillerová (finance)

Ministryní financí je opět Alena Schillerová za ANO, která dříve byla náměstkyní úřadu. Je také jedním ze tří místopředsedů vlády, a to konkrétně pro ekonomiku a finance. Babiš o ní před časem pro Radiožurnál řekl, že je odborníkem, který celý život pracoval ve finanční správě.

Schillerová se celý profesní život věnuje daňové problematice. V roce 1991 začínala jako právnička na Finančním úřadu Brno-venkov, v roce 1995 se stala zástupkyní ředitele, v letech 2006 až 2012 tento finanční úřad vedla.

Od ledna 2013 do června 2014 působila jako zástupkyně ředitele a vedoucí odboru metodiky a výkonu daní jihomoravského krajského finančního úřadu. Poté byla rok a půl (do prosince 2015) ředitelkou odboru právního

a daňového procesu Generálního finančního ředitelství. Od ledna 2016 byla ve funkci náměstkyně ministra financí pro daně a cla. Nahoru ^

Adam Vojtěch (zdravotnictví)

Ministrem zdravotnictví zůstává Adam Vojtěch z ANO, který má blízko k premiérovi Andreji Babišovi. Dříve působil například jako Babišův poradce pro zdravotnictví. Vojtěch vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a mediální studia na **Fakultě sociálních věd** UK.

V minulosti byl známý coby zpěvák a hudební skladatel, v roce 2005 se zúčastnil talentové pěvecké soutěže Česko hledá SuperStar.

Dříve byl právníkem ve společnosti MAFRA, v červnu 2014 se pak stal tajemníkem na ministerstvu financí vedeném Babišem. Následně byl členem správní rady Všeobecné zdravotní pojišťovny. Od roku 2012 byl členem ODS, v roce 2014 mu bylo členství pozastaveno a v pondělí mu výkonná rada strany členství zrušila.

Jako ministr zdravotnictví vyvolal Vojtěch pozornost i vlnu kritiky řadou personálních změn. Odvolal mimo jiné ředitelku pražské Nemocnice Na Bulovce Andreu Vrbovskou nebo šéfa Fakultní nemocnice v Ostravě a někdejšího ministra zdravotnictví za ČSSD Svatopluka Němečka. Na svá místa pak rezignovali ředitel Státního ústavu pro kontrolu léčiv Zdeněk Blahuta nebo ředitelka Státního zdravotního ústavu Jitka Sosnovcová. Nahoru ^

Lubomír Metnar (obrana)

Ministerstvo obrany vede nově Lubomír Metnar za ANO, který sem přešel z resortu vnitra. Metnar jako bývalý policista řešil mimo jiné případ čtveřice žhářů, kteří při útoku na okraji Vítkova zranili i malou Natálku. Za svou práci dostal od tehdejšího ministra vnitra Martina Peciny medaili.

V roce 2011 se pak stal Metnar šéfem bezpečnosti společnosti Vítkovice, která patří miliardáři Janu Světlíkovi. Následně působil jako náměstek na ministerstvu vnitra.

Od loňského prosince stál v čele ministerstva vnitra, které ale připadlo ČSSD a nyní jej vede předseda sociální demokracie Jan Hamáček. Premiér Andrej Babiš se pak s Metnarem domluvil, že po Karle Šlechtové za ANO převezme resort obrany.

Ministerstvo vnitra pod Metnarovým vedením provedlo také řadu personálních změn. Odvolal například generálního ředitele České pošty Martina Elkána, vláda na jeho návrh zprostita funkce ředitele civilní rozvědky Jiřího Šaška. Z funkce pak odešel také šéf Generální inspekce bezpečnostních sborů Michal Murín. Nahoru ^

Richard Brabec (životní prostředí)

Ministerstvo životního prostředí dál vede Richard Brabec z ANO. Vystudoval geologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V letech 1991 až 1997 byl členem ODS, později vstoupil do Unie svobody.

Resort životního prostředí vede Brabec od ledna 2014. Jeho jmenování do funkce provázely kritiky ekologických organizací kvůli jeho angažmá v chemičce Lovochemie.

Loni v květnu se stal místopředsedou vlády poté, co premiér a tehdejší šéf ČSSD Bohuslav Sobotka odvolal vicepremiéra a ministra financí Andreje Babiše.

V říjnových volbách do sněmovny byl lídrem hnutí ANO 2011 v Ústeckém kraji. Získal 8065 preferenčních hlasů a obhájil mandát poslance, kterým je od října 2013. Nahoru ^

Klára Dostálová (místní rozvoj)

Ministryně pro místní rozvoj je Klára Dostálová za ANO, která po říjnových volbách usedla poprvé také do sněmovny. Vystudovala Vysokou školu ekonomickou.

Na ministerstvu pro místní rozvoj pracovala od února 2014 jako náměstkyně pro regionální rozvoj. Tohoto postu se ale po zvolení do sněmovny vzdala, protože funkce odborné náměstkyně a poslankyně podle služebního zákona nelze souběžně vykonávat.

Dostálová také byla v říjnu 2016 zvolena za ANO krajskou zastupitelkou v Královéhradeckém kraji. Později ale rezignovala, a to vzhledem k neslučitelnosti funkcí krajské zastupitelky a náměstkyně ministryně pro regionální rozvoj. Nahoru ^

Jan Hamáček (vnitro)

Ministerstvo vnitra vede nově Jan Hamáček, který je od února 2018 předsedou ČSSD. Resort přebírá po Lubomíru Metnarovi za ANO, který je v nové vládě ministrem obrany. Hamáček se stal i prvním místopředsedou vlády.

Hamáček kdysi začínal jako praktikant v mladoboleslavské automobilce Škoda Auto a následně si vydělával i jako překladatel z angličtiny. Členem ČSSD je od roku 2001, později působil také jako poradce pro zahraniční politiku tehdejšího premiéra Jiřího Paroubka z ČSSD.

Od roku 2006 je poslancem, a v pětatřiceti letech se pak stal nejmladším předsedou sněmovny v historii Česka. Do června 2018 byl pak místopředsedou Poslanecké sněmovny. Nahoru ^

Lubomír Zaorálek (kultura)

Ministrem kultury je Lubomír Zaorálek z ČSSD. V čele resortu vystřídal Antonína Staňka. Vystudovala Filosofickou fakultu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně, obor filozofie a ekonomie.

Po ukončení studií pracoval v Československé televizi v Ostravě, kde působil jako dramaturg. V listopadu 1989 patřil mezi spoluzakladatele Občanského fóra v Ostravě. V lednu 1990 zasedal ve Sněmovně lidu.

V roce 1994 vstoupil do ČSSD a dva roky poté byl zvolen do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. V letech 2002-2006 byl předsedou Poslanecké sněmovny, v období 2010-2013 působil jako 1. místopředseda sněmovny a stínový ministr zahraničí za ČSSD.

V lednu 2014 se stal ministrem zahraničních věcí a v rámci ČSSD vykonával několik let post místopředsedy strany. V srpnu 2019 byl uveden do funkce ministra kultury ČR. Je předsedou představenstva odborného think-tanku Masarykovy demokratické akademie.

Nahoru ^

Jana Maláčová (práce a sociální věci)

Ministryní práce a sociálních věcí je nově Jana Maláčová z ČSSD. Prezident Miloš Zeman ji jmenoval v Lánech 30. července.

Ve vládě nahradila svého stranického kolegu Petra Krčála, který v polovině července rezignoval kvůli podezření, že se dopustil plagiátorství při psaní bakalářské práce.

Maláčová se narodila 24. června 1981. Vystudovala magisterský obor politologie na Univerzitě Johanna Wolfganga Goetha ve Frankfurtu nad Mohanem a magisterský obor politická ekonomie Evropy na Londýnské ekonomické škole.

Předtím působila jako ředitelka odboru rodinné politiky a politiky stárnutí na ministerstvu práce a sociálních věcí.

V minulosti pracovala také jako analytička fondů EU na ministerstvu pro místní rozvoj, zástupkyně při Evropském parlamentu v Kanceláři Senátu České republiky a jako vedoucí oddělení institucionální komunikace EU na Úřadu vlády.

Absolvovala rovněž mezinárodní zkoušky z angličtiny CAE a TOEFL. Členkou ČSSD je od roku 2008. Nahoru ^

Miroslav Toman (zemědělství)

Ministerstvo zemědělství vede nově Miroslav Toman, který je ve vládě za ČSSD. V čele resortu nahradil Jiřího Milka za ANO. Šéf Potravinářské komory Toman má blízko k prezidentovi Miloši Zemanovi a SPOZ. Je synem stejnojmenného předlistopadového českého a federálního ministra zemědělství.

Začínal jako zootechnik v JZD Tečovice na Zlínsku. Začátkem devadesátých let byl podle týdeníku Profit čelným představitelem zemědělských společností Agrotec Hustopeče a Agrotrade. Později působil jako náměstek ministra zemědělství Jaroslava Palase z ČSSD a byl i prezidentem Agrární komory ČR.

Tomanův bratr Zdeněk podle serveru Aktuálně.cz přispěl v roce 2012 částkou 150 tisíc korun na prezidentskou kampaň současné hlavy státu Miloše Zemana. Miroslav Toman sám na podzim 2013 v předčasných volbách do Poslanecké sněmovny kandidoval jako nestraníček v čele kandidátky Strany práv občanů - zemanovců v Ústeckém kraji, ale neuspěl.

Ministrem zemědělství byl v letech 2013 až 2014 ve vládě Jiřího Rusnoka, která vznikla z iniciativy prezidenta Zemana přes nesouhlas většiny stran zastoupených ve sněmovně a nezískala důvěru poslanců. Nahoru ^

Tomáš Petříček (zahraničí)

Ministrem zahraničí se stal Tomáš Petříček z ČSSD v polovině loňského října, téměř čtyři měsíce po jmenování vlády, předtím vedl resort šéf ČSSD a ministr vnitra Jan Hamáček.

Prezident Miloš Zeman totiž odmítl jmenovat šéfem diplomacie europoslance Miroslava Pocheho z ČSSD s odkazem na to, že Poche zpochybňuje odmítání migračních kvót a českou proizraelskou politiku.

Petříček předtím působil jako náměstek ministra zahraničí. Vystudoval obor mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, kde získal titul Ph.D. Absolvoval i magisterské obory zaměřené na mezinárodní politiku a ekonomii na Warwické univerzitě v Británii a v Evropském centru pro mezinárodní a strategické výzkumy v Bruselu.

Byl mimo jiné asistentem Pocheho, roky pracoval v Evropském parlamentu a působil i jako náměstek někdejší ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové z ČSSD.

Členem ČSSD je od roku 2005, předtím byl u Mladých sociálních demokratů. Ve straně byl mimo jiné vedoucím zahraničního oddělení.

Podle serveru Euro.cz před volbami do Evropského parlamentu v roce 2014 daroval sociální demokracii „více peněz než sám jeho šéf a pozdější europoslanec Poche“. Petříček dle serveru poskytl celkem 310 tisíc a částku rozepsal na čtyři menší dary. Nahoru ^

Bývalí ministři

Dan Ťok (doprava)

Ministrem dopravy byl do 30 dubna 2019 Dan Ťok za ANO, který stál v čele resortu od prosince 2014. Byl tak nejdéle sloužícím ministrem dopravy samostatného Česka.

Ťok vystudoval fakultu strojního inženýrství Vysokého učení technického v Brně. Dva roky například vedl KKCG Industry miliardáře Karla Komárka a šest let byl generálním ředitelem a předsedou představenstva ve společnosti Skanska.

V říjnových volbách do sněmovny byl lídrem kandidátky ANO v Karlovarském kraji a s počtem 5014 preferenčních hlasů byl poprvé zvolen poslancem. Nahoru ^

Marta Nováková (průmysl a obchod)

Resort průmyslu a obchodu vedla do 30. dubna 2019 Marta Nováková za ANO, která byla čtyři roky v čele Svazu obchodu a cestovního ruchu. Resort přebírala po Tomáši Hünerovi za ANO.

V roce 1979 začínala v ostravském obchodním domě Prior, kde se postupně vypracovala až na náměstkyni. Nyní je majitelkou a předsedkyní představenstva IT firmy U&Sluno, která se specializuje na dodávání softwaru pro české retailové obchodníky. Zároveň je ředitelkou a spolumajitelkou společnosti Language Planet.

Nováková je rovněž členkou představenstva a viceprezidentkou Hospodářské komory ČR a také držitelkou titulu Manažer roku 2016. Nahoru ^

Ministerstvo spravedlnosti dostal na starost Jan Kněžínek za ANO, který byl většinu svého profesního života legislativcem Úřadu vlády.

V čele resortu nahradil den před hlasování o důvěře vládě ekonomičku a právničku Taťanu Malou z ANO, která ve vládě strávila pouhých 13 dnů a která čelila kritice kvůli přílišné loajalitě vůči Babišovi, možnému střetu zájmů a především obvinění z plagiátorství ve svých diplomových pracích.

Devětatřicetiletý Kněžínek byl místopředsedou legislativní rady vlády. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze kde v oboru ústavní právo získal titul Ph.D. Na Úřadě vlády působil od roku 2007, kam přišel z ministerstva dopravy. V roce 2015 byl pak krátce náměstkem ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu Jiřího Dienstbiera z ČSSD.

Vláda tehdejšího šéfa ČSSD Bohuslava Sobotky ho před třemi lety jmenovala takzvaným prošetřovatelem při Úřadu vlády. Měl tak vyšetřovat protiprávní jednání členů vlády nebo dalších vysoce postavených činitelů.

Řešil například případ náměstka ministra financí Tomáše Vyhnánka, který v lednu 2016 nařídil úřednici z ministerstva, aby v Bruselu zjišťovala informace od Evropského úřadu proti podvodům k vyšetřování dotační kauzy Čapí hnízdo týkající se skupiny Agrofert tehdejšího ministra financí a současného premiéra Babiše.

Kněžínek rozhodl, že Vyhnánek ani Babiš zákon neporušili. Ministerstvo financí později podle Neovlivní.cz zahájilo kárné řízení se zmíněnou úřednicí i Vyhnánkem, ale také se dvěma dalšími úředníky. Nahoru ^

Vladimír Kremlík (doprava)

Ministrem dopravy byl Vladimír Kremlík (za ANO), který 30. dubna 2019 ve funkci nahradil Dana Ťoka (za ANO), nejdéle sloužícího ministra dopravy, který na postu strávil čtyři roky a téměř pět měsíců.

Kremlík byl dříve náměstkem pro právní služby a hospodaření s majetkem Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

Vystudoval bakalářský obor sociální práce na stávající Univerzitě Hradec Králové. A později absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, kde také získal titul JUDr.

Začínal jako právník ve Fondu národního majetku a v roce 2002 pak krátce pracoval na Úřadu vlády. Později působil třeba jako manažer v Letišti Praha, koncipient v Advokátní kanceláři Volopich, Tomšíček & spol. a také jako samostatný advokát.

Kremlík, který v devadesátých letech vstoupil do ČSSD, patřil mezi poradce sociálnědemokratického premiéra Vladimíra Špidly. Z Úřadu vlády ale po třech měsících přešel na krátce předtím vzniklý Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Nahoru ^

Antonín Staněk (kultura)

Ministrem kultury byl do července roku 2019 vysokoškolský pedagog Antonín Staněk z ČSSD. V čele resortu vystřídal Ilju Šmída za ANO. Vystudoval Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, kde nyní vyučuje na katedře společenských věd. V pedagogice pak získal titul docent.

Staněk je členem ČSSD od roku 2001. Po komunálních volbách v roce 2014 se stal olomouckým primátorem, kterým je i nyní. Po volbách v říjnu 2018 se pak poprvé dostal do Poslanecké sněmovny a letos v únoru neúspěšně kandidoval na předsedu ČSSD.

Pozornost vzbudil především tím, když se jako poslanec postavil za návrh na ocenění komunistického spisovatele, básníka a novináře Karla Sýse. „Oceňuji zejména literární tvorbu pana Sýse. To vyznamenání bude za zásluhy v oblasti kultury, nikoliv za zásluhy v oblasti politiky,“ prohlásil.

Staněk byl pak také při křtu knihy komunisty Miroslava Grebeníčka o církevních restitucích. Odmítl ale, že by se křtu přímo účastnil, pouze se prý zúčastnil vánočního setkání komunistických poslanců, kde se kniha křtila.

Ministr pak v polovině dubna 2019 odvolal z funkcí ředitele Muzea umění Olomouc Michala Soukupa a Národní galerie Praha Jiřího Fajta. Nahoru ^

URL| https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/seznam-ministri-vlada-andrej-babis_1806270915_ako

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[irozhlas.cz \(Zprávy z domova\)](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/seznam-ministri-vlada-andrej-babis_1806270915_ako)

Rozhovor ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha pro deník Hospodářské noviny

25.2.2020 mzcr.cz str. 00

Datum vydání: 21. 2. 2020 Zdroj: Hospodářské noviny Autor: Markéta Šrajbrová, Adam Kotrbatý

Plánů má ministr zdravotnictví hodně. Cestu, jak je uskutečnit, však občas hledá jen složitě. Jako v případě omezení reklamy na alkohol. Vadí mu spoty s celebrity, které vytvářejí pocit, že alkohol je dobrý kamarád, a zakrývají přitom jeho škodlivost.

Nový typ koronaviru už má přes dva tisíce obětí, 75 tisíc lidí se nakazilo. Nejhorší je situace v Číně, odkud se virus rozšířil. V Evropě podle ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha (za ANO) epidemie nehrozí. "Samozřejmě nikdy nemůžeme vyloučit nějaký jednotlivý případ. To bych lhal, kdybych řekl, že můžeme. Doposud jsme ale žádný nepotvrdili," řekl ministr a dodal, že tuzemské laboratoře dosud otestovaly 80 vzorků. Kromě toho Vojtěch v rozhovoru pro HN popsal, v jaké fázi je dlouholetá snaha zlepšit péči o duševně nemocné. A vysvětlil, proč chce zakázat známým zpěvákům, aby v reklamách přesvědčovali diváky, že pít alkohol je skvělé.

Letěl byste nyní do Číny?

Zvažoval bych to. Situace není všude stejná. Většina nakažených a úmrtí je v provincii Chu-pej, kolem Wu-chanu. Na druhou stranu se případy rozšířily do všech provincií. Kdybych měl možnost volby, tak bych teď spíš neletěl. Myslím si, že garance bezpečnosti tu není. Je lepší cestu zvážit, a pokud tam lidé letět nemusí, tak ji odložit třeba o několik měsíců.

Do Číny teď od nás mohou létat jen vládní speciály. Bylo nutné kvůli koronaviru přerušit leteckou dopravu mezi Českem a Čínou?

Ne všechny evropské státy přistoupily k plošnému zákazu. Je pravda, že jsme byli možná přísnější než některé jiné země. Někde to bylo tak, že spojení přerušily samy místní aerolinie jako British Airways nebo Lufthansa. Ale u nás nemáme žádnou jinou linku do Číny kromě čínských aerolinií. Proto jsme k tomu takto přistoupili.

Dá se odhadnout, kdy se letecké spojení mezi Prahou a Čínou opět obnoví?

Určitě je to dočasné omezení, to je jasné. Ale teď nedokážu říct časový horizont. Situaci stále monitorujeme. Osobně si myslím, že opatření může trvat ještě několik měsíců. Ale doufám, že do léta budeme schopni lety obnovit.

V Evropě se teď mluví o tom, že by kontinent měl být soběstačnější ve výrobě léků. V Číně se vyrobí třetina globální produkce. Odhalil rizika tohoto stavu až koronavirus?

Určitě je to něco, co víme už delší dobu. Je třeba se podívat na vývoj farmaceutického trhu. Není to případ jen Česka, ale celé Evropy i Spojených států. Je tu trend, asi logický, že se státy snaží co nejvíce stlačovat cenu léků, aby zátěž pro jejich zdravotnictví byla co nejmenší. U nás to nebylo jinak. Společnosti, které léky vyrábí, v

rámci optimalizace nákladů udělaly to, co se děje i v oblastech mimo zdravotnictví. Zkrátka výrobu přesunuly tam, kde jsou náklady nižší. V posledních dvou třech letech stále častěji čelíme výpadkům. Nedostupnost léků má celou řadu příčin, ale jedna z nich skutečně je výpadek ve výrobě. Vyhoří například továrna v Indii nebo Číně. Možná jsme ten systém v Evropě až příliš přeregulovali nejen v rámci cenových otázek, ale i přísnosti. Téma jsme s evropskými ministry řešili na mimořádné radě kvůli koronaviru. Takováto situace nebo třeba přírodní katastrofa mohou znamenat, že se v těch lokalitách výroba zastaví a ohrozí to dodávky léků. Zatím nemáme nic potvrzeno, ale riziko tu je. Proto byl určitý apel na Evropskou komisi, která teď připravuje strategii v oblasti lékové politiky, že bychom se měli pokusit výrobu přilákat zpátky na území Evropy a mít nad ní větší kontrolu.

HN: Jak to lze udělat?

Je to o daňových a jiných ekonomických pobídkách, aby se to firmám vyplatilo. Nevyřešíme to zítra, ale Evropa by to měla brát jako strategickou otázku. Léky nejsou běžná komodita, ale strategická, podobně jako ropa nebo plyn.

To ale asi daňové pobídky nebo dotace budou muset být dost velké, aby se firmám vyplatilo přesunout výrobu z Číny do Evropy.

Můžou to být nějaké daňové prázdniny. Nevím, teď to nedokážu specifikovat. Ale určitě, musí to pro ně být zajímavé, aby se jim to ekonomicky vyplatilo. Musíme si právě říct, co chceme. Zda to, aby se výroba léků koncentrovala v zemích, kde garance, že vše bude v pořádku, není taková jako pod dohledem zemí Evropské unie. Ano, bude to něco stát. Ale je to o vyvážení zájmů. Z mého pohledu by zájem na tom, abychom měli léky pro naše pacienty, měl převyšovat. Ale uvidíme, jak se situace bude vyvíjet. Nebyl to jenom můj názor. Já jsem s ním poměrně razantně přišel, ale podporuje to dánský i německý ministr a další. Ten hlas tam zněl poměrně jednoznačně.

Chcete zpřísnit pravidla pro reklamu na alkohol. EU přitom tvrdí, že by se měl dát prostor samoregulaci odvětví, ke které se hlásí už i někteří výrobci. Přejde vám, že tento model selhává?

V televizi běžela kontroverzní reklama na vodku s populárním zpěvákem, kterou možná začnou řešit i správní úřady. Její pojetí vybízající ke konzumaci alkoholu zaráží řadu lidí. Ukazuje, že když člověk pije, bude mít skvělý večer. Navíc je podpořená známou osobností. Na tomto příkladu je vidět, že samoregulace ne vždy funguje. A netýká se to jen tohoto případu. Je reklama na alkohol, v níž si připíjí tři usměvaví pánové a pod tím je heslo "Kámoš tě nezklame". Spot podvědomě vytváří pocit, že alkohol je dobrý kamarád, a když ho budete pít, budete spokojeni. To neodpovídá realitě.

Jak reálné je prosadit zpřísnění? Ministerstvo kultury říká, že neplánuje vaše připomínky zahrnout do finálního návrhu zákona.

Každý děláme svou práci. Máme data upozorňující na poměrně velkou konzumaci alkoholu, která má další dopady na zdravotní systém a společnost. A máme rovněž studie ukazující, že celospolečenské náklady pití alkoholu jsou asi 59 miliard korun. V takovém případě je moje odpovědnost snažit se s tím něco udělat. Pokud nebude vůle návrhy akceptovat, jako jeden člověk s tím asi nic nez můžu. Ale jdeme do debaty a třeba najdeme kompromis. Například navrhneme varovné označení, že konzumace alkoholu poškozuje zdraví. Mělo by zaznít, že pití alkoholu způsobuje asi 250 chorob, nádorová onemocnění a tak dále.

Lékaři sice tvrdí, že přísnější regulace reklamy může vést k poklesu pití alkoholu, nicméně dodávají, že mnohem účinnější by bylo omezení jeho dostupnosti v běžných obchodech.

Jsou čtyři oblasti, které jsou na stole. Je to cenová politika, kde se nám podařilo zvýšit spotřební daň u tvrdého alkoholu. Druhá věc je otázka reklamy, třetí osvěty a čtvrtá omezení dostupnosti alkoholu. Tam ještě nejsme. Myslím, že je to nejcitlivější téma. Musíme o něm jednat například s ministerstvem zemědělství. K debatě je například systém koncesí na prodej alkoholu.

Nebude ale důsledkem zpřísnění pravidel pro reklamu místo poklesu konzumace jen to, že lidé začnou pít méně kvalitní alkohol, jak varují výrobci?

Je třeba říci, že negativní účinky alkoholu nezáleží na tom, jak kvalitní nápoj pijete. Pokud se nebavíme o případech, kdy si někdo doma vyrobí pálenku a oslepne z ní. To je něco jiného. Ale když srovnáváme dražší a levnější značky, jsou dopady stejné. Podívejme se na zkušenost s tabákem. V televizi nemáte reklamu na tabák, a nestalo se, že by lidé přecházeli na levnější značky. My navíc reklamu na alkohol zakázat nechceme, jen omezit.

Máte vyčíslené dopady, které by změna přinesla? Výrobci alkoholu varují, že v případě schválení budou přehodnocovat podporu kulturních, charitativních či sportovních institucí.

Nevidím důvod, proč by to měli dělat. Například na případné sponzorování fotbalové ligy se změna nevztahuje (sponzorování se týká pouze loga a názvu, což návrh na rozdíl od emotivních spotů umožňuje, pozn. red.). Samozřejmě naším cílem je, aby se tato opatření projevila ve snížení konzumace alkoholu. To může dopadnout na byznys nebo na výběr spotřební daně. Ale každý děláme svou práci a mým zájmem je, abychom snížili

nadměrnou konzumaci alkoholu v Česku. Musíme si vyvážit zájmy. Říci si, jestli je veřejným zájmem ochrana zdraví, nebo podpora průmyslu.

A máte i konkrétní čísla nebo alespoň odhady dopadů?

Pracujeme na nich. Dopady určitě budou, ale myslím, že teď nikdo není schopný je reálně odhadnout. Pokud to opatření uděláme, projeví se na konzumaci alkoholu v řádu let.

Dlouholetým tématem je i reforma psychiatrické péče, která má umožnit nemocným žít mimo ústavy v běžné společnosti. Můžete popsat, jaký kus cesty ještě zbyvá do cíle? A jak by ten cíl měl vypadat?

Až v posledních letech se péče reálně mění a změna není pouze na papíře. To hlavní, co pomohlo, byla výrazná podpora od Evropské unie, která na to vyčlenila peníze. Tím se to celé nastartovalo. Řekněme si upřímně, že kdybychom tuto podporu neměli, asi by se nám to nepodařilo. Ale je to samozřejmě dobře, ukazuje to, že pokud se dobře využijí prostředky, může to vést ke změně systému. A tohle je skutečně jedna z největších změn ve zdravotnictví, troufám si říct, že od revoluce. Kompletně měníme paradigma péče o duševně nemocné, která byla možná od Rakouska-Uherska založena na tom, že ti lidé mají být vytěsněni ze společnosti a žít za zdmi psychiatrických léčeben někde "v polích".

Co se změní?

Asi nejviditelnější je převod pacientů z psychiatrických nemocnic do komunitní péče, tedy do center duševního zdraví. Ve středu jsme zrovna jedno otvírali v Brně. V první fázi je 30 center, která jsou financována právě z evropských zdrojů. Dnes jich máme 21, teď jsme vypsalí výzvu na dalších devět. Do center už jsme převedli asi 1700 pacientů z psychiatrických nemocnic. Cílem je na tyto piloty navázat tak, aby centra byla udržitelná a financování stabilní. Což se nám zatím daří (zaklepe na dřevo, pozn. red.). Získali jsme na svou stranu zdravotní pojišťovny, které už novou formu péče financují. Je to velmi komplexní věc, která určitě není na rok dva. Ve státech, které reformou prošly, to trvalo třeba 20 let. Ale děje se to, a myslím si, že je to správné, protože zohledňujeme lidská práva pacientů. V minulosti jsme bohužel měli případy, kdy byli lidé v nemocnicích zavření patnáct dvacet let. Jsou pak samozřejmě totálně asocializováni a návrat do společnosti je často zcela nemožný. Tomu se chceme do budoucna vyhnout.

Proč se vám zatím stejná změna přístupu nedaří v kojeneckých ústavech, které také spadají pod vaše ministerstvo?

Je pravda, že tam situace také není úplně ideální. Jsme ve shodě s ministerstvem práce a sociálních věcí, že bychom chtěli k transformaci dospět. Myslíme si, že v kojeneckých ústavech, dnes se jim říká dětské domovy pro děti do tří let, by neměly být děti ze sociálních důvodů. Ty tam zkrátka nepatří. Na tom je shoda. Samozřejmě pokud jde o děti, které mají čistě zdravotní indikace a potřebují intenzivní péči, je to trochu složitější, protože takové děti se těžko umísťují do náhradní péče, k pěstounům. Chystají se legislativní změny a věřím, že se to podaří.

Když jste minulý týden kvůli údajnému bojkotu reformy psychiatrie odvolal ředitele havlíčkobrodské psychiatrické nemocnice Jaromíra Maška, přišla nezvykle silná reakce. Zaměstnanci nemocnice hrozí stávkami a hromadnými výpověďmi. Skutečně ředitel pracoval tak špatně, že bylo nutné ho zbavit funkce?

Mě ta situace samozřejmě mrzí. Není to nic proti zaměstnancům. Myslím, že ta nemocnice je v systému důležitá. Tím spíš je škoda, že přístup vedení nebyl takový, jak bychom si představovali. Problémů tam byla celá řada. Nemocnice například jako jediná neakceptovala transformační plán, který vychází z odborných doporučení. Dostávali jsme také stížnosti z ministerstva spravedlnosti, že nemocnice v Havlíčkově Brodě jako jediná odmítala brát lidi do ochranného léčení, často šlo o závažné sexuologické pacienty. Dávala jim termín až na rok 2025 nebo 2026.

Chcete dotovat psychiatrické týmy, které budou pečovat o pacienty v ochranném léčení, tak aby doba hospitalizace mohla být kratší. Jak to lze udělat, aby odchod z nemocnice dopadl dobře a byl bezpečný pro pacienta i jeho okolí?

Myšlenka je taková, že pacient je po určitý čas hospitalizován, a až když je to možné, je propuštěn do komunitní péče, kde se o něj stará víceoborový tým. Není to něco, co bychom vymysleli my. Funguje to tak i v jiných zemích. Není to nepromyšlený krok. A není cílem nikoho ohrozit. Někdy jsou nám podsouvány nekalé úmysly, že chceme zavřít psychiatrické nemocnice a budovy rozprodat. Slyšel jsem takové hoaxy. Není to tak. Pro nás jsou psychiatrické nemocnice klíčové právě pro tyto činnosti – pro nejzávažnější případy a pro poskytování ochranného léčení. Nadále s nimi v systému počítáme, byť budou mít nižší počet lůžek a dlouhodobě hospitalizovaných.

Adam Vojtěch (33) Politik, právník a příležitostný zpěvák se narodil v roce 1986 v Českých Budějovicích. Absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, kde získal magisterský titul. Na stejnou úroveň dosáhl i na **Fakultě sociálních věd** UK v oboru mediální studia. Na právnické fakultě vedl v letech 2010 až 2012 studentský spolek Všehrd. Následující rok nastoupil jako právník do vydavatelství Mafra, které tehdy koupil nynější premiér Andrej Babiš. Ten z Vojtěcha po svém příchodu na ministerstvo financí udělal tajemníka se zaměřením na zdravotnictví. Ministrem zdravotnictví je od prosince 2017. Ve stejném roce se stal i poslancem

zvoleným za hnutí ANO. Členem hnutí ale není. Dříve byl členem ODS, v roce 2014 ale pozastavil členství. Před dvěma lety mu jej strana zrušila kvůli účasti ve druhé Babišově vládě podporované KSČM. Vojtěch je ženatý, rád se věnuje hudbě, skládá a hraje na klavír. Domluví se anglicky, německy a španělsky.

URL| http://www.mzcr.cz/dokumenty/rozhovor-s-ministrem-zdravotnictvi-adamem-vojtechem-pro-denik-hospodarske-noviny_18581_1.html

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

mzcr.cz

KOMENTÁŘ: Nepřesvědčivá Bezpečnostní rada státu versus přesvědčivé šíření koronaviru - Thomas Kulidakis

26.2.2020 novinky.cz str. 00

Ministr zdravotnictví Adam Vojtěch pořád varuje před šířením paniky kvůli novému koronaviru.

Tisková konference Bezpečnostní rady státu v čele s premiérem Andrejem Babišem ale příliš důvěryhodnost Vojtěchových slov nepodpořila. Kupříkladu doporučení zvážit cesty do zahraničí obecně výskytu viru v České republice stěžejí zabrání a je na hranici směšnosti.

Vědci zatím tvrdí, že inkubační doba nemoci může být až čtrnáct dní. Příznaky se často projevují pozdě. Pokud tedy někdo do zahraničí vyjel a nemoc s sebou přivezl, případně zvenčí někdo přicestoval, máme už koronavirem způsobovanou nemoc Covid-19 takřkajíc doma na dvorku.

Jelikož se nový koronavirus šíří jako běžná chřipka, tedy vzduchem, lze stěžejí nemoc odhalit zavčasu. I pokud někdo rozliší příznaky od běžné chřipky. A to ještě můžeme jen doufat, že se nepotvrdí čínské zprávy, že se onemocnění může šířit kupříkladu i močí, tudíž prostřednictvím kanalizace, pokud není odpadní voda řádně filtrovaná.

Při zvážení těchto základních informací je zřejmé, že lidé mohou jen stěžejí uvěřit, že se k nám virus nerozšíří. Takové přesvědčení hraničí s lhaním si do vlastní kapsy. Místo doporučení nejedít do zahraničí vůbec a speciálních rámu na letištích by bylo lepší, aby vláda přiznala barvu. Rozšíření koronaviru do naší země je pravděpodobně otázka času.

Státní úřady by tedy udělaly nejlépe, kdyby obyvatelstvu pomohly zavčasu se psychologicky připravit. Jestliže je už nemoc u našich sousedů, v turisticky populární Itálii, ba i v Chorvatsku, ani případně zavřené hranice nepomohou. Proti šíření paniky a ochromení veřejného života je možné po vyřčení nemilé pravdy o vysoké pravděpodobnosti výskytu viru použít logické argumenty.

Je dobré, že máme připravených na tisíc lůžek pro akutní případy. Ještě lepší je, že mohou být vyčleněny další. Úmrtnost na nemoc je zatím v řádu procent a zpravidla se týká lidí vyššího věku se zdravotními problémy. Naše země je dobře organizovaná. Disponuje fundovanými civilními i vojenskými lékaři, jejichž umění je známé v celém světě. Státní pokladna má zdrojů na boj s epidemií také dost.

Celý svět navíc začíná kalkulovat ekonomické škody, které epidemie působí. Světová zdravotnická organizace zatím odmítá vyhlásit stav pandemie. Drží vše na úrovni epidemie, jako je tomu například u chřipky. Hrozba pandemie a poklesu světové ekonomiky, která se sotva vzpamatovala z poslední krize, motivuje státy a mezinárodní společenství k větší spolupráci při hledání vakcíny. Přežili jsme epidemii předchozích nález, nemocí šílených krav počínaje, koronaviry MERS a SARS konče. Posledně jmenovaný virus měl úmrtnost deset procent.

Thomas Kulidakis

Vystudoval politologii a mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Absolvoval také studium politologie a řečtiny na univerzitách v Řecku.

V komentářích se zaměřuje nejen na českou domácí politiku, Evropskou unii a oblast Balkánu.

Působí jako komentátor Českého rozhlasu Plus a publikuje v odborném tisku. V minulosti spolupracoval na mezinárodních vědeckých projektech Univerzity Karlovy v Praze a byl odborným konzultantem u některých dokumentů.

Více o autorovi

Komentáře autora

Ministr Vojtěch má pravdu. Panika horší onemocnění. Nepřesvědčivý výkon vlády při tiskové konferenci Bezpečnostní rady státu byl na hranici komedie. Měli to říct jasně. Lidé drazí, virus se vyskytnout může, ale jsme dost silní a připravení, abychom s ním bojovali. Pro stát a jeho vládu je to zkouška, ve které uspěje. Pokud ne, náš výkon můžete zhodnotit u voleb.

URL| <https://www.novinky.cz/komentare/clanek/komentar-nepresvedciva-bezpecnostni-rada-statu-versus-presvedcive-sireni-koronaviru-thomas-kulidakis-40314721>

Důchody nezaniknou. Ale jak vysoké budou?

26.2.2020 finance.cz str. 00 Finance.cz

V loňském únoru vznikla při ministerstvu práce a sociálních věcí další skupina, která by měla řešit důchody. Ty jsou hlavolamem, jehož stavba je rok od roku křehčí a i v nedaleké budoucnosti hrozí její zhroutilí. Zmíněná Komise pro spravedlivé důchody zatím řešení nenašla, i když je podle řady odborníků za pár sekund dvanáct.

Co je vlastně důvodem toho, že se budoucí financování výplat seniorům neřeší v praxi? Odpověď je jednoduchá. Když se s nějakým východiskem z nouze přijde, nakonec je politici nepodpoří.

Víc dětí nebo migrace

V současnosti běží důchodový systém na principu průběžného financování. Na příjmové straně do něj přispívají dnes pracující lidé, výdaje pobírají současní senioři. A když přijde například krize a příjmy poklesnou, dorovnájí to daně.

Jistě si řeknete, že takový systém není špatný a mohl by fungovat dál. Máte pravdu, ale za předpokladu, že bude k dispozici dost ekonomicky činných lidí, aby penzijní výdaje důchodců zvládli. Znamená to, že by populace neměla stárnout. V České republice je tomu ale právě naopak. Starších lidí díky lepšímu zdravotnictví a dalším faktorům přibývá, dožívají se vyššího věku. A pokud budeme optimisté, řekneme, že počet ekonomicky činných lidí stagnuje. I to je ale nepoměr a je zaděláno na ekonomický průšvih.

Tlak na důchodové výdaje se tlumí například zvyšováním hranice důchodového věku a jsou i další způsoby, jak posílit příjmovou stránku důchodového účtu. A to už zmíněným zvýšením daní nebo se navýší počet osob, které do systému odvedou příspěvky. Jak to přeložit? Buď se bude rodit víc dětí nebo se podpoří migrace lidí ze zahraničí.

Předvolební boj

Co však můžeme pozorovat? Změny v důchodech se mění podle toho, jaké jsou politické preference té či oné vládnoucí strany. Pokud je vám mezi dvaceti a třiceti lety, jen sotva si můžete seriózně vypočítat, jaký budete mít důchod, protože aktuální důchodový „superplán“ může zhatit politický karambol, který plán „vylepší“ a úplně změní. Příkladem může být druhý pilíř důchodového spoření, který fungoval několik měsíců a pak ho shodila aktuální politická garnitura.

Důchody by se tedy neměly stát důvodem politického handrkování ani preferencí před volbami. Reformy by se měly uskutečnit, pokud možno ihned po volbách, aby se nestaly součástí předvolebního boje. Ten je také důvodem, proč se vlastně v důchodech nic moc neděje.

Když se nenajde řešení...

Jestliže bude dosavadní pat v důchodových jednáních pokračovat, tak podle statistiků už v roce 2030, tedy za deset let, budou na důchodovém účtu desetimiliardové schodky. Výdaje na důchody vzrostou podle Evropské komise během následujících 50 let na 12 % HDP, ale příjmy budou na 8 až 9 %.

Proč v roce 2030? Tehdy se vyčerpá vliv prodlužujícího se věku odchodu do důchodu. Ten je aktuálně nastaven na 65 let pro muže narozené po roce 1965 a ženy (s pěti dětmi) narozené po roce 1971.

Ministerstvo práce ve Zprávě o stavu důchodového systému z loňského května zmiňuje deficit až 4,5 procenta hrubého domácího produktu mezi lety 2050 až 2065.

Abychom byli spravedliví, nějaké dílčí kroky se dějí a důchody nezaniknou. Jaká bude ale jejich výše, to je další otázka a odpověď asi zatím není příliš veselá.

Seznam členů Komise pro spravedlivé důchody, kterou zřídila ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD)

Univerzity a vzdělávací/vědecké instituce

CERGE-EI - Radim Boháček - člen

Fakulta Sociálních věd (Centrum pro sociální a ekonomické strategie - CESES) - Martin Potůček - člen

Jihočeská univerzita - Zdravotně sociální fakulta - Jitka Vacková - člen

Masarykova Univerzita, Ekonomicko-správní fakulta - Robert Jahoda - člen

Mendelova univerzita - Danuše Nerudová - vedení komise

Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy - Tomáš Kučera - člen

Sociologický ústav AV - Radka Dudová - člen

Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava - Petr Tománek - člen

VŠE - Národohospodářská fakulta - Vojtěch Krebs - člen

VŠFS - fakulta ekonomických studií - Jaroslav Vostatek - člen, Jan Mertl – zástupce

Státní a veřejnoprávní subjekty

Česká národní banka - Radka Štiková - člen/pozorovatel

Ministerstvo financí - Marie Bílková - člen

Ministerstvo zdravotnictví - Lenka Poliaková - člen

Veřejný ochránce práv - Pavel Matějčík - člen

Předseda vlády (oddělení poradců) - Vilém Kahoun - člen

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí - Martin Holub - člen

Český statistický úřad - Martin Zelený - člen/pozorovatel

Sociální partneři

Asociace svobodných odborů - Martin Engel - člen

Českomoravská konfederace odborových svazů - Vít Samek - člen

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů - Jitka Vítková - člen

Svaz průmyslu a dopravy - Jan Rafaj - člen, Jitka Hejduková - zástupce

Poslanecké kluby

poslanecký klub ANO 2011 - Lenka Dražilová - člen, Miloslava Rutová - zástupce

poslanecký klub ČSSD - Roman Sklenák - člen, Alena Gajdůšková - zástupce

poslanecký klub KDU-ČSL - Pavla Golasowská - člen, Jan Kasal - zástupce

poslanecký klub KSČM - Jiří Dolejš - člen, Hana Aulická Jírovcová - zástupce

poslanecký klub ODS - Jan Bauer - člen, Marek Benda - zástupce

poslanecký klub Piráti - Tomáš Martínek - člen, Lukáš Forýtek - zástupce

poslanecký klub Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura - Jan Hrnčář - člen

poslanecký klub STAN - Věslav Michalík - člen, Michaela Matoušková - zástupce

poslanecký klub TOP 09 - Markéta Pekarová Adamová - člen, Miroslav Kalousek - zástupce

Senátorské kluby

senátorský klub ANO 2011 - Miroslav Adámek - člen, Peter Koliba - zástupce

senátorský klub ČSSD - Emílie Třísková - člen, Pavel Štohl - zástupce

senátorský klub KDU-ČSL a nezávislí - Šárka Jelínková - člen

senátorský klub Klub pro liberální demokracii - SENÁTOR 21 - Tomáš Golář - člen, Ladislav Kos - zástupce

senátorský klub ODS - Miloš Vystrčil - člen, Pavel Karpíšek - zástupce

senátorský klub Starostové a nezávislí - Marek Hilšer - člen

Zájmová sdružení a organizace

Národní centrum pro rodinu - Ivana Jelínková - člen

Gender Studies - Klára Čmolíková-Cozlová - člen

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, z.s. - Jan Hutař - člen

Rada Seniorů ČR - Zdeněk Pernes - člen

Senioři ČR. z.s. - Vladimír Dryml - člen

Česká ženská lobby - Eliška Kodyšová - člen, Marie Marvanová - zástupce

Život 90, z. ú. - Terezie Šmídová - člen

URL| <http://www.finance.cz/zpravy/finance/531207/>

Méně k vědění stačí. Obsah učiva se podle nové strategie do roku 2030 sníží až o polovinu

26.2.2020 euro.cz str. 00 Události

Eliška Halašová

Charakterizujte život pravěkých lovců a sběračů, rozpoznajte principy krystalografie, objasněte funkci dvou organismů ve stélce lišejníků. I takové znalosti a dovednosti patří podle aktuálně platného rámcového vzdělávacího programu mezi nezbytnou výbavu dětí opouštějících základní školu. Už od začátku povinné školní docházky od dětí vyžadujeme, aby se učily z paměti velké množství informací. Většinu z nich pak učení nebaví a nevidí v něm smysl, vyplývá podle Daniela Münicha a Miroslavy Federovičové, dvou odborníků na český vzdělávací systém, z dat mezinárodního šetření TIMMS.

Ne všechny děti jsou však ve škole demotivované. Ty z nich, jejichž rodiče disponují vyšší touhou po vzdělání, mají také větší motivaci učit se dobře a po páté třídě až čtvrtina z nich odchází na víceletá gymnázia. Loňský průzkum agentury Median pro Člověka v tísni ukázal, že na základní škole často zůstávají méně motivované děti, v jejichž rodinách není vzdělání tak zásadní hodnotou. Sociolog Daniel Prokop pak s odkazem na mezinárodní šetření PISA upozornil, že ani žáci, kteří se v gramotnostních testech v 9. třídě vyrovnají gymnazistům, nemají po absolvování základní školy další studijní motivaci.

Běžně se tak stává, že děti se stejným vrozeným intelektem a schopnostmi vyjdou z našeho vzdělávacího systému s diametrálně odlišnou úrovní vzdělání. I na tyto problémy reaguje právě vznikající vzdělávací strategie ministerstva školství, jejíž hlavní směry už tým autorů zveřejnil. Dokument odhaluje nejslabší místa českého školství a snaží se nastínit, jak by mělo vypadat v roce 2030.

Začarovaný kruh nerovnosti

Jednou z hlavních priorit nové strategie je odstranění výrazných nerovností, kterými se české školství vyznačuje dlouhodobě. Jejich snížení si kladla za cíl už předchozí vzdělávací strategie do roku 2020, ale problém různé kvality škol se podle nejnovějších výsledků šetření PISA, největšího mezinárodního srovnání úrovně vzdělávání v rámci OECD, naopak prohlubuje.

Nelichotivě působí například bilance úrovně vzdělávání v jednotlivých regionech. Výsledky zmíněného šetření ukázaly, že kraje s největšími problémy, tedy Karlovarský a Ústecký, poskytují dětem úroveň vzdělání srovnatelnou například s Malajsií, naopak nejlepší regiony se v tom samém hodnocení rovnají zemím západní Evropy. Tyto rozdíly podle šetření OECD odpovídají až dvěma roků školní docházky.

Příčinou takto propastných rozdílů je podle autorů nové strategie především decentralizovaný systém, který nedokáže zajistit dostatečnou úroveň všech škol. Navrhují proto zavést takzvaný střední článek, což má být obdoba někdejších školských úřadů. „Je důležité, aby měl někdo zodpovědnost za kvalitu škol na nějakém území. Ředitel má zodpovědnost jen za jednu školu, kraje řeší střední školství, ale pro tu základní úroveň to neplatí. Je potřeba, aby kvalitu někdo sledoval a podporoval školy, které zaostávají,“ hájí navržené opatření vedoucí expertní skupiny a akademik z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Arnošt Veselý.

Nerovnosti však nespočívají jen v rozdílech mezi regiony, Česko si nedokáže poradit ani s vysokou závislostí mezi vzděláním dítěte a socioekonomickým statusem jeho rodičů. Ta je u nás jedna z nejvyšších v zemích OECD. Prokop jako garant kapitoly o nerovnostech ve vzdělávání přitom zdůrazňuje, že nejde o tlak na sjednocení výsledků. Individuální přístup a podpora talentů se podle něj s opatřením nevyklučují, naopak.

„Je důležité rozdělovat nerovnosti výsledků a nerovnosti v přístupu. Cílem není, aby všichni byli ve všem stejně dobří, ale problém českého vzdělávání je v tom, že se tak extrémně liší kvalita škol regionálně a tak významně závisí na tom, v jaké rodině se dítě narodí,“ vysvětluje Prokop s tím, že rovnost v přístupu ke vzdělávání rozhodně není ideologická hodnota.

Na rozdílnou kvalitu škol má vliv také odchod části žáků po páté třídě na víceletá gymnázia. Již zmíněný průzkum Medianu pro Člověka v tísni ukázal, že více než polovina rodičů hlásí své děti na víceletá gymnázia kvůli lepší šanci dostat se na vysokou školu. Zhruba pětina z nich pak dává přednost gymnáziím z přesvědčení,

že kvalita základní školy je špatná. Autoři nové strategie označují za žádoucí stav jen pět procent dětí odchozích na víceletá gymnázia, ale například v Praze na ně nyní míří přes 20 procent dětí.

„Problémem je zejména vysoký počet gymnázií a také nevyvážené rozložení v jednotlivých územích. Dnes se už nedá říct, že na víceletých gymnáziích se vzdělávají pouze nebo aspoň většinou žáci, kteří disponují určitým větším nadáním, ale spíše žáci, jejichž rodiče si přejí, aby jejich děti nechodily na druhý stupeň základní školy,“ říká náměstek školního inspektora Ondřej Andrys.

Úroveň vzdělávání na druhém stupni základních škol přitom není a priori horší než na víceletých gymnáziích. Z každoročního testování znalostí a dovedností žáků základních škol a víceletých gymnázií, které provádí Česká školní inspekce (ČŠI), vyplývá, že existují početné skupiny žáků základních škol, kteří v jednotlivých předmětech dosahují mnohem lepších výsledků než jejich vrstevníci z víceletých gymnázií.

Vznikající strategie tak mimo jiné doporučuje zlepšit kvalitu druhého stupně a zlepšit také individualizaci výuky, aby se základní školy věnovaly dobře i talentovaným dětem. „A regulovat víceletá gymnázia, aby to nebylo tak, že rodiče vědí, že na ně bude hodně dětí odcházet, a cítí povinnost, aby tam své dítě také dali. Potom můžeme uvažovat o smysluplnosti vysvětluje plnosti víceletých gymnázií,“ Prokop. ČŠI se záměrem souhlasí, i pod jeho podle Andryse bude nutné počet víceletých gymnázií snížit.

Učitel nemusí vědět vše

Velkým problémem současného českého školství jsou také vzdělávací programy nabitě encyklopedickými znalostmi. Ředitel Smíchovské střední průmyslové školy Radko Sáblik, který na dokumentu tvořící podklad nové strategie spolupracoval, se například snaží uvádět v praxi heslo Jana Amose Komenského „učme méně, abychom naučili více“. Vzdělávání na své škole zaměřuje víc na získávání kompetencí potřebných pro občanský, profesní i osobní život a jejich rozvoj než na memorování velkého množství informací. Navrhuje proto snížit obsah výuky až o polovinu ve prospěch její individualizace a procvičování.

„Předkládáme žákům obrovské množství informací, které nejsou moc využitelné. My dnes víme, že pokud s informací nepracujete aspoň šestkrát, tak se uloží jen do krátkodobé paměti a zapomeneme ji,“ popisuje Sáblik. „Dříve učitelé předstoupili před třídu a odvyprávěli pravdy. To už dnes neplatí, informací je teď na výběr spousta. Učitel by měl být někdo, kdo žákům ukáže zdroje a způsob, jak informaci ověřit. Učitel nemusí všechno vědět, ale musí se orientovat,“ dodává ředitel pražské průmyslovky.

Sám Sáblik ve své škole zavádí předměty jako prezentační dovednosti nebo výchova k podnikání. Své učitele také kritizuje, když učí děti věci, které umět nepotřebují. Uznává však, že dojít ke shodě na tom, co bude takzvaný hutný základ učiva a co lze naopak vypustit, bude zřejmě velmi složité. Nejen proto jeho záměr zatím vyvolává rozporuplné reakce.

Nalít peníze do systému

Aby měla nová strategie šanci na úspěch, je třeba zajistit i dlouhodobě udržitelné financování. Dokument navrhuje navýšit výdaje do vzdělávání na úroveň průměru zemí OECD. Ten byl v roce 2016 pět procent HDP, zatímco v Česku to bylo 3,5 procenta. K dorovnání rozdílu by tak Česko muselo do systému nalít zhruba o 80 miliard korun víc. Ekonom a odborník na vzdělávání Daniel Můnich z výzkumného pracoviště Univerzity Karlovy CERGEEI navíc upozorňuje, že je nutné rozpočtovou stránku zásadním způsobem dopracovat. „Chodí se tam kolem horké kaše. Také se tam neřeší to, jak se finance dají používat jako nástroje motivační změny,“ tvrdí.

Na otázku, odkud bude možné další finance čerpat, ministerstvo přímo neodpovědělo. Svému záměru však věří. „Investice do vzdělávání se státu vrátí na produkci s vyšší přidanou hodnotou a s tím spojeným vyšším daňovým výnosem, ale také mimo jiné v úsporách na sociálních dávkách nebo ve zdravotnictví,“ sdělila týdeníku Euro tisková mluvčí ministerstva Aneta Lednová.

80 miliard korun by Česko muselo nalít do systému školství, aby se ve výdajích na vzdělání dotáhlo na průměr OECD.

U odborníků na vzdělávání budí nově vznikající dokument veskrze pozitivní ohlasy. Můnich základní směry chválí, ale některé věci mu v dokumentu chybějí. „Poměrně nejasně jsou tam popsány změny v učivu. Sice už

jedna reforma proběhla, ale reálně se ve školách učí stále to samé, protože to nikdo pořádně nepochopil," tvrdí. Klíčové nyní je, jaká konkrétní opatření ministerstvo v nové strategii zvolí a zda skutečně povedou ke strategickým cílům vytyčeným experty.

Aby se zvýšila pravděpodobnost úspěšného uvedení strategie do praxe, stanoví ministerstvo pět až sedm klíčových opatření pro každé zhruba tři roky následujícího desetiletého období. První výsledky tak bude možné zhodnotit už v roce 2023. Jaké úkoly si ale ministerstvo do tohoto roku zadá, zatím není jasné. Kompletní strategii představí až letos v září.

Druhou důležitou otázkou je, jak se k opatřením postaví politici. Arnošt Veselý nešetří optimismem. „O to téma je obrovský zájem, a to i politický. Když se vrátím do roku 2010, tak školství nebylo politické téma, teď jím je a v tom vidím velký posun," říká spolu s tím, že se autoři snažili hledat názorový průnik všech aktérů a obecná shoda na důležitých bodech podle něj existuje. A s ní i naděje, že za deset let už nebude nová vzdělávací strategie znovu řešit staré známé problémy.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
Priority:• Snižování nerovnosti ve vzdělávání• Podpora kvalitní výuky a učitelů• Odpovědné a efektivní řízení vzdělávacího systému
Některé body implementace strategie:• Zvýšit dostupnost a kvalitu předškolního vzdělávání a rané péče (zavést poslední rok předškolního vzdělávání jako povinný)• Dokončit a zavést kariérní systém pro učitele a zlepšovat podmínky pro jejich práci• Modernizovat počáteční vzdělávání učitelů a vstupní vzdělávání ředitelů• Zlepšit komunikaci mezi aktéry ve vzdělávání včetně veřejnosti
Hlavní směry vzdělávací politiky do roku 2030+
Strategické cíle:• Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život• Snižit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu žáků a studentů
Hlavní strategické linie (kroky k dosažení strategických cílů):• Proměna obsahu a způsobu vzdělávání• Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání• Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce• Zvýšení financování a zajištění jeho stability

URL| <https://www.euro.cz/udalosti/mene-k-vedeni-staci-obsah-uciva-se-podle-nove-strategie-do-roku-2030-snizi-az-o-polovinu>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[euro.cz \(Události\)](https://www.euro.cz/udalosti)

Před 30 lety Moskva po tvrdém vyjednávání souhlasila, že od nás stáhne své vojáky. Jak by jednání asi vypadalo dnes?

26.2.2020 [denikn.cz](https://www.denikn.cz) str. 00 Komentáře
Michael Romancov

Analýza Michaela Romancova: V dějinách každého státu najdeme data, místa, události a osobnosti, kolem nichž se vytváří národní mýtus, a právě tak najdeme data, místa, události a osobnosti, na které se neprávem zapomíná. Jedním z nejdůležitějších dat z druhé kategorie je 26. únor 1990, jehož třicáté výročí si právě připomínáme. Tehdy v Moskvě ministři zahraničí Československa a Sovětského svazu – Jiří Dienstbier a Eduard Ševardnadze – za přítomnosti Václava Havla a Michaila Gorbačova podepsali Dohodu mezi vládou ČSSR a SSSR o odchodu sovětských vojsk z tehdejšího československého území.

Události následující po 17. listopadu jsme si kvůli jejich nenásilnému charakteru zvykli označovat jako „sametovou revoluci“, ale nelze nevidět, že se rovněž jednalo o zásadní mocensko-politickou změnu, která spočívala na dvou událostech mimořádného významu. Devětadvacátého listopadu 1989 Federální shromáždění vypustilo článek 4 z Ústavy ČSSR, čímž byl ukončen 41 let trvající monopol KSČ na vládu v naší zemi. Tím byly vytvořeny podmínky pro politickou pluralitu založenou na svobodné a spravedlivé soutěži politických stran.

Šestadvacátého února 1990 pak Sovětský svaz souhlasil se stažením svých vojsk. Teprve po jejich odchodu jsme se stali zcela svobodnou a suverénní zemí.

S odstupem třiceti let se zdá, že nešlo o nijak komplikovaný proces. Vždyť odchod sovětské armády proběhl rychle, spořádaně a ze všech států bývalého sovětského bloku jsme byli první, odkud Sověti odešli. Pravý opak však byl pravdou, neboť vyjednávání byla mimořádně náročná a tvrdá.

Jiří Šedivý se o tom rozepsal v časopise Mezinárodní vztahy. V Československu začaly přípravy na jednání se Sověty již v prosinci 1989, kdy byla na Federálním ministerstvu zahraničních věcí vytvořena expertní skupina pro přípravu jednání o pobytu a odchodu sovětských vojsk, jejímž vedením byl pověřen náměstek ministra zahraničí Vacek. Po jmenování Čalfovy vlády, v níž se ministrem zahraničí stal Jiří Dienstbier, jehož náměstkem a aktivním aktérem jednání s Moskvou byl nedávno zesnulý Luboš Dobrovský, nabraly věci rychlý spád. Praha nově začala zastávat pozici, že Smlouva o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk, kterou byl v říjnu 1968 zpětně zlegalizován výsledek invaze vojsk států Varšavské smlouvy z 21. srpna 1968, je nulitní, tedy neplatná od samého počátku.

„Jednání mezi Prahou a Moskvou o odchodu budou bilaterální a nebudou vázána na Vídeňské rozhovory o snížení stavu konvenčních vojsk SSSR a USA ve střední Evropě. Jednat se bude pouze o odchodu a to o odchodu v nejkratším možném termínu...“ píše o československých východiscích Šedivý. „Československá strana sovětům předestřela argumenty jak právně-politické, kde dominovalo tvrzení, že přítomnost sovětských vojsk na našem území vyplývá z porušení mezinárodního práva aktem invaze z roku 1968, i technicko-vojenské, kdy naši vojenští odborníci byli schopni doložit, že Československá lidová armáda je schopna zabezpečit území ČSSR vlastními silami a zároveň dostát všem tehdejšími platným mezinárodním vojenským závazkům.“

Kolik sovětských vojáků se vejde do vagonu...

První kolo jednání, které probíhalo 15. a 16. ledna 1990 v Praze, podle Šedivého přineslo celou řadu zajímavých poznatků. Za zmínku i dnes stojí zjištění, že se Sověty lze jednat, je možné je na základě vlastní argumentační báze udržet v defenzivní pozici a donutit je ke kompromisu. Praha nebyla překvapená ani odporem Moskvy, ani šíří protiargumentů, které předestřela, včetně velké řady technických otázek, které měly ukázat na neproveditelnost odsunu v krátkém čase.

Druhé kolo probíhalo 7. až 22. února 1990 v Moskvě. I vzhledem k mezinárodnímu kontextu, o němž se ještě zmíníme dále, Kreml nakonec s odsunem souhlasil, ale bylo třeba vyřešit jeho technické parametry. V těchto jednáních sehráli zásadní úlohu naši vojenští odborníci v čele s generálem Rudolfem Ducháčkem. Sověti například argumentovali, že československá strana nemá dostatečné zkušenosti s tak rozsáhlými přesuny lidí a materiálu, a proto nemůže mít představu ani o množství železničních vagonů, ani o čase, který to zabere. Nakonec však svou představu, že bude třeba vypravit 1600 vlaků, což zabere tři roky, prosadit nedokázali. Kalkulace československé strany, že k přesunu bude zapotřebí 800 vlaků (nakonec jich bylo 825) a vše lze stihnout do několika měsíců, se naopak ukázaly být jako zcela realistické.

Ministři zahraničních věcí ČSSR Jiří Dienstbier (vlevo) a SSSR Eduard Ševardnadze podepisují Dohodu mezi vládou ČSSR a SSSR o odchodu sovětských vojsk z území ČSSR. Na snímku jsou dále ministr obrany Miroslav Vacek, generál Ducháček, Vladimír Dlouhý, Václav Havel, Luboš Dobrovský, Michael Žantovský, Michail Gorbačov, Milan Kňažko. Foto: ČTK

Po vyčerpávajícím a náročném vyjednávacím maratonu bylo nakonec dosaženo zdárného výsledku a čtyři dny nato, 26. února 1990, byla v Kremlu smlouva podepsána. Naši diplomaté a vojáci dosáhli mimořádného úspěchu. Šedivý vyzdvihuje zejména skutečnost, že dokázali čelit osvědčené sovětské (dnes ruské) vyjednávací taktice, při níž se jednání neustále protahují formálními projevy či poukazy na omezený mandát delegace, aby protivník ztratil sílu a trpělivost. Dokázali odolat chladnému, místy až arogantnímu vystupování některých členů sovětské delegace, stejně jako neustoupit v situacích, kdy Sověti hrozili zablokováním jednání.

Přečtěte si také Mít premiéra, který se v televizi vysměje spojeneckému závazku. Splněno

Podstatnou roli však také hrála vůle nejvyšších sovětských míst odsun uskutečnit, ale také náhoda. Ve stejnou dobu se totiž náměstek ministra zahraničí Jaroslav Šedivý setkal s americkým senátorem Carlem Lewinem, členem branného výboru Senátu, který v Praze pobýval na pozvání Židovské obce. Vlivný člen Senátu po návratu do USA vydal prohlášení, v němž podpořil již předtím oznámené snížení počtu amerických vojáků v Evropě a navrhl stažení dalších 75 000, což zhruba odpovídalo velikosti sovětského kontingentu v tehdejší Československu.

Šedivý pak své pojednání uzavírá: „Historie nezná mnoho případů, kdy by se státu střední velikosti podařilo v průběhu jednání s velmocí nejen udržet ofenzivní tlak a iniciativu, ale i prosadit své základní požadavky a podmínky do výsledků rozhovorů... Naše rozhovory urychlily obdobná jednání SSSR s Maďarskem a Polskem. Rovněž přispěly k rozpuštění Varšavské smlouvy, které iniciovala čs. zahraniční politika již následující měsíc – v březnu 1990 – při setkání ministrů zahraničních věcí v Praze.“ Zároveň však také uvádí, že neúspěchem pro československou stranu skončily pokusy o vyřešení majetkové a finanční stránky následků dvacetiletého pobytu sovětských vojsk.

Dost tu po nich zbylo. Milovice, léto 1993. Foto: ČTK

Je třeba připomenout, že když SSSR po srpnu 1968 vnutil Československu již vzpomenutou Smlouvu o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk v ČSSR, musela naše země převzít část nákladů spojených s jejich přítomností. V průběhu invaze a v následujících letech přišlo kvůli ní o život 290 našich občanů a téměř dvakrát tolik bylo těžce zraněno. Stovky lidí utrpěly zranění lehká. Po odchodu sovětských vojsk se ukázalo, že opuštěné výcvikové a ubytovací prostory jsou zdevastovány a ekologicky znehodnoceny. Jen tyto škody představovaly několik miliard korun (v tehdejších cenách).

Rudá armáda, kam se podíváš

Vzhledem k časovému odstupu, který nás od oněch událostí dělí, je třeba připomenout, že v roce 1990 byl Sovětský svaz stále ještě jednou ze dvou supervelmocí a disponoval největšími ozbrojenými silami na světě. Ty byly, v podobě takzvaných vojskových skupin, rozmístěny i v zahraničí. Na území tehdejší Německé demokratické republiky se sovětská vojska nacházela nepřetržitě od konce druhé světové války, přičemž se postupně měnil jejich oficiální status i určení. Ze Skupiny sovětských okupačních vojsk na území Německa, která mimo jiné pomohla potlačit povstání roku 1953, se o rok později stala Skupina sovětských vojsk v Německu, která byla systematicky připravována na rozhodný průnik přes Severoněmeckou nížinu k pobřeží kanálu La Manche.

V kontextu Gorbačovovy perestrojky však nastala změna, uskupení bylo roku 1988 přejmenováno na Západní skupinu vojsk a tento název a defenzivní úkoly si uchovalo až do stažení v roce 1994.

Na území Polské lidové republiky od konce války až do stažení v roce 1993 působila Severní skupina vojsk. Střední skupina vojsk existovala nejprve od roku 1945 do 1955 v Rakousku, odkud byla stažena po obnovení rakouské suverenity, aby po potlačení „kontrarevoluce“ v roce 1968 byla znovu vytvořena v Československu. Stejně jako Jižní skupina vojsk, která po stažení z Rakouska roku 1955 potlačila o rok později „kontrarevoluci“ v Maďarsku, kde zůstala až do roku 1991.

Přečtěte si také Čína se přetvařuje, předstírá spolupráci a v roce 2049 chystá pomstu za „století ponížení“, tvrdí americký sinolog

V Československu se sovětská vojska, tehdy zhruba v počtu 75 300 mužů, nacházela v mnoha lokalitách po celém území. Velitelství Střední skupiny sovětských vojsk sídlilo ve vojenském prostoru Milovice-Mladá ve středních Čechách, další velké základny byly v Mladé Boleslavi, Vysokém Mýtě, Bruntále nebo ve Zvolenu. Stažení sovětských vojsk je možné rozdělit do tří etap. Během první (26. 2. – 31. 5. 1990) mělo být odsunuto 25 800 osob, během druhé etapy (1. 6. – 31. 12. 1990) dalších 18 300 vojáků a zbylých 29 400 vojáků je mělo následovat ve třetí etapě (1. 1. 1991 – 30. 6. 1991).

Sovětští vojáci se v létě roku 1993 „loučí“ s Milovicemi. Foto: ČTK

S nimi bylo potřeba do SSSR odvézt 1200 tanků, 2500 bojových vozidel pěchoty a obrněných transportérů, 105 letadel, 175 vrtulníků a 95 000 tun munice. Poslední železniční transport opustil naše území 21. června 1991. Velitel sovětských jednotek generál Eduard Vorobjov odletěl z Československa o šest dní později. Za československou stranu na odsun dohlížel předseda parlamentní komise pro dohled na odsun sovětských vojsk poslanec Michael Kocáb.

Kromě vojáků se do SSSR vracelo zhruba sedmáct tisíc rodinných příslušníků důstojníků, kteří si v ČSSR, ostatně stejně jako v NDR, Polsku či Maďarsku, užívali nesrovnatelně vyššího životního standardu, než jaký měli k dispozici doma. Několikrát se během vyjednávání zdálo, že právě tohle bude problém, na němž se vše zadrhne, ale nakonec se řešení našlo.

Delegace se dohodly, že se generální tajemník ústředního výboru Komunistické strany Sovětského svazu Michail Gorbačov obrátí osobním dopisem na prezidenta Václava Havla a požádá ho o prodloužení termínu stahování sovětských vojsk z důvodů nedostatečné občanské vybavenosti (byty, školky, školy, zdravotní zařízení) a nutnosti vytvořit pracovní místa pro rodiny odsunutých vojáků.

A co za to?

Není nikterak překvapivé, že ještě větší problém pak představovalo (až do roku 1994 trvajícím) stahování sovětských vojsk dislokovaných na území NDR. V jednotkách Skupiny sovětských vojsk v Německu, organizované do pěti armád, v roce 1991 sloužilo přes 330 tisíc vojáků, měla přes čtyři tisíce tanků a osm tisíc obrněných vozidel. Spolu s nimi tam žilo přes 200 tisíc civilistů, včetně rodinných příslušníků důstojníků.

Když SSSR souhlasil se sjednocením Německa, musel Bonn v rámci ujednání slíbit, že Němci zaplatí a vybudují v SSSR byty a další objekty občanské vybavenosti pro rodiny odsunutých důstojníků. Do SSSR byly vypraveny celé vlaky se stavebním materiálem, poskytnuty finanční prostředky, ale v kvůli rozpadu SSSR se plán nikdy neuskutečnil.

Byli jsme posledním z někdejších sovětských satelitů ve střední Evropě, kam Sověti přišli, a prvním, odkud odešli. Když byla 26. února v Kremle podepsána smlouva, stalo se tak pouhých pět dní po projevu Václava Havla v Kongresu Spojených států a mnozí tu tehdy propadli euforickému pocitu, že jsme šampioni – minimálně! – střední Evropy.

Pocit úlevy a zadostiučnění pak byl dále umocněn v srpnu 1991, kdy se skupina konzervativců pokusila svrhnout Gorbačova. Pohled na tanky sovětské armády v ulicích Moskvy a záběry z bojů, které tam od 19. do 22. srpna probíhaly, nechávaly málokoho v Československu klidným. V tu dobu nikdo netušil, že zpackaný pokus o státní převrat je počátkem konce SSSR. Ten přestal existovat 25. prosince téhož roku.

Jedním z největších omylů, kterým jsme tehdy nejen my propadli, byl pocit, že rozpadem SSSR nastal „konec historie“ a že se nové Rusko, jež se tak vehementně hlásilo k demokracii, stane standardním evropským státem. I když jsme u nás sovětské vojáky vnímali jako okupanty, probíhalo jejich stahování pod heslem „Odcházíme – přátelství zůstává!“. Tehdy nám to mohlo být jedno, protože podstatné bylo, že jsou pryč.

S odstupem třiceti let, a zejména s přihlédnutím k tomu, co se stalo na Krymu a co se děje na východě Ukrajiny, respektive jak to ruská strana prezentuje, však představa, že tu „přátelství“ zůstává, nabývá zcela jiného významu. A ještě horší to je, když vezmeme v potaz, že zatímco roku 1990 naše nová politická reprezentace byla schopná tvrdě a sebevědomě vyjednávat se světovou supervelmocí, dočkali jsme se roku 2016 reprezentace, která zplodila a podepsala Společné prohlášení nejvyšších ústavních činitelů České republiky, jímž položila základy servilního vztahu vůči Číně. A to vše v situaci, kdy na našem území není přítomen žádný čínský voják...

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha.

V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

URL| <https://denikn.cz/300235/pred-30-lety-moskva-po-tvrdem-vyjednavani-souhlasila-ze-od-nas-stahne-sve-vojaky-jak-by-jednani-asi-vypadalo-dnes/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
denikn.cz (Komentáře)

Lidé s autismem budou moci řídit a budou mít svou konferenci
26.2.2020 atypmagazin.cz str. 00

Dne 18. února jsme si v České republice již pošesté připomněli Mezinárodní den Aspergerova syndromu.

V tento den proběhla tisková konference organizace Za sklem, spolku Adventor a ATYP magazínu na půdě Poslanecké sněmovny. Na tiskové konferenci zazněly výstupy rezortů zdravotnictví, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy a vnitra, kterými plní usnesení vlády č. 111 z roku 2016 k „Podnětu k řešení situace života osob s PAS a jejich rodin“ a také nové informace od sebeobhájců.

Na úvod předsedkyně Odborné skupiny pro koncepční řešení problematiky osob s PAS při VVZPO Marta Pečeňová připomněla, že v České republice je tento den spojen s odkazem dívky s Aspergerovým syndromem, která se před pěti lety rozhodla odejít ze světa nepochopení a zanechala nám všem dopisem vzkaz: „Pomáhejte lidem jako jsem já.“ Podle Pečeňové se to díky celé řadě destigmatizačních aktivit, do kterých se stále více zapojují samotní lidé s Aspergerovým syndromem, více daří, a postupně se také mění celospolečenské vnímání osob s poruchami autistického spektra.

Včasný záchyt PAS je důležitý

Náměstek ministra zdravotnictví

Roman Prymula zdůraznil, že lidé s PAS mají ve společnosti své místo. Připomněl, jak důležitá je pro ně včasná diagnostika. Řekl, že již od ledna 2017 běží včasný záchyt PAS při preventivních lékařských prohlídkách v 18. měsíci věku dítěte. Velký význam mají podle něj sociální služby, například raná péče. Podle náměstka, pokud diagnostika PAS není provedena včas, tak v dospělosti to už bývá velmi komplikované. „Je velmi důležité, aby lidé nevnímali PAS jako negativní nálepku. Proto je nutné vzdělávat také některé zainteresované skupiny, jako jsou státní úředníci a úředníci samospráv, aby s lidmi s PAS komunikovali adekvátním způsobem,“ řekl Prymula. Odkázal rovněž na webové stránky ministerstva zdravotnictví, kde lze získat informace o autismu v sekci Odborník/zdravotník.

Průkazy osoby s PAS a řidičáky

Ministerstvo zdravotnictví také vydalo Průkaz osoby s PAS, ze kterého je možné se přes QR kód dostat k podrobným informacím o jeho držiteli. Od roku 2019 probíhá jejich distribuce. Ptejte se po nich u svých pediatrů, praktických lékařů, psychiatrů, pedopsychiatrů, psychologů a dětských klinických psychologů. Dále Prymula hovořil o nedostatku dětských psychiatrů i dětských klinických psychologů. Mluvil také o ABA terapii, která je kodifikována i z hlediska zákona.

Zmínil se také o změně vyhlášky, která dnes oficiálně neumožňuje lidem s PAS, aby získali řidičský průkaz. Změna by mohla být připravena během letošního roku. O změně vyhlášky pak ve večerních zprávách informovala televize Prima. V televizní reportáži se vyjádřila Sylva Šuláková, sebeobhájkyň a matka tří dětí, že Aspergerův syndrom sám o sobě nelimituje řízení vozidla. „Někteří lidé s autismem jsou profesionálními řidiči, protože je to baví a tito lidé důsledně dodržují pravidla. Současně mnoho řidičů neví, že jsou na spektru autismu, dosud neprošli diagnostikou,“ podotkla Šuláková.

Společnost je lépe informována o různých formách autismu

Poslankyně a bývalá ministryně školství Kateřina Valachová je ráda, že se před pěti lety zřízením Odborné skupiny začala vláda zabývat zlepšením života lidí s PAS, i když všechny jejich problémy nelze vyřešit mávnutím kouzelného proutku. Valachová ocenila, že veřejnost je dnes lépe informována o tom, že tu žijí lidé s různými formami autismu a nikdo nezpochybňuje, že děti s PAS mají právo na vzdělání. Poděkovala učitelům a učitelkám, že se vypořádávají s výzvami, které jsou spojeny se vzděláváním těchto dětí. Velkou výzvou jsou specifické potřeby těchto dětí, které jsou často kombinovány také s mimořádným nadáním. Uvedla, že mnoho vědců v minulosti i v současnosti má právě Aspergerův syndrom a že je potřeba vnímat bohatost lidí s PAS. Pak upozornila, že to není jen záležitostí školy, ale zásadní je také přístup rodiny.

Valachová dále upozornila, že jsou tu nejen děti, ale i dospělí lidé s Aspergerovým syndromem, a je potřeba zlepšit pregraduální vzdělávání lidí, kteří pracují v oblasti sociální péče nebo v oblasti bezpečnosti, například u policie a dalších záchranných složek, aby všichni tito lidé měli určité znalosti také o Aspergerově syndromu a aby věděli, že lidé s PAS mají své potřeby. Na tom se shodli i další řečníci.

Dospělí lidé s PAS mohou zůstat u svých pediatrů

Poslanec David Kasal, který je členem výboru pro zdravotnictví, ocenil, že se daří zlepšovat diagnostiku PAS u dětí, aby byly včas podchyceny. Dále mluvil o bonifikaci, která má zlepšit časovou dotaci pro ošetřování lidí s PAS, aby měli šanci na dostatečnou lékařskou péči, jak u praktických dětských lékařů, tak u zubních lékařů a dalších specialistů. Rovněž mluvil o tom, že pokud je pro dospívající lidi na spektru obtížné přejít do péče praktického lékaře, může je i po dovršení plnoletosti ošetřovat pediatr. Dále informoval, že i dětské klinické psychologové mohou diagnostikovat děti s PAS, ovšem je jich nedostatek. MZ podniklo kroky k navýšení jejich počtu, studium je však náročné na čas. Kasal také uvedl, že na Masarykově univerzitě brzy absolvují první specialisté v ABA, kteří splní podmínky profese v souladu s platnou českou legislativou. Dodal, že je důležité nastavení časové dotace v souvisejících oborech, jako je logopedie nebo ergoterapie. V současné době je to devět hodin za rok, což pro lidi na autistickém spektru v žádném případě nestačí. Znovu zdůraznil, že je potřeba

vzdělávat úředníky, aby dokázali lépe jednat s lidmi na autistickém spektru. V této věci například v pondělí jednali s náměstkem Prymulou na ministerstvu vnitra.

Odborná skupina a novela zákona o sociálních službách

Poslanec Marek Novák ocenil, že se daří plnit různé podněty vycházející z Odborné skupiny zabývající se potřebami lidí s PAS, složené z poslanců, zástupců rezortů, sebeobhájců a rodičů. Novák sám je jejím členem a snaží se být přínosem. Poděkoval všem, kteří s ním v této skupině spolupracují. Ocenil rozvoj sociálních služeb pro lidi s PAS. Doplnil ale, že je potřeba dále posilovat financování sociální práce. Je před námi ještě mnoho nedořešených témat, jako je rozvoj chráněného bydlení a hledání vhodných pracovních míst a také rozvoj informovanosti u všech subjektů, které s lidmi na autistickém spektru komunikují. Novák také zdůraznil, že od roku 2016 je v praxi využíván Komunikační soubor, který je vodítkem k usnadnění komunikace odborné i laické veřejnosti s lidmi s PAS. Zmínil i novelu zákona o sociálních službách, ke které se vyjádřilo 54 připomínkových subjektů, padlo asi 2000 pozměňovacích návrhů, které se soustředily do 400 témat. Protože je Marek Novák také členem Výboru pro bezpečnost, vnímá nutnost informovanosti státní a městské policie, hasičů a vězeňské služby, protože v rámci svých profesí se dostanou do styku s lidmi na autistickém spektru takřka v první linii.

Průkaz osoby s PAS

Dospělých lidí na autistickém spektru je čtyřikrát více než dětí s PAS

Ředitel spolku Adventor Michal Roškaňuk ocenil, že odbornou skupinu pro oblast autismu při VVZPO zajímá názor lidí na autistickém spektru a že má možnost přispívat k práci této skupiny. Navíc je jejím novým členem další člověk s autismem.

Roškaňuk zdůraznil, že u vysokých škol vnímá větší otevřenost ke spolupráci, která je velmi důležitá, protože řada lidí na autistickém spektru aspiruje na vysokoškolské studium, ale někdy potřebuje různé formy podpory. Upozornil, že další důležitou oblastí je zaměstnávání lidí s PAS. I když stále existují negativní zkušenosti, množí se ty pozitivní. Roškaňuk osobně těší, když zaměstnavatelé nezřizují pouze chráněná pracovní místa, ale zajímá je spíše, čím jim může zaměstnanec na autistickém spektru přispět.

Závěrem Roškaňuk zdůraznil (jak i na jednáních Odborné skupiny ostatním neustále připomíná), že nejde zdaleka jen o děti s PAS, protože dospělých lidí na autistickém spektru je čtyřikrát tolik. Pro něj je jedním z konkrétních uchopitelných výsledků této skupiny Průkaz pro osoby s PAS a přidal dobré zkušenosti s ním ze zahraničí. „Loni jsme se při sociálně rehabilitačním pobytu v zahraničí setkali s pozitivními zkušenostmi právě s Průkazem osoby s PAS. Při zjišťování, zda má držitel nárok na slevu, velmi pomohla dvojjazyčnost průkazu i QR kód. Průkaz otevíral dveře při vstupech i parkování. Až se podaří prosadit podobnou funkčnost také v ČR, zaslouží si to potlesk,“ s úsměvem podotkl Michal Roškaňuk.

V dubnu bude 1. Autistická konference

Dagmar Holá z Nadačního fondu ATYP a šéfredaktorka magazínu ATYP zdůraznila, že nikdy nechtěla psát nebo mluvit o poruchách autistického spektra bez zapojení lidí, kteří jsou na spektru autismu. Toho se stále drží, a proto články v ATYP magazínu píšou lidé na spektru autismu, nebo se na nich podílejí supervízi. Dále řekla, že když se v minulém roce v České republice konaly čtyři konference o autismu, tak na žádné nepřednášeli lidé s PAS. Pokud tam vůbec byli, tak jen jako kazuistické případy. Oslovila proto lidi na autistickém spektru, zda by se chtěli aktivně podílet na přípravě „své“ konference a také na ní přednášet. 1. Autistická konference se bude konat v pondělí 20. dubna 2020 v Podnikatelském a inovačním centru v pražském Škodově paláci. Až 80 procent příspěvků konference přednesou právě sebeobhájci z řad lidí na spektru autismu z České republiky a Slovenska.

Autismus má i své výhody

Za sebeobhájce promluvila Dodo, studentka střední SCIO školy, která vytvořila grafický podklad k pozvánce na konferenci. Ukázala obrázek s ležatou osmičkou: „Je symbolem lidské neurodiverzity. V ní zakreslení různí lidé mají různá povolání a prezentují, že osoby s PAS nelze paušalizovat,“ vysvětlila Dodo.

Na konferenci bude mít přednášku s prezentací o svých zkušenostech se školstvím a o tom, proč je pro ni důležitá studijní autonomie. Také zdůraznila, že pokud jsou lidé na autistickém spektru vychováni v milujícím a podporujícím prostředí, tak může být autismus spíše výhodou. Při následném natáčení reportáže pro televizi Prima dokonce Dodo iniciativně upozornila reportérku, která se jí ptala na nevýhody Aspergerova syndromu, že má i své výhody. Mluvila o tom, že také řada vědců a umělců je na autistickém spektru.

80 procent lidí s autismem nemá stálé zaměstnání

Další zástupce lidí na spektru autismu Šimon Hlinovský informoval, že se bude na konferenci podílet na dvou diskusních panelech. V panelu k zaměstnávání lidí s PAS bude mluvit o svých zkušenostech z mezinárodní softwarové společnosti SAP, kde už pět let běží projekt Autism at work. Díky projektu jsou v této společnosti zaměstnáváni lidé na autistickém spektru, často právě s Aspergerovým syndromem. V pražské budově SAP Services v Nových Butovicích už několik těchto lidí včetně Šimona pracuje od října 2015. Hlinovský je zde součástí týmu, který se stará o přijímání nových zaměstnanců. Podotkl, že lidé na autistickém spektru

jsou různí, takže někteří v zahraničí pracují třeba jako programátoři a IT specialisté. V SAP Services v Praze pracují spíše v HR. Dále podotkl, že podle výzkumů až 80 % lidí na autistickém spektru nemá stálé zaměstnání, což je škoda, protože mnozí z nich jsou kvalifikovaní, loajální a pracovití, ovšem je pro ně obtížné uspět u pracovních pohovorů. Zmínil například, že lidé s Aspergerovým syndromem často obtížně udržují oční kontakt, což na personalisty působí nedůvěryhodně. Proto jsou na konferenci pozváni i personalisté a HR manažeři, kteří se zde budou moci dozvědět přínosné informace a seznámit se s lidmi na spektru. Dále Hlinovský řekl, že v druhém diskusním panelu o vzdělávání bude mluvit o svých zkušenostech s projektem Živých knihoven, na kterém spolupracuje s Amnesty International. Tento koncept spočívá v tom, že do škol přijdou lidé z různých menšin a znevýhodněných skupin obyvatelstva, ať už jsou to handicapovaní spoluobčané, etnické a sexuální menšiny, nebo právě lidé s poruchami autistického spektra, aby vyprávěli svůj hluboký lidský příběh. Šimon, který vystudoval politologii na **Fakultě sociálních věd** UK, bude mluvit o svých životních zkušenostech se studiem, hledáním práce, ale také o zkušenostech z vyprávění žákům a studentům o životě s autismem.

Znát své limity je důležité

Na závěr promluvila třetí sebeobhájkyň Sylva Šuláková, která zná svou diagnózu Aspergerova syndromu pouze půl roku. Je matkou tří synů, z nichž dva mají také Aspergerův syndrom. Upozornila, jak je důležité znát o sobě, že má autismus, protože lidé, když jsou na autistickém spektru, ale nevědí o tom, neznají své limity, nemohou pak naladit svůj život podle toho, čeho jsou schopni, a to se stalo i jí. Šuláková tedy několikrát úplně vyhořela a před devíti lety vyhoření bylo tak silné, že skončila v invalidním důchodu. Sama vystudovala VŠCHT, je biochemička, a dnes lituje, že nemohla uplatnit své schopnosti, protože nevěděla, že má své limity. Je proto vděčná, že se o poruchách autistického spektra více mluví, i když stále potkává další lidi, kteří pravděpodobně jsou také na autistickém spektru, a je škoda, že o tom nevědí. Na 1. Autistické konferenci bude hovořit v diskusních panelech k tématu Diagnostiky a poddiagnostikování a odpoledne bude s účastníky diskutovat na závěr bloku Školství.

Při Odborné skupině je pracovní skupina lidí na spektru autismu

Předsedkyně Odborné skupiny zmínila, že v ní nyní pracuje další sebeobhájce, aby byl posílen hlas lidí na spektru autismu: „Uvědomujeme si, že by jejich počet měl být vyšší. Už loni vznikla pracovní skupina sebeobhájců, kde zástupci z Odborné skupiny M. Roškaňuk a J. Nepovím konzultují řešená témata s dalšími svými kolegy a poté závěry prezentují na jednáních Odborné skupiny. Nově vzniká pracovní skupina sebeobhájců, kde zástupci z Odborné skupiny konzultují řešená témata s dalšími svými kolegy a závěry pak prezentují na jednáních Odborné skupiny.“ Poděkovala sebeobhájcem, kteří spolu s dalšími členy Odborné skupiny pracují ve svém volném čase, bez nároku na honorář. Závěrem Marta Pečeňová uvedla: „Průběžně často zmiňovaná ABA představuje pouhou 1/36 celého „Podnětu“, který cílil na zlepšení situace lidí s některou z forem autismu bez rozdílu jejich věku, míry a tíže postižení. Nebylo možné do „Podnětu“ zahrnout vyčerpávající výčet problematických oblastí, které nadbytečně komplikují život lidem na spektru autismu a jejich rodinám. Proto v úzké spolupráci se zástupci dotčených rezortů dokončujeme návazný dokument – „Soubor opatření“, ve kterém bude řešeno například pregraduální vzdělávání, přístup justice k lidem s PAS, návazná zdravotní péče a další.“

_____ text Šimon Hlinovský, zástupce lidí na spektru autismu

Více o Odborné skupině Vládního výboru zdravotně postižených pro koncepční řešení problematiky života osob s PAS i její členy najdete zde.

Podnět k řešení situace PAS

Informace ke Komunikačnímu souboru

Informace k Průkazu osoby s PAS

Desatero komunikace s pacienty s poruchou autistického spektra

Klíč pro komunikaci s osobami s autismem

Metodika řešení krizových situací osob s PAS a jejich rodin

Sdílejte

FacebookEmail

URL| <http://www.atypmagazin.cz/2020/02/26/lide-s-autismem-budou-moci-ridit-a-budou-mit-svou-konferenci/>

Koronavirus a jeho dopady na dopravu

27.2.2020 ČT 24 str. 02 21:31 Horizont

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Nákaza se po světě šíří na křídlech letecké dopravy. Mnoho států proto přerušuje vzdušné spojení s postiženými zeměmi. Letecké linky do Číny jsou v tuto chvíli zcela ochromené. Podobně je na tom Írán nebo Jižní Korea. Velká finanční krize položila po roce 2008 mnoho velkých i malých aerolinek. Kovid-19 by mohl ohrozit existenci dalších.

Jan KOCOUREK, redaktor

Mají zamezit šíření nákazy i strachu. Zpřísněná opatření panují na letištích po celém světě. Letiště Václava Havla už před pár dny jako vůbec první vyhradilo na lety z Itálie speciální brány s cíleným screeningem a zvýšenými hygienickými opatřeními. Slovensko jde ještě dál. Na letištích budou měřit teplotu všem cestujícím, kteří do země přicestují. Kontrolám se nevyhnou ani řidiči na hranicích.

Peter PELLEGRINI, slovenský premiér

Na hraničních přechodech samozřejmě v úvodě to bude konzultace o tom, či ve vozidle má někdo pocit a nebo nemá pocit ze zhoršeného zdravotního stavu.

Jan KOCOUREK, redaktor

Největší německé aerolinky Lufthansa v reakci na šíření nového koronaviru ohlásily úsporný program. Firma přestane nabírat nové zaměstnance a těm stávajícím nabízí neplacené volno. Škrty v obavách z dopadů koronaviru na své podnikání oznámily i další letecké společnosti.

Frédéric GAGEY, finanční ředitel, Air France KLM

Z toho vyplývá, že (do konce dubna) odhadujeme ztráty ve výši 150 do 200 milionů eur.

Jan KOCOUREK, redaktor

Kvůli nezájmu cestujících České aerolinie pozastavily provoz své jediné dálkové linky do korejského Soulu a nejsou zdaleka samotné. Rusko pak letecké spojení s Jižní Koreou ruší prozatím úplně.

Tatjana GOLIKOVÁ, místopředsedkyně ruské vlády

Od 1. března rušíme veškeré letecké linky kromě těch provozovaných Aeroflotem.

Jan KOCOUREK, redaktor

Ohniskem šíření nákazy v Evropě zůstává Itálie. V postižených regionech dál platí přísná opatření. Život se ve velkých městech zastavil. Úbytek turistů je ovšem znatelný, jak v ulicích, tak v dopravě.

Lorenzo MILA, reportér TVE

Je tu pouze náš tým a další dva lidé. Když vlak projíždí červené zóny, nezastaví, aby nenastoupil někdo nakažený.

Jan KOCOUREK, redaktor

Paradoxní situaci zažívá svět sportu. Fanoušci fotbalového Juventus klubu z oblastí postižených koronavirem nemohou doma utkání sledovat na stadionech. Na utkání ve francouzském Lyonu jich ovšem přes značné protesty místních dorazilo na 3000.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Dopady epidemie koronaviru-19 probereme s profesorem ekonomie **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, Michalem Mejstříkem. Dá se odhadnout v tuto chvíli v situaci, kdy už šestým dnem padají světové burzy, v jakých sektorech bude nejvíce cítit ta krize?

Michal MEJSTŘÍK, ekonom, Institut ekonomických studií **FSV UK**

Tak jsou určité sektory, kterých se týká bezprostředně. Za chvíli možná pohovoříme o letecké dopravě, ale je to celý sektor turismu. Jenom si představme, že i ve Spojených státech a v Evropě jsou tou jaksi nejvíce utrácající skupinou, momentálně desetimiliony turistů právě té střední třídy, která mezitím vznikla v Číně, kteří přestali cestovat. A ti utrácí 50 % za takové typické cestovní výdaje a dalších 50 % utrácí za vlastně výdaje typu čokoliv dalšího, dárky a tak dále, takže to je 1 takový moment, který docela je už významně pocítován samozřejmě bezprostředně v tuto chvíli. A pak jsou ty další sektory, které trochu nahrávají prezidentu Trumpovi v tom procesu, kterému říkáme teď deglobalizace, protože de facto ty dodavatelské řetězce, které v minulosti byly tak efektivní a fungovaly zejména v té asijské oblasti, tak v okamžiku, kdy jim hrozí výpadek nějakého článku toho řetězce, a to nepochybně jim hrozí, tak okamžitě to potom dopadá na celý ten byznys, který se od toho odvíjí.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Vy jste zmínil specificky tedy ten dopravní sektor, především leteckou dopravu, jak už zaznělo v reportáži. Jakým způsobem myslíte, že dopadne v souvislosti nebo ve srovnání s předchozími krizemi kolem nákazy za rok 2002, kolem SARSu, kolem finanční krize 2008, jak v porovnání tak vypadá kovid-19?

Michal MEJSTŘÍK, ekonom, Institut ekonomických studií **FSV UK**

No já se teď trochu odkážu na zprávy a ty, které nedávno byly publikovány, kde se právě ukazuje, že oproti té situaci, která byla v minulosti, kdy Čína byla vlastně daleko chudší a měla daleko chudší i letecké sítě, tak ten dopad je teď daleko horší právě proto, že jednak vlastně i ta domácí doprava, která momentálně padá o 80 %, je na daleko vyšší úrovni a tudíž všechny ty linky, které jsou vlastně v provozu oproti tomu období, o kterém právě byla řeč, před 18 lety, tak vlastně jsou vyřazeny. Ale je to samozřejmě i prudký pokles mezinárodní dopravy až o 50 %. Viděli jsme to teď tedy i na spojení nejenom do Číny, ale speciálně do sousední Jižní Koreje. Protože ta poptávka po cestách je samozřejmě rázně zredukována a ty pravidelné linky vlastně nemají cestující, není to žádné ani nutně administrativní opatření, ale je to ryze ekonomický dopad a je zajímavé, že teda jediné, co to může zmírňovat ty dopady a ty dopady jsou opravdu značné, protože vlastně po 12 letech od té velké krize finanční, kdy také se vlastně trochu propadl ten letecký provoz, tak poprvé zřejmě uvidíme propad vlastně těch výdajů na cestování právě letadly. A já musím říci, že to je dopad, který nepochybně byl očekávaný, protože více ten růst zpomaloval až na nějakých 5 % v poslední době, tak přece jenom nikdo nečekal, že k něčemu podobnému může dojít.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

A pokud se podíváme na ta opatření, které teď jsou zaváděna, doufáme, že ta krize snad brzy odezní, myslíte si, že pokud přece jenom některá opatření zdravotnická zůstanou v činnosti, že by mohly prodražit a tím pádem i omezit leteckou dopravu?

Michal MEJSTŘÍK, ekonom, Institut ekonomických studií **FSV UK**

Tak já nevím. Mnozí z nás občas jezdí třeba do Velké Británie, kde už na řadě letišť momentálně jsou nastaveny takové procedury, kdy v podstatě vy nepřijdete ani do styku s žádným obsluhujícím, kdy de facto všechno už provádíte si jako sám. Je to vlastně tak, že se sami odbavíte, víceméně vybavíte si všechny své nejenom vlastně boden pas, ale i samotné to nasazení. To znamená, vy vlastně nepřicházíte téměř do styku s žádným personálem a maximálně ten personál vás kontroluje potom vlastně v okamžiku, kdy vás rentgenují a jsou tam různé eyes scany, a tak dále. Takže to už se takové opatření, která už jdou poměrně daleko a já bych si nepřál a upřímně řečeno ani osobně, abysme ještě dále v tomto směru pokročili.

Tipy deníku

Redaktor Deníku Jan Brabec doporučuje

Kytky k jídlu ochutnají dnes v příbramské knihovně

27. únor 17:00 Příbram – Příbramská knihovna Jana Drdy bude ve čtvrtek 27. února od 17 hodin hostit besedu s Janou Vlkovou, která je autorkou několika kuchařek a především expertkou na jedlé kvítí a býlí. „Jana Vlková se s humorem představuje jako expertka jedlého kvítí a býlí. Vystudovala ekologii na Přírodovědecké fakultě UK a žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd**. Živila se jako překladatelka z francouzštiny, ale i jako novinářka v oboru cestování a gastronomie. Vaření a jídlo ve všech podobách je její velkou vášní a stejně tak to platí pro květiny. Dlouholeté zkušenosti z těchto dvou oborů se postupně spojily a nyní Jana své znalosti s radostí předává dál,“ uvádí knihovna.

Vstupné na besedu s názvem Kytky k jídlu je 50 korun.

Maturitní ples čeká studenty příbramského gymnázia

28. únor 19:00 Příbram – Třídy 4. B a 4. C příbramského gymnázia pod vedením třídních učitelů Marie Hlaváčové a Božetěcha Burdy čeká maturitní ples, jehož heslo je: Čas zapomenout na čas. Slavnostní bál se uskuteční v příbramském kulturním centru v pátek. Hrát bude všem pro pobavení bude skupina Party Leaders. Maturitní ples, který začíná v 19 hodin, bude moderovat Filip Müller.

Foto popis|
Region| Střední Čechy

Opravdu se na humanitní studijní obory dostane každý?

27.2.2020 vlasteneckenoviny.cz str. 00

Stav výuky sociálních věd je naprosto tristní! Dnes se na nějaký z nich dostane téměř jakýkoliv zájemce.

A pokud jde přímo o sociologii, jen na Univerzitě Karlově existují tři konkurenční katedry. To znamená, že když se uchazeč nedostane na jednu, jde na další. To jsem uvedl v již slavném rozhovoru pro Učitelé noviny.

A pokračoval jsem: „A protože je kvůli financování pro vysokou školu důležité, aby se na ní každý student, pokud možno, udržel co nejdéle, úroveň poskytovaného vzdělání se musí zákonitě snižovat. A týká se to už i akademických pracovníků. Zatímco předešlé generace sociálních vědců, bez ohledu na daný režim, vycházely z toho, že je nutné skutečně prostudovat velké množství literatury nebo důkladně pracovat s příslušnými statistickými daty či modely, ta nejnovější už takovouto intelektuálně komplikovanou činnost za žádnou nutnost často nepovažuje. Nejlépe to veřejnost může pozorovat na tom, že to, co bylo dříve tématem vhodným pro seminární práci, je dnes již často předmětem práce diplomové. Známý je zejména příklad práce z Fakulty humanitních studií UK na téma genderových aspektů Ferdý Mravence. Navíc danou práci vedla samotná šéfkyně katedry genderů!“

Redaktorka Aktuálně oponovala takto: „Realita je přitom přesně opačná, humanitní obory veřejných vysokých škol patří dlouhodobě mezi nejméně úspěšné. Například Filozofická fakulta UK v minulém akademickém roce přijala pouze 28 procent z přihlášených uchazečů. Spolu s Hamplem zmíněnými **fakultami sociálních věd** a humanitních studií jde v průměru o 38 procent přijatých uchazečů.“

Jak to tedy je ve skutečnosti? Opravdu jsou humanitní obory výběrové? Pokud chceme znát pravdu, musíme položit jinou otázku: Co se děje s těmi, kdo přijati nejsou? Podle redaktory Aktuálně jich je 62%. Nastoupí tito mladí lidé do výroby? Nebo aspoň do McDonalda? Samozřejmě, že ne! Každý uchazeč má totiž možnost podat neomezený počet přihlášek na různé vysoké školy. Podat dvě až tři přihlášky je běžné, a jsou i tací, kteří jich podají třeba pět.

Vezměme si ukázkový příklad uchazeče o studium sociologie, který podá přihlášku na filosofickou fakultu, **fakultu sociálních věd** a fakultu humanitních studií. Na jednu z nich nakonec nastoupí, dvě přihlášky tedy zůstanou nevyužity. Podle redaktorky Aktuálně Martiny Heroldové tak došlo k tomu, že „přijata byla pouze

třetina uchazečů.“ A to si představme, že by ten uchazeč podal ještě čtvrtou přihlášku na politologii a pátou na gender. Potom by byla přijata pouze pětina uchazečů!

A ono to může být ještě horší. Třeba tak, že přihláška na humanitní obor je vyplněna pouze jako „záchranná“ – pro případ, že by uchazeče nevzali na práva ani na ekonomku.

To neznemá, že neexistují výběrové humanitní obory. Třeba na psychologii je tradičně přetlak uchazečů, stejně tak na některé jazyky. Ale tvrdit, že gender nebo „studia neziskového sektoru“ jsou výběrové obory, to je zcela mimo realitu. Bez ohledu na to, kolikrát mne slečna Heroldová nazve dezinformátorem a lhářem.

Petr Hampl / foto: © Centrální informační agentura, z. s. (CIA) – © Radek Velička

URL| <http://www.vlasteneckenoviny.cz/?p=246948>

Petr Hampl: Opravdu se na humanitní studijní obory dostane každý?

27.2.2020 parlamentnilisty.cz str. 00

PV

Stav výuky sociálních věd je naprosto tristní!

„Stav výuky sociálních věd je naprosto tristní! Dnes se na nějaký z nich dostane téměř jakýkoliv zájemce. A pokud jde přímo o sociologii, jen na Univerzitě Karlově existují tři konkurenční katedry. To znamená, že když se uchazeč nedostane na jednu, jde na další. A protože je kvůli financování pro vysokou školu důležité, aby se na ní každý student, pokud možno, udržel co nejdéle, úroveň poskytovaného vzdělání se musí zákonitě snižovat. A týká se to už i akademických pracovníků. Zatímco předešlé generace sociálních vědců, bez ohledu na daný režim, vycházely z toho, že je nutné skutečně prostudovat velké množství literatury nebo důkladně pracovat s příslušnými statistickými daty či modely, ta nejnovější už takovouto intelektuálně komplikovanou činnost za žádnou nutnost často nepovažuje. Nejlépe to veřejnost může pozorovat na tom, že to, co bylo dříve tématem vhodným pro seminární práci, je dnes již často předmětem práce diplomové. Známý je zejména příklad práce z Fakulty humanitních studií UK na téma genderových aspektů Ferdý Mravence. Navíc danou práci vedla samotná šéfká katedry genderul!“

To jsem uvedl v již slavném rozhovoru pro Učitelské noviny.

Redaktorka Aktuálně oponovala takto: „Realita je přitom přesně opačná, humanitní obory veřejných vysokých škol patří dlouhodobě mezi nejméně výběrovější. Například Filozofická fakulta UK v minulém akademickém roce přijala pouze 28 procent z přihlášených uchazečů. Spolu s Hamplem zmíněnými **fakultami sociálních věd** a humanitních studií jde v průměru o 38 procent přijatých uchazečů.“

Jak to tedy je ve skutečnosti? Opravdu jsou humanitní obory výběrové?

Pokud chceme znát pravdu, musíme položit jinou otázku: Co se děje s těmi, kdo přijati nejsou? Podle redaktory Aktuálně jich je 62 %. Nastoupí tito mladí lidé do výroby? Nebo aspoň do McDonalda?

Samozřejmě, že ne! Každý uchazeč má totiž možnost podat neomezený počet přihlášek na různé vysoké školy. Podat dvě až tři přihlášky je běžné, a jsou i tací, kteří jich podají třeba pět.

Vezměme si ukázkový příklad uchazeče o studium sociologie, který podá přihlášku na filosofickou fakultu, **fakultu sociálních věd** a fakultu humanitních studií. Na jednu z nich nakonec nastoupí, dvě přihlášky tedy zůstanou nevyužity. Podle redaktorky Aktuálně Martiny Heroldové tak došlo k tomu, že „přijata byla pouze třetina uchazečů.“ A to si představme, že by ten uchazeč podal ještě čtvrtou přihlášku na politologii a pátou na gender. Potom by byla přijata pouze pětina uchazečů!

A ono to může být ještě horší. Třeba tak, že přihláška na humanitní obor je vyplněna pouze jako „záchranná“ – pro případ, že by uchazeče nevzali na práva ani na ekonomku.

To neznamená, že neexistují výběrové humanitní obory. Třeba na psychologii je tradičně přetlak uchazečů, stejně tak na některé jazyky. Ale tvrdit, že gender nebo „studia neziskového sektoru“ jsou výběrové obory, to je zcela mimo realitu.

Bez ohledu na to, kolikrát mne slečna Heroldová nazve dezinformátorem a lhářem.

(zdroj: petrhampl.com)

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/nazory-a-petice/Petr-Hampl-Opravdu-se-na-humanitni-studijni-obory-dostane-kazdy-615004>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
parlamentnilisty.cz

CERGE-EI - nejlepší ekonomové jsou studentům blízko

27.2.2020 iforum.cuni.cz str. 00

Špičkový ekonomický ústav CERGE-EI, společné pracoviště Univerzity Karlovy a Akademie věd, poprvé přijímá i bakaláře k magisterskému studiu. Ekonomie je aktuálně nejlépe hodnoceným oborem Univerzity Karlovy podle globálního oborového žebříčku Academic Ranking of World Universities (ARWU), což nejstarší českou univerzitu řadí mezi stovku nejlepších na celém světě (76. až 100. příčka).

V hodnocení, které je součástí prestižního hodnocení Global Ranking of Academic Subjects, se UK jako jediná univerzita z Česka drží v první stovce již třetí rok po sobě. Pro srovnání: Vysoké školy ekonomické v Praze (VŠE) patří v posledním vydání rankingu 201. až 300. pozice. Do světové špičky se Univerzita Karlova dostala také díky výtečné práci a výzkumům ekonomů z ústavu CERGE-EI, tedy společného pracoviště UK a Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR, a rovněž Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd UK**.

„Za necelých třicet let se nám podařilo splnit původní cíl zakladatelů CERGE-EI: vybudovat v srdci Evropy instituci, která vychová novou generaci špičkových ekonomů. Dnes je ekonomie úplně jiná věda, než si mnozí představují, a stále se vyvíjí. Díky jedinečným mezinárodním kontaktům se nám daří navazovat na nejnovější výzkum v našem oboru, a přivádět jedinečné vědce sem k nám,“ uvedl pro iForum ředitel CERGE-EI Sergey Slobodyan.

Jak říká jeden ze studentů, Rastislav Reháček, současná ekonomie už se dávno nezabývá jenom grafy, číslky a poptávkovými křivkami. „Ke studiu ekonomie mne přivedla multidisciplinarita oboru – má v sobě matematiku, psychologii, neurovědy i sociologii,“ vysvětluje, proč ji zvolil.

Pravdou je, že řada současných ekonomů se k tomuto oboru dostala z jiných vědních disciplín. Samotný Slobodyan byl původně fyzik a u fyziky začínal i jeden z vědců a vyučujících Filip Matějka, jenž jako první český ekonom získal v roce 2015 od Evropské výzkumné rady (ERC) tzv. startovní grant. Dva roky nato přinesl na stejné pracoviště tzv. konsolidační ERC grant i

Jakub Steiner. Oba vynikající vědci se věnují behaviorální ekonomii, jež propojuje matematiku, ekonomickou teorii a psychologii.

Proč by měli mladí studovat ekonomii? „Protože ekonomie je mladá věda, ne nepodobná fyzice v době jejího rozkvětu z počátku 20. století. V ekonomii lze stále nalézt krásné, nové a jednoduché objevy. Protože lze stěží nalézt zajímavější téma bádání než je lidská společnost – a ekonomie poskytuje jedinečnou metodologii. A protože mladí lidé přirozeně touží být užiteční pro společnost. Naši, české společnosti chybí odbornosti potřebné k interpretaci dat či správě trhů, a společnosti obecně. Vzdělaný ekonom, který by se věnoval například ochraně hospodářské soutěže v naší zemi, by skutečně užitečný byl,“ říká Steiner.

URL| <https://iforum.cuni.cz/IFORUM-16676.html>

Hezké cíle si umíme jen stanovit, říká odborník na veřejnou a vzdělávací politiku Arnošt Veselý

27.2.2020 euro.cz str. 00 Události
Eliška Halašová

Hlavním problémem české vzdělávací politiky je implementace, tvrdí vysokoškolský pedagog Arnošt Veselý.

Jako elév pomáhal na přelomu tisíciletí s tvorbou vládní strategie pro vzdělávání s názvem Bílá kniha. Později byl členem expertní skupiny při zpracování národní vzdělávací strategie do roku 2020. Loni na podzim pak představil spolu s dalšími experty na vzdělávání strategii pro další dekádu. Vysokoškolský pedagog z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a odborník na veřejnou a vzdělávací politiku Arnošt Veselý vysvětluje, proč se největší problémy českého školství za posledních deset let prakticky nezměnily, jak bychom měli pracovat s chybou a co nejvíc trápí české učitele.

S jakými pocity jste začal připravovat po deseti letech novou národní vzdělávací strategii, když evaluace Strategie 2020 ukázala, že se příliš mnoho nezměnilo a priority zůstávají stejné?

To, v čem vždycky v Česku selhávala vzdělávací politika, byla implementace. Už od Bílé knihy v roce 2000 jsme si vždycky stanovili nějaké hezké cíle, ale nebyli jsme schopní jich reálně dosáhnout. Takže jádro problému je ukryto v implementaci, to znamená v nalezení takových opatření, která můžeme realizovat, na kterých je shoda, a která přinesou očekávané výsledky.

Při představení Vašeho dokumentu Hlavní směry vzdělávací politiky do roku 2030+ ministr Robert Plaga řekl, že cíle minulé strategie byly z jeho pohledu nastaveny dobře, ale chyběla politická vůle. Máte pocit, že teď jsou podmínky jiné?

Mám pocit, že doba se hodně změnila. Začínal jsem jako elév u Bílé knihy kolem roku 2000, byl jsem na stáži u profesora Kotáska a nedávno jsem našel nějaké materiály z tehdejších jednání a tam byla poznámka, že je potřeba zaangažovat veřejnost a politické strany, že veřejnost je se školstvím příliš spokojená, že vzdělávání nikoho nezajímá. Teď se veřejnost o školství zajímá a je to i politické téma, což v roce 2000 rozhodně nebylo.

Myslíte, že jsou Vaše návrhy přijatelné pro politiky z různých částí politického spektra? Nemůže se stát, že nastoupí nová politická reprezentace a nepřijme je?

Takové riziko je tu vždycky. Moje největší obava je z populistů, kteří chtějí využít vzdělávacích otázek k získávání politických bodů. U těch vděčných témat jako je inkluze, nebo testování maturity, to nebezpečí určitě je. Na straně druhé si myslím, že existuje základní politická shoda na obecném směřování, například podpoře učitelů, ředitelů, pedagogického leadershipu, zvýšení financování nebo snižování objemu povinného učiva.

V dokumentu zmiňujete, že je žádoucí, aby se v českém školství začalo pracovat s chybou jako s motivačním prvkem, ne jako s něčím, za co se trestá. Mohla by to řešit změna známkování? Protože v současnosti vlastně známkujeme většinou na základě počtu chyb.

Vypadá to jako dílčí věc, ale je to ukázka jiného přístupu ke vzdělávání. Jsme zvyklí na frontální přístup, že něco se přednese, studenty vyzkoušíme a dostanou známku. To je zastaralý způsob, o kterém víme, že příliš nepomáhá učení, proto je důležitá práce s chybou. Chyby jsou normální, běžné, nějakým způsobem jsou i motivační, pomáhají nám posouvat se. Potvrdily to i výzkumy, jen s tím moc neumíme pracovat, takže je potřeba to nějak posunout směrem k formativnímu hodnocení.

Jak by to mělo konkrétně vypadat?

Musíme si uvědomit, jestli je pro nás podstatné, že žák dokáže udělat výmyk, nebo že získá kladný vztah ke sportu, že se chce rozvíjet, že chce na sobě pracovat. I když v rámcovém vzdělávacím programu je jasně vidět, že to mají být právě kompetence, přesto někteří učitelé nemají stále tendenci pracovat s chybou a snažit se studenta zlepšit, ale naopak oznámkovat ho za to, v jakém čase vyšplhal na laně nebo uběhl sto metrů, a to si myslím správný přístup není.

Méně k vědě stačí. Obsah učiva se podle nové strategie do roku 2030 sníží až o polovinu

V rámcovém vzdělávacím programu máme průřezová témata jako třeba mediální gramotnost. Jak by se s nimi mělo pracovat, aby se vyučovaly dobře?

Teď budu prezentovat svůj osobní názor. Role rámcového vzdělávacího programu není tak klíčová jako konkrétní studijní materiály, které jsou ve výuce používány. Tudíž můj osobní názor je, že než vydávat obrovské úsilí na revizi rámcového vzdělávacího programu, která je pochopitelně potřeba, je daleko zásadnější, co se pak děje v konkrétních školách. A víme, že už dnes rámcové vzdělávací programy umožňují celou řadu věcí, ale školy jsou spíš taženy historií. Mohou učit jinak, ale nedělají to. Takže důležitější je zaměřit se na pomoc školám, aby to, co už mohou dělat dneska, využívaly ve výuce.

Pokud se bavíme o průřezových tématech, často asi po učitelích chceme, aby učili něco, čím sami při svém vzdělávání a přípravě na pedagogickou činnost neprošli. Potom asi nestačí dobrá metodická příručka, řeší to celoživotní vzdělávání? A jak by mělo podle vás vypadat?

Určitě. Zprv je rád, že se výuka na pedagogických školách mění, je tam více reflektované praxe a ministerstvo se to snaží ovlivnit. Je důležité, aby budoucí učitelé mohli učit už během studia a hlavně získávali zpětnou vazbu. Ale celoživotní vzdělávání je důležité a ze zkušeností a z výzkumů víme, že největší efekt má právě ta reflektovaná praxe, kdy dávají zpětnou vazbu lidem, kteří řeší stejné problémy.

U odborných učilišť se teď hodně akcentuje, že by neměla studenty připravovat na jednu úzce zaměřenou profesi, ale vzdělávat tak, aby absolventi byli schopní reagovat na rychle se měnící trh práce. Myslíte, že k tomu stačí změna rámcových vzdělávacích programů?

Myslím, že ne. Školství je velmi setrvačné, velmi pomalu se mění a lidé mají určitá očekávání, jak to má vypadat, jaký má být absolvent. Je velmi těžké do toho vstupovat a změna trvá roky. Je spousta věcí, které nejsou ideálně nastaveny, příkladem jsou víceletá gymnázia a v určitých ohledech i odborná učiliště, ale těžko se to mění. Já nejsem zastáncem radikálních změn, které do zaběhlých očekávání přinesou ještě víc chaosu. Určitě by odborná učiliště měla hledat jinou náplň. Existuje shoda, že je potřeba na nich rozvíjet obecnější trvalejší kompetence, protože řada oborů je příliš úzce zaměřena a to nepomáhá výuce ani učům. Větší spolupráce mezi učilišti a podniky je též žádoucí, ale optimální model je potřeba hledat v praxi, nelze ho nadiktovat shora.

Jak si vysvětlujete výrazné rozdíly v kvalitě výuky na českých školách a nízkou mezigenerační vzdělanostní mobilitu?

Podle posledních výsledků PISA rozdíly mezi některými kraji odpovídají dvěma rokům vzdělávání. Příčin je víc, ale zásadní je rozhodně decentralizace a autonomie. Na jednu stranu je autonomie důležitá, ale platí tu Matoušův efekt, že těm, co bylo dáno, bude dáno ještě víc. Ty školy, které byly aktivní, se rozvíjely, naopak školy, které zaostávaly, například nedosáhly na různé podpůrné projekty, žáci neměli motivaci do těch škol chodit a tím se to ještě zhoršovalo. Navíc máme mnoho různých zřizovatelů, někteří školám pomáhají, jiní jim naopak hází klacky pod nohy. To vede k tomu, že školy jsou ve velmi odlišném postavení, mají různé rozpočty a podporu. Takže v Česku můžou být dvě školy od sebe vzdálené třeba deset kilometrů a přitom mít naprosto rozdílné podmínky pro svou práci a to pochopitelně musí vést i k odlišným výsledkům.

Pokud bychom zachovali současnou míru decentralizace, ale zavedli bychom střední článek, který navrhujete zřídit po vzoru dřívějších školských úřadů, situaci by to podle Vás vyřešilo?

Je důležité, aby někdo měl odpovědnost za kvalitu škol na určitém území, jinak se ty problémy budou přelévat z jedné školy na druhou. Nebo je minimálně potřeba, aby tu kvalitu někdo sledoval, snažil se školy propojovat, podněcoval je ke vzájemné komunikaci a snažil se pomáhat školám, které zaostávají. Taky by bylo dobré, aby se stalo normou, že vzdělávání je naše společná věc.

Co se týče podpory ředitelů, vidíte řešení v tom, že by měl ředitel po ruce manažera, který by řešil ty části provozu školy, které se netýkají pedagogické činnosti?

Ten cíl je jasný, my opravdu musíme zajistit, aby na škole byl pedagogický lídr. To je myslím i centrální bod strategie, že na škole musí být ředitel, nebo zástupce ředitele, který řeší jen pedagogickou činnost a zabývá se tím, jak zlepšit kvalitu výuky a takhle to na našich školách zkrátka není. Na školách je důležité posílit pomocný technický a administrativní personál, ale některé činnosti mohou fungovat pro více škol. Někde to už funguje tak, že zřizovatel pomáhá školám třeba se sekáním trávníku nebo s účetnictvím, my musíme zařídit, aby taková podpora fungovala na všech školách.

Mělo by se podle vás snižovat procento mladých, kteří míří na vysoké školy, nebo je naopak cílem vysokoškolsky vzdělat co největší část společnosti?

Současný model je podle mě relativně v pořádku, osobně bych nic moc neměnil a rozhodně bych nedělal žádná administrativní opatření. Ty školy samy by měly vědět, koho jsou schopny vzdělávat a kdo splňuje základní podmínky přijetí, takže bych to nechal na těch vysokých školách. Nemyslím si, že hrozí, že by se devalvovalo vysokoškolské studium, školy, které jsou kvalitní, nebudou chtít brát každého.

URL| <https://www.euro.cz/udalosti/hezke-cile-si-umime-jen-stanovit-rika-odbornik-na-verejnou-a-vzdelavaci-politiku-arnost-vesely>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[euro.cz \(Události\)](https://www.euro.cz/udalosti)

Blog Daniela Stacha: Katherine Johnsonová dobývala vesmír s tužkou a logaritmickým pravítkem

27.2.2020 ct24.cz str. 00 Věda
kozlik

John Glenn, Neil Armstrong, Katherine Johnsonová. Všichni tři byli průkopníky vesmírného výzkumu, všichni tři se stali symbolem. Glenn je symbolem začátku amerických cest do vesmíru, Armstrong symbolem cesty na Měsíc a Johnsonová zase symbolem těch, kteří nebyli vidět, ale bez nichž by se Američané ze Země nedostali. Jsou to skrytí hrdinové. Katherine Johnsonová, která zemřela 24. února, je jednou z nich.

Byla nejmladší ze čtyř dětí, jako malá chodila do školy se svým starším bratrem. Tu tehdy tvořily jen dvě části: jedna místnost pro mladší a druhá místnost pro starší děti. Už tam si jí všiml učitel jejího bratra, který viděl, že je hodně chytrá a převyšuje svoje vrstevníky.

A tak ji pozval na letní školu, která se pro ni stala, jak vzpomíná bývalý šéf NASA Charles Bolden, zásadní: „Tam začala mimořádná životní cesta plná učení a objevů.“ Ona sama říkala: „Celý život jsem byla mezi lidmi, kteří se něco učili. Já jsem se ráda učila. Člověk se věci naučí, když se naučit chce.“ A ona se naučit chtěla. Hodně chtěla.

Výjimečná studentka v těžké době

V deseti letech šla na střední školu, v té době to bylo něco zcela výjimečného. Její otec Joshua se proto rozhodl, že se přestěhují do 200 kilometrů vzdáleného města Institute v Západní Virginii, aby se mohla dál vzdělávat. Přeskakovala třídy a v pouhých čtrnácti letech střední školu dokončila.

Pak šla na vysokou školu (college), kde se potkala s Williamem Schieffelinem Claytorem, teprve třetím Afroameričanem, který získal doktorát z matematiky. Připravil pro ni speciální kurz o vesmírné geometrii. Promovala summa cum laude s titulem z matematiky a francouzštiny. Bylo jí pouhých 18 let.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Katherine Johnsonová

Zdroj: NASA

Po škole šla učit na veřejnou černošskou školu. Později ji v rámci začínajících programů integrace Afroameričanů vybrali pro studium na univerzitě. West Virginia University tehdy přijala spolu s ní ještě dva Afroameričany.

Ze školy ale brzo odešla, protože otěhotněla a musela se starat o rodinu. S manželem Jamesem Gblem měli nakonec tři dcery – Constance, Joylette a Katherine. James zemřel v roce 1956 kvůli nádoru mozku. Johnsonová se znovu vdala v roce 1959 za Jamese „Jima“ Johnsona, veterána Korejské války, se kterým strávila dalších šedesát let až do jeho smrti v roce 2019.

Počítače v sukních

Po narození dětí se vrátila k učení, ale od známého se dozvěděla, že organizace, kterou dnes známe jako předchůdkyni NASA, nabízí práci. Přihlásila se, ale nevzali ji. Práci získala až napodruhé, v roce 1953 ji přijali do týmu, kterému se přezdívalo „počítače v sukních“.

Američané v rámci tohoto programu najali ženy, které počítaly složité rovnice, protože výkonné počítače tehdy ještě nebyly. Když se v roce 1958 objevila šance přejít do výzkumu, Katherine Johnsonová po ní okamžitě skočila. Z původně dočasného místa se stalo trvalé a zůstalo její až do roku 1986, kdy odešla do důchodu.

„Nikdy jsem nechyběla, nikdy jsem nezůstala doma a předstírala nemoc nebo něco podobného. Můj úkol bylo najít řešení problémů a já jsem dělala maximum, abych odpovědi našla. To byl můj přístup: dělat pořád to nejlepší, co dokážu.“ A dodávala k tomu: „Jestli neděláte to, co vás baví, styďte se.“

Fajn, tak jim řekni, že jsem na cestě

Prosadit se musela v době, ve které to měla jako Afroameričanka velmi těžké. Musela bojovat proti předsudkům vůči pohlaví i barvě kůže. Sama říkala, že se musela umět ozvat, být asertivní, ale že ve výzkumu všichni dělali svoji práci a soustředili se na ni. Aby mohla dělat práci, kterou chtěla, musela se s rodinou přestěhovat do Virginie. Její matka ji varovala, že jako Afroameričanka to bude mít v době segregace hodně těžké. Katherine jí odpověděla: „Fajn, tak jim řekni, že jsem na cestě.“

Katherine Johnsonová dokázala prorazit hranice, které nikdo před ní nepřekonal. Stala se první ženou na oddělení, která měla své jméno na oficiálním dokumentu. Spolu s Tedem Skopinskim napsala dokument „Determination of azimuth angle at burnout for placing a satellite over a selected earth position“. Ten sám o sobě nebyl klíčový, ale její jméno na titulní straně bylo – nejen pro ni, ale pro všechny další vědkyně, kterým pomohla otevřít dveře.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Článek podepsaný Katherine Johnsonovou

Zdroj: NASA

Cesta na Měsíc, záchrana Apolla 13 i raketoplány

Nechyběla skoro u ničeho velkého, co Američané ve vesmírném výzkumu během 20. století udělali. Spočítala dráhu letu pro prvního amerického astronauta Alana Shepada. Pomáhala dostat astronauty Apolla 13 bezpečně na Zemi, dělala výpočty pro projekt raketoplánů a napsala i příručku pro vesmírný výzkum.

Sama si nejvíc cenila výpočtů, díky kterým se podařilo při misi Apolla 11 synchronizovat lunární modul – ten, který přistál na Měsíci – s velitelským modulem, který Měsíc obíhal. Díky jejímu propočtu se moduly dokázaly znovu spojit. To ale nebyl její nejslavnější výpočet.

John Glenn: Ať to spočítá Katherine

V roce 1962 měli Američané už dva muže (Alana Shepada a Virgila „Guse“ Grissoma), kteří se podívali do vesmíru. Ani jeden z nich se ale nedostal na oběžnou dráhu Země, to byl až úkol lodi Friendship 7 s Johnm Glennem na palubě.

Když technici chystali jeho let, nechali složité rovnice pro výpočet dráhy spočítat počítače IBM. Jenže John Glenn se na ně odmítl spolehnout. Jmenovitě si vyžádal Katherine Johnsonovou, aby výsledky přepočítala. „Až ona řekne, že jsou v pořádku, můžu letět.“ Za její výpočty byl ochotný vsadit život.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Katherine Johnsonová

Zdroj: NASA

Autor: Bill Igalls

Skrytá hrdinka v záři reflektorů

O práci Katherine Johnsonové většina lidí nikdy neslyšela. To se změnilo až v roce 2015, kdy jí prezident Barack Obama udělil Medaili svobody, nejvyšší americké civilní vyznamenání. Tehdy o ní řekl, že byla „průkopnicí, která bořila bariéry pro rasu i pohlaví, která ukázala generacím mladých lidí, že každý může vynikat v matematice a přírodních vědách a jít za svým snem.“

Její příběh a příběh jejích kolegyň vypráví kniha a podle ní natočený film Skrytá čísla. V originále se jmenuje „Hidden Figures“, což je slovní hříčka. Dá se totiž přeložit jako „skrytá čísla“, ale také jako „skryté osobnosti“. A právě na to narážel Barack Obama, když na Twitter po smrti Johnsonové napsal: „Poté, co se Katherine Johnsonová celý život dívala ke hvězdám, dnes se zařadila mezi ně. Strávila desetiletí jako skrytá osobnost, která v pozadí bořila bariéry. Ale nakonec se stala hrdinkou pro miliony lidí – včetně Michelle a mě.“

After a lifetime of reaching for the stars, today, Katherine Johnson landed among them. She spent decades as a hidden figure, breaking barriers behind the scenes. But by the end of her life, she had become a hero to millions—including Michelle and me. pic.twitter.com/IsG29nwBiB

— Barack Obama (@BarackObama) February 24, 2020

Nenápadná práce mění svět

Byla ženou, která chtěla počítat: „Počítala jsem všechno. Počítala jsem kroky k silnici, kroky do kostela, talíře i příbory v kuchyni. Všechno, co se dá počítat, jsem počítala.“

Zemřela 24. února 2020. Dožila se tedy 101 let, tedy 1, 0, 1. Právě jedničky a nuly tvoří svět počítačů. Ten, který nikdy sám o sobě nedokázal naplno nahradit její schopnosti.

Americká NASA ji připomíná jako výjimečnou matematicku, fyzičku, průkopnici vesmírného výzkumu a jako jednu z nejinspirativnějších osobností historie. A inspirací Katherine Johnsonová rozhodně může být: inspirací pro tvrdou práci, inspirací pro řešení problémů bez ohledu na okolní podmínky, inspirací pro překonávání překážek, inspirací pro trpělivost. A hlavně inspirací pro malé kroky, díky kterým můžeme zvládnout velké cesty. Právě ty – i když nejsou na první pohled vidět – pak mění svět.

Profil

Daniel Stach

Moderátor České televize a pořadů Hyde Park Civilizace a Věda 24. Nejen v těchto pořadech se zasazuje o popularizaci vědy. V pořadu zpovídal 28 laureátů Nobelovy ceny a mnoho dalších významných světových vědců.

Za své úsilí byl několikrát oceněn. V roce 2016 mu Akademie věd ČR udělila Medaili Vojtěcha Náprstka za popularizaci vědy a o rok později získal za diskusi v pořadu Hyde Park Civilizace na téma rwandské genocidy Novinářskou cenu. Je také držitelem ceny Novinářská křepelka.

Pochází z Českých Budějovic, vystudoval obor Mezinárodní obchod na Vysoké škole ekonomické a Mediální komunikaci na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/3054914-blog-daniela-stacha-katherine-johnsonova-dobyvala-vesmir-s-tuzkou-a-logaritmickym>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

Expert na Německo: Strana Merkelové krvácí. CDU hledá nejen nové vedení, ale i přitažlivost

27.2.2020 [irozhlas.cz](https://www.iROZHLAS.cz) str. 00 Zprávy ze světa

Eliška Kubátová

„Je otázkou, který z kandidátů bude schopný krvácení strany zastavit,“ říká v rozhovoru pro iROZHLAS.cz odborník na Německo Vladimír Handl o volbě nového vedení Křesťansko-demokratické unie. Boj se podle něj odehraje mezi pokračovatelem linie Angely Merkelové Arminem Laschetem a Friedrichem Merzem, jenž naopak slibuje návrat ke konzervativním hodnotám. Jeden z nich se tak může stát příštím německým kancléřem. Co od nich čekat?

Kancléřka Angela Merkelová vedla CDU do konce roku 2018. O současné vedení přišla po krizi v Durynsku, která otřásla Německem v polovině února. Důvodem byla volba nového durynského premiéra, jež do čela spolkové země vynesla kandidáta Svobodné demokratické strany (FDP) Thomase Kemmericha – hlasovali pro něj nejen členové FDP a CDU, ale i pravicové Alternativy pro Německo (AfD).

Společné hlasování CDU a AfD tak podle některých německých politiků a odborníků znamenalo „prolomení tabu“, kvůli kterému se rozhodla rezignovat i předsedkyně strany Annegret Krampová-Karrenbauerová. Událost totiž dokázala, že polička přezdívaná jako „AKK“ nemá ve straně kýženou autoritu a ani po 14 měsících ve funkci nedokázala usmířit znesvářené stranické frakce.

V době „nejvážnější krize ve své historii“ tak CDU bude rozhodovat o novém vedení, které určí další směřování strany. „Den D“ má podle pondělního prohlášení Annegret Kramp-Karrenbauerové nastat 25. dubna, kdy se uskuteční mimořádný sjezd strany. Kdo jsou hlavní kandidáti a jaké by bylo Německo pod jejich vedením, v rozhovoru pro iROZHLAS.cz vysvětluje Vladimír Handl z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Křesťansko-demokratická strana Angely Merkelové si na mimořádném sjezdu za 60 dní zvolí nového lídra, který stranu pravděpodobně povede také do parlamentních voleb na podzim roku 2021. Stojí tak CDU na rozcestí, kdy se rozhodne, jakým směrem se strana vydá v příštích letech? Otázka personální je skutečně spojená s otázkou obsahovou. Strana momentálně hledá velice obtížně nejen další směr, ale i novou náplň či apel pro své členy i společnost. Přinejmenším dva kandidáti se v tomto ohledu výrazně odlišují. Armin Laschet, který spíše

směřuje k pokračování středového liberálního kurzu Angely Merkelové, a Friedrich Merz, který naopak slibuje návrat ke konzervativním hodnotám, čili jistý posun doprava.

Teprve uvidíme, jakým směrem se strana vydá. Všichni kandidáti ale hovoří o tom, že skutečně nejde jen o otázku personálního vedení, ale o další směřování a obsahové obnovení strany, její přitažlivost a schopnosti dát odpověď na aktuální výzvy.

Zmiňujete ministerského předsedu Severního Porýní-Vestfálska Armina Lascheta a bývalého šéfa frakce CDU/CSU ve Spolkovém sněmu Friedricha Merze. Kandidaturu oznámil také šéf zahraničního výboru Spolkového sněmu Norbert Röttgen. Mohl by se o křeslo ucházet někdo další? Zatím se nikdo další neobjevuje, i když ve vrcholné politice se jistě nacházejí osoby, které by mohly takový krok udělat. Například ministerský předseda Šlesvicko-Holštýnska Daniel Günther. Ten má ve straně poměrně zajímavou pozici člověka, který se snaží otevřít stranu víc doleva. Ten by měl šanci do boje vstoupit, podle mě to ale neudělá.

Domnívám se tedy, že zůstane u oněch tří kandidátů. Jens Spahn, o jehož kandidatuře se také hovořilo, kandidovat nakonec nebude, má ale postupovat v týmu s Arminem Laschetem. Pak je tu zmíněný Friedrich Merz a Norbert Röttgen, který se zase přiklání ke směru mírně napravo od Angely Merkelové, v zásadě je ale zastáncem kontinuální linie strany. Ten nicméně velké šance pro tuto soutěž nemá.

Jak sám zmiňujete, ministr zdravotnictví Jens Spahn v úterý ráno oznámil, že v kandidatuře podpoří právě Lascheta. V případě jeho zvolení by se tak Spahn stal místopředsedou. Jak silné bude duo Laschet-Spahn? Může Lascheta posílit, že bude mít za zády Jense Spahna? Řekl bych, že ano. Jens Spahn se těší velké atraktivitě zejména u mladších, liberálnějších voličů. Na rozdíl od 59letého Armina Lasheta si Spahn zároveň může dovolit si na kandidaturu do nejvyššího postu počkat a dál si budovat vlastní pozici, jak už to dělá ve funkci ministra zdravotnictví. Spahnovi ještě nebylo ani 40 a má před sebou ještě dlouhou kariéru. Pro Lasheta to je ale možná poslední šance a jestliže má o tento post zájem, musí o předsednictví bojovat – podobně jako 64letý Friedrich Merz.

Ze strany Spahna to tedy vnímám jako strategické rozhodnutí, které má přesvědčit voliče a zbytek strany o tom, že se rodí silný kandidát, který vrůstá do vrcholné pozice postupnými kroky, a ne za pomoci odvážného či radikálního pokusu ujmout se vedení.

Dá se tedy předpokládat, že v případě jeho zvolení by Laschet se Spahnem pokračovali ve směřování, které nastavila Merkelová? Jejich rozhodnutí spolupracovat je zajímavé právě díky tomu, že Lashet je zastáncem pokračování nastaveného kurzu, zatímco Jens Spahn je přeci jen konzervativnější. Pokud by skutečně postupovali v tandemu, názorově by se rozkročili napříč stranou od Angely Merkelové až po Friedricha Merze, který zastupuje konzervativní část CDU.

Strana krvácí

Jaké jsou vlastně kvality Friedricha Merze, který na předsednický post kandidoval už v prosinci 2018? Jaký by byl kancléř? V roce 2018 skutečně nadchnul konzervativní část strany – zejména proto, že je opravdu vynikající řečník. Je velice obratný a schopný ostře, jasně a zároveň pochopitelně popsat své teze. Merz umí strhnout posluchače, na sjezdu v roce 2018 se mu to ale nepodařilo. S lepší řečí tam vystoupila Annegret Kramp-Karrenbauerová a díky tomu volbu také vyhrála.

Kromě toho, že je výborným rétozem, je Friedrich Merz zároveň zkušený ekonom, který rozumí hospodářské politice CDU a je představitelem ekonomického křídla strany. Stojí za ním podnikatelská vrstva jak velkých, tak malých a středních podniků a jejich organizací. To je skutečně velká síla a jeden z klíčových pilířů CDU.

Umí navíc oslovit voliče, kteří nebyli spokojeni s kurzem Angely Merkelové – zejména s posunem strany směrem do středu, až levého středu. To jí sice umožnilo vyhrát několikery parlamentní volby, u části strany nicméně převládá pocit, že jim stranu ukradla, proto také část členů CDU odešla do AfD. Tyto nespokojené by Merz určitě dokázal oslovit, posílil by totiž konzervativní proud ve straně. Razil by větší opatrnost při přijímání uprchlíků, byl by razantnější ve vyjednávání v rámci Evropské unie a snažil by se víc prosazovat německý, zejména hospodářský zájem. Šlo by o ostřejší politiku, o kterou má ale značná část CDU zájem.

Stejně tak nicméně pozorujeme odliv lidí do strany Zelených a je otázka, který z těchto kandidátů bude schopen stranu tímto způsobem modernizovat. Ukazuje se totiž, že CDU, ale i sociální demokracie (SPD), ztrácejí mladší, vzdělanou, mezinárodně kosmopolitní, otevřenou část svých voličů ve prospěch Zelených. A je otázkou, který z kandidátů bude schopný toto krvácení strany zastavit.

Na rozdíl od Jense Spahna nebo Friedricha Merze není Norbert Röttgen v Česku příliš známý. Čím se snaží zaujmout on? Je to zkušený politik, který má určité charisma. Má jakési „kancléřské“ vystupování, skvěle a velice klidně formuluje. Není to ostrý, ale velice obratný rétor. Zároveň má vizáž vyzrálého a přitom dynamického politika, který by dokázal stranu i zemi vést a vyjednávat na mezinárodním poli.

Má za sebou velice zajímavou kariéru. Byl předsedou Křesťansko-demokratické unie v Severním Porýní-Vestfálsku, jeho zátěž se ale stal rok 2012, kdy se čekalo, že s přehledem vyhraje tamní volby, nakonec je ale tvrdě prohrál. Tehdy byl zároveň ministrem spolkové vlády pro životního prostředí, a protože měl po volbách rozepře s Angelou Merkelovou, kancléřka ho z pozice ministra odvolala. Tato zátěž ve vztahu s Angelou Merkelovou se občas objevovala i v následujících letech – Röttgen dával velice kultivovaně najevo, že je vůči ní v jisté pozici.

Lze ho nicméně považovat za velice erudovaného politika v oblasti mezinárodních vztahů, kde zastává jasně proevropská stanoviska, uměl být ale i kritický vůči americké politice – zejména v současnosti, kdy Spojené státy vede Donald Trump. Představuje tedy středovou evropskou, atlantickou linii německé zahraniční politiky. Uvidíme, jaké budou jeho šance. Já bych řekl, že z těchto tří kandidátů jsou ty jeho nejmenší, ale Röttgena nelze podceňovat.

Krise v Durynsku

Na úterní tiskové konferenci Jens Spahn ráno prohlásil, že CDU čelí nejvážnější krizi ve své historii. Jak vidíte stav CDU vy? Zhodnotil byste to podobně? Jens Spahn má pravdu, ale nejde jen o CDU. Problémům čelí i SPD. Jde o klasické středové strany, které byly rozkročeny nad jednotlivými sociálními vrstvami a politickými proudy – SPD od středu doleva, CDU doprava. Najednou se to ale rozpadá a tyto strany zůstávají v onom středu, který se ale vylidňuje. Zůstávají klasickými stranami, které se starají spíš o starší voliče, zaměstnance a střední vzdělané vrstvy. V současnosti se profiluje nový, moderní střed, který nelze definovat pravo-levě, ale spíš kulturně a postoji k otevřenosti vůči světu či globalizaci.

CDU a SPD jednoduše nestihly modernizační nástup. Byly to lidové strany, které se široce rozkročovaly i názorově, a je pro ně velice obtížné se najednou zúžit a prohloubit jednu z ideových linií. Vedení SPD se pokouší posunout stranu doleva, v případě CDU je zase jednou z možností posun ke konzervativní pravici, tím se ale záběr strany zužuje.

Křesťansko-demokratická unie tedy skutečně prochází krizí důvěry, sebedůvěry a orientace. Proces krize nicméně bude dlouhodobý – je o otázka deseti patnácti let. O tom hovoří i Jens Spahn a někteří odborníci, podle kterých se tento zásadní problém týká také řady dalších křesťansko-demokratických stran v Evropě.

CDU Angely Merkelové v nedělních volbách v Hamburku dosáhla na 11,2 procenta a skončila třetí. Německá média píší, že je to nejhorší výsledek, jaký kdy CDU v Hamburku zaznamenala – ještě v roce 2011 byla se 43 % první. Jak velká rána to pro CDU je? Jde o výrazný pokles, ale nemyslím si, že by volby v Hamburku byly vypovídající pro celou CDU a celé Německo. Hamburk je specifický volební okruh, kde v posledních letech měli SPD a Zelení velice úspěšnou vládu. Nejde tedy o velký zlom, který by naznačoval rychlý spád CDU. Stranu samozřejmě výrazným způsobem zatížila krize v Durynsku, která dopadla i na volby v Hamburku.

Právě kvůli durynské krizi začátkem února rezignovala Annegret Kramp-Karrenbauerová. Nesouhlasila s rozhodnutím křesťanských demokratů hlasovat stejně jako politici pravicově populistické Alternativy pro Německo pro kandidáta svobodných demokratů (FDP) Thomase Kemmericha. Tato událost následně vyhnala do ulic tisíce lidí. Ukázala tato krize, že voliči CDU nejsou ochotni akceptovat jakoukoliv formu spolupráci s AfD? Přesně tak. Ve všech zemských parlamentech i Spolkovém sněmu je AfD zastoupená, CDU s ní tedy musí existovat. Voliči ale chtějí ukázat, že ji nesmí pustit k vládní politice. Alternativa pro Německo zahrnuje i některé extrémní pozice a to vyvolává obavu, že by se německý demokratický řád mohl ocitnout v ohrožení. Veřejnost si to uvědomuje a rozhodla se proti tomu postavit.

URL| https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/nemecko-armin-laschet-friedrich-merz-akk-angela-merkelova-cdu_2002270700_eku

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech:
irozhlas.cz (*Zprávy ze světa*), irozhlas.cz (*Zprávy ze světa*)

Přístavy v Číně jsou plné kontejnerů se zbožím

28.2.2020 ČRo Plus str. 03 17:10 Den podle...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

U koronaviru a ekonomiky ještě chvíli zůstaneme, protože přístavy v Číně jsou plné kontejnerů se zbožím. Ale nemá ho kdo a kam odvézt. Po cestě z nich jsou totiž oblasti v karanténě a spousta překážek nebo chybí dostatek kamionů, které by zboží naložily. Logistika a celosvětový dopravní průmysl je jednou z největších obětí koronaviru a s ním ale i firmy, které na dodávky zboží a dílů z Číny čekají, spoléhají na ně a počítají s nimi. Dodávky na velkých lodích spadly od ledna o neuvěřitelných 70 %. Čína totiž dováží méně ropy i méně železné rudy a taky méně uhlí. A vyváží méně zboží do světa. Americké přístavy počítají a očekávají, že k jejich břehům se dostane letos o 20 % méně lodí a zboží než vloni. A ztráty už se teď počítají v desítkách miliard dolarů. U telefonu máme Michala Mejstříka, ekonomu z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý den přeju.

Michal MEJSTŘÍK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý podvečer.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Pane profesore, máme se bát, že tohle může být ta černá labuť, neboli neočekávaná událost, která ovlivní světovou ekonomiku?

Michal MEJSTŘÍK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak určitě ne sama o sobě. Na jedné straně si uvědomme, že loděmi se dopravuje zhruba 80 % mezinárodní obchodu zboží, to znamená, to je skutečně poměrně významné procento, samozřejmě existuje ještě jiné cesty dopravy po souši nebo letecky, ale v každém případě to, co jste zmiňoval, to znamená situace, která momentálně stále přetrvává v Číně, je dána tím, že oni tam byly ty novoroční prázdniny, které vždycky jsou spojeny s nějakým pozastavením výroby, takže s tím všichni výrobci počítali, ale oni se nám nějak protáhly. To znamená ten vzestup aktivity, na který všichni čekali, tak ten tedy nenastal právě s ohledem na zmíněný koronavirus a v tuto chvíli vlastně dochází právě k přehodnocování některých úvah z hlediska budoucnosti nikoliv krátkodobé, ale dlouhodobé, do jaké míry a jaká je senzitivita, jaká je citlivost vlastně těch asijských hodnotových řetězců právě na takové /nesrozumitelné/ tohoto typu, protože to potom samozřejmě ohrožuje ty konečné konečné odběratele.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Světová ekonomika je zvyklá, zažila si SARS, /nesrozumitelné/ nebo ebolu, dá se ten pokles, který vidíme a zažíváme teď ve směru z Číny, porovnat s tím, co jsme třeba zažili právě během těchto menších epidemií?

Michal MEJSTŘÍK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Trošičku nesmíme zapomínat na to, že prostě SARS třeba probíhal před 18 lety, kdy ekonomika Číny nebyla druhou největší ekonomikou světa, kdy ekonomika Číny nepředstavovala takové množství velice poměrně efektivních bohatých firem a současně i zákazníků, takže z tohoto hlediska ta úroveň, ze které momentálně se vlastně jenom propadá, je úplně někde jinde než byla před těmi 18 lety a ten dopad samozřejmě potom

přiměřeně musí být větší, protože v okamžiku, kdy ekonomika je druhou největší ekonomikou světa, tak víte, že první kroky k tomu opouštění vlastně /nesrozumitelné/ z Číny vznikly na podnět de facto kroků pana prezidenta Trumpa, který tím, že uvalil některé cla, tak část firem vlastně přesunula část těch subdodávek například do Vietnamu, Bangladéše a do těch dalších ostatních zemí, které nebyly zatíženy právě potenciálními cíli, takže ona koneckonců tady potom vzniká taková ta otázka, do jaké míry a jakou cestou jít cestou globalizace, případně určité dílčí deglobalizace, což by samozřejmě vlastně hrálo do karet prezidentu Trumpovi, který by naopak chtěl všechno koncentrovat ve Spojených státech, ale to ekonomicky asi není úplně smysluplné.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Ale může tohle vést k tomu, že budou firmy uvažovat o tom, že už nechtějí být tak závislé na Číně jako jednom ze subdodavatelů? Jenom připomenu, že chybí dodávky například výrobcům automobilů nebo výrobcům bagrů nebo že i v České republice budou chybět telefony nebo vrtačky. Může to vést k tomu, že ti výrobci si řeknou, dobře, pojďme to přehodnotit a tu svoji výrobu dáme někam jinam, nebo ji vrátíme zpátky domů.

Michal MEJSTŘÍK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ono to souvisí já myslím, že v některých případech se to lehko řekne a hůř se to dělá, protože ta ekonomika prostě je tak neefektivní potom, ale na druhé straně máme tady třeba nové technologie a i ty nově vznikající jihoasijské zase znova /nesrozumitelné/, kteří už jako třeba zmíněný Vietnam spoustu věcí umí vyrábět jakkoliv, teď momentálně ta situace pro tyto země je komplikovaná, protože oni jsou zapojeni právě v těch celoasijských dodavatelských řetězcích, a když vypadne jeden článek, tak celý řetězec /nesrozumitelné/, ale abych nezapomněl tu tezi, vznikají nové technologie jako je například /nesrozumitelné/ součástí a tady bych jenom připomněl, že například u nás tady momentálně se rozvíjí výroba společnosti General Electric, právě ty turbovrtulové motory, které například místo 855 dodavatelských součástí jsou schopny je nahradit 12 součástmi, které jsou, které vznikají vlastně 3D printem /nesrozumitelné/ nanášením, což znamená, že já vlastně odříznu obrovskou sadu subdodavatelů právě díky tomu, že umím daleko modernější technologii vlastně přenést tu výrobu do Evropy.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

A tohle všechno může koronavirus vlastně naopak zrychlit.

Michal MEJSTŘÍK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, přesně tak. Ty věci, které vlastně se jakoby přichystaly, tak teď je vlastně každá firma na rozdíl od minulosti má momentálně analýzu rizika, to v minulosti bylo zvykem jenom v bankách a pojišťovnách a v tuto chvíli většina firem právě pracuje s takovými scénáři a tudíž, když si potom ty firmy vyhodnotí, jestli vstoupí do té nové technologie, která ještě je robotizovaná, která má nějakou umělou inteligenci a podobně, tak samozřejmě v některých případech určitě takový postupný přesun se může odehrávat, ale je jasné, že zase nezapomínejme, že tím, že samotná čínská ekonomika je druhý největší trh na světě už v tuto chvíli, tak ona je sama lákavým trhem a ti, kdo tam vyrábějí, tak nepochybně nebudou z toho trhu odcházet, protože to by byli sami proti sobě, proto jako musí vlastně přečkat takovéto jaksi korekce /nesrozumitelné/, které tam na tom trhu vznikají a ty jsou jakoby, řekl bych, i docela typické pro Čínu, jenom připomenu, když vyhodnocujeme třeba burzu v Číně, tak /nesrozumitelné/ mnohé z těch hráčů spíše jako trošku loterie, takže oni to tak jako jsou lépe než ty velké významné fondy, například na západních trzích, takže z tohoto hlediska ten pohled na Čínu je dán i tím, že Čína tím, že podobně jako Spojené státy je stále vyspělejší a vyspělejší, tak ona potřebuje daleko méně dovážet, ale současně je schopna si sama vyrábět ať už ve firmách vlastněných samotnými Číňany, nebo které vznikly ve spolupráci jako /nesrozumitelné/ nebo stoprocentní už není povolené z iniciativy a ven, čili ze zahraničí, takže já si myslím, že určitě tady nemůžeme udělat tlustou čáru.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Říká Michal Mejstřík, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a bavili jsme se o důsledcích koronaviru na Čínu a světovou ekonomiku, díky pěkně.

Michal MEJSTŘÍK, ekonom z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Taky. Na shledanou.

Symposium iNETME: nové pohledy na rozvoj mezinárodních kontaktů ve VaV

28.2.2020 vedavyzkum.cz str. 00 Z domova
Vědavýzkum.cz

Jak získat partnera pro mezinárodní projekt? To bylo hlavní téma Symposia iNETME, které se uskutečnilo ve středu 26. února 2020 na půdě Vysokého učení technického v Brně. Symposium se konalo v rámci projektu International NET for Mechanical Engineering (iNETME).

Výzkumníkům i projektovým manažerům z vysokých škol z celé České republiky se jako první představil světově uznávaný odborník na vědeckou diplomacii Pierre Bruno Ruffini, autor knihy Věda a diplomacie, který přednášel na VUT vůbec poprvé. Účastníkům symposia přiblížil pohled diplomatů na danou problematiku. Ve dvou blocích jeho přednášek mimo jiné zaznělo vysvětlení, proč a jaké pozitivní výsledky přináší vědecká diplomacie. Jako příklady, kdy vědecká diplomacie pomáhá systému výzkumu a vývoje, uvedl Ruffini lákání zahraničních výzkumníků a zájemců o doktorská studia, pomoc při zapojování do mezinárodních vědeckých sítí, organizování mezinárodních konferencí a vědeckých kongresů a udržování kontaktů s vědeckou diasporou žijící v zahraničí.

Britský vědecký atašé Otakar Fojt představil aktuální situaci britského vědeckého prostředí a poradil i praktické tipy na to, jak identifikovat a budovat nová partnerství. Odpovídal také na otázky výzkumníků týkající se podmínek a možností spolupráci v návaznosti na Brexit.

Jak využít vědu pro a v diplomacii k řešení globálních problémů představila výzkumnice Eliška Tomalová z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Je členkou týmu, který v mezinárodním evropském projektu S4D4C financovaném z H2020 řeší diplomatické výzvy zejména v oblasti vodního hospodářství. Symposium představilo také evropský projekt InsSiDE, také financovaný z H2020. Partneři tohoto projektu chtějí společně přispět ke sdílení vědecké diplomacie v Evropě a organizují první letní školu pro vědce a diplomaty. Bude se konat 22 až 26. června v polské Varšavě. Přihlášky bude možné podávat od počátku do konce března.

Další blok přednášek byl zaměřený co nejvíce prakticky tak, aby účastníkům představil konkrétní možnosti navázání a rozvoje partnerství. Jednou z možností je také získání průmyslových partnerů prostřednictvím sítě Enterprise Europe Network, kterou prezentovala Eva Kudrnová z Technologického centra AV ČR. Zajímavé příležitosti k navazování a rozvíjení mezinárodních kontaktů dle Zdeňka Havla nabízí v rámci svých stávajících aktivit také CzechInvest. Kromě možnosti prezentace na portálu <http://www.czech-research.com/> CzechInvest pořádá také zahraniční technologické mise – a to jak našich zástupců do zahraničí, tak zahraničních delegací do Česka. Ty mají pomáhat rozvíjet mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji. Plánovaná březnová návštěva Brazílie bude zaměřená na robotiku a laserové technologie a následná návštěva Japonska podpoří zájemce o umělou inteligenci. Na podzim letošního roku by do Česka měly přijet delegace z Chile a kanadské provincie Alberta.

Zajímavý a vskutku neotřelý pohled vnesla do symposia Lenka Mynářová, která kromě jiných aktivit vedla marketingové aktivity při uvádění technologie Nanospider na globální trh. V její přednášce zaznělo, že zatímco skvělým přístrojovým vybavením se mohou pochlubit stovky pracovišť po celém světě, tím klíčovým faktorem jsou talentovaní lidé. Budování reputace instituce, kterou pozvedá každý získaný mezinárodní projekt, ocenění nebo i popularizace výzkumu, vnímá Lenka Mynářová jako zásadní předpoklady úspěchu v mezinárodní konkurenci.

Panelová diskuze, kterou stejně jako celé symposium moderoval Aleš Vlk z portálu Vědavýzkum.cz, přinesla velmi zajímavé pohledy na téma „Možnosti českých vědců ve vztahu k mezinárodní vědě“. Do diskuse se jako panelisté zapojili Vladimír Majer, který působil na univerzitách ve Spojených státech a Francii, Petr Neugebauer, nositel ERC grantu působící na VUT v Brně, Jan Ostřížek z výzkumného centra RECETOX Masarykovy univerzity a Zlatuše Novotná, která koordinuje strategická partnerství na CEITEC MU.

Spoluzakladatelka Czexpats in Science Markéta Kubánková představila platformu sdružující české vědce a vědkyně v zahraničí a shrnula bariéry a vyhlídky, kterým čeští vědci při návratu ze zahraničí čelí. V průběhu diskuse poznamenal Vlastimil Růžička, emeritní rektor Vysoké školy chemicko-technologické v Praze a bývalý náměstek ministra školství: „Máme docela dost chytrých lidí, potřebujeme však zlepšit řízení vědy na národní úrovni.“ Řečníci se shodli, že vědu v dnešní době nelze vnímat jen jako českou vědu, ale jako vědu mezinárodní, která je postavena na skutečné excelenci a spolupráci.

Prezentace jednotlivých přednášejících naleznete na webu projektu iNETME – International NET for Mechanical Engineering, který je financován z programu INTER-EXCELLENCE Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Koordinátorem projektu je vědecké centrum NETME při Fakultě strojního inženýrství VUT.

Autoři: NETME a Vědavýzkum.cz (AV)

Fotografie: NETME

URL| <https://vedavyzkum.cz/z-domova/z-domova/symposium-inetme-nove-pohledy-na-rozvoj-mezinarodnich-kontaktu-ve-vav>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
vedavyzkum.cz